

Holy Bible

Aionian **Edition**®

Finnish Bible 1776

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Finnish Bible 1776
New Testament

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024
Source text: Unbound.Biola.edu
Source version: 2/7/2021
Source copyright: Public Domain
Evangelical Lutheran Church of Finland, 1776

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Esipuhe

Suomen Kieli at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Suomen Kieli at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Sisällysluettelo

UUSI TESTAMENTTI

Matteuksen	1
Markuksen	28
Luukkaan	46
Johanneksen	75
Teot	97
Roomalaisille	126
1 Korinttilaisille	138
2 Korinttilaisille	150
Galatalaisille	158
Efesolaisille	162
Filippiäisille	166
Kolossalaisille	169
1 Tessalonikalaisille	172
2 Tessalonikalaisille	175
1 Timoteukselle	177
2 Timoteukselle	180
Titukselle	183
Filemonille	185
Heprealaisille	186
Jaakobin	195
1 Pietarin	198
2 Pietarin	201
1 Johanneksen	203
2 Johanneksen	206
3 Johanneksen	207
Juudaksen	208
Ilmestys	209

LIITE

Lukijan Opas

Sanakirja

Kartat

Kohtalo

Kuvat, Doré

UUSI TESTAMENTTI

Niin sanoi Jesus: Isä, anna heille anteeksi, sillä ei he tiedä, mitä he tekevät.

Ja he jakoivat hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa.

Luukkaan 23:34

Matteuksen

1 Jesuksen Kristuksen syntymäkirja, Davidin pojan, Abrahamin pojan. **2** Abraham siitti Isaakin. Mutta Isaak siitti Jakobin. Jakob siitti Juudan, ja hänen veljensä, **3** Juuda siitti Phareksen ja Saramin Tamarista. Phares siitti Hetsronin. Hetsron siitti Aramin. **4** Aram siitti Aminadabin. Aminadab siitti Nahassonin. Nahasson siitti Salmonin. **5** Salmon siitti Boaksen Rahabista. Boas siitti Obedin Ruutista. Obed siitti Jessen. **6** Jesse siitti kuningas Davidin. Kuningas David siitti Salomonin Urian emännästä. **7** Salomon siitti Rehabeamin. Rehabeam siitti Abian. Abia siitti Assan. **8** Assa siitti Josaphatin. Josaphat siitti Joramin. Joram siitti Ussian. **9** Ussia siitti Jotamin. Jotam siitti Akaksen. Akas siitti Etsekian. **10** Etsekia siitti Manassen. Manasse siitti Amonin. Amon siitti Josian. **11** Josia siitti (Jojakimin. Jojakim siitti) Jekonian ja hänen veljensä, Babelin vankiudessa. **12** Mutta Babelin vankiuden jälkeen siitti Jekonia Sealtielin. Sealtiel siitti Zorobabelin. **13** Zorobabel siitti Abiudin. Abiud siitti Eliakimin. Eliakim siitti Asorin. **14** Asor siitti Sadokin. Sadok siitti Akimin. Akim siitti Eliudin. **15** Eliud siitti Eleatsarin. Eleatsar siitti Matanin. Matan siitti Jakobin. **16** Jakob siitti Josephin, Marian miehen, josta (Mariasta) on syntynyt Jesus, joka kutsutaan Kristus. **17** Niin ovat kaikki polvet Abrahamista Davidiin asti neljätoistakymmentä polvea; Davidista Babelin vankiuteen myös neljätoistakymmentä polvea, ja Babelin vankiudesta Kristukseen asti neljätoistakymmentä polvea. **18** Jesuksen Kristuksen syntymys oli näin: koska Maria hänen äitinsä oli Josephiin kihlattu, ennen kuin he yhteen tulivat, löytyi hän raskaaksi Pyhästä Hengestä. **19** Mutta että Joseph hänen miehensä oli hurskas ja ei tahtonut häntä huutoon saattaa, ajatteli hän salaisesti hyljätä hänen. **20** Kun hän näitä ajatteli, katso, niin Herran enkeli ilmestyi hänelle unessa ja sanoi: Joseph, Davidin poika! älä pelkää ottaakses Mariaa puolisoas tykö; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä. **21** Ja hänen pitää synnyttämän Pojan, jonka nimen sinun pitää kutsuman Jesus; sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä. **22** Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että täytettäisiin, mitä Herralta on sanottu prophetan kautta, joka sanoo: **23** Katso, neitseen pitää raskaaksi tuleman

ja synnyttämän Pojan, ja hänen nimensä pitää kutsuttaman Emmanuel; se on niin paljo sanottu: Jumala meidän kanssamme. **24** Kun Joseph unesta heräsi, niin hän teki kuin Herran enkeli hänen käski, ja otti puolisonsa tykönsä, **25** Ja ei tuntenut häntä, siihenasti kuin hän poikansa esikoisensa synnytti, ja kutsui hänen nimensä Jesus.

2 Koska siis Jesus syntynyt oli Betlehemissä Juudan maalla, kuningas Herodeksen aikaan, katso, tietäjät tulivat idästä Jerusalemiin ja sanoivat: **2** Kussa on se syntynyt Juudalaisten kuningas? sillä me näimme hänen tähtensä idässä, ja tulimme häntä kumartaen rukoilemaan. **3** Kun kuningas Herodes sen kuuli, hämmästyi hän ja kaikki Jerusalem hänen kanssansa, **4** Ja kokosi kaikki ylimmät papit ja kirjanoppineet kansan seassa, ja kyseli heiltä, kussa Kristuksen syntymän piti. **5** Ja he sanoivat hänelle: Betlehemissä Juudan maalla; sillä niin on prophetan kautta kirjoitettu: **6** Ja sinä Betlehem Juudan maassa, et sinä ole suinkaan vähin Juudan pääruhtinasten seassa; sillä sinusta on tuleva se Ruhtinas, jonka minun kansaani Israelia pitää hallitseman. **7** Silloin kutsui Herodes tietäjät salaa, ja tutkisteli visusti heiltä, millä ajalla tähti ilmestyi, **8** Ja lähetti heidät Betleheemiin, ja sanoi: menkäätkä kysykää visusti lapsesta, ja kuin te löydätte, niin ilmoittakaat minulle, että minäkin tulisin ja kumartaisin häntä. **9** Kun he olivat kuninkaan kuulleet, menivät he matkaansa, ja katso, tähti, jonka he olivat nähneet idässä, kävi heidän edellensä, niinkauvan kuin hän edellä käyden seisahti sen paikan päälle, jossa lapsi oli. **10** Kun he tähden näkivät, ihastuivat he sangen suurella ilolla, **11** Ja menivät huoneeseen, löysivät lapsen äitinsä Marian kanssa, maahan lankesivat ja rukoilivat häntä, ja avasivat tavaransa, ja lahjoittivat hänelle kultaa ja pyhää savua ja mirhamia. **12** Ja Jumala kielsi heitä unessa Herodeksen tykö palajamasta; ja he menivät toista tietä omalle maallensa. **13** Mutta kun he olivat menneet pois, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa, sanoen: nouse ja ota lapsi äitinsä tykö, ja pakene Egyptiin, ja ole siellä siihen asti kuin minä sinulle sanon; sillä Herodes on etsivä lasta, hukuttaaksensa häntä. **14** Niin hän nousi ja otti lapsen äitinsä yöllä tykönsä, ja pakeni Egyptiin, **15** Ja oli siellä Herodeksen kuolemaan asti: että täytettäisiin mitä sanottu oli Herralta prophetan

kautta, joka sanoo: Egyptistä kutsuin minä poikani. **16** Kuin Herodes näki itsensä tietäjiltä vietellyksi, vihastui hän sangen kovin, ja lähetti tappamaan kaikki poikalapset Betlehemissä ja kaikissa sen ääriissä, jotka kaksivuotiset olivat taikka nuoremmat, sen ajan jälkeen, jonka hän oli tarkasti tietäjiltä tutkinut. **17** Silloin se täytettiin, mitä Jeremialta prophetalta sanottu oli, joka sanoo: **18** Ramassa on ääni kuulunut, suuri valitus, itku ja iso parku: Rakel itkee lapsiansa, ja ei tahtonut itsiänsä antaa lohdutettua, ettei he ole. **19** Mutta kuin Herodes oli kuollut, katso, niin Herran enkeli ilmestyi Josephille unessa Egyptissä ja sanoi: **20** Nouse ja ota lapsi äitinsä, ja mene Israelin maalle; sillä ne ovat kuolleet, jotka lapsen henkeä väijyivät. **21** Niin hän nousi ja otti lapsen äitinsä, ja meni Israelin maalle. **22** Mutta kuin hän kuuli, että Arkelaus oli kuningas Juudeassa, isänsä Herodeksen siassa, pelkäsi hän sinne mennä. Ja hän sai Jumalalta käskyn unessa, ja poikkesi Galilean ääriin, **23** Ja tuli ja asui kaupungissa, joka kutsutaan Natsaret, että täytettäisiin mitä prophetain kautta sanottu oli: hän pitää Natsarealaiseksi kutsuttaman.

3 Niinä päivinä tuli Johannes Kastaja, ja saarnasi Juudean korvessa, **2** Ja sanoi: tehkää parannus; sillä taivaan valtakunta on lähestynyt. **3** Sillä tämä on se, josta sanottu on Jesaialta prophetalta, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa, valmistakaat Herran tietä, tehkää hänen polkunsu oikiaksi. **4** Mutta Johannesella oli vaate kamelin karvoista ja hihnainen vyö hänen vyöllänsä, ja hänen ruokansa oli heinäsiirkat ja metsähunaja. **5** Silloin meni hänen tykönsä Jerusalem, ja koko Juudea, ja kaikki maakunta Jordanin ympäriltä. **6** Ja he kastettiin häneltä Jordanissa, ja tunnustivat heidän syntinsä. **7** Mutta kuin hän monta Pharisealaisista ja Saddukealaisista näki tulevan kasteensa tykö, sanoi hän heille: te kyykämetten sikiät, kuka teitä neuvoi pakenemaan tulevaista vihaa? **8** Tehkää siis parannuksen soveliaita hedelmiä. **9** Ja älkää ajatelko itsellenne sanoa: Abraham on meidän isämme. Millä minä sanon teille: Jumala voi näistä kivistä Abrahamille lapset herättää. **10** Mutta jo myös on kirves pantu puiden juurelle: sentähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään. **11** Minä tosin kastan teitä vedellä parannukseen; mutta se, joka minun jälkeeni tulee, on väkevämpi minua, jonka

kenkiä en minä ole kelvollinen kantamaan, hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella. **12** Jonka viskin on hänen kädessänsä, ja hän perkaa riihensä ja kokoo nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella. **13** Silloin tuli Jesus Galileasta Jordaniin Johanneksen tykö, kastettua häneltä; **14** Mutta Johannes kielsi häneltä, sanoen: minä tarvitsen sinulta kastettua, ja sinä tulet minun tyköni? **15** Niin vastasi Jesus ja sanoi hänelle: salli nyt; sillä näin meidän sopii kaikkea vanhurskautta täyttää. Ja hän salli hänen. **16** Kuin Jesus kastettu oli, astui hän kohta ylös vedestä: ja katso, taivaat aukenivat hänelle, ja hän näki Jumalan Hengen tulevan alas, niinkuin kyyhkyyisen, ja tulevan hänen päällensä, **17** Ja katso, ääni taivaasta sanoi: tämä on se minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin.

4 Silloin vietiin Jesus hengeltä korpeen kiusattaa perkeleeltä. **2** Ja kuin hän oli paastonnut neljäkymmentä päivää ja neljäkymmentä yötä, sitte hän isosi. **3** Ja kiusaaja tuli hänen tykönsä ja sanoi: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sano, että nämät kivet leiviksi tulevat. **4** Mutta hän vastasi ja sanoi: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, mutta jokaisesta sanasta, joka Jumalan suusta lähtee. **5** Silloin otti perkele hänen kanssansa pyhään kaupunkiin, ja asetti hänen templin harjalle, **6** Ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske sinus alaspäin; sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeileillensä sinusta, ja he käsissä kantavat sinun, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa. **7** Niin Jesus sanoi hänelle: taas on kirjoitettu: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas. **8** Taas vei hänen perkele sangen korkialle vuorelle, ja osoitti hänelle kaikki maailman valtakunnat ja niiden kunnian, **9** Ja sanoi hänelle: nämät kaikki minä annan sinulle, jos sinä lankeat maahan ja rukoilet minua. **10** Niin sanoi Jesus hänelle: mene pois, saatana! Sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun kumartaman, ja häntä ainoaa palveleman. **11** Silloin jätti hänen perkele; ja katso, enkelit tulivat ja palvelivat häntä. **12** Mutta kuin Jesus kuuli, että Johannes oli vankiuteen annettu ylös, poikkesi hän Galileaan, **13** Ja jätti Natsaretin, tuli ja asui Kapernaumissa, joka on merikaupunki, Zebulonin ja Naphtalin ääriissä; **14** Että täytettäisiin se mikä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: **15** Zebulonin maa ja Naphtalin maa, läsnä meritietä, sillä puolella

Jordanin, pakanain Galilea, 16 Kansa, joka pimiässä istui, näki suuren valkeuden, ja niille, jotka kuoleman maassa ja varjossa istuivat, koitti valkeus. 17 Siitä ajasta rupesi Jesus saarnaamaan ja sanomaan: tehtäät parannus; sillä taivaan valtakunta lähestyi. 18 Mutta kuin Jesus käveli Galilean meren tykönä, näki hän kaksi veljestä, Simonin, joka kutsutaan Pietariksi, ja Andreaksen hänen veljensä, laskevan verkkoa mereen; (Sillä he olivat kalamiehet,) 19 Ja sanoi heille: seuratkaat minua, ja minä teen teidät ihmisten kalamiehiksi. 20 Niin he jättivät kohta verkot ja seurasivat häntä. 21 Ja kuin hän sieltä edemmä kävi, näki hän toiset kaksi veljestä, Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen hänen veljensä, venheessä isänsä Zebedeuksen kanssa, parantavan verkkojansa; ja hän kutsui heitä. 22 Niin he kohta jättivät venheen ja isänsä, ja seurasivat häntä. 23 Ja Jesus vaelsi ympäri kaiken Galilean, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaiset taudit ja kaiken sairauden kansan seassa. 24 Ja sanoma kuului hänestä kaikkeen Syrian maahan. Ja he toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita, moninaisilla taudeilla ja kivuilla vaivatuita ja piruilta riivatuita, ja kuutaudillisia ja halvatuuta; ja hän paransi ne. 25 Ja häntä seurasi paljo väkeä Galileasta ja kymmenestä kaupungista, ja Jerusalemissa ja Juudeasta, ja maakunnista sillä puolella Jordania.

5 Mutta kuin hän näki kansan, astui hän ylös vuorelle, ja kuin hän oli istunut, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä. 2 Niin hän avasi suunsa, opetti heitä ja sanoi: 3 Autuaat ovat hengellisesti vaivaiset; sillä heidän on taivaan valtakunta. 4 Autuaat ovat murheelliset; sillä he saavat lohdutuksen. 5 Autuaat ovat siviät; sillä he saavat maan periiä. 6 Autuaat ovat, jotka isoovat ja janoovat vanhurskautta; sillä he ravitaan. 7 Autuaat ovat laupiaat; sillä he saavat laupiuden. 8 Autuaat ovat puhtaat sydämeistä; sillä he saavat nähdä Jumalan. 9 Autuaat ovat rauhan tekiät; sillä ne pitää Jumalan pojiksi kutsuttaman. 10 Autuaat ovat, jotka vanhurskauden tähden vainotaan; sillä heidän on taivaan valtakunta. 11 Autuaat olette te, kuin he pilkkaavat ja vainoovat teitä, ja puhuvat kaikkinaista pahuutta teitä vastaan, valhetellen minun tähteni. 12 Iloitkaat ja riemuitkaat; sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Sillä näin he vainosivat prophetaita,

jotka teidän edellänne olivat. 13 Te olette maan suola: jos siis suola tulee mauttomaksi, millä sitte suolataan? ei se enään kelpaa mihinkään, vaan heitetään pois ja ihmisiltä tallattaa. 14 Te olette maailman valkeus. Ei sitä kaupunkia taideta peittää, joka vuorella on, 15 Eikä kynttilää sytytetä ja panna vakan alle, vaan kynttiläljalkaan, valaisemaan kaikkia, jotka huoneessa ovat. 16 Näin valistakoon teidän valkeutenne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät työnne, ja kunnioittaisivat teidän Isäännne, joka on taivaissa. 17 Älkääät luulko, että minä tulin lakia ja prophetaita päästämään: en minä tullut päästämään, vaan täyttämään. 18 Sillä totisesti sanon minä teille: siihenasti kuin taivas ja maa katoa, ei pidä vähinkään piirto eikä joku rahtu laista katooman, siihenasti kuin kaikki tapahtuvat. 19 Kuka siis jonkun näistä vähimmistä käskyistä päästää, ja näin ihmisiä opettaa, hän pitää taivaan valtakunnassa vähimmäksi kutsuttaman; mutta joka sen tekee ja opettaa, se pitää suureksi taivaan valtakunnassa kutsuttaman. 20 Sillä minä sanon teille: ellei teidän vanhurskautenne ole paljo enempi kuin kirjanoppineiden ja Pharisealaisten, niin ette tule taivaan valtakuntaan. 21 Te kuulitte mitä sanottu oli vanhoille: ei sinun pidä tappaman; mutta jokainen, joka tappaa, hänen pitää tuomioon vikapää oleman. 22 Mutta minä sanon teille: että jokainen, joka tyhmästi vihastuu veljellensä, hänen pitää tuomioon vikapää oleman; mutta jokainen, joka sanoo veljellensä: raka, hänen pitää neuvon alle vikapää oleman; mutta jokainen, joka sanoo: sinä tyhmä, hänen pitää helvetin tuleen vikapää oleman. (Geenna g1067) 23 Sentähden, jos sinä uhraat lahjas alttarille, ja siellä muistat, että veljellä on jotakin sinua vastaan: 24 Niin jätä sinne lahjas alttarin eteen, ja mene ensin sopimaan veljes kanssa, ja tule sitte lahjas uhraamaan. 25 Sovi nopiasti riitaveljes kanssa, koskas vielä hänen kanssansa tiellä olet, ettei riitaveljes anna sinua joskus tuomarille, ja tuomari antaa sinun palvelialle, ja sinä heitetään torniin. 26 Totisesti sanon minä sinulle: et sinä suinkaan pääse sieltä ulos, siihenasti kuin sinä maksat viimeisen rovon. 27 Te kuulitte sanotuksi vanhoille: ei sinun pidä huorin tekemän. 28 Mutta minä sanon teille: jokainen, joka katsoo vaimon päälle himoitaksensa häntä, hän teki jo huorin hänen kanssansa sydämessänsä. 29 Jos oikia silmäs

pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköäs; sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäs hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis heitettämän helvettiin. (Geenna g1067) 30 Ja jos oikia kätes pahentaa sinun, niin hakkaa se poikki, ja heitä pois tyköäs! sillä parempi on sinulle, että yksi jäsenistäs hukutetaan, kuin että koko ruumis pitäis helvettiin heitettämän. (Geenna g1067) 31 On myös sanottu: jokainen joka emäntänsä hylkää, hän antakaan hänelle erokirjan. 32 Mutta minä sanon teille: joka emäntänsä hylkää, muutoin kuin huoruuden tähden, hän saattaa hänen huorin tekemään; ja joka nai sen hyljätyn, hän tekee huorin. 33 Taas te kuulitte sanotuksi vanhoille: älä vannoo väärin, vaan pidä valas Herralle. 34 Mutta minä sanon teille: älkääät ensinkään vannoko, ei taivaan kautta, sillä se on Jumalan istuin; 35 Eikä maan kautta, sillä se on hänen astinlautansa: ei myös Jerusalemin kautta, sillä se on suuren kuninkaan kaupunki: 36 Ei sinun myös pidä vannoman pääs kautta, sillä et sinä voi yhtään hiusta valkiaksi eli mustaksi tehdä. 37 Vaan teidän puheenne pitää oleman: on, on, ei, ei; mutta mitä siihen lisätään, se on pahasta. 38 Te kuulitte sanotuksi: silmä silmästä, ja hammas hampaasta. 39 Mutta minä sanon teille: älkääät olko pahaa vastaan; vaan joka sinua lyö oikialle poskelle, niin käännä myös hänelle toinen. 40 Ja joka sinua tahtoo oikeuden eteen, jo ottaa hamees, niin salli myös hänelle muikin vaate. 41 Ja joka sinua vaatii peninkulman, mene hänen kanssansa kaksi. 42 Anna sille, joka sinulta anoo, ja älä käännä siltä pois, joka lainan pyytää. 43 Te kuulitte sanotuksi: rakasta lähimmäistäs, ja vihaa vihollistas; 44 Mutta minä sanon teille: rakastakaat vihollisianne; siunatkaat niitä, jotka teitä sadattavat; tehkääät niille hyvin, jotka teitä vihaavat, ja rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä vainoovat ja vahingoittavat, 45 Että te olisitte teidän Isänne pojat, joka on taivaassa; sillä hän sallii aurinkonsa koittaa niin pahain ylitse kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin. 46 Sillä jos te rakastatte niitä, jotka teitäkin rakastavat, mitä teidän siitä palkkaa on? eikö Publikanit myös niin tee? 47 Ja jos te ainoastaan veljeinne kanssa soveliaat olette, mitä te sen kanssa erinomaista teette? eikö Publikanit myös niin tee? 48 Olkaat siis te täydelliset, niinkuin teidän taivaallinen Isänne täydellinen on.

6 Kavahtakaat, ettette anna almujanne ihmisten edessä, että te heiltä nähtäisiin: niin ette saa palkkaa Isältänne, joka on taivaassa. 2 Kuin siis almua annat, niin älä edelläs torvella soita, niinkuin ulkokullatut synagogissa ja kujilla tekevät, että he ihmisiltä kunnioitettaisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa. 3 Mutta kuin sinä almua annat, niin älköön vasen kätes tietäkö, mitä oikia kätes tekee, 4 Että almus olis salaisuudessa, ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksais sinulle julkisesti. 5 Ja kuin rukoilet, niin ei sinun pidä oleman niinkuin ulkokullatut; sillä he mielellänsä seisovat ja rukoilevat synagogissa ja kujain kulmissa, että he ihmisiltä nähtäisiin. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa. 6 Vaan kuin sinä rukoilet, niin mene kammioos, ja sulje oves, ja rukoile Isäas, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti. 7 Ja kuin te rukoilette, niin älkäää olko paljon puhuwaitset, niinkuin pakanat; sillä he luulevat heitä paljon puheensa tähden kuultavan. 8 Sentähden älkääät olko heidän kaltaisensa; sillä Isänne tietää kyllä, mitä tarvitsette, ennen kuin te häneltä rukoilettekaan. 9 Näin teidän siis pitää rukoileman: Isä meidän, joka olet taivaassa! Pyhitetty olkoon sinun nimes. 10 Lähestyköön sinun valtakuntas. Olkoon sinun tahtos niin maassa kuin taivaassa. 11 Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme. 12 Ja anna meille meidän velkamme anteeksi, niinkuin mekin anteeksi annamme meidän velvollistemme. 13 Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. Sillä sinun on valtakunta, ja voima, ja kunnia, ijankaikkisesti. Amen! 14 Sillä jos te anteeksi annatte ihmisille heidän rikoksensa, niin myös teidän taivaallinen Isänne antaa teille anteeksi. 15 Vaan jollette anteeksi anna ihmisille heidän rikoksiansa, niin ei myös teidän Isänne anteeksi anna teidän rikoksianne. 16 Mutta kuin te paastotte, niin älkääät olko surulliset niinkuin ulkokullatut; sillä he muuttavat muotonsa, että he ihmisiltä nähtäisiin paastoovan. Totisesti sanon minä teille: he ovat saaneet palkkansa. 17 Vaan sinä kuin paastoot, niin voitele pääs ja pese kasvot, 18 Ettet ihmisiltä nähtäis paastoovan, mutta Isältäs, joka on salaisuudessa: ja Isäs, joka salaisuudessa näkee, maksaa sinulle julkisesti. 19 Älkääät tavaraa kootko maan päällä, kussa koi ja ruoste raiskaavat, ja kussa varkaat kaivavat ja varastavat;

20 Vaan kootkaat teillenne tavaraa taivaassa, kussa ei koi eikä ruoste raiskaa, ja kussa ei varkaat kaiva eikä varasta. 21 Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne. 22 Silmä on ruumin valkeus; jos siis silmäs on yksinkertainen, niin koko ruumiis on valaistu. 23 Mutta jos silmäs on paha, niin koko ruumiis on pimiä. Jos siis se valkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys? 24 Ei kenkään voi palvella kahta herraa; sillä taikka hän tätä vihaa ja toista rakastaa, taikka hän tähän suostuu ja toisen ylönkatsoo. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa. 25 Sentähden sanon minä teille: älkää murehtiko henkenne tähden, mitä te syötte ja mitä te juotte, eikä ruumiinne tähden, millä te teitänne verhootte. Eikö henki enempi ole kuin ruoka? ja ruumis parempi kuin vaate? 26 Katsokaat taivaan lintuja, ei he kylvä eikä niitä, ei myös kokoa riiehen, ja teidän taivaallinen Isänne ruokii heidät. Ettekö te paljoa enempi ole kuin he? 27 Mutta kuka teistä voi surullansa lisätä yhden kynärän pituudellensa? 28 Ja mitä te surette vaatteista? Katsokaat kukkasia kedolla, kuinka he kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää. 29 Kuitenkin sanon minä teille, ettei Salomon kaikessa kunniassansa ollut niin vaatetettu kuin yksi heistä. 30 Jos Jumala näin vaatettaa pellon ruohon, joka tänäpä nä seisoo ja huomenna pätsiin heitetään, eikö hän paljoa enemmän teidän sitä tee, te vähäuskoiset? 31 Älkää siis surulliset olko, sanoen: mitä me syömm, taikka mitä me juomme? eli millä me meitämme verhoomme? 32 Sillä kaikkia näitä pakanat etsivät; sillä teidän taivaallinen Isänne kyllä tietää teidän kaikkia näitä tarvitsevan. 33 Vaan etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttansa, ja niin kaikki nämät teille annetaan. 34 Älkää sentähden sureko huomisesta päivästä; sillä huomisella päivällä on suru itsestänsä. Tyytykään kukin päivä surullensa.

7 Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi. 2 Sillä millä tuomiolla te tuomitsette, pitää teitä tuomittaman, ja sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman. 3 Miksis siis näet raiskan, joka on veljes silmässä, ja et äkkää malkaa omassa silmässä? 4 Taikka, kuinka sinä sanot veljelles: pidäs, minä otan raiskan silmästä; ja katso, malka on omassa silmässä? 5 Sinä ulkullattu, heitä ensin malka ulos sinun silmästä, ja katso sitte, kuinka saisit raiskan ulos veljes silmästä. 6 Älkää antako koirille pyhää,

ja älkää pääryljänne heittäkö sikain eteen, ettei he niitä joskus tallaa jaloillansa, ja käännä itsiänsä, ja repele teitä. 7 Anokaat, niin teille annetaan: etsikää, niin te löydätte: kolkuttakaat, niin teille avataan. 8 Sillä jokainen, joka anoo, hän saa, ja joka etsii, hän löytää, ja kolkuttavalle avataan. 9 Eli onko teistä joku ihminen, jolta hänen poikansa anois leipää: antaisko hän hänelle kiven? 10 Eli jos hän kalaa anois: antaisko hän hänelle käärmeen? 11 Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, kuinka paljoa enempi teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa niille hyviä, jotka häneltä anovat? 12 Kaikki siis, mitä te tahdotte, että ihmiset pitää teille tekemän, niin te myös heille tehkää; sillä tämä on laki ja prophetat. 13 Menkää ahtaasta portista sisälle; sillä se portti on lavia ja avara tie, joka vie kadotukseen, ja niitä on monta, jotka siit sisälle menevät; 14 Ja se portti on ahdas, ja tie kaita, joka vie elämään, ja harvat ovat, jotka sen löytävät. 15 Mutta kavahtakaat teitänne vääristä prophetaista, jotka teidän tykönn lammasten vaateilla tulevat, mutta sisältä he ovat raatelevaiset sudet. 16 Heidän hedelmistänsä te tunnette heidät: hakeeko joku viinamarjoja orjantappuroista, taikka fikunia ohdakkeista? 17 Niin jokainen hyvä puu kasvaa hyvät hedelmät; mutta mädännyt puu kasvaa häijyt hedelmät. 18 Hyvä puu ei taida häijyjä hedelmiä kasvaa, eikä mädännyt puu hyviä hedelmiä kasvaa. 19 Jokainen puu, joka ei kasva hyvää hedelmää, hakataan pois, ja tuleen heitetään. 20 Sentähden tuntekaat heitä hedelmistänsä. 21 Ei jokainen, joka sanoo minulle: Herra, Herra! pidä tuleman taivaan valtakuntaan; mutta joka tekee minun isäni tahdon, joka on taivaissa. 22 Moni sanoo minulle sinä päivänä: Herra, Herra! emmekö me sinun nimes kautta ennustaneet, ja sinun nimellä ajaneet ulos perkeleitä, ja ole sinun nimes kautta monta väkevää työtä tehneet? 23 Ja silloin minä tunnustan, en minä teitä ikänä tuntenut: menkää pois minun tyköäni, te väärintekiät. 24 Sentähden jokaisen, joka minulta nämät puheet kuulee ja ne tekee, vertaan minä toimilliseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi. 25 Ja sade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäsivät, joka ei kuitenkaan kukistunut; sillä se oli kalliolle perustettu. 26 Ja jokainen, joka kuulee minulta nämä puheet, ja ei tee niitä, hän verrataan tyhmään mieheen, joka

huoneensa sannalle rakensi. 27 Ja sade lankesi, ja virrat tulivat, ja tuulet puhalsivat, ja sitä huonetta sysäsivät, joka kukistui, ja sen lankeemus oli suuri. 28 Ja se tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, että kansat hämmästyivät hänen oppiansa. 29 Sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet.

8 Kuin hän astui alas vuorelta, seurasi häntä paljo kansaa. 2 Ja katso, niin tuli spitalinen mies, kumarsi häntä ja sanoi: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa. 3 Niin Jesus ojensi kätensä ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas. Ja hän puhdistettiin kohta spitalistansa. 4 Ja Jesus sanoi hänelle: katso, etet kenellekään sano: mutta mene ja näytä itses papille, ja uhraa lahjas, jonka Moses on käskenyt, heille todistukseksi. 5 Mutta kuin Jesus meni Kapernaumiin, tuli sadanpäämies hänen tykönsä, ja rukoili häntä, 6 Ja sanoi: Herral! minun palveliani sairastaa kotona halvattuna, ja kovin vaivataan. 7 Jesus sanoi hänelle: minä tulen ja parannan hänen. 8 Niin sadanpäämies vastasi ja sanoi: Herra, en ole minä mahdollinen, että sinä tulet minun kattoni alle; vaan sano ainoasti sana, niin palveliani paranee. 9 Sillä minä olen myös ihminen toisen vallan alla, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! ja hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja palvelialleni: tee tämä! ja hän tekee. 10 Kuin Jesus tämän kuuli, ihmetteli hän, ja sanoi heille, jotka seurasivat: totisesti sanon minä teille: en ole minä löytänyt senkaltaista uskoa Israelissa. 11 Mutta minä sanon teille: monta tulevat idästä ja lännestä, ja pitää Abrahamin, Isaakin ja Jakobin kanssa taivaan valtakunnassa istuman. 12 Mutta valtakunnan lapset heitetään ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. 13 Ja Jesus sanoi sadanpäämiehelle: mene, ja niinkuin sinä uskoit, niin sinulle tapahtukoon. Ja sillä hetkellä parani hänen palveliansa. 14 Ja kuin Jesus tuli Pietarin huoneeseen, näki hän hänen anoppinsa makaavan ja sairastavan vilutautia. 15 Niin hän tarttui hänen käteensä, ja vilutauti luopui hänestä. Ja hän nousi, ja palveli heitä. 16 Mutta kuin ehtoo tuli, niin he toivat hänen tykönsä monta pirulta riivattua; ja hän ajoi ulos sanalla hengen, ja teki kaikkinaisia sairaita terveeksi; 17 Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: hän on ottanut meidän

heikkoutemme, ja hän kantoi meidän tautimme. 18 Kuin Jesus näki paljon kansaa ympärillensä, käski hän mennä toiselle puolelle (merta). 19 Ja kirjanoppinut tuli ja sanoi hänelle: Mestari, minä tahdon sinua seurata, kuhunka ikänä sinä menet. 20 Niin Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat, ja taivaan linnuilla ovat pesät; mutta Ihmisen Pojalla ei ole, kuhunka hän päänsä kallistaa. 21 Toinen hänen opetuslapsistansa sanoi hänelle: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni. 22 Niin Jesus sanoi hänelle: seuraa minua, ja anna kuolleet haudata kuolleitansa. 23 Ja kuin hän oli haahteen astunut, seurasivat häntä hänen opetuslapsensa. 24 Mutta katso, suuri ilma nousi merellä, niin että haaksi aalloilta peitettiin. Mutta hän makasi. 25 Niin tulivat hänen opetuslapsensa ja herättivät hänen, ja sanoivat: Herra, auta meitä, me hukumme. 26 Ja hän sanoi heille: te heikko-uskoiset, miksi te olette pelkurit? Niin hän nousi ja asetti tuulen ja meren, ja tuli juuri tyveneksi. 27 Niin ihmiset ihmettelivät, sanoen: millainen tämä on? sillä tuulet ja meri ovat myös hänelle kuuliaiset. 28 Ja kuin hän tuli sille puolelle merta, Gerasalaisten maakuntaan, niin häntä vastaan juoksi kaksi pirulta riivattua, jotka olivat haudoista lähteneet, ja olivat sangen hirmuiset, niin ettei kenkään taitanut sitä tietä vaeltaa. 29 Ja katso, he huusivat sanoen: Jesus, Jumalan Poika, mitä meidän on sinun kanssa? Oletkos tullut tänne meitä vaivaamaan ennen aikaa? 30 Ja kaukana heistä kävi sangen suuri sikalauma laitumella. 31 Niin perkeleet rukoilivat häntä ja sanoivat: jos ajat meidät ulos, niin salli meidän mennä sikalaumaan. 32 Ja hän sanoi heille: menkää. Niin he läksivät ulos ja menivät sikalaumaan; ja katso, koko sikalauma syöksi äkisti itsensä jyrkältä mereen ja upposi. 33 Mutta paimenet pakenivat ja menivät kaupunkiin ja ilmoittivat kaikki, ja kuinka pirulta riivautille oli tapahtunut. 34 Ja katso, koko kaupunki meni ulos Jesusta vastaan. Ja kuin he hänen näkivät, rukoilivat he häntä menemään pois heidän maansa ääristä.

9 Ja hän astui haahteen, meni jälleen ylitse ja tuli omaan kaupunkiinsa. 2 Ja katso, he toivat hänen eteensä halvatus, joka makasi vuoteella. Ja kuin Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvattulle: poikani, ole hyvässä turvassa, syntis annetaan anteeksi sinulle. 3 Ja katso, muutamat kirjanoppineista sanoivat

keskenänsä: tämä pilkkaa (Jumalaa). 4 Ja kuin Jesus näki heidän ajatuksensa, sanoi hän: miksi ajattelette pahaa sydämessänne? 5 Sillä kumpi on keviämpi sanoa: synnit annetaan anteeksi sinulle, taikka sanoa: nouse ja käy? 6 Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (niin sanoi hän halvatulle:) nouse ja ota vuotees, ja mene kotias. 7 Ja hän nousi ja meni kotiansa. 8 Ja kuin kansa sen näki, ihmettelivät he ja kunniottivat Jumalaa, joka oli ihmisille antanut senkaltaisen vallan. 9 Ja kuin Jesus sieltä kävi ohitse, näki hän ihmisen istuvan tullihuoneessa, nimeltä Matteus, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Niin hän nousi ja seurasi häntä. 10 Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi huoneessa, katso, niin tuli monta Publikania ja syntistä, ja atrioitsivat Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa. 11 Ja kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi teidän Mestarinne syö Publikanien ja syntisten kanssa? 12 Mutta kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terve tarvitse parantajaa, vaan sairaat. 13 Mutta menkää ja oppikaat, mikä se on: laupiutta minä tahdon, enkä uhria; sillä en minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen. 14 Silloin tulivat Johanneksen opetuslapset hänen tykönsä, ja sanoivat: minkätähden me ja Pharisealaiset niin paljo paastoomme, mutta ei sinun opetuslapses paastoo? 15 Niin Jesus sanoi heille: taitaako hääjoukko niinkauvan murehtia, kuin ylkä on heidän kanssansa? mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, ja silloin heidän pitää paastooman. 16 Mutta ei kenkään paikkaa vanhaa vaatetta uuden veran tilalla; sillä paikka repee pois vaatteesta, ja läpi tulee pahemmaksi. 17 Ei myös pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin leilit pakahtuvat, ja viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; vaan nuorta viinaa lasketaan uusiin leileihin, ja niin he molemmat tähdellä ovat. 18 Kuin hän nämät heille puhunut oli, katso, niin päämies tuli ja kumarsi häntä, sanoen: nyt on minun tyttäreni kuolemallansa; mutta tule ja pane kätes hänen päällensä, niin hän virkooa. 19 Niin Jesus nousi ja seurasi häntä, ja hänen opetuslapsensa. 20 Ja katso, vaimo, joka oli kaksitoistakymmentä ajastaikaa punaista tautia sairastanut, kävi takana, ja tarttui hänen vaatteensa liepeeseen; 21 Sillä hän oli itsellensä sanonut; jos minä ainoastaan rupeen

hänen vaatteesensa, niin minä tulen terveeksi. 22 Niin Jesus käänsi itsensä, näki hänen ja sanoi: ole hyvässä turvassa, tyttäreni! sinun uskos on sinun terveeksi tehnyt. Ja vaimo tuli sillä hetkellä terveeksi. 23 Ja kuin Jesus tuli päämiehen huoneeseen, ja näki pillein soittajat ja kansan hymisevän, 24 Sanoi hän heille: menkää pois; sillä ei piika ole kuollut, vaan hän makaa. Ja he nauroivat häntä. 25 Mutta kuin kansa oli ajettu ulos, meni hän sisälle ja tarttui hänen käteensä, ja piika nousi. 26 Ja sen sanoma kuului kaikkeen siihen maahan. 27 Ja kuin Jesus sieltä läksi, seurasi häntä kaksi sokiaa, huutain ja sanoen: Davidin poika, armahda meitä. 28 Ja kuin hän tuli huoneeseen, tulivat sokiat hänen tykönsä, ja Jesus sanoi heille: uskotteko minun sen voivan teille tehdä? He sanoivat hänelle: Herra, me uskomme. 29 Niin hän rupesi heidän silmiinsä, sanoen: tapahtukoon teille uskonne jälkeen. 30 Ja heidän silmänsä aukenivat. Niin Jesus haastoi heitä, sanoen: katsokaat, ettei kenkään saa tätä tietää. 31 Vaan kuin he menivät pois, niin he julistivat hänen sanomansa kaikessa siinä maassa. 32 Kuin nämät olivat menneet ulos, katso, niin he toivat mykän ja pirulta riivatun ihmisen hänen eteensä. 33 Ja kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui. Ja kansa ihmetteli ja sanoi: ei senkaltaista ole ikänä Israelissa nähty. 34 Mutta Pharisealaiset sanoivat: hän ajaa ulos perkeleet perkeleitten pääruhtinasten kautta. 35 Ja Jesus kävi kaikkia kaupungeita ja kyliä ympäri, ja opetti heidän synagogissansa, ja saarnasi valtakunnan evankeliumia, ja paransi kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta kansassa. 36 Ja kuin hän näki kansat, armahti hän heidän päällensä, että he olivat niin nääntyneet ja hajoitetut kuin lampaat, joilla ei ole paimenta. 37 Silloin hän sanoi opetuslapsillensa: eloa on tosin paljon, mutta työväkeä on vähä. 38 Rukoilkaat sentähden elon Herraa, että hän työväkeä lähettäis eloonsa.

10 Ja hän kutsui tykönsä kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille vallan riittäisiä henkiä vastaan, niitä ajaa ulos, ja parantaa kaikkinaisia tauteja ja kaikkea sairautta. 2 Mutta nämät ovat kahdentoistakymmenen apostolin nimet: ensimmäinen Simon, joka Pietariksi kutsutaan, ja Andreas, hänen veljensä, Jakobus Zebedeuksen poika, ja Johannes, hänen veljensä, 3 Philippus ja Bartolomeus, Tomas ja

Matteus, Publikani, Jakobus Alpheuksen poika, ja Lebbeus, Iialta nimeltä Taddeus, 4 Simon Kananeus ja Juudas Iskariot, joka myös hänen petti. 5 Nämät kaksitoistakymmentä lähetti Jesus, joille hän oli käskenyt, sanoen: älkäätkä menkö pakanain teille, ja Samarialaisten kaupunkiin älkäätkä sisälle menkö; 6 Mutta menkäätkä paremmin kadotettuina lammasten tykö Israelin huoneesta. 7 Niin menkäätkä ja saarnatkaat, sanoen: taivaan valtakunta on lähestynyt. 8 Sairaita parantakaat, spitalisia puhdistakaat, kuolleita herättäkäätkä, perkeleitä ajakaat ulos. Lahjaksi te saitte, niin myös lahjaksi antakaat. 9 Ei teidän pidä varustaman itsiänne kullalla eikä hopialla, eikä vaskella teidän vyöllenne, 10 Eikä evässakilla matkalle, eikä kahdella hameella, eikä kengillä, eikä sauvalla; sillä työmies on ruokansa ansainnut. 11 Vaan kuhunka ikänä kaupunkiin taikka kylään te sisälle menette, niin kyselkäätkä, kuka siinä on mahdollinen, ja olkaat siellä siihenasti kuin te lähdette. 12 Mutta kuin te huoneeseen sisälle menette, niin tervehtikäätkä sitä (ja sanokaat: rauha olkoon tälle huoneelle!) 13 Ja jos huone on mahdollinen, niin tulkaan teidän rauhanne hänelle; jollei hän ole mahdollinen, niin teidän rauhanne teille palajaa. 14 Ja kussa ei kenkään ota teitä vastaan eikä kuule teidän sanojanne, niin menkäätkä ulos siitä huoneesta taikka siitä kaupungista, ja puhdistakaat tomu jaloistanne. 15 Totisesti sanon minä teille: huokeampi pitää oleman Sodoman ja Gomorran maalle tuomiopäivänä kuin sille kaupungille. 16 Katso, minä lähetan teidät niinkuin lampaat sutten keskelle: olkaat sentähden taitavat niinkuin käärmeet, ja vakaat niinkuin kyyhkyiset. 17 Mutta kavahtakaat ihmisiä; sillä he ylönantavat teidät raastupiinsa, ja synagogissansa he hosuvat teitä. 18 Te viedään myös päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille ja pakanoille todistukseksi. 19 Kuin he teitä ylönantavat, älkäätkä murehtiko, kuinka eli mitä teidän pitää puhuman; sillä teille annetaan sillä hetkellä, mitä teidän pitää puhuman. 20 Sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan teidän Isänne Henki, joka teissä puhuu. 21 Mutta veli antaa yön veljensä kuolemaan, ja isä pojan, ja lapset karkaavat vanhempia vastaan, ja antavat tappaa heitä, 22 Ja te tulette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden. Mutta joka loppuun asti vahvana pysyy, hän tulee autuaaksi. 23 Mutta koska he teitä siinä kaupungissa vainoovat, niin paetkaat toiseen. Totisesti sanon minä teille: ette ehdi kaikkia Israelin kaupungeita toimittaa, siihenasti kuin Ihmisen Poika tulee. 24 Ei ole opetuslapsi parempi opettajaansa, eikä palvelia parempi isäntäänsä. 25 Siinä on opetuslapselle kyllä, että hän on niinkuin hänen opettajansa, ja palvelia niinkuin hänen isäntänsä. Jos he ovat itse isännän beelsebubiksi kutsuneet, kuinka paljoa ennemmin he hänen perheensä kutsuvat? 26 Älkäätkä sentähden heitä peljätkö; sillä ei ole mitään peitetty, joka ei pidä ilmoitettaman, ja salattu, joka ei tule tiettäväksi. 27 Jota minä teille pimeissä sanon, sitä sanokaat valkeudessa, ja mitä te korvissanne kuulette, sitä saarnatkaat kattoin päällä. 28 Ja älkäätkä peljätkö niitä, jotka ruumiin tappavat, ja ei voi sielua tappaa; mutta peljätäkäätkä enemmän sitä, joka voi sekä sielun että ruumiin helvetissä hukuttaa. (Geenna g1067) 29 Eikö kaksi varpusta yhteen ropoon myydä? ja yksi heistä ei putoo maan päälle ilman teidän Isättänne; 30 Niin ovat myös kaikki teidän pääanne hiukset luetut. 31 Älkäätkä siis peljätkö: te olette paremmat, kuin monta varpusta. 32 Sentähden jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen tunnustan myös minä Isäni edessä, joka on taivaissa. 33 Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, hänen minä myös kiellän Isäni edessä, joka on taivaissa. 34 Älkäätkä luulko, että minä olen tullut rauhaa lähettämään maan päälle: en ole minä tullut rauhaa, vaan miekkaa lähettämään. 35 Sillä minä tulin ihmistä isäänsä vastaan riitaiseksi tekemään, ja tyttärtä äitiänsä vastaan ja miniää anoppiansa vastaan. 36 Ja ihmisen vihamiehet on hänen perheensä. 37 Joka rakastaa isäänsä taikka äitiänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias; joka rakastaa poikaansa taikka tyttärtänsä enempi kuin minua, ei se ole minulle sovelias. 38 Ja kuka ei ota ristiänsä ja seuraa minua, ei se ole minulle sovelias; 39 Joka löytää henkensä, hänen pitää sen hukuttaman, ja joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hänen pitää sen löytämän. 40 Joka teitä holhoo, hän holhoo minua, ja joka minua holhoo, hän holhoo sitä, joka minun lähetti. 41 Joka prophetaa holhoo prophetan nimellä, hän saa prophetan palkan, ja joka vanhurskasta holhoo vanhurskaan nimellä, hän saa vanhurskaan palkan. 42 Ja kuka ikänä juottaa yhden näistä vähimmistä kylmällä vesipikarilla ainoastaan, opetuslapsen nimellä, totisesti sanon minä teille: ei hän pidä palkatta oleman.

11 Ja tapahtui, kuin Jesus lakkasi senkaltaisia kadelletoistakymmenelle opetuslapsellensa käskemästä, meni hän sieltä edemmä opettamaan ja saarnaamaan heidän kaupunkeihinsa. **2** Mutta kuin Johannes vankiudessa kuuli Kristuksen työt, lähetti hän kaksi opetuslastansa, **3** Sanomaan hänelle: oletko sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? **4** Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja sanokaat jälleen Johannekselle, ne mitkä te kuulette ja näette: **5** Sokiat saavat näkönsä, ja ontuvat käyvät, spitaliset puhdistetaan, ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, ja köyhille saarnataan evankeliumi, **6** Ja autuas on se, joka ei pahene minusta. **7** Kuin he menivät pois, rupesi Jesus sanomaan kansalle Johanneksesta: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään? **8** Taikka mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, vaatetettua pehmeillä vaatteilla? Katso, jotka pehmeitä kantavat, ne ovat kuningasten huoneissa. **9** Taikka mitä te läksitte katsomaan? Prophetaako? totisesti sanon minä teille: tämä on jalompi kuin propheta. **10** Sillä tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees. **11** Totisesti sanon minä teille: kaikkein niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtäkään suurempaa kuin Johannes Kastaja tullut; mutta kuitenkin se, joka vähin on taivaan valtakunnassa, on häntä suurempi. **12** Mutta hamasta Johannes Kastajan päivistä, niin tähän asti, kärsii taivaan valtakunta väkivaltaa, ja väkevät repivät sen itsellensä. **13** Sillä kaikki prophetat ja laki ovat Johannekseen asti ennustaneet. **14** Ja jos te tahdotte ottaa vastaan: hän on se Elias, joka tuleva on. **15** Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan! **16** Vaan minkä verraksi minä tämän sukukunnan vedän? hän on lasten vertainen, jotka turulla istuvat ja huutavat kumppaneillensa, **17** Ja sanovat: me soitimme huilua teidän edessänne, ja ette hypänneet: me olemme veisanneet teille murhevirsä, ja ette itkeneet. **18** Sillä Johannes tuli ei syöden eikä juoden, ja he sanovat: hänellä on perkele. **19** Ihmisen Poika tuli syöden ja juoden, ja he sanovat: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikanein ja syntisten ystävää. Mutta viisus vanhurskautetaan lapsiltansa. **20** Silloin hän rupesi soimaamaan niitä kaupungeita, joissa olivat tehdyt usiammat hänen väkevät työnsä, ettei he

itsiänsä parantaneet. **21** Voi sinuas Koratsin, voi sinus Betsaida! Jos senkaltaiset väkevät työt olisivät tehdyt Tyrossa ja Sidonissa kuin teissä tehdyt ovat, niin he olisivat aikaa säkissä ja tuhassa tehneet parannuksen. **22** Jonka tähden sanon minä teille: Tyrolle ja Sidonille pitää oleman huokiamman tuomiopäivänä kuin teille. **23** Ja sinä Kapernaum, joka olet korotettu taivaaseen asti! sinä pitää hamaan helvettiin sýstättämän; sillä jos Sodomassa olisivat senkaltaiset väkevät työt tehdyt kuin sinussa, niin he vielä tänäpäpä seisoisivat. (Mat 23: 986) **24** Jonka tähden sanon minä teille: Sodoman maalle pitää huokiamman oleman tuomiopäivänä kuin sinulle. **25** Sillä ajalla vastasi Jesus ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että olet kätkenyt nämät viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pienille. **26** Tosin Isä, sillä niin oli sinun hyvä tahtos. **27** Kaikki ovat minulle annetut minun Isältäni, ja ei kenkään tunne Poikaa, mutta Isä; eikä Isää tunne yksikään, mutta Poika, ja kenelle ikänä Poika tahtoo sen ilmoittaa. **28** Tulkaat minun tyköni kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, ja minä tahdon teitä virvoittaa. **29** Ottakaat minun ikeeni teidän päällenne, ja oppikaat minusta, että minä olen siviä ja nöyrä sydäimestä: ja te löydätte levon teidän sieluiltenne; **30** Sillä minun ikeeni on sovelias ja minun kuormanani on keviä.

12 Siihen aikaan kävi Jesus sabbatina laihoin lävitse; niin hänen opetuslapsensa isosivat, ja rupesivat tähkäpäitä noukkimaan ja syömään. **2** Mutta kuin Pharisealaiset sen näkivät, sanoivat he hänelle: katso, sinun opetuslapses tekevät sitä, mitä ei sovi sabbatina tehdä. **3** Mutta hän sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat? **4** Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja söi näkyleivät, joita ei hänen sopinut syödä, eikä niidenkään, jotka hänen kanssansa olivat, mutta ainoastaan pappein? **5** Taikka ettekö te laissa ole lukeneet, että papit sabbatina rikkovat templissä sabbatin, ja ovat kuitenkin nuhteettomat? **6** Mutta minä sanon teille: tässä on se, joka on suurempi kuin templi. **7** Mutta jos te tietäisitte, mikä se on: laupiutta minä tahdon, ja en uhria, sitte ette suinkaan tuomitsisi viattomia. **8** Sillä Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra. **9** Ja hän läksi sieltä, ja tuli heidän synagogaansa. **10** Ja katso, siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi. Ja he kysyivät häneltä, sanoen:

sopiiko sabbatina parantaa? että he olisivat saaneet kantaa hänen päällensä. **11** Niin hän sanoi heille: kuka on teistä ihminen, jolla olis yksi lammas, ja jos se sabbatina putoais kaivoon, eikö hän tarttuisi siihen ja vetäisi ylös? **12** Kuinka paljoa jalompi on ihminen kuin lammas? Sentähden sopii kyllä sabbatina hyvää tehdä. **13** Niin hän sanoi sille ihmiselle: ojenna kätesi ja hän ojensi, ja se tuli terveeksi niinkuin toinenkin. **14** Mutta Pharisealaiset menivät ja neuvoa pitivät häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat. **15** Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, meni hän sieltä pois, ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän teki kaikki terveeksi. **16** Ja hän haastoi heitä, häntä ilmoittamasta, **17** Että täytettäisiin, mitä sanottu oli Jesaias prophetan kautta, joka sanoo: **18** Katso, minun palveliani, jonka minä valitsin, minun rakkaani, johonka minun sieluni mielistyi: minä panen hänen päällensä minun henkeni, ja hänen pitää tuomion pakanoille julistaman. **19** Ei hän riitele eikä huuda, eikä yhdenkään pidä kuuleman hänen ääntänsä kujilla. **20** Särjettyä ruokoa ei hänen pidä murentaman ja suitsuvaista kynttilän sydäntä ei hänen pidä sammuttaman, siihenasti kuin hän saattaa tuomion voitoksi, **21** Ja hänen nimensä päälle pitää pakanain toivoman. **22** Silloin tuotiin hänen tykönsä pirulta riivattu, sokia ja mykkä; ja hän paransi hänen, niin että sokia ja mykkä sekä puhui että näki. **23** Ja kaikki kansa hämmästyi ja sanoi: olleeko tämä se Davidin poika? **24** Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, sanoivat he: ei tämä aja ulos perkeleitä, vaan beelsebubin, perkeleitten päämiehen, kautta. **25** Mutta kuin Jesus tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, itsiänsä vastaan erinnyt, tulee kylmille, ja jokainen kaupunki taikka huone, itsiänsä vastaan erinnyt, ei seiso. **26** Ja jos saatana ajaa ulos saatanan, niin hän on erinnyt itsiänsä vastaan: kuinka siis hänen valtakuntansa seisoi? **27** Ja jos minä beelsebubin kautta ajaisin perkeleitä ulos, kenenkä kautta siis poikanne ajavat niitä ulos? Sentähden pitää heidän oleman teidän tuomarinne. **28** Mutta jos minä ajan ulos perkeleitä Jumalan Hengellä, niin Jumalan valtakunta tuli teidän tykönnö. **29** Taikka kuinka joku taitaa jonkun väkevän huoneeseen mennä, ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää, ja sitte ryöstä hänen huonettansa? **30** Joka ei ole minun kanssani, hän on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa. **31**

Sentähden sanon minä teille: kaikki synnit ja pilkka annetaan ihmisille anteeksi; mutta pilkkaa Henkeä vastaan ei anteeksi anneta ihmisille. **32** Ja kuka ikänä sanoo jonkun sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka sanoo jotakin Pyhää Henkeä vastaan, ei sitä hänelle anteeksi anneta, ei tässä eikä tulevaisessa maailmassa. **(aiön g165)** **33** Taikka tehkää hyvää puu, niin hänen hedelmänsä tulee hyväksi, taikka tehkää mädännyt puu, niin hänen hedelmänsä tulee mädänneeksi; sillä hedelmästä puu tunnetaan. **34** Te kyykämetten sikiät, kuinka te taidatte hyvää puhua, koska te itse pahat olette? sillä sydämen kyllyydestä suu puhuu. **35** Hyvä ihminen tuo edes hyvästä sydämen tavarasta hyviä, ja paha ihminen tuo edes pahasta tavarasta pahoja. **36** Mutta minä sanon teille: jokaisesta turhasta sanasta, jonka ihmiset puhuvat, pitää heidän luvun tekemän tuomiopäivänä; **37** Sillä sanoistas sinä hurskaaksi tehdään, ja sanoistas sinä tuomitaan. **38** Silloin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja Pharisealaisista, sanoen: Mestari, me tahdomme nähdä sinulta merkkiä. **39** Niin hän vastasi ja sanoi heille: tämä häijy ja huorintekiä suku etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki. **40** Sillä niinkuin Jona oli valaskalan vatsassa kolme päivää ja kolme yötä, niin pitää myös Ihmisen Pojan maan sydämessä kolme päivää ja kolme yötä oleman. **41** Niniven miehet pitää nouseman tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuomitseman; sillä he paransivat heitänsä Jonan saarnasta. Ja katso, tässä on enempi kuin Jona. **42** Etelän kuningatar on nouseva tuomiolle tämän suvun kanssa ja hänen tuomitseva; sillä hän tuli maan ääristä kuulemaan Salomonin viisautta. Ja katso, tässä on enempi kuin Salomon. **43** Mutta kuin rietas henki on lähtenyt ihmisestä, niin hän vaeltaa lävitse kuivia paikkoja, etsein lepoa, ja ei löydä. **44** Silloin hän sanoo: minä palajan jälleen minun huoneeseeni, kusta minä läksin. Ja kuin hän tulee, niin hän löytää sen tyhjäksi, käväistyksi ja kaunistetuksi. **45** Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta henkeä, itseänsä pahempaa, ja ne sisälle menevät ja asuvat siellä, ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmaksi kuin ensimmäiset. Näin myös tapahtuu tälle pahalle sukukunnalle. **46** Kun hän vielä kansalle puhui, katso, hänen äitinsä ja veljensä seisoiivat ulkona ja pyysivät

hantä puhutella. 47 Niin yksi sanoi hänelle: katso, äitis ja veljes seisovat ulkona, ja tahtovat sinua puhutella. 48 Niin hän vastasi ja sanoi sille, joka hänelle sitä sanoi: kuka on minun äitini ja kutka ovat minun veljeni? 49 Ja hän ojensi kätesnä opetuslastensa puoleen ja sanoi: minun äitini ja minun veljeni. 50 Sillä jokainen, joka tekee Isäni tahdon, joka on taivaissa, hän on minun veljeni, ja sisareni, ja äitini.

13 Mutta sinä päivänä läksi Jesus huoneesta ja istui meren tykönä. 2 Ja hänen tykönsä kokoontui paljo kansaa, niin että hän meni haahteen, ja istui: ja kaikki kansa seiso i rannalla. 3 Ja hän puhui heille paljon vertauksilla, sanoen: katso, kylväjä meni kylvämään. 4 Ja hänen kylväissänsä lankesivat muutamat tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät ne. 5 Muutamat taas lankesivat kivistöön, kussa ei heillä ollut paljo maata, ja nousivat pian päälle, ettei heillä ollut syvää maata; 6 Mutta kuin aurinko nousi, niin he poudittiin, ja ettei heillä ollut juurta, niin he kuivettuivat. 7 Mutta muutamat lankesivat orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös, ja tukahuttivat ne. 8 Muutamat taas lankesivat hyvään maahan, ja tekivät hedelmän, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen ja muutama kolmenkymmenen kertaisen. 9 Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan! 10 Niin opetuslapset tulivat ja sanoivat hänelle: miksi sinä puhut heille vertauksilla? 11 Mutta hän vastasi ja sanoi: teille on annettu tuta taivaan valtakunnan salaisuudet, vaan ei heille ole annettu. 12 Sillä jolla on, hänelle pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta siltä, jolla ei ole, pitää sekin otettaman pois, mikä hänellä on. 13 Sentähden minä puhun heille vertauksilla, ettei he nähden näe, eikä kuullen kuule, ei myös ymmärrä. 14 Ja heissä täytetään Jesaiaan ennustus, joka sanoo: korvillanne pitää teidän kuuleman, ja ei ymmärtämän, ja nähden näkemän, ja ei äkkäämän. 15 Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he korvillansa työläästi kuulivat, ja silmänsä panivat umpeen, ettei he joskus näkisi silmillänsä, ja kuulisi korvillansa, ja ymmärtäisi sydämellänsä, ja palajaisivat, ja minä parantaisin heitä. 16 Mutta autuaat ovat teidän silmännne, sillä he näkevät, ja teidän korvanne, sillä he kuulevat. 17 Sillä totisesti sanon minä teille: monta prophetaa ja vanhurskasta pyysi nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet. 18

Niin kuulkaat siis te kylväjän vertaus: 19 Kuin joku kuulee valtakunnan sanan ja ei ymmärrä, niin tulee pahuus ja tempaa pois sen mikä hänen sydämeensä kylvettiin. Tämä on se, joka tien oheen oli kylvetty. 20 Mutta kivistöön kylvetty on se, joka kuulee sanan, ja kohta ilolla sen vastaan ottaa; 21 Mutta ei ole hänellä juurta itsessänsä, vaan ajan pysyy: kuin siis vaiva eli vaino tulee sanan tähden, niin hän kohta pahenee. 22 Mutta orjantappurain sekaan kylvetty on se, joka sanan kuulee; ja tämän mailman suru ja rikkauten petos tukahuttaa sanan, ja hän tulee hedelmättömäksi. (aiön g165) 23 Mutta hyvään maahan kylvetty on se, joka kuulee sanan ja ymmärtää, joka tosin tuottaa hedelmän ja tekee, muutama satakertaisen, muutama kuudenkymmenen kertaisen, muutama kolmenkymmenen kertaisen. 24 Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on ihmisen vertainen, joka kylvi hyvän siemenen peltoonsa. 25 Mutta ihmisten maatessa tuli hänen vihollisensa ja kylvi ohdakkeita nisuin sekaan, ja meni pois. 26 Mutta kuin oras rupesi kasvamaan ja hedelmän kanto i, silloin näkyivät myös ohdakkeet. 27 Mutta perheen isännän palvelijat tulivat ja sanoivat hänelle: Herra, etkös hyvää siementä kylvänyt peltoos? kusta siis sillä on ohdakkeet? 28 Niin sanoi hän heille: vihamies sen teki. Mutta palveliat sanoivat hänelle: tahdotkos, että me menemme ja kokoomme ne? 29 Mutta hän sanoi: en, ettette ohdakkeita kootessanne myös tempaisi ynnä heidän kanssansa nisuja pois. 30 Sallikaat molemmat kasvaa elon-aikaan asti; ja elon-ajalla sanon minä elomiehille: kootkaat ensin ohdakkeet, ja sitokaat heitä lyhteisiin poltettaa, mutta nisut kootkaat minun aittaani. 31 Toisen vertauksen pani hän heidän eteensä, sanoen: taivaan valtakunta on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi peltoonsa; 32 Joka on pienin kaikkia siemeniä, mutta kuin se kasvanut on, niin hän on suurin kaalein seassa, ja tulee puuksi, niin että taivaan linnut tulevat ja tekevät pesänsä sen oksille. 33 Toisen vertauksen sanoi hän heille: taivaan valtakunta on hapatuksen vertainen, jonka vaimo otti, ja sekoitti kolmeen vakkaan jauhoja, siihen asti kuin kaikki happani. 34 Nämä kaikki puhui Jesus kansalle vertauksilla, ja ilman vertauksia ei hän mitään puhunut heille, 35 Että täytettäisiin mitä oli prophetan kautta sanottu, joka sanoo: minä avaan

suuni vertauksiin ja puhun ulos salatut maailman alusta. **36** Silloin laski Jesus kansan menemään, ja tuli kotia. Ja hänen opetuslapsensa tulivat hänen tykönsä, sanoen: selitä meille sen vertaus pellon ohdakkeista. **37** Niin hän vastasi ja sanoi heille: joka kylvää hyvän siemenen, se on Ihmisen Poika. **38** Mutta pelto on maailma; vaan hyvä siemen, ne ovat valtakunnan lapset; mutta ohdakkeet ovat pahan lapset. **39** Vihollinen, joka ne kylvä, on perkele; elon aika on maailman loppu; mutta elomiehiet ovat enkelit. **(aiōn g165)** **40** Niinkuin siis ohdakkeet haetaan kokoon ja tullella poltetaan, niin pitää myös tämän maailman lopulla oleman. **(aiōn g165)** **41** Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja heidän pitää kokooman hänen valtakunnastansa kaikki pahennukset, ja ne jotka vääryyttä tekevät, **42** Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. **43** Silloin pitää vanhurskaat kiittämän niinkuin aurinko isänsä valtakunnassa. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan! **44** Taas on taivaan valtakunta tavaran vertainen, joka on peltoon kätkeyty, jonka ihminen löysi, ja kätkei sen: ja ilon tähden, mikä hänellä siitä oli, meni hän pois ja myi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen pellon. **45** Taas on taivaan valtakunta kauppiamiehen vertainen, joka etsi hyviä päärlyjä. **46** Ja kuin hän löysi yhden kalliin päärlyn, meni hän pois, myi kaikki, mitä hänellä oli, ja osti sen. **47** Taas on taivaan valtakunta verkon vertainen, joka on mereen heitetty, ja kaikenlaisia kokosi. **48** Kun se täyteen tuli, vetivät he sen rannalle, ja istuivat ja erottivat hyvät astioihinsa, mutta mädänneet he heittivät pois. **49** Näin on tapahtuva maailman lopulla: Enkelit menevät ulos ja erottavat pahat vanhurskusten keskeltä, **(aiōn g165)** **50** Ja heittävät heidät tuliseen pätsiin: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. **51** Sanoi Jesus heille: ymmärsittekö te nämät kaikki? He sanoivat hänelle: ymmärsimme, Herra. **52** Mutta hän sanoi heille: sentähden jokainen kirjanoppinut, joka on taivaan valtakuntaan oppinut, se on perheenisännän vertainen, joka tavarastansa tuo edes uusia ja vanhoja. **53** Ja tapahtui, kuin Jesus lopetti nämät vertaukset, läksi hän sieltä. **54** Ja kuin hän tuli isänsä maalle, opetti hän heitä heidän synagogassansa, niin että he hämmästyivät ja sanoivat: kusta tällä on tämä viisaus ja nämät väkevät työt? **55** Eikö tämä ole tuo sepän poika? eikö hänen äitinsä kutsuta Mariaksi ja

hänen veljensä Jakob ja Joses, ja Simon ja Juudas? **56** Ja hänen sisarensa, eikö ne kaikki ole meidän tykönämme? Kusta siis tällä on nämät kaikki? **57** Ja he pahenivat hänessä. Niin sanoi Jesus heille: ei prophetaa kussakaan halvempaan pidetä kuin isänsä maalla ja kotonansa. **58** Ja ei hän siellä monta väkevää työtä tehnyt, heidän epäuskonsa tähden.

14 Siihen aikaan kuuli Herodes tetrarka Jesuksen sanoman, **2** Ja sanoi palvelioillensa: tämä on Johannes Kastaja: hän on noussut kuolleista, ja sentähden tekee hän senkaltaisia väkeviä töitä. **3** Sillä Herodes oli ottanut Johanneksen kiinni, sitonut ja vankiuteen pannut, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden. **4** Sillä Johannes oli hänelle sanonut: ei sinulle ole luvallinen häntä pitää. **5** Ja kuin hän tahtoi hänen tappaa, pelkäsi hän kansaa; sillä he pitivät hänen prophetana. **6** Mutta kun Herodeksen syntymäjuhlaa pidettiin, hyppäsi Herodiaksen tytär heidän edessänsä; ja se kelpasi Herodekselle. **7** Sentähden lupasi hän hänelle vannottulla valalla antaa, mitä hän anois. **8** Mutta niinkuin hän äidiltänsä ennen neuvottu oli, anna minulle, hän sanoi, tässä vadissa Johannes Kastajan pää. **9** Ja kuningas tuli murheelliseksi; mutta kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, käski hän antaa hänelle, **10** Ja lähetti leikkaamaan Johanneksen kaulaa tornissa. **11** Ja hänen päänsä kannettiin vadissa ja annettiin piialle, ja hän vei sen äidillensä. **12** Ja hänen opetuslapsensa tulivat, ja ottivat pois hänen ruumiinsa, ja hautasivat sen; ja menivät ja ilmoittivat Jesukselle. **13** Ja kuin Jesus sen kuuli, meni hän sieltä pois haahdella erämaahan yksinänsä. Ja kuin kansa se kuuli, noudattivat he häntä jalkaisin kaupungeista. **14** Ja Jesus meni ulos, ja näki paljon kansaa, ja armahti heidän päällensä, ja paransi heidän sairaitansa. **15** Mutta kun ehto tuli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, ja sanoivat: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut: laske kansa, että he menisivät kylliin itsellensä ruokaa ostamaan. **16** Niin Jesus sanoi heille: ei tarvitse heidän mennä pois: antakaat te heidän syödä. **17** Mutta he sanoivat hänelle: ei meillä ole tässä enempi kuin viisi leipää ja kaksi kalaa. **18** Hän sanoi: tuokaat minulle ne tänne. **19** Ja hän käski kansan istua ruoholle, ja otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsahti ylös taivaasen, kiitti, ja antoi leivät opetuslapsille,

ja opetuslapset antoivat kansalle. 20 Ja he söivät kaikki, ja ravittiin. Niin he kokosivat tähteistä muruja, kaksitoistakymmentä koria täyteen. 21 Mutta niitä, jotka olivat syöneet, oli lähes viisituhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia. 22 Ja kohta vaati Jesus opetuslapsiansa haahteen astumaan, ja menemään hänen edellään toiselle rannalle, niinkauvan kuin hän kansan olis tykönsä laskenut. 23 Ja kuin hän oli kansan laskenut, astui hän yksinensä vuorelle rukoilemaan. Ja kuin ehto joutui, oli hän siellä yksinensä. 24 Mutta haaksi oli jo keskellä merta, ja ahdistettiin aalloilta; sillä vastatuuli oli. 25 Mutta yöllä, neljännessä vartiossa, tuli Jesus heidän tykönsä, käyden merellä. 26 Ja kuin opetuslapset näkivät hänen merellä käyvän, peljästyivät he, ja sanoivat: kyöpeli se on; ja huusivat pelvon tähden. 27 Niin Jesus puhui kohta heille ja sanoi: olkaat hyvässä turvassa! minä olen: älkää peljästykö. 28 Niin vastasi Pietari häntä ja sanoi: Herra, jos sinä olet, niin käske minun tulla tykös vetten päällä. 29 Niin hän sanoi: tule! Ja Pietari astui ulos haahdesta ja kävi vetten päällä, että hän menis Jesuksen tykö. 30 Ja kuin hän näki ankaran tuulen, niin hän peljästyi, ja rupesi vajoomaan, huusi sanoen: Herra, auta minua! 31 Niin Jesus ojensi kohta kätensä, ja tarttui häneen, ja sanoi hänelle: oi sinä heikko-uskoinen, miksis epäilit? 32 Kuin he astuivat haahteen, niin tuuli tyveni. 33 Mutta ne, jotka olivat haahdessa, tulivat ja kumarsivat häntä, ja sanoivat: totisesti olet sinä Jumalan Poika. 34 Ja kuin he olivat menneet ylitse, tulivat he Genesaretin maalle. 35 Ja kuin sen paikan miehet tunsivat hänen, lähettivät he ympäri kaikkea sitä maata, ja toivat hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita, 36 Ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta. Ja kaikki, jotka siihen rupesivat, tulivat terveiksi.

15 Silloin tulivat Jesuksen tykö kirjanoppineet ja

Pharisealaiset Jerusalemissa, ja sanoivat: 2 Miksi sinun opetuslapses rikkovat vanhinten säädyn? sillä ei he pese käsiänsä leipää syödessänsä. 3 Niin hän vastaten sanoi heille: miksi tekin rikotte Jumalan käskyn, teidän säätyinne tähden? 4 Sillä Jumala käski, sanoen: kunnioita isääs ja äitiäs: ja joka kiroilee isää eli äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman. 5 Mutta te sanotte: jokainen sanokaan isälle taikka äidille: se on uhrattu, jolla sinua piti minulta autettaman:

ja ei ensinkään kunnoittaisi isäänsä eikä äitiänsä. 6 Ja te olette rikkoneet Jumalan käskyn teidän säätyinne tähden. 7 Te ulkokullatut! Jesaias ennusti teistä oikein, sanoen: 8 Tämä kansa lähestyy minua suullansa, ja kunnioittaa minua huulillansa; mutta heidän sydämensä on kaukana minusta. 9 Vaan turhaan he minua palvelevat, opettain niitä opetuksia, jotka ovat ihmisten käskyt. 10 Ja hän kutsui kansan tykönsä, ja sanoi heille: kuulkaat ja ymmärtäkää! 11 Ei se ihmistä saastuta, mikä suusta menee sisälle, mutta se, mikä suusta tulee ulos, saastuttaa ihmisen. 12 Niin tulivat hänen opetuslapsensa, ja sanoivat hänelle: tiesitkös, että Pharisealaiset pahenivat, kuin he tämän puheen kuulivat? 13 Mutta hän vastasi ja sanoi: jokainen istutus, jota ei minun taivaallinen Isäni ole istuttanut, pitää juurinensa revittämän ylös. 14 Antakaat heidän olla: he ovat sokiat sokiaan taluttajat; jos sokia sokiaa taluttaa, niin he molemmat kuoppaan lankeevat. 15 Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: selitä meille tämä vertaus. 16 Niin Jesus sanoi: vieläkö tekin olette ymmärtämättömät? 17 Ettekö te vielä ymmärrä, että kaikki, mitä suuhun sisälle menee, se menee vatsaan, ja sillä on luonnollinen uloskäyminen. 18 Mutta jotka suusta tulevat ulos, ne lähtevät sydäimestä ulos, ja saastuttavat ihmisen. 19 Sillä sydäimestä tulevat ulos pahat ajatukset, murhat, salavuoteudet, huoruudet, varkaudet, väärät todistukset, pilkat: 20 Nämät ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen; mutta pesemättömillä käsillä syödä, ei saastuta ihmistä. 21 Ja Jesus läksi sieltä ja poikkesi Tyron ja Sidonin maan ääriin. 22 Ja katso, Kanaanean vaimo, joka niistä maan ääristä oli tullut, huusi häntä, sanoen: Herra, Davidin poika, armahda minua: minun tyttäreni vaivataan hirmuisesti perkeleeltä. 23 Mutta ei hän sanaakaan häntä vastannut. Niin hänen opetuslapsensa tulivat ja rukoilivat häntä, sanoen: eroita häntä sinustas; sillä hän huutaa meidän jälkeemme. 24 Niin hän vastaten sanoi: en ole minä lähetetty, vaan kadotettuun lammasten tykö Israelin huoneesta. 25 Mutta se tuli ja kumarsi häntä, sanoen: Herra, auta minua. 26 Niin hän vastaten sanoi: ei ole sovelias ottaa lasten leipää ja heittää penikoille. 27 Niin se vastasi: totta Herra, syövät kuitenkin penikatkin niistä muruista, jotka heidän herrainsa pöydältä putoavat. 28 Silloin Jesus vastaten sanoi hänelle: oi vaimo, suuri on sinun uskos, tapahtukoon sinulle niinkuin sinä tahdot. Ja

hänen tyttärensä tuli sillä hetkellä terveeksi. **29** Ja Jesus läksi sieltä ja tuli Galilean meren tykö, ja astui vuorelle, ja istui siihen. **30** Ja paljo kansaa tuli hänen tykönsä, ja toivat kanssansa ontuvia, sokeita, mykkiä, raajarikkoja ja paljon muita, ja laskivat Jesuksen jalkain eteen; ja hän paransi heidät. **31** Niin että kansa ihmetteli, kuin he näkivät mykät puhuvan, raajarikot terveinä, ontuvat käyvän ja sokiät näkevän, ja kunnioittivat Israelin Jumalaa. **32** Ja Jesus kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi: minä armahdan kansaa, että he ovat jo kolme päivää minun tykönäni viipyneet, ja ei ole heillä mitään syötävää: ja en minä tahdo heitä tyköäni syömättä laskea pois, ettei he tiellä vaipuisi. **33** Niin sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: kusta me saamme tässä erämaassa niin monta leipää, että me ravitsemme niin paljon kansaa? **34** Ja Jesus sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän, ja vähä kalasia. **35** Niin hän käski kansan istua maan päälle atrioitsemaan. **36** Ja hän otti ne seitsemän leipää ja kalat, kiitti, mursi ja antoi opetuslapsillensa, ja opetuslapset antoivat kansalle. **37** Ja he söivät kaikki ja ravittiin, ja ottivat ylös mitä liiaksi jäi, seitsemän täysinäistä koria muruja. **38** Mutta niitä jotka söivät, oli neljätuhatta miestä, ilman vaimoja ja lapsia. **39** Ja kuin hän oli kansan tyköänsä laskenut, astui hän haahteen, ja tuli Magdalan rajoille.

16 Niin tulivat hänen tykönsä Pharisealaiset ja Saddukealaiset ja kiusaten anoivat häneltä, että hän merkin taivaasta osoittais heille. **2** Niin hän vastasi ja sanoi heille: kuin ehtoo tulee, niin te sanotte: seijes tulee; sillä taivas ruskottaa, **3** Ja huomeneltain: tänäpänä tulee kova ilma; sillä taivas ruskottaa ja on valju. Te ulkukulatut! te taidatte taivaan muodon tuomita, mutta aikain merkkejä ette taida tuomita? **4** Tämä häijy ja huorintekijä sukukunta etsii merkkiä, ja ei hänelle pidä merkkiä annettaman, vaan Jonan prophetan merkki. Ja hän jätti heidät, ja meni pois. **5** Ja kuin hänen opetuslapsensa olivat tulleet ylitse toiselle rannalle, olivat he unohtaneet ottaa leipiä myötänsä. **6** Mutta Jesus sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat teitä Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta. **7** Niin he ajattelivat itsellensä, sanoen: se on, ettemme ottaneet leipiä myötämme. **8** Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: te vähäuskoiset! mitä te ajattelette

keskenänne, ettette leipiä myötänne ottaneet? **9** Ettekö vielä ymmärrä, taikka ettekö te muista niitä viittä leipää viidelleluhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte? **10** Niin myös niitä seitsemää leipää neljälletuhannelle, ja kuinka monta koria te korjasitte? **11** Kuinka ette ymmärrä, etten minä leivästä teille sitä sanonut, että teidän pitäis kavahtaman teitä Pharisealaisten ja Saddukealaisten hapatuksesta? **12** Silloin he ymmärsivät, ettei hän käsenyt heitä kavahtamaan itsiänsä leivän hapatuksesta, vaan Pharisealaisten ja Saddukealaisten opista. **13** Mutta kuin Jesus tuli Kesarean maan ääriin, joka kutsutaan Philippuksen, kysyi hän opetuslapsiltansa ja sanoi: kenenkä sanovat ihmiset minun, Ihmisen Pojan, olevan? **14** Niin he sanoivat: monikahdat Johannes Kastajan; mutta muutamat Eliaan; muutamat taas Jeremiaan, taikka jonkun prophetaista. **15** Sanoi hän heille: mutta kenenkä te sanotte minun olevan? **16** Vastasi Simon Pietari ja sanoi: sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika. **17** Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: autuas olet sinä, Simon Jonan poika! sillä ei liha eikä veri ilmoittanut sitä sinulle, vaan Isäni, joka on taivaissa. **18** Mutta minä myös sanon sinulle: sinä olet Pietari, ja tämän kallion päälle tahdon minä rakentaa minun seurakuntani, ja helvetin portit ei pidä häntä voittaman. **(Hades g86)** **19** Ja minä annan sinulle taivaan valtakunnan avaimet: ja mitä sinä maan päällä sidot, pitää sidotun oleman taivaissa, ja mitä sinä päästät maan päällä, sen pitää oleman päästetyn taivaissa. **20** Niin hän haastoi opetuslapsiansa kellenkään sanomasta, että hän oli Jesus Kristus. **21** Siitä ajasta rupesi Jesus julistamaan opetuslapsillensa, että hänen piti Jerusalemiin menemän, ja paljon vanhimmilta ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta kärsimän, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman. **22** Ja Pietari otti hänen erinänsä, rupesi häntä nuhtelemaan, sanoen: armahda itsiäs, Herra: älköön sinulle se taphuko! **23** Niin hän käänsi itsensä ympäri ja sanoi Pietarille: mene pois minun tyköäni, saatana! sinä olet minulle pahennukseksi: etes ymmärrä niitä, jotka Jumalan ovat, mutta ne, jotka ihmisen ovat. **24** Silloin Jesus sanoi opetuslapsillensa: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään itsensä, ja ottakaan ristinsä, ja seuratkaan minua; **25** Sillä joka tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka henkensä hukuttaa minun tähteni, hän

löytää sen. **26** Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän kaiken maailman voittais, ja sielullensa sais vahingon? taikka mitä antaa ihminen sielunsa lunastukseksi? **27** Sillä Ihmisen Poika on tuleva Isänsä kunniasa enkelitensä kanssa, ja silloin hän maksaa kullekin töitensä jälkeen. **28** Totisesti minä sanon teille: muutamat seisovat tässä, joiden ei suinkaan pidä kuolemaa maistaman, siihenasti kuin he näkevät Ihmisen Pojan tulevan hänen valtakunnassansa.

17 Ja kuuden päivän perästä otti Jesus Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen hänen veljensä, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle. **2** Ja kirkastettiin heidän edessänsä, ja hänen kasvonsa paistivat niinkuin aurinko, ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi niinkuin valkeus. **3** Ja katso, heille näkyivät Moses ja Elias, jotka puhuivat hänen kanssansa. **4** Niin vastasi Pietari ja sanoi Jesukselle: Herra, meidän on tässä hyvä olla: jos sinä tahdot, niin me teemme tähän kolme majaa, sinulle yhden, ja Mosekselle yhden, ja Eliaalle yhden. **5** Vielä hänen puhuissansa, katso, paistava pilvi ympäri varjosi heidät, ja katso, ääni pilvestä sanoi: tämä on minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin: kuulkaat häntä. **6** Ja kuin opetuslapset sen kuulivat, lankesivat he kasvoilleensa, ja peljästyivät sangen kovin. **7** Ja Jesus tuli, ja rupesi heihin, ja sanoi: nouskaat, ja älkääät peljätkö. **8** Mutta kuin he silmänsä nostivat, ei he ketään nähneet, vaan Jesuksen yksinänsä. **9** Ja kuin he menivät vuorelta alas, haastoi Jesus heitä, sanoen: älkääät kellenkään tätä näkyä sanoko, siihenasti kuin Ihmisen Poika kuolleista nousee. **10** Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: miksi siis kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ennen tuleman? **11** Niin Jesus vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ennen, ja kohentaa kaikki. **12** Mutta minä sanon teille: Elias on jo tullut; ja ei he tunteneet häntä, mutta tekivät hänelle mitä he tahtoivat. Niin myös Ihmisen Poika on heiltä kärsivä. **13** Silloin ymmärsivät opetuslapset hänen Johannes Kastajasta sanoneen heille. **14** Ja kuin he kansan tykö tulivat, tuli yksi mies hänen tykönsä ja lankesi polvillensa hänen eteensä, **15** Ja sanoi: Herra, armahda minun poikaani, sillä hän on kuutaudillinen ja kovin vaivataan; sillä hän lankee usein tuleen ja usein veteen. **16** Ja minä toin hänen opetuslastes tykö, ja ei he voineet häntä parantaa. **17** Niin Jesus vastaten sanoi: oi epäuskoinen ja nurja sukukunta! kuinka

kauvan minun pitää teidän kanssanne oleman? kuinka kauvan minun pitää teitä kärsimän? Tuokaat häntä minulle tänne. **18** Ja Jesus rankaisi sitä, ja perkele meni hänestä ulos; ja poika parani sillä hetkellä. **19** Silloin menivät opetuslapset Jesuksen tykö erinänsä, ja sanoivat: miksi emme voineet sitä ajaa ulos? **20** Niin Jesus sanoi heille: epäuskonne tähden. Sillä totisesti minä sanon teille: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, niin te taitaisitte sanoa tälle vuorelle: siirry tästä sinne, niin se siirtyis, ja ei teille mitään olisi mahdotointa. **21** Vaan tämä suku ei mene muutoin ulos kuin rukouksella ja paastolla. **22** Kuin he asuivat Galileassa, sanoi Jesus heille: tapahtuva on, että Ihmisen Poika annetaan ylös ihmisten käsiin; **23** Ja he tappavat hänen, ja kolmantena päivänä hän nousee ylös. Ja he tulivat sangen murheellisiksi. **24** Mutta kuin he menivät Kapernaumiin, tulivat verorahan ottajat Pietarin tykö, ja sanoivat: eikö Mestarinne ole tottunut verorahaa maksamaan? **25** Sanoi hän: on. Ja kuin hän tuli huoneeseen, ennätti hänen Jesus, ja sanoi: mitäs luulet, Simon? keiltä maan kuninkaas ottavat tullin eli veron? omilta lapsiltansa, taikka vierailta? **26** Pietari sanoi hänelle: vierailta. Sanoi Jesus hänelle: niin lapset ovat vapaat. **27** Mutta ettemme heitä pahentaisi, niin mene merelle, heitä onkes, ja ota se kala, joka ensin tulee ylös, ja avaa hänen suunsa, niin sinä löydät rahan: ota se, ja anna heille minun ja sinun edestäs.

18 Sillä hetkellä tulivat opetuslapset Jesuksen tykö, sanoen: kuka siis on suurin taivaan valtakunnassa? **2** Ja Jesus kutsui tykönsä lapsen, ja asetti sen heidän keskellensä, **3** Ja sanoi: totisesti minä sanon teille: ellette käännny ja tule niinkuin lapset, niin ette suinkaan tule sisälle taivaan valtakuntaan. **4** Sentähden joka itsensä alentaa niinkuin tämä lapsi, se on suurin taivaan valtakunnassa. **5** Ja joka holhoo senkaltaisen lapsen minun nimeeni, hän holhoo minun. **6** Mutta joka pahentaa yhden näistä pienimmistä, jotka uskovat minun päälleni, parempi hänen olis, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja hän upotettaisiin meren syvyyteen. **7** Voi maailmaa pahennusten tähden, sillä pahennukset kumminkin tulevat! Voi kuitenkin sitä ihmistä, jonka kautta pahennus tulee! **8** Mutta jos kätes taikka jalkas pahentaa sinun, niin leikkaa ne pois, ja heitä pois tyköäs. Parempi on sinun elämään sisälle

mennä ontuvana taikka raajarikkona, kuin että sinulla olis kaksi kättä eli kaksi jalkaa, ja sinä heitettäisiin ijankaikkiseen tuleen. (aiōnios g166) 9 Ja jos silmäs pahentaa sinun, niin puhkaise se ulos, ja heitä pois tyköös. Parempi on sinun silmäpuolena elämään sisälle mennä, kuin että sinulla olis kaksi silmää, ja sinä heitettäisiin helvetin tuleen. (Geenna g1067) 10 Katsokaat, ettette katso ylöns yhtäkään näistä pienimmistä; sillä minä sanon teille: heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun isäni kasvot, joka on taivaissa. 11 Sillä Ihmisen Poika tuli autuaaksi tekemään sitä, mikä kadonnut oli. 12 Mitä te luulette? jos jollakin ihmisellä olis sata lammasta, ja yksi heistä eksyis: eikö hän jättäisi yhdeksänkymmentä ja yhdeksän, ja menis vuorelle, ja etsis eksynyttä? 13 Ja jos niin tapahtuu, että hän löytää sen, totisesti sanon minä teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä, jotka ei eksyneet. 14 Niin ei ole myös teidän Isänne tahto, joka on taivaissa, että joku näistä pienimmistä hukkuis. 15 Mutta jos sinun veljes rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahden kesken yksinänsä. Jos hän sinua kuulee, niin sinä olet veljes voittanut. 16 Mutta jos ei hän sinua kuule, niin ota vielä yksi eli kaksi kanssa, että kaikki asia kahden eli kolmen todistajan suussa olis. 17 Mutta ellei hän niitä tahdo kuulla, niin sano seurakunnalle; ellei hän seurakuntaa tottele, niin pidä häntä pakanana ja Publikanina. 18 Totisesti sanon minä teille: kaikki, mitä te maan päällä sidotte, pitää myös oleman sidotut taivaissa: ja kaikki, mitä te päästätte maan päällä, pitää myös oleman päästetyt taivaassa. 19 Taas sanon minä teille: missä ikänä asiassa kaksi teistä sopivat maan päällä; jota he rukoilevat, sen heidän pitää saaman minun Isältäni, joka on taivaissa. 20 Sillä kussa kaksi taikka kolme tulevat kokoon minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä. 21 Silloin Pietari tuli hänen tykönsä, ja sanoi: Herra, kuinka usein minun pitää veljelleni, joka rikkoo minua vastaan, antaman anteeksi? onko seitsemässä kerrassa kyllä? 22 Sanoi Jesus hänelle: en minä sano sinulle ainoastaan seitsemän kertaa, mutta seitsemänkymmentä kertaa seitsemän. 23 Sentähden on taivaan valtakunta kuninkaaseen verrattu, joka tahtoi lukea laskea palveliainsa kanssa. 24 Ja kuin hän rupesi laskemaan, tuli yksi hänen eteensä, joka oli hänelle velkaa kymmenentuhatta leiviskää. 25 Mutta

ettei hänellä ollut varaa maksaa, käski hänen herransa hänen myytää, ja hänen emäntänsä ja lapsensa, ja kaikki mitä hänellä oli, ja maksettaa. 26 Niin palvelia lankesi maahan ja rukoili häntä, sanoen: herra, ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle. 27 Niin armahti herra palveliaa, päästi hänen, ja antoi hänelle velan anteeksi. 28 Niin palvelia meni ulos, ja löysi yhden kanssapalvelioistansa, joka hänelle oli velkaa sata penninkiä; ja hän tarttui häneen, ja kiristi häntä kurkusta, sanoen: maksa minulle velkas. 29 Niin hänen kanssapalveliansa lankesi maahan hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä, sanoen: ole kärsivällinen minun kanssani, ja minä maksan kaikki sinulle. 30 Mutta ei hän tahtonut, vaan meni ja heitti hänen torniin, siihenasti kuin hän velan maksais. 31 Mutta kuin muut hänen kanssapalveliansa näkivät mitä tehtiin, murehtivat he sangen kovin, tulivat ja ilmoittivat herrallensa kaiken, mitä tehty oli. 32 Silloin kutsui herra hänen eteensä, ja sanoi hänelle: sinä paha palvelia, minä annoin sinulle anteeksi kaiken velan, ettäs minua rukoilit: 33 Eikö myös sinun pitänyt armahtaman kanssapalveliaas, niinkuin minäkin armahdin sinua? 34 Ja hänen herransa vihastui, ja antoi hänen pyöveleille, siihenasti kuin hän maksais kaikki, mitä hän oli hänelle velkaa. 35 Niin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, jollette kukin veljellensä teidän sydämistänne anna anteeksi heidän rikoksiansa.

19 Ja tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut nämät puheet, läksi hän Galileasta ja tuli Juudean maan rajoille, sille puolelle Jordania. 2 Ja paljo kansaa seurasi häntä, ja hän paransi heitä siellä. 3 Ja Pharisealaiset tulivat hänen tykönsä, kiusasivat häntä, ja sanoivat hänelle: saako mies eritä vaimostaan kaikkinaisen synn tähden? 4 Niin hän vastasi ja sanoi heille: ettekö te ole lukeneet: joka alusta ihmisen teki, mieheksi ja vaimoksi hän heidät teki? 5 Ja sanoi: sentähden pitää ihmisen luopuman isästänsä ja äidistänsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi: 6 Niin ei he ole enään kaksi, mutta yksi liha. Jonka siis Jumala yhteen sovitti, ei pidä ihmisen sitä eroittaman. 7 He sanoivat hänelle: miksi Moses käski antaa erokirjan ja hyljätä hänen? 8 Sanoi hän heille: teidän sydämenne kovuuden tähden salli Moses teidän eritä vaimoistanne; vaan ei alusta niin ollut. 9 Mutta minä sanon teille: kuka ikänä hylkää

vaimonsa muutoin kuin huoruuden tähden, ja nai toisen, hän tekee huorin; ja joka hyljätyin ottaa, hän tekee huorin. 10 Hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: jos miehen asia niin on vaimon kanssa, ei sitte ole hyvä naida. 11 Niin hän sanoi heille: ei tätä sanaa kaikki käsitä, vaan ne, joille se annettu on. 12 Sillä muutamat ovat kuohitut, jotka äitinsä kohdusta niin syntyneet ovat: ja ovat kuohitut, jotka ihmisiltä kuohitut ovat: ja ovat kuohitut, jotka taivaan valtakunnan tähden itse kuohinneet ovat. Joka sen taitaa käsittää, se käsittääkään. 13 Silloin vietiin hänen tykönsä lapsia, että hän laskis kätensä heidän päällensä ja rukoilis; mutta opetuslapset nuhtelivat heitä. 14 Mutta Jesus sanoi: sallikaat lasten olla, ja älkää kieltäkö heitä tulemasta minun tyköni: sillä senkaltaisten on taivaan valtakunta. 15 Ja kuin hän oli pannut kätensä heidän päällensä, meni hän sieltä pois. 16 Ja katso, yksi tuli ja sanoi hänelle: hyvä Mestari! mitä hyvää minun pitää tekemän, että minä sais in ijankaikkisen elämän? (aiönios g166) 17 Niin hän sanoi hänelle: miksi sinä kutsut minun hyväksi? Ei ole kenkään hyvä, vaan yksi, Jumala. Mutta jos sinä tahdot elämään sisälle tulla, niin pidä käskyt. 18 Hän sanoi hänelle: kutka? Jesus sanoi: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärin todistaman. 19 Kunnioita isänsä ja äitiänsä: ja sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itse sinuas. 20 Sanoi nuorukainen hänelle: kaikki nämät olen minä pitänyt nuoruudestani; mitä vielä minulta puuttuu? 21 Sanoi Jesus hänelle: jos sinä tahdot olla täydellinen, niin mene ja myy mitä sinulla on, ja anna vaivaisille: ja sinun pitää saaman tavaran taivaassa; ja tule ja seuraa minua. 22 Mutta kuin nuorukainen kuuli sen puheen, meni hän pois murheissansa; sillä hänellä oli paljo tavaraa. 23 Mutta Jesus sanoi opetuslapsillensa: totisesti sanon minä teille: rikas tulee työläästi taivaan valtakuntaan. 24 Ja taas sanon minä teille: huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan. 25 Mutta koska hänen opetuslapsensa sen kuulivat, peljästyivät he sangen kovin, sanoen: kuka siis taitaa autuaaksi tulla? 26 Niin Jesus katsahti heidän päällensä ja sanoi heille: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta Jumalan tykönä ovat kaikki mahdolliset. 27 Silloin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: katso, me luovuimme kaikista ja seuraamme sinua: mitä siis meidän siitä on? 28 Niin

sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille, te, jotka minua olette seuranneet, uudessa syntymisessä, kuin Ihmisen Poika istuu kunniansa istuimella, pitää myös teidän istuman kahdellatoistakymmenellä istuimella, tuomiten kahtatoistakymmentä Israelin sukukuntaa. 29 Ja jokainen, joka luopui huoneista, taikka veljistä, taikka sisarista, taikka isästä, taikka äidistä, taikka emännästä, taikka lapsista, taikka pellostä, minun nimeni tähden, hänen pitää satakertaisesti saaman, ja ijankaikkisen elämän perimän. (aiönios g166) 30 Mutta monta ensimmäistä tulee viimeiseksi ja viimeistä ensimmäiseksi.

20 Sillä taivaan valtakunta on perheenisännän vertainen, joka varhain huomeneltain läksi ulos palkkaamaan työväkeä viinamäkeensä. 2 Ja kuin hän oli sopinut työmiesten kanssa päiväpenningistä, lähetti hän heidät viinamäkeensä. 3 Ja hän meni ulos liki kolmannella hetkellä, ja näki muita seisovan turulla joutilaina, 4 Ja sanoi heille: menkäätek in viinamäkeen, ja mitä kohtuullinen on, minä annan teille. Niin he menivät. 5 Taas hän meni ulos liki kuudennella ja yhdeksännellä hetkellä, ja teki myös niin. 6 Mutta yhdellätoistakymmenennellä hetkellä läksi hän ulos, ja löysi muita joutilaina seisomasta, ja sanoi heille: miksi te tässä kaiken päivän joutilaina seisotte? 7 He sanoivat hänelle: sillä ei ole kenkään meitä palkannut. Hän sanoi heille: menkäätek in minun viinamäkeen, ja mitä kohtuus on, pitää teidän saaman. 8 Mutta kuin ehtoo tuli, sanoi viinamäen isäntä perheensä haltialle: kutsu työväki, ja maksa heidän palkkansa, ruveten viimeisistä ensimmäisiin asti. 9 Ja kuin ne tulivat, jotka liki yhdellätoistakymmenennellä hetkellä tulleet olivat, saivat he kukin penninkinsä. 10 Mutta kuin ensimmäiset tulivat, luulivat he enemmän saavansa; ja he myös saivat kukin penninkinsä. 11 Ja kuin he saivat, napisivat he perheenisäntää vastaan, 12 Sanoen: nämät viimeiset ovat yhden hetken työtä tehneet, ja sinä teit heidät meidän verraksemme, jotka olemme kantaneet päivän kuorman ja helteen. 13 Niin hän vastasi ja sanoi yhdelle heistä: ystäväni, en tee minä sinulle vääryyttä; etkös sopinut minun kanssani määrätystä penningistä? 14 Ota se, mikä sinun tulee, ja mene matkaas; mutta minä tahdon tälle viimeiselle antaa niinkuin sinullekin. 15 Vai enkö minä saa tehdä minun kalustani mitä minä tahdon? taikka

katsotkos sentähden karsaasti, että minä hyvä olen?

16 Niin viimeiset tulevat ensimmäisiksi ja ensimmäiset viimeisiksi. Sillä monta ovat kutsutut, mutta harvat valitut. **17** Ja Jesus meni ylös Jerusalemiin, ja otti kaksitoistakymmentä opetuslastansa erinänsä tiellä tykönsä, ja sanoi heille: **18** Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika ylönannetaan pappein päämiehille ja kirjanoppineille; ja he tuomitsevat hänen kuolemaan, **19** Ja antavat ylös hänen pakanoille pilkattaa, ja ruoskittaa, ja ristiinnaulittaa: ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös. **20** Silloin tuli hänen tykönsä Zebedeuksen poikain äiti poikinensa, kumarsi ja anoi jotakin häneltä. **21** Vaan hän sanoi hänelle: mitäs tahdot? Sanoi hän hänelle: sano, että nämät kaksi minun poikaani istuisivat, yksi sinun oikialla kädellä ja toinen vasemmalla, sinun valtakunnassas. **22** Niin Jesus vastaten sanoi: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minun pitää juoman, ja kastettaa sillä kasteella, jolla minä kastetaan? He sanoivat hänelle: me voimme. **23** Ja hän sanoi heille: minun kalkkini tosin te juotte ja sillä kasteella, jolla minä kastetaan, te kastetaan; mutta istua minun oikialla kädelläni, taikka vasemmalla, ei ole minun antamisellani, vaan joille se on valmistettu minun Isältäni. **24** Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, närkästyivät he niistä kahdesta veljeksestä. **25** Mutta Jesus kutsui heidät tykönsä ja sanoi: te tiedätte, että kansain päämiehet vallitsevat heitä, ja ylimmäisillä on valta heidän yllensä. **26** Vaan ei niin pidä oleman teidän keskenänne; mutta joka tahtoo teidän seassanne suurin olla, se olkoon teidän palvelianne; **27** Ja joka tahtoo teidän seassanne ensimmäinen olla, se olkoon teidän palvelianne. **28** Niinkuin ei Ihmisen Poika tullut, että häntä piti palveltaman, mutta että hän palvelis, ja antais henkensä lunastukseksi monen edestä. **29** Ja heidän lähteissänsä Jerikosta, seurasi häntä paljo kansaa. **30** Ja katso, kaksi sokiaa istuivat tien ohessa. Kuin he kuulivat, että Jesus kävi ohitse, huusivat he, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä! **31** Niin kansa torui heitä vaikenemaan. Mutta he huusivat enemmän, sanoen: Herra, Davidin Poika, armahda meitä! **32** Ja Jesus seisahdi, ja kutsui heidät tykönsä, ja sanoi: mitä te tahdotte, että minun pitää teille tekemän? **33** Sanoivat he hänelle: Herra, että meidän silmämme aukenisivat. **34** Niin Jesus armahti

heitä ja tarttui heidän silmiinsä, ja he saivat kohta näkönsä ja seurasivat häntä.

21 Ja kuin he lähestyivät Jerusalemia ja tulivat Betphageen öljymäen tykö, lähetti Jesus kaksi opetuslasta, **2** Sanoen heille: menkää kylään, joka on edessänne, ja te löydätte kohta aasintaman sidottuna, ja varsan hänen kanssansa: päästäkää ne ja tuokaat minulle. **3** Ja jos joku teille jotakin sanoo, niin sanokaat: Herra niitä tarvitsee, ja kohta hän laskee heidät. **4** Mutta tämä kaikki tapahtui, että täytettäisiin, mikä sanottu oli prophetan kautta, joka sanoo: **5** Sanokaat Zionin tyttärelle: katso, sinun Kuninkaas tulee sinulle siviä, istuen aasintaman päällä ja ikeen alaisen aasin varsan päällä. **6** Niin opetuslapset menivät ja tekivät niinkuin Jesus heille käsenyt oli, **7** Ja taluttivat aasintaman ja varsan, ja panivat niiden päälle vaatteensa, ja istuttivat hänen niiden päälle. **8** Niin enin osa kansasta hajoitti vaatteensa tielle, ja muut karsivat oksia puista ja hajoittivat tielle. **9** Mutta kansa, joka edellä kävi, ja jotka seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna Davidin Pojalle! kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen! hosianna korkeudessa! **10** Ja kuin hän tuli Jerusalemiin, nousi koko kaupunki, sanoen: kuka on tämä? **11** Niin kansa sanoi: tämä on Jesus, propheta Galilean Natsaretista. **12** Ja Jesus meni sisälle Jumalan templiin, ja ajoi ulos kaikki, jotka myivät ja ostivat templissä, ja vaihettajain pöydät ja kyyhkyisten kaupitsiain istuimet hän kukisti, **13** Ja sanoi heille: kirjoitettu on: minun huoneeni pitää rukoushuoneeksi kutsuttaman; mutta te olette sen tehneet ryövärin luolaksi. **14** Ja hänen tykönsä tulivat sokiat ja ontuvat templissä, ja hän paransi heidät. **15** Mutta kuin pappein päämiehet ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, jotka hän teki, ja lapset templissä huutavan ja sanovan: hosianna Davidin Pojalle! närkästyivät he, **16** Ja sanoivat hänelle: kuuletkos, mitä nämät sanovat? Niin Jesus sanoi heille: kuulen kyllä. Ettekö te koskaan ole lukeneet: lasten ja imeväisten suusta olet sinä kiitoksen valmistanut? **17** Ja hän luopui heistä, ja meni ulos kaupungista Betaniaan, ja oli siellä yötä. **18** Mutta huomenneltain kaupunkiin palatessansa isosi hän. **19** Ja kuin hän näki fikunapuun tien ohessa, meni hän sen tykö, ja ei löytänyt siinä mitään muuta kuin lehdet ainoastaan; ja hän sanoi sille: älköön ikänä tästäkään edes sinusta hedelmää kasvako. Ja fikunapuu kohta

kuivettui. (aiön g165) 20 Ja kuin opetuslapset sen näkivät, ihmettelivät he, sanoen: kuinka fikunapuu niin kohta kuivettui? 21 Jesus vastaten sanoi heille: totisesti sanon minä teille: jos teillä olis usko, ja ette epäilisi, niin ette ainoastaan tätä tekisi, mikä fikunapuulle tapahtui, vaan myös jos te sanoisitte tälle vuorelle: siirry ja kukistu mereen, niin se tapahtuis. 22 Ja kaikki, mitä te anotte rukouksessa, uskoen, sen te saatte. 23 Ja kuin hän meni templiin, tulivat hänen opettaissansa hänen tykönsä pappein päämiehet ja kansan vanhimmat, sanoen: millä voimalla sinä näitä teet? taikka kuka sinulle antoi sen voiman? 24 Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä tahdon myös teiltä kysyä yhden sanan: jos te sen minulle sanotte, niin minä myös teille sanon, millä voimalla minä näitä teen. 25 Kusta Johanneksen kaste oli, taivaastako taikka ihmisistä? Niin he ajattelivat isellensä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo meille: miksi ette siis häntä uskoneet? 26 Mutta jos me sanomme: se oli ihmisistä, niin me pelkäämme kansaa; sillä kaikki pitivät Johanneksen prophetana. 27 Ja he vastaten sanoivat Jesukselle: emme tiedä. Sanoi hän heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen. 28 Mutta kuinka te luulette? Yhdellä miehellä oli kaksi poikaa, ja hän meni ensimmäisen tykö, ja sanoi: poikani, mene tänäpäni tekemään työtä minun viinamäkeen. 29 Niin hän vastaten sanoi: en tahdo. Mutta sitte katui hän, ja meni. 30 Niin hän meni toisen tykö, ja sanoi myös niin. Mutta hän vastaten sanoi: kyllä minä menen, herra, ja ei mennytkään. 31 Kumpi näistä kahdesta teki isänsä tahdon? He sanoivat hänelle: ensimmäinen. Sanoi Jesus heille: totisesti sanon minä teille: Publikanit ja portot käyvät teidän edellänne Jumalan valtakuntaan. 32 Sillä Johannes tuli teidän tyköne vanhurskauden tiessä, ja ette häntä uskoneet: mutta Publikanit ja portot uskoivat hänen. Mutta te, jotka sen näitte, ette sittenkään parannusta tehneet, että te häntä olisitte uskoneet. 33 Kuulkaat toinen vertaus: oli perheenisäntä, joka istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi siihen viinakuurnan, ja rakensi tornin, ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja vaelsi muille maille. 34 Mutta kuin hedelmän aika lähestyi, lähetti hän palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan sen hedelmiä. 35 Ja peltomiehet ottivat kiinni hänen palveliansa, ja yhden he pieksivät, toisen he tappoivat, kolmannen he

kivittivät. 36 Taas hän lähetti toiset palveliat, usiammat kuin ensimmäiset, ja he tekivät heille myös niin. 37 Mutta viimein lähetti hän heidän tykönsä poikansa, sanoen: he karttavat poikaani. 38 Mutta kuin peltomiehet näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: tämä on perillinen; tulkaat, tappakaamme häntä, ja niin me saamme hänen perintönsä. 39 Ja he ottivat hänen kiinni, sysäsivät ulos viinamäestä ja tappoivat. 40 Kun siis viinamäen isäntä tulee, mitä hän niiden peltomiesten tekee? 41 He sanoivat hänelle: ne pahat hän pahasti hukuttaa, ja antaa viinamäkensä toisille viinamäen miehille, jotka hänelle antavat hedelmät ajallansa. 42 Sanoi Jesus heille: ettekö te ikänä Raamatuissa ole lukeneet: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut kulmakiveksi. Herralta on se tapahtunut, ja on ihmeellinen meidän silmäimme edessä. 43 Sentähden sanon minä teille: Jumalan valtakunta pitää teiltä otettaman pois ja annettaman pakanoille, jotka sen hedelmän tekevät. 44 Ja joka lankee tähän kiveen, hän runnellaan. Mutta jonka päälle hän lankee, sen hän murentaa. 45 Ja kuin pappein päämiehet ja Pharisealaiset kuuluivat hänen vertauksensa, ymmärsivät he, että hän heistä sanoi. 46 Ja kuin he pyysivät häntä ottaa kiinni, pelkäsivät he kansaa, sillä he pitivät hänen prophetana.

22 Ja Jesus vastaten puhui taas heille vertauksilla, sanoen: 2 Taivaan valtakunta on kuninkaan vertainen, joka teki häitä pojallensa, 3 Ja lähetti palveliansa kutsumaan kutsutuita häihin, ja ei he tahtoneet tulla. 4 Taas hän lähetti toiset palveliat, sanoen: sanokaat kutsutuille: katso, minä valmistin atriani, härkäni ja syöttilääni ovat tapetut, ja kaikki ovat valmistetut: tulkaat häihin! 5 Mutta he katsoivat ylönsä, ja menivät pois, yksi pellollensa, toinen kaupallensa. 6 Mutta muut ottivat kiinni hänen palveliansa, ja pilkkasivat heitä, ja tappoivat. 7 Mutta kuin kuningas sen kuuli, vihastui hän, ja lähetti sotaväkensä, ja hukutti ne murhamiehet, ja heidän kaupunkinsa poltti. 8 Silloin hän sanoi palvelioille: häät tosin ovat valmistetut, mutta kutsutut ei olleet mahdolliset. 9 Menkääät siis teiden haaroihin, ja kaikki, jotka te löydätte, kutsukaat häihin. 10 Ja palveliat menivät ulos teille, ja kokosivat kaikki, jotka he löysivät, pahat ja hyvät; ja häähuone täytettiin vieraista. 11 Niin kuningas meni katsomaan vieraita, ja näki siellä yhden ihmisen, joka ei ollut vaatetettu häävaatteilla. 12 Niin

hän sanoi hänelle: ystäväni, kuinkas tänne tulit, ja ei sinulla ole häväivaatteita? Mutta hän vaikeni. **13** Silloin sanoi kuningas palvelioille: sitokaat hänen kätensä ja jalkansa, ottakaat ja heittäkää häntä ulkoiseen pimeyteen; siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. **14** Sillä monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut. **15** Silloin Pharisealaiset menivät pitämään neuvoa, kuinka he hänen sanoissa solmeaisivat. **16** Ja he lähettivät hänen tykönsä opetuslapsensa Herodilaisten kanssa, sanoen: Mestari, me tiedämme sinun totiseksi, ja sinä opetat Jumalan tien totuudessa, et myös tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa. **17** Sano siis meille, kuinkas luulet: sopiiko keisarille antaa veroa taikka ei? **18** Mutta kuin Jeesus ymmärsi heidän pahuutensa, sanoi hän: mitä te ulkokullatut kiusaatte minua? **19** Osoittakaat minulle veroraha. Niin he antoivat hänelle verorahan. **20** Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus? **21** He sanoivat hänelle: keisarin. Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat. **22** Ja kuin he nämät kuulivat, ihmettelivät he, ja luopuivat hänestä, ja menivät pois. **23** Sinä päivänä tulivat Saddukealaiset hänen tykönsä, jotka sanovat, ettei ylösnousemusta ole, ja kysyivät häneltä, **24** Sanoen: Mestari! Moses sanoi: jos joku kuolee lapsetoinna, niin hänen veljensä pitää naiman hänen emäntänsä ja herättämään veljellensä siemenen. **25** Niin oli meidän seassamme seitsemän veljestä, ja kuin ensimmäinen nai, niin se kuoli. Ja ettei hänellä ollut siementä, jätti hän emäntänsä veljellensä. **26** Niin myös toinen ja kolmas, hamaan seitsemänteen asti. **27** Mutta kaikkein viimein kuoli myös se vaimo. **28** Kenenkä emännän siis näistä seitsemästä pitää hänen ylösnousemisessa oleman? Sillä kaikki ovat häntä pitäneet. **29** Niin Jesus vastaten sanoi heille: te eksytte ja ette tiedä Raamatuita, eikä Jumalan voimaa. **30** Sillä ylösnousemisessa ei naida eikä huolla, mutta he ovat niinkuin Jumalan enkelit taivaassa. **31** Mutta ettekö te ole lukeneet kuolleitten ylösnousemisesta, mitä teille on Jumalalta sanottu, joka sanoo: **32** Minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala? Ei ole Jumala kuolleiden Jumala, mutta elävien. **33** Ja kuin kansa sen kuuli, hämmästyivät he hänen oppiansa. **34** Mutta kuin Pharisealaiset sen kuulivat, että hän oli Saddukealaisten suun tukinnut, kokoontuivat he yhteen. **35** Ja yksi lain-opettaja

heistä kysyi häneltä, kiusaten häntä, ja sanoi: **36** Mestari, mikä on suurin käsky laissa? **37** Niin Jesus sanoi hänelle: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas, kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sielustas, ja kaikesta mielestäs: **38** Tämä on ensimmäinen ja suurin käsky. **39** Toinen on tämän kaltainen: sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itse sinuasi. **40** Näissä kahdessa käskyssä kaikki laki ja prophetat riippuvat. **41** Koska Pharisealaiset koossa olivat, kysyi heiltä Jesus, **42** Sanoen: mitä teille näkyy Kristuksesta, kenenkä poika hän on? he sanoivat hänelle: Davidin. **43** Hän sanoi heille: kuinka siis David kutsuu hengessä hänen Herraksi? sanoen: **44** Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikealla kädelläni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. **45** Jos siis David kutsuu hänen Herraksi, kuinka hän on hänen poikansa? **46** Ja ei kenkään taitanut häntä mitään vastata: ei myös yksikään rohjennut sen päivän perästä häneltä enempää kysyä.

23 Silloin Jesus puhui kansalle ja hänen opetuslapsillensa, **2** Sanoen: Moseksen istuimella istuvat kirjanoppineet ja Pharisealaiset: **3** Kaikki siis, mitä he teidän käskivät pitää, se pitääkää ja tehkää; mutta heidän töittensä jälkeen alkääte te tehdä, sillä he sanovat, ja ei tee. **4** Sillä he sitovat raskaat kuormat, joita ei voida kantaa, ja panevat ne ihmisten olille, mutta ei he sormellansakaan itse tahdo niitä liikuttaa. **5** Mutta kaikki työnsä tekevät he, että ne ihmisiltä nähtäisiin. He levittelevät muistokirjansa, ja tekevät suureksi vaatteensa liepeet, **6** Ja rakastavat ylimmäisiä sijoja pidoissa ja ylimmäisiä istuimia synagogissa, **7** Ja tervehdyksiä turulla, ja tahtovat kutsuttaa ihmisiltä: rabbi, rabbi. **8** Mutta alkääte te antako teitä kutsuttaa rabbiksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus, mutta te olette kaikki veljekset. **9** Ja alkääte ketäkään kutsuko isäksenne maan päällä; sillä yksi on Isänne, joka on taivaassa. **10** Ja alkääte antako teitä kutsuttaa mestariksi; sillä yksi on teidän Mestarinne, joka on Kristus. **11** Joka teistä suurin on, se olkoon teidän palvelianne. **12** Mutta joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään. **13** Mutta voi teitä, kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka suljette taivaan valtakunnan ihmisten edestä; sillä ette itse sinne mene, ettekä salli meneväisiä sinne mennä. **14** Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te

ulkokullatut! jotka syötte leskein huoneet, ja muodoksi pidätte pitkät rukoukset: sentähden te saatte sitä kovemman kadotuksen. **15** Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka merta ja mannerta ympäri vaellatte, tehdäkseenne yhtä uutta Juudalaista; ja kuin se tehty on, niin te hänestä teette kaksikertaa enemmän helvetin lapsen kuin te itse olette. **(Geenna g1067)** **16** Voi teitä, te sokiat taluttajat! jotka sanotte: joka vannoo templin kautta, ei se mitään ole, mutta joka vannoo templin kullan kautta, se on velvollinen. **17** Te hullut ja sokiat! sillä kumpi on suurempi: kulta, eli templi, joka kullan pyhittää? **18** Ja joka vannoo alttarin kautta, ei se mitään ole; mutta joka vannoo lahjan kautta, joka sen päällä on, se on velvollinen. **19** Te hullut ja sokiat! sillä kumpi on suurempi: lahja, eli alttari, joka lahjan pyhittää? **20** Joka siis vannoo alttarin kautta, hän vannoo sen kautta ja kaikkein, mikä sen päällä on. **21** Ja joka vannoo templin kautta, se vannoo hänen kauttansa ja sen kautta, joka siinä asuu. **22** Ja joka vannoo taivaan kautta, se vannoo Jumalan istuimen kautta ja hänen kauttansa, joka sen päällä istuu. **23** Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka kymmenykset teette mintuista, tulleista ja kuminoista, ja jätätte pois ne raskaammat laista, tuomion, laupiuden ja uskon: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän. **24** Te sokiat taluttajat! te kuurnitsette hyttysen ja kamelin nielette. **25** Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka puhdistatte juoma-astian ja ruoka-astian ulkoiselta puolelta, mutta sisältä ovat ne täynnä raatelemista ja tyytymättömyyttä. **26** Sinä sokia Pharisealainen! puhdistista ensin juoma-astia ja ruoka-astia sisältä, että myös ulkonainenkin puoli puhtaaksi tulis. **27** Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut; sillä te olette valkiaksi sivuttuun hautain kaltaiset, jotka ulkoa kauniit ovat, mutta sisältä ovat he täynnä kuolleiden luita ja kaikkea riettautta. **28** Niin myös te olette ulkoa tosin nähdä ihmisten edessä hurskaat, mutta sisältä te olette täynnä ulkokullaisuutta ja vääryyttä. **29** Voi teitä kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! jotka rakennatte prophetain hautoja ja kaunistatte vanhurskasten hautoja, **30** Ja sanotte: jos me olisimme olleet meidän isäimme aikoina, emme olisi olleet osalliset heidän kanssansa prophetain veressä. **31** Niin te siis itseänne tunnustatte, että olette niiden lapset, jotka tappoivat prophetat. **32** Niin

tekin täyttäkää teidän isäinne määrää. **33** Te kärmeet, te kyykämetten sikiät! kuinka te vältätte helvetin kadotuksen? **(Geenna g1067)** **34** Sentähden, katso, minä lähetän teille prophetat, ja viisaat, ja kirjanoppineet; ja niistä te muutamat tapatte ja ristiinnaulitsette, ja muutamat te pieksätte teidän synagogissanne, ja vainootte kaupungista kaupunkiin. **35** Että teidän päällenne pitää tuleman kaikki vanhurskas veri, joka vuodatettu on maan päälle hamasta vanhurskaan Abelin verestä niin Sakariaan, Barakiaan pojan vereen asti, jonka te tapoitte templin ja alttarin vaiheella. **36** Totisesti sanon minä teille: kaikki nämät pitää tuleman tämän suvun päälle. **37** Jerusalem, Jerusalem, sinä joka tapat prophetat ja kivillä surmaat ne, jotka sinun tyköks lähetetyt ovat! kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipeinsä alle? ja ette tahtoneet. **38** Katso, teidän huoneenne pitää teille jäämän kylmille. **39** Sillä minä sanon teille: ette suinkaan minua tästedes näe, siihenasti kuin te sanotte: kiitetty olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

24 Ja Jesus meni ulos ja läksi pois templistä, ja hänen opetuslapsensa tulivat osoittamaan hänelle templin rakennuksia. **2** Niin sanoi Jesus heille: etkö te kaikkia näitä näe? Totisesti sanon minä teille: ei pidä tässä jätettämän kiveä kiven päälle, joka ei maahan jaoteta. **3** Mutta kuin hän istui Öljymäellä, menivät opetuslapset hänen tykönsä erinänsä ja sanoivat: sano meille: koska tämä tapahtuu, ja mikä sinun tulemises ja maailman lopun merkki ollee? **(aiön g165)** **4** Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: katsokaat, ettei kenkään teitä viettele. **5** Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen Kristus! ja viettelevät monta. **6** Niin te saatte kuulla sotia ja sanomia sodista. Katsokaat, ettette peljästy; sillä kaikki nämät pitää tapahtuman, mutta ei vielä ole loppu. **7** Sillä kansan pitää kansaa vastaan nouseman ja valtakunnan valtakuntaa vastaan, ja tulee ruttotauti ja nälkä ja maanjäristys moneen paikkaan. **8** Mutta kaikki nämät ovat murhetten alkua. **9** Silloin he ylönantavat teitä vaivaan ja tappavat teidät, ja te tulette vihattavaksi kaikilta pakanoilta minun nimeni tähden. **10** Ja silloin monta pahenevat, ja keskenänsä pettävät toinen toisensa, ja vihaavat toinen toistansa keskenänsä. **11** Ja monta väärää prophetaa nousevat ja viettelevät monta. **12** Ja että vääryys saa vallan, niin rakkaus monessa kylmenee. **13** Mutta joka

vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi. 14 Ja tämä valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, kaikille pakanoille todistukseksi; ja silloin tulee loppu. 15 Kun te siis näette hävityksen kauhistuksen, josta sanottu on Daniel prophetan kautta, seisovan pyhässä siassa; (joka tämän lukee, hän ymmärtäköön!) 16 Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkoot vuorille. 17 Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas ottamaan jotakin huoneestansa. 18 Ja joka pellolla on, älköön palatko vaatteitansa ottamaan. 19 Voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! 20 Mutta rukoilkaat, ettei teidän pakonne tapahtuisi talvella eikä sabbatina; 21 Sillä silloin pitää suuren vaivan oleman, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta niin tähän asti, ei myös tule. 22 Ja ellei ne päivät olisi lyhennetyt, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittiin tähden pitää ne päivät lyhennettämän. 23 Silloin jos joku teille sanois: katso, tässä on Kristus taikka siellä! älkäätkä uskoko. 24 Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja tekevät suuria ihmeitä ja merkkejä: niin että myös, jos taitais tapahtua, valitukin eksytettäisiin. 25 Katso, minä olen teille sen ennen sanonut. 26 Jos he siis teille sanovat: katso, hän on korvessa! niin älkäätkä menkö ulos; katso, hän on kammiossa! älkäätkä uskoko. 27 Sillä niinkuin pitkäisen tuli leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen, niin on myös Ihmisen Pojan tulemus. 28 Sillä kussa raato on, siihen kotkat kokoontuvat. 29 Mutta kohta sen ajan vaivan jälkeen aurinko pimenee, ja kuu ei anna valoansa, ja tähden putoavat taivaasta, ja taivaan voimat pitää liikutettaman. 30 Ja silloin näkyy Ihmisen Pojan merkki taivaassa, ja silloin kaikki sukukunnat maassa parkuvat ja saavat nähdä Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla. 31 Ja hän lähettää enkelinsä suurella basunan äänellä, ja he kokoovat hänen valittunsa neljästä tuulesta, yhdestä taivasten äärestä niin toiseen. 32 Mutta oppikaat fikunapuusta vertaus: kuin sen oksa on tuoes ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte suven läsnä olevan: 33 Niin myös te, kuin te näette nämät kaikki, tietäkäätkä, että se on läsnä, oven edessä. 34 Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat. 35 Taivas ja maa pitää hukkuman, mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkaantumisan. 36 Vaan siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään,

ei taivaan enkelitkään, vaan minun Isäni yksinänsä. 37 Mutta niinkuin Noan ajat olivat, niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman. 38 Sillä niinkuin he niinä päivinä vedenpaisumisen edellä olivat, söivät ja joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiiin sisälle meni, 39 Ja ei tietäneet ennen kuin vedenpaisumus tuli, ja otti pois kaikki: niin pitää myös Ihmisen Pojan tulemus oleman. 40 Silloin on kaksi kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. 41 Kaksi jauhavat myllyssä: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. 42 Valvokaat siis; sillä ette tiedä, millä hetkellä teidän Herranne on tuleva. 43 Mutta se tietäkäätkä: jos perheenisäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, kaikei hän valvois, eikä sallisi kaivaa huonettansa. 44 Sentähden olkaat te myös valmiit; sillä millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika. 45 Kuka siis on uskollinen ja toimellinen palvelia, jonka Herra pani perheensä päälle, antamaan heille ruokaa ajallansa? 46 Autuas on se palvelia, jonka Herra löytää niin tehneeksi, kuin hän tulee. 47 Totisesti sanon minä teille: hän panee hänen kaiken hyvytensä päälle. 48 Mutta jos paha palvelia sanoo sydämessänsä: minun Herrani viipyy tulemast; 49 Ja rupee pieksämään leipäveljiänsä, niin myös syömään ja juomaan juomarien kanssa: 50 Niin sen palvelian Herra tulee sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jolla ei hän tiedä. 51 Ja hän eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan ulkokullattuun kanssa: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys.

25 Silloin pitää taivaan valtakunta oleman kymmenen neitseen kaltainen, jotka ottivat lampponsa ja menivät ulos ylkää vastaan. 2 Mutta viisi heistä oli taitavaa, ja viisi tyhmää. 3 Tyhmät ottivat lampponsa, ja ei ottaneet öljyä myötänsä; 4 Mutta taitavat ottiva öljyä astioihinsa, ynnä lampponsa kanssa. 5 Kun ylkä viipyi, tulivat he kaikki uneliaiksi ja makasivat. 6 Mutta puoli-yönä tuli huuto: katso, ylkä tulee, menkäätkä ulos häntä vastaan. 7 Niin nousivat kaikki nämät neitseet ja valmistivat lampponsa. 8 Mutta tyhmät sanoivat taitaville: antakaat meille öljyistäne; sillä meidän lamppumme sammuvat. 9 Niin vastasivat taitavat, sanoen: ei suinkaan, ettei meiltä ja teiltä puuttuisi; mutta menkäätkä paremmin niiden tykö, jotka myyvät, ja ostakaat itsellenne. 10 Mutta kuin he menivät ostamaan, tuli ylkä. Ja jotka valmiit olivat, ne menivät hänen kanssansa häihin, ja

ovi suljettiin. 11 Viimein tulivat nekin toiset neitseet, ja sanoivat: Herra, Herra, avaa meidän eteemme. 12 Mutta hän vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: en tunne minä teitä. 13 Valvokaat sentähden, sillä ette tiedä päivää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee. 14 Sillä niinkuin ihminen matkusti kauvas ja kutsui palveliansa, ja antoi heille tavaransa: 15 Ja antoi yhdelle viisi leiviskää, toiselle kaksi ja kolmannelle yhden, jokaiselle varansa jälkeen: ja meni kohta matkaansa; 16 Niin meni se, joka viisi leiviskää oli ottanut, teki niillä kauppaa ja voitti toiset viisi leiviskää. 17 Niin myös se, joka kaksi oli ottanut, voitti myös toiset kaksi. 18 Mutta joka yhden oli ottanut, hän meni pois ja kaivoi maahan, ja kätki herransa rahan. 19 Niin pitkän ajan perästä tuli palveliain herra ja laski lukua heidän kanssansa. 20 Ja tuli se, joka oli ottanut viisi leiviskää, ja toi toiset viisi leiviskää, sanoen: herra, viisi leiviskää sinä annoit minulle, katso, minä olen toiset viisi leiviskää niillä voittanut. 21 Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon. 22 Niin tuli se, joka oli kaksi leiviskää ottanut, ja sanoi: herra, kaksi leiviskää sinä annoit minulle, katso, toiset kaksi olen minä niillä voittanut. 23 Sanoi hänen herransa hänelle: hyvin, sinä hyvä ja uskollinen palvelia! vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle: mene sinun herras iloon. 24 Niin myös se tuli, joka yhden leiviskän oli ottanut, ja sanoi: herra, minä tiesin sinun kovaksi mieheksi: sinä niitä siitä, kuhunkas et kylvänyt, ja siitä sinä kokoot, kuhunka sinä et hajoittanut. 25 Ja minä peljäten menin pois ja kätkin sinun leiviskäs maahan: katso, tässä on sinun omas. 26 Mutta hänen herransa vastasi ja sanoi hänelle: sinä paha ja laiska palvelia! jos tiesit minun siitä niittävän, kuhunka en minä kylvänyt, ja sieltä kokoovan, johonka en minä ole hajoittanut, 27 Niin sinun siis olis tullut antaa minun rahani vaihettajille, ja minä tultuani olisin omani jälleen saanut kasvun kanssa. 28 Ottakaat siis häneltä leiviskä, ja antakaat sille, jolla on kymmenen leiviskää. 29 (Sillä jokaiselle, jolla on, pitää annettaman, ja hänellä pitää kyllä oleman; mutta jolla ei ole, sekin kuin hänellä on, pitää häneltä otettaman pois). 30 Ja heittäkää se kelvotoin palvelia ulkonaiseen pimeyteen: siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys. 31 Mutta kuin Ihmisen

Poika tulee kunniansansa ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssansa, silloin hän istuu kunniansa istuimella, 32 Ja hänen eteensä kootaan kaikki kansat. Ja hän eroittaa toiset toisistansa, niinkuin paimen eroittaa lampaat vuohista, 33 ja asettaa lampaat tosin oikealle puolellensa, mutta vuohet vasemmalle. 34 Silloin sanoo kuningas niille, jotka hänen oikealla puolellensa ovat: tulkaat, minun Isäni siunatut, omistakaat se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta. 35 Sillä minä isosin, ja te ruokitte minun: minä janosin, ja te juotitte minun: minä olin outo, ja te minun huoneeseen otitte: 36 Alasti, ja te vaatetitte minun: sairaana, ja te opitte minua: minä olin vankina, ja te tulitte minun tyköni. 37 Silloin vanhurskaat häntä vastaavat ja sanovat: Herra, koska me näimme sinun isooavan, ja ruokimme sinun? taikka janoovan, ja annoimme sinun juoda? 38 Mutta koska me näimme sinun outona, ja huoneeseen otimme sinun? taikka alastoinna, ja vaatetimme sinua? 39 Eli koska me näimme sinun sairaana, taikka vankina, ja tulimme sinun tykö? 40 Niin vastaa kuningas ja sanoo heille: totisesti sanon minä teille: sen minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähimmäistä minun veljistäni, sen te teitte minulle. 41 Silloin hän myös sanoo niille, jotka vasemmalla ovat: menkää pois minun tyköäni, te kirotut, ijankaikkiseen tuleen, joka valmistettu on perkeleelle ja hänen enkeleillensä. (aiönios g166) 42 Sillä minä isosin, ja ette minua ruokineet: minä janosin, ja ette minua juottaneet: 43 Minä olin outo, ja ette minua huoneeseen ottaneet: alasti, ja ette minua vaatettaneet: sairas ja vankina, ja ette minua oppineet. 44 Silloin nekin häntä vastaavat, sanoen: Herra, koska me näimme sinun isooavan, taikka janoovan, taikka outona, eli alastoinna, eli sairaana, taikka vankina, ja emme sinua palvelleet? 45 Silloin hän vastaa heitä, sanoen: totisesti sanon minä teille, mitä ette tehneet yhdelle näistä vähimmäistä, sitä ette tehneet minulle. 46 Ja niiden pitää menemän ijankaikkiseen vaivaan, mutta vanhurskaat ijankaikkiseen elämään. (aiönios g166)

26 Ja tapahtui, kuin Jesus oli lopettanut kaikki nämät puheet, sanoi hän opetuslapsillensa: 2 Te tiedätte, että kahden päivän perästä tulee pääsiäinen, ja Ihmisen Poika ylönannetaan ristiinnaulittua. 3 Silloin kokoontuivat pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat ylimmäisen papin saliin, joka

kutsuttiin Kaiphas. **4** Ja neuvoa pitivät, kuinka he Jesuksen kavalluksella kiinniottaisivat ja tappaisivat. **5** Mutta he sanoivat, ei juhlapäivänä, ettei kansassa tule meteli. **6** Kun Jesus oli Betaniassa, spitaalisen Simonin huoneessa, **7** Tuli vaimo hänen tykönsä, jolla oli lasi kallista voidetta, ja kaasi sen hänen päänsä päälle atroitessansa. **8** Mutta kuin hänen opetuslapsensa sen näkivät, närkästyivät he ja sanoivat: mihinkä kelpaa tämä haaskaus? **9** Sillä tämä voide olis kalliisti taittu myytää ja annettaa vaivaisille. **10** Mutta kuin Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te vaivaatte tätä vaimoa? Sillä hän teki hyvän työn minun kohtaani. **11** Sillä teidän tykönänne ovat aina vaivaiset; mutta en minä teillä aina ole. **12** Sillä että hän kaasi sen voiteen minun ruumiini päälle, sen on hän tehnyt minun hautaamiseksi. **13** Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin tämä myös, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistoksensa. **14** Silloin yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kutsuttiin Juudas Iskariot, läksi pois pappein päämiesten tykö, **15** Ja sanoi: mitä te tahdotte minulle antaa, ja minä teille hänen saatan? Ja he määräisivät hänelle kolmekymmentä hopiapenninkiä. **16** Ja siitä ajasta etsi hän soveliasta aikaa pettääksensä häntä. **17** Mutta ensimmäisen makian leivän päivänä tulivat opetuslapset Jesuksen tykö, sanoen hänelle: kussas tahdot, että meidän pitää sinulle valmistaman pääsiäislampaan syötää? **18** Niin hän sanoi: menkää kaupunkiin yhden tykö, ja sanokaat hänelle: Mestari sanoo: minun aikani on lähä, sinun tykönäs tahdon minä pääsiäistä pitää minun opetuslasteni kanssa. **19** Ja opetuslapset tekivät niinkuin Jesus oli heitä käsenyt, ja valmistivat pääsiäislampaan. **20** Mutta kuin ehtoo tuli, istui hän pöydän tykönä kahdentoistakymmenen kanssa. **21** Ja heidän syödessänsä sanoi hän: totisesti sanon minä teille: yksi teistä minun pettää. **22** Ja he tulivat sangen murheellisiksi, ja rupesi jokainen heistä sanomaan hänelle: Herra, lienenkö minä se? **23** Mutta hän vastasi ja sanoi: joka minun kanssani pistää kätensä vatiin, se pettää minun. **24** Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu: mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! parempi olis sille ihmiselle ollut, jos ei hän olisi syntynyt. **25** Niin vastasi Juudas, joka hänen petti, ja sanoi: Mestari, olenko minä se? hän sanoi hänelle:

sinäpä sen sanoit. **26** Mutta kuin he söivät, otti Jesus leivän, ja kiitti, mursi ja antoi opetuslapsille, ja sanoi: ottakaat, syökää: tämä on minun ruumiini. **27** Ja hän otti kalkin, ja kiitti, antoi heille ja sanoi: juokaat tästä kaikki; **28** Sillä tämä on minun vereni, sen uuden Testamentin, joka monen tähden vuodatetaan syntein anteeksi antamiseksi. **29** Mutta minä sanon teille: en suinkaan minä silleen juo tästä viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä juon teidän kanssanne sen uuden minun Isäni valtakunnassa. **30** Ja kuin he olivat kiitosvirren veisanneet, menivät he ulos Öljymäelle. **31** Silloin sanoi Jesus heille: tänä yönä te kaikki pahenette minussa; sillä kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat laumasta pitää hajoitettaman. **32** Mutta sittenkuin minä nousen ylös, käyn minä teidän edelläne Galileaan. **33** Niin vastasi Pietari ja sanoi hänelle: jos vielä kaikki sinussa pahenisivat, en minä ikänä pahene. **34** Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänä yönä, ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. **35** Pietari sanoi hänelle: ja vaikka minun pitäis sinun kanssas kuoleman, en kiellä minä sinua. Niin sanoivat myös kaikki opetuslapset. **36** Silloin tuli Jesus heidän kanssansa kylään, jota kutsutaan Getsemaneksi, ja sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä, niinkauvan kuin minä menen ja rukoilen tuolla. **37** Ja hän otti tykönsä Pietarin ja kaksi Zebedeuksen poikaa, rupesi murehtimaan ja vapisemaan. **38** Niin sanoi Jesus helle: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti; olkaat tässä ja valvokaat minun kanssani. **39** Ja hän meni vähän taamma, lankesi kasvoillensa, rukoillen ja sanoen: minun Isäni! jos mahdollinen on, niin menkään pois minulta tämä kalkki: ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä. **40** Ja hän tuli opetuslasten tykö, ja löysi heidät makaamasta, ja sanoi Pietarille: niin ette voineet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani. **41** Valvokaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko. **42** Taas meni hän toisen kerran ja rukoili, sanoen: minun Isäni! ellei tämä kalkki taida mennä pois minulta, muutoin jos en minä sitä juo, niin tapahtukoon sinun tahtos. **43** Ja hän tuli ja löysi taas heidät makaamasta; sillä heidän silmänsä olivat raskaat. **44** Ja hän jätti heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran, ja sanoi entisen sanan. **45** Silloin hän tuli opetuslastensa tykö, ja sanoi

heille: maatakat vielä ja levätkää! katso, hetki on lähestynyt, ja Ihmisen Poika annetaan ylös syntisten käsiin. **46** Nouskaat, käykäämme: katso, se lähestyi, joka minun pettää. **47** Ja vielä hänen puhuessaan, katso, Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, tuli ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, pappein päämiehiltä ja kansan vanhimmilta. **48** Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on, kiinniottakaat häntä. **49** Ja hän astui kohta Jesuksen tykö ja sanoi: terve, Rabbi! ja suuta antoi hänen. **50** Niin sanoi Jesus hänelle: ystäväni! mitä varten sinä tulit? Silloin he astuivat edes ja laskivat kätensä Jesuksen päälle, ja ottivat hänen kiinni. **51** Ja katso, yksi niistä, jotka olivat Jesuksen kanssa, ojensi kätensä, veti miekkansa, ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi pois hänen korvansa. **52** Niin Jesus sanoi hänelle: pistä miekkas siallensa; sillä kaikki, jotka miekkaan rupeevat, ne miekkaan hukkuvat. **53** Taikka luuletkos, etten minä voisi vielä rukoilla minun Isääni, lähettämään minulle enemmän kuin kaksitoistakymmentä legiota enkeleitä? **54** Kuinka siis Raamattu täytetään, että niin pitää tapahtuman? **55** Sillä hetkellä sanoi Jesus joukolle: niinkuin ryövärin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä minua kiinniottamaan: minä istuin teidän tyköänne joka päivä, opettain templissä, ja ette minua kiinniottaneet. **56** Mutta tämä on kaikki tapahtunut, että prophetain kirjoitukset täytettäisiin. Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänen ja pakenivat. **57** Mutta ne, jotka Jesuksen olivat kiinniottaneet, veivät hänen Kaiphaan, ylimmäisen papin, tykö, kussa kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet. **58** Mutta Pietari seurasi häntä taampana hamaan ylimmäisen papin salin porstuaan, ja meni sisälle, ja istui palveliain sekaan, näkemään loppua. **59** Mutta pappein päämiehet ja vanhimmat ja kaikki raati etsivät vääriä todistusta Jesusta vastaan, saadaksensa häntä tappa; **60** Ja ei löytäneet. Ja vaikka monta vääriä todistajaa tuli, niin ei he sittenkään löytäneet. Mutta viimein tuli kaksi vääriä todistajaa, **61** Ja sanoivat: tämä on sanonut: minä voin maahan jaottaa Jumalan templin, ja kolmena päivänä sen rakentaa ylös. **62** Ja pappein päämies nousi ja sanoi hänelle: etkös mitään vastaa, mitä nämät sinua vastaan todistavat? **63** Mutta Jesus oli ääneti. Ja pappein päämies vastasi ja sanoi hänelle: minä vannotan

sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, jos olet Kristus, Jumalan Poika. **64** Sanoi Jesus hänelle: sinäpä sen sanoit; kuitenkin sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella ja tulevan taivaan pilvissä. **65** Silloin repäisi pappein päämies vaatteensa, sanoen: hän on pilkannut (Jumalaa); mitä me silleen todistajia tarvitsemme? Katso, nyt te kuulitte hänen pilkkansa. **66** Mitä te luulette? Mutta he vastasivat ja sanoivat: hän on vikapää kuolemaan. **67** Silloin he syljeskelivät hänen kasvoillensa ja löivät häntä poskelle, ja muutamat pieksivät häntä sauvoillansa. **68** Sanoen: arvaa meille, Kristus, kuka on, joka sinua löi? **69** Mutta Pietari istui ulkona salista, ja hänen tykönsä tuli yksi piika ja sanoi: sinä olit myös Jesuksen kanssa Galileasta. **70** Mutta hän kielsi kaikkein edessä ja sanoi: en minä tiedä, mitäs sanot. **71** Kuin hän läksi ulos ovesta, näki hänen toinen piika ja sanoi niille, jotka siellä olivat: ja tämä oli Jesuksen Natsarettilaisen kanssa. **72** Ja hän kielsi taas vannotulla valalla: en tunne minä sitä ihmistä. **73** Mutta vähän hetken perästä tulivat ne, jotka siellä seisoivat ja sanoivat Pietarille: totisesti olet sinä myös yksi heistä; sillä sinun puheeskin ilmoittaa sinun. **74** Niin hän rupesi itsiänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä. Ja kohta kukko lauloi. **75** Niin Pietari muisti Jesuksen sanan, joka oli hänelle sanonut: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

27 Mutta kuin aamu tuli, pitivät kaikki pappein päämiehet ja kansan vanhimmat neuvoa Jesusta vastaan, häntä kuolettaaksensa, **2** Ja sitoivat hänen, menivät pois ja ylönantivat hänen maaherralle Pontius Pilatukselle. **3** Kuin Juudas, joka hänen petti, näki hänen kuolemaan tuomituksi, katui hän, ja toi jälleen ne kolmekymmentä hopiapenninkiä pappein päämiehille ja vanhimmille, **4** Sanoen: minä pahasti tein, että minä petin viattoman veren. Mutta he sanoivat: mitä meidän siihen tulee? katso itsiäs. **5** Ja hän heitti hopiapenningit templiin, läksi sieltä, meni pois ja hirtti itsensä. **6** Mutta pappein päämiehet ottivat hopiapenningit ja sanoivat: ei näitä sovi panna uhriarkkuun; sillä se on veren hinta. **7** Niin he pitivät neuvoa, ja ostivat niillä savenvälajan pellon, vierasten hautaamiseksi. **8** Sentähden se pelto on kutsuttu tähän päivään asti veripelloksi. **9** Silloin täytettiin se

mikä sanotti oli Jeremias prophetalta, joka sanoo: hänen päähänsä ja ruovon hänen oikiaan käteensä, ja he ottivat kolmekymmentä hopiapenninkiä, sen ja kumarsivat polviensa hänen edessänsä, pilkkasivat arvatun hinnan, jonka he arvasivat Israelin lapsilta, 10 häntä ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas! 30 Ja antoivat ne saventalajan pellostä, niinkuin Herra Ja kuin he olivat sylkeneet hänen päällensä, ottivat on minun käsenyt. 11 Mutta Jesus seisoi maaherran he ruovon ja löivät häntä päähän. 31 Ja sittekuin he edessä. Niin maaherra kysyi häneltä, sanoen: oletkos olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä kaapun, sinä Juudalaisten kuningas? Jesus sanoi hänelle: ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät sinäpä sen sanot. 12 Ja kuin hänen päällensä hänen ristiinnaulittua. 32 Mutta kuin he menivät kannettiin pappein päämiehiltä ja vanhimmilta, ei hän ulos, löysivät he yhden miehen Kyrenistä, nimeltä mitään vastannut. 13 Silloin sanoi Pilatus hänelle: Simon: sen he vaativat hänen ristiänsä kantamaan: etkös kuule, kuinka paljon he sinua vastaan todistavat? 33 Ja tulivat siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, 14 Ja ei hän vastannut häntä yhtäkään sanaa, niin se on: pääkallon paikka. 34 He antoivat hänelle että maaherra suuresti ihmetteli. 15 Mutta juhlanan oli etikkaa juoda sapella sekoitettua; ja kuin hän maisti, maaherra tottunut päästämään kansalle jonkun vangin niin ei hän tahtonut juoda. 35 Mutta sitte kuin he irralle, jonka he tahtoivat. 16 Niin oli heillä silloin yksi olivat hänen ristiinnaulinneet, jokoivat he hänen kuuluisa vanki sidottuna, joka kutsuttiin Barabbas. 17 vaatteensa ja heittivät arpaa, että täytettäisiin, mitä Kuin he siis koossa olivat, sanoi Pilatus heille: kumman sanotti oli prophetan kautta; he ovat minun vaatteeni te tahdotte, että minä päästän teille? Barabbaan, jakaneet, ja minun vaatteistani ovat he heittäneet taikka Jesuksen, joka kutsutaan Kristus? 18 Sillä hän arjaa. 36 Ja istuen he vartioitsivat häntä siinä. 37 tiesi, että he hänen kateuden tähden olivat antaneet Ja he panivat hänen päänsä päälle hänen syynsä ylö. 19 Mutta kuin hän tuomio-istuimelle istui, lähetti kirjoitetun: TÄMÄ ON JESUS, JUUDALAISTEN hänen emäntänsä hänen tykönsä, sanoen: älä sinä KUNINGAS. 38 Silloin ristiinnaulittiin kaksi ryöväriä mitään tee sille vanhurskaalle; sillä minä olen paljon hänen kanssansa, yksi oikialle puolelle ja toinen kärsinyt tänäpäpä neessani hänen tähtensä. 20 Mutta vasemmalle. 39 Mutta ohitsekäyväiset pilkkasivat pappein päämiehet ja vanhimmat yllyttivät kansaa häntä, väänтелиivät päätänsä, 40 Ja sanoivat: sinä joka anomaan Barabbasta, mutta Jesusta hukkaamaan. Maahan jaotat Jumalan templin ja kolmena päivänä sen rakennat, auta itsiäs: jos olet Jumalan Poika, niin 21 Niin vastasi maaherra ja sanoi heille: kumman astu alas rististä. 41 Niin myös pappein päämiehet näistä kahdesta te tahdotte, että minä päästän teille? kirjanoppineitten ja vanhimmitten kanssa, pilkkasivat mutta he sanoivat: Barabbaan. 22 Pilatus sanoi häntä ja sanoivat: 42 Muita hän on auttanut, itsiänsä heille: mitä siis minun pitää tekemän Jesukselle, ei hän voi auttaa. Jos hän on Israelin kuningas, joka kutsutaan Kristus? Sanoivat he kaikki hänelle: niin astukaan nyt alas rististä, niin me uskomme ristiinnaulittakaan. 23 Niin sanoi maaherra: mitä hänen. 43 Hän turvasi Jumalaan: päästäköön nyt hän pahaa teki? Mutta he huusivat sitä enemmän ja hänen, jos hän mielistyy häneen. Sillä hän sanoi: sanoivat: ristiinnaulittakaan. 24 Kuin Pilatus näki, ettei Jumalan Poika minä olen. 44 Sitä myös ryövärit hän mitään auttaa taitanut, mutta enempi pauhina hänelle soimasivat, jotka olivat ristiinnaulitut hänen tuli, otti hän vettä ja pesi kätensä kansan edessä, kanssansa. 45 Mutta kuudennesta hetkestä hamaan sanoen: viatoin olen minä tämän vanhurskaan vereen: yhdeksänteen asti oli pimiä kaikessa maassa. 46 Ja katsokaat itsiänne. 25 Ja kaikki kansa vastasi ja liki yhdeksättä hetkeä huusi Jesus suurella äänellä, ja sanoi: hänen verensä tulkaan meidän päällemme sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on: minun ja lastemme päälle. 26 Silloin päästi hän heille Jumalani, minun Jumalani, miksis minun ylenannoit? Barabbaan; mutta Jesuksen, kuin hän hänen ruoskinut 47 Mutta muutamat niistä, jotka siinä seisoiivat, kuin oli, antoi hän ylö ristiinnaulittua. 27 Silloin maaherran he sen kuuluivat, sanoivat: Eliasta hän huutaa. 48 huovit veivät Jesuksen raastupaan, ja kokosivat hänen Ja kohta juoksi yksi heistä ja otti sienen, ja täytti tykönsä kaiken joukon. 28 Ja kuin he olivat hänen sen etikalla, pani sen ruovon päähän, ja antoi hänen riisuneet, puettivat he hänen purpuraiseen kaapuun, juoda. 49 Mutta muut sanoivat: pidäs, katsokaamme, 29 Ja tekivät orjantappuroista kruunun ja panivat

jos Elias tulee häntä päästämään. 50 Niin Jesus taas huusi suurella äänellä, ja antoi henkensä. 51 Ja katso, templin esivaate repesi kahtia ylhäältä hamaan alas, ja maa järisi, ja kalliot halkesivat, 52 Ja haudat aukenivat, ja monta pyhain ruumista, jotka maanneet olivat, nousi ylös, 53 Ja läksivät ulos haudoista, hänen ylösnousemisensa jälkeen, tulivat pyhään kaupunkiin, ja ilmestyivät monelle. 54 Mutta kuin sadanpäämies ja ne, jotka hänen kanssansa olivat vartioitsemassa Jesusta, näkivät maan järinän ja ne, mitkä tapahtuivat, pelkäsivät he suuresti ja sanoivat: totisesti oli tämä Jumalan Poika. 55 Mutta siellä oli paljo vaimoja taampana katselemassa, jotka Jesusta olivat seuranneet Galileasta, palvelen häntä, 56 Joiden seassa oli Maria Magdalena, ja Maria Jakobin ja Joseen äiti, ja Zebeduksen poikain äiti. 57 Mutta kuin ehtoo tuli, tuli yksi rikas mies Arimatiasta, jonka nimi oli Joseph, joka myös itse oli Jesuksen opetuslapsi. 58 Tämä meni Pilatuksen tykö ja pyysi Jesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski annettaa ruumiin. 59 Ja kuin Joseph oli ruumiin ottanut, kääri hän sen puhtaasen liinaan, 60 Ja pani omaan uuteen hautaansa, jonka hän oli hakannut kallioon, ja vieritti suuren kiven haudan ovelle, ja meni pois. 61 Silloin olivat siellä Maria Magdalena ja toinen Maria, ja istuivat haudan kohdalla. 62 Mutta toisena päivänä valmistuksen päivästä kokoontuivat pappein päämiehet ja Pharisealaiset Pilatuksen tykö, 63 Sanoen: herra, me muistamme sen vietteliän sanoneen eläissänsä: kolmen päivän perästä minä nousen. 64 Käske siis varjeltaa hautaa kolmanteen päivään asti, ettei hänen opetuslapsensa tulisi yöllä ja varastaisi häntä, ja sanoisi kansalle: hän nousi kuolleista: ja niin jälkimäinen villitys tulee pahemmaksi kuin ensimmäinen. 65 Pilatus sanoi heille: teillä on vartiat: menkää, vartioitkaat niinkuin te tiedätte. 66 Mutta he menivät pois, ja vahvistivat haudan vartiain kanssa, ja lukitsivat kiven sinetillensä.

28 Mutta sabbatin päivän lopulla, joka rupesi valaisemaan toista sabbatia, tuli Maria Magdalena ja toinen Maria katsomaan hautaa. 2 Ja katso, suuri maanjäristys tapahtui; sillä Herran enkeli astui alas taivaasta, tuli ja vieritti kiven ovelta, ja istui sen päälle. 3 Ja hän oli nähdä niinkuin pitkäisen tuli ja hänen vaatteensa olivat valkiat niinkuin lumi. 4 Mutta hänen pelvostansa hämmästyivät vartiat ja tulivat

niinkuin he olisivat kuolleet. 5 Mutta enkeli vastasi ja sanoi vaimoille: älkää peljätkö, sillä minä tiedän teidän etsivän ristiinnaulittua Jesusta. 6 Ei hän ole tässä; sillä hän nousi ylös, niinkuin hän sanoi. Tulkaat, katsokaat siaan, kuhunka Herra pantu oli. 7 Ja menkää pian ja sanokaat hänen opetuslapsillensa, että hän nousi kuolleista. Ja katso, hän menee teidän edellänne Galileaan: siellä teidän pitää hänen näkemän, katso, minä sen teille sanoin. 8 Ja he menivät nopiasti haudalta suurella pelvolla ja ilolla, ja juoksivat ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa. 9 Mutta heidän mennessänsä ilmoittamaan hänen opetuslapsillensa, katso, niin tuli Jesus heitä vastaan ja sanoi: terve teille! Niin he tulivat ja rupesivat hänen jalkoihinsa, ja kumartaen rukoilivat häntä. 10 Silloin sanoi Jesus heille: älkää peljätkö! menkää, ilmoittakaat minun veljilleni, että he menisivät Galileaan: siellä he saavat minun nähdä. 11 Mutta kuin he menivät pois, katso, niin tulivat muutamat vartioista kaupunkiin ja ilmoittivat ylimmäisille papeille kaikki, mitä tapahtunut oli. 12 Niin he kokoontuivat vanhimpain kanssa, ja neuvoa pitivät, ja antoivat sotamiehille paljon rahaa, 13 Sanoen: sanokaat, että hänen opetuslapsensa tulivat yöllä ja varastivat hänen meidän maatessamme. 14 Ja jos se tulee maaherran korville, niin me tahdomme hänen lepyttää ja saattaa teidät suruttomaksi. 15 Ja he ottivat rahan, ja tekivät niinkuin he olivat opetetut. Ja tämä puhe on ääneksi otettu Juudalaisten seassa hamaan tähän päivään asti. 16 Mutta ne yksitoistakymmentä opetuslasta menivät Galileaan, sille mäelle, jonka Jesus oli heille määrännyt. 17 Ja kuin he näkivät hänen, kumarsivat he häntä, mutta muutamat epäillivät. 18 Ja Jesus tuli ja puhutteli heitä, sanoen: minulle on annettu kaikki voima taivaassa ja maan päällä. 19 Menkää siis ja opettakaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen, 20 Ja opettakaat heitä pitämään kaikki, mitä minä olen teille käskenyt. Ja katso, minä olen teidän kansanne joka päivä, maailman loppuun asti. Amen! (aiön g165)

Markuksen

1 Jesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, evankeliumin alku. **2** Niinkuin prophetaissa kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees. **3** Huutavan ääni on korvessa: valmistakaat Herran tietä, tehkää hänen polkunsä oikiaksi. **4** Johannes kasti korvessa ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi. **5** Ja hänen tykönsä meni ulos koko Juudean maakunta ja Jerusalemin asuvaiset, ja kastettiin kaikki häneltä Jordanin virrassa, tunnustain syntinsä. **6** Ja Johannes oli puetettu kamelin karvoilla, ja ympäri hänen suoliansa oli hihnainen vyö, ja söi heinäsiirkoja ja metsähunajaa, **7** Ja saarnasi, sanoen: se tulee minun jälkeeni, joka on minua väkevempi, jonka en minä ole kelvollinen kumarruksissa kenkään rihmaa päästämään. **8** Minä tosin kastan teitä vedellä; mutta hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä. **9** Ja tapahtui niinä päivinä, että Jesus tuli Galilean Natsaretista ja kastettiin Johannekselta Jordanissa. **10** Ja kohta kuin hän astui vedestä ylös, näki hän taivaat aukenevan ja Hengen tulevan alas hänen päällensä niinkuin kyyhkyisen, **11** Ja ääni tuli taivaasta: sinä olet minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin. **12** Ja Henki ajoi hänen kohta korpeen. **13** Ja hän oli siellä korvessa neljäkymmentä päivää, ja kiusattiin perkeleeltä, ja oli petoin seassa; ja enkelit palvelivat häntä. **14** Mutta sitte kuin Johannes oli vankiuteen annettu ylös, tuli Jesus Galileaan, saarnaten Jumalan valtakunnan evankeliumia, **15** Ja sanoi: aika on täytetty, ja Jumalan valtakunta on lähestynyt: tehkää parannus ja uskokaat evankeliumi. **16** Ja kuin hän käveli Galilean meren tykönä, näki hän Simonin ja Andreaxsen hänen veljensä laskevan verkkoa mereen: (sillä he olivat kalamiehet:) **17** Ja Jesus sanoi heille: seuratkaat minua, ja minä teen teidät, että te tulette ihmisten kalamiehiksi. **18** Ja he jättivät kohta verkkonsa ja seurasivat häntä. **19** Ja kuin hän sieltä vähää edemmä kävi, näki hän Jakobin Zebedeuksen pojan ja Johanneksen, hänen veljensä, parantavan venheessä verkkojansa. **20** Ja hän kutsui kohta heitä. Ja he jättivät isänsä Zebedeuksen venheeseen palkollisten kanssa, ja seurasivat häntä. **21** Ja he menivät sisälle Kapernaumiin; ja hän meni kohta lepöpäivinä synagogaan, ja opetti. **22** Ja he hämmästyivät hänen

opetustansa; sillä hän opetti heitä voimallisesti, ja ei niinkuin kirjanoppineet. **23** Ja heidän synagogassansa oli ihminen riivattu saastaiselta hengeltä, ja hän huusi, **24** Sanoen: voi, mitä meidän on sinun kanssa, Jesus Natsarealainen! tulitkos meitä hukuttamaan? Minä tunnen sinun, kukas olet, Jumalan pyhä. **25** Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä. **26** Ja kuin se saastainen henki repäisi häntä ja huusi suurella äänellä, niin hän läksi ulos hänestä. **27** Ja he hämmästyivät kaikki, niin että he kyselivät keskenänsä, sanoen: mitä tämä on? mikä uusi oppi tämä on? Sillä hän käskee myös voimalla saastaisia henkiä, ja he kuulevat häntä. **28** Ja hänen sanomansa kuului kohta ympäri kaiken Galilean lähimaakunnan. **29** Ja he menivät kohta ulos synagogasta ja tulivat Simonin ja Andreaxsen huoneeseen, Jakobin ja Johanneksen kanssa. **30** Mutta Simonin anoppi makasi vilutaudissa, ja he sanoivat hänestä kohta hänelle. **31** Ja hän meni ja nosti häntä, ja rupesi hänen käteensä, ja vilutauti jätti hänen kohta; ja hän palveli heitä. **32** Mutta ehtoona, kuin aurinko laski, toivat he hänen tykönsä kaikkinaisia sairaita ja perkeleiltä riivatuita, **33** Ja koko kaupunki tuli kokoon oven eteen. **34** Ja hän paransi monta, jotka sairastivat moninaisia tauteja, ja hän ajoi ulos paljon perkeleitä, eikä sallinut perkeleiden puhua; sillä he tunsivat hänen. **35** Ja huomeneltain sangen varhain ennen päivää, kuin hän nousi, meni hän ulos. Ja Jesus meni erinäiseen asiaan ja rukoili siellä. **36** Ja Simon riensi hänen perässänsä ja ne jotka hänen kanssansa olivat. **37** Ja kuin he löysivät hänen, sanoivat he hänelle: jokainen etsii sinua. **38** Ja hän sanoi heille: menkäämme lähimmäisiin kyliin, että minä sielläkin saarnaisin; sillä sitä varten olen minä tullut. **39** Ja hän saarnasi heidän synagogissansa, koko Galileassa, ja ajoi ulos perkeleitä. **40** Ja hänen tykönsä tuli spitalinen, rukoili häntä, lankesi polvillensa hänen eteensä ja sanoi hänelle: jos sinä tahdot, niin sinä voit minun puhdistaa. **41** Ja Jesus armahti häntä ja ojensi kätensä, rupesi häneen ja sanoi hänelle: minä tahdon, ole puhdas. **42** Ja kuin hän sen oli sanonut, niin spitali läksi hänestä kohta pois, ja hän tuli puhtaaksi. **43** Ja Jesus haasti häntä, ja lähetti hänen kohta pois tykönsä, **44** Ja sanoi hänelle: katso, ettes kellenkään mitään sano, mutta mene, osoita itses papille ja uhraa puhdistukses edestä ne, mitkä Moses käski, heille

todistukseksi. 45 Mutta kuin hän meni ulos, rupesi hän paljon saarnaamaan ja ilmoittamaan sitä asiaa, niin ettei hän sitte taitanut julkisesti kaupunkiin mennä; mutta oli ulkona erinäisissä paikoissa, ja joka taholta tultiin hänen tykönsä.

2 Ja taas muutamain päivän jälkeen meni hän Kapernaumiin, ja se kuultiin, että hän huoneessa oli, 2 Ja kohta kokoontuivat monta, niin ettei enää siaa ollut, ei ovenkaan tykönä; ja hän puhui heille sanan. 3 Ja hänen tykönsä tulivat, jotka toivat yhtä halvattua, joka neljältä kannettiin. 4 Ja kuin ei he saaneet häntä lähestyä kansan tähden, niin he kiskoivat huoneen katon, jossa hän oli, ja kaivoivat lävitse, ja laskivat vuoteen alas, jossa halvattu makasi. 5 Mutta kuin Jesus näki heidän uskonsa, sanoi hän halvatulle: poikani, sinun syntis annetaan sinulle anteeksi. 6 Niin siellä olivat muutamat kirjanoppineista, jotka istuivat ja ajattelivat sydämessänsä: 7 Mitä tämä niin pilkkaa puhuu? Kuka voi synnit antaa anteeksi paitsi ainoaa Jumalaa? 8 Ja kohta kuin Jesus tuns hengessänsä, että he niin itsellensä ajattelivat, sanoi hän heille: mitä te näitä ajattelette teidän sydämessänne? 9 Kumpi on keviämpi, sanoa halvatulle: synnit annetaan sinulle anteeksi, taikka sanoa: nouse, ja ota sinun vuotees ja käy? 10 Mutta että teidän pitää tietämän Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa, (sanoi hän halvatulle:) 11 Minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias. 12 Ja hän nousi kohta ja otti vuoteen ja meni ulos kaikkein nähden, että he kaikki hämmästyivät ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: emme ole ikänä sen muotoista nähneet. 13 Ja hän läksi taas ulos meren puoleen, ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän opetti heitä. 14 Ja kuin hän meni ohitse, näki hän Levin Alphein pojan istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua. Ja hän nousi ja seurasi häntä. 15 Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi hänen huoneessansa, atrioitsi myös monta Publikania ja syntistä Jesuksen ja hänen opetuslastensa kanssa; sillä niitä oli paljo, jotka häntä olivat seuranneet. 16 Ja kuin kirjanoppineet ja Pharisealaiset näkivät hänen syövän Publikanien ja syntisten kanssa, sanoivat he hänen opetuslapsillensa: miksi hän syö ja juo Publikanien ja syntisten kanssa? 17 Ja kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaa: en minä ole tullut kutsumaan vanhurskaita,

vaan syntisiä parannukseen. 18 Ja Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastosivat; niin he tulivat ja sanoivat hänelle: miksi Johanneksen ja Pharisealaisten opetuslapset paastoovat, mutta ei sinun opetuslapses paastoo? 19 Ja Jesus sanoi heille: kuinka hääjoukko taitaa paastota, niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa? Niinkauvan kuin ylkä on heidän kanssansa, ei he voi paastota. 20 Mutta ne päivät tulevat, että ylkä heiltä otetaan pois, ja niinä päivinä pitää heidän paastooman. 21 Ja ei ompele kenkään uutta paikkaa vanhaan vaatteeseen; sillä uusi paikka repäisee itsensä kuitenkin vanhasta, ja läpi tulee pahemmaksi. 22 Ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin; muutoin nuori viina särkee leilit, ja niin viina vuotaa pois, ja leilit turmellaan; mutta nuori viina pitää uusiin leileihin pantaman. 23 Ja tapahtui, että hän kävi sabbatina laihoihin lävitse, niin hänen opetuslapsensa rupesivat käydessänsä tähkäpäitä katkomaan. 24 Ja Pharisealaiset sanoivat hänelle: katso miksi he tekevät sabbatina, jota ei sovi? 25 Ja hän sanoi heille: ettekö te ole ikänä lukeneet, mitä David teki hädillänsä, kuin hän isosi ja ne, jotka hänen kanssansa olivat? 26 Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ylimmäisen papin Abjatarin aikana, ja söi näkyleivät, joita ei sopinut syödä, vaan ainoasti pappein, ja hän antoi myös niille, jotka hänen kanssansa olivat. 27 Ja hän sanoi heille: sabbati on ihmistä varten tehty ja ei ihminen sabbatia varten. 28 Niin on myös Ihmisen poika sabbatin Herra.

3 Ja hän meni sisälle jälleen synagogaan, ja siellä oli ihminen, jolla oli kuivettunut käsi. 2 Ja he ottivat hänestä vaarin, jos hän hänen sabbatina parantais, kantaaksensa hänen päällensä. 3 Ja hän sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: astu edes! 4 Ja hän sanoi heille: sopiiko sabbatina hyvää tehdä eli paha tehdä? henkeä vapahtaa taikka tappaa? Mutta he vaikenivat. 5 Niin hän katsoi heidän päällensä vihaisesti ja oli murheissansa heidän sydämensä kovuuden tähden, ja sanoi ihmiselle: ojenna kätes! ja hän ojensi, ja käsi tuli terveeksi niinkuin toinenkin. 6 Ja Pharisealaiset menivät ulos ja pitivät kohta Herodilaisten kanssa neuvoo häntä vastaan, kuinka he hänen hukuttaisivat. 7 Mutta Jesus poikkesi opetuslastensa kanssa meren tykö, ja paljo kansaa seurasi häntä Galileasta ja Juudeasta, 8 Ja Jerusalemissa, ja Idumeasta, ja tuolta puolen

Jordania, ja jotka Tyron ja Sidonin ympärillä asuivat, suuri joukko: jotka hänen tekonsa kuulivat, ne tulivat hänen tykönsä. **9** Ja hän sanoi opetuslapsillensa, että venhe olis aina häntä läsnä kansan tähden, ettei he häntä ahdistaisi. **10** Sillä hän oli monta parantanut, niin että kaikki, joita vaivattiin, tunkivan hänen päällensä rupeemaan häneen. **11** Ja kuin saastaiset henget näkivät hänen, lankesivat he hänen eteensä maahan, huusivat, sanoen: sinä olet Jumalan Poika. **12** Ja hän haasti heitä kovin häntä ilmoittamasta. **13** Ja hän astui ylös vuorelle ja kutsui tykönsä, jotka hän itse tahtoi, ja he tulivat hänen tykönsä. **14** Ja hän sääsi ne kaksitoistakymmentä olemaan tykönänsä, että hän heitä lähettäis saarnaamaan; **15** Ja että heillä piti voima oleman taudit parantaa ja perkeleitä ajaa ulos. **16** Ja pani Simonille nimen Pietari, **17** Ja Jakobille Zebedeuksen pojalle ja Johannekselle Jakobin veljelle: (ja antoi heille nimet Boanerges, se on, pitkäisen pojat), **18** Ja Andreaksen, ja Philippuksen, ja Bartolomeuksen, ja Matteuksen, ja Toomaan, ja Jakobin Alphein pojan, ja Taddeuksen, ja Simonin Kananealaisen, **19** Ja Juudaan Iskariotilaisen, joka myös hänen petti. **20** Ja he tulivat huoneeseen; ja kansa taas kokoontui, niin ettei heillä ollut tilaa syödäkään. **21** Ja kuin hänen omaisensa sen kuulivat, menivät he ulos ottamaan häntä kiinni; sillä he sanoivat: hän on mielettömäksi tullut. **22** Mutta kirjanoppineet, jotka Jerusalemissa olivat tulleet alas, sanoivat: hänellä on beelsebub, ja perkeleiden pääruhtinaan kautta hän ajaa ulos perkeleitä. **23** Ja hän kutsui heidät tykönsä, ja sanoi heille vertauksilla: kuinka taitaa saatana saatanan ajaa ulos? **24** Ja jos valtakunta erkaneesi itsiänsä vastaan, niin ei se valtakunta taida seisoa. **25** Ja jos huone erkaneesi itsiänsä vastaan, niin ei se huone taida seisoa. **26** Ja jos saatana karkaa ja eroittaa itsensä itsiänsä vastaan, niin ei hän taida seisoa, mutta saa lopun. **27** Ei taida kenkään väkevän huoneeseen mennä ja hänen kaluansa ryöstää, ellei hän ensin sido väkevää kiinni, ja sitte ryöstä hänen huonettansa. **28** Totisesti sanon minä teille: kaikki synnit annetaan anteeksi ihmisten lapsille, pilkatkin, joilla he Jumalaa pilkkaavat, **29** Mutta joka puhuu pilkkaa Pyhää Henkeä vastaan, ei hän saa ijankaikkisesti anteeksi, vaan hän on vikapää ijankaikkiseen tuomioon. (aiön g165, aiönios g166) **30** Sillä he sanoivat: hänellä on saastainen henki. **31**

Niin tuli hänen veljensä ja äitinsä ja seisoivat ulkona, ja lähettivät hänen tykönsä kutsumaan häntä. **32** Ja kansa istui hänen ympärillensä ja sanoivat hänelle: katso, äitis ja veljes kysyvät sinua ulkona. **33** Ja hän vastasi heitä, sanoen: kuka on minun äitini taikka minun veljeni? **34** Ja kuin hän oli ympäri katsonut niiden päälle, jotka hänen ympärillensä istuivat, sanoi hän: katso, minun äitini ja minun veljeni. **35** Sillä joka tekee Jumalan tahdon, hän on veljeni sisareni ja äitini.

4 Ja hän rupesi taas opettamaan meren tykönä, ja paljo kansaa kokoontui hänen tykönsä, niin että hänen piti astuman haahteen ja istuman merellä, ja kaikki kansa oli maalla meren tykönä. **2** Ja hän opetti heitä paljon vertauksilla, ja sanoi opettaissansa: **3** Kuulkaat: katso, kylväjä meni ulos kylvämään. **4** Ja kylväissä tapahtui, että muutama lankesi tien oheen, niin tulivat taivaan linnut ja söivät sen. **5** Muutama lankesi kivistöön, jossa ei paljo maata ollut; joka kohta nousi päälle, ettei sillä ollut syvää maata. **6** Kun aurinko nousi, niin se poudittiin; ja ettei sillä ollut juurta, niin se kuivettui. **7** Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat kävivät ylös ja tukahuttivat sen, eikä kantanut hedelmää. **8** Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kantoi hedelmän, joka kävi ylös ja kasvoi. Ja muutama kantoi kolmenkymmenen kertaiset, ja muutama kuudenkymmenen kertaiset, ja muutama sadan kertaiset. **9** Ja hän sanoi heille: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan. **10** Mutta kuin yksinänsä oli, kysyivät ne, jotka hänen ympärillensä kahdentoistakymmenen kanssa olivat, häneltä sitä vertausta. **11** Ja hän sanoi heille: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaisuus; mutta niille, jotka ulkona ovat, tapahtuvat kaikki vertausten kautta: **12** Että he nähden näkisivät ja ei huomaittisi, ja kuullen kuulisivat ja ei ymmärtäisi: ettei he joskus palajaisi, ja heille annettaisiin synnit anteeksi. **13** Ja sanoi heille: ettekö te tiedä tätä vertausta? ja kuinka te kaikki vertaukset ymmärtäisitte? **14** Kylväjä kylvää sanan. **15** Mutta nämä ovat, ne jotka tien vieressä ovat: kussa sana kylvetään, ja kuin he sen ovat kuulleet, tulee kohta saatana ja ottaa pois sanan, joka heidän sydämiinsä kylvetty oli. **16** Ja ne ovat senkaltaiset, jotka kivistöön kylvetyt ovat: kuin he sanan kuulleet ovat, ottavat he sen kohta ilolla

vastaan: 17 Ja ei ole heissä juuria, mutta ovat ajalliset; sitte kuin murhe taikka vaino tulee sanan tähden, niin he kohta pahenevat. 18 Ja muutamat ovat, jotka orjantappuroihin kylvelyt ovat: ne kuulevat sanan, 19 Ja tämän maailman suru, ja rikkauden viettelys ja muut himot tulevat ja tukahuttavat sanan, ja saatetaan hedelmättömäksi. (aiön 9165) 20 Ja ne ovat, jotka hyvään maahan kylvelyt ovat: jotka kuulevat sanan ja ottavat sen vastaan, ja hedelmän kantavat, muutama kolminkymmenin, ja muutama kuusinkymmenin, ja muutama sadoin kerroin. 21 Ja hän sanoi heille: sytytetäänkö kynttilä pantaa vakan alle eli pöydän alle? eikö, että se pantaisiin kynttilänjalkaan. 22 Sillä ei ole mitään peitetty, jota ei ilmoiteta, eikä ole salaista, vaan että se julki tulis. 23 Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan. 24 Ja hän sanoi heille: katsokaat, mitä te kuulette. Jolla mitalla te mittaatte, pitää teille mitattaman, ja vielä lisätään teille, jotka kuulette. 25 Sillä jolla on, hänelle annetaan; ja jolla ei ole, sekin, mitä hänellä on, otetaan häneltä pois. 26 Ja hän sanoi: niin on Jumalan valtakunta kuin jos ihminen heittäis siemenen maahan, 27 Ja makais, ja nousis yöllä ja päivällä: ja siemen puhkeais ulos ja kasvais ylös, koska ei hän tiedäkään. 28 Sillä maa kantaa hedelmän itsestensä, ensin oraan, sitte tähkäpään, ja niin täyden jyvän tähkäpäessä. 29 Mutta kuin hedelmä tulee edes, lähettää hän kohta sinne sirpin; sillä elon aika on länä. 30 Ja hän sanoi: mihinkä me Jumalan valtakunnan vertaamme? eli millä vertauksella me sen vertaamme? 31 Niinkuin sinapin siemeneen: kuin se maahan kylvetään, on se vähin kaikkia siemeniä, mitä maassa on; 32 Ja kuin hän kylvety on, niin hän nousee, ja tulee suuremmaksi kaikkia kaaleja, ja tekee suuret oksat, niin että taivaan linnut hänen varjonsa alle taitavat pesät tehdä. 33 Ja sen muotoisilla monilla vertauksilla puhui hän heille sanan, sen perästä kuin he voivat kuulla. 34 Mutta ei hän ilman vertausta mitään heille puhunut, vaan selitti kaikki opetuslapsillensa erinensä. 35 Ja hän sanoi heille sinä päivänä, kuin ehtoo tuli: menkäämme ylitse. 36 Ja he laskivat kansan, ja ottivat hänen, kuin hän oli haahdessa; oli myös muita venheitä hänen kanssansa. 37 Ja suuri tuulispää nousi ja aallot löivät sisälle haahteen, niin että se jo täytettiin. 38 Ja hän oli perällä ja makasi päänalaisen päällä. Ja he herättivät hänen ja sanoivat hänelle: Mestari, etkös sitä tottele,

että me hukumme? 39 Ja kuin hän herätettiin, nuhteli hän tuulta ja sanoi merelle: vaikene, ole ääneti. Niin tuuli asettui ja tuli juuri tyveneksi. 40 Ja hän sanoi heille: mitä te niin pelkurit olette? Kuinka ei teillä ole uskoa? 41 Ja he peljästyivät sangen suuresti ja sanoivat keskenänsä: kuka tämä on? sillä tuuli ja meri ovat hänelle kuuliaiset.

5 Ja he tulivat ylitse meren Gadaralaisten maakuntaan. 2 Ja kuin hän läksi haahdesta, kohtasi häntä kohta haudoista ihminen, jossa oli saastainen henki. 3 Jolla oli maja haudoissa, ja ei voinut kenkään häntä kahleilla sitoa; 4 Sillä hän oli usein jalkapuissa ja kahleissa sidottuna, ja hän oli särkenyt kahleet ja jalkapuut rikkonut, ja ei kenkään voinut häntä asettaa. 5 Ja hän oli aina yötä ja päivää vuorissa ja haudoissa, ja parkui, ja hosui itsiänsä kivillä. 6 Mutta kuin hän näki taampana Jesuksen, juoksi hän ja lankesi maahan hänen eteensä, 7 Ja huutain suurella äänellä sanoi: mitä minun on sinun kanssas, Jesus, korkeimman Jumalan Poika? Minä vannotan sinua Jumalan kautta, ettet minua vaivaisi. 8 (Sillä hän sanoi hänelle: lähde ulos saastainen henki ihmisestä.) 9 Ja hän kysyi häneltä: mikä nimes on? Ja hän vastasi, sanoen: legio on minun nimeni; sillä meitä on monta. 10 Ja hän rukoili häntä suuresti, ettei hän lähettäisi heitä ulos siitä maakunnasta. 11 Niin oli siinä vuorten tykönä suuri sikalauma laitumella. 12 Ja kaikki ne perkeleet rukoilivat häntä, sanoen: laske meitä sikoihin, että me heihin menisimme sisälle. 13 Ja Jesus salli kohta heidän. Ja saastaiset henget läksivät ulos ja menivät sikain sisälle. Ja lauma syöksi itsensä kohdastansa mereen (mutta heitä oli lähes kaksituhatta), ja he upposivat mereen. 14 Mutta sikain kaitiat pakenivat ja saattivat sanoman kaupunkiin ja kyliin. Ja he menivät ulos katsomaan, mikä se oli joka tapahtui, 15 Ja tulivat Jesuksen tykö ja näkivät sen, joka perkeleeltä riivattu oli, istuvan ja vaatetetuna ja toimellisena, jossa legio oli ollut; ja he pelkäsivät, 16 Ja ne, jotka sen nähneet olivat, juttelivat heille, kuinka perkeleeltä riivatulle tapahtunut oli, ja sioista. 17 Ja he rupesivat häntä rukoilemaan menemään pois heidän maaltansa. 18 Ja kuin hän astui haahteen, niin se, joka perkeleeltä riivattu oli, rukoili, että hän sais hänen kanssansa olla. 19 Mutta ei Jesus häntä sallinut, vaan sanoi hänelle: mene kotias omaistes tykö, ja ilmoita heille, kuinka suuret työt Herra on

sinulle tehnyt, ja on sinua armahtanut. 20 Ja hän meni ja rupesi saarnaamaan niissä kymmenessä kaupungissa, kuinka suuret työt Jesus oli hänelle tehnyt; ja he kaikki ihmettelivät. 21 Ja kuin Jesus taas meni haahdella ylitse, kokoontui paljo kansaa hänen tykönsä, ja hän oli läsnä merta. 22 Ja katso, synagogan päämies, Jairus nimeltä, tuli, ja kuin hän näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa tykö, 23 Ja rukoi häntä suuresti, sanoen: minun vähä tyttäreni on viimeisillänensä; tule ja pane kätes hänen päällensä, että hän paranis ja eläis. 24 Niin hän meni hänen kanssansa; ja paljo kansaa seurasi häntä, ja ahdistivat häntä. 25 Ja vaimo, joka oli sairastanut punaista tautia kaksitoistakymmentä ajastaka, 26 Ja oli paljon kärsinyt monelta parantajalta, ja oli kuluttanut kaiken hyvytensä, eikä mitään apua tuntenut, vaan tullut paljon pahemmaksi; 27 Kuin hän kuuli Jesuksesta, tuli hän kansan seassa takaa ja rupesi hänen vaatteisiinsa; 28 Sillä hän sanoi: jos minä ainoasti saan ruveta hänen vaatteisiinsa, niin minä paranen. 29 Ja hänen verilähteensä kohta kuivettui, ja hän tunsu ruumiissansa, että hän oli vitsauksestansa parantunut. 30 Ja Jesus tunsu kohta itsessänsä voiman, joka hänestä lähtenyt oli, ja käänsi itsensä kansan seassa ja sanoi: kuka rupesi minun vaatteisiin? 31 Ja hänen opetuslapsensa sanoivat hänelle: sinä näet, että kansa sinua ahdistaa ympäri, ja sinä sanoit: kuka minuun rupesi? 32 Ja hän katsoi ympäriinsä, että hän sen näkis, joka sen teki. 33 Mutta vaimo pelkäsi ja vapisi, että hän tiesi, mitä hänen kohtaansa tapahtunut oli, tuli ja lankesi hänen eteensä, ja sanoi hänelle kaiken totuuden. 34 Mutta hän sanoi hänelle: tyttäreni, sinun uskosi paransi sinun; mene rauhaan ja ole terve vitsauksestas. 35 Kuin hän vielä puhui, tulivat muutamat synagogan päämieheltä, jotka sanoivat: sinun tyttäres on kuollut: mitäs silleen Mestaria vaivaat? 36 Mutta Jesus kohta kuultuansa sen sanan sanottavan, sanoi synagogan päämiehelle: älä pelkää, ainoastaan usko. 37 Ja ei hän sallinut kenenkään itsiänsä seurata, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, Jakobin veljen. 38 Ja hän tuli synagogan päämiehen huoneeseen, ja näki pauhinan ja ne, jotka itkivät ja porasivat paljon. 39 Ja hän meni sisälle, ja sanoi heille: mitä te pauhaatte ja itkette? Lapsi ei ole kuollut, vaan makaa. 40 Ja he nauroivat häntä. Mutta kuin hän oli kaikki ajanut ulos,

otti hän lapsen isän ja äidin kanssansa ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, ja meni sisälle, kussa lapsi makasi, 41 Ja tarttui lapsen käteen ja sanoi hänelle: talita kumi, se on sanottu: piikainen, (sinulle minä sanon), nouse ylös. 42 Ja kohta piika nousi ja kävi; sillä hän oli kahdentoistakymmenen ajastakainen. Ja he hämmästyivät suurella hämmästyksellä. 43 Ja hän haasti heitä kovin, ettei kenkään sitä saisi tietää, ja hän käski antaa hänelle syötävää.

6 Ja hän läksi sieltä ja meni isänsä maalle, ja hänen opetuslapsensa seurasivat häntä. 2 Ja kuin sabbati tuli, rupesi hän synagogassa opettamaan; ja monta, jotka kuulivat, hämmästyivät, sanoen: kusta tällä nämät ovat? ja mikä viisautta hänelle annettu on, että myös senkaltaiset väkevät työt hänen kättensä kautta tapahtuvat? 3 Eikö tämä ole se seppä, Marian poika, Jakobin ja Joseen ja Juudaan ja Simonin veli? eikö myös hänen sisarensa ole tässä meidän kanssamme? ja he pahenivat hänessä. 4 Mutta Jesus sanoi heille: ei propheta muualla ole katsottu ylönsä kuin isänsä maalla ja lankoinsa seassa ja kotonansa. 5 Ja ei hän voinut siellä yhtään väkevää työtä tehdä, vaan ainoastaan pani kätensä harvoin sairasten päälle ja paransi heitä; 6 Ja ihmetteli heidän epäuskoansa. Ja hän vaelsi ympäri kyliä, opettain ympäristöllä, 7 Ja kutsui ne kaksitoistakymmentä, ja rupesi niitä kaksin ja kaksin lähettämään, ja antoi heille voiman saastaisia henkiä vastaan. 8 Ja kielsi heitä mitään ottamasta tielle, mutta ainoasti sauvan, ei evässäkkiä, ei leipää, ei rahaa kukkaroon; 9 Mutta olemaan kengässä, ja ettei he pukisi kahta hametta yllensä. 10 Ja hän sanoi heille: kussa ikänä te huoneeseen menette sisälle, niin olkaat siinä, niinkauvan kuin te sieltä menette pois. 11 Ja jotka ei teitä vastaan ota, eikä kuule teitä, niin menkää pois sieltä ja pyyhkikää tomua, joka teidän jalkainne alla on, heille todistukseksi. Totisesti sanon minä teille: Sodomalle ja Gomorralle on tuomiopäivänä huokiampi kuin sille kaupungille. 12 Ja he läksivät ulos ja saarnasivat, että he parannuksen tekisivät, 13 Ja ajoivat ulos monta perkelettä, ja voitelivat öljyllä monta sairasta, ja paransivat. 14 Ja kuningas Herodes sai sen kuulla (sillä hänen nimensä oli jo julistettu), ja sanoi: Johannes, joka kastoit, on noussut kuolleista, ja sentähden voimat vaikuttavat hänessä. 15 Muut sanoivat: se on Elias: mutta toiset sanoivat: se on

propheta, taikka niinkuin joku prophetaista. 16 Mutta kuin Herodes se kuuli, sanoi hän: se on Johannes, jonka kaulan minä annoin leikata, hän on kuolleista noussut. 17 Sillä Herodes oli lähettänyt Johannesta ottamaan kiinni, ja pani hänen torniin, Herodiaksen, veljensä Philippuksen emännän tähden, jonka hän oli nainut. 18 Sillä Johannes oli Herodekselle sanonut: ei sinulle ole luvallista pitää veljes emäntää. 19 Ja Herodias väijyi häntä, ja tahtoi häntä tappaa; mutta ei hän saanut. 20 Sillä Herodes pelkäsi Johannesta, että hän tiesi hänen hurskaaksi ja pyhäksi mieheksi, ja otti vaarin hänestä, ja kuuli häntä monessa asiassa, ja kuulteli häntä mielellänsä. 21 Ja kuin sovelias päivä tuli, että Herodes syntymäpäivänensä teki ehtoollisen ylimmäisillensä ja päämiehille ja esimiehille Galileassa, 22 Ja Herodiaksen tytär tuli sisälle ja hyppäsi, ja se kelpasi Herodekselle ja ynnä atrioitseville, sanoi kuningas piialle: ano minulta mitäs tahdot, ja minä annan sinulle. 23 Ja hän vannoi hänelle: mitä ikänä sinä minulta anot, niin minä annan sinulle, puoleen minun valtakuntaani asti. 24 Mutta se meni ulos ja sanoi äidillensä: mitä minun pitää anoman? vaan se sanoi: Johannes Kastajan päättä. 25 Ja hän kohta meni sisälle kiiruusti kuninkaan tykö, anoi sanoen: minä tahdon, ettäs minulle annat juuri nyt Johannes Kastajan pään vadissa. 26 Niin kuningas tuli sangen murheelliseksi; kuitenkin valan tähden ja niiden, jotka ynnä atrioitsivat, ei tahtonut häneltä kieltää. 27 Ja kuningas lähetti kohta murhaajan, ja käski hänen päänsä tuoda. 28 Niin se meni ja leikkasi hänen kaulansa tornissa, ja toi hänen päänsä vadissa, ja antoi sen piialle; ja piika antoi sen äidillensä. 29 Ja kuin hänen opetuslapsensa sen kuulivat, tulivat he ja ottivat hänen ruumiinsa, ja panivat sen hautaan. 30 Ja apostolit kokoontuivat Jesuksen tykö, ja ilmoittivat hänelle kaikki sekä ne, mitkä he tekivät, ja mitä he opettivat. 31 Ja hän sanoi heille: tulkaat te yksinänne erinäiseen paikkaan ja levätkää vähä; sillä monta oli, jotka tulivat ja menivät, niin ettei he syödäkään joutaneet. 32 Ja he menivät korpeen haahdella erinänsä. 33 Ja kansa näki heidän menevän, ja moni tunsu hänen, ja juoksivat sinne jalkaisin kaikista kaupungeista, ja he ennättivät heitä, ja he kokoontuivat hänen tykönsä. 34 Ja Jesus läksi ulos ja näki paljon kansaa, ja hän armahti heitä; sillä he olivat niinkuin lampaat, joilla ei ole paimenta, ja rupesi heitä opettamaan paljon. 35 Ja kuin päivä paljon kulunut oli, tulivat hänen opetuslapsensa hänen tykönsä, sanoen: tämä on erämaa, ja aika on jo kulunut. 36 Laske heitä, että he menisivät ympäri kylliin ja majoihin, ostamaan itsellensä leipiä; sillä ei heillä ole syötävää. 37 Mutta hän vastaten sanoi heille: antakaa te heille syötävää. Ja he sanoivat hänelle: pitääkö meidän menemän kahdellasadalla penningillä leipiä ostamaan, ja antamaan heidän syödä? 38 Mutta hän sanoi heille: kuinka monta leipää teillä on? menkää ja katsokaat. Ja kuin he katsoivat, sanoivat he: viisi, ja kaksi kalaa. 39 Ja hän käski heidän istuttaa kaikki atrioitsemaan eri joukkoihin viheriäisen ruohon päälle. 40 Ja he istuivat joukoissa sadoin ja viisikymmenin. 41 Ja kuin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, katsoi hän taivaaseen, kiitti ja mursi leivät, ja antoi opetuslapsillensa pantaa niiden eteen: ja ne kaksi kalaa jakoi hän kaikille. 42 Ja he söivät kaikki ja ravittiin. 43 Ja he korjasivat kaksitoistakymmentä täysinäistä koria muruja, ja myös kaloista. 44 Ja niitä, kuin söivät, oli lähes viisituhatta miestä. 45 Ja hän ajoi kohta opetuslapsensa astumaan haahteen ja edellä menemään meren ylitse Betsaidaan, siihenasti kuin hän päästäis kansan. 46 Ja kuin hän oli päästänyt heidät, meni hän vuorelle rukoilemaan. 47 Ja kuin ehto tuli, oli haaksi keskellä merta, ja hän yksinänsä maalla. 48 Ja hän näki heidän olevan hädässä soutamisessa; (sillä heillä oli vastainen). Ja liki neljäntenä yön vartiona tuli hän heidän tykönsä, käyden meren päällä, ja tahtoi mennä heidän ohitsensa. 49 Mutta kuin he näkivät hänen käyvän meren päällä, luulivat he olevan kyöpelin ja huusivat. 50 (Sillä kaikki näkivät hänen ja hämmästyivät.) Ja hän puhui kohta heidän kanssansa ja sanoi heille: olkaat hyvässä turvassa, minä olen, älkää peljätkö. 51 Ja hän astui heidän tykönsä haahteen, ja tuuli heikkeni. Ja he paljoo enemmän keskenänsä hämmästyivät ja ihmettelivät; 52 Sillä ei he ymmärtäneet leivistäkään, vaan heidän sydämensä oli paatunut. 53 Ja kuin he olivat meneet ylitse, tulivat he Genesaretin maalle ja laskivat satamaan. 54 Ja kuin he menivät ulos haahdesta, niin he kohta tunsivat hänen, 55 Ja juoksivat ympäri kaiken sen ympäristön, ja rupesivat sairaita viemään vuoteissansa, kussa he kuulivat hänen olevan. 56 Ja kuhunka hän meni sisälle kylliin eli kaupunkeihin taikka majoihin, niin he panivat kujille

sairaita, ja rukoilivat häntä, että he ainoastaan hänen vaatteensa palteeseen saisivat ruveta, ja niin monta kuin häneen rupesi, ne paranivat.

7 Ja hänen tykönsä kokoontuivat Pharisealaiset ja muutamat kirjanoppineista, jotka Jerusalemissa tulleet olivat. **2** Ja kuin he näkivät muutamat hänen opetuslapsistansa yhteisillä (se on: pesemättömillä) käsillä syövän leipää, laittivat he sitä. **3** Sillä pharisealaiset ja kaikki Juudalaiset ei syö, ellei he usein pese käsiänsä, pitäin vanhimpain säätyä. **4** Ja kuin he turulta tulevat, ei he syö pesemättä. Ja monta muuta on, jotka he ovat ottaneet pitääksensä, jota on: juoma-astiat, kivi-astiat, ja vaski-astiat ja pöytäin pesemiset. **5** Sitte kysyivät Pharisealaiset ja kirjanoppineet häneltä: miksi ei sinun opetuslapses vaella vanhimpain säädyn jälkeen, vaan syövät pesemättömillä käsillä leipää? **6** Mutta hän vastaten sanoi heille: Jesaias on hyvästi teistä ulkokullaisista ennustanut, niinkuin kirjoitettu on: tämä kansa kunnioittaa minua huulilla, vaan heidän sydämensä on kaukana minusta. **7** Mutta turhaan he minua palvelevat, opettain sitä oppia, joka on ihmisten käskyjä. **8** Sillä te hylkääte Jumalan käskyn, ja pidätte ihmisten säädyn, kivi-astiat ja juoma-astiat pesemiset, ja muita senkaltaisia te paljon teette. **9** Ja hän sanoi heille: hyvin te hylkääte Jumalan käskyn, että te teidän säätyenne pitäisitte. **10** Sillä Moses sanoi: kunnioita isänsä ja äitiänsä! ja joka kiroilee isää ei äitiä, hänen pitää kuolemalla kuoleman. **11** Mutta te sanotte: jos ihminen sanoo isälle taikka äidille: korban, (se on uhrattu) jolla sinua piti minulta autettaman. **12** Ja ette salli hänen mitään tehdä isällensä taikka äidillensä. **13** Ja hylkääte Jumalan sanan teidän säädyllänne, jonka te säätäneet olette, ja senkaltaisia paljon te teette. **14** Ja hän kutsui tykönsä kaiken kansan ja sanoi heille: kuulkaat kaikki minua, ja ymmärtäkää. **15** Ei ole ulkona ihmisestä mitään, joka häneen menee sisälle, ja taitaa hänen saastuttaa; mutta ne, mitkä hänestä tulevat ulos, ne ovat ne, jotka saastuttavat ihmisen. **16** Jos jollakin on korvat kuulla, se kuulkaan. **17** Ja kuin hän kansan tyköä meni huoneeseen, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä tästä vertauksesta. **18** Ja hän sanoi heille: oletteko tekin niin ymmärtämättömät? ettekö ymmärrä, että kaikki mikä ulkoa menee ihmiseen, ei se häntä taida saastuttaa? **19** Sillä ei se mene hänen sydämeensä,

vaan vatsaan, ja menee luonnollisesti ulos, kaikki ruuat puhdistain. **20** Ja hän sanoi: mitä ihmisestä tulee ulos, se saastuttaa ihmisen. **21** Sillä sisältä ihmisten sydämeestä tulevat ulos pahat ajatukset, huoruudet, salavuoteudet, miestapot, **22** Varkaudet, ahneudet, pahat juonet, petos, irstaisuus, pahansuomuus, Jumalan pilkka, ylpeys, hulluus. **23** Kaikki nämät pahuudet sisältä tulevat ulos ja saastuttavat ihmisen. **24** Niin hän nousi ja meni sieltä Tyron ja Sidonin maan ääriin, ja meni sisälle huoneeseen, eikä tahtonut sitä kenellekään antaa tietää: ja ei hän taitanut salaa olla. **25** Sillä kuin yksi vaimo kuuli hänestä, jonka vähällä tyttärellä oli saastainen henki, niin se tuli ja lankesi hänen jalkainsa juureen, **26** (Mutta vaimo oli Gregiläinen, Syrophenisiassa syntynyt) ja hän rukoili häntä ajamaan pois perkelettä hänen tyttärestänsä. **27** Niin Jesus sanoi hänelle: salli ensin lapset ravittaa; sillä ei se ole kohtuullinen, ottaa lasten leipää ja heittää penikoille. **28** Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: tosin Herra: syövät penikatkin pöydän alla lasten muruista. **29** Ja hän sanoi hänelle: tämän puheen tähden mene: perkele läksi ulos sinun tyttärestäs. **30** Ja kuin hän meni kotiansa, löysi hän perkeleen lähteneeksi ulos ja tyttärensä makaavan vuoteessa. **31** Ja taas kuin hän läksi Tyron ja Sidonin maan ääristä, tuli hän Galilean meren tykö, kymmenen kaupungin maan äärten keskitse. **32** Ja he toivat hänen tykönsä kuoron, joka myös mykkä oli, ja he rukoilivat häntä panemaan kätensä hänen päällensä, **33** Ja hän otti hänen erinänsä kansasta ja pisti sormensa hänen korviinsa, sylki ja rupesi hänen kieleensä, **34** Ja katsaitain taivaaseen huokasi, ja sanoi hänelle; ephphata, se on: aukene. **35** Ja kohta aukenivat hänen korvansa, ja hänen kielensä side pääsi vallallensa ja puhui selkiästi. **36** Ja hän haasti heidät kellenkään sanomasta. Mutta jota enemmän hän haasti, sitä enemmän he ilmoittivat. **37** Ja he suuresti hämmästyivät, sanoen: hyvästi hän kaikki teki: kuurot hän tekee kuulemaan ja mykkät puhumaan.

8 Niinä päivinä, koska sangen paljon kansaa oli, eikä ollut heillä mitään syömistä, kutsui Jesus opetuslapsensa tykönsä ja sanoi heille: **2** Minä surkuttelen kansaa; sillä he ovat jo kolme päivää viipyneet minun tyköni, ja ei ole heillä, mitä he söisivät. **3** Ja jos minä päästän heidät kotiansa

syömättä, niin he vaipuvat tiellä; sillä muutamat heistä olivat kaukaa tulleet. 4 Niin vastasivat häntä hänen opetuslapsensa: kusta joku voi näitä ravita leivillä tässä erämaassa? 5 Ja hän kysyi heiltä: kuinka monta leipää teillä on? He sanoivat: seitsemän. 6 Ja hän käski kansan istua atroioitsemaan maan päälle. Ja hän otti ne seitsemän leipää, kuin hän kiittänyt oli, mursi ja antoi opetuslapsillensa, että he olisivat panneet eteen; ja he panivat kansan eteen. 7 Ja heillä oli myös vähä kalasia; ja hän kiitti, ja käski ne myös pantaa eteen. 8 Niin he söivät ja ravittiin; ja he korjasivat tähteet, jotka jääneet olivat, seitsemän koria muruja. 9 Ja niitä jotka söivät, oli liki neljätuhatta; ja hän päästi heidät. 10 Ja hän astui kohta opetuslastensa kanssa haahteen, ja tuli Dalmanutan maan ääriin. 11 Ja Pharisealaiset tulivat ja rupesivat kamppailemaan hänen kanssansa, pyytään häneltä merkkiä taivaasta, kiusaten häntä. 12 Ja hän huokasi hengessänsä ja sanoi: miksi tämä suku merkkiä pyytää? Totisesti sanon minä teille: ei tälle sukukunnalle anneta merkkiä. 13 Ja hän jätti heidät, ja astui taas haahteen, ja meni ylitse. 14 Ja he olivat unohtaneet ottaa leipiä, eikä ollut heillä enempi kuin yksi leipä haahdessa myötänsä. 15 Ja hän käski heitä, sanoen: katsokaat ja karttakaat teitänne Pharisealaisten hapatuksesta ja Herodeksen hapatuksesta. 16 Ja he ajattelivat keskenänsä, sanoen: ei meillä ole leipiä. 17 Ja kun Jesus sen ymmärsi, sanoi hän heille: mitä te ajattelette, ettei teillä ole leipää? ettekö te vielä huomaitse, ettekä ymmärrä? vieläkö teillä nyt on paatunut sydän? 18 Silmät teillä on ja ette näe? ja korvat teillä on, ja ette kuule? ettekö myös muista? 19 Kuin minä viisi leipää mursin viidelletuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria te tähteitä korjasitte? He sanoivat: kaksitoistakymmentä. 20 Niin myös kuin minä ne seitsemän mursin neljälletuhannelle, kuinka monta täysinäistä koria tähteitä te korjasitte? he sanoivat: seitsemän. 21 Ja hän sanoi heille: miksi ette siis ymmärrä? 22 Ja hän tuli Betsaidaan, ja he toivat sokian ja rukoilivat häntä, että hän rupeais häneen. 23 Ja hän tarttui sokian käteen, ja vei ulos hänen kylästä, ja sylki hänen silmiinsä, ja pani kätensä hänen päällensä, ja kysyi häneltä, josko hän jotakin näkis. 24 Niin hän katsoi ylös ja sanoi: minä näen ihmiset niinkuin puut käyskentelevän. 25 Sitte hän taas pani kätensä hänen silmänsä päälle, ja antoi hänen taas

katsoa. Ja se tuli parannetuksi, niin että hän näki kaikki kaukaa ja selkiästi. 26 Ja hän lähetti hänen kotiansa, sanoen: älä mene kylään sisälle, älä myös kellenkään tätä kylässä sano. 27 Ja Jesus meni ulos ja hänen opetuslapsensa Kesarean kyliin, joka kutsutaan Philippi; ja hän kysyi tiellä opetuslapsiltansa, sanoen heille: kenenkä sanovat ihmiset minun olevan? 28 Niin he vastasivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, vaan muutamat jonkun prophetaista. 29 Ja hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Pietari vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet Kristus. 30 Ja hän haasti heitä kellenkään hänestä sanomasta. 31 Ja hän rupesi heitä opettamaan, että Ihmisen Pojan pitää paljo kärsimän, ja hyljättämän vanhimmilta ja ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä ylösnouseman. 32 Ja hän puhui sen puheen julki rohkiasti. Ja Pietari otti hänen tykönsä, rupesi häntä nuhtelemaan. 33 Mutta hän käänsi itsensä ja katsoi opetuslastensa puoleen, nuhteli Pietaria, sanoen: mene pois minun tyköäni, saatana; sillä et sinä ymmärrä niitä, mitkä Jumalan ovat, vaan niitä, mitkä ihmisten ovat. 34 Ja hän kutsui tykönsä kansan ja opetuslapsensa, ja sanoi heille: kuka ikänä tahtoo tulla minun perässäni, hän kieltäköön itsensä, ja ottakoon ristinsä, ja seuratkoon minua. 35 Sillä kuka ikänä tahtoo henkensä vapahtaa, hän hukuttaa sen; mutta joka ikänä henkensä hukuttaa minun ja evankeliumin tähden, hän vapahtaa sen. 36 Sillä mitä se auttaa ihmistä, jos hän voittais kaiken maailman, ja saisi sielullensa vahingon? 37 Eli mitä ihminen antaa sielunsa lunastukseksi? 38 Sillä joka häpee minua ja minun sanojani tässä huorintekiässä ja syntisessä suvussa, sitä myös pitää Ihmisen Pojan häpeemän, koska hän tulee Isänsä kunniaassa pyhäin enkelien kanssa.

9 Ja hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: muutamat näistä, jotka tässä seisovat, ei pidä kuolemaa maistavan siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan voimalla tulevan. 2 Ja kuuden päivän perästä, otti Jesus tykönsä Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja vei heidät erinänsä korkialle vuorelle yksinänsä: ja hän kirkastettiin heidän edessänsä, 3 Ja hänen vaatteensa tulivat kiiltäväksi ja sangen valkiaksi niinkuin lumi, ettei yksikään vaateen painaja taida niin valkiaksi painaa maan päällä. 4 Ja heille ilmestyi Elias Moseksen kanssa, jotka puhuivat Jesuksen

kanssa. 5 Ja Pietari vastaten sanoi Jesukselle: Rabbi, hyvä on meidän tässä olla: tehkäämme siis tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden. 6 Vaan ei hän tietänyt, mitä hän puhui; sillä he olivat hämmästyneet. 7 Ja pilvi tuli, joka ympäri varjosi heidät, ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuulkaat häntä. 8 Ja kohta kuin he ympäri katsahivat, ei he enään ketään nähneet, vaan Jesuksen yksin heidän kanssansa. 9 Mutta kuin he menivät alas vuorelta, kielsi hän heidät kellenkään niitä sanomasta, mitä he näkivät, vaan sitte kuin Ihmisen Poika on kuolleista noussut. 10 Ja he pitivät sanan mielessänsä, ja tutkivat keskenänsä, mitä se olisi, nousta ylös kuolleista. 11 Ja he kysyivät häneltä sanoen: mitä kirjanoppineet sanovat, että Eliaan pitää ensin tuleman? 12 Mutta hän vastaten sanoi heille: Elias tosin tulee ensin ja ojentaa kaikki: ja niinkuin on Ihmisen Pojasta kirjoitettu, että hänen pitää paljon kärsimän ja katsottaman ylö. 13 Mutta minä sanon teille, että Elias on myös tullut, ja he tekivät hänelle, mitä he tahtoivat, niinkuin hänestä kirjoitettu oli. 14 Ja kuin hän tuli opetuslasten tykö, näki hän paljon kansaa heidän ympärillensä, ja kirjanoppineet kamppailevan heidän kanssansa. 15 Ja kohta kuin kaikki kansa näki hänen, hämmästyivät he ja juosten tykö tervehtivät häntä. 16 Ja hän kysyi kirjanoppineilta: mitä te kamppaillette keskenänne? 17 Niin yksi kansan seasta vastasi ja sanoi: Mestari, minä toin sinun tykö poikani, jolla on mykkä henki. 18 Ja kuin hän rupee hänen kimppuunsa, niin hän repelee häntä, ja hän vaahtuu, ja kiristelee hampaitansa, ja kuivettuu. Ja minä sanoin sinun opetuslapsilles, että he ajaisivat hänen ulos, ja ei he voineet. 19 Niin hän vastasi ja sanoi: oi sinä uskotoin sukukunta! kuinka kauvan minun pitää oleman teidän kanssanne? kuinka kauvan minä teitä kärsin? Tuokaat häntä minun tyköni. 20 Ja he toivat sen hänen tykönsä. Ja kuin hän näki hänen, repäisi kohta henki häntä, ja hän lankesi maahan, ja kieritteli itsiänsä ja vaahtui. 21 Ja hän kysyi hänen isältänsä: kuinka paljon aikaa sitte on kuin tämä on hänelle tullut? Hän sanoi: lapsuudesta; 22 Ja hän heitti hänen usein tuleen ja vesiin, että hän hukuttais hänen. Mutta jos sinä jotakin voit, niin auta meitä ja armahda meidän päällemme. 23 Niin sanoi Jesus hänelle: jos sinä sen voit uskoa, kaikki ovat uskavaiselle mahdolliset. 24 Ja kohta pojan isä

huusi itkien ja sanoi: Herra, minä uskon, auta minun epäuskoani. 25 Mutta kuin Jesus sen näki, että kansa ynnä juoksi tykö, nuhteli hän sitä saastaista henkeä, sanoen hänelle: sinä mykkä ja kuuro henki! minä käsken sinua, mene ulos hänestä, ja älä tästedes hänen sisällensä mene. 26 Niin se huusi ja repeli kovin häntä, ja läksi ulos. Ja se tuli niinkuin kuollut, niin että moni sanoi: hän on kuollut. 27 Mutta Jesus tarttui hänen käteensä ja nosti hänen, ja hän nousi. 28 Ja kuin hän oli huoneeseen mennyt sisälle, kysyivät hänen opetuslapsensa häneltä erinänsä: miksi emme voineet häntä ajaa ulos? 29 Ja hän sanoi heille: tämä suku ei taida millään muulla kuin rukouksella ja paastolla mennä ulos. 30 Ja he läksivät ulos sieltä ja vaelsivat Galilean lävitse, ja ei hän tahtonut sitä kenenkään tietää. 31 Sillä hän opetti opetuslapsiansa ja sanoi heille: Ihmisen Poika annetaan ylö ihmisten käsiin, ja he tappavat hänen; ja kuin hän on tapettu, niin hän kolmantena päivänä nousee ylös. 32 Mutta ei he ymmärtäneet sitä mitä hän sanoi, ja pelkäsivät häneltä kysyä. 33 Ja hän tuli Kapernaumiin, ja kotona ollessa kysyi hän heiltä: mitä te tiellä keskenänne kamppailitte? 34 Mutta he vaikenivat; sillä he olivat kamppailleet tiellä keskenänsä, kuka heistä suurin olisi. 35 Ja kuin hän istui, kutsui hän ne kaksitoistakymmentä ja sanoi heille: jos joku tahtoo ensimmäinen olla, sen pitää oleman kaikkein viimeinen ja kaikkein palvelian. 36 Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä. Ja kuin hän otti sen syliinsä, sanoi hän heille: 37 Kuka ikänä yhden tainkaltaisen lapsen korjaa minun nimeeni, se korjaa minun: ja joka minun korjaa, ei hän minua korjaa, vaan sen, joka minun lähetti. 38 Mutta Johannes vastasi häntä sanoen: Mestari, me näimme yhden sinun nimellä perkeleitä ajavan ulos, joka ei seuraa meitä, ja me kielsimme häntä, ettei hän seuraa meitä. 39 Niin Jesus sanoi: älkää häntä kieltäkö; sillä ei ole ketään, joka tekee voimallisen työn minun nimeni kautta, ja taitaa kohta pahasti puhua minusta. 40 Sillä joka ei ole meitä vastaan, se on meidän edestämme. 41 Sillä kuka ikänä juottaa teitä vesipikarilla minun nimeeni, että te olette Kristuksen, totisesti sanon minä teille: ei hän suinkaan kadota palkkaansa. 42 Ja kuka ikänä pahentaa yhden vähimmistä, jotka uskovat minun päälleni, parempi olisi hänelle, jos myllyn kivi pantaisiin hänen kaulaansa ja heitetäisiin mereen. 43 Jos

kätēs on sinulle pahenukseksi, niin hakkaa se pois: parempi on sinun käsipuolena elämään mennä, kuin jos sinulla olis kaksi kättä ja menisit helvettiin, sammumattomaan tuleen, (Geenna g1067) 44 Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta. 45 Ja jos jalkas on sinulle pahenukseksi, hakkaa se pois: parempi on sinulle, että ontuvana elämään menet, kuin jos sinulla olis kaksi jalkaa ja heitetäisiin helvettiin, sammumattomaan tuleen, (Geenna g1067) 46 Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta. 47 Ja jos silmäs on sinulle pahenukseksi, niin heitä se pois: parempi on sinun silmäpuolena Jumalan valtakuntaan sisälle mennä, kuin jos sinulla olis kaksi silmää ja heitetäisiin helvetin tuleen, (Geenna g1067) 48 Kussa ei heidän matonsa kuole, eikä tuli sammuteta. 49 Sillä kaikki pitää tulella suolattaman, ja jokainen uhri pitää suolalla suolattaman. 50 Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, millä te sen höystätte? Pitäkää itse teissäne suola, ja rauha teidän keskenänne.

10 Ja kuin hän sieltä läksi, tuli hän Juudan maan äärille sen maakunnan kautta, joka on sillä puolella Jordania. Ja kansa kokoontui taas hänen tykönsä, ja niinkuin hän oli tottunut, niin hän taas opetti heitä. 2 Ja Pharisealaiset tulivat ja kysyivät häneltä: saako mies vaimonsa hyljätä? kiusaten häntä. 3 Mutta hän vastaten sanoi heille: mitä Moses teille käski? 4 He sanoivat: Moses salli kirjoittaa erokirjan ja hyljätä. 5 Ja Jesus vastaten sanoi heille: teidän sydämenne kovuuden tähden kirjoitti hän teille sen käskyn. 6 Mutta luomisen alusta on Jumala heidät luonut mieheksi ja vaimoksi. 7 Sentähden pitää ihmisen eriaman isästänsä ja äidistänsä, ja pitää vaimoonsa yhdistymän. 8 Ja niin tulevat kaksi yhdeksi lihaksi, niin ettei he ole silleen kaksi, mutta yksi liha. 9 Mitä siis Jumala on yhteen sovittanut, ei ihmisen pidä sitä eroittaman. 10 Ja hänen opetuslapsensa kysyivät taas häneltä kotona siitä asiasta. 11 Ja hän sanoi heille: kuka ikänä hylkää vaimonsa, ja nai toisen, se tekee huorin häntä vastaan. 12 Ja jos vaimo hylkää miehensä ja huolee toiselle, hän tekee huorin. 13 Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais; niin opetuslapset nuhtelivat niitä, jotka heitä toivat. 14 Mutta kuin Jesus sen näki, narkästyi hän ja sanoi heille: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkää kieltäkö heitä; sillä senkaltaisten on Jumalan

valtakunta. 15 Totisesti sanon minä teille: jokainen, joka ei Jumalan valtakuntaa ota vastaan niinkuin lapsi, ei hän suinkaan siihen tule sisälle. 16 Ja hän otti heitä syliinsä, ja pani kätensä heidän päällensä, ja siunasi heitä. 17 Ja kuin hän oli lähtenyt ulos tielle, tuli yksi juosten, lankesi polvillensa hänen eteensä ja kysyi häneltä: hyvä Mestari! mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin? (aiönios g166) 18 Niin Jesus sanoi hänelle: miksis sanot minun hyväksi? Ei kenkään ole hyvä, vaan yksin Jumala. 19 Kylläs käskyt tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärää todistusta sanoman: ei sinun pidä pettämän: kunnioita isääs ja äitiäs. 20 Mutta se vastasi ja sanoi hänelle: Mestari, nämä kaikki olen minä pitänyt hamasta minun nuoruudestani. 21 Mutta kuin Jesus katsahti hänen päällensä, rakasti hän häntä, ja sanoi hänelle: yksi sinulta puuttuu: mene, myy kaikki, mitä sinulla on, ja anna vaivaisille; ja sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua, ottain risti. 22 Mutta hän tuli siitä puheesta murheelliseksi, ja meni pois murheissansa; sillä hänellä oli paljo tavaraa. 23 Ja kuin Jesus katsahti ympärillensä, sanoi hän opetuslapsillensa: kuinka työläästi ne, joilla varaa on, tulevat Jumalan valtakuntaan! 24 Mutta opetuslapset hämmästyivät näistä hänen sanoistansa. Niin Jesus taas vastaten sanoi: rakkaat pojat! kuinkas työläs on niiden tulla Jumalan valtakuntaan, jotka tavaroihinsa uskaltavat. 25 Huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan Jumalan valtakuntaan sisälle tulla. 26 Mutta he hämmästyivät vielä sitte sangen suuresti, sanoen keskenänsä: ja kuka taitaa autuaaksi tulla? 27 Niin Jesus katsahti heidän päällensä, ja sanoi: ihmisten tykönä on se mahdotoin, mutta ei Jumalan tykönä; sillä kaikki ovat Jumalan tykönä mahdolliset. 28 Niin Pietari rupesi sanomaan hänelle: katso, me olemme kaikki antaneet ylön, ja seuranneet sinua. 29 Mutta Jesus vastasi ja sanoi: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen, taikka veljet eli sisaret, taikka isän eli äidin, taikka vaimon eli lapset, taikka pelot, minun ja evankeliumin tähden, 30 Ellei hän saa jälleen satakertaisesti nyt tällä ajalla huoneita ja veljiä, ja sisaria, ja äitejä, ja lapsia, ja peltoja vastoinkäymisillä, ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän. (aiön g165, aiönios g166) 31 Mutta

monta ensimmäistä tulee jälkimäiseksi, ja jälkimäistä ensimmäiseksi. **32** Mutta he olivat tiellä menemässä ylös Jerusalemiin; ja Jesus kävi heidän edellensä, ja he hämmästyivät, ja seurasivat häntä ja pelkäsivät. Ja hän otti taas ne kaksitoistakymmentä tykönsä ja rupesi heille sanomaan, mitä hänelle tapahtuva oli: **33** Katso, me menemme ylös Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylönpappein päämiehille ja kirjanoppineille, ja he tuomitsevat hänen kuolemaan ja antavat ylönpäin hänen pakanoille; **34** Ja he pilkkaavat häntä, ja pieksävät hänen, ja sylkevät hänen päällensä, ja tappavat hänen; ja kolmantena päivänä hän nousee ylös. **35** Niin tuli hänen tykönsä Jakob ja Johannes, Zebedeuksen pojat, sanoen: Mestari! me tahdomme, että meille tekisit, mitä me anomme. **36** Niin hän sanoi heille: mitä te tahdotte minua teillenne tekemään? **37** Vaan he sanoivat hänelle: anna toisen meistä istua oikealla ja toisen vasemmalla puolellas sinun kunniasas. **38** Mutta Jesus sanoi heille: ette tiedä, mitä te anotte. Voitteko juoda sen kalkin, jonka minä juon, ja sillä kasteella kastetaan, jolla minä kastetaan? **39** Vaan he sanoivat hänelle: voimme. Niin sanoi Jesus heille: sen kalkin tosin te juotte, jonka minä juon, ja sillä kasteella te kastetaan, jolla minä kastetaan; **40** Mutta istua minun oikealla ja vasemmalla puolellani, ei ole minun antamisellani, mutta niille, joille se valmistettu on. **41** Ja kuin ne kymmenen sen kuulivat, rupesivat he närkästymään Jakobin ja Johanneksen tähden. **42** Mutta kuin Jesus kutsui heidät tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, että ne, jotka ovat asetetut kansain päämiehiksi, hallitsevat heitä, ja heidän ylimmäisillensä on valta heidän ylitsensä. **43** Mutta ei niin pidä oleman teidän keskenänne; vaan joka teidän seassanne tahtoo suurin olla, se olkaan teidän palvelianne. **44** Ja joka teistä tahtoo tulla ensimmäiseksi, hän olkaan kaikkein orja; **45** Sillä ei myös Ihmisen Poika ole tullut, että häntä palveltaisiin, mutta palvelemaan ja antamaan henkensä lunastuksen hinnaksi monen edestä. **46** Ja he tulivat Jerikoon. Ja kuin hän läksi Jerikosta ja hänen opetuslapsensa ja paljo kansaa, niin istui tien ohessa sokia, Bartimeus Timein poika, kerjäten. **47** Ja kuin hän kuuli, että se oli Jesus Natsaretista, rupesi hän huutamaan ja sanomaan: Jesus, Davidin poika, armahda minua. **48** Ja moni nuhteli häntä, että hän olis ollut ääneti. Mutta hän huusi paljoa

enemmin: Davidin Poika, armahda minua. **49** Ja Jesus seisahti ja käski kutsua häntä. Ja he kutsuivat sokian ja sanoivat hänelle: ole hyvällä mielellä, nouse! hän kutsuu sinua. **50** Niin hän heitti pois vaatteensa yltänsä, nousi ja tuli Jesuksen tykö. **51** Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mitäs tahdot, että minä sinulle tekisin? Niin sokia sanoi hänelle: Rabboni, että minä saisin näköni. **52** Mutta Jesus sanoi hänelle: mene, sinun uskos vapahti sinun. Ja hän sai kohta näkönsä jälleen, ja seurasi Jesusta tiellä.

11 Ja kuin he lähestyivät Jerusalemia, Betphageen ja Betaniaan, Öljymäen tykö, lähetti hän kaksi opetuslapsistansa, **2** Ja sanoi heille: menkäätkylään, joka on teidän edessä, ja kohta kuin te siihen tulette sisälle, löydätte te varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen istunut ole; päästäkää se ja tuokaat tänne. **3** Ja jos joku teille sanoo: miksi te sen teette? niin sanokaat: Herra sitä tarvitsee; ja kohta hän laskee hänen tänne. **4** Niin he menivät, ja löysivät varsan sidottuna ulkona oven tykönä tien haarassa, ja he päästivät sen vallallensa. **5** Ja muutamat niistä, jotka siellä seisovivat, sanoivat heille: mitä te teette, että te varsan päästätte? **6** Mutta he sanoivat heille, niinkuin Jesus oli käskenyt; niin he päästivät heidät. **7** Ja he toivat varsan Jesuksen tykö ja heittivät vaatteensa sen päälle, ja hän istui sen päälle. **8** Mutta moni hajoiitti vaatteensa tielle, ja ne muut karsivat oksia puista ja hajoiittivat tielle. **9** Ja jotka edellä kävivät ja myös seurasivat, huusivat, sanoen: hosianna, hyvästi siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen! **10** Hyvästi siunattu olkoon Davidin meidän isän valtakunta, joka tulee Herran nimeen: hosianna korkeudessa! **11** Ja Jesus meni Jerusalemiin ja templiin, ja kuin hän kaikki ympäri katseli, koska jo ehtooaika oli, läksi hän ulos Betaniaan kahdentoistakymmenen kanssa. **12** Ja toisena päivänä, kuin he Betaniasta läksivät, isosi hän, **13** Ja näki taampana fikunapuun, jolla olivat lehdet, niin hän meni lähes, jos hän jotakin hänestä löytänyt olis. Ja kuin hän tuli tykö, ei hän muuta löytänyt kuin lehtiä; sillä ei ollut vielä fikunain aika. **14** Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: älköön tästedeskään kenkään sinusta syökö hedelmää jankaikkisesti. Ja hänen opetuslapsensa kuulivat sen. (aiön g165) **15** Ja he tulivat Jerusalemiin. Ja Jesus meni templiin, rupesi ajamaan ulos kaupitsioita ja ostajia templissä,

ja vaihettajain pöydät ja kyhkyläisten myyjäin istuimet hän kukisti. 16 Ei hän myös sallinut jonkun kantaa astiaa templin lävitse. 17 Ja hän opetti, sanoen heille: eikö kirjoitettu ole: minun huoneeni pitää kutsuttaman rukoushuoneeksi kaikille kansoille? mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi. 18 Ja kirjanoppineet ja pappein päämiehet kuulivat sen, ja etsivät, kuinka he olisivat hänen hukuttaneet; sillä he pelkäsivät häntä, että kaikki kansa hämmästyivät hänen oppiansa. 19 Ja kuin ehto tuli, meni Jesus ulos kaupungista. 20 Ja kuin he aamulla kävivät ohitse, näkivät he fikunapuun kuivettuneen juurinensa. 21 Ja Pietari muisti, ja sanoi hänelle: Rabbi, katso, fikunapuu, jotas kiroisit, on kuivettunut. 22 Niin vastasi Jesus ja sanoi heille: pitäkäätkö usko Jumalan päälle. 23 Sillä totisesti sanon minä teille: jokainen, joka tälle vuorelle sanois: siirrä itses ja kukistu mereen! eikö epäilisi sydämässänsä, vaan uskois ne tapahtuvan mitä hän sanoo; niin hänelle tapahtuu, mitä hän sanoo. 24 Sentähden sanon minä teille: kaikki, mitä te rukoillen anotte, se uskokaat saavanne; niin se tapahtuu teille. 25 Ja kuin te seisotte ja rukoillette, niin anteeksi antakaat, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, että myös teidän Isänne, joka on taivaissa, antais teille anteeksi teidän rikoksenne. 26 Mutta jos ette anteeksi anna, ei myös teidän Isänne, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikoksianne. 27 Ja he tulivat taas Jerusalemiin; ja kuin hän käveli templissä, tulivat hänen tykönsä pappein päämiehet, kirjanoppineet ja vanhimmat, 28 ja sanoivat hänelle: millä voimalla sinä näitä teet? ja kuka antoi sinulle sen voiman, että näitä teet? 29 Mutta Jesus vastaten sanoi heille: minä myös kysyn teiltä yhden sanan: vastatkaatko siis minua, niin minäkin sanon teille, millä voimalla minä näitä teen? 30 Johanneksen kaste, oliko se taivaasta, eli ihmisiltä? vastatkaatko minua. 31 Niin he ajattelivat keskenänsä, sanoen: jos me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis häntä uskoneet? 32 Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin me pelkäämme kansaa: sillä kaikki pitivät Johanneksen totisena prophetana. 33 Ja he vastasivat, sanoen Jesuskelle: emme tiedä. Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: en minäkään sano teille, millä voimalla minä näitä teen.

12 Ja hän rupesi heille puhumaan vertauksilla: ihminen istutti viinamäen, ja pani aidan sen ympärille, ja kaivoi kuopan, ja rakensi tornin, ja

pani sen vuorolle peltomiehille, ja matkusti muille maille, 2 ja lähetti ajallansa palveliansa peltomiesten tykö, ottamaan peltomiehiltä viinamäen hedelmää. 3 Mutta he ottivat hänen kiinni, hosuivat hänen ja lähettivät hänen pois tyhjänä. 4 Ja taas lähetti hän heidän tykönsä toisen palvelian, ja sen he kivittivät ja pään särkivät, ja lähettivät hänen pois pilkattuna. 5 Ja hän lähetti taas toisen; sen he tappoivat: ja monta muuta, muutamat he hosuivat, ja muutamat tappoivat. 6 Niin hänellä oli vielä rakas ainoa poikansa; hän lähetti myös sen viimeiseksi heidän tykönsä, sanoen: he karttavat minun poikaani. 7 Mutta ne peltomiehet sanoivat keskenänsä: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, niin perintö jää meille. 8 Ja he ottivat hänen ja tappoivat, ja heittivät ulos viinamäestä. 9 Mitäs viinamäen Herra on tekemä? Hän tulee ja hukkaa ne peltomiehet, ja antaa viinamäen muille. 10 Ettekö te ole lukeneet tätä kirjoitusta: jonka kiven rakentajat hylkäsivät, se on tullut nurkkakiveksi. 11 Herralta on tämä tullut, ja on ihmeellinen meidän silmissämme. 12 Ja he etsivät häntä kiinni ottaaksensa, ja pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli. Ja he jättivät hänen ja menivät pois. 13 Ja he lähettivät hänen tykönsä muutamia Pharisealaisista ja Herodilaisista, solmeamaan häntä sanoissa. 14 Ja he tulivat ja sanoivat hänelle: Mestari, me tiedämme, että olet totinen ja et tottele ketään; sillä et sinä katso ihmisten muotoa, mutta opetat Jumalan tien totuudessa. Sopiiko keisarille antaa veron, taikka ei? Pitääkö meidän antaman, taikka ei antaman? 15 Niin hän tiesi heidän viekkautensa, ja sanoi heille: mitä te kiusaatte minua? Tuokaat minulle raha nähdäkseni. 16 Niin he toivat. Ja hän sanoi heille: kenenkä on tämä kuva ja päällekirjoitus? He sanoivat hänelle: keisarin. 17 Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: antakaat keisarille, kuin keisarin ovat, ja Jumalalle, kuin Jumalan ovat. Ja he ihmettelivät häntä. 18 Niin hänen tykönsä tulivat Saddukealaiset, jotka sanovat, ettei nousemusta ole, ja kysyivät häneltä sanoen: 19 Mestari! Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolis, ja jättäis vaimon, ja ei lapsia, niin hänen veljensä pitää ottaman hänen vaimonsa ja herättämän veljellensä siemenen. 20 Niin oli seitsemän veljeä. Ja ensimmäinen otti vaimon, ja ei jättänyt kuoltuansa siementä. 21 Ja toinen otti hänen, ja kuoli, ja ei hänkään jättänyt siementä. Niin

myös kolmas. **22** Ja hänen ottivat ne seitsemän, ja ei jättäneet siementä. Kaikkein viimein kuoli vaimo. **23** Sentähden ylösnousemisessa, kuin he nousevat ylös, kenenkä heistä vaimo pitää oleman? Sillä hän oli niille seitsemälle emäntänä. **24** Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te sentähden eksy, ettette tiedä kirjoituksia, eikä Jumalan voimaa? **25** Sillä kuin he kuolleista nousevat ylös, ei he nai eikä huole, mutta ovat niinkuin enkelit, jotka ovat taivaissa. **26** Mutta kuolleista, että he nousevat, ettekö te ole lukeneet Moseksen Raamatussa, kuinka Jumala pensaassa hänelle puhui, sanoen: minä olen Abrahamin Jumala, ja Isaakin Jumala, ja Jakobin Jumala? **27** Ei Jumala ole kuolleiden, vaan elävien Jumala: te sentähden suuresti eksytte. **28** Ja kuin yksi kirjanoppineista tuli, joka kuuli heidän kampailevan keskenänsä, ja näki, että hän hyvästi vastasi heitä, kysyi hän häneltä: kuka on kaikkein suurin käsky? **29** Mutta Jesus vastasi häntä: tämä on kaikkein suurin käsky: kuule, Israel, Herra meidän Jumalamme on yksi Herra. **30** Ja sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sydämestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun mielestäs, ja kaikesta sinun voimastas. Tämä on suurin käsky. **31** Ja toinen senkaltainen on tämä: sinun pitää rakastaman sinun lähimmäistäs niinkuin itse sinuas. Ei ole näitä suurempaa käskyä. **32** Ja kirjanoppinut sanoi hänelle: oikein, Mestari, sinä sanoit totuuden; sillä yksi on Jumala, ja ei ole toista paitsi häntä: **33** Ja rakastaa häntä kaikesta sydämestä, ja kaikesta ymmärryksestä, ja kaikesta sielusta ja kaikesta väestä, ja rakastaa lähimmäistä niinkuin itsiänsä, se on enempi kuin kaikki polttouhrit ja muut uhrit. **34** Ja koska Jesus näki, että hän toimillisesti vastasi, sanoi hän hänelle: et sinä ole kaukana Jumalan valtakunnasta. Ja ei tohtinut kenkään sitte häneltä enempää kysyä. **35** Ja Jesus vastasi ja sanoi, opettain templissä: kuinka sanovat kirjanoppineet, että Kristus on Davidin poika? **36** Sillä David sanoi itse Pyhän Hengen kautta: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkas astinlaudaksi. **37** Itse siis David sanoo hänen Herraksi; kuinka hän siis on hänen poikansa? Ja paljo kansaa kuuli häntä mielellänsä. **38** Ja hän opetti heitä ja sanoi heille: kavahtakaat kirjanoppineita, jotka mielellänsä pitkissä vaatteissa käyvät, ja antavat itseänsä turulla tervehtiä,

39 Ja rakastavat ylimmäisiä istuimia kokouksissa ja ensimmäisiä sijoja ehtoollisissa, **40** Jotka syövät leskein huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset. Nämät saavat sitä raskaamman kadotuksen. **41** Ja kuin Jesus istui uhri-arkun kohdalla ja katseli, kuinka kansa pani rahaa uhri-arkkuun, ja monta rikasta pani paljon, **42** Niin tuli köyhä leski, ja pani kaksi ropoa, se on kuusinainen. **43** Niin hän kutsui opetuslapsensa tykönsä, ja sanoi heille: Totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän uhri-arkkuun kuin kaikki ne, jotka siihen panivat. **44** Sillä he ovat kaikki panneet siitä, mitä heille liiaksi oli; mutta tämä köyhydestänsä pani kaiken, mitä hänellä oli, kaiken tavaransa.

13 Ja kuin hän meni ulos templistä, sanoi yksi hänen opetuslapsistansa: Mestari! katso, minkäkaltaiset kivet ja minkäkaltaiset rakennukset ovat nämät. **2** Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: näetkös nämä suuret rakennukset? Ei näistä jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan jaoteta. **3** Ja kuin hän istui Öljymäellä, templin kohdalla, kysyivät häneltä erinänsä Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas: **4** Sano meille, koska nämä tapahtuvat? Ja mikä merkki on, koska nämät kaikki päätetään? **5** Niin Jesus vastaten heitä, rupesi sanomaan: katsokaat, ettei joku teitä petä. **6** Sillä monta tulevat minun nimeeni, sanoen: minä olen, ja pettävät monta. **7** Mutta kuin te kuulette sotia ja sotain sanomia, niin älkää hämmästykö; sillä ne pitää tapahtuman; vaan ei vielä loppu ole. **8** Sillä kansa pitää nouseman kansaa vastaan ja valtakunta valtakuntaa vastaan, ja maanjäritykset pitää oleman jokaisessa paikassa, ja tulee nälkä ja metelit. **9** Nämät ovat murhetten alut. Mutta kavahtakaat itse teitänsä; sillä he antavat ylönsä teidät raastupiin ja synagogiin. Ja te pieksetään ja johdatetaan päämiesten ja kuningasten eteen minun tähteni, heille todistukseksi. **10** Ja ennen pitää saarnattaman evankeliumi kaikessa kansassa. **11** Kun he niin teitä vievät ja antavat ylönsä, niin älkää edellä murehtiko, mitä teidän puhuman pitää, älkää myös ennen ajatelko: vaan mitä teille sillä hetkellä annetaan, se puhukaat; sillä ette te ole, jotka puhutte, vaan Pyhä Henki. **12** Niin on veli antava ylönsä veljensä kuolemaan, ja isä pojan; ja lapset nousevat vanhempia vastaan, ja antavat tappaat heitä. **13** Ja tullette vihattavaksi kaikilta minun nimeni tähden;

vaan joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi. 14 Mutta kuin te saatte nähdä hävityksen kauhistuksen, josta Daniel prophetan kautta sanottu on, seisovan kussa ei pitäisi: (joka sen lukee, hän ymmärtäköön;) silloin, jotka Juudeassa ovat, ne paetkaan vuorille. 15 Ja joka katon päällä on, älköön astuko alas huoneeseen, ja älköön menkö sisälle jotakin ottamaan huoneestansa. 16 Ja joka pellolla on, älköön palatko takaisin ottamaan vaatettansa. 17 Voi raskaita vaimoja ja imettäväisiä niinä päivinä! 18 Mutta rukoilkaat, ettei pakonne tapahtuisi talvella. 19 Sillä niinä aikoina pitää oleman senkaltainen vaiva, jonka kaltaista ei ole ollut luomisen alusta, kuin Jumala luonut on, niin tähän asti, eikä tuleman pidä. 20 Ja ellei Herra olisi lyhentänyt niitä päiviä, niin ei yksikään liha tulisi autuaaksi; mutta valittujen tähden, jotka hän on valinnut, lyhensi hän ne päivät. 21 Ja silloin, jos joku sanoo teille: katso, tässä on Kristus, taikka: katso, siellä; niin älkäätkä uskoko. 22 Sillä väärät Kristukset ja väärät prophetat nousevat, ja merkkejä ja ihmeitä tekevät, pettääkseen, jos mahdollinen olis, valituitakin. 23 Mutta te kavahtakaat: katso, minä olen teille kaikki ennen sanonut. 24 Mutta niinä päivinä, sen vaivan jälkeen, pitää auringon pimenemän ja kuu ei anna valoansa. 25 Ja taivaan tähdet pitää putooman, ja taivasten voimat pitää liikutettaman. 26 Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla. 27 Ja silloin hän lähettää enkelinsä, ja kokoo valittunsa neljästä tuulesta, hamasta maan äärestä niin taivaan ääreen asti. 28 Mutta fikunapuusta oppikaat vertaus: kuin sen oksa on tuores ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että suvi on läsnä. 29 Niin myös te, kuin te nämät näette tapahtuvan, niin tietäkäätkä, että se on läsnä oven edessä. 30 Totisesti sanon minä teille: ei suinkaan tämän sukukunnan pidä hukkuman ennen kuin kaikki nämät tapahtuvat. 31 Taivas ja maa pitää hukkuman; mutta minun sanani ei pidä suinkaan hukkuman. 32 Mutta siitä päivästä ja hetkestä ei tiedä kenkään, ei enkelitkään, jotka ovat taivaassa, ei Poikakaan, vaan Isä. 33 Kavahtakaat, valvokaat ja rukoilkaat, sillä ette tiedä, koska se aika tulee. 34 Niinkuin ihminen, joka muille maille vaelsi, jätti huoneensa ja antoi palveliainsa haltuun, ja kullekin hänen askareensa, ja käski ovenvartiain valvoa; 35 Niin valvokaat siis: (sillä ette tiedä, koska huoneen

Herra tuleva on, ehtoona, taikka puoliyönä, eli kukon laulaissa, eli aamulla:) 36 Ettei hän äkisti tullessansa löytäisi teitä makaamasta. 37 Mutta mitä minä teille sanoin, sen minä kaikille sanon: valvokaat!

14 Niin oli kahden päivän perästä pääsiäinen ja makianleivän päivät. Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he kavaluudella hänen kiinniottaisivat ja tappaisivat. 2 Mutta he sanoivat: ei juhlapäivänä, ettei kapina nousisi kansassa. 3 Ja kuin hän oli Betaniassa spitalisen Simonin huoneessa, ja atrioitsi, niin tuli yksi vaimo, jolla oli lasi turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja hän särki lasin ja vuodatti hänen päänsä päälle. 4 Niin muutamat närkästyivät itsellensä ja sanoivat: mihinkä on tapahtunut tämä voiteen haaskaus? 5 Sillä tämä olis taidettu myytää enempää kuin kolmeensataan penninkiin, ja annettaa vaivaisille. Ja he napisivat häntä. 6 Niin Jesus sanoi: sallikaat hänen olla rauhassa! miksi te häntä vaivaatte? Hän teki hyvän työn minun kohtaani. 7 Sillä teillä ovat aina vaivaiset, ja koska ikänä te tahdotte, niin te saatte heille hyvin tehdä. Mutta en minä teillä aina ole. 8 Tämä teki, mitä hän voi, ja ennätti voitelemaan minun ruumistani hautaamiseksi. 9 Totisesti sanon minä teille: kussa ikänä tämä evankeliumi saarnataan kaikessa maailmassa, niin myös tämä, minkä hän teki, pitää mainittaman hänen muistoksensa. 10 Ja Juudas Iskariot, yksi kahdestatoistakymmenestä, meni ylimmäisten pappein tykö, että hän pettäis hänen heille. 11 Kuin he sen kuulivat, ihastuivat he, ja lupasivat hänelle rahaa antaa. Ja hän etsi, kuinka hän soveliaalla ajalla hänen pettäis. 12 Ja ensimmäisenä makian leivän päivänä, kuin pääsiäislammas teurastettiin, sanoivat hänelle hänen opetuslapsensa: kussas tahdot, että me menemme ja valmistamme syödäkse pääsiäislampaan? 13 Ja hän lähetti kaksi opetuslapsistansa, ja sanoi heille: menkäätkä kaupunkiin, ja yksi ihminen kohtaa teitä, kantain vesiastiaa; noudattakaat häntä. 14 Ja kuhunka hän menee sisälle, sanokaat perheen isännälle: Mestari sanoo: kussa on vierasten huone, jossa minä opetuslasteni kanssa söisin pääsiäislampaan? 15 Ja hän osoittaa teille suuren salin, rakennetun ja valmistetun, valmistakaat siellä meille. 16 Ja hänen opetuslapsensa menivät ja tulivat kaupunkiin, ja

löysivät niinkuin hän oli heille sanonut, ja valmistivat pääsiäislampaan. 17 Ja kuin ehtoo tuli, tuli hän kahdentoistakymmenen kanssa. 18 Ja kuin he istuivat pöydän tykönä ja söivät, sanoi Jesus: totisesti sanon minä teille: yksi teistä, joka syö minun kanssani, on minun pettava. 19 Mutta he rupesivat murehtimaan ja yksi toisen jälkeen sanomaan: ollenko minä se? ja toinen ollenko minä se? 20 Hän vastasi ja sanoi heille: yksi kahdestatoistakymmenestä, joka minun kanssani vatiin rupee. 21 Ihmisen Poika tosin menee, niinkuin hänestä on kirjoitettu; mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika petetään! se olis hänelle parempi, jos ei se ihminen olis syntynyt. 22 Ja heidän syödessänsä otti Jesus leivän, kiitti, mursi ja antoi heille, ja sanoi: ottakaat, syökää: tämä on minun ruumiini. 23 Ja hän otti kalkin, kiitti ja antoi heille. Ja he joivat siitä kaikki. 24 Ja hän sanoi heille: tämä on minun vereni, sen Uuden Testamentin, joka monen edestä vuodatetaan. 25 Totisesti sanon minä teille: en minä suinkaan silleen juo viinapuun hedelmästä, siihen päivään asti kuin minä sen juon uuden, Jumalan valtakunnassa. 26 Ja kuin he kiitosvirren olivat sanoneet, menivät he ulos Öljymäelle. 27 Ja Jesus sanoi heille: kaikki te tänä yönä pahenette minussa, niinkuin kirjoitettu on: minä lyön paimenta, ja lampaat hajoitetaan. 28 Mutta sitte kuin minä nousem ylös, niin minä käyn teidän edellänne Galileaan. 29 Niin Pietari sanoi hänelle: ja jos vielä kaikki muut pahenisivat, en kuitenkaan minä pahene. 30 Ja Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpäpä, tänä yönä, ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät. 31 Mutta hän sanoi vielä enemmän: jos minun pitäis kuoleman sinun kanssas, en minä ikänä kiellä sinua. Niin sanoivat myös kaikki. 32 Ja he tulivat kylään, jonka nimi oli Getsemane. Ja hän sanoi opetuslapsillensa: istukaat tässä niinkauvan kuin minä rukoilen. 33 Ja hän otti Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen kanssansa, ja rupesi vapisemaan ja kauhistumaan. 34 Ja sanoi heille: minun sieluni on suuresti murheissansa kuolemaan asti. Olkaat tässä ja valvokaat. 35 Ja hän kävi vähää edemmä, lankesi maahan ja rukoili, jos mahdollinen olis, että aika hänen ohitsensa kävis. 36 Ja sanoi: Abba minun Isäni! kaikki ovat sinulle mahdolliset: ota pois minulta tämä kalkki, ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, mutta niinkuin sinä. 37 Ja hän tuli ja löysi heidät

makaamasta ja sanoi Pietarille: Simon, makaatkos? Etkös voinut yhtä hetkeä valvoa? 38 Valvokaat, ja rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen. Henki tosin on altis, mutta liha on heikko. 39 Niin hän taas meni pois ja rukoili, sanoen entisen sanan. 40 Ja palatessansa löysi taas heidät makaamasta, (sillä heidän silmänsä olivat raskaat,) eikä tietäneet, mitä heidän piti häntä vastaaman. 41 Ja hän tuli kolmannen kerran ja sanoi heille: maatakat vielä ja levätkää! jo nyt kyllä on, hetki on tullut: katso, Ihmisen Poika annetaan ylönsyntyneen käsiin. 42 Nouskaat, käykäämme: katso, joka minun pettava, se lähestyi. 43 Ja kohta vielä hänen puhuissansa tuli Juudas, joka oli yksi kahdestatoistakymmenestä, ja hänen kanssansa paljo väkeä miekoilla ja seipäillä, ylimmäisiltä papeilta ja kirjanoppineilta ja vanhimmilta. 44 Mutta se, joka hänen petti, oli antanut heille yhteisen merkin, sanoen: kenenkä minä suuta annan, se on: kiinni ottakaat häntä, ja viekää pois visusti. 45 Ja kuin hän tuli, astui hän kohta hänen tykönsä ja sanoi: Rabbi! ja antoi hänen suuta. 46 Mutta ne panivat kätensä hänen päällensä, ja ottivat hänen kiinni. 47 Niin yksi niistä, jotka siinä läsnä seisoivat, veti ulos miekkansa ja löi ylimmäisen papin palveliaa, ja hakkasi pois hänen korvansa. 48 Ja Jesus vastaten sanoi heille: niinkuin ryövärin tykö te tulitte ulos miekoilla ja seipäillä minua kiinni ottamaan. 49 Minä olen joka päivä ollut teidän tykönnä ja opettanut templissä, ja ette minua ottaneet kiinni. Mutta nämät tapahtuvat, että Raamattu täytettäisiin. 50 Ja kaikki antoivat ylönsyntyneen ja pakenivat. 51 Ja yksi nuorukainen seurasi häntä, jolla oli liinainen vaate paljaan ihon päällä. Ja nuoret miehet ottivat hänen kiinni. 52 Mutta hän jätti liinaisen vaateen ja pakeni alasti heiltä. 53 Ja he veivät pois Jesuksen ylimmäisen papin tykö, jonka tykö kaikki ylimmäiset papit ja vanhimmat ja kirjanoppineet olivat kokoon tulleet. 54 Mutta Pietari noudatti häntä taampana, hamaan ylimmäisen papin salin porstuaan, ja istui ynnä palveliaian kanssa ja lämmitteli valkian tykönnä. 55 Mutta ylimmäiset papit ja kaikki raati etsivät todistusta Jesusta vastaan, että he hänen kuolemaan saattaisivat, ja ei löytäneet. 56 Sillä moni todisti väärin häntä vastaan, mutta ei heidän todistuksensa olleet soveliaat. 57 Ja muutamat nousivat ja todistivat väärin häntä vastaan, sanoen: 58 Me olemme kuulleet hänen sanovan: minä tahdon tämän templin, joka

käsillä tehty on, maahan jaottaa ja kolmena päivänä toisen rakentaa ylös, joka ei ole käsillä tehty. 59 Ja ei niinkään ollut heidän todistuksensa sovelias. 60 Ja ylimmäinen pappi astui edes, ja kysyi Jesukselta, sanoen: etkös mitään vastaa? mitä nämät sinua vastaan todistavat? 61 Mutta hän oli ääneti, eikä mitään vastannut. Taas ylimmäinen pappi kysyi häneltä ja sanoi hänelle: oletkos sinä Kristus, sen siunatun Poika? 62 Niin Jesus sanoi: minä olen. Ja teidän pitää näkemän Ihmisen Pojan istuvan voiman oikialla puolella, ja tulevan taivaan pilvissä. 63 Niin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi: mitä me silleen todistuksia tarvitsemme? 64 Te olette kuulleet Jumalan pilkan. Mitä te luulette? Niin he kaikki tuomitsivat hänen olevan vikapään kuolemaan. 65 Ja muutamat rupesivat sylkemään hänen päällensä, ja peittämään hänen kasvojansa, ja lyömään häntä poskelle, ja sanomaan hänelle: arvaa! Ja palveliat pieksivät häntä sauvoilla. 66 Ja Pietari oli alhaalla salissa, niin tuli yksi ylimmäisen papin piioista, 67 Ja koska hän näki Pietarin lämmittelevän, katsahti hän hänen päällensä ja sanoi: ja sinäkin olit Jesuksen Natsarealaisen kanssa? 68 Mutta hän kielsi sanoen: en tunne minä häntä, enkä tiedä, mitäs sanot. Ja hän meni ulos porstuaan; ja kukko lauloi. 69 Ja piika näki taas hänen ja rupesi sanomaan niille, jotka siinä seisoivat: tämä on yksi heistä. 70 Mutta hän kielsi jälleen. Ja taas vähän hetken perästä sanoivat Pietarille ne, jotka läsnä seisoivat: totisesti olet sinä yksi heistä; sillä sinä olet Galilealainen, ja sinun puhees on senkaltainen. 71 Niin hän rupesi itsiänsä sadattelemaan ja vannomaan: en tunne minä sitä ihmistä, jota te sanotte. 72 Ja kukko lauloi toisen kerran. Niin Pietari muisti sen sanan, minkä Jesus hänelle sanonut oli: ennenkuin kukko kahdesti laulaa, sinä kolmasti minun kiellät. Ja hän kiiruusti läksi ulos ja itki.

15 Ja kohta aamulla varhain pitivät ylimmäiset papit neuvoa vanhimpain ja kirjanoppineitten kanssa ja kaikki raati, ja veivät pois Jesuksen sidottuna ja antoivat ylös Pilatukselle. 2 Ja Pilatus kysyi häneltä: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? Hän vastasi ja sanoi hänelle: sinäpä sen sanot. 3 Ja ylimmäiset papit kantoivat hänen päällensä paljon. 4 Niin Pilatus kysyi taas häneltä ja sanoi: etkös mitään vastaa? Katso,

kuinka paljon he sinua vastaan todistavat. 5 Mutta ei Jesus sitte ensinkään vastannut, niin että Pilatus ihmetteli. 6 Mutta juhlanan päästi hän heille yhden vangin irralle, kenenkä he anoivat. 7 Niin oli yksi nimeltä Barabbas, joka oli sidottu kapinan nostajitten kanssa, jotka kapinassa murhan tehneet olivat. 8 Ja kansa huusi ja rupesi häntä rukoilemaan, että hän tekis niinkuin hän aina heille tehnyt oli. 9 Niin Pilatus vastasi heitä, sanoen: tahdotteko, että minä päästän teille Juudalaisten kuninkaan? 10 (Sillä hän tiesi, että ylimmäiset papit olivat hänen kateudesta antaneet ylös.) 11 Mutta ylimmäiset papit yllytivät kansaa, että hän heille ennen päästäis Barabbaan. 12 Niin Pilatus vastasi ja taas sanoi heille: mitä te siis tahdotte, että minun pitää tälle tekemän, jonka te Juudalaisten kuninkaaksi kutsutte? 13 Niin he taas huusivat: ristiinnaulitse häntä. 14 Mutta Pilatus sanoi heille: mitäs hän pahaa on tehnyt? Mutta he huusivat vielä kovemmin: ristiinnaulitse häntä. 15 Mutta Pilatus tahtoi kansan mielen noutaa ja päästi heille Barabbaan. Ja Jesuksen, kuin hän hänen ruoskinut oli, antoi ylös ristiinnaulittaa. 16 Niin huovit veivät hänen raastupaan ja kutsuivat kokoon kaiken joukon, 17 Ja puettivat hänen purpuraan ja panivat hänen päähänsä väännetyn orjantappuraisen kruunun, 18 Ja rupesivat häntä tervehtimään: terve Juudalaisten kuningas! 19 Ja he löivät häntä päähän ruovolla ja sylkivät hänen päällensä, panivat polvillensa ja kumartaen rukoilivat häntä. 20 Ja kuin he olivat häntä pilkanneet, riisuivat he häneltä purpuran, ja puettivat hänen omiin vaatteisiinsa, ja veivät hänen ulos ristiinnaulittaa. 21 Ja niin he vaativat yhden, joka ohitse kävi (ja tuli pelloilta, Simonin Kyreniläisen, Aleksanderin ja Rufin isän), kantamaan hänen ristiänsä. 22 Ja he veivät hänen siihen paikkaan, joka kutsutaan Golgata, se on niin paljo kuin Pääkallon paikka, 23 Ja he antoivat hänelle viinaa juoda myrrhamilla sekoitettua. Vaan ei hän ottanut. 24 Ja kuin he olivat hänen ristiinnaulinneet, jakoivat he hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa, mitä kunkin piti saaman. 25 Mutta se oli kolmas hetki, kun he hänen ristiinnaulitsivat. 26 Ja oli päällekirjoitettu hänen syynsä kirjoitus: JUUDALAISTEN KUNINGAS. 27 Ja he ristiinnaulitsivat kaksi ryöväriä hänen kanssansa, yhden hänen oikialle ja toisen vasemmalle puolellensa. 28 Ja niin täytettiin se kirjoitus, joka sanoo: ja hän on pahantekiiän

sekaan luettu. 29 Ja ne, jotka siitä ohitse kävivät, pilkkasivat häntä ja väänitelivät päätänsä, sanoen: voi sinuas, joka templin maahan jaotat ja kolmena päivänä rakennat ylös! 30 Vapahda itses ja astu alas rististä. 31 Niin myös ylimmäiset papit pilkkasivat häntä keskenänsä kirjanoppineiden kanssa, sanoen: muita hän autti, ei hän voi itsiänsä auttaa. 32 Kristus, Israelin kuningas, astukaan nyt alas rististä, että me näkisimme ja uskoisimme. Ja ne, jotka hänen kanssansa ristiinnaulitut olivat, pilkkasivat häntä. 33 Mutta kuin kuudes hetki tuli, tuli pimeys kaiken maan päälle hamaan yhdeksänteen hetkeen asti. 34 Ja yhdeksännellä hetkellä huusi Jesus suurella äänellä, sanoen: Eli, Eli, lamma sabaktani? se on niin paljo kuin: minun Jumalani, minun Jumalani, miksis minun annoit ylös? 35 Ja kuin muutamat, jotka siinä seisovivat, sen kuulivat, sanoivat he: katso, hän huutaa Eliasta. 36 Niin juoksi yksi ja täytti sienen etikalla ja pani sen ruovon ympärille, taritsi hänen juoda, sanoen: pidäs! katsokaamme, tuleeko Elias häntä ottamaan pois. 37 Mutta Jesus huusi suurella äänellä ja antoi henkensä. 38 Ja templin esivaate repesi kahtia, ylhäältä hamaan alas. 39 Mutta kuin päämies, joka siinä hänen kohdallansa seiso, näki, että hän niin huutain henkensä antoi, sanoi hän: totisesti oli tämä ihminen Jumalan Poika. 40 Ja siellä oli myös vaimoja, jotka taampaa katselivat, joiden seassa oli Maria Magdalena ja Maria, vähemmän Jakobin ja Joseen äiti, ja Salome, 41 jotka myös häntä Galileassa seuranneet ja palvelleet olivat; ja monta muuta, jotka hänen kanssansa Jerusalemiin menneet olivat. 42 Ja kuin jo ehto tuli (että valmistuspäivä oli, joka on esisabbatti), 43 Tuli Joseph Arimatiasta, kunniallinen raatimies, joka myös odotti Jumalan valtakuntaa, hän rohkeni mennä Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista. 44 Niin Pilatus ihmetteli, että hän jo kuollut oli, ja kutsui tykönsä päämiehen ja kysyi häneltä, oliko hän jo aikaa kuollut. 45 Ja kuin hän asian päämiehiltä ymmärsi, antoi hän Josephille ruumiin. 46 Ja hän osti liinavaateen, otti hänen alas ja kääri liinavaatteeseen, ja pani hänen hautaan, joka kallioon hakattu oli, ja vieritti kiven haudan ovelle. 47 Mutta Maria Magdalena ja Joseen Maria katselivat, kuhunka hän pantiin.

16 Ja kuin sabbatti kulunut oli, osti Maria Magdalena ja Maria Jakobin ja Salome hyvänhajuksia

voiteita, tullaksensa voitelemaan häntä. 2 Ja tulivat haudalle ensimmäisenä sabbatin päivänä sangen varhain auringon noustessa. 3 Ja puhuivat keskenänsä: kuka meille vierittää kiven haudan ovelta? 4 Ja kuin he katsoivat, näkivät he kiven vieritetyksi; sillä se oli sangen suuri. 5 Ja kuin he olivat hautaan istuvan oikealla puolella, joka oli vaatetettu pitkällä valkialla vaateella; ja he hämmästyivät. 6 Mutta hän sanoi heille: älkää hämmästykö! te etsitte Jesusta Natsarealaista, joka ristiinnaulittu oli. Hän nousi ylös, ei hän ole täällä: katso sias, kuhunka he hänen panivat; 7 Mutta menkää ja sanokaat hänen opetuslapsillensa ja Pietarille, että hän käy teidän edelläne Galileaan: siellä te hänen näette, niinkuin hän sanoi teille. 8 Ja he menivät nopiasti ulos ja pakenivat haudalta; sillä vapistus ja suuri hämmästy oli heidän päällensä tullut, ei he myös kellenkään mitään sanoneet; sillä he pelkäsivät. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Mutta kuin Jesus oli varhain ensimmäisenä sabbatin päivänä noussut ylös, ilmestyi hän ensin Maria Magdalenalle, josta hän seitsemän perkelettä oli ajanut ulos. 10 Se meni ja ilmoitti niille, jotka hänen kanssansa olleet olivat, jotka murehtivat ja itkivät. 11 Ja kuin he kuulivat hänen elävän, ja että hän häneltä nähty oli, ei he uskoneet. 12 Sitte kuin kaksi heistä vaelsi, ilmestyi hän heille toisenmuotoisena, kuin he maakylään menivät. 13 Ne myös menivät ja julistivat muille. Ja ei he niitäkään uskoneet. 14 Viimein, kuin yksioistakymmentä atrioitsivat, ilmestyi hän, ja soimasi heidän epäuskoansa ja heidän sydämensä kankiutta, ettei he uskoneet niitä, jotka hänen nähneet olivat nousseeksi ylös. 15 Ja sanoi heille: menkää kaikkeen maailmaan, ja saarnatkaat evankeliumia kaikille luoduille. 16 Joka uskoo ja kastetaan, se tulee autuaaksi; mutta joka ei usko, se kadotetaan. 17 Mutta nämä ovat ne merkit, jotka niitä seuraavat, jotka uskovat: minun nimeni kautta pitää heidän perkeleet ajaman ulos, uusilla kielillä puhuman, 18 Käärmeet ajaman pois, ja jos he jotakin myrkyä juovat, niin ei heille mitään vahingoita; sairasten päälle pitää heidän kätensä paneman, ja ne paranevat. 19 Ja Herra, sitte kuin hän oli heille puhunut, otettiin ylös taivaaseen ja istui Jumalan oikialle kädelle. 20 Mutta he menivät ja saarnasivat joka paikassa, ja Herra vaikutti heidän

kanssansa ja vahvisti sanan seuraavaisten merkkien
kautta.

Luukkaan

1 Että moni on ruvennut järjestänsä kirjoittamaan niistä asioista, joista meillä täydellinen tieto on, **2** Niinkuin ne meille sanoneet ovat, jotka sen alusta itse nähneet ja sananpalveliat olleet ovat: **3** Näky myös minulle se hyväksi, sitte kuin minä alusta kaikki visusti tutkinut olen, että minä niitä järjestänsä sinulle kirjoittaisin, hyvä Teophilus: **4** Ettäs ymmärtäisit selkiästi niiden asiain vahvan totuuden, joista sinä opetettu olet. **5** Herodeksen, Juudean kuninkaan, aikana oli pappi, Sakarias nimeltä, Abian vuorosta; ja hänen emäntänsä Aaronin tyttäristä, ja hänen nimensä Elisabet. **6** Ja he olivat molemmat hurskaita Jumalan edessä, vaeltavaiset kaikissa Herran käskyissä ja säädyissä laittamattomasti, **7** Ja heillä ei ollut lasta; sillä Elisabet oli hedelmätöin, ja he olivat jo molemmat ijälliset. **8** Ja tapahtui, kuin hän vuorollansa papin virkaa toimitti Jumalan edessä, **9** Papin viran tavan jälkeen, lankesi arpa hänelle, että hänen piti suitsuttaman, sitte kuin hän oli mennyt sisälle Herran templiin. **10** Ja kaikki kansan paljous rukoili ulkona suitsutuksen aikana. **11** Mutta hänelle ilmestyi Herran enkeli, seisoin suitsutusalttarin oikealla puolella. **12** Ja kuin Sakarias hänen näki, hämmästyi hän ja pelko lankesi hänen päällenssä. **13** Mutta enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Sakarias! sillä sinun rukoukses on kultu ja sinun emäntäs Elisabet synnyttää sinulle pojan, ja sinun pitää kutsuman hänen nimensä Johannes. **14** Ja sinulle tulee ilo ja ihastus, ja monta iloitsevat hänen syntymisestäänsä. **15** Sillä hän tulee suureksi Herran edessä, ja viinaa ja väkevää juomaa ei hän juo, ja hän täytetään Pyhällä Hengellä jo äitinsä kohdusta. **16** Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa tykö. **17** Ja hän käy edellä hänen edessänsä Eliaan Hengellä ja voimalla, kääntäin isäin sydämet lasten tykö ja tottelemattomat hurskasten toimen tykö, toimittaakseen Herralle valmistetun kansan. **18** Ja Sakarias sanoi enkelille: mistä minä sen ymmärrän? sillä minä olen vanha ja emäntäni on jo ijällinen. **19** Niin enkeli vastasi ja sanoi hänelle: minä olen Gabriel, joka seison Jumalan edessä, ja olen lähetetty puhumaan sinulle ja saattamaan näitä iloisia sanomia sinulle. **20** Ja katso, sinä tulet kielettömäksi ja et saa puhua hamaan siihen päivään asti, jona nämä tapahtuvat, ettet

uskonut sanojani, jotka ajallansa täytetään. **21** Mutta kansa odotti Sakariaista, ja ihmettelivät, että hän niin templissä viipyi. **22** Vaan kuin hän tuli ulos, niin ei hän saanut puhua heille. Ja he ymmärsivät, että hän oli näyn templissä nähnyt. Ja hän viittasi heille, ja jäi mykäksi. **23** Ja tapahtui, että hänen virkansa päivät olivat täytetyt, niin hän meni kotiansa. **24** Mutta niiden päivän jälkeen tuli hänen emäntänsä Elisabet raskaaksi ja salasi itsensä viisi kuukautta, sanoen: **25** Ja näin on Herra minulle tehnyt niinä päivinä, kuin hän minun puoleeni katsoi, että hän ottais pois minun ylönkatseeni ihmisten seassa. **26** Mutta kuudentena kuukautena lähetettiin enkeli Gabriel Jumalalta Galilean kaupunkiin, jonka nimi oli Nasaret, **27** Neitseen tykö, joka oli kihlattu miehelle, jonka nimi oli Joseph, Davidin huoneesta; ja neitseen nimi oli Maria. **28** Ja enkeli tuli sisälle hänen tykönsä ja sanoi: terve, armoitettu! Herra on sinun kansas: siunattu sinä vaimoin seassa! **29** Mutta kuin hän näki hänen, hämmästyi hän hänen puheestansa ja ajatteli, millinen se tervehdys oli. **30** Ja enkeli sanoi hänelle: älä pelkää, Maria! sillä sinä löysit armon Jumalan tykönä. **31** Ja katso, sinä siität kohdussas ja synnyttät Pojan, ja sinun pitää kutsua hänen nimensä Jesus. **32** Sen pitää oleman suuren ja pitää kutsuttaman Ylimmäisen Pojaksi. Ja Herra Jumala antaa hänelle Davidin hänen isänsä istuimen, **33** Ja hänen pitää Jakobin huoneen kuningas jankaikkisesti oleman ja hänen valtakunnallansa ei pidä loppua oleman. (aiön g165) **34** Niin sanoi Maria enkelille: kuinka tämä tulee, sillä en minä miehestä mitään tiedä? **35** Ja enkeli vastasi ja sanoi hänelle: Pyhä Henki tulee sinun päälles ja Ylimmäisen voima varjoo sinun: sentähden myös se pyhä, joka sinusta syntyy, pitää kutsuttaman Jumalan Pojaksi. **36** Ja katso, Elisabet sinun lankos siitti myös pojan vanhalla ijällänsä, ja tämä on kuudes kuukausi hänelle, joka kutsuttiin hedelmättömäksi. **37** Sillä ei Jumalan edessä ole yhtään asiaa mahdotointa. **38** Niin sanoi Maria: katso, Herran piika! tapahtukoon minulle sinun sanas jälkeen! Ja enkeli läksi hänen tyköänsä. **39** Mutta Maria nousi niinä päivinä ja meni kiuruusti ylös mäkikyliin Juudan kaupunkiin. **40** Ja tuli Sakariaan huoneeseen ja tervehti Elisabetia. **41** Ja tapahtui, kuin Elisabet kuuli Marian tervehdyksen, hypäsi lapsi hänen kohdussansa. Ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä, **42** Ja hän huusi suurella äänellä ja sanoi:

siunattu olet sinä vaimoin seassa, ja siunattu on sinun kohtus hedelmäl! 43 Ja kusta se minulle tulee, että minun Herrani äiti tulee minun tyköni? 44 Sillä katso, kuin sinun tervehdykses ääni tuli minun korviini, hyppäsi lapsi ilosta minun kohdussani. 45 Ja autuas sinä, joka uskoit; sillä ne täytetään, mitkä sinulle ovat sanotut Herralta. 46 Ja Maria sanoi: Minun sieluni suuresti ylistää Herraa, 47 Ja minun henkeni iloitsee Jumalassa, minun vapahtajassani, 48 Että hän katsoi piikansa nöyryyttä; sillä katso, tästedes pitää kaikkein sukukuntain minua autuaaksi kutsuttaman: 49 Sillä Voimallinen on suuria ihmeitä tehnyt minun kohtaani, ja hänen nimensä on pyhä, 50 Ja hänen laupiutensa pysyy suvusta sukuun niille, jotka häntä pelkäävät. 51 Hän osoitti voiman käsivarrellansa ja hajotti koriat heidän sydämensä mielestä. 52 Voimalliset on hän kukistanut istuimelta ja korotti nöyrät. 53 Isoovat täytti hän hyvydellä ja jätti rikkaat tyhjäksi. 54 Hän korjasi palvelijansa Israelin, muistain omaa laupiuttansa, 55 (Niinkuin hän on puhunut meidän isillemme, Abrahamille ja hänen siemenellensä) ijankaikkisesti. (aiōn g165) 56 Ja Maria oli hänen tykönsä lähes kolme kuukautta ja palasi kotiansa. 57 Mutta Elisabetin synnyttämisen aika täytettiin, ja hän synnytti pojan. 58 Ja hänen kylällisensä ja lankonsa kuuluivat, että Herra oli tehnyt suuren laupiuden hänen kanssansa, ja he iloitsivat hänen kanssansa. 59 Ja tapahtui kahdeksantena päivänä, että he tulivat lasta ympärileikkaamaan, ja kutsuivat hänen isänsä nimeltä Sakarias. 60 Niin vastasi hänen äitinsä ja sanoi: ei suinkaan; vaan hän pitää kutsuttaman Johannes. 61 Ja he sanoivat hänelle: ei ole ketään sinun sukukunnassas, joka kutsutaan sillä nimellä. 62 Niin he viittasivat hänen isällensä, miksi hän tahtoi hänen nimittää. 63 Ja hän anoi taulua ja kirjoitti: Johannes on hänen nimensä. Ja kaikki ihmettelivät. 64 Niin kohta aukeni hänen suunsa ja hänen kielensä, ja puhui kiittäin Jumalaa. 65 Ja pelko tuli kaikkein heidän kylällistensä päälle, ja kaikissa Juudean mäkikylissä ilmoitettiin kaikki nämä sanat. 66 Ja kaikki, jotka tämän kuuluivat, panivat sydämiinsä, sanoen: minkäs luulet tästä lapsesta tulevan? Sillä Herran käsi oli hänen kanssaan. 67 Ja Sakarias ja hänen isänsä täytettiin Pyhällä Hengellä ja ennusti, sanoen: 68 Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala! sillä hän on etsinyt ja lunastanut kansansa, 69 Ja on meille korottanut

autuuden sarven, Davidin palveliansa huoneessa, 70 Niinkuin hän on muinen puhunut pyhäin prophetainsa suun kautta, (aiōn g165) 71 Vapahtaaksensa meitä meidän vihollisiltamme ja kaikkein kädestä, jotka meitä vihaavat: 72 Osoittaaksensa laupiutta meidän isillemme ja muistaaksensa pyhää liittoansa, 73 Ja sitä valaa, jonka hän vannoi Abrahamille, meidän isällemme, meille antaaksensa: 74 Että me, vapahdetut vihollistemme kädestä, häntä pelkäämättä palvelesimme, 75 Pyhyudessa ja hurskaudessa hänen edessänsä kaikkena meidän elinaikanamme. 76 Ja sinä poikainen pitää kutsuttaman Ylimmäisen prophetaksi; sillä sinun pitää käymän Herran kasvoin edessä, valmistamaan hänen teitänsä, 77 Ja antaman autuuden tunnon hänen kansallensa, heidän synteinsä anteeksi saamiseksi, 78 Meidän Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, jolla meitä on etsinyt koitto ylhäältä, 79 Valaisemaan niille, jotka pimeissä ja kuolon varjoissa istuvat, ja ojentamaan meidän jalkamme rauhan tielle. 80 Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja oli korvessa siihen päivään asti, jona hänen piti Israelin kansan eteen tuleman.

2 Mutta niinä päivinä tapahtui, että käsky kävi ulos keisrielta Augustukselta, että kaikki maailma piti verolliseksi laskettaman. 2 Ja tämä veronlaskemus oli ensimmäinen, joka tapahtui silloin, kun Kyrenius oli maaherra Syriassa. 3 Ja kukin meni kaupunkiinsa antamaan itsiänsä arvattaa. 4 Niin myös Joseph Galileasta, Natsaretin kaupungista, meni ylös Juudeaan, Davidin kaupunkiin, joka kutsutaan Betlehem, (sillä hän oli Davidin huoneesta ja suvusta) 5 Antamaan itsiänsä arvattaa, Marian, kihlatun emäntänsä kanssa, joka raskas oli. 6 Niin tapahtui heidän siellä ollessaan, että hänen synnyttämisensä päivät tulivat täytetyksi, 7 Ja hän synnytti pojan, esikoisensa, ja kapaloitsi hänen ja pani seimeen, ettei heillä ollut siaan majassa. 8 Ja paimenet valvoivat siinä paikkakunnassa ja vartioitsivat yöllä laumaansa. 9 Ja katso, Herran enkeli seiso i heidän tykönsä ja Herran kirkkaus ympär i valaitsi heitä, ja he suuresti peljästyivät. 10 Ja enkeli sanoi heille: älkää peljätkö! sillä katso, minä ilmoitan teille suuren ilon, joka on tuleva kaikelle kansalle: 11 Teille on tänäpäivänä syntynyt vapahtaja, joka on Kristus, Herra, Davidin kaupungissa. 12 Ja tämä on teille merkiksi: te löydätte lapsen kapaloituna makaavan seimessä. 13

Ja kohta oli enkelin kanssa suuri taivaallisen sotaväen joukko, jotka kiittivät Jumalaa ja sanoivat: **14** Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, ja maassa rauha, ja ihmisille hyvä tahto! **15** Ja tapahtui, että enkelit menivät heidän tykönsä taivaaseen, niin ne paimenet puhuivat keskenänsä: käykäämme Betlehemiin ja katsokaamme sitä mikä tapahtunut on, jonka Herra meille ilmoitti. **16** Ja he tulivat kiiruhtain, ja löysivät Marian ja Josephin, niin myös lapsen, joka makasi seimessä. **17** Kuin he tämän nähneet olivat, julistivat he sen sanoman, joka heille tästä lapsesta sanottu oli, **18** Ja kaikki, jotka sen kuulivat, ihmettelivät niitä, mitä heille paimenilta sanottu oli. **19** Mutta Maria kätki kaikki nämät sanat, tutkistellen sydämessänsä, **20** Ja paimenet palasivat, ylistäin ja kunnioittain Jumalaa kaikista, mitä he kuulleet ja nähneet olivat, niinkuin heille sanottu oli. **21** Ja kuin kahdeksan päivää kulunut oli, että lapsi piti ympärileikkautaman, kutsuttiin hänen nimensä Jesus, joka niin oli enkeliltä kutsuttu jo ennen kuin hän sikisi äitinsä kohdussa. **22** Ja kuin heidän puhdistuspäivänsä olivat täytetyt Moseksen lain jälkeen, veivät he hänet Jerusalemiin, asettaaksensa häntä Herran eteen, **23** (Niinkuin kirjoitettu on Herran laissa: kaikki miehenpuoli, joka ensin avaa äitinsä kohdun, pitää kutsuttaman Herralle pyhäksi,) **24** Ja uhrataksensa, niinkuin sanottu on Herran laissa, pari mettistä eli kaksi kyhkyläisen poikaa. **25** Ja katso, mies oli Jerusalemissa, jonka nimi oli Simeon: tämä oli hurskas ja jumalinen mies, odottain Israelin lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänessä. **26** Ja hänelle oli sanottu Pyhältä Hengeltä, ettei hänen pitänyt ennen kuolemaa näkemän, kuin hän näkis Herran Kristuksen. **27** Ja hän tuli Hengen kautta templiin. Ja kuin vanhemmat toivat lapsen Jesuksen sisälle, tehdäksensä hänen edestänsä lain tavan jälkeen, **28** Niin hän otti hänen syliinsä, ja kiitti Jumalaa ja sanoi: **29** Nyt sinä, Herra, lasket palvelias rauhaan menemään, sanas jälkeen; **30** Sillä minun silmäni ovat nähneet sinun autuutes, **31** Jonka sinä valmistiit kaikkein kansain eteen, **32** Valkeudeksi valistamaan pakanoita ja sinun kansas Israelin kunniaksi. **33** Ja Joseph ja hänen äitinsä ihmettelivät niitä, joita hänestä sanottiin. **34** Simeon siunasi heitä ja sanoi Marialle, hänen äidillensä: katso, tämä on pantu lankeemiseksi ja nousemiseksi monelle Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan: **35** (Ja sinunkin sielus lävitse pitää

miekan käymän:) että monen sydämen ajatukset ilmoitettaisiin. **36** Ja Anna prophetissa, Phanuelin tytär, Asserin suvusta, se oli joutunut pitkälle ijlle ja elänyt miehensä kanssa seitsemän ajastaikaa neitsyestänsä, **37** Ja oli leskenä lähes neljäyhdeksättäkymmentä ajastaikaa, ja ei lähtenyt templistä, palvelemasta Jumalaa paastoissa ja rukouksissa yötä ja päivää. **38** Ja tämä tuli sillä hetkellä siihen ja kunnioitti myös Herraa, ja puhui hänestä kaikille, jotka lunastusta Jerusalemissa odottivat. **39** Ja sittekuin he olivat kaikki tehneet Herran lain jälkeen, palasivat he Galileaan, kaupunkiinsa Natsaretiin. **40** Mutta lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä, ja täytettiin viisaudella, ja Jumalan armo oli hänen kanssansa. **41** Ja hänen vanhempansa vaelsivat joka vuosi pääsiäisjuhille Jerusalemiin. **42** Ja kuin hän kahdentoistakymmenen ajastajan vanha oli, menivät he Jerusalemiin juhlapäivän tavan jälkeen. **43** Ja kuin ne päivät olivat kuluneet, siinä kuin he palasivat, jäi poikainen Jesus Jerusalemiin: jota ei Joseph ja hänen äitinsä huomanneet, **44** Vaan luulivat hänen olevan seurassa. Ja he kävivät yhden päivän matkan, ja etsivät häntä lankoin ja tuttavien seassa. **45** Ja kuin ei he häntä löytäneet, palasivat he Jerusalemiin, etsien häntä. **46** Ja tapahtui kolmen päivän perästä, että he löysivät hänen templissä istuvan opettajain keskellä, kuultelevan heitä ja kysyvän heiltä. **47** Ja kaikki, jotka hänen kuulivat, hämmästyivät hänen ymmärrystänsä ja vastauksiansa. **48** Ja kuin he hänen näkivät, niin he hämmästyivät, ja hänen äitinsä sanoi hänelle: Poikani, miksis meille näin teit? katso, sinun isäs ja minä olemme murehtien etsineet sinua. **49** Ja hän sanoi heille: mitäs te minua etsitte? ettekö tienneet, että minun pitää niissä oleman, jotka minun Isäni ovat? **50** Ja ei he ymmärtäneet sitä sanaa, jonka hän heille sanoi. **51** Ja hän meni alas heidän kanssansa ja tuli Natsaretiin, ja oli heille alamainen. Ja hänen äitinsä kätki kaikki nämät sanat sydämeensä. **52** Ja Jesus menestyi viisaudessa ja ijässä ja armossa Jumalan ja ihmisten edessä.

3 Mutta viidennellätoistakymmenellä keisari Tiberiuksen hallituksen vuodella, kuin Pontius Pilatus oli Juudean maaherra, ja Herodes tetrarka Galileassa, ja hänen veljensä Philippus tetrarka Itureassa ja Trakoniitin maakunnassa, ja Lysanias oli tetrarka Abilenessä, **2** Kuin Hannas ja Kaiphas

ylimmäiset papit olivat: silloin tapahtui Jumalan sana Johannekselle Sakariaan pojalle korvessa, 3 Ja hän tuli kaikkiin maan paikkoihin Jordanin ympäri ja saarnasi parannuksen kastetta syntein anteeksi antamiseksi, 4 Niinkuin kirjoitettu on Jesaias prophetan saarnaraamatussa, joka sanoo: huutavan ääni on korvessa: valmistakaa Herran tietä ja tehkää hänen polkunsaa oikiaksi. 5 Kaikki laaksot pitää täytettämän ja kaikki vuoret ja mäet alennettaman, väävät pitää ojentettaman, ja koliat tasaiseksi tieksi tehtämän, 6 Ja kaikki liha pitää näkemän Jumalan autuuden. 7 Niin hän sanoi kansalle, joka tuli antamaan itsiänsä kastaa häneltä: te kyykämetten sikiät, kuka teitä neuvoi välttämään tulevaista vihaa? 8 Tehkää siis soveliaat parannuksen hedelmät ja älkää ruvetko sanomaan itsellänne: Abraham on meidän isämme; sillä minä sanon teille, että Jumala taitaa näistä kivistä herättää Abrahamille lapset. 9 Mutta jo on myös kirves pantu puiden juurelle; sentähden jokainen puu, joka ei tee hyvää hedelmää, hakataan pois ja tuleen heitetään. 10 Ja kansa kysyi häneltä, sanoen: mitä meidän pitää tekemän? 11 Niin hän vastaten sanoi heille: jolla on kaksi hametta, antakaan sille, jolla ei yhtään ole, ja jolla on ruokaa, hän tehkään myös niin. 12 Mutta Publikanit tulivat myös antamaan heitäsää kastaa ja sanoivat hänelle: Mestari, mitä meidän pitää tekemän? 13 Vaan hän sanoi heille: älkää enempää vaatiko kuin teille sääty on. 14 Niin kysyivät myös häneltä sotamiehet, sanoen: mitä myös meidän pitää tekemän? Ja hän sanoi heille: älkää kenellekään väkivaltaa taikka vääryyttä tehkö, ja tyytykää palkkaanne. 15 Mutta kuin kansa odotti, ja kaikki ajattelivat sydämässää Johanneksesta: lieneekö hän Kristus? 16 Vastasi Johannes, sanoen kaikille: minä tosin kastan teitä vedellä; mutta minua väkevämpi tulee, jonka kengän nauhoja en minä ole kelvollinen päästämään: hän kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella. 17 Jonka viskin on hänen kädessää, ja hän perkaa riihensä ja kokoo nisunsa aittaansa, mutta ruumenet polttaa hän sammumattomalla tulella. 18 Monta tosin myös muuta hän neuvoi ja saarnasi kansalle. 19 Mutta kun Herodes tetrarka nuhdeltiin häneltä, Herodiaksen veljensä Philippuksen emännän tähden ja kaikesta pahuudesta, jota Herodes teki, 20 Niin hän ylitse kaikkein teki myös sen, että hän salpasi

Johanneksen vankiuteen. 21 Ja tapahtui, kuin kaikki kansa kastettiin, ja Jesus myös oli kastettu, ja hän rukoili, niin taivas aukeni, 22 Ja Pyhä Henki tuli alas ruumiillisella muodolla hänen päällensä niinkuin kyyhkynen, ja ääni tuli taivaasta, joka sanoi: sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä mielistyin. 23 Ja Jesus oli lähes kolmenkymmenen vuotinen, joka oli (niinkuin luultiin) Josephin poika, Elin pojan, 24 Joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika, joka oli Melkin poika, joka oli Jannan poika, joka oli Josephin poika, 25 Joka oli Mattatian poika, joka oli Amoksen poika, joka oli Naumin poika, joka oli Eslin poika, joka oli Naggain poika, 26 Joka oli Maatin poika, joka oli Mattatian poika, joka oli Semein poika, joka oli Josephin poika, joka oli Juudan poika, 27 Joka oli Joannan poika, joka oli Resan poika, joka oli Zorobabelin poika, joka oli Salatielin poika, joka oli Nerin poika, 28 Joka oli Melkin poika, joka oli Addin poika, joka oli Kosamin poika, joka oli Elmodamin poika, joka oli Eerin poika, 29 Joka oli Josen poika, joka oli Elieserin poika, joka oli Jorimin poika, joka oli Mattatin poika, joka oli Levin poika, 30 Joka oli Simeonin poika, joka oli Juudan poika, joka oli Josephin poika, joka oli Jonain poika, joka oli Eliakimin poika, 31 Joka oli Melean poika, joka oli Mainanin poika, joka oli Mattatan poika, joka oli Natanin poika, joka oli Davidin poika, 32 Joka oli Jessen poika, joka oli Obedin poika, joka oli Bootsin poika, joka oli Salmonin poika, joka oli Naassonin poika, 33 Joka oli Aminadabin poika, joka oli Aramin poika, joka oli Esromin poika, joka oli Phareksen poika, joka oli Juudan poika, 34 Joka oli Jakobin poika, joka oli Isaakin poika, joka oli Abrahamin poika, joka oli Taran poika, joka oli Nahorin poika, 35 Joka oli Sarukin poika, joka oli Ragaun poika, joka oli Phalekin poika, joka oli Eberin poika, joka oli Salan poika, 36 Joka oli Kainanin poika, joka oli Arphaksadin poika, joka oli Semin poika, joka oli Noan poika, joka oli Lamekin poika, 37 Joka oli Matusalan poika, joka oli joka oli Enokin poika, joka oli Jaredin poika, joka oli Maleleelin poika, joka oli Kainanin poika, 38 Joka oli Enoksen poika, joka oli Setin poika, joka oli Adamin poika, joka oli Jumalan.

4 Niin Jesus täynnäänsä Pyhää Henkeä palasi Jordanista ja vietiin Hengeltä korpeen, 2 Ja kiusattiin neljäkymmentä päivää perkeleeltä, eikä

syönyt mitään niinä päivinä; mutta kuin ne kuluneet olivat, sitte hän isosi. 3 Niin perkele sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin sanos tälle kivelle, että se leiväksi tulisi. 4 Ja Jesus vastasi, sanoen hänelle: kirjoitettu on: ei ihminen elä ainoasti leivästä, vaan jokaisesta Jumalan sanasta. 5 Ja perkele vei hänen korkialle vuorelle ja osoitti hänelle kaikki maan piirin valtakunnat silmänräpäyksellä, 6 Ja perkele sanoi hänelle: kaiken tämän vallan ja heidän kunniansa minä annan sinulle; sillä minun haltuuni ovat ne annetut, ja minä annan ne kenelle minä tahdon. 7 Jos sinä siis kumarrat ja rukoilet minua, ne kaikki pitää sinun omas oleman. 8 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: mene matkaas minun tyköäni, saatana! sillä kirjoitettu on: Herraa sinun Jumalaas pitää sinun kumartaman ja häntä ainoaa palveleman. 9 Ja hän vei hänen Jerusalemiin ja asetti hänen templin harjalle, ja sanoi hänelle: jos sinä olet Jumalan Poika, niin laske tästä itses alas; 10 Sillä kirjoitettu on: hän antaa käskyn enkeleillensä sinusta varjelemaan sinua, 11 Ja että he käsissä kantavat sinua, ettet joskus jalkaas kiveen loukkaa. 12 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: sanottu on: ei sinun pidä kiusaaman Herraa sinun Jumalaas. 13 Ja kuin kaikki kiusaus oli päätetty, meni perkele pois hetkeksi hänen tyköänsä. 14 Ja Jesus palasi Hengen väessä taas Galileaan, ja sanoma kuului hänestä ympäri kaiken lähimaakunnan. 15 Ja hän opetti heidän synagogissansa, ja kunnioitettiin kaikkialta, 16 Ja tuli Natsaretiin, kussa hän kasvatettu oli, ja meni tapansa jälkeen sabbatin päivänä synagogaan, ja nousi lukemaan. 17 Ja hänelle annettiin Jesaias prophetan Raamattu. Ja kuin hän Raamatun avasi, löysi hän sen paikan, kussa kirjoitettu on: 18 Herran Henki on minun päälläni, sentänden on hän minut voidellut ja lähettänyt minun saarnaamaan köyhille hyvää sanomaa, parantamaan särjetyitä sydämiä, saarnaamaan vangeille lunastusta ja sokeille näkönsä jälleen saamista, särjetyitä vapautteen saattamaan, 19 Saarnaamaan Herran otollista vuotta. 20 Ja kun hän pani Raamatun kiinni, antoi hän sen palvelialle ja istui, ja kaikkein silmät, jotka synagogassa olivat, katselivat hänen päällensä. 21 Ja hän rupesi heille sanomaan: tänäpäpä on tämä kirjoitus täytetty, jonka te nyt kuulette. 22 Ja kaikki antoivat hänelle todistuksen ja ihmettelivät niitä armon sanoja, jotka hänen suustansa läksivät ulos, ja he sanoivat: eikö tämä ole Josephin

poika? 23 Ja hän sanoi heille: sanokaat kaiketi minulle tämä sananlasku: parantaja, paranna itses; ne mitkä me kuulimme tapahtuneen Kapernaumissa, tee myös tässä isäs maalla! 24 Mutta hän sanoi: totisesti sanon minä teille: ei yksikään propheta ole isänsä maalla otollinen. 25 Vaan minä sanon teille totuudessa: monta leskeä oli Israelissa Eliaan ajalla, kuin taivas oli suljettu kolme vuotta ja kuusi kuukautta, niin että suuri nälkä tapahtui kaikessa maakunnassa, 26 Ja ei Elias lähetetty yhdenkään heidän tykönsä, vaan leskivaimon tykö Sidonin Sareptaan. 27 Ja monta spitalista oli Israelissa Elisa prophetan ajalla, ja ei yksikään heistä puhdistettu, vaan Naeman Syrialainen. 28 Ja kaikki jotka synagogassa olivat, tulivat vihoja täyteen, kuin he nämät kuulivat, 29 Ja he nousivat ylös ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja veivät hänen hamaan vuoren kukkulalle, jonka päälle heidän kaupunkinsa rakettu oli, syöstäksensä häntä alas. 30 Mutta hän kävi ohitse heidän keskeltänsä ja meni pois, 31 Ja meni alas Kapernaumiin, Galilean kaupunkiin, ja opetti heitä siellä sabbatin päivinä. 32 Ja he hämmästyivät hänen opetustansa; sillä hänen puheensa oli voimallinen. 33 Ja synagogassa oli ihminen, jolla oli riettaisen perkeleen henki, ja hän huusi suurella äänellä, 34 Sanoen: voi! mitä sinun on meidän kanssamme, Jesus Natsarealainen? tulitkos meitä hukuttamaan? minä tiedän, kukas olet, Jumalan pyhä. 35 Ja Jesus nuhteli häntä, sanoen: vaikene ja mene ulos hänestä. Ja kuin perkele oli hänen heidän keskellensä heittänyt, niin hän meni ulos hänestä ja ei häntä vahingoittanut mitään. 36 Ja pelko tuli kaikkein päälle, ja puhuivat keskenänsä, sanoen: mitä tämä lieneekään? sillä hän haastaa väellä ja voimalla riettaisia henkiä, ja lähtevät ulos. 37 Ja sanoma hänestä kaikui ympäri kaikkiin sen maakunnan lähipaikkoihin. 38 Mutta kuin hän läksi synagogasta, meni hän Simonin huoneeseen sisälle; mutta Simonin anoppi sairasti kovin vilautaita, ja he rukoilivat häntä hänen edestänsä. 39 Ja hän seisoi hänen tykönänsä, ja nuhteli vilautaita, ja se luopui hänestä; ja hän nousi kohta ja palveli heitä. 40 Mutta kuin aurinko laski, niin kaikki, joilla oli sairaita moninaisissa taudeissa, veivät ne hänen tykönsä. Ja hän pani jokaisen päälle kätensä ja paransi heidät. 41 Ja monesta läksivät myös perkeleet, huutain ja sanoen: sinä olet Kristus, Jumalan Poika. Niin hän

nuhteli niitä eikä sallinut heidän puhua, sillä he tiesivät hänen olevan Kristuksen. **42** Mutta kuin päivä tuli, meni hän erämaahan, ja kansa etsi häntä, ja he menivät hänen tykönsä, ja pidättivät hänen, ettei hän heidän tyköänsä olisi mennyt pois. **43** Vaan hän sanoi heille: minun pitää myös muillekin evankeliumia Jumalan valtakunnasta saarnaaman; sillä sitä varten minä olen lähetetty. **44** Ja hän saarnasi Galilean synagogissa.

5 Niin tapahtui, kuin kansa tunki hänen tykönsä, kuulemaan Jumalan sanaa, että hän seisoi Genesaretin meren tykönä. **2** Ja näki kaksi venettä olevan meren tykönä; mutta kalamiehet olivat niistä lähteneet ja pesivät verkkoja. **3** Niin hän meni yhteen venheeseen, joka oli Simonin, ja käski hänen vähän maasta laskea ulos; ja hän istui ja opetti kansaa venheestä. **4** Mutta kuin hän lakkasi puhumasta, sanoi hän Simonille: vie syvälle, ja heittäkää verkkonne apajalle. **5** Ja Simon vastaten sanoi hänelle: Mestari! me olemme kaiken yön työtä tehneet ja emme mitään saaneet; mutta sinun käskystä minä heitän ulos verkon. **6** Ja kuin he sen tekivät, sulkivat he suuren kalain paljouden, ja heidän verkkonsa repesi. **7** Ja he viittasivat kumppaneilleensa, jotka olivat toisessa venheessä, tulemaan ja auttamaan heitä. Ja he tulivat ja täyttivät molemmat venheet, niin että he rupesivat vajoomaan. **8** Kuin Simon Pietari sen näki, lankesi hän Jesuksen polvien tykö, sanoen: Herra, mene pois minun tyköäni, sillä minä olen syntinen ihminen. **9** Sillä hämmästys oli hänen käsittänyt ja kaikki, jotka hänen kanssaan olivat, kalan saaliin tähden, jonka he saaneet olivat. **10** Niin myös Jakobin ja Johanneksen, Zebedeuksen pojat, jotka olivat Simonin kumppanit. Ja Jesus sanoi Simonille: älä pelkää, tästedes sinä saat ihmisiä. **11** Ja he vetivät venheet maalle ja antoivat ylönn kaikki, ja seurasivat häntä. **12** Ja tapahtui, kuin hän oli yhdessä kaupungissa, katso, niin siinä oli mies spitalia täynnä; ja kuin hän näki Jesuksen, lankesi hän kasvoilleensa, rukoili häntä, sanoen: Herra, jos sinä tahdot, niin sinä voit minut puhdistaa. **13** Ja hän ojensi kätensä ja rupesi häneen, sanoen: minä tahdon, ole puhdas! Ja kohta spitali läksi hänestä. **14** Ja hän kielsi hänen kellenkään sanomasta: vaan mene, (sanoi hän) ja osoita itses papille, ja uhraa sinun puhdituksen edestä, niin kuin Moses käski, heille todistukseksi. **15** Niin sanoma levisi enemmän

hänestä, ja paljo kansaa kokoontui kuulemaan ja että he parannettaisiin häneltä taudeistansa. **16** Mutta hän meni korpeen, ja rukoili. **17** Ja tapahtui yhtenä päivänä, kuin hän opetti, ja Pharisealaiset myös istuivat ja lainopettajat, jotka tulleet olivat jokaisesta Galilean ja Juudean kylästä ja Jerusalemista: ja Herran voima oli parantamassa heitä; **18** Ja katso, miehet kantoivat vuoteessa ihmisen, joka oli halvattu, ja he pyysivät häntä viedä sisähälle ja panna hänen eteensä. **19** Ja kuin ei he löytäneet kansan tähden, kusta puolesta he olisivat hänen saaneet sisälle, astuivat he katon päälle ja laskivat hänen lävitse katon vuoteinensa juuri Jeesuksen eteen. **20** Ja kuin hän näki heidän uskonsa, sanoi hän sille: ihminen, sinun syntis anteeksi annetaan sinulle. **21** Ja kirjanoppineet ja Pharisealaiset rupesivat ajattelemaan, sanoen: kuka tämä on, joka pilkkasanoja puhuu? kuka voi synnit antaa anteeksi, paitsi ainoastaan Jumala? **22** Mutta kuin Jesus tunsu heidän ajatuksensa, vastasi hän ja sanoi heille: mitä te ajattelette sydämässänne? **23** Kumpi on keveämpi? sanoa: sinun syntis anteeksi annetaan sinulle! taikka sanoa: nouse ja käy! **24** Vaan että te tietäisitte Ihmisen Pojalla olevan vallan maan päällä synnit anteeksi antaa (sanoi hän halvatulle:) minä sanon sinulle: nouse ja ota vuotees, ja mene kotias! **25** Ja hän nousi kohta heidän nähtensä ja korjasi vuotehensa, jossa hän maannut oli, ja meni kotiansa, kunnioittain Jumalaa. **26** Ja suuri hämmästys tuli kaikkiin ja kunnioittivat Jumalaa, ja he täytettiin pelvolla, sanoen: me näimme tänäpänä kamalia. **27** Sitte läksi hän ulos ja näki Publikanin nimeltä Levin, istuvan tullihuoneessa, ja sanoi hänelle: seuraa minua! **28** Ja hän antoi ylönn kaikki, nousi ja seurasi häntä. **29** Ja Levi teki hänelle kotonansa suuren pidon, ja paljo Publikaneja ja muita atrioitsivat heidän kanssansa. **30** Ja heidän kirjanoppineensa ja Pharisealaiset napisivat hänen opetuslapsiansa, sanoen: miksi te Publikanien ja syntisten kanssa syötte ja juotte? **31** Ja Jesus vastaten sanoi heille: ei terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat. **32** En ole minä tullut vanhurskaita kutsumaan, vaan syntisiä parannukseen. **33** Niin he sanoivat hänelle: miksi Johanneksen opetuslapset usein paastoavat ja rukouksia pitävät, niin myös Pharisealaisten (opetuslapset), mutta sinun syövä ja juovat? **34** Mutta hän sanoi heille: ette voi hääjoukkoa niinkauvan paastoomaan vaatia, kuin ylkä on heidän

kanssansa. **35** Mutta päivät tulevat, että ylkä otetaan heiltä pois, silloin pitää heidän paastooman niinä päivinä. **36** Mutta hän sanoi myös heille vertauksen: ei paikkaa kenkään uuden veran tilalla vanhaa vaatetta: muutoin myös se uusi repäisee, ja uusi paikka ei sovi vanhaan. **37** ja ei pane kenkään nuorta viinaa vanhoihin leileihin: muutoin nuori viina rikkoo leilit, ja se vuotaa ulos, ja leilit turmellaan. **38** Mutta nuorta viinaa pitää pantaman uusiin leileihin: niin ne molemmat tallella ovat. **39** Ja ei tahdo kenkään, joka juo vanhaa viinaa, kohta nuorta juoda; sillä hän sanoo: vanha on parempi.

6 Ja tapahtui jälkisabbattina, että hän kävi laihon lävitse, ja hänen opetuslapsensa katkoivat tähkäpäitä ja hiersivät käsillensä, ja söivät. **2** Niin muutamat Pharisealaiset sanoivat heille: miksi te teette, jota ei sovi sabbatina tehdä? **3** Ja Jesus vastaten sanoi heille: ettekö te ole lukeneet, mitä David teki, kuin hän isosi, ja ne, jotka hänen kanssaan olivat? **4** Kuinka hän meni Jumalan huoneeseen, ja otti näkyleivät, ja söi, ja antoi myös niille, jotka hänen kanssaan olivat; joita ei muiden kuin pappein syödä sopinut. **5** Ja hän sanoi heille: Ihmisen Poika on myös sabbatin Herra. **6** Niin tapahtui myös toisena sabbatina, että hän meni synagogaan sisälle ja opetti; ja siellä oli ihminen, jonka oikea käsi oli kuivettunut. **7** Niin kirjanoppineet ja Pharisealaiset vartiotsivat häntä, josko hän sabbatina parantais, että he olisivat löytäneet kanteen häntä vastaan. **8** Mutta hän tiesi heidän ajatuksensa ja sanoi sille ihmiselle, jolla kuivettunut käsi oli: nouse ja tule edes! Niin hän nousi ja seisoi. **9** Niin Jesus sanoi hänelle: minä kysyn teiltä: mitä sabbatina sopii, hyvää tehdä, taikka pahaa tehdä? henkeä vapahtaa eli kadottaa? **10** Ja kuin hän katsahti ympäri heidän kaikkain päällensä, sanoi hän sille ihmiselle: ojenna kätesi! ja se teki niin, ja hänen kätensä tuli terveeksi niinkuin toinenkin. **11** Mutta he tulivat tyhmyyttä täyteen ja puhuivat keskenänsä, mitä heidän pitäis Jesukselle tekemän. **12** Mutta niinä päivinä tapahtui, että hän meni vuorelle rukoilemaan, ja hän oli yli yötä Jumalan tykö rukouksessa. **13** Ja kuin päivä tuli, kutsui hän opetuslapsensa ja valitsi heistä kaksitoistakymmentä, jotka hän myös apostoleiksi nimitti: **14** Simonin, jonka hän myös Pietariksi kutsui, ja Andreaksen, hänen veljensä, Jakobin ja Johanneksen, Phiilippuksen ja Bartolomeuksen, **15** Matteuksen ja

Toomaan, Jakobin Alphein pojan, ja Simonin, joka kutsutaan Zelotes, **16** Juudaan Jakobin pojan, ja Juudas Iskariotin, joka myös oli pettäjä. **17** Ja kuin hän meni alas heidän kanssansa, seisoi hän lakiolla paikalla, ja hänen opetuslastensa joukko, ja suuri kansan paljous kaikesta Juudeasta ja Jerusalemistä, ja rantalaiset Tyrosta ja Sidonista, jotka olivat tulleet häntä kuulemaan, ja että he parannettaisiin taudeistansa, **18** Ja jotka vaivattiin riettaisilta hengiltä; ja he paranivat. **19** Ja kaikki kansa pyysi häneen ruveta; sillä voima läksi hänestä ja paransi kaikki. **20** Ja hän nosti silmänsä opetuslastensa puoleen, ja sanoi: autuaat te vaivaiset; sillä teidän on Jumalan valtakunta. **21** Autuaat, jotka nyt isootte; sillä teidät ravitaan. Autuaat, jotka nyt itkette; sillä teidän pitää nauraman. **22** Autuaat olette te, kuin ihmiset vihaavat teitä, ja eroittavat teidät, ja pilkkaavat teitä, ja hylkäävät teidän nimenne niinkuin kelvottoman, Ihmisen Pojan tähden. **23** Iloitkaat sinä päivänä ja riemuitkaat, sillä katso, teidän palkkanne on suuri taivaassa; niin tekivät myös heidän isänsä prophetoille. **24** Mutta voi teitä rikkaita! sillä teillä on teidän lohduksenne. **25** Voi teitä, jotka ravitut olette! sillä teidän pitää isooman. Voi teitä, jotka nyt nauratte! sillä teidän pitää murehtiman ja itkemän. **26** Voi teitä, kuin kaikki ihmiset teitä kiittävä! sillä niin tekivät myös heidän isänsä väärille prophetoille. **27** Mutta minä sanon teille, jotka kuulette: rakastekaa vihollisianne: tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat: **28** Siunatkaat niitä, jotka teitä kiroilevat: rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä vahingoittavat. **29** Ja joka sinua lyö poskelle, taritse myös hänelle toinen, ja joka sinulta vie kaapun, älä myös häneltä kiellä hametta. **30** Vaan anna jokaiselle, joka sinulta anoo, ja siltä, joka sinun omas ottaa, älä jälleen ano. **31** Ja niinkuin te tahdotte, että ihmisten pitää teille tekemän, niin tehkää te heillekin. **32** Ja jos te rakastatte niitä, jotka teitä rakastavat, mikä kiitos teille siitä on? sillä syntisetkin rakastavat niitä, joilta he rakastetaan. **33** Ja jos te teette hyvää hyväntekijöillenne, mikä kiitos teillä siinä on? sillä syntiset sen myös tekevät. **34** Ja jos te lainaatte niille, joilta te toivotte jälleen saavanne, mikä kiitos teillä siitä on? sillä syntisetkin lainaavat syntisille, että he tasan jälleen saisivat. **35** Kuitenkin rakastakaat teidän vihollisianne ja tehkää hyvää, ja lainatkaat, ja älkää mitään siitä toivoko: niin teidän palkkanne on suuri, ja teidän pitää oleman Ylimmäisen

pojat; sillä hän on laupias kiittämättömiä ja pahoja kohtaan. **36** Olkaat sentähden laupiaat, niinkuin teidän Isännekin laupias on. **37** Älkääät tuomitko, ettei teitä tuomittaisi: älkääät sadatelko, ettei teitä sadateltaisi: anteeksi antakaat, niin teille anteeksi annetaan. **38** Antakaat, ja teille annetaan: hyvän mitan, likistetyn ja sullotun, ja ylitsevuotavan he antavat teidän helmaanne; sillä juuri sillä mitalla, jolla te mittaatte, pitää teille jälleen mitattaman. **39** Mutta hän sanoi heille vertauksen: taitaako sokia sokiaa taluttaa? eikä he molemmat hautaan lankee? **40** Ei ole opetuslapsi ylitse mestarinsa, mutta jokainen on täydellinen, kuin hän on niinkuin hänen mestarinsa. **41** Mutta kuinkas näet raiskan, joka on veljes silmässä, vaan et havaitse malkaa, joka on omassa silmässäs? **42** Eli kuinkas taidat sanoa veljelles: veljeni, pidä, minä otan raiskan, joka on silmässäs, ja et itse näe malkaa, joka on omassa silmässäs? Sinä ulkollattu, ota ensin malka omasta silmästä, ja katso sitte, jos taidat ottaa raiskan, joka on veljes silmässä. **43** Sillä ei ole se hyvä puu, joka tekee pahan hedelmän, eikä paha puu, joka tekee hyvän hedelmän. **44** Sillä jokainen puu tunnetaan hedelmästänsä; sillä ei orjantappuroista koota fikunia, eikä ohdakkeista haeta viinamarjoja. **45** Hyvä ihminen tuottaa edes sydämensä hyvästä tavarasta hyvää, ja paha ihminen sydämensä pahasta tavarasta tuottaa edes pahaa. Sillä sydämen kyllyydestä hänen suunsa puhuu. **46** Mitä te siis minua kutsutte Herra, Herra! ja ette tee, mitä minä sanon? **47** Kuka ikänä tulee minun tyköni, ja kuulee minun sanani, ja tekee ne, sen minä osoitan teille, kenen kaltainen hän on. **48** Hän on sen ihmisen kaltainen, joka huoneensa rakensi, ja kaivoi syvään, ja pani perustuksen kallion päälle. Kuin siis vuo tuli, sysäsi virta sitä huonetta, ja ei voinut häntä liikuttaa; sillä se oli perustettu kallion päälle. **49** Mutta joka kuulee ja ei tee, se on sen ihmisen kaltainen, joka huoneensa rakensi maan päälle ilman perustusta, jota virta sysäsi, ja se kohta kukistui: jonka huoneen lankeemus oli suuri.

7 Mutta kuin hän kansan kuullen oli päättänyt kaikki sanansa, meni hän Kapernaumiin. **2** Ja yhden sadanpäämiehen palvelia sairasti kuolemallansa, josta hän paljon piti. **3** Kuin hän siis Jesuksesta kuuli, lähetti hän Juudalaisten vanhimmat hänen tykönsä rukoilemaan häntä, että hän tulis ja parantais hänen

palveliansa. **4** Kuin he tulivat Jesuksen tykö, rukoilivat he häntä hartaasti ja sanoivat: hän on mahdollinen, että hänelle sen teet; **5** Sillä hän rakastaa meidän kansaamme ja rakensi meille synagogan. **6** Niin Jesus meni heidän kanssansa. Ja kuin ei hän silleen ollut kaukana huoneesta, lähetti sadanpäämies ystäviensä hänen tykönsä, sanoen hänelle: Herra, älä vaivaa sinuas; sillä en ole minä mahdollinen, että minun katonni alle tulisit. **7** Sentähden en minä myös itsiäni lukenut mahdolliseksi tuleman sinun tykö; mutta sano sanalla, niin minun palveliani paranee. **8** Sillä minä olen myös ihminen vallan alle asetettu, ja minun allani on sotamiehiä, ja sanon tälle: mene! niin hän menee, ja toiselle: tule! ja hän tulee, ja minun palvelialleni: tee se! ja hän tekee. **9** Mutta kuin Jesus sen kuuli, ihmetteli hän häntä, kääntyi ja sanoi kansalle, joka häntä seurasi: minä sanon teille: en ole minä Israelissa senkaltaista uskoa löytänyt. **10** Ja kuin ne, jotka lähetetyt olivat, kotia palasivat, löysivät he palvelian terveenä, joka sairastanut oli. **11** Ja tapahtui sen jälkeen, että hän meni kaupunkiin, joka Nain kutsutaan, ja hänen kanssansa meni monta hänen opetuslastansa ja paljo väkeä. **12** Mutta kuin hän kaupungin porttia lähestyi, katso, kuollut kannettiin ulos, joka oli äitinsä ainoa poika, ja se oli leski. Ja paljo kaupungin kansasta kävi hänen kanssansa. **13** Kuin Herra hänen näki, armahti hän hänen päällensä ja sanoi hänelle: älä itke! **14** Ja meni ja rupesi pariin (ja kantajat seisahtivat,) ja hän sanoi: nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös! **15** Ja kuollut nousi istualle ja rupesi puhumaan. Ja hän antoi sen äidillensä. **16** Ja pelko tuli kaikille, ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: suuri propheta on noussut meidän sekaamme, ja Jumala on kansaansa etsinyt. **17** Ja tämä sanoma kuului hänestä kaikkeen Juudeaan ja kaiken sen lähimaakunnan ympäri. **18** Ja Johanneselle ilmoittivat hänen opetuslapsensa näistä kaikista. Ja Johannes kutsui tykönsä kaksi opetuslastansa, **19** Ja lähetti Jesuksen tykö, sanoen: oletko se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? **20** Kuin nämät miehet tulivat hänen tykönsä, sanoivat he: Johannes Kastaja lähetti meidät sinun tykö, sanoen: oletkos sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? **21** Sillä hetkellä paransi hän monta taudeista ja vitsauksista ja pahoista hengistä, ja antoi monelle sokialle näön. **22** Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja

sanokaat jälleen Johannekselle, mitä te nähneet ja kuulleet olette: sokiat saavat näkönsä, ontuvat käyvät, spitaliset puhdistetaan, kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, köyhille saarnataan evankeliumi, 23 Ja autuas on se, joka ei pahene minusta. 24 Ja kuin Johanneksen sanansaattajat menivät pois, rupes hän sanomaan Johanneksesta kansalle: mitä te läksitte korpeen katsomaan? ruokoako, joka tuulelta häälytetään? 25 Eli mitä te läksitte katsomaan? ihmistäkö, pehmeisiin vaatteisiin puettua? Katso, ne jotka koreissa vaatteissa ovat ja herkullisesti elävät, ovat kuninkaallisissa kartanoissa. 26 Taikka mitä te menitte katsomaan? prophetaako? minä sanon teille: ja enempi kuin propheta. 27 Tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, valmistamaan sinun tietäs sinun etees. 28 Sillä minä sanon teille: niiden seassa, jotka vaimoista syntyneet ovat, ei ole yhtään suurempaa prophetaa kuin Johannes Kastaja: kuitenkin se, joka vähempi on Jumalan valtakunnassa, on suurempi häntä. 29 Ja kaikki kansa, joka hänen kuuli, ja Publikaniit antoivat Jumalalle oikeuden ja kastettiin Johanneksen kasteella. 30 Mutta Pharisealaiset ja lainoppineet katsoivat ylön Jumalan neuvon itseänsä kohtaan, ja ei heitä kastettu häneltä. 31 Niin Herra sanoi: keneen siis minä tämän sukukunnan ihmiset vertaan? Ja kenenkä kaltaiset he ovat? 32 Ne ovat niiden lasten kaltaiset, jotka turulla istuvat ja huutavat toinen toisellensa ja sanovat: me olemme huilua soittaneet teidän edessä, ja ette hypänneet: me olemme teille veisanneet murhevirsä, ja ette itkeneet. 33 Sillä Johannes Kastaja tuli, ja ei syönyt leipää eikä juonut viinaa, ja te sanotte: hänellä on perkele. 34 Ihmisen Poika on tullut, syö ja juo, ja te sanotte: katso ihmistä, syömäriä ja viinan juomaria, Publikanien ja syntisten ystävää: 35 Ja viisus on vanhurskautettu kaikilta hänen lapsiltansa. 36 Niin yksi Pharisealaisista rukoili häntä ruualle kanssansa. Ja hän meni Phariseuksen huoneeseen ja aterioitsi. 37 Ja katso, yksi vaimo oli kaupungissa, joka oli syntinen, ja kuin hän sai kuulla, että hän aterioitsi Pharisealaisen huoneessa, toi hän lasin kallista voidetta. 38 Ja seiso takana hänen jalkainsa juuressa itkien, ja rupesi kyneleillänsä kastamaan hänen jalkojansa, ja niitä päänsä hiuksilla kuivasi, ja suuta antoi hänen jalkainsa, ja voiteli ne voiteella. 39 Mutta

kuin Pharisealainen sen näki, joka hänen kutsunut oli, sanoi hän itsellensä: jos tämä olis propheta, niin hän tietäis, mikä ja millinen tämä vaimo on, joka häneen rupee, että hän on syntinen. 40 Ja Jesus vastaten sanoi hänelle: Simon, minulla on jotakin sinulle sanomista. Hän sanoi: Mestari, sanos. 41 Kaksi valkamiestä oli yhdellä lainaajalla: yksi oli velkaa viisisataa penninkiä ja toinen viisikymmentä. 42 Koska ei heillä ollut varaa maksaa, antoi hän molempain anteeksi. Sano siis, kumpi näistä häntä enemmän rakastaman pitää? 43 Simon vastaten sanoi: minä luulen, että se, jolle hän enemmän anteeksi antoi; hän sanoi: oikein sinä tuomitsit. 44 Ja hän käänsi itsensä vaimoa päin, ja sanoi Simonille: näetkös tämän vaimon? minä tulin sinun huonees, etkä sinä antanut vettä minun jaloilleni; mutta tämä kyynellä kasti minun jalkani ja ne hiuksillansa kuivasi. 45 Et sinä minun suuta antanut, mutta tämä, sittenkuin hän tähän tuli, ei ole lakannut minun jalkaini suuta antamasta. 46 Et sinä minun pääteni öljyllä voidellut; mutta tämä voiteella minun jalkani voiteli. 47 Minä sanon sinulle: sentähden että hänelle paljo syntiä anteeksi annettiin, niin hän paljon rakasti; mutta jolle vähempi anteeksi annetaan, se vähemmän rakastaa. 48 Niin hän sanoi hänelle: sinun syntis ovat anteeksi annetut. 49 Niin rupesivat ne, jotka myös aterioitsivat, sanomaan keskenänsä: kuka tämä on, joka synnitkin anteeksi antaa? 50 Niin hän sanoi vaimolle: sinun uskos on sinun vapaaksi tehnyt: mene rauhaan.

8 Ja sitte tapahtui, että hän vaelsi lävitse kaupungeita ja kyliä saarnaten ja ilmoittain evankeliumia Jumalan valtakunnasta, ja ne kaksitoistakymmentä hänen kanssansa, 2 Ja muutamat vaimot, jotka olivat parannetut pahoista hengistä ja taudeista, nimittäin: Maria, joka kutsuttiin Magdalena, josta seitsemän perkelettä oli lähtenyt ulos, 3 Ja Johanna, Kusaan, Herodeksen voudin emäntä, ja Susanna ja monta muuta, jotka tavarastansa häntä palvelivat. 4 Mutta kuin paljo kansaa kokoontui, ja he riensivät jokaisesta kaupungista hänen tykönsä, sanoi hän vertauksella: 5 Kylväjä meni ulos siementänsä kylvämään; ja kuin hän kylvi, lankesi muutama tien oheen, ja se tallattiin, ja taivaan linnut söivät sen. 6 Ja muutama lankesi kivistöön, ja kuin se tuli ylös, kuivettui se, ettei ollut märkyyttä. 7 Ja muutama lankesi orjantappuroihin, ja orjantappurat ynnä kävivät ylös ja tukahduttivat

sen. 8 Ja muutama lankesi hyvään maahan, ja kuin se kävi ylös, teki se satakertaisen hedelmän. Kuin hän tämän sanoi, huusi hän: jolla on korvat kuulla, se kuulkaan. 9 Niin hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: mikä olis tämä vertaus? 10 Niin hän sanoi: teille on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaudet, mutta muille vertausten kautta, ettei heidän sitä pitäis näkemän, vaikka näkisivät, eikä ymmärtämän, vaikka he kuulisivat. 11 Mutta tämä on vertaus: siemen on Jumalan sana. 12 Mutta jotka tien oheen, ovat ne, jotka kuulevat; sitte tulee perkele ja ottaa sanan heidän sydämestänsä, ettei he uskoisi ja vapaaksi tulisi. 13 Mutta jotka kivistöön, ovat ne, kuin he kuulevat, ottavat he sanan ilolla vastaan; ja ei heillä ole juurta, hetkeksi he uskovat, ja kiusauksen ajalla lankeevat pois. 14 Mutta se mikä orjantappuroihin lankesi, ovat ne, jotka kuulevat, ja menevät pois, ja tukahutetaan surusta, rikkaudesta ja elämän hekumasta, eikä kannu hedelmää. 15 Mutta jotka hyvään maahan, ovat ne, jotka sanan kuulevat ja kätekevät hyvällä ja toimellisella sydämellä, ja saattavat hedelmän kärsivällisyydessä. 16 Niin ei kenkään, joka kynttilän sytyttää, peitä sitä astialla eli pane pöydän alle; mutta panee sen kynttilänjalkaan, että sisälle tulevaiset näkisivät valkeuden. 17 Sillä ei ole mitään salattu, joka ei ilmi tule, eikä peitetty, joka ei tiettäväksi ja julki tule. 18 Katsokaat siis, kuinka te kuulette; sillä jolla on, hänelle pitää annettaman: jolla taas ei ole, sekin kuin hänellä näky olevan, otetaan häneltä pois. 19 Niin tulivat hänen äitinsä ja veljensä hänen tykönsä, eikä saaneet häntä puhutella kansalta. 20 Ja se ilmoitettiin hänelle, sanoen: sinun äitis ja veljes seisovat ulkona ja tahtovat sinua nähdä. 21 Niin hän vastasi ja sanoi heille: minun äitini ja veljeni ovat ne, jotka Jumalan sanan kuulevat ja tekevät sen. 22 Ja yhtenä päivänä tapahtui, että hän haahteen astui ja hänen opetuslapsensa, ja sanoi heille: menkäämme ylitse toiselle rannalle, ja he menivät. 23 Mutta kuin he purjehtivat, niin hän nukkui, ja tuulispää nosti aallon meressä; ja he laineilta täytettiin, ja olivat suuressa hädässä. 24 Niin he menivät ja herättivät häntä sanoen: Mestari, Mestari! me hukumme. Niin hän nousi ylös, nuhteli tuulta ja veden aaltoa; ja ne lakkasivat, ja tuli tyveneksi. 25 Niin hän sanoi heille: kussa teidän uskonne on? Mutta he peljästyivät ja ihmettelivät, sanoen keskenänsä: kuka

siis tämä on? sillä hän kääntää myös tuulta ja vettä, ja nekin ovat hänelle kuuliaiset. 26 Ja he purjehtivat Gadaralaisten maan puoleen, ja joka on Galilean kohdalla. 27 Ja kuin hän maalle meni, kohtasi hänen kaupungista mies, jolla olivat perkeleet jo kauvan aikaa olleet, ja joka ei pukenut vaatteita yllensä, eikä ollut huoneessa, vaan haudoissa. 28 Mutta kuin hän näki Jesuksen, huusi hän ja lankesi hänen eteensä maahan, ja sanoi suurella äänellä: mitä minun on sinun kanssa, Jesus, ylimmäisen Jumalan Poika? Minä rukoilen sinua, älä minua vaivaa. 29 Sillä hän oli käskenyt riettaisen hengen ihmisestä mennä ulos, joka kauvan aikaa oli häntä vaivannut: ja hän oli kaheilla sidottu, ja jalkarauodoissa pidetty, ja rikkoi siteet, ja vietiin perkeleeltä korpeen. 30 Mutta Jesus kysyi häneltä ja sanoi: mikä sinun nimes on? hän sanoi: legio; sillä monta perkelettä oli häneen mennyt sisälle. 31 Ja he rukoilivat häntä, ettei hän käskisi heitä syvyyteen mennä. (Abyssos g12) 32 Niin siellä oli suuri lauma sikoja syömässä vuorella. Ja he rukoilivat häntä, että hän sallis heidän niihin mennä. Ja hän salli heidät. 33 Niin perkeleet läksivät ulos ihmisestä ja menivät sikoihin, ja lauma syöksi itsensä äkisti jyrkältä mereen ja läkähtyi. 34 Mutta kuin paimenet näkivät, mitä tapahtui, pakenivat he, menivät pois ja ilmoittivat sen kaupungissa ja kylissä. 35 Niin he menivät ulos katsomaan sitä, mikä tapahtunut oli, ja tulivat Jesuksen tykö, ja löysivät sen ihmisen, josta perkeleet lähteneet olivat, istuvan vaatetettuna ja taidossansa Jesuksen jalkain juuressa; ja he pelkäsivät. 36 Mutta myös ne, jotka sen nähneet olivat, ilmoittivat heille, kuinka se perkeleeltä riivattu oli terveeksi tullut. 37 Ja kaikki Gadaralaiset lähimaakunnan joukko rukoili häntä menemään pois heidän tykönsä; sillä heidän päällensä oli tullut suuri pelko. Niin hän meni haahteen ja tuli jälleen takaisin. 38 Mutta mies, josta perkeleet olivat lähteneet ulos, rukoili häntä, että hän sais olla hänen kanssansa. Mutta Jesus laski hänen pois, sanoen: 39 Palaja kotias ja ilmoita, kuinka suuret työt Jumala sinulle teki. Ja hän meni pois ja saarnasi ympäri kaiken kaupungin, kuinka suuret työt Jesus hänelle teki. 40 Ja tapahtui, kuin Jesus palasi, otti kansa hänen vastaan; sillä kaikki odottivat häntä. 41 Ja katso, mies tuli, jonka nimi oli Jairus, ja se oli synagogan päämies, ja lankesi Jesuksen jalkain juureen ja rukoili häntä tulemaan

huoneesensa. **42** Sillä hänellä oli ainoa tytär, lähes kahdentoistakymmenen vuotinen, ja se kuoli. Mutta hänen mennessänsä ehdisti kansa häntä. **43** Ja yksi vaimo, joka oli punaista tautia kaksitoistakymmentä vuotta sairastanut, ja oli kaiken saatunsa parantajille kuluttanut, ja ei voitu keltään parannettaa; **44** Mutta kuin hän kävi takana ja rupesi hänen vaatteensa palteeseen, niin kohta hänen verensä juoksu asettui. **45** Ja Jesus sanoi: kuka on se, joka minuun rupesi? Mutta kuin he kaikki kielsivät, sanoi Pietari ja ne, jotka hänen kanssansa olivat: Mestari, kansa ehdistaa ja tunkee sinua, ja sinä sanot: kuka minuun rupesi? **46** Mutta Jesus sanoi: joku minuun rupesi, sillä minä tunsin voiman minusta lähteneen ulos. **47** Mutta kuin vaimo näki, ettei se salaa ollut, tuli hän vapisten, ja maahan lankesi hänen eteensä, ja julisti kaikelle kansalle, minkä syyn tähden hän oli häneen ruvennut, ja kuinka hän niin äkisti terveeksi tuli. **48** Mutta hän sanoi hänelle: ole hyvässä turvassa, tyttäreni, sinun uskos on sinua auttanut: mene rauhaan! **49** Kun hän vielä puhui, tuli yksi synagogan päämiehiltä, sanoen hänelle: sinun tyttäres on kuollut: älä Mestaria vaivaa. **50** Vaan kuin Jesus sen kuuli, vastasi hän häntä, sanoen: älä pelkää: usko ainoastaan, niin hän paranee. **51** Mutta kuin hän huoneesen tuli sisälle; niin ei hän sallinut ketään tulla sisälle, vaan Pietarin ja Jakobin ja Johanneksen, ja sen lapsen isän ja äidin. **52** Ja he kaikki itkivät ja parkuivat häntä. Vaan hän sanoi: älkää itkekö: ei hän ole kuollut, vaan makaa. **53** Ja he nauroivat häntä, tietäen, että se kuollut oli. **54** Niin hän ajoi kaikki ulos, rupesi hänen käteensä ja huusi, sanoen: piikainen, nouse ylös! **55** Ja hänen henkensä palasi, ja hän kohta nousi ylös. Ja käski hänelle antaa ruokaa. **56** Ja hänen vanhempansa hämmästyivät: mutta hän haastoi heitä kellekään sanomasta sitä mikä tapahtui.

9 Mutta hän kutsui kokoon kaksitoistakymmentä opetuslastansa, ja antoi heille voiman ja vallan kaikkein perkeleiden ylitse, ja taudit parantaa, **2** Ja lähetti heitä saarnaamaan Jumalan valtakuntaa ja parantamaan sairaita. **3** Ja sanoi heille: älkää ottako mitään myötänne tielle, ei sauvoja, eikä myös säkkiä, eikä leipää, eikä rahaa: älkää myös kahta hametta pitäkö. **4** Ja johon huoneesen te tulette sisälle, siinä te olkaat ja siitä lähtekää ulos. **5** Ja kuka ikänä ei teitä ota vastaan, niin menkää pois siitä kaupungista

ja puhdistakaat tomu teidän jaloistanne, todistukseksi heitä vastaan. **6** Ja he menivät ulos ja vaelsivat kylissä, saarnaten evankeliumia, ja paransivat joka paikassa. **7** Mutta Herodes tetrarka kuuli kaikki, mitä häneltä tehty oli, ja hän epäili, että muutamat sanoivat Johanneksen nousseeksi kuolleista. **8** Muutamat taas Eliaan ilmaantuneen, ja muut, että joku prophetaista oli noussut ylös. **9** Ja Herodes sanoi: Johanneksen kaulan minä leikkasin; vaan kuka tämä lienee, josta minä senkaltaisia kuulen? Ja hän pyysi nähdä häntä. **10** Ja apostolit palasivat, ja juttelivat hänelle kaikki, mitä he olivat tehneet. Ja hän otti heidät tykönsä ja meni erinänsä Betsaidan kaupungin erämaahan. **11** Kun kansa sen ymmärsi, seurasivat he häntä, ja hän otti heitä vastaan, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta, ja jotka parannusta tarvitsivat, teki hän terveeksi. **12** Mutta päivä rupesi jo laskemaan ja ne kaksitoistakymmentä tulivat ja sanoivat hänelle: päästä kansa menemään lähikyliin ja majoihin poikkeamaan, ruokaa saamaan; sillä me olemme täällä eramaassa. **13** Niin hän sanoi heille: antakaat te heille syötävää; mutta he sanoivat: ei meillä enempi ole kuin viisi leipää ja kaksi kalaa, ellemme mene ja osta ruokaa kaikelle tälle kansalle; **14** Sillä heitä oli lähes viisituhatta miestä. Niin hän sanoi opetuslapsillensa: pankaat heitä istumaan kuhunkin joukkoon viisikymmentä. **15** Ja he tekivät niin ja asettivat heidät kaikki aterioitsemaan. **16** Niin hän otti ne viisi leipää ja kaksi kalaa, ja katsoi taivaasen ja siunasi niitä, ja mursi ja antoi opetuslapsille panna kansan eteen. **17** Ja he söivät kaikki ja ravittiin; ja koottiin tähteitä, jotka jäi, kaksitoistakymmentä koria muruja. **18** Ja tapahtui, kuin hän yksinänsä rukoilemassa oli, olivat myös opetuslapset hänen kanssansa, ja hän kysyi heiltä, sanoen: kenenkä sanoo kansa minun olevan? **19** Mutta ha vastasivat ja sanoivat: Johannes Kastajan, ja muutamat Eliaan, muutamat taas jonkun vanhoista prophetaista nousseen ylös. **20** Niin hän sanoi heille: kenenkäs te sanotte minun olevan? Vastasi Pietari ja sanoi: sinä olet Jumalan Kristus. **21** Ja hän haastoi heitä, ja kielsi heidät kellekään sitä sanomasta. **22** Ja sanoi: Ihmisen Pojan pitää paljo kärsimän, ja hyljättämän vanhimmitta ja pappein päämiehiltä ja kirjanoppineilta, ja tapettaman, ja kolmantena päivänä hän on nouseva ylös. **23** Niin hän sanoi kaikille: jos joku tahtoo minun perässäni tulla, hän kieltäkään

itsensä, ja ottakaan ristinsä joka päivä, ja seuratkään minua. 24 Sillä joka henkensä tähdellä pitää tahtoo, hänen pitää sen kadottaman; mutta joka henkensä kadottaa minun tähteni, hän pitää sen tallella. 25 Sillä mitä se hyödyttää ihmistä, jos hän kaiken maailman voitais, ja itsensä kadottais, eli vahinkoon saattais? 26 Sillä kuka ikänä minua häpee ja minun sanojani, sitä Ihmisen Pojan pitää häpeemän, kuin hän ole tuleva hänen ja Isän ja pyhäin enkelien kunniaassa. 27 Mutta minä totisesti sanon teille: muutamats ovat, jotka tässä seisovat, jotka ei maista kuolemaa, siihen asti kuin he näkevät Jumalan valtakunnan. 28 Ja tapahtui kahdeksan päivän perästä näiden sanain jälkeen, että hän otti tykönsä Pietarin ja Johanneksen ja Jakobin, ja meni ylös vuorelle rukoilemaan. 29 Ja kuin hän rukoile, muuttui hänen kasvonsa ja hänen vaatteensa tulivat valkiaksi ja kiiltäväksi. 30 Ja katso, kaksi miestä puhui hänen kanssansa, jotka olivat Moses ja Elias, 31 jotka näkyivät kunniaassa ja ja puhuivat hänen menostansa, jonka hän täyttävä oli Jerusalemissa. 32 Mutta Pietari ja jotka hänen kanssansa olivat, olivat unesta raskautetut; mutta koska he heräsivät, näkivät he hänen kunniansa ja ne kaksi miestä, jotka seisoiat hänen tykönsä. 33 Ja tapahtui, kuin he läksivät hänen tykönsä, sanoi Pietari Jesukselle: Mestari, hyvä on meidän tässä olla, tehkäämme tähän kolme majaa, sinulle yhden, Mosekselle yhden ja Eliaalle yhden; eikä tietänyt, mitä sanoi. 34 Ja hänen näitä puhuissansa, tuli pilvi ja varjosi ympäri heidät; mutta he peljästyivät, koska tulivat pilven sisälle. 35 Ja ääni tuli pilvestä, sanoen: tämä on minun rakas Poikani, kuuluat häntä. 36 Ja kuin ääni parhaallansa kuului, löysivät he Jesuksen yksin. Ja he vaikenivat, eikä mitään kellenkään niinä päivinä jutelleet niistä, mitkä he nähneet olivat. 37 Mutta tapahtui toisena päivänä, kuin he menivät alas vuorelta, kohtasi heitä paljo väkeä. 38 Ja katso, yksi mies huusi kansasta, sanoen: Mestari! minä rukoilen sinua, katso minun poikani puoleen; sillä hän on minulle ainokainen. 39 Ja katso, henki ottaa hänen, ja hän huutaa kohta, ja se repii häntä, niin että hän vaahtuu, ja se luopuu tuskalla hänestä, kuin hän häntä runtelee. 40 Ja minä rukoilin sinun opetuslapsias häntä ajamaan ulos, mutta ei he voineet. 41 Niin Jesus vastasi ja sanoi: oi uskomatoin ja nurja sukukunta! kuinka kauvan minun pitää teidän tykönnä oleman ja teitä kärsimän? Tuo poikas tänne. 42 Ja kuin hän vielä tulossa oli, repeli häntä perkele ja muserteli; mutta Jesus nuhteli rietasta henkeä, ja paransi pojan, ja antoi hänen jälleen isällensä. 43 Niin he kaikki hämmästyivät Jumalan kunniallista voimaa. Mutta koska kaikki ihmettelivät kaikkia niitä, mitä Jesus teki, sanoi hän opetuslapsillensa: 44 Pankaat te nämät puheet korviinne; sillä tuleva on, että Ihmisen Poika annetaan ylös ihmisten käsiin. 45 Mutta ei he ymmärtäneet sitä sanaa, ja se oli heiltä peitetty, niin ettei he sitä ymmärtäneet; ja he pelkäsivät kysyä sitä sanaa häneltä. 46 Niin tuli myös kamppaus heidän keskenänsä, kuka heistä suurin olis. 47 Kuin Jesus näki heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti tykönsä, 48 Ja sanoi heille: kuka ikänä tämän poikaisen ottaa vastaan minun nimeeni, hän ottaa vastaan minun; ja kuka ikänä minun ottaa vastaan, hän ottaa vastaan sen, joka minun lähetti. Sillä joka vähin on teidän keskenänne, se pitää oleman suurin. 49 Niin Johannes vastasi ja sanoi: Mestari! me näimme yhden sinun nimes kautta perkeleitä ajavan ulos, ja me kielsimme häntä; sillä ei hän seuraa meitä. 50 Ja Jesus sanoi hänelle: älkää kieltäkö; sillä joka ei ole meitä vastaan, hän on meidän puolestamme. 51 Mutta tapahtui, kuin aika täytetty oli, että hän piti täältä otettaman ylös, käänsi hän kasvonsa menemään Jerusalemin puoleen, 52 Ja lähetti sanansaattajat edellänsä, ja he menivät yhteen Samarialaisten kylään, majaa hänelle valmistamaan. 53 Ja ei ne häntä ottaneet vastaan, että hänen kasvonsa oli käännetty menemään Jerusalemia päin. 54 Mutta kuin hänen opetuslapsensa Jakob ja Johannes sen näkivät, sanoivat he: Herra, tahdotkos, niin me sanomme, että tuli tulee taivaasta ja kadottaa heidät, niinkuin Eliaskin teki? 55 Mutta Jesus kääsi itsensä ja nuhteli heitä, sanoen: ette tiedä, minkäkaltaisen hengen te olette. 56 Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut kadottamaan ihmisten sieluja, mutta vapahtamaan. Ja he menivät toiseen kylään. 57 Ja tapahtui heidän vaeltaissansa, että yksi tiellä sanoi: minä seuraan sinua, kuhunkas ikänä menet, Herra. 58 Ja Jesus sanoi hänelle: ketuilla ovat luolat ja taivaan linnuilla pesät; mutta ei ihmisen Pojalla ole, kuhunka hän päänsä kallistaa. 59 Mutta hän sanoi toiselle: seuraa minua! niin se sanoi: Herra, salli minun ensin mennä hautaamaan isääni. 60 Niin Jesus sanoi hänelle: anna kuolleet haudata

kuolleitansa; mutta mene sinä ja julista Jumalan valtakuntaa. **61** Ja toinen myös sanoi: Herra, minä seuraan sinua, mutta salli minun ensin mennä hyvästi jättämään niitä, jotka kotonani ovat. **62** Mutta Jesus sanoi hänelle: kuka ikänä kätensä auraan laskee ja taaksensa katsoo, ei se ole sovelias Jumalan valtakuntaan.

10 Niin asetti Herra toiset seitsemänkymmentä, ja lähetti heitä kaksin ja kaksin edellensä joka kaupunkiin ja paikkaan, kuhunka hän itse oli tuleva. **2** Niin hän sanoi heille: eloa tosin on paljo, vaan työväkeä on vähä: rukoilkaat siis elon Herraa, työväkeä lähettämään eloonsa. **3** Menkää: katso, minä lähetän teidät niinkuin karitsat sutten keskelle. **4** Älkää ottako säkkiä, eikä kukkaroa, eikä kenkiä, ja älkää ketään tervehtikö tiellä. **5** Mutta kuhunka huoneesen te menette sisälle, niin sanokaat ensisti: rauha olkoon tälle huoneelle! **6** Ja jos siellä on rauhan lapsi, niin teidän rauhanne jää hänen päällensä; mutta jos ei, niin se palajaa teille. **7** Mutta siinä huoneessa viipykää, syökää ja juokaat sitä, mitä heillä on; sillä työmies on palkkansa ansiollinen. Älkää huoneesta huoneeseen käykö. **8** Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja he teitä ottavat vastaan, niin syökää mitä teidän eteenne pannaan, **9** Ja parantakaat sairaita, joita siinä on, ja sanokaat heille: Jumalan valtakunta on teitä lähestynyt. **10** Mutta kuhunka kaupunkiin te tulette sisälle, ja ei he teitä ota vastaan, niin menkää ulos sen kaduille, ja sanokaat: **11** Tomunkin, joka teidän kaupungistanne tarttui meihin, me pudistamme teille: kuitenkin se tietäkää, että Jumalan valtakunta oli teitä lähestynyt. **12** Minä sanon teille: Sodomalle pitää sinä päivänä huokiampi oleman kuin sille kaupungille. **13** Voi sinua Koratsin! voi sinua Betsaida! sillä jos Tyrossa ja Sidonissa olisivat senkaltaiset voimalliset työt tehdyt kuin teidän tykönänne ovat tehdyt, niin he olisivat jo aikaa säkissä ja tuhassa istuneet ja parannuksen tehneet. **14** Kuitenkin Tyrolle ja Sidonille pitää huokiampi tuomiolle oleman kuin teille. **15** Ja sinä Kapernaum, joka olet taivaasen asti korotettu, sinä pitää hamaan helvettiin alas sysättämän. (Hades g86) **16** Joka teitä kuulee, se minua kuulee, ja joka teidät katsoo ylön, se katsoo ylön minun; mutta joka minun katsoo ylön, hän katsoo ylön sen, joka minun lähetti. **17** Niin ne seitsemänkymmentä palasivat ilolla, sanoen:

Herra, perkeleetkin ovat sinun nimes kautta meidän allemme annetut. **18** Niin hän sanoi heille: minä näin saatanan taivaasta lankeevan niinkuin pitkäisen tulen. **19** Katso, minä annan teille vallan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vaihollisen voimaa, ja ei teitä mikään ole vahingoitseva, **20** Kuitenkin älkää siitä iloitko, että henget teidän allenne annetaan; vaan iloitkaat paremmin, että teidän nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. **21** Sillä hetkellä riemuitsi Jesus hengessä ja sanoi: minä kiitän sinua, Isä, taivaan ja maan Herra, että nämät salasiat viisailta ja toimellisilta, ja olet ne ilmoittanut pienille: tosin, Isä, niin oli sinun hyvä tahtos. **22** Kaikki ovat minulle annetut Isältäni: ja ei tiedä kenkään, kuka on Poika, vaan Isä: ja kuka on Isä, vaan Poika ja kelle Poika tahtoo ilmoittaa. **23** Ja hän kääntyi opetuslastensa puoleen erinänsä, ja sanoi: autuaat ovat ne silmät, jotka näkevät, joita te näette: **24** Sillä minä sanon teille: monta prophetaa ja kuningasta tahtoivat nähdä, joita te näette, ja ei nähneet, ja kuulla, joita te kuulette, ja ei kuulleet. **25** Ja katso, yksi lainoppinut nousi ja kiusasi häntä, sanoen: Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän perisin? (aiōnios g166) **26** Mutta hän sanoi hänelle: mitä laissa on kirjoitettu? kuinkas luet? **27** Ja hän vastasi ja sanoi: sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalaas kaikesta sinun sydäimestäs, ja kaikesta sinun sielustas, ja kaikesta sinun voimastas, ja kaikesta sinun mielettäs: ja sinun lähimmäistäs niinkuin itsiäs. **28** Niin hän sanoi hänelle: oikein sinä vastasit; tee se, niin sinä saat elää. **29** Mutta hän tahtoi itsensä vanhurskaaksi tehdä ja sanoi Jesukselle: kukas minun lähimmäiseni on? **30** Jesus vastasi ja sanoi: yksi ihminen meni alas Jerusalemistä Jerikoon, ja tuli ryövärien käsiin, jotka hänen alasti riisuivat ja haavoittivat, menivät pois ja jättivät hänen puolikuolleeksi. **31** Niin tapahtui, että yksi pappi sitä tietä vaelsi, ja kuin hän hänen näki, meni hän ohitse. **32** Niin myös Leviläinen, kuin hän tuli sille paikalle, ja näki hänen, ja meni ohitse. **33** Mutta yksi Samarialainen vaelsi, ja tuli hänen tykönsä, ja kuin hän näki hänen, armahti hän häntä, **34** Ja tuli ja sitoi hänen haavansa ja vuodatti siihen öljyä ja viinaa, ja pani juhtansa päälle, ja vei hänen majaan, ja korjasi häntä. **35** Ja toisena päivänä matkusti hän, ja otti kaksi pennikiä ja antoi isännälle, ja sanoi hänelle: korjaa häntä, ja jos sinä enemmän

kulutat, niin minä palatessani maksan sinulle. **36** Kuka siis näistä kolmesta oli sinun nähdäkses hänen lähimmäisensä, joka ryövärien käsiin oli tullut? **37** Niin hän sanoi: joka laupiuden teki hänen kohtaansa. Niin sanoi Jesus hänelle: mene ja tee sinä myös niin. **38** Niin tapahtui, kuin he vaelsivat, meni hän yhteen kylään, ja yksi vaimo, Martha nimeltä, otti hänen huoneesensa, **39** Ja hänellä oli sisar, joka kutsuttiin Maria, joka myös istui Jesuksen jalkain juureen ja kuulteli hänen puhettansa. **40** Mutta Martha teki paljon askareita palvelen heitä; hän tuli ja sanoi: Herra, etkös tottele, että minun sisareni jätti minun yksin askaroitsemaan? Sano siis hänelle, että hän minua auttais. **41** Niin Jesus vastasi ja sanoi hänelle: Martha, Martha, paljon sinä suret ja pyrit. **42** Vaan yksi on tarpeellinen: Maria on hyvän osan valinnut, joka ei häneltä pidä otettaman pois.

11 Ja tapahtui, että hän rukoili yhdessä paikassa, ja kuin hän lakkasi, sanoi hänelle yksi hänen opetuslapsistansa: Herra, opeta meitä rukoilemaan, niinkuin Johanneskin opetti opetuslapsensa. **2** Niin hän sanoi heille: kuin te rukoilette, niin sanokaat: Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon sinun nimes. Lähestyköön sinun valtakuntas. Tapahtukoon sinun tahtos niin maassa, kuin taivaassa. **3** Anna meille tänäpäivänä meidän jokapäiväinen leipämme. **4** Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, sillä mekin kaikille meidän velvollisillemme anteeksi annamme. Ja älä johdata meitä kiusaukseen. Mutta päästä meitä pahasta. **5** Ja hän sanoi heille: kellä teistä on ystävä, ja menee puoliyöstä hänen tykönsä, ja sanoo hänelle: ystäväni, lainaas minulle kolme leipää; **6** Sillä minun ystäväni tuli matkasta minun tyköni, ja ei minulla ole, mitä minä panen hänen eteensä. **7** Ja hän vastaa huoneestansa ja sanoo: älä minua vaivaa! ovi on jo suljettu, ja minun lapseni minun kanssani ovat vuotessa: en minä voi nousta sinulle antamaan. **8** Minä sanon teille: ellei hän nouse ja anna hänelle, että hän on hänen ystävänsä, niin hän kuitenkin hänen ahkeruutensa tähden nousee ja antaa hänelle niin monta kuin hän tarvitsee. **9** Ja minä myös sanon teille: anokaat, niin teille annetaan: etsikää, niin te löydätte: kolkuttakaat niin teille avataan. **10** Sillä jokainen joka anoo, se saa, ja joka etsii, se löytää, ja joka kolkuttaa, sille avataan. **11** Kuka teista on isä, jolta poika anoo leipää, antaako hän hänelle

kiven? eli jos hän anoo kalaa, antaako hän kalan edestä hänelle kärkeen? **12** Eli jos hän anoo muna, antaako hän hänelle skorpionin? **13** Jos siis te, jotka pahat olette, taidatte hyviä lahjoja antaa teidän lapsillenne, paljoa enemmän teidän taivaallinen Isänne antaa Pyhän Hengen sitä anovaisille. **14** Ja hän ajoi ulos perkeleen, joka oli mykkä. Ja tapahtui, kuin perkele oli ajettu ulos, niin mykkä puhui ja kansa ihmetteli. **15** Mutta muutamat heistä sanoivat: hän ajaa ulos perkeleitä belsebubin, perkeliden päämiehen kautta. **16** Mutta muut kiusasivat häntä ja anoivat häneltä tunnustähteä taivaasta. **17** Mutta että hän tiesi heidän ajatuksensa, sanoi hän heille: jokainen valtakunta, joka erkanee itsiänsä vastaan, se tulee kylmille, ja huone lankee huoneen päälle. **18** Jos myös saatana on erinnyt itsiänsä vastaan, kuinka hänen valtakuntansa on seisovainen? että te sanotte minun perkeleitä belsebubin kautta ajavan ulos. **19** Mutta jos minä perkeleitä belsebubin kautta ajan ulos, kenenkä kautta teidän poikanne niitä ajavat ulos? Sentähden heidän pitää oleman teidän tuomarinne. **20** Mutta jos minä Jumalan sormella perkeleitä ajan ulos, niin tosin on Jumalan valtakunta teidän tyköne tullut. **21** Kuin väkevä haarniskoitu kotonsa varjelee, niin hänen omansa ovat rauhassa. **22** Mutta kuin häntä väkevempi tulee ja voittaa hänen, niin hän ottaa pois kaikki hänen sota-aseensa, joihin hän turvasi, ja jakaa hänen saaliinsa, **23** Joka ei ole minun kanssani, se on minua vastaan, ja joka ei minun kanssani kokoo, hän hajottaa. **24** Kuin rietas henki lähtee ihmisestä, niin hän vaeltaa karkeita paikkoja, ja etsii lepoa; ja kuin ei hän löydä, niin hän sanoo: minä palajan minun huoneeseni, josta minä läksin. **25** Ja kuin hän tulee, löytää hän sen luudilla lakaistuksi ja kaunistetuksi. **26** Silloin hän menee ja ottaa kanssansa seitsemän muuta häntä pahempaa henkeä, ja kuin he sinne tulevat, asuvat he siellä: ja sen ihmisen viimeiset tulevat pahemmiksi kuin ensimmäiset. **27** Ja tapahtui, kuin hän näitä sanoi, korotti yksi vaimo kansan seasta äänensä ja sanoi: autuas on se kohtu, joka sinun kantanut on, ja ne nisät, joitas imit. **28** Niin hän sanoi: ja tosin, autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätkevät sen. **29** Mutta kuin kansa kokoon tuli, rupesi hän sanomaan: tämä sukunkunta on paha, etsii merkkiä, ja ei hänelle anneta merkkiä, vaan Jonan prophetan merkki. **30** Sillä niinkuin Jona oli

Niniväläisille merkiksi, niin pitää myös Ihmisen Poika oleman tälle sukukunnalle. **31** Etelän kuningatar pitää nouseman tuomiolle tämän sukukunnan miesten kanssa, ja heitä tuomitseman: sillä hän oli maan ääristä kuuleman Salomonin viisautta, ja katso, tässä on enempi kuin Salomon. **32** Niniven miehet pitää tuleman tuomiolle tämän sukukunnan kanssa, ja sen kadottaman; sillä he tekivät parannuksen Jonan saarnasta, ja katso tässä on enempi kuin Jona. **33** Ei sytytä kenkään kynttilää ja pane kätköön eikä vakan alle, mutta kynttilälalkaan, että sisälle tulevaiset valkeuden näkisivät. **34** Silmä on ruumiin valkeus: kuin siis sinun silmäs on yksinkertainen, niin myös koko sinun ruumiis on valaistu; mutta kuin se paha on, niin myös sinun ruumiis on pimiä. **35** Katso siis, ettei se valkeus, joka sinussa on, olisi pimeys. **36** Sentähden jos koko sinun ruumiis on valaistu, ja ei ole siinä yhtään pimiää paikkaa, niin se tulee kokonansa valaistuksi, koska valkeus niinkuin kirkkaalla leimauksella sinun valaisee. **37** Ja hänen puhuissansa rukoili häntä yksi Pharisealainen ruoalle kanssansa; niin hän meni ja atrioitsi. **38** Mutta kuin Pharisealainen näki, ihmetteli hän, ettei hän ensin itsiänsä pessyt ennen ruan aikaa. **39** Niin sanoi Herra hänelle: nyt te Pharisealaiset, ulkoa te maljan ja vadin puhdistatte, mutta sisälliset teissä ovat täynnä raatelusta ja pahuutta. **40** Te hullut, eikö se, joka ulkoisen puolen teki, tehnyt myös sisälmäistä puolta? **41** Kuitenkin antakaa almua niistä, mitä teillä on, ja katso, niin teille ovat kaikki puhtaat. **42** Mutta voi teitä, te Pharisealaiset! että te kymmenykset teette mintuista ja ruutasta, ja kaikkinaisista kaaleista, ja jätätte pois tuomion ja Jumalan rakkauden: näitä piti tehtämän, ja toisia ei jätettämän. **43** Voi teitä, te Pharisealaiset! jotka rakastatte ylimmäisiä istuimia synagogissa ja tervehdyksiä turulla. **44** Voi teitä, te kirjanoppineet ja Pharisealaiset, te ulkokullatut! sillä te olette niinkuin peitettyt haudat, joiden päällä ihmiset tietämättä käyvät. **45** Niin vastasi yksi lainoppineista ja sanoi hänelle: Mestari, näillä sanoilla sinä myös meitä pilkkaat. **46** Niin hän sanoi: voi teitäkin, te lainoppineet! sillä te raskautatte ihmiset kuormilla, jotka ovat työlääntä kantaa, ja ette itse yhdellä sormellannekaan tahdo niihin kuormiin ruveta. **47** Voi teitä, että te rakennatte prophetain hautoja, mutta tiedän isänne tappoivat ne. **48** Niin te tosin todistatte ja suostutte teidän isänne

töihin; sillä he tappoivat ne, mutta te rakennatte niiden haudat. **49** Sentähden myös Jumalan viisautsanoi: minä lähetän heidän tykönsä prophetat ja apostolit, ja muutamat niistä he tappavat ja vainoovat: **50** Että tältä sukukunnalta pitää etsittämän kaikkein prophetain veri, joka on vuodatettu maailman alusta, **51** Abelin verestä hamaan Sakariaan vereen asti, joka hukattiin alttarin ja templin vaiheella; tosin minä sanon teille, se pitää etsittämän tältä sukukunnalta. **52** Voi teitä lainoppineet! sillä te olette ottaneet taidon avaimen: itse ette menneet sisälle, ja sisälle meneväisiä te kielsitte. **53** Mutta kuin hän oli nämät heille sanonut, rupesivat lainoppineet ja Pharisealaiset kovin häntä ahdistamaan ja viettelemään häntä puhumaan monesta, **54** Ja väijyivät häntä ja pyysivät jotakin onkia hänen suustansa, kantaaksensa hänen päällensä.

12 Kuin monta tuhatta ihmistä kokoontuivat, niin että he toinen toistansa tallasivat, rupesi hän sanomaan opetuslapsillensa: kavahtakaat ensisti Pharisealaisten hapatusta, joka on ulkokullaisuus; **2** Sillä ei ole mitään peitetty, joka ei ilmi tule, eikä ole salattu, mikä ei tiettäväksi tule. **3** Sentähden ne, mitä te pimeydessä sanotte, pitää valkeudessa kuultaman, ja mitä te korvaan puhuneet olette kammioissa, se pitää saarnattaman kattoin päällä. **4** Mutta minä sanon teille, minun ystävilleni: älkääät niitä peljätkö, jotka ruumiin tappavat, ja ei ole heidän sitte enempää tekemistä. **5** Mutta minä tahdon osoittaa teille, ketä teidän tulee peljätä: peljätäkää sitä, jolla on valta, sittekuin hän tappanut on, myös helvettiin ysätät; totta minä sanon teille: sitä te peljätäkää. **(Geenna 9:1067)** **6** Eikö viisi varpusta myydä kahteen ropoon? ja ei yksikään heistä ole Jumalan edessä unohtettu. **7** Ovat myös kaikki teidän päanne hiukset luetut. Älkääät siis peljätkö: te olette paremmat kuin monta varpusta. **8** Mutta minä sanon teille: jokainen joka minun tunnustaa ihmisten edessä, sen myös Ihmisen Poika on tunnustava Jumalan enkelien edessä: **9** Mutta joka minun kieltää ihmisten edessä, se pitää kiellettämän Jumalan enkelien edessä. **10** Ja joka puhuu sanan Ihmisen Poikaa vastaan, se hänelle anteeksi annetaan; mutta joka Pyhää Henkeä pilkkaa, ei sitä anteeksi anneta. **11** Kuin he teitä vetävät synagogiin, esivallan ja valamiesten eteen, niin älkääät murehtiko, kuinka taikka mitä teidän edestänne

vastaaman pitää, eli mitä teidän pitää sanoman. 12 Sillä Pyhä Henki opettaa teitä sillä hetkellä, mitä teidän tulee sanoa. 13 Niin sanoi hänelle yksi kansasta: Mestari, sanos minun veljelleni, että hän jakais minun kanssani perinnön. 14 Mutta hän sanoi hänelle: ihminen, kuka pani minun tuomariksi eli jakomieheksi teidän välillänne? 15 Ja hän sanoi heille: katsokaat ja kavahtakaat ahneutta; sillä ei jonkun elämä siinä seiso, että hänellä paljo kalua on. 16 Niin hän sanoi heille vertauksen, sanoen: yhden rikkaan miehen maa kasvoi hyvin. 17 Ja hän ajatteli itsellensä ja sanoi: mitä minä teen, ettei minulla ole, kuhunka minä kokoon eloni? 18 Ja sanoi: sen minä teen: minä maahan jaotan aittani, ja rakennan suuremmat, ja kokoon sinne kaiken tuloni ja hyvyteni, 19 Ja sanon sielulleni: sielu, sinulla on pantu paljo hyvyttä moneksi vuodeksi: lepää, syö, juo, riemuitse. 20 Mutta Jumala sanoi hänelle: sinä tyhmä! tänä yönä sinun sielus sinulta pois otetaan: kuka ne sitte saa, joita sinä valmistanut olet? 21 Niin on myös se, joka itsellensä tavaraa kokoo, ja ei ole rikas Jumalassa. 22 Niin hän sanoi opetuslapsillensa: sentähden sanon minä teille: älkää murehtiko elämästänne, mitä teidän pitää syömän, eikä ruumiistanne, millä te itseänne verhoitatte. 23 Henki on enempi kuin ruoka, ja ruumis parempi kuin vaate. 24 Katselkaat kaarneita: ei he kylvä eikä niitä, ei heillä ole myös kellaria eikä aittaa, ja Jumala elättää heidät: kuinka paljoa paremmat te olette kuin linnut? 25 Mutta kuka teistä murheellansa voi lisätä varrellensa yhden kyynärän? 26 Sentähden ellette siis voi sitä, mikä vähin on, miksi te muista murehditte? 27 Katselkaat kukkasia, kuinka ne kasvavat: ei he työtä tee, eikä kehrää; ja minä sanon teille: ei Salomo kaikessa kunniasiansa niin ollut vaatetettu kuin yksi heistä. 28 Jos siis ruohon, joka tänäpäpäni kedolla seisoo jo huomenna pätsiin heitetään, Jumala niin vaatettaa, eikö hän paljoa enemmän teidän sitä te, te vähäuskaiset? 29 Sentähden, älkää etsikö, mitä teidän syömän eli juoman pitää, ja älkää surulliset olko. 30 Sillä näitä kaikkia pakanat maailmassa pyytävät; mutta teidän Isänne tietää, että te näitä tarvitsette. 31 Vaan paremmin etsikää Jumalan valtakuntaa, niin nämät kaikki teille annetaan. 32 Älä pelkää, piskuinen lauma; sillä teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunnan. 33 Myykää, mitä teillä on, ja antakaat almuja. Tehkää teillenne säkit, jotka ei vanhene, puuttumaton tavara taivaissa, kuhunka ei varas ulotu, ja kussa ei koi raiskaa. 34 Sillä kussa teidän tavaranne on, siellä on myös teidän sydämenne. 35 Olkoon teidän kupeenne vyötetyt ja teidän kynttilänne sytytetyt. 36 Ja olkaat te niiden ihmisten kaltaiset, jotka odottavat Herraansa häistä palajavan: että kuin hän tulee ja kolkuttaa, niin he hänelle avaavat. 37 Autuaat ovat ne palveliat, jotka Herra tultuansa löytää valvomasta. Totisesti sanon minä teille: hän sonnustaa itsensä ja asettaa heidät aterioitsemaan, ja tulee ja palvelee heitä. 38 Ja jos hän tulee toisessa vartiossa, eli kolmannessa vartiossa tulee, ja näin löytää, autuaat ovat ne palvelia. 39 Mutta se tietäkää, että jos perheen-isäntä tietäis, millä hetkellä varas on tuleva, tosin hän valvois eikä sallisi huonettansa kaivettaa. 40 Sentähden olkaat te myös valmiit: sillä, millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika. 41 Niin sanoi Pietari hänelle: Herra, sanotkos tämän vertauksen meille, eli myös kaikille? 42 Mutta Herra sanoi: kuka on uskollinen ja toimellinen perheenhaltia, jonka Herra asettaa perheensä päälle, oikialla ajalla määrättyä osaa antamaan. 43 Autuas on se palvelia, jonka Herra tultuansa niin löytää tehneen. 44 Totisesti sanon minä teille: hän asettaa hänen kaiken tavaransa päälle. 45 Mutta jos palvelia sanoo sydämessänsä: minun Herrani viipyy tulemasta, ja rupee palkollisia hosumaan, ja syömään ja juomaan ja juopumaan, 46 Niin tulee palvelian herra sinä päivänä, jona ei hän luulekaan, ja sillä hetkellä, jota ei hän tiedä, ja eroittaa hänen, ja antaa hänelle osan uskottomain kanssa. 47 Mutta sen palvelian, joka tiesi Herransa tahdon, ja ei itsiänsä valmistanut eikä tehnyt hänen tahtonsa jälkeen, täytyy paljon haavoja kärsiä. 48 Joka taas ei tietänyt, ja kuitenkin teki haavain ansion, sen pitää vähemmän haavoja kärsimän; sillä kenelle paljo annettu on, siltä paljon etsitään, ja jonka haltuun paljo on annettu, sitä enempi anotaan. 49 Minä tuli syöttämään tulta maan päälle, ja mitä minä tahdon, vaan että se jo palais? 50 Mutta minun pitää kasteella kastettaman, ja kuinka minä ahdistetaan siihenasti että se täytetään? 51 Luuletteko, että minä tuln rauhaa lähettämään maan päälle? En, sanon minä teille, vaan eripuraisuutta. 52 Sillä tästedes pitää viisi olemien eroitettujen yhdessä huoneessa, kolme kahta vastaan ja kaksi kolmea vastaan. 53 Isä eroitetaan poikaansa vastaan ja

poika isää vastaan, äiti tytärtä vastaan ja tytär äitiä vastaan, anoppi miniäänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan. 54 Niin hän sanoi myös kansalle: kuin te näette pilven lännestä nousevan, niin te kohta sanotte: sade tulee; niin myös tuleekin. 55 Ja kuin te näette etelän tuulevan, niin te sanotte: helle tulee; niin myös tuleekin. 56 Te ulkokullatut, maan ja taivaan muodon te taidatte koetella, miksi ette siis tätä aikaa koettele? 57 Minkätähden siis ette myös itsestänne tuomitse, mikä oikia on? 58 Sillä kuin sinä menet riitaveljes kanssa esivallan eteen, niin pyydä tiellä hänestä päästä; ettei hän sinua tuomarin eteen vetäisi, ja tuomari antais sinua ylös pyövelille, ja pyöveli heittäis sinun torniin. 59 Minä sanon sinulle: et sinä sieltä ennen pääse ulos, kuin sinä viimeisen rovon maksat.

13 Ja olivat muutamat sillä ajalla siinä, jotka ilmoittivat hänelle Galilealaisista, joiden veren Pilatus oli heidän uhriensa kanssa sekoittanut. 2 Ja Jesus vastasi ja sanoi heille: luuletteko, että nämät Galilealaiset olivat syntiset kaikkein Galilealaisten suhteen, että heidän senkaltaista täytyi kärsiä? 3 Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitä, niin te kaikki niin hukkaan tulette. 4 Taikka luuletteko, että ne kahdeksantoistakymmentä, joiden päälle Siloan torni lankesi ja tappoi heidät, olivat vialliset kaikkein ihmisten suhteen, jotka Jerusalemissa asuvat? 5 Ei suinkaan, sanon minä teille, vaan ellette paranna teitä, niin te kaikki niin hukkaan tulette. 6 Mutta hän sanoi tämän vertauksen: yhdellä oli fikunapuu, hänen viinamäässänsä istutettu, ja hän tuli itsein hedelmää hänestä ja ei löytänyt. 7 Niin hän sanoi viinamäen rakentajalle: katso, minä olen kolme vuotta tullut ja etsinyt hedelmää tästä fikunapuusta, ja en löydä, hakkaa se pois: miksi se myös maata turmelee? 8 Mutta hän vastasi ja sanoi hänelle: herra, anna hänen vielä tämä vuosi olla, niin kauvan kuin minä kaivan hänen ympärinsä ja sonnitan: 9 Jos hän sittekin hedelmän tekis; jollei, niin hakkaa se sitte pois. 10 Mutta hän opetti sabbatina yhdessä synagogassa, 11 Ja katso, siellä oli vaimo, jolla oli sairauden henki kahdeksantoistakymmentä vuotta ollu, ja kävi kumaruksissa, eikä voinut ikänä itsiänsä ojentaa. 12 Mutta kuin Jesus sen näki, kutsui hän hänen tykönsä ja sanoi hänelle: vaimo, sinä olet päässyt taudistas. 13 Ja hän pani kätensä hänen päällensä, ja kohta se ojensi ylös itsensä ja kiitti

Jumalaa. 14 Niin vastasi synagogan päämies ja närkästyi, että Jesus paransi sabbatina, ja sanoi kansalle: kuusi päivää ovat, joina sopii työtä tehdä; niinä te tulkaat ja antakaat teitä parantaa, ja ei sabbatin päivänä. 15 Niin vastasi häntä Herra ja sanoi: sinä ulkokullattu! eikö kukin teistä päästä nautaaansa eli aasiansa sabbatina seimestä ja johdata juomaan? 16 Eikö myös tämä Abrahamin tytär pitäisi sabbatina päästettämän tästä siteestä, jonka, katso, saatana on kahdeksantoistakymmentä vuotta sitonut? 17 Ja kuin hän näitä sanoi, niin häpesivät kaikki, jotka häntä vastaan olivat. Ja kaikki kansa iloitsi kaikista kunniallisista töistä, joita häneltä tehtiin. 18 Niin hän sanoi: kenenkä vertainen on Jumalan valtakunta, ja kenenkä kaltaiseksi minä sen teen? 19 Se on sinapin siemenen vertainen, jonka ihminen otti ja kylvi yrttitarhaansa; ja se kasvoi ja tuli suureksi puuksi ja taivaan linnut tekivät pesänsä sen oksille. 20 Ja hän taas sanoi: kenenkä vertaiseksi minä Jumalan valtakunnan teen? 21 Se on hapatuksen kaltainen, jonka vaimo otti, ja pani sen kolmeen jauhovakkaan, jonka vaimo otti, ja pani sen kolmeen jauhovakkaan, siihenasti kuin se kaikki happani. 22 Ja hän vaelsi kaupunkien ja kyläin kautta opettain, ja matkusti Jerusalemiä päin. 23 Niin sanoi yksi hänelle: Herra, vähäkö niitä on, jotka autuaaksi tulevat? Ja hän sanoi heille: 24 Pyytäkää ahtaasta portista mennä sisälle, sillä monta on, sanon minä teille, jotka pyytävät mennä sisälle, ja ei taida. 25 Kuin perheenisäntä on noussut ja oven sulkenut, ja te rupeette ulkona seisomaan ja oven päälle kolkuttamaan ja sanomaan: Herra, Herra, avaa meille! ja hän vastaa ja sanoo teille: en minä teitä tunne, kusta te olette; 26 Niin te rupeette sanomaan: me olemme syöneet ja juoneet sinun edessä, ja meidän kaduillamme sinä opetit. 27 Ja hän on sanova: minä sanon teille: en minä teitä tunne, kusta te olette; menkää pois minun tyköäni, kaikki te väärintekiät. 28 Siellä pitää oleman itku ja hammasten kiristys, kuin te näette Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin ja kaikki prophetat Jumalan valtakunnassa, mutta itsen ajettavan ulos. 29 Ja heidän pitää tuleman idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä, ja Jumalan valtakunnassa istuman. 30 Ja katso, ne ovat viimeiset, jotka tulevat ensimmäiksi, ja ne ovat ensimmäiset, jotka tulevat viimeisiksi. 31 Sinä päivänä tulivat muutamat Pharisealaiset ja sanoivat hänelle: lähde ulos ja mene täältä pois; sillä Herodes tahtoo sinua tappa.

32 Ja hän sanoi heille: menkääት ja sanokaat sille ketulle: katso, minä ajan ulos perkeleitä, ja parannan tänäpäpä ja huomenna, ja kolmantena päivänä minä lopetetaan. 33 Kuitenkin pitää minun tänäpäpä ja huomenna ja toisena huomenna vaeltaman; sillä ei tapahdu, että propheta muualla hukataan kuin Jerusalemissa. 34 Jerusalem, Jerusalem, joka tapat prophetat ja kivität niitä, jotka sinun tyköös lähetetään, kuinka usein minä tahdoin koota sinun lapses, niinkuin kana kokoo poikansa siipiensä alle, ja ette tahtoneet? 35 Katso, teidän huoneenne jätetään teille kylmille. Totisesti sanon minä teille: ei teidän pidä minua näkemän, siihenasti kuin se aika tulee, jona te sanotte: siunattu olkoon se, joka tulee Herran nimeen!

14 Ja tapahtui, että hän tuli yhden Pharisealaisten päämiehen huoneesen sabbatina rualle, ja he vartioitsivat häntä. 2 Ja katso, siinä oli vesitautinen ihminen hänen edessänsä. 3 Niin Jesus vastaten sanoi lainoppineille ja Pharisealaisille: sopiiko sabbatina parantaa? Niin he vaikenivat. 4 Mutta hän rupesi häneen, ja paransi hänen, ja pääsi menemään. 5 Ja hän vastaten sanoi heille: kenenkä teistä nauta eli aasi putoo kaivoon, eikö hän kohta sabbatin päivänä häntä ota ylös? 6 Ja ei he taitaneet häntä tähän vastata. 7 Mutta hän sanoi vieraille vertauksen, koska hän ymmärsi, kuinka he valitsivat ylimmäisiä istuimia, sanoen heille: 8 Kuinka joltakulta häihin kutsuttu olet, niin älä istu ylimmäiseen siaan, ettei joku kunniallisempi sinua ole häneltä kutsuttu, 9 Ja tulee se, joka sinun ja hänen on kutsunut, ja sanoo sinulle: anna tälle siaan! ja niin sinä häpiällä menet alemma istumaan. 10 Mutta kuin kutsuttu olet, niin mene ja istu alemmaiseen siaan, että se, joka sinun kutsunut on, tulis ja sanois sinulle: ystäväni, nouse ylempi; silloin on sinulle kunnia niiden edessä, jotka ynnä kanssa atrioitsevat. 11 Sillä jokainen, joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylnnetään. 12 Mutta hän sanoi myös sille, joka hänen kutsunut oli: kuin päivällistä tai ehtoollista teet, niin älä kutsu ystäviä, eli veljiäs, ei lankojas, taikka rikkaita kylänmiehiäs: ettei he joskus sinua myös jälleen kutsu, ja sinulle maksa. 13 Mutta kuin pidot teet, niin kutsut köyhiä, raajarikkoja, ontuvia, sokeita: 14 Niin sinä olet autua; sillä ei heillä ole varaa sinulle maksaa, sillä sinulle pitää maksettaman vanhurskusten ylösnousemisessa. 15 Mutta kuin yksi

ynnä atrioitsevista nämät kuuli, sanoi hän hänelle: autuas on se, joka syö leipää Jumalan valtakunnassa. 16 Niin hän sanoi hänelle: yksi ihminen teki suuren ehtoollisen ja kutsui monta, 17 Ja lähetti palveliansa ehtoollisen hetkellä sanomaan kutsuville: tulkaat, sillä kaikki ovat valmistetut. 18 Ja he rupesivat järjestänsä kaikki itseänsä estelemään: ensimmäinen sanoi hänelle: minä ostin pellon, ja minun pitää menemän sitä katsomaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni. 19 Ja toinen sanoi: minä ostin viisi paria härkiä, ja menen niitä koettelemaan: minä rukoilen sinua, sano minun esteeni. 20 Ja kolmas sanoi: minä olen emännän nainut, ja en taida sentähden tulla. 21 Ja kuin se palvelia tuli, sanoi hän nämät herrallensa. Silloin perheenisäntä vihastui ja sanoi palveliallensa: mene nopiasti kaupungin kaduille ja kujille ja saata tänne vaivaiset ja raajarikot, ontuvat ja sokiat. 22 Ja palvelia sanoi: herra, minä olen tehnyt niinkuin sinä käskit, ja vielä nyt siaan on. 23 Ja herra sanoi palvelialle: men maanteille ja aidoille, ja vaadi heitä sisälle tulemaan, että minun huoneeni täytettäisiin. 24 Sillä minä sanon teille, ettei yksikään niistä miehistä, jotka kutsuttiin, pidä maistaman minun ehtoollistani. 25 Niin vaelsi paljo väkeä hänen kanssansa, ja hän kääntyi ja sanoi heille: 26 Jos joku tulee minun tyköni, ja ei vihaa isäänsä ja äitiänsä, ja emäntäänsä ja lapsiansa, ja veljiänsä ja sisariansa, ja päälliseksi omaa henkeänsä, ei se taida olla minun opetuslapseni. 27 Ja joka ei kannu ristiänsä ja seuraa minua, ei se taida olla minun opetuslapseni. 28 Sillä kuka teistä on, joka tahtoo tornia rakentaa; eikö hän ennen istu ja laske kulutusta, jos hänellä on varaa sitä täyttää? 29 Ettei, kuin hän perustuksen laskenut on, ja ei voi sitä täyttää, kaikki, jotka sen näkevät, rupee pilkkaamaan häntä, 30 Sanoen: tämä ihminen rupesi rakentamaan, ja ei voinut täyttää. 31 Taikka kuka kuningas tahtoo mennä sotimaan toista kuningasta vastaan; eikö hän ennen istu ja ajattele, jos hän voi kymmenellä tuhannella kohdata sen, joka häntä vastaan tulee kahdellakymmenellä tuhannella? 32 Muutoin, kuin hän vielä kaukana on, niin hän lähettää hänelle sanan ja rukoilee rauhaa. 33 Niin siis jokainen teistä, joka ei luovu kaikista mitä hänellä on, ei se taida olla minun opetuslapseni. 34 Suola on hyvä; mutta jos suola tulee mauttomaksi, milläs sitte suolataan? 35 Ei se

maahan eikä sotaan ole sovelias: he heittävät sen pois. Jolla on korvat kuulla, se kuulkaan.

15 Mutta hänen tykönsä tulivat kaikki Publikanit ja syntiset, kuulemaan häntä. **2** Ja Pharisealaiset ja kirjanoppineet napisivat ja sanoivat: tämä syntisiä vastaan ottaa ja syö heidän kanssansa. **3** Niin hän sanoi heille tämän vertauksen, sanoen: **4** Kuka on teistä se ihminen, jolla on sata lammasta, ja jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän jätä yhdeksänkymmentä ja yhdeksän korpeen, ja mene sen jälkeen, joka kadonnut on, siihenasti että hän sen löytää? **5** Ja kuin hän sen löytää, niin hän panee sen olallensa, iloiten. **6** Ja kuin hän tulee kotiansa, niin hän kutsuu kokoon ystävänsä ja kylänsä miehet, ja sanoo heille: iloitkaat minun kanssani: sillä minä löysin lampaani, joka kadonnut oli. **7** Minä sanon teille: niin pitää ilo oleman taivaassa yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa, enemmän kuin yhdeksästäkymmenestä ja yhdeksästä hurskaasta, jotka ei parannusta tarvitse. **8** Taikka kuka vaimo on, jolla on kymmenen penninkiä, jos hän yhden niistä kadottaa, eikö hän sytytä kynttilää, ja lakaise huonetta, ja etsi visusti niinkauvan kuin hän sen löytää? **9** Ja kuin hän sen löytänyt on, kutsuu hän kokoon ystävänsä ja kylänsä vaimot, ja sanoo: iloitkaat minun kanssani; sillä minä löysin penninkini, jonka minä kadotin. **10** Niin myös, sanon minä teille, pitää ilo oleman Jumalan enkeleillä yhdestä syntisestä, joka itsensä parantaa. **11** Ja hän sanoi: yhdellä miehellä oli kaksi poikaa, **12** Ja nuorempi heistä sanoi isällensä: isä, anna minulle osa tavarasta, joka minulle tulee. Ja hän jakoi heille tavarat. **13** Ja ei kauvan sen jälkeen, kuin nuorempi poika oli kaikki koonnut, meni hän kaukaiselle maakunnalle, ja hukkasi siellä tavaransa irstaisuudessa. **14** Mutta kuin hän kaikki oli tuhlanut, niin tuli suuri nälkä kaikkeen siihen maakuntaan; ja hän rupesi hätääntymään, **15** Ja meni pois ja suostui yhteen sen maakunnan kauppamieheen, joka hänen lähetti maakyliinsä kaitsemaan sikojansa. **16** Ja hän pyysi vatsaansa ravalla täyttää, jota siat söivät, ja ei kenkään hänelle sitäkään antanut. **17** Mutta kuin hän mielsensä maltoi, sanoi hän: kuinka monella minun isäni palkollisella on kyllä leipää, ja minä kuolen nälkään! **18** Minä nousen ja käyn minun isäni tykö ja sanon hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessä, **19** Ja en

ole silleen mahdollinen sinun pojakses kutsuttua: tee minua niinkuin yhden palkollisistas. **20** Ja hän nousi ja tuli isänsä tykö. Mutta kuin hän vielä taampana oli, näki hänen isänsä hänen, ja armahti hänen päällensä, ja juosten lankesi hänen kaulaansa, ja suuta antoi hänen. **21** Mutta poika sanoi hänelle: isä, minä olen syntiä tehnyt taivasta vastaan ja sinun edessä, ja en ole mahdollinen tästedes sinun pojakses kutsuttua. **22** Niin sanoi isä palvelioillensa: tuokaat tänne ne parhaat vaatteet, ja puukeaat hänen yllensä, ja antakaat sormus hänen käteensä, ja kengät hänen jalkoihinsa, **23** Ja tuokaat syötetty vasikka, ja tappakaat se, ja syökäämme ja riemuitkaamme; **24** Sillä tämä minun poikani oli kuollut, ja virkosi jälleen: hän oli kadonnut, ja on taas löydetty; ja rupesivat riemuitsemaan. **25** Mutta hänen vanhempi poikansa oli pellolla, ja kuin hän tuli ja huonetta lähestyi, kuuli hän laulun ja hypyt. **26** Niin hän kutsui yhden palvelioistansa ja kysyi: mikä se on? **27** Niin se sanoi hänelle: sinun veljes tuli, ja isäs antoi tappaa syötetyn vasikan, että hän sai hänen terveenä jälleen. **28** Niin hän vihastui eikä tahtonut mennä sisälle; hänen isänsä meni siis ulos, ja neuvoi häntä. **29** Mutta hän vastasi ja sanoi isällensä: katso, niin monta vuotta minä palvelen sinua, ja en ole koskaan sinun käskyäs käynyt ylitse, ja et sinä ole minulle vohlaakaan antanut, riemuitakseni ystäväini kanssa. **30** Mutta että tämä sinun poikas tuli, joka tavaransa on tuhlanut porttoin kanssa, tapoit sinä hänelle syötetyn vasikan. **31** Mutta hän sanoi hänelle: poikani! sinä olet aina minun tykönäni, ja kaikki mitä minun on, se on sinun. **32** Niin piti sinunkin riemuitseman ja iloitseman; sillä tämä sinun veljes oli kuollut ja virkosi jälleen, hän oli kadonnut ja on taas löydetty.

16 Mutta hän sanoi myöskin opetuslapsillensa: oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltia, ja hänen edessänsä kannettiin hänen päällensä, että hän oli hukuttanut hänen hyvytensä. **2** Ja hän kutsui hänen ja sanoi hänelle: miksi minä sinusta sen kuulen? tee luku hallituksestas; sillä et sinä saa tästedes hallita. **3** Niin huoneenhaltia sanoi itsellensä: mitä minä teen, sillä minun herrani ottaa minulta pois hallituksen? en minä voi kaivaa, häpeen minä kerjätä. **4** Minä tiedän, mitä minä teen, että kuin minä viralta pannaan pois, niin he korjaavat minun huoneesensa. **5** Ja hän kutsui tykönsä kaikki herransa

velvolliset ja sanoi ensimmäiselle: kuinka paljo sinä olet minun herralleni velkaa? **6** Mutta se sanoi: sata tynnyriä öljyä. Ja hän sanoi hänelle: ota kirjas ja istu pian, ja kirjoita viisikymmentä. **7** Sitte hän sanoi toiselle: kuinka paljon sinä olet velkaa? ja se sanoi: sata puntaa nisuja. Hän sanoi hänelle: ota kirjas ja kirjoita kahdeksankymmentä. **8** Ja herra kiitti väärrää huoneenhaltiata, että hän toimellisesti teki; sillä tämän maailman lapset ovat toimellisemmat kuin valkeuden lapset heidän sukukunnassansa. (aiōn g165) **9** Ja minä myös sanon teille: tehkäät teillenne ystäviä väärrästä mammonasta, että kuin te tarvitsette, niin he korjaavat teitä ijankaikkisiin majoihin. (aiōnios g166) **10** Joka vähemmässä on uskollinen, se on myös paljossa uskollinen, ja joka vähemmässä on väärä, se on myös paljossa petollinen. **11** Jollette siis ole olleet uskolliset väärrässä mammonassa, kuka teille sitä uskoo, mikä oikia on? **12** Ja ellette ole olleet toisen omassa uskolliset, kuka teille antaa sen, mikä teidän omanne on? **13** Ei yksikään palvelia taida kahta herraa palvella; sillä taikka hän yhtä vihaa ja toista rakastaa, eli yhdessä hän kiinni riippuu ja toisen katsoo ylös. Ette taida palvella Jumalaa ja mammonaa. **14** Mutta kaikki nämät kuulivat nekin Pharisealaiset, jotka ahneet olivat, ja pilkkasivat häntä. **15** Ja hän sanoi heille: te olette ne, jotka itsenne hurskaiksi teette ihmisten edessä; mutta Jumala tuntee teidän sydämenne; sillä se mikä ihmisille on korkia, se on Jumalan edessä kauhistus. **16** Laki ja prophetat ovat Johannekseen asti, ja siitä ajasta ilmoitetaan Jumalan valtakunta, ja jokainen siihen itseänsä väellä tunkee. **17** Pikemmin taivas ja maa hukkuu, kuin rahtukaan laista putoo. **18** Joka emäntänsä hylkää ja nai toisen, hän tekee huorin, ja joka sen mieheltä hyljätyn nai, hän tekee huorin. **19** Oli yksi rikas mies, joka vaatetti itsensä purpuralla ja kalliilla liinavaatteilla, ja eli joka päivä ilossa herkullisesti. **20** Oli myös kerjääjä, nimeltä Latsarus, joka makasi hänen ovensa edessä täynnänsä paisumia, **21** Ja pyysi ravittaa niistä muruista, jotka rikkaan pöydältä putosivat; mutta koirat myös tulivat ja nuolivat hänen paisumansa. **22** Niin tapahtui, että kerjääjä kuoli ja vietiin enkeleiltä Abrahamin helmaan: niin kuoli myös rikas ja haudattiin. **23** Ja kuin hän helvetissä vaivassa oli, nosti hän silmänsä ja näki Abrahamin taampana oli, nosti hän silmänsä ja näki Abrahamin taampana ja Latsaruksen hänen helmassansa. (Hadēs g86) **24** Ja

hän huusi, sanoen: isä Abraham, armahda minun päälleni ja lähetä Latsarus kastamaan sormensa pää veteen, että hän jäähdyttäis minun kieleni; sillä minä kovin vaivataan tässä liekissä. **25** Niin sanoi Abraham: poikani, muista, että sinä sait sinun hyvääs elämässä, niin myös Latsarus pahaa. Mutta nyt hän lohdutetaan, ja sinä vaivataan. **26** Ja paitsi kaikkia näitä on meidän ja teidän välillä suuri juopa kiinnitetty, että ne, jotka tahtovat, ei he voi, eikä sieltä tännekään tulla. **27** Niin hän sanoi: minä rukoilen siis sinua, isä, että lähetät hänen minun isäni kotoon; **28** Sillä minulla on viisi veljeä, todistamaan heille, ettei hekin tulisi tähän vaivan siaan. **29** Sanoi hänelle Abraham: heillä on Moses ja prophetat; kuulkoot niitä. **30** Mutta hän sanoi: ei, isä Abraham: vaan jos joku kuolleista menis heidän tykönsä, niin he parannuksen tekisivät. **31** Hän sanoi hänelle: ellei he Mosesta ja prophetaita kuule, niin ei he myös usko, jos joku kuolleista nousis ylös.

17 Niin hän sanoi opetuslapsillensa: se on mahdotoin, ettei pahennukset tule. Mutta voi häntä, jonka kautta ne tulevat! **2** Se olis hänelle parempi, että myllyn kivi ripustettaisiin hänen kaulaansa, ja heitettäisiin mereen, kuin että hän jonkun näistä pienistä pahentais. **3** Kavahtakaat teitäne. Jos veljes rikkoo sinua vastaan, niin nuhtelee häntä: ja jos hän itsensä parantaa, niin anna hänelle anteeksi. **4** Ja jos hän seitsemän kertaa päivässä rikkoo sinua vastaan, ja seitsemän kertaa päivässä sinun tykönsä palajaa, sanoen: minä kadun; niin anna hänelle anteeksi. **5** Ja apostolit sanoivat Herralle: lisää meille uskoa. **6** Mutta Herra sanoi: jos teillä olis usko niinkuin sinapin siemen, ja te sanoisitte tälle metsäfikunalle: nouse ylös juurines ja istuta sinus mereen, niin se kuulis teitä. **7** Mutta kenellä teistä on palvelia, joka kyntää taikka karjaa kaitsee, ja kuin hän metsästä kotia tulee, että hän sanoo kohta hänelle: mene rualle? **8** Vaan eikö hän pikemmin sano hänelle: valmista minulle ehtoollista, sonnusta sinus, ja palvele minua, niinkauvan kuin minä syön ja juon; ja syö ja juo sinä sitte? **9** Vai kiittääkö hän palveliaansa, että hän teki, mitä hänelle käsketty oli? En luule. **10** Niin myös te, kuin te olette kaikki tehneet, mitä teille käsketty on, niin sanokaat: me olemme kelvottomat palveliat: me teimme sen, minkä meidän piti tekemän. **11** Ja tapahtui, kuin hän meni Jerusaleemia päin, että hän

matkusti keskeltä Samarian ja Galilean. **12** Ja kuin hän tuli yhteen kylään, kohtasivat häntä kymmenen spitalista miestä, jotka taampana seisoivat, **13** Ja korottivat äänensä, sanoen: Jesus, rakas Mestari, armahda meidän päällemme! **14** Ja kuin hän ne näki, sanoi hän heille: menkääät ja osoittakaat teitänne papeille. Ja tapahtui, että he mennessänsä tulivat puhtaksi. **15** Niin yksi heistä, kuin hän näki, että hän parantunut oli, palasi jälleen ja kunnioitti Jumalaa suurella äänellä, **16** Ja lankei kasvoillensa hänen jalkainsa juureen ja kiitti häntä. Ja se oli Samarialainen. **17** Mutta Jesus vastaten sanoi: eikö kymmenen puhdistettu? kussa yhdeksän ovat? **18** Ei ole muita löydetty, jotka palasivat Jumalaa kunnioittamaan, kuin tämä muukalainen. **19** Ja hän sanoi hänelle: nouse ja mene! sinun uskos on sinun vapahtanut. **20** Ja Pharisealaiset kysyivät häneltä: koska Jumalan valtakunta olis tuleva? Vastasi hän heitä ja snaoi: ei Jumalan valtakunta tule niin, että se taidettaisiin nähdä. **21** Ei myös heidän pidä sanoman: katso tässä, katso siellä; sillä katso, Jumalan valtakunta on teidän keskellänne. **22** Niin hän sanoi opetuslapsille: se aika tulee, että te halajatte nähdä yhtäkin Ihmisen Pojan päivää, ja ette saa nähdä. **23** Ja he sanovat teille: katso tässä, katso siellä: älkäätkä menkö ulos, älkäätkä myös seuratko. **24** Sillä niinkuin pitkäisen tuli taivaan alla leimahtaa ja paistaa kaikkein päälle, mitkä taivaan alla ovat, niin on myös Ihmisen Pojan päivänensä oleva. **25** Mutta ennen tulee hänen paljo kärsiä ja hyljättää tältä sukukunnalta. **26** Ja niinkuin tapahtui Noan päivinä, niin myös tapahtuu Ihmisen Pojan päivinä. **27** He söivät, joivat, naivat ja huolivat, hamaan siihen päivään asti, jona Noa arkkiin meni sisälle, ja vedenpaisumus tuli ja hukutti kaikki. **28** Niin myös tapahtui Lotin päivinä: he söivät, joivat, ostivat, myivät, istuttivat, rakensivat. **29** Mutta sinä päivänä, kuin Lot Sodomasta läksi, satoi tulta ja tulkiveä taivaasta, ja hukutti kaikki. **30** Niin pitää myös sinä päivänä oleman, jona Ihmisen Poika ilmoitetaan. **31** Joka sinä päivänä katon päällä on, ja hänen kalunsa ovat huoneessa, niin älköön astuko alas niitä ottamaan. Ja joka pellolla on, niin älköön myös palatko takaisin. **32** Muistakaa Lotin emäntää. **33** Jokainen joka pyytää henkensä vapahtaa, hän sen kadottaa, ja jokainen joka sen kadottaa, hän saattaa sen elämään. **34** Minä sanon teille: sinä yönä ovat

kaksi yhdellä vuoteella, yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. **35** Kaksi ynnä jauhavat: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. **36** Kaksi ovat kedolla: yksi otetaan ylös, ja toinen jätetään. **37** Ja he vastaten sanoivat hänelle: Herra, kussa siis? Niin sanoi hän heille: kussa raato on, sinne myös kotkat kokoontuvat.

18 Niin hän sanoi myös heille vertauksen, että aina tulee rukoilla ja ei väsyä, **2** Sanoen: yksi tuomari oli yhdessä kaupungissa, joka ei peljännyt Jumalaa eikä hävennyt ihmisiä. **3** Niin oli myös yksi leski siinä kaupungissa, joka tuli hänen tykönsä, sanoen: auta minua riitaveljeltäni. **4** Ja ei hän tahtonut kauvan aikaa. Mutta viimein sanoi hän itsellensä: vaikka en minä Jumalaa pelkää, enkä häpee ihmisiä, **5** Kuitenkin, että tämä leski vaivaa minua, tahdon minä häntä auttaa, ettei hän viimein tulisi ja nurisisi minua. **6** Niin Herra sanoi: kuulkaat, mitä tämä väärä tuomari sanoo: **7** Eikös Jumalan pitäisi valituita auttaman, jotka yötä ja päivää häntä huutavat, pitäiskö hänen sitä kärsimän? **8** Minä sanon teille: hän auttaa heitä pian. Kuitenkin, kuin Ihmisen Poika on tuleva, löytäneekö hän uskoa maan päältä? **9** Niin hän myös sanoi muutamille, jotka itse päällensä uskalsivat, että he olivat hurskaat, ja muita katsoivat ylös, tämän vertauksen: **10** Kaksi ihmistä meni ylös templiin rukoilemaan, yksi Pharisealainen ja toinen Publikani. **11** Pharisealainen seisoj ja rukoili näin itsellensä: minä kiitän sinua, Jumala, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, ryöväri, väärä, huorintekijä, taikka myös niinkuin tämä Publikani. **12** Kahdesti viikossa minä paastoon, ja annan kymmenykset kaikista mitä minulla on. **13** Ja Publikani seisoj taampana, eikä tahtonut silmiänsäkään nostaa ylös taivaasen päin, mutta löi rintoihinsa ja sanoi: Jumala, armahda minun syntisen päälleni! **14** Minä sanon teille: tämä meni kotiansa hurskaampana kuin toinen; sillä jokainen joka itsensä ylentää, se alennetaan, ja joka itsensä alentaa, se ylennetään. **15** Niin he toivat myös hänen tykönsä lapsia, että hän heihin rupeais. Mutta kuin opetuslapset sen näkivät, nuhtelivat he niitä. **16** Mutta kuin Jesus oli heitä kutsunut tykönsä, sanoi hän: sallikaat lasten tulla minun tyköni, ja älkäätkä heitä kieltäkö; sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. **17** Totisesti sanon minä teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niinkuin lapsi, ei hän ikinä siihen tule siihen sisälle. **18** Ja häneltä kysyi yksi päämiehistä

ja sanoi: hyvä Mestari, mitä minun pitää tekemän, että minä ijankaikkisen elämän saisin? (aiōnios g166)

19 Niin Jesus sanoi hänelle: mitäs minua hyväksi kutsut? Ei ole kenenkään hyvä, vaan yksi, Jumala. 20 Käskeysanat sinä tiedät: ei sinun pidä huorin tekemän: ei sinun pidä tappaman: ei sinun pidä varastaman: ei sinun pidä väärrä todistusta sanoman: kunnioita isäns ja äitiäs. 21 Niin hän sanoi: nämät kaikki olen minä minun nuoruudestani pitänyt. 22 Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän hänelle: yksi sinulta vielä puuttuu: myy kaikki, mitä sinulla on ja vaivaisille, niin sinulla pitää oleman tavara taivaassa: ja tule, seuraa minua. 23 Vaan kuin hän sen kuuli, tuli hän murheelliseksi; sillä hän oli sangen rikas. 24 Mutta kuin Jesus näki hänen murheissansa olevan, sanoi hän: kuinka työläästi rikkaat tulevat Jumalan valtakuntaan; 25 Sillä huokiampi on kamelin käydä neulan silmän lävitse, kuin rikkaan tulla Jumalan valtakuntaan. 26 Niin he sanoivat, jotka sen kuulivat: ja kuka taitaa autuaaksi tulla? 27 Mutta hän sanoi: ne mitkä ovat mahdottomat ihmisten tykönä, ne ovat mahdolliset Jumalan tykönä. 28 Niin Pietari sanoi: katso, me jätimme kaikki ja seurasimme sinua. 29 Vaan hän sanoi heille: totisesti sanon minä teille: ei ole kenkään, joka jätti huoneen taikka vanhemmat taikka veljet taikka emännän taikka lapset Jumalan valtakunnan tähden, 30 Joka ei paljoa enempiä saa tällä ajalla jälleensä, ja tulevaisessa maailmassa ijankaikkisen elämän. (aiōn g165, aiōnios g166)

31 Ja hän otti tykönsä ne kaksitoistakymmentä, ja sanoi heille: katso, me menemme Jerusalemiin, ja kaikki pitää täytettämän mitkä prophetailta Ihmisen Pojasta kirjoitetut ovat. 32 Sillä hän annetaan ylönpakanoille, ja pilkataan, ja häväistään, ja syljetään. 33 Ja kuin he ovat hänen ruoskineet, tappavat he hänen, ja kolmantena päivänä on hän nouseva ylös. 34 Ja ei he mitään näistä ymmärtäneet. Ja tämä puhe oli heiltä niin peitetty, ettei he ymmärtäneet, mitä sanottiin. 35 Niin tapahtui, kuin hän Jerikoa lähestyi, että yksi sokia istui tien vieressä kerjäten, 36 Ja kuin hän kuuli kansan käyvän ohitse, kysyi hän, mikä se olis? 37 He sanoivat hänelle: Jesus Natsarealainen tästä meni. 38 Ja hän huusi ja sanoi: Jesus, Davidin Poika, armahda minua! 39 Niin ne, jotka menivät ohitse, toruivat häntä vaikenemaan. Mutta hän huusi sitä enemmän: Davidin Poika, armahda minua! 40 Niin Jesus seisahti ja käski häntä taluttaa tykönsä. Ja kuin

hän lähestyi, kysyi hän häneltä, 41 Sanoen: mitäs tahdot, että minun pitää sinulle tekemän? Hän sanoi: Herra, että minä näköni jälleensä saisin. 42 Ja Jesus sanoi hänelle: ole näkevä! sinun uskos autti sinua. 43 Ja hän sai kohta näkönsä, ja seurasi häntä, ja kunnioitti Jumalaa. Ja kaikki kansa, jotka sen näkivät, kiittivät Jumalaa.

19 Ja hän meni sisälle ja vaelsi Jerikon lävitse. 2 Ja katso, yksi mies oli nimeltä Zakeus, joka oli Publikanien päämies ja hän oli rikas, 3 Ja hän pyysi nähdä Jesusta, kuka hän olis, eikä saanut kansalta; sillä hän oli varttansa vähäinen. 4 Ja hän samosi edelle, meni ylös yhteen metsä-fikunapuuhun, että hän olis saanut hänen nähdä; sillä sen kautta oli hän vaeltava. 5 Ja kuin hän tuli siihen paikkaan, katsoi Jesus ylös, ja näki hänen, ja sanoi hänelle: Zakeus, astu nopiasti alas! sillä minun pitää tänäpäpä oleman sinun huoneessas. 6 Ja hän astui nopiasti alas ja otti hänen iloiten vastaan. 7 Ja kuin he sen näkivät, napisivat he kaikki, että hän meni sisälle syntisen miehen tykö olemaan. 8 Mutta Zakeus seiso ja sanoi Herralle: katso, Herra, puolen minun tavaraani annan minä vaivaisille; ja jos minä jonkun pettänyt olen, sen minä neljäkertaisesti jälleensä annan. 9 Niin Jesus sanoi hänelle: tänäpäpä on tälle huoneelle autuus tapahtunut, että hänkin on Abrahamin poika. 10 Sillä Ihmisen Poika tuli etsimään ja vapahtamaan sitä, mikä kadonnut oli. 11 Mutta kuin he nämät kuulleet olivat, sanoi hän vielä yhden vertauksen: että hän oli juuri läsnä Jerusalemia, ja että he luulivat Jumalan valtakunnan kohta ilmoitettavan. 12 Sanoi hän siis: yksi herrasmies matkusti kaukaiseen maakuntaan, itsellensä valtakuntaa ottamaan, ja aikoi jälleensä palata: 13 Niin hän kutsui tykönsä kymmenen palveliaansa ja antoi heille kymmenen leiviskää, ja sanoi heille: tehkää kauppa niinkauvan kuin minä tulen. 14 Mutta hänen kylänsä asujat vihasivat häntä, ja lähettivät sanansaattajat hänen jälleensä, sanoen: emme tahdo, että tämä meitä vallitsee. 15 Ja tapahtui kuin hän palasi, sitte kuin hän sai valtakunnan, käski hän kutsua ne palveliat tykönsä, joille hän oli rahansa antanut, tietääksensä, mitä kukin kaupallansa toimittanut oli. 16 Niin tuli ensimmäinen ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on kymmenen leiviskää kasvattanut. 17 Ja hän sanoi hänelle: oikein, hyvä palvelia, että vähässä olit uskollinen, sinulla pitää

valta kymmenen kaupungin päälle oleman. 18 Toinen myös tuli ja sanoi: herra, sinun leiviskäs on viisi leiviskää kasvattanut. 19 Niin hän myös sanoi hänelle: ole sinäkin viiden kaupungin haltia. 20 Ja kolmas tuli ja sanoi: herra, katso, tässä on sinun leiviskäs, joka minulla hikiliinassa kätketty oli; 21 Sillä minä pelkäsin sinua, että kova mies olet; sinä otat, jota et tallelle pannut, ja niitat, jota et kylvänyt. 22 Hän sanoi hänelle: sinun suustas minä sinun tuomitsen, sinä paha palvelia, sinä tiesit minun kovaksi mieheksi, joka otan, jota en minä tallelle pannut, ja leikkaan, jota en minä kylvänyt: 23 Ja miksi et sinä antanut minun rahaani vaihetuspöydälle? ja minä olisin tultuani sen kasvun kanssa jälleen saanut. 24 Niin hän sanoi tykönä seisoville: ottakaat pois leiviskä häneltä, ja antakaat sille, jolla kymmenen leiviskää on. 25 Niin he sanoivat hänelle: herra, hänellä on kymmenen leiviskää. 26 Sillä minä sanon teille, jolla on, hänelle pitää annettaman, ja häneltä, jolla ei ole, sekini, mikä hänellä on, pitää otettaman pois. 27 Kuitenkin ne minun viholliseni, jotka ei tahtoneet minun antaa vallita heitä, tuokaat tänne ja mestatkaa heitä minun edessäni. 28 Ja kuin hän nämät puhunut oli, meni hän edellä ja vaelsi ylös Jerusaleemia päin. 29 Ja tapahtui, kuin hän lähestyi Betphagea ja Betaniaa, ja tuli sen vuoren tykö, joka öljymäeksi kutsutaan kutsutaan, lähetti hän kaksi opetuslapsistansa, 30 Sanoen: menkää kylään, joka on teidän edessänne, ja kuin te siihen tulette sisälle, niin te löydätte varsan sidottuna, jonka päällä ei yksikään ihminen koskaan istunut ole: päästäkää se ja tuokaat tänne. 31 Ja jos joku teiltä kysyy: miksi te sitä päästätte? niin sanokaat hänelle: Herra tätä tarvitsee. 32 Niin lähetetyt menivät ja löysivät niinkuin hän oli heille sanonut. 33 Kuin he nyt päästivät varsaa, sanoi sen isäntä heille: miksi te päästätte varsaa? 34 Vaan he sanoivat: Herra tätä tarvitsee. 35 Ja he veivät sen Jesuksen tykö, ja panivat vaatteensa varsan päälle, ja istuttivat Jesuksen se päälle. 36 Ja kuin hän matkusti, levittivät he vaatteensa tielle. 37 Ja kuin hän jo lähestyi menemään alas Öljymäeltä, rupesi koko opetuslasten joukko iloiten kiittämään Jumalaa suurella äänellä kaikista niistä voimallisista töistä, jotka he nähneet olivat, 38 Sanoen: siunattu olkoon se, joka tulee, kuningas Herran nimeen! rauha taivaassa ja kunnia korkeuksissa! 39 Ja muutamat

Pharisealaisista kansan seasta sanoivat hänelle: Mestari, nuhtele opetuslapsias. 40 Ja hän vastaten sanoi heille: minä sanon teille: jos nämät vaikenevat, niin kivet pitää huutaman. 41 Ja kuin hän lähemmä tuli, katsoi hän kaupungin päälle, itki häntä, 42 Ja sanoi: jos sinäkin tietäisit, niin sinä ajattelisit tosin tällä sinun ajallas, mitä sinun rauhaas sopis. Mutta nyt ovat ne kätketyt sinun silmäis edestä. 43 Sillä ne päivät pitää tuleman sinun ylitses, että sinun vihollises skantsaavat sinun, ja ympäri piirittävät sinun, ja ahdistavat sinun joka kulmalta, 44 Ja maahan tasoittavat sinun ja sinun lapses, jotka sinussa ovat, ja ei jätä sinussa kiveä kiven päälle; ette etsikkos aikaa tuntenut. 45 Ja hän meni sisälle templiin, rupesi ajamaan siitä ulos ostajia ja myyjä, 46 Sanoen heille: kirjoitettu on: minun huoneeni on rukoushuone; mutta te olette sen tehneet ryövärien luolaksi. 47 Ja hän opetti joka päivä templissä, mutta pappein päämiehet ja kirjanoppineet ja kansan vanhimmat etsivät häntä surmataksensa, 48 Ja ei tietäneet, mitä heidän piti tekemän; sillä kaikki kansa riippui hänessä, ja kuulivat häntä.

20 Ja tapahtui yhtenä niistä päivistä, kuin hän kansaa opetti templissä ja saarnasi evankeliumia, tulivat ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja vanhimmat, 2 Ja puhuivat hänelle, sanoen: sanos meille, millä vallalla sinä tätä teet? eli kuka sinulle tämän vallan on antanut? 3 Niin Jesus vastaten sanoi heille: minä kysyn myös teiltä yhtä asiaa, vastatkaat minua. 4 Oliko Johanneksen kaste taivaasta, vaiko ihmisiltä? 5 Niin he ajattelivat itsellensä, sanoen: jo me sanomme: taivaasta, niin hän sanoo: miksi ette siis uskoneet? 6 Mutta jos me sanomme: ihmisiltä, niin kaikki kansa kivittää meidät; sillä he uskoivat, että Johannes oli propheta. 7 Ja he vastasivat, ettei he tietäneet, kusta se oli. 8 Niin sanoi Jesus heille: en minä myös sano teille, millä voimalla minä näitä teen. 9 Niin hän rupesi sanomaan kansalle tämän vertauksen: yksi mies istutti viinamäen ja pani sen vuorolle peltomiehille, ja meni muille maille kauvaksi aikaa. 10 Ja ajallansa lähetti hän palvelian peltomiesten tykö, että he antaisivat hänelle viinamäen hedelmistä. Mutta ne peltomiehet pieksivät sen ja lähettivät pois tyhjänä. 11 Ja hän lähetti vielä toisen palvelian; mutta he myös sen pieksivät, ja pilkkasivat, ja lähettivät pois tyhjänä. 12 Ja hän lähetti

vielä kolmannen. Mutta he myös sen haavoittivat ja syöksivät ulos. 13 Niin viinamäen isäntä sanoi: mitä minä teen? minä lähetän minun rakkaan poikani: kuin he hänen näkevät, niin he karttavat häntä. 14 Mutta kuin peltomiehet sen näkivät, ajattelivat he itsellensä, sanoen: tämä on perillinen: tulkaat, tappakaamme häntä, että perintö tulis meidän omaksemme. 15 Ja he syöksivät ulos hänen viinamäestä ja tappoivat. Mitä viinamäen isäntä on tekevä heille? 16 Hän tulee ja hukkaa nämät peltomiehet, ja antaa viinamäen muille. Kuin he sen kuulivat, sanoivat he: pois se! 17 Mutta hän katsahti heidän päällensä ja sanoi: mitä se on, mikä kirjoitettu on: Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut nurkkakiveksi? 18 Jokainen joka lankee sen kiven päälle, se runnellaan; mutta jonka päälle se lankee, sen hän musertaa. 19 Ja pappein päämiehet ja kirjanoppineet pyysivät häntä sillä hetkellä kiinni ottaa, vaan he pelkäsivät kansaa; sillä he ymmärsivät, että hän heille tämän vertauksen sanonut oli. 20 Ja he vartioitsivat häntä ja lähettivät väijyjät, jotka piti itsensä hurskaiksi teettelemän, että he hänen puheessa saisivat kiinni, ja antaisivat ylöns esivallalle ja maanvanhiman haltuun. 21 Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, me tiedämme, että oikein sanot ja opetat, etkä katso ihmisen muotoa, vaan opetat Jumalan tien totuudessa. 22 Sopikko meidän antaa keisarille veroa, taikka ei? 23 Mutta kuin hän ymmärsi heidän kavaluutensa, sanoi hän heille: mitä te minua kiusaatte? 24 Osoittakaat minulle veroraha, kenenkä kuva ja päällekirjoitus siinä on? He vastasivat ja sanoivat: keisarin. 25 Niin hän sanoi heille: antakaat keisarille, mitkä keisarin ovat, ja Jumalalle, mitkä Jumalan ovat. 26 Ja ei he taitaneet hänen puhettansa kansan edessä laittaa, vaan ihmettelivät hänen vastaustansa, ja vaikenivat. 27 Niin tulivat muutamat Saddukealaisista, (jotka kieltävät ylönsousemisen,) ja kysyivät häneltä, 28 Sanoen: Mestari, Moses kirjoitti meille: jos jonkun veli kuolee, jolla emäntä oli, ja se kuolis lapsetonna, niin hänen veljensä pitää sen vaimon ottaman ja veljellensä siemenen herättämän. 29 Niin oli seitsemän veljeä: ensimmäinen otti emännän ja kuoli lapsetonna. 30 Ja toinen otti sen vaimon, ja se myös kuoli lapsetonna. 31 Ja kolmas otti myös sen: ja niin kaikki seitsemän, eikä jättäneet lapsia, ja kuolivat. 32 Kaikkein viimein kuoli myös vaimo. 33 Sentähden ylönsousemisessa, kenenkä heistä

vaimo pitää oleman? sillä kaikki seitsemän ovat sen vaimonansa pitäneet. 34 Ja Jesus vastaten sanoi heille: tämän maailman lapset naivat ja huolevat; (aiōn g165) 35 Mutta ne, jotka otolliseksi tulevat sille maailmalle ja ylönsousemiselle kuolleista, ei he nai eikä huole; (aiōn g165) 36 Sillä ei he enään kuolla taida; sillä he ovat enkelien kaltaiset, ja he ovat Jumalan lapset, että he ovat ylönsousemisen lapset. 37 Mutta että kuolleet ylönsousevat, sen on myös Moses pensaana tykönä osoittanut, kuin hän sanoi Herran Abrahamin Jumalaksi ja Isaakin Jumalaksi ja Jakobin Jumalaksi. 38 Mutta ei Jumala ole kuolleiden Jumala, vaan elävien; sillä kaikki hänelle elävät. 39 Niin vastasivat muutamat kirjanoppineista ja sanoivat: Mestari, oikein sinä sanoi. 40 Ja ei he rohjenneet häneltä mitään enempiä kysyä. 41 Niin hän sanoi heille: kuinka he sanovat Kristuksen Davidin pojaksi? 42 Ja David itse sanoo Psalmiraamatussa: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni, 43 Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. 44 Koska siis David kutsuu hänen Herraksensa, kuin hän on hänen Poikansa? 45 Mutta kuin kaikki kansa sen kuuli, sanoi hän opetuslapsillensa: 46 Kavahtakaat kirjanoppineita, jotka tahtovat käydä pitkissä vaatteissa ja ottavat hyväksi tervehdykset turulla, ja ylimmäiset istuimet synagogissa, ja ylimmäiset siat ehtoollisissa, 47 Jotka syövä leskein huoneet, ja muodoksi pitävät pitkät rukoukset: heidän pitää saaman sitä raskaamman tuomion.

21 Mutta kuin hän katsoi, näki hän rikkaat panevan lahjojansa uhri-arkkuun. 2 Hän näki myös köyhän lesken panevan siihen kaksi ropoa. 3 Ja sanoi: totisesti sanon minä teille: tämä köyhä leski pani enemmän kuin nämät kaikki. 4 Sillä kaikki nämät panivat siitä, mitä heillä liiaksi oli, Jumalan uhriski, vaan tämä pani köyhydestänsä kaiken tavaransa, mikä hänellä oli. 5 Ja kuin muutamat sanoivat hänelle templistä, kuinka kauniilla kivillä ja kappaleilla se kaunistettu oli, niin hän sanoi: 6 Näitäkö te katselette? Ne päivät pitää tuleman, joina ei pidä kiveä kiven päälle jätettämän, jota ei maahan jaoteta. 7 Niin he kysyivät häneltä ja sanoivat: Mestari, koskas nämät tapahtuvat? ja mikä merkki on, koska nämät tulevat? 8 Hän sanoi: katsokaat, ettei teitä petetä; sillä moni tulee minun nimeeni ja sanoo: minä se olen! aika on kyllä

läsnä, älkää kuitenkään heitä seuratko. **9** Mutta kuin te kuulette sotia ja kapinoita, niin älkää peljästykö; sillä nämät pitää ensin tapahtuman, vaan ei kohta loppu ole. **10** Niin hän sanoi heille: kansa nousee kansaa vastaan, ja valtakunta valtakuntaa vastaan. **11** Ja suuret maan vapistukset pitää joka paikassa tuleman, nälkä ja rutto, kauhistukset ja suuret ihmeet taivaasta tapahtuvat. **12** Mutta ennen näitä kaikkia heittävät he kätensä teidän päällenne, vainoovat ja antavat ylön teitä synagogiin ja vankiuteen, ja vetävät teitä kuningasten ja esimiesten eteen, minun nimeni tähden. **13** Mutta se tapahtuu teille todistukseksi. **14** Niin pankaat nyt se teidän sydämeenne, ettette ennen ajattelisi, kuinka teidän pitää edestänne vastaaman: **15** Sillä minä annan teille suun ja viisauden, jota ei he voi puhua vastaan eikä seisoa vastaan, kaikki jotka teitä vastaan ovat. **16** Niin te myös annetaan ylön vanhimmilta, veljiltä, langoilta ja ystäviltä, ja muutamat teistä he tappavat, **17** Ja te tulette vihattaviksi kaikilta, minun nimeni tähden. **18** Vaan ei hiuskarvakaan pidä teidän päästänne hukkuman. **19** Pitäkää teidän sielunne kärsivällisyydessä. **20** Mutta kuin te näette Jerusalemin sotaväeltä piiritettävän, niin tietäkää, että hänen perikatonsa on lähestynyt. **21** Silloin ne, jotka Juudeassa ovat, paetkaan vuorille, ja jotka hänen keskellensä ovat, ne lähtekään sieltä ulos, ja jotka maalla ovat, älkään häneen menkö sisälle. **22** Sillä ne ovat kostopäivät, että kaikki täytettäisiin, mitkä kirjoitetut ovat. **23** Mutta voi raskaita ja imettäväisiä niinä päivinä! Sillä suuri vaiva pitää maan päällä oleman ja viha tämän kansan päällä. **24** Ja heidän pitää lankeeman miekan terään, ja he viedään vangiksi kaikkinaisen kansan sekaan. Ja Jerusalemi pitää tallattaman pakanoilta, siihen asti kuin pakanain aika täytetään. **25** Ja merkit pitää oleman auringossa ja kuussa ja tähdissä, ja maassa kansalla ahdistus epäilyksen tähden. Ja meri ja aallot pitää pauhaaman. **26** Ja ihmiset maassa pitää nääntymän pelvon ja odottamisen tähden niitä, mitkä maan piirin päälle tulevat; sillä taivaan voimat pitää liikutettaman. **27** Ja silloin heidän pitää näkemän Ihmisen Pojan tulevan pilvissä suurella voimalla ja kunnialla. **28** Mutta kuin nämät rupeevat tapahtumaan, niin katsokaat, ja nostakaat päanne ylös; sillä teidän lunastuksenne silloin lähestyy. **29** Ja hän sanoi heille vertauksen: katsokaat fikunapuuta ja kaikkia puita. **30**

Kuin ne jo puhkeevat, niin te näette ja itse teistänne ymmärrätte, että suvi on jo läsnä. **31** Niin myös te, kuin te näette nämät tapahtuvan, tietäkää, että Jumalan valtakunta on läsnä. **32** Totisesti minä sanon teille: ei tämän sukukunnan pidä suinkaan hukkuman, siihenasti kuin nämät kaikki tapahtuvat. **33** Taivas ja maa on hukkuva, vaan minun sanani ei pidä ikänä hukkaantuman. **34** Mutta kavahtakaat, ettei teidän sydämeenne koskaan raskauteta ylönsyömisestä ja juopumisesta ja elatuksen murheesta, ja se päivä tulee äkisti teidän päällenne. **35** Sillä se tulee niinkuin paula kaikkein ylitse, jotka koko maan päällä asuvat. **36** Sentähden valvokaat ja aina rukoilkaat, että te mahdolliset olisitte kaikkia näit välttämään, jotka pitää tapahtuman, ja seisomaan Ihmisen Pojan edessä. **37** Ja hän opetti päivällä templissä, mutta yöllä meni hän ulos ja oli yötä vuorella, joka kutsutaan Öljymäeksi. **38** Ja kaikki kansa tuli varhain hänen tykönsä templiin, häntä kuulemaan.

22 Niin lähestyi makian leivän juhlapäivä, joka pääsiäiseksi kutsutaan. **2** Ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet etsivät, kuinka he olisivat hänen saaneet tappa. Mutta he pelkäsivät kansaa. **3** Niin saatana oli mennyt Juudaan sisälle, jonka liikanimi oli Iskariot, joka oli kahdentoistakymmenen luvusta. **4** Ja hän meni pois ja puhutteli ylimmäisiä pappeja ja päämiehiä, kuin hän oli hänen heille pettävä. **5** Ja he ihastuivat ja lupasivat hänelle rahaa. **6** Ja hän lupasi sen heille, ja etsi soveliaista aikaa, saadaksensa häntä pettää ilman hasuta. **7** Niin makian leivän päivä tuli, jona pääsiäislammas piti teurastettaman, **8** Ja hän lähetti Pietarin ja Johanneksen, sanoen: menkää valmistamaan meille pääsiäislammas syödäksemme. **9** Niin he sanoivat hänelle: kussas tahdot meitä valmistamaan? **10** Hän sanoi heille: katso, kuin te kaupunkiin tulette sisälle, kohtaa teitä ihminen, kantain vesiasiaa: seuratkaat häntä siihen huoneeseen, johonka hän menee. **11** Ja sanokaat sen huoneen perheenisännälle: Mestari sanoo sinulle: kussa on maja, jossa minä syön pääsiäislampaan opetuslasteni kanssa? **12** Ja hän osoittaa teille suuren salin rakennetun; valmistakaat siellä. **13** Niin he menivät ja löysivät niinkuin hän heille sanonut oli, ja valmistivat pääsiäislampaan. **14** Ja kuin jo aika tullut oli, istui hän pöydän tykönä ja kaksitoistakymmentä apostolia hänen kanssansa. **15**

Ja hän sanoi heille: minä olen halulla halainnut syödä tätä pääsiäislammasta teidän kanssanne, ennekuin minä kärsin. 16 Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan silleen siitä syö, siihenasti kuin se täytetään Jumalan valtakunnassa. 17 Ja hän otti kalkin, kiitti, ja sanoi: ottakaat ja jakakaat keskenänne. 18 Sillä minä sanon teille, etten minä suinkaan juo viinapuun hedelmää, siihenasti kuin Jumalan valtakunta tulee. 19 Ja hän otti leivän, kiitti ja mursi, ja antoi heille, sanoen: tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan: se tehkää minun muistokseni; 20 Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen, sanoen: tämä kalkki on uusi Testamentti, minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan. 21 Kuitenkin, katso, minun pottajani käsi on minun kanssani pöydällä. 22 Ja tosin Ihmisen Poika menee niinkuin päätetty on: kuitenkin voi sitä ihmistä, jolta hän petetään! 23 Ja he rupesivat kyselemään keskenänsä: kuka olis se heistä, joka sen tekevä olis? 24 Mutta heidän välillensä tuli myös riita, kuka heistä näkyis suurin olevan. 25 Niin hän sanoi heille: kansain kuninkaata valitsevat heitä, ja joilla valta on heidän ylitsensä, ne kutsutaan armollisiksi herroiksi. 26 Mutta ette te niin: vaan joka teistä suurin on, se olkoon niinkuin nuorin, ja joka ylimmäinen on, se olkoon niinkuin se, joka palvelee. 27 Sillä kumpi suurempi on: se joka atrioitsee, taikka se joka palvelee? eikö se joka atrioitsee? mutta minä olen teidän keskellänne niinkuin se, joka palvelee. 28 Mutta te olette ne, jotka minun kiusauksissani minun kanssani pysytte. 29 Ja minä säädin teille, niinkuin minun Isäni sääsi minulle, valtakunnan: 30 Että teidän pitää syömän ja juoman minun pöydälläni minun valtakunnassani, ja istuman istuimilla, ja tuomitseman kaksitoistakymmentä Israelin sukukuntaa. 31 Niin sanoi myös Herra: Simon, Simon, katso, saatana on teitä pyytänyt seuloaksensa niinkuin nisuja. 32 Vaan minä rukoilin sinun edestä, ettei sinun uskos puuttuman pidä. Ja kuin sinä kerran palajat, niin vahvista veljiäs. 33 Niin hän sanoi hänelle: Herra, minä olen valmis sinun kanssas sekä vankiuteen että kuolemaan menemään. 34 Mutta hän sanoi: Pietari, minä sanon sinulle, ei laula tänäpäpä kukko ennen kuin sinä kolmasti kiellät tuntevas minua. 35 Ja hän sanoi heille: kuin minä lähetin teidät ilman sakkia ja kukkaroa ja kenkiä, puuttuiko teiltä mitään? He sanoivat: ei mitään. 36 Niin hän sanoi heille:

vaan nyt, jolla säkki on, ottakoon sen, niin myös kukkaren; ja jolla ei ole, se myykään hameensa ja ostakaan miekan. 37 Sillä minä sanon teille: vielä sekun mikä kirjoitettu on, pitää minussa täytettämän: hän on pahantekiäin sekaan luettu; sillä ne, mitkä minusta kirjoitetut ovat, pitää loppuman. 38 Niin he sanoivat: Herra, katso, tässä on kaksi miekkaa. Hän sanoi heille: kyllä siinä on. 39 Ja hän läksi ulos ja meni, niinkuin hänen tapansa oli, Öljymäelle; niin seurasivat myös häntä hänen opetuslapsensa. 40 Ja kuin hän siihen paikkaan tuli, sanoi hän heille: rukoilkaat, ettette tulisi kiusaukseen. 41 Ja hän erkani heistä lähes kivellä heittää ja laski polvillensa, rukoili, 42 Sanoen: Isä, jos sinä tahdot, niin ota pois minulta tämä kalkki, kuitenkin ei minun tahtoni, mutta sinun olkoon. 43 Niin enkeli taivaasta ilmestyi hänelle ja vahvisti häntä. 44 Ja kuin hän sangen suuress ahdistuksessa oli, rukoili hän hartaammin. Ja oli hänen hikensä niinkuin verenpisarat, jotka maan päälle putosivat. 45 Ja kuin hän nousi rukoilemasta ja tuli opetuslastensa tykö, löysi hän ne murheen tähden makaamasta, 46 Ja hän sanoi heille: mitä te makaatte? nouskaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeaisi. 47 Vielä hänen puhuissansa, katso, joukko ja se, joka kutsuttiin Juudas, yksi kahdestatoistakymmenestä, kävi heidän edellensä, ja lähestyi Jesusta suuta antamaan hänen. 48 Niin Jesus sanoi hänelle: Juudas, suun antamisellako sinä Ihmisen Pojan petät? 49 Kuin ne, jotka hänen ympärillensä olivat, näkivät, mitä tuleva oli, sanoivat he hänelle: Herra, emmekö me lyö miekalla? 50 Ja yksi heistä löi pappein päämiehen palveliaa ja hakkasi pois hänen oikean korvansa. 51 Mutta Jesus vastaten sanoi: sallikaat tähän asti tulla. Ja kuin hän rupesi hänen korvaansa, paransi hän sen. 52 Mutta Jesus sanoi niille, jotka häntä vastaan olivat tulleet, ylimmäisille papeille ja templin haltioille ja vanhimmille: niinkuin ryövärin tykö te läksitte miekoilla ja seipäillä. 53 Minä olin joka päivä teidän kanssanne templissä, ja ette ojentaneet kättä minun päälleni; mutta tämä on teidän hetkenne ja pimeyden valta. 54 Niin he kiinni ottivat hänen ja taluttivat, ja veivät hänen sisälle ylimmäisen papin huoneeseen. Mutta Pietari seurasi taampana. 55 Ja niin he virittivät valkian keskelle kartanoa, ja ynnä yhdessä istuivat, istui myös Pietari heidän seassansa. 56 Mutta kuin yksi piika näki hänen valkian tykönä istuvan, katsoi hän hänen

päällensä, ja sanoi: tämä oli myös hänen kanssansa. 57 Vaan hän kielsi hänen ja sanoi: vaimo, en minä tunne häntä. 58 Ja vähän hetken perästä näki toinen hänen, ja sanoi: sinä myös olet yksi heistä. Pietari sanoi: ihminen, en ole. 59 Ja lähes yhden hetken perästä todisti myös toinen, sanoen: totisesti tämä oli myös hänen kanssansa; sillä hän on Galileasta. 60 Niin Pietari sanoi: ihminen, en minä tiedä, mitäs sanot. Ja kohta, vielä hänen puhuissansa, laului kukko. 61 Ja Herra käänsi itsensä ja katsoi Pietarin päälle, ja Pietari muisti Herran puheen, kuin hän hänelle sanoi: ennenkuin kukko laulaa, kolmasti sinä minun kiellät. 62 Ja Pietari meni ulos ja itki katkerasti. 63 Mutta miehet, jotka Jesusta kiinni pitivät, pilkkasivat häntä ja löivät häntä, 64 Peittivät hänen silmänsä, ja löivät häntä poskelle, ja kysyivät häneltä, sanoen: arvaa, kuka se on, joka sinua löi. 65 Ja paljon muuta pilkkaa sanoivat he häntä vastaan. 66 Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat kansan vanhimmat ja ylimmäiset papit ja kirjanoppineet ja veivät hänen oikeutensa eteen, 67 Sanoen: oletkos Kristus? sano meille. Niin hän sanoi heille: jos minä sanon teille, ette usko, 68 Ja jos minä myös kysyn, niin ette vastaa minua, ette myös päästä minua. 69 Tästedes istuu Ihmisen Poika Jumalan voiman oikialla kädellä. 70 Niin he sanoivat kaikki: sinä olet siis Jumalan Poika? sanoi hän heille: tepä sen sanotte, että minä olen. 71 Niin he sanoivat: mitä me silleen todistusta tarvitsemme, sillä me olemme sen kuulleet hänen omasta suustansa.

23 Ja kaikki heidän joukkonsa nousi ylös, ja he veivät hänen Pilatuksen tykö. 2 Ja he rupesivat kantamaan hänen päällensä, sanoen: tämän me löysimme kansaa viettelevän ja kieltävän keisarille veroa antamasta ja sanovan itsensä olevan kuninkaan Kristuksen. 3 Niin Pilatus kysyi häneltä, sanoen: oletkos Juudalaisten kuningas? Hän vastasi häntä ja sanoi: sinäpä sen sanot. 4 Mutta Pilatus sanoi pappein päämiehille ja kansalle: en minä löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä. 5 Mutta he kävivät päälle, sanoen: hän kehoittaa kansan, opettain koko Juudeassa, ja on ruvennut Galileasta hamaan tähän asti. 6 Mutta kuin Pilatus kuuli Galileaa manittavan, kysyi hän, josko hän Galileasta oli. 7 Ja kuin hän ymmärsi, että hän Herodeksen läänistä oli, lähetti hän hänen Herodeksen tykö, joka myös silloin oli Jerusalemissa. 8 Kuin Herodes näki Jesuksen, ihastui hän sängen

suuresti; sillä hän oli jo kauvan aikaa häntä halainnut nähdäksensä, että hän oli paljon hänestä kuullut, ja toivoi häneltä jonkun ihmeen näkevänsä, 9 Ja kysyi häneltä moninaisista; mutta ei hän mitään häntä vastannut. 10 Niin ylimmäiset papit ja kirjanoppineet seisovivat ja kantoivat kovin hänen päällensä. 11 Mutta Herodes huovinensa katsoi hänen ylös, ja pilkkasi häntä, pani hänen päällensä valkian vaatteen, ja lähetti jälleen Pilatuksen tykö. 12 Sinä päivänä tuli Pilatus ja Herodes ystäviksi keskenänsä; sillä he olivat ennen vihamiehet olleet keskenänsä. 13 Niin Pilatus kutsui kokoon ylimmäiset papit ja valtamiehet ja kansan. 14 Ja sanoi heille: te olette tämän ihmisen minulle tuoneet niinkuin kansan häiriitsiän, ja katso, minä olen häntä tutkinut teidän edessäni ja en löydä yhtään vikaa tässä ihmisessä, joista te kannatte hänen päällensä, 15 Eikä Herodeskaan; sillä minä lähetin teidät hänen tykönsä, ja katso, ei häneltä yhtään hengen rikosta ole tehty. 16 Sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää. 17 Mutta hänen piti joka juhlanan päästämän heille yhden vallallensa. 18 Niin koko joukko huusi ja sanoi: ota tämä pois, ja päästä meille Barabbas, 19 Joka oli kapinan ja miestapoin tähden, kuin kaupungissa tapahtunut oli, vankiuteen heitetty. 20 Niin Pilatus taas puhui heille ja tahtoi Jesuksen päästää. 21 Mutta he huusivat sitä vastaan, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä! 22 Mutta hän sanoi kolmannen kerran heille: mitäs hän pahaa teki? en minä löydä yhtään hengenrikosta hänessä: sentähden tahdon minä hänen rangaistuna päästää. 23 Mutta he kävivät päälle suurella äänellä, pyytäin häntä ristiinnaulittaa. Ja heidän ja ylimmäisten pappein ääni sai vallan. 24 Ja Pilatus tuomitsi heidän anomisensa jälkeen, 25 Ja päästi sen heille, joka kapinan ja miestapoin tähden oli vankiuteen heitetty, jota he anoivat; mutta Jesuksen antoi hän heidän haltuunsa. 26 Ja kuin he hänen veivät ulos, käsitivät he yhden, Simonin Kyrenistä, joka maalta tuli, ja panivat hänen päällensä ristin, sitä Jesuksen jäljessä kantamaan. 27 Mutta häntä seurasi suuri joukko kansaa ja vaimoja, jotka häntä itkivät ja parkuivat. 28 Niin Jesus käänsi itsensä heidän puoleensa, ja sanoi: Jerusalemin tyttäret, älkääät minua itkekö, vaan itkekääät itse teitänne ja teidän lapsianne; 29 Sillä katso, päivät tulevat, joina he sanovat: autuaat ovat hedelmättömät, ja ne kohdat, jotka ei synnyttäneet, ja

ne nisät, jotka ei imettäneet. 30 Silloin he rupeevat sanomaan vuorille: langetkaat meidän päällemme, ja kukkuloille: peittäkää meitä. 31 Sillä jos he nämät tekevät tuoreessa puussa, mitä sitte kuivassa tapahtuu? 32 Niin vietiin myös hänen kanssansa kaksi muuta pahantekijää surmattaa. 33 Ja kuin he siihen siaan tulivat, joka Pääkallon paikaksi kutsutaan, siinä he hänen ristiinnaulitsivat ja ne pahantekijät, yhden oikialle ja toisen vasemmalle puolelle. 34 Niin sanoi Jesus: Isä, anna heille anteeksi, sillä ei he tiedä, mitä he tekevät. Ja he jakoivat hänen vaatteensa ja heittivät niistä arpaa. 35 Ja kansa seisoi ja katseli, mutta päämiehet pilkkasivat häntä heidän kanssansa ja sanoivat: muita hän vapahti, vapahtakaan itsensä, jos hän on Kristus, Jumalan valittu. 36 Ja huovit myös pilkkasivat häntä, menivät ja kokottivat hänelle etikkaa, 37 Ja sanoivat: jos olet Juudalaisten kuningas, niin vapahda itse sinus. 38 Oli myös hänestä päällekirjoitus Grekan, Latinan ja Hebrean puustaveilla kirjoitettu: Tämä on Juudalaisten kuningas. 39 Niin yksi pahantekijöistä, jotka ripustetut olivat, pilkkasi häntä ja sanoi: jos sinä olet Kristus, niin vapahda sinus ja meitä. 40 Mutta toinen vastasi ja nuhteli häntä sanoen: etkö sinäkään Jumalaa pelkää, ettäs olet yhdessä kadotuksessa? 41 Ja tosin me olemme oikein siinä, sillä me saamme meidän töidemme ansion jälkeen; mutta ei tämä mitään pahaa tehnyt. 42 Ja sanoi Jesuskelle: Herra, muista minua, kuin tulet valtakuntaas. 43 Niin Jesus sanoi hänelle: totisesti sanon minä sinulle: tänäpäpä pitää sinun oleman minun kanssani paradisisissa. 44 Ja se oli lähes kuudes hetki, ja pimeys tuli kaiken maan päälle, hamaan yhdeksänteen hetkeen asti. 45 Ja aurinko pimeni, ja templin esivaate repesi kahtia, 46 Ja Jesus huusi suurella äänellä ja sanoi: Isä, sinun käsiis minä annan henkeni. Ja kuin hän sen oli sanonut, antoi hän henkensä. 47 Mutta kuin sadanpäämies näki, mitä tapahtui, kunnioitti hän Jumalaa ja sanoi: tosin oli tämä ihminen hurskas. 48 Ja kaikki kansa, joka sinne katselemaan meni, kuin he näkivät, mitä siellä tapahtui, löivät rintoihinsa ja palasivat kotiansa. 49 Mutta kaikki hänen tuttavansa seisoivat taampana ja vaimot, jotka häntä Galileasta seuranneet olivat, näkivät nämät. 50 Ja katso, raatimie, nimeltä Joseph, joka oli jalo ja hurskas mies, 51 Joka ei ollut mieltynyt heidän neuvoonsa ja tekoonsa, syntynyt Arimatiassa,

Juudalaisten kaupungissa, joka myös itse odotti Jumalan valtakuntaa: 52 Tämä meni Pilatuksen tykö ja anoi Jesuksen ruumista, 53 Ja otti sen alas ja kääri liinavaatteeseen ja pani sen hautaan, joka kallioon hakattu oli, johonka ei yksikään ennen pantu ollut. 54 Ja se oli valmistuspäivä, ja sabbati lähestyi. 55 Niin vaimot seurasivat jäljestä, jotka hänen kanssansa tulleet olivat Galileasta, ja katselivat hautaa, ja kuinka hänen ruumiinsa pantu oli. 56 Mutta he palasivat ja valmistivat hyvänhajuisia yrtejä ja voiteita; vaan sabbatina he lepäsivät lain käskyn jälkeen.

24 Mutta ensimmäisenä sabbatin päivänä, sangen varhain, tulivat he haudalle ja kantoivat hyvänhajuisia yrtejä, jotka he olivat valmistaneet, ja muutamat heidän kanssansa, 2 Niin he löysivät kiven haudalta vieritetyksi pois, 3 Ja menivät siihen sisälle eikä löytäneet Herran Jesuksen ruumista. 4 Ja tapahtui, kuin he siitä epäilivät, katso, kaksi miestä seisoi heidän tykönänsä kiiltävissä vaatteissa. 5 Niin he peljästyivät ja löivät kasvonsa maata päin. He sanoivat heille: miksi te elävää kuolleiden seassa etsitte? 6 Ei hän ole täällä, mutta nousi ylös; muistakaat, kuinka hän teille sanoi, kuin hän vielä Galileassa oli, 7 Sanoen: Ihmisen Poika pitää annettaman ylön syntisten ihmisten käsiin, ja ristiinnaullittaman, ja kolmantena päivänä nouseman ylös. 8 Ja he muistivat hänen sanansa, 9 Ja palasivat jälleen haudalta ja ilmoittivat kaikki nämät yhdelletoistakymmenelle ja kaikille muille. 10 Ja ne olivat Maria Magdalena ja Johanna ja Maria, Jakobin äiti, ja muita heidän kanssansa, jotka näitä apostoleille ilmoittivat. 11 Ja heidän puheensa näkyi heille houraukseksi, eikä he uskoneet heitä. 12 Mutta Pietari nousi ja juoksi haudalle, ja kuin hän kurkisti sisälle, näki hän ainoasti liinavaatteet pantuna, ja meni pois ihmetellen itsellensä sitä, mikä tapahtunut oli. 13 Ja katso, kaksi heistä meni sinä päivänä yhteen kylään, joka oli Jerusalemistä kuudenkymmenen vakomitan päässä, Emaus nimeltä, 14 Ja puhuivat keskenänsä kaikista niistä, mitkä tapahtunut oli. 15 Ja tapahtui heidän puhuissansa ja tutkistelllessansa keskenänsä, että Jesus itse heitä lähestyi ja matkusti heidän kanssansa. 16 Mutta heidän silmänsä pidettiin, ettei he häntä tunteneet. 17 Niin hän sanoi heille: mitkä puheet ne ovat, joita te pidätte keskenänne käydessänne, ja olette murheelliset? 18 Niin vastasi

yksi, Kleopas nimeltä, ja sanoi hänelle: oletkos ainoa muukalainen Jerusalemissa, joka et tiedä, mitä siellä näinä päivinä tapahtui? **19** Ja hän sanoi heille: mitä? He sanoivat hänelle: Jesuksesta Natsarealaisesta, joka oli väkevä propheta töissä ja sanoissa, Jumalan ja kaiken kansan edessä. **20** Kuinka meidän ylimmäiset papit ja päämiehet antoivat ylös hänen kuoleman kadotukseen, ja ristiinnaulitsivat hänen. **21** Mutta me luulimme hänen siksi, joka Israelin piti lunastaman. Ja paitsi kaikkia näitä on jo kolmas päivä tänäpäivänä, kuin nämät tapahtuivat. **22** Mutta myös muutamat vaimot meistä ovat meitä peljättäneet, jotka varhain aamulla tulivat haudalle, **23** Ja kuin ei löytäneet hänen ruumistansa, tulivat he ja sanoivat, että he enkeleinkin näyn nähneet olivat, jotka sanoivat hänen elävän. **24** Ja muutamat niistä, jotka meidän kanssamme olivat, menivät haudalle ja löysivät niinkuin vaimot olivat sanoneet; mutta ei he häntä nähneet. **25** Ja hän sanoi heille: oi te tomppelit ja hitaan sydäimestä uskomaan niitä kaikkia, mitä prophetat puhuneet ovat! **26** Eikö Kristuksen pitänyt näitä kärsimän ja kunniaansa käymän sisälle? **27** Ja hän rupesi Moseksesta ja kaikista prophetaista, ja selitti heille kirjoitukset, jotka hänestä olivat. **28** Ja he lähestyivät kylää, johonka he menivät, ja hän teeteli itsensä edemmä käymään. **29** Ja he vaativat häntä, sanoen: ole meidän kanssamme, sillä ehtoo joutuu ja päivä on laskenut; ja hän meni olemaan heidän kanssansa. **30** Ja tapahtui, kuin hän atrioitsi heidän kanssansa, otti hän leivän, kiitti, mursi ja antoi heille. **31** Niin heidän silmänsä aukenivat ja he tunsivat hänen. Ja hän katosi heidän edestänsä. **32** Ja he sanoivat keskenänsä: eikö meidän sydämemme meissä palanut, kuin hän tiellä meitä puhutteli ja selitti meille kirjoitukset? **33** Ja he nousivat sillä hetkellä ja palasivat Jerusalemiin, ja löysivät ne yksitoistakymmentä koossa ja ne, jotka niiden kanssa olivat, **34** Jotka sanoivat: Herra on totisesti noussut ylös ja ilmaantui Simonille. **35** Ja he juttelivat heille, mitä tiellä tapahtunut oli, ja kuinka hän heiltä oli tuttu leivän murtamisessa. **36** Mutta kuin he näitä puhuivat, seisoi itse Jesus heidän keskellensä ja sanoi heille: rauha olkoon teille! **37** Niin he hämmästyivät ja peljästyivät, ja luulivat näkevänsä hengen. **38** Ja hän sanoi heille: mitä te pelkäätte? ja miksi senkaltaiset ajatukset tulevat sydämeenne? **39** Katsokaat käsiäni ja jalkojani, että minä itse olen:

ruvetkaat minuun ja katsokaat; sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niinkuin näette minulla olevan. **40** Ja kuin hän nämät sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja jalkansa. **41** Mutta koska ei he vielä uskoneet ilon tähden, vaan ihmettelivät, sanoi hän heille: onko teillä tässä mitään syötävää? **42** Niin he panivat hänen eteensä kappaleen paistettua kalaa ja vähän kimalaisen hunajaa. **43** Ja hän otti sen ja söi heidän nähtensä. **44** Niin hän sanoi heille: nämät ovat ne sanat, jotka minä puhuin teille, kuin minä vielä tiedän kanssanne olin; sillä kaikki pitää täytettämän, mitä kirjoitettu on Moseksen laissa ja prophetaissa ja psalmeissa minusta. **45** Silloin hän avasi heidän ymmärryksensä, kirjoituksia ymmärtämään, **46** Ja sanoi heille: niin on kirjoitettu, ja niin tuli Kristuksen kärsiä ja nousta kuolleista kolmantena päivänä, **47** Ja saarnattaman hänen nimeensä parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa, ruveten Jerusalemissa. **48** Mutta te olette näiden todistajat. **49** Ja katso, minä lähetän minun Isäni lupauksen teidän päällenne. Mutta te olkaat Jerusalemissa siihenasti kuin te puutetaan voimalla korkeudesta. **50** Niin hän vei heidät ulos hamaan Betaniaan, ja nosti kätensä ja siunasi heitä. **51** Ja tapahtui, kuin hän heitä siunannut oli, erkani hän heistä ja meni ylös taivaaseen. **52** Mutta kuin he häntä kumartaneet ja rukoilleet olivat, palasivat he Jerusalemiin suurella ilolla, **53** Ja olivat aina templissä, kiittivät ja kunnioittivat Jumalaa. Amen!

Johanneksen

1 Alussa oli sana, ja se Sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se Sana. **2** Tämä oli alussa Jumalan tykönä. **3** Kaikki ovat sen kautta tehdyt, ja ilman sitä ei ole mitään tehty, joka tehty on. **4** Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valkeus, **5** Ja valkeus paistaa pimeydessä, jota ei pimeys käsittänyt. **6** Yksi mies oli lähetetty Jumalalta, jonka nimi oli Johannes: **7** Se tuli valkeudesta todistamaan, että kaikki uskoisivat hänen kauttansa. **8** Ei hän ollut valkeus, mutta hän oli lähetetty valkeudesta todistamaan. **9** Se oli toinen valkeus, joka valistaa kaikki ihmiset, jotka maailmaan tulevat; **10** Se oli maailmassa, ja maailma oli hänen kauttansa tehty, ja ei maailma häntä tuntenut. **11** Hän tuli omillensa, ja ei hänen omansa häntä ottaneet vastaan, **12** Mutta niille, jotka hänen ottivat vastaan, antoi hän voiman Jumalan lapsiksi tulla, jotka uskovat hänen nimensä päälle, **13** Jotka ei verestä eikä lihan tahdosta ei myös miehen tahdosta, mutta Jumalasta syntyneet ovat. **14** Ja Sana tuli lihaksi ja asui meidän seassamme, (ja me näimme hänen kunniansa niinkuin ainoan Pojan kunnian Isästä,) täynnä armoa ja totuutta. **15** Johannes todisti hänestä, ja huusi, sanoen: tämä oli se, josta minä sanoin: minun jälkeeni on tuleva, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä. **16** Ja me olemme kaikki hänen täydellisyydestänsä saaneet ja armon armosta. **17** Sillä laki on Moseksen kautta annettu: armo ja totuus on Jesuksen Kristuksen kautta tullut. **18** Ei ole kenkään koskaan Jumalaa nähnyt: ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, hän ilmoitti meille. **19** Ja tämä on Johanneksen todistus, kuin Juudalaiset lähettivät Jerusalemistä papit ja Leviläiset kysymään häneltä: kukas olet? **20** Ja hän todisti ja ei kieltänyt, ja hän todisti, sanoen: en minä ole Kristus. **21** Ja he kysyivät häneltä: kukas siis? oletkos Elias? Hän sanoi: en. Oletkos propheta? Hän vastasi: en. **22** Niin he sanoivat hänelle: kukas olet? että me antaisimme niille vastauksen, jotka meidät lähettivät: mitäs sanot itsestä? **23** Hän sanoi: minä olen huutava ääni korvessa: valmistakaat Herran tietä, niinkuin Jesaias propheta sanoi. **24** Ja jotka lähetetyt olivat, olivat Pharisealaisista. **25** Ja he kysyivät häneltä ja sanoivat hänelle: miksi siis sinä kastat, jos et ole Kristus, etkä Elias, etkä propheta? **26** Johannes vastasi heitä ja

sanoi: minä kastan vedellä; mutta teidän keskellänne seisoo, jota ette tunne: **27** Hän on se, joka minun jälkeeni tulee, joka minun edelläni on ollut, jonka kengän rihmoja en minä ole kelvollinen päästämään. **28** Nämät tapahtuivat Betabarassa, sillä puolella Jordania, kussa Johannes kasti. **29** Toisena päivänä näki Johannes Jesuksen tykönsä tulevan, ja sanoi: katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnin! **30** Tämä on se, josta minä sanoin: minun jälkeeni tulee mies, joka minun edelläni on ollut; sillä hän oli ennen kuin minä. **31** Ja en minä häntä tuntenut; mutta että hän ilmestyi Israelissa, sentähden tulin minä vedellä kastamaan. **32** Ja Johannes todisti, sanoen: minä näin Hengen taivaasta tulevan alas niinkuin kyyhkyisen ja seishtavan hänen päällensä. **33** Ja en minä häntä tuntenut; mutta joka minun lähetti vedellä kastamaan, se sanoi minulle: jonka päälle sinä näet Hengen tulevan alas ja seishtavan hänen päällensä, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä. **34** Ja minä näin sen ja todistin hänen olevan Jumalan Pojan. **35** Toisena päivänä seisoi Johannes taas ja kaksi hänen opetuslapsistansa, **36** Ja kuin hän näki Jesuksen käyvän, sanoi hän: katso, Jumalan Karitsa! **37** Ja ne kaksi opetuslasta kuuluivat hänen puhuvan, ja seurasivat Jesusta. **38** Mutta Jesus käänsi itsensä ja näki ne seuraavan, ja sanoi heille: Mitä te etsitte? Niin he sanoivat hänelle: Rabbi (se on niin paljo sanottu: opettaja) kussas asut? **39** Hän sanoi heille: tulkaat ja katsokaat; ja he tulivat ja näkivät, kussa hän asui, ja olivat sen päivän hänen tykönänsä, ja se oli lähes kymmenes hetki. **40** Andreas, Simon Pietarin veli, oli yksi niistä kahdesta, jotka sen Johannekselta kuulleet olivat ja häntä seurasivat. **41** Tämä löysi ensin veljensä Simonin, ja sanoi hänelle: me löysimme Messiaan; se on niin paljo kuin: voideltu. **42** Ja hän toi hänen Jesuksen tykö. Mutta kuin Jesus katsoi hänen päällensä, sanoi hän: sinä olet Simon Jonan poika, ja sinä pitää kutsuttaman Kephas; se on niin paljo kuin: kallio. **43** Toisena päivänä tahtoi Jesus mennä Galileaan, ja löysi Philippuksen ja sanoi hänelle: seuraa minua! **44** Mutta Philippus oli Betsaidasta, Andreaksen ja Pietarin kaupungista. **45** Philippus löysi Natanaelin ja sanoi hänelle: me olemme löytäneet sen, josta Moses kirjoitti laissa ja prophetat, Jesuksen, Josephin pojan Natsaretista. **46** Ja Natanael sanoi hänelle: tulleeo Natsaretista jotain hyvää? Philippus

sanoi hänelle: tule ja katso. **47** Jesus näki Natanaelin tykönsä tulevan, ja sanoi hänestä: katso, totisesti oikia Israelilainen, jossa ei petosta ole. **48** Natanael sanoi hänelle: mistäs minut tunnet? Jesus vastasi ja sanoi hänelle: ennen kuin Philippus kutsui sinua fikunapuun alla ollessas, näin minä sinun. **49** Vastasi Natanael ja sanoi hänelle: Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, sinä olet Israelin kuningas. **50** Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä uskot, että minä sanoin sinulle: minä näin sinut fikunapuun alla. Sinä saat vielä suurempia nähdä. **51** Ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä teille: tästedes pitää teidän näkemän taivaan avoinna, ja Jumalan enkelit astuvan ylös ja tulevan alas Ihmisen Pojan päälle.

2 Ja kolmantena päivänä olivat häät Galilean Kaanassa, ja Jesuksen äiti oli siellä; **2** Niin Jesus ja hänen opetuslapsensa kutsuttiin myös häihin. **3** Ja kun viina puuttui, sanoi Jesuksen äiti hänelle: ei heillä ole viinaa. **4** Jesus sanoi hänelle: vaimo! mitä minun on sinun kanssas? ei minun aikani ole vielä tullut. **5** Hänen äitinsä sanoi palvelijoille: mitä hän teille sanoo, se tehkää. **6** Niin siellä oli kuusi kivistä vesi-astiaa pantuna Juudalaisten puhdistamisen tavan jälkeen, ja kukin veti kaksi eli kolme mitta. **7** Jesus sanoi heille: täyttäkää vesi-astiat vedellä. Ja he täyttivät ne ylen täyteen. **8** Ja hän sanoi heille: pankaat nyt sisälle ja viekää edeskäyvälle. Ja he veivät. **9** Mutta kuin edeskäypä maisti sitä vettä, joka viinaksi tullut oli, (eikä tietänyt, kusta se tuli, mutta palveliat tiesivät, jotka veden ammensivat,) kutsui edeskäypä yljän, **10** Ja sanoi hänelle: jokainen antaa ensisti hyvää viinaa, ja kuin juovutaan, niin sitte huonompaa: sinä kätkit hyvän viinan tähän asti. **11** Tämä on ensimmäinen tunnustähti, jonka Jesus teki Galilean Kaanassa, ja ilmoitti kunniansa. Ja hänen opetuslapsensa uskoivat hänen päällensä. **12** Sitte meni hän alas Kapernaumiin ja hänen äitinsä ja hänen veljensä ja hänen opetuslapsensa, eikä siellä kauvan viipyneet. **13** Ja Juudalaisten pääsiäinen oli läsnä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin, **14** Ja löysi templissä istuvan ne, jotka karjaa, lampaista ja kyykyläisiä myyskentelivät, ja vaihettajat. **15** Ja hän teki ruoskan köysistä, ja ajoi ulos ne kaikki temppeleistä ja lampaat ja karjan, ja heitti pois vaihettajain rahat ja maahan kukisti pöydät. **16** Ja sanoi niille, jotka kyhkyisiä myivät: viekää nämät täältä pois ja älkää tehkö

minun Isäni huonetta kauppahuoneeksi. **17** Mutta hänen opetuslapsensa muistivat kirjoitetuksi: sinun huonees kiivaus on minun syönyt. **18** Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: mitä merkkiä sinä meille osoitat, että näitä teet? **19** Jesus vastasi ja sanoi heille: jaottakaat maahan tämä templi, ja minä tahdon sen kolmantena päivänä rakentaa ylös. **20** Niin Juudalaiset sanoivat: tätä templiä on rakennettu kuusiviidettäkymmentä ajastaikaa, ja sinä rakennat sen kolmena päivänä? **21** Mutta hän sanoi ruumiinsa templistä. **22** Kuin hän siis oli kuolleista nousut, muistivat hänen opetuslapsensa hänen sen heille sanoneeksi, ja uskoivat Raamatun ja puheen, minkä Jesus oli puhunut. **23** Mutta kuin hän pääsiäis-juhlapäivänä oli Jerusalemissa, uskoivat monta hänen nimensä päälle, kuin he näkivät ne tunnustähdet mitkä hän teki. **24** Mutta ei Jesus uskonut itsiänsä heille; sillä hän tuns heidät kaikki, **25** Ja ei tarvinnut, että joku olis ihmisestä todistanut; sillä hän tiesi, mitä ihmisessä oli.

3 Niin oli yksi mies Pharisealaisista, Nikodemus nimeltä, Juudalaisten ylimmäinen. **2** Se tuli yöllä Jesuksen tykö ja sanoi hänelle: Mestari, me tiedämme, että sinä olet Jumamalasta opettajaksi tullut; sillä ei taida kenkään niitä tunnustähtiä tehdä, joita sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssansa. **3** Jesus vastasi ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku vastuudesta synny, ei hän taida Jumalanmalan valtakuntaa nähdä. **4** Nikodemus sanoi hänelle: kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä? taitaako hän äitinsä kohtuun jälleen mennä, ja syntyä? **5** Jesus vastasi: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku synny vedestä ja Hengestä ei hän taida Jumalan valtakuntaan sisälle tulla. **6** Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä Hengestä syntynyt on se on henki. **7** Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän pitää uudesta syntymän. **8** Tuuli puhalttaa, kussa hän tahtoo, ja sinä kuulet hänen humunsa, ja et tiedä, kusta hän tulee taikka kuhunka hän menee: näin on jokainen, joka Hengestä syntynyt on. **9** Vastasi Nikodemus ja sanoi hänelle: kuinka ne taitavat tapahtua? **10** Jesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet mestari Israelissa, ja et näitä tiedä! **11** Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: me puhumme, mitä me tiedämme, ja todistamme, mitä me näemme, ja ette ota vastaan meidän todistustamme. **12** Jos minä maallisia

teille sanoin, ja ette usko: kuinka te uskoisitte, jos minä taivaallisia teille sanoisin? 13 Ei astu kenkään ylös taivaasen, vaan joka taivaasta astui alas, Ihmisen Poika, joka on taivaassa. 14 Ja niinkuin Moses ylensi kärkeen korvessa, niin myös Ihmisen Poika pitää ylennettämän. 15 Että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. (aiōnios g166) 16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. (aiōnios g166) 17 Sillä ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan, tuomitsemaan maailmaa, mutta että maailma pitää hänen kauttansa vapahdettaman. 18 Joka hänen päällensä uskoo, ei häntä tuomita; mutta joka ei usko, se on jo tuomittu; sillä ei hän uskonut Jumalan ainoan Pojan nimen päälle. 19 Mutta tämä on tuomio: että valkeus tuli maailmaan, ja ihmiset rakastivat enemmän pimeyttä kuin valkeutta; sillä heidän työnsä olivat pahat. 20 Sillä jokainen, joka pahaa tekee, se vihaa valkeutta eikä tule valkeuteen, ettei hänen töitensä pitäisi laitettaman. 21 Mutta joka totuuden tekee, se tulee valkeuteen, että hänen työnsä nähtäisiin; sillä ne ovat Jumalassa tehdyt. 22 Sitte tuli Jesus ja hänen opetuslapsensa Juudean maahan, ja asui siellä heidän kanssansa, ja kasti. 23 Mutta Johannes kasti myös Enonissa läsnä Salimia, sillä siellä oli palto vettä; ja he tulivat ja kastettiin. 24 Sillä ei Johannes ollut vielä silloin vankiuteen heitetty. 25 Niin tuli kysymys Johanneksen opetuslasten ja Juudalaisten välillä puhdistuksesta. 26 Ja he tulivat Johanneksen tykö ja sanoivat hänelle: opettaja, se joka sinun kanssas oli toisella puolella Jordania, josta sinä todistit, katso, hän kastaa, ja jokainen menee hänen tykönsä. 27 Johannes vastasi ja sanoi: ei ihminen taida mitään ottaa, ellei hänelle anneta taivaasta. 28 Te olette itse minun todistajani, että minä olen sanonut: en minä ole Kristus, vaan minä olen hänen edellensä lähetetty. 29 Jolla on morsian, se on ylkä; mutta yljän ystävä, joka seisoo ja kuultelee häntä, se iloittaa itsiänsä yljän äänestä sängen suuresti; sentähden on tämä minun iloni täytetty. 30 Hänen tulee kasvaa, mutta minun pitää vähenemän. 31 Joka ylhäältä tulee, se on kaikkein päällä, ja joka maasta on, se on maasta ja puhuu maasta. Joka taivaasta tulee, hän on kaikkein ylin. 32 Ja mitä hän nähnyt ja

kuullut on, sen hän todistaa, ja ei kenkään ota vastaan hänen todistustansa. 33 Joka hänen todistuksensa otti vastaan, se päätti Jumalan olevan totisen. 34 Sillä jonka Jumala lähetti, se puhuu Jumalan sanoja; sillä ei Jumala anna Henkeä mitalla. 35 Isä rakastaa Poikaa, ja antoi kaikki hänen käteensä. 36 Joka uskoo Pojan päälle, hänellä on ijankaikkinen elämä; mutta joka ei usko Pojan päälle, ei hänen pidä elämää näkemän, mutta Jumalan viha pysyy hänen päällensä. (aiōnios g166)

4 Kuin siis Herra ymmärsi Pharisealaisten kuulleeksi, että Jesus teki enemmän opetuslapsia ja kasti kuin Johannes; 2 (Vaikka ei Jesus itse kastanut, mutta hänen opetuslapsensa,) 3 Jätti hän Juudean ja meni jälleen Galileaan. 4 Mutta hänen piti Samarian kautta vaeltaman. 5 Niin hän tuli Samarian kaupunkiin, joka kutsuttiin Sikar, lähes sitä maakartanoa, jonka Jakob oli pojallensa Josephille antanut. 6 Niin siellä oli Jakobin lähde. Kuin Jesus matkasta oli vasynt, istui hän lähteen päälle, ja se oli liki kuudetta hetkeä. 7 Niin tuli yksi Samarian vaimo vettä ammentamaan, ja Jesus sanoi hänelle: anna minun juodakseni. 8 Sillä hänen opetuslapsensa olivat menneet kaupunkiin ruokaa ostamaan. 9 Sanoi Samarian vaimo hänelle: kuinka sinä minulta juoda anot, joka olet Juudalainen, ja minä olen Samarialainen? sillä ei Juudalaiset pidä yhtään kanssakäymistä Samarialaisten kanssa. 10 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jos sinä tietäisit Jumalan lahjan, ja kuka se on, joka sinulle sanoo: anna minun juodakseni! niin sinä anoisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä. 11 Sanoi vaimo hänelle: Herra, eipä sinulla ole, milläs ammennat, ja lähde on syvä: kusta siis sinulla on elävää vettä? 12 Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Jakob, joka meille tämän kaivon antoi? ja hän joi itse siitä, ja hänen lapsensa, ja hänen karjansa. 13 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: jokainen, joka juo tästä vedestä, hän janoo jälleen; 14 Mutta joka siitä vedestä juo, jonka minä hänelle annan, ei hän janoo ijankaikkisesti; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kuohuu ijankaikkiseen elämään. (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Sanoi vaimo hänelle: Herra, anna minulle sitä vettä, etten minä janoaisi enkä tarvitsisi tulla tänne ammentamaan. 16 Jesus sanoi hänelle: mene, kutsu miehes, ja tule tänne. 17 Vaimo vastasi ja sanoi hänelle: ei minulla ole miestä. Sanoi

Jesus hänelle: oikein sinä sanoit: ei minulla ole miestä. **18** Sillä viisi miestä on sinulla ollut, ja se joka sinulla nyt on, ei ole sinun miehes. Sen sinä oikein sanoit. **19** Vaimo sanoi hänelle: Herra, minä näen, että sinä olet propheta. **20** Meidän isämme ovat tällä vuorella kumartaneet ja rukoilleet, ja te sanotte: Jerusalemissa on se sia, jossa pitää rukoiltaman. **21** Jesus sanoi hänelle: vaimo, usko minua: se aika tulee, ettette tällä vuorella eikä Jerusalemissa Isää rukoile. **22** Ette tiedä, mitä te rukoilette, mutta me tiedämme, mitä me rukoilemme; sillä autuus on Juudalaisista. **23** Mutta hetki tulee, ja jo nyt on, että totiset rukoiliat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa; sillä Isä tahtoo myös senkaltaisia, jotka häntä rukoilevat. **24** Jumala on Henki, ja jotka häntä rukoilevat, niiden pitää hengessä ja totuudessa häntä rukoileman. **25** Vaimo sanoi hänelle: minä tiedän, että Messias on tuleva, joka kutsutaan Kristus: kuin hän tulee, niin hän ilmoittaa meille kaikki. **26** Jesus sanoi hänelle: minä olen se, joka sinun kanssas puhun. **27** Silloin tulivat hänen opetuslapsensa ja ihmettelivät, että hän sitä vaimoa puhutteli: ei kuitenkaan kenkään sanonut: mitäs kysyt? eli mitäs häntä puhuttelet? **28** Niin vaimo jätti vesi-astiansa, ja meni kaupunkiin, ja sanoi niille ihmisille: **29** Tulkaa katsomaan sitä ihmistä, joka minulle sanoi kaikki, mitä minä tehnyt olen: olleeko hän Kristus? **30** Niin he läksivät kaupungista ja menivät hänen tykönsä. **31** Mutta sillä välillä rukoilivat opetuslapset häntä, sanoen: Rabbi, syö. **32** Vaan hän sanoi heille: minulla on ruokaa syödäkseni, jota ette tiedä. **33** Niin opetuslapset sanoivat keskenänsä: lieneekö joku hänelle syötävää tuonut? **34** Jesus sanoi heille: minun ruokani on se, että minä teen hänen tahtonsa, joka minun lähetti, ja täytän hänen tekonsa. **35** Ettekö te sano: vielä ovat neljä kuukautta ja elon aika tulee? katso, minä sanon teille: nostakaat silmänne ylös ja katsokaat vainoita: sillä ne ovat jo valkiat elonajaksi. **36** Ja joka niittää, hän saa palkan ja kokoo hedelmän ijankaikkiseen elämään: että kylväjä ja niittäjä ynnä iloitsisivat. **(aiönios g166)** **37** Sillä tässä on se sana tosi; toinen on, joka kylvää, ja toinen, joka niittää. **38** Minä lähetin teidät niittämään, jossa ette ole työtä tehdeet: muut ovat työtä tehneet ja te olette heidän työnsä päälle tulleet. **39** Mutta monta Samarialaista siitä kaupungista uskoivat hänen päällensä sen vaimon puheen tähden, joka sanoi:

hän on minulle kaikki sanonut, mitä minä tehnyt olen. **40** Kun siis Samarialaiset tulivat hänen tykönsä, rukoilivat he häntä viipymään heidän tykönsä. Ja hän viipyi siellä kaksi päivää. **41** Ja paljo usiammat uskoivat hänen sanansa tähden. **42** Ja sanoivat sille vaimolle: emme nyt silleen usko sinun puhees tähden; sillä me olemme itse kuulleet ja tiedämme, että hän on totisesti Kristus, maailman Vapahtaja. **43** Mutta kahden päivän perästä läksi hän sieltä ja meni Galileaan. **44** Sillä Jesus todisti itse, ettei propheta maksa isänsä maalla mitään. **45** Kun hän siis tuli Galileaan, ottivat Galilealaiset hänen vastaan, jotka olivat nähneet kaikki ne, mitä hän Jerusalemissa juhlanan tehnyt oli: sillä he olivat myös juhalle tulleet. **46** Niin Jesus tuli taas Galilean Kaanaan, kussa hän meden viinaksi tehnyt oli. Ja oli kuninkaan mies, jonka poika sairasti Kapernaumissa. **47** Kun hän kuuli, että Jesus oli tullut Juudeasta Galileaan, meni hän hänen tykönsä ja rukoili häntä tulemaan alas ja parantamaan hänen poikansa, joka oli kuolemallansa. **48** Sanoi siis Jesus hänelle: ellette näe tunnustähtiä ja ihmeitä, niin ette usko. **49** Sanoi kuninkaan mies hänelle: Herra, tule alas ennenkuin minun poikani kuolee. **50** Jesus sanoi hänelle: mene, sinun poikas elää. Ja mies uskoi sanan, jonka Jesus sanoi hänelle, ja meni. **51** Niin hänen mennessänsä, kohtasivat hänen palveliansa hänen ja ilmoittivat hänelle, sanoen: sinun poikas elää. **52** Niin hän tutki heiltä hetkeä, jolla hän parani, ja he sanoivat hänelle: eilen seitsemännellä hetkellä antoi vilutauti hänen ylös. **53** Niin isä ymmärsi sen siksi hetkeksi, jolla Jesus sanoi hänelle: sinun poikas elää. Ja hän uskoi ja koko hänen huoneensa. **54** Tämä on toinen tunnustähti, jonka Jesus teki tullessansa Juudeasta Galileaan.

5 Sitte oli Juudalaisten juhlapäivä, ja Jesus meni ylös Jerusalemiin. **2** Mutta Jerusalemissa on Lammasportin tykönä lammikko, joka Hebrean kielellä kutsutaan Betesda, jossa oli viisi vajaa, **3** Joissa makasi suuri joukko sairaita, sokeita, ontuvia, halvatuita, jotka veden liikuttamista odottivat. **4** Sillä enkeli tuli alas määrättyllä ajalla lammikkoon ja sekoitti veden: joka siis ensimmäisenä veteen astui, kuin se sekoitettu oli, niin se parani, ehkä missä ikänä taudissa hän oli. **5** Niin oli siellä mies, joka kahdeksan neljäkymmentä ajastaikaa oli sairastanut. **6** Kun Jesus hänen näki makaavan

ja tunki hänen jo kauvan sairastaneen, sanoi hän hänelle: tahdotkos tulla terveeksi? 7 Sairas vastasi häntä: Herra, ei ole minulla sitä ihmistä, joka minun vie, kuin vesi sekoitettu on, lammikkoon; mutta kuin minä tulen, niin on toinen minun edelläni siihen astunut. 8 Jesus sanoi hänelle: nouse, ota vuotees ja käy. 9 Ja kohta parani se ihminen, ja otti vuoteensa ja kävi. Ja se päivä oli sabbati. 10 Sanoivat siis Juudalaiset paratulle: nyt on sabbati, ei sinun sovi vuodetta kantaa. 11 Hän vastasi heitä: joka minun paransi, se sanoi minulle: ota vuotees ja käy. 12 Niin he kysyivät häneltä: kuka on se ihminen, joka sinulle sanoi: ota vuotees ja käy? 13 Mutta ei parattu tietänyt, kuka se oli; sillä Jesus oli mennyt pois kansan tähden, joka siinä paikassa oli. 14 Sitte löysi Jesus hänen templissä ja sanoi hänelle: katso, sinä olet parattu: älä silleen syntiä tee, ettei jotain pahempaa sinulle tapahtuisi. 15 Niin se ihminen meni pois ja ilmoitti Juudalaisille, että Jesus oli se, joka hänen parantanut oli. 16 Ja Juudalaiset vainosivat sentähden Jesusista ja etsivät häntä tappaaksensa, että hän senkaltaisia teki sabbatina. 17 Niin Jesus vastasi heitä: minun isäni tekee työtä hamaan tähän asti, ja minä myös teen työtä. 18 Sentähden etsivät Juudalaiset häntä vielä enemmän tappaaksensa, ettei hän ainoastaan sabbattia rikkonut, mutta myös sanoi Jumalan isäksensä, ja teki itsensä Jumalan kaltaiseksi. 19 Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ei taida Poika itsestensä mitään tehdä, ellei hän näe Isän tekevän; sillä mitä ikänä hän tekee, sitä myös Poika niin tekee. 20 Sillä Isä rakastaa Poikaa ja osoittaa hänelle kaikki, mitä hän itse tekee, ja hän on vielä suurempia töitä hänelle osoittava, kuin nämät ovat, että teidän pitää ihmettelemän. 21 Sillä niinkuin Isä herättää ja virvoittaa kuolleita, niin myös Poika virvoittaa, joita hän tahtoo. 22 Sillä ei Isä ketään tuomitse, vaan antoi kaiken tuomion Pojalle: 23 Että kaikki Poikaa kunnioittaisivat, niinkuin he Isää kunnioittavat. Joka ei Poikaa kunnioita, ei se kunnioita Isää, joka hänen lähetti. 24 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka kuulee minun sanani ja uskoo sen, joka minun lähetti, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja ei hän tule tuomioon, vaan menee kuolemasta elämään. (aiönios g166) 25 Totisesti, totisesti sanon minä teille: hetki tulee, ja nyt jo on, että kuolleet saavat kuulla Jumalan Pojan äänen; ja jotka sen

kuulevat, ne saavat elää. 26 Sillä niinkuin Isällä on elämä itsessään, niin antoi hän myös elämän Pojalle itsessään olemaan, 27 Ja on hänellä myös antanut vallan tuomita, että hän on Ihmisen Poika. 28 Älkää tätä ihmetelkö; sillä hetki tulee, jona kaikki ne, jotka haudoissa ovat, saavat kuulla hänen äänensä. 29 Ja pitää tuleman edes ne, jotka hyvää tehneet ovat, elämän ylösnousemiseen, mutta jotka pahaa tehneet ovat, tuomion ylösnousemiseen. 30 En minä itsestäni taida mitään tehdä: niinkuin minä kuulen, niin minä tuomitsen, ja minun tuomioni on oikia; sillä en minä etsi minun tahtoani, vaan Isän tahtoa, joka minun lähetti. 31 Jos minä itsestäni todistaisin, niin ei minun todistukseni olisi tosi. 32 Toinen on, joka todistaa minusta, ja minä tiedän, että hänen todistuksensa on tosi, jonka hän minusta todistaa. 33 Te lähetitte Johanneksen tykö, ja hän todisti totuuden. 34 Mutta en minä ihmiseltä todistusta ota; vaan minä sanoin näitä, että te autuaaksi tulisitte. 35 Hän oli palavainen ja paistavainen kynttilä; mutta te tahdoitte ainoastaan vähän aikaan riemuita hänen valkeudessaan. 36 Mutta minulla on suurempi todistus kuin Johanneksen; sillä ne työt, jotka Isä antoi minulle täyttääkseni, ne työt, jotka minä teen, todistavat minusta, että Isä minun lähetti, 37 Ja Isä, joka minun lähetti, hän todistaa minusta. Ette ole koskaan hänen ääntänsä kuulleet eli hänen muotoansa nähneet, 38 Ja ei teillä ole hänen sanansa pysyväinen; sillä ette usko sitä, jonka hän lähetti. 39 Tutkikaat Raamatuuta; sillä niissä te luulette teilläne ijankaikkisen elämän olevan, ja ne ovat, jotka todistavat minusta. (aiönios g166) 40 Ja ette tahdo tulla minun tyköni, että te saisitte elämän. 41 En minä pyydä kunniaa ihmisiltä; 42 Vaan minä tunnen teidät, ettei teissä ole Jumalan rakkaus. 43 Minä tulin Isäni nimeen, ja ette minua ota vastaan; jos joku tulee omalla nimellensä, niin te sen otatte vastaan. 44 Kuinka te taidatte uskoa, jotka otatte kunnian toinen toiseltanne, ja sitä kunniaa, joka ainoalta Jumalalta tulee, ette etsi? 45 Älkää luulko, että minä minä kannan Isän edessä teidän päällenne: se on, koka teidän päällenne kantaa, Moses, johonka te turvaatte. 46 Sillä jos te olisitte Moseksen uskoneet, niin te olisitte minun uskoneet; sillä minusta on hän kirjoittanut. 47 Jos ette hänen kirjoitksiensa usko, kuinkas te minun sanani uskotte?

6 Sitte meni Jesus Galilean meren ylitse, joka olivat ainoastaan matkaan lähteneet; **23** Mutta muut on Tiberiaan, **2** Ja häntä seurasi paljo kansaa, venheet tulivat Tiberiaasta, lähes sitä paikkaa, jossa he olivat leipää syöneet, sitte kuin Herra oli kiittänyt; **24** Koska kansa sen näki, ettei Jesus siellä ollut eikä opetuslastensa kanssa. **4** Ja lähestyi pääsiäinen, hänen opetuslapsensa, asutivat he myös haaksiin Juudalaisten juhla. **5** Kun siis Jesus nosti silmänsä ja menivät Kapernaumiin etsein Jesusta. **25** Ja kuin he hänen siltä puolen merta löysivät, sanoivat he Philippukselle: kusta me ostamme leipiä näiden heille: Rabbi, koskas tänne tulit? **26** Jesus vastasi syödä? **6** (Mutta sen hän sanoi, kiusaten häntä: sillä heitä ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: ette hän tiesi, mitä hän tekevä oli.) **7** Vastasi Philippus etsi minua, että te näitte ihmeen, vaan että te saitte häntä: kahdensadan penningin leivät ei täytyisi heille, leipää syödä ja olette ravitut. **27** Älkäätkö sitä että kukin heistä vähänkin sais. **8** Sanoi yksi hänen ruokaa, joka on katoovainen, vaan sitä ruokaa, joka opetuslapsistansa hänelle: Andreas, Simon Pietarin pysyy ijankaikkiseen elämään, jonka Ihmisen Poika teille antava on; sillä Isä Jumala on sen vahvistanut. **9** Tässä on poikainen, jolla on viisi ohrasta (aiōnios g166) **28** Niin he sanoivat hänelle: mitä meidän leipää ja kaksi kalaista; vaan mitä ne ovat näin pitää tekemän, että me taitaisimme Jumalan töitä paljolle? **10** Mutta Jesus sanoi: asetakaat kansa tehdä? **29** Jesus vastasi ja sanoi heille: se on Jumalan atrioitsemaan. ja siinä aikassa oli paljo ruohoa. Niin työ, että te uskotte sen päälle, jonka hän lähetti. **30** atrioitsi lähes viisituhatta miestä. **11** Ja Jesus otti Niin he sanoivat hänelle: mitä ihmettä siis sinä teet, leivät, kiitti ja antoi opetuslapsille, mutta opetuslapset että me näkisimme ja uskoisimme sinun päälles? Mitä jakoivat atrioitseville, niin myös kaloista niin paljo työtä sinä teet? **31** Meidän isämme söivät mannaa kuin hän tahtoi. **12** Mutta kuin he ravitut olivat, korvessa, niinkuin kirjoitettu on: hän antoi heille leipää sanoi hän opetuslapsillensa: kootkaat murut, jotka taivaasta syödäksensä. **32** Niin Jesus sanoi heille: jäivät, ettei mitään hukkuisi. **13** Niin he kokosivat ja totisesti, totisesti sanon minä teille: ei Moses sitä täyttivät kaksitoistakymmentä koria muruilla, viidestä leipää antanut teille taivaasta; mutta minun Isäni ohraisesta leivästä, jotka niiltä liiaksi olivat, jotka antaa totisen leivän taivaasta. **33** Sillä Jumalan leipä atrioitsivat. **14** Kun siis ne ihmiset sen merkin näkivät, on se, joka taivaasta tulee alas ja antaa maailmalle minkä Jesus teki, sanoivat he: tämä on totisesti se elämän. **34** Niin he sanoivat hänelle: Herra, anna Propheta, joka maailmaan tuleva oli. **15** Kun Jesus meille aina sitä leipää. **35** Jesus sanoi heille: minä ymmärsi, että he tahtoivat tulla ja väkivallalla tehdä olen elämän leipä: joka tulee minun tyköni, ei hän hänen kuninkaaksi, meni hän pois taas vuorelle suinkaan isoo, ja joka uskoo minun päälleni, ei hän yksinensä. **16** Mutta kuin ehtoo tuli, menivät hänen koskaan janoo. **36** Mutta minä sanoin teille, että te opetuslapsensa alas meren tykö, **17** Ja astuivat näitte minun, ette sittekään usko. **37** Kaikki, mitä haahteen ja menivät ylitse meren Kapernaumia päin. minun Isäni antaa minulle, se tulee minun tyköni: ja Ja jo oli pimiä tullut, ja ei Jesus tullut heidän tykönsä. joka minun tyköni tulee, sitä en minä heitä ulos. **38** **18** Niin meri nousi, että suuri tuuli puhalsi. **19** Ja kuin Sillä minä tulin taivaasta alas, en tekemään minun he olivat soutaneet lähes viisikolmattakymmentä eli tahtoani, vaan sen tahtoa, joka minun lähetti. **39** kolmekymmentä vakomittaa, näkivät he Jesuksen Mutta se on Isän tahto, joka minun lähetti, ettei minun käyvän meren päällä ja lähenevän haahta; ja he pidä yhtäkään niistä kaikista kadottaman, jotka hän peljästyivät. **20** Niin hän sanoi heille: minä olen; minulle antoi, mutta olen ne herättävä viimeisenä älkäätkö peljätkö. **21** Niin he tahtoivat ottaa hänen päivänä. **40** Tämä on sen tahto, joka minun lähetti, haahteen; ja haaksi oli jo sen maan tykönä, johonka että jokainen koka näkee Pojan ja uskoo hänen opetuslapsensa astuneet, ja ettei Jesus ollut astunut haahteen päällensä, hänellä pitää ijankaikkinen elämä oleman, opetuslastensa kanssa, vaan hänen opetuslapsensa ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä. (aiōnios g166) **41** Niin Juudalaiset napsivat sitä, kuin hän sanoi: minä olen se leipä, joka taivaasta tuli alas, **42**

Ja sanoivat: eikö tämä ole Jesus, Josephin poika, jonka isän ja äidin me tunnemme? Kuinkas hän sanoo: minä olen tullut taivaasta alas. **43** Niin Jesus vastasi ja sanoi heille: älkäätkä napisko keskenänne. **44** Ei taida kenkään minun tyköni tulla, ellei Isä, joka minun lähetti, vedä häntä, ja minä herätän hänen viimeisenä päivänä. **45** Se on prophetaissa kirjoitettu: heidän pitää kaikki Jumalalta opetetuksi tuleman. Sentähden jokainen, joka sen on Isältä kuullut ja oppinut, hän tulee minun tyköni. **46** Ei niin, että joku on Isän nähnyt, vaan joka on Jumalasta, se on Isän nähnyt. **47** Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, hänellä on ijankaikkinen elämä. **(aiönios g166)** **48** Minä olen elämän leipä. **49** Teidän isänne söivät mannaa korvessa ja kuolivat. **50** Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas, ja joka siitä syö, ei hänen pidä kuoleman. **51** Minä olen elävä leipä, joka taivaasta tuli alas: se joka tästä leivästä syö, hän elää ijankaikkisesti. Ja se leipä, jonka minä annan, on minun lihani, jonka minun pitää antaman maailman elämän edestä. **(aiön g165)** **52** Niin Juudalaiset riitelivät keskenänsä, sanoen: kuinka tämä taitaa antaa lihansa meille syödä? **53** Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, niin ei ole elämä teissä. **54** Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hänellä on ijankaikkinen elämä, ja minä olen herättävä hänen viimeisenä päivänä. **(aiönios g166)** **55** sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma. **56** Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, hän on minussa ja minä hänessä. **57** Niinkuin elävä Isä minun lähetti ja minä elän Isäni tähden, niin myös se, joka minua syö, hän elää minun tähteni. **58** Tämä on se leipä, joka taivaasta tuli alas: ei niinkuin teidän isänne söivät mannaa ja kuolivat: Joka tätä leipää syö, hän saa elää ijankaikkisesti. **(aiön g165)** **59** Näitä sanoi hän synagogassa, opettaissansa Kapernaumissa. **60** Niin monta hänen opetuslapsistansa, kuin he tänään kuolivat, sanoivat: tämä on kova puhe: kuka voi sitä kuulla? **61** Mutta kuin Jesus tiesi itsestänsä, että hänen opetuslapsensa siitä napisivat, sanoi hän heille: pahoittaako tämä teitä? **62** Mitä sitte, jos te näette Ihmisen Pojan sinne menevän ylös, kussa hän ennen oli? **63** Henki on se, joka eläväksi tekee, ei liha mitään auta: ne sanat, jotka minä teille puhun, ovat henki ja elämä. **64** Mutta muutamat teistä ovat,

jotka ei usko. Sillä Jesus tiesi alusta, kutka ovat, jotka ei uskoneet, ja kuka hänen oli pettävä. **65** Ja hän sanoi: sentähden sanoin minä teille: ei taida kenkään tulla minun tyköni, ellei se ole annettu hänelle minun Isältäni. **66** Siitä ajasta luopuivat monta hänen opetuslastansa hänestä ja menivät pois, eikä hänen kanssansa enempi vaeltaneet. **67** Niin Jesus sanoi niille kahdelletoistakymmenelle: ettekö te myös tahdo mennä pois? **68** Simon Pietari vastasi häntä: Herra, kenenkäs tykö me menemme? sinulla on ijankaikkisen elämän sanat, **(aiönios g166)** **69** Ja me uskomme ja olemme ymmärtäneet, että sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika? **70** Jesus vastasi heitä: enkö minä ole teitä kahtatoistakymmentä valinnut? ja yksi teistä on perkele. **71** Mutta sen hän sanoi Juudaasta, Simonin pojasta Iskariotista; sillä hän oli hänen pettävä, ja oli yksi niistä kahdestatoistakymmenestä.

7 Ja sitte vaelsi Jesus Galileassa; sillä ei hän tahtonut vaeltaa Juudeassa, että Juudalaiset pyysivät häntä tappa. **2** Niin Juudalaisten lehtimajan juhla oli läsnä. **3** Ja hänen veljensä sanoivat hänelle: lähde täältä ja mene Juudeaan, että myös sinun opetuslapses näkisivät sinun työs, joita sinä teet. **4** Sillä ei kenkään tee mitään salaa, ja tahtoo itse julki olla. Jos siis sinä näitä teet, niin julista itses maailman edessä. **5** Sillä ei hänen veljensääkään uskoneet hänen päällensä. **6** Niin Jesus sanoi heille: ei ole minun aikani vielä tullut; vaan teidän aikanne on aina valmis. **7** Ei maailma taida teitä vihata, mutta minua hän vihaa; sillä minä todistan hänestä, että hänen työnsä ovat pahat. **8** Menkäätkä te ylös juhlaalle: en minä vielä tälle juhlaalle mene, sillä ei minun aikani ole vielä täytetty. **9** Ja kuin hän näitä heille puhunut oli, niin hän jäi Galileaan. **10** Mutta kuin hänen veljensä olivat menneet ylös, meni hän myös juhlaalle, ei julki, vaan niinkuin salaa. **11** Niin Juudalaiset etsivät häntä juhlaana ja sanoivat: kussa hän on? **12** Ja suuri napina oli hänestä kansan seassa; sillä muutamat sanoivat: hän on hyvä, mutta toiset sanoivat: ei, vaan hän viettelee kansan. **13** Ei kuitenkaan yksikään hänestä julkisesti puhunut; sillä he pelkäsivät Juudalaisia. **14** Mutta kuin jo puoli juhlaa oli kulunut, meni Jesus ylös templiin, ja opetti. **15** Ja Juudalaiset ihmettelivät, sanoen: kuinka tämä taitaa kirjaa, joka ei ole oppinut? **16** Vastasi Jesus ja sanoi heille: ei minun oppini ole minun, mutta sen, joka minun lähetti. **17** Jos

joku tahtoo tehdä hänen tahtonsa, niin hänen pitää tietämän tästä opista, josko se on Jumalasta, eli jos minä itsestäni puhun. 18 Joka itsestensä puhuu, se etsii omaa kunniaansa: mutta joka etsii sen kunniaa, joka hänen lähetti, se on vakaa ja ei hänessä ole vääryyttä. 19 Eikö Moses antanut teille lakia, ja ei kenkään teistä lakia taita? Miksi te etsitte minua tappaaksenne? 20 Vastasi kansa ja sanoi: sinulla on perkele: kuka sinua etsii tappaaksensa? 21 Jesus vastasi ja sanoi heille: yhden työn minä tein, ja te kaikki ihmettelette. 22 Sentähden antoi Moses teille ympärileikkauksen, (ei että se Mosekselta oli, vaan isiltä), ja te ympärileikkaatte sabbatina ihmisen. 23 Jos ihminen sabbatina ympärileikataan, ettei Moseksen laki rikottaisi: närkästytekö te minusta, että minä koko ihmisen sabbatina paransin? 24 Älkääät tuomitko näkemisen jälkeen, vaan sanokaat oikia tuomio. 25 Sanoivat siis muutamat Jerusalemin asuvasista: eikö tämä se ole, jota he etsivät tappaaksensa? 26 Ja katso, hän puhuu rohkiasti, ja ei he hänelle mitään puhu: tietänevätkö ylimmäiset oikein, että hän on totisesti Kristus? 27 Mutta me kyllä tiedämme, kusta tämä on: vaan kusta Kristus tulee ja kusta hän on, ei kenkään tiedä. 28 Niin Jesus huusi templissä, opetti ja sanoi: ja te tunnette minun, ja tiedätte, kusta minä olen: ja en minä ole tullut itsestäni, mutta hän on vakaa, joka minun lähetti, jota ette tunne. 29 Mutta minä tunnen hänen, sillä minä olen hänestä, ja hän lähetti minun. 30 Niin he etsivät häntä käsittäöksensä; vaan ei kenkään laskenut kättänsä hänen päällensä, sillä ei hänen aikansa ollut vielä tullut. 31 Mutta paljo kansasta uskoivat hänen päällensä ja sanoivat: kuin Kristus tulee, tehneekö hän enemmän ihmeitä kuin tämä on tehnyt? 32 Pharisealaiset kuulivat kansan hänestä senkaltaisia napisevan, ja Pharisealaiset ja ylimmäiset papit lähettivät palveliat häntä ottamaan kiinni. 33 Niin Jesus sanoi heille: minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne, ja menen sitte hänen tykönsä, joka minun lähetti. 34 Teidän pitää minua etsimän ja ei löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla. 35 Niin Juudalaiset sanoivat keskenänsä: kununkas hän menee, ettemme häntä löydä? meneekö hän Grekiläisten sekaan, jotka sinne ja tänne hajoitettut ovat, Grekiläisiä opettamaan? 36 Mikä puhe se on, minkä hän sanoi: teidän pitää etsimän minua ja ei

löytämän, ja kussa minä olen, ette taida sinne tulla? 37 Mutta viimeisenä suurena juhlapäivänä seisoi Jesus ja huusi, sanoen: joka janoo, se tulkaan minun tyköni ja juokaan. 38 Joka uskoo minun päälleni, niinkuin Raamattu sanoo, hänen kohdustansa pitää vuotaman elämän veden virrat. 39 (Mutta sen hän sanoi siitä hengestä, jonka niiden piti saaman, jotka uskovat hänen päällensä; sillä ei Pyhä Henki vielä silloin saapuvilla ollut, ettei Jesus ollut vielä kirkastettu.) 40 Monta siis kansasta, jotka tämän puheen kuulivat, sanoivat: tämä on totisesti propheta. 41 Muut sanoivat: tämä on Kristus; mutta muutamat sanoivat: tulleeke Kristus Galileasta? 42 Eikö Raamattu sano Davidin siemenestä ja Betlehemin kaupungista, kussa David oli, Kristuksen tulevan? 43 Niin nousi riita kansan seassa hänen tähtensä. 44 Mutta muutamat tahtoivat hänen ottaa kiinni, ja ei kuitenkaan kenkään laskenut käsiänsä hänen päällensä. 45 Niin palveliat tulivat Pharisealaisten ja ylimmäisten pappein tykö, ja he sanoivat heille: miksi ette häntä tänne tuoneet? 46 Palveliat vastasivat: ei ole ihminen ikänä niin puhunut kuin se ihminen. 47 Pharisealaiset vastasivat heitä: oletteko te myös vietellyt? 48 Onko joku päämiehistä taikka Pharisealaisista uskonut hänen päällensä? 49 Vaan tämä kansa, joka ei tiedä lakia, on kirottu. 50 Niin sanoi heille Nikodemus, joka yöllä oli hänen tykönsä tullut, ja oli yksi heistä: 51 Tuomitseeke meidän lakimme jonkun ihmisen, ennenkuin kuullaan eli tietää saadaan, mitä hän teki? 52 He vastasivat ja sanoivat hänelle: oletko sinäkin Galilealainen? tutki ja näe, ettei Galileasta ole yhtään prophetaa tullut. 53 Ja niin kukin meni kotiansa.

8 Mutta Jesus meni Öljymäelle, 2 Ja tuli varhain huomeneltain jälleen templiin ja kaikki kansa tuli hänen tykönsä, ja hän istui ja opetti heitä. 3 Mutta kirjanoppineet ja Pharisealaiset toivat vaimon hänen tykönsä huoruudesta otetun kiinni. Ja kuin he olivat sen hänen eteensä asettaneet, 4 Sanoivat he hänelle: Mestari, tämä vaimo on läydetty itse työssä, kuin hän teki huorin. 5 Mutta Moses on laissa meitä käsenyt, että senkaltaiset kivillä surmattaisiin. Mitäs sinä sanot? 6 Mutta sen he sanoivat, kiusaten häntä, kantaaksensa hänen päällensä. Mutta Jesus kumarsi ja kirjoitti sormellansa maahan. 7 Mutta kuin he seisoivat kysymyksensä päälle, ojensi hän

itsensä ja sanoi heille: joka teistä on synnitön, se lähetti; ja mitä minä olen häneltä kuullut, niitä minä heittäkään ensin häntä kivellä. 8 Ja hän kumarsi puhun maailmalle. 27 Mutta ei he ymmärtäneet, taas ja kirjoitti maahan. 9 Kuin he tämän kuulivat että hän puhui heille Isästä. 28 Sanoi siis Jesus heille: kuin te olette Ihmisen Pojan ylentäneet, niin ja olivat omaltatunnoltansa voitettut, läksivät he ulos te ymmärrätte, että minä se olen, ja etten minä tee yksittäin, ruveten vanhimmista, viimeisiin asti; ja itsestäni mitään, vaan niinkuin Isä on minun opettanut, Jesus jäi yksinensä, ja vaimo seisoi siinä. 10 Mutta niitä minä puhun. 29 Ja se, joka minun lähetti, on kuin Jesus ojensi itsensä, ja ei nähnyt ketään paitsi minun kanssani. Ei Isä jättänyt minua yksinäni, sillä vaimoa, sanoi hän hänelle: vaimo, kussa ovat sinun päällekkantajas? Onko sinua kenkään tuominnut? 11 minä teen aina niitä, mitkä hänelle kelvolliset ovat. Hän sanoi: Herra, ei kenkään. Niin Jesus sanoi: en 30 Kuin hän näitä puhui, niin moni uskoi hänen minä myös sinua tuomitse: mene, ja älä silleen syntiä päällensä. 31 Niin Jesus sanoi niille Juudalaisille, jotka tee. 12 Niin Jesus puhui taas heille ja sanoi: minä hänen uskoivat: jos te pysytte minun puheessani, olen maailman valkeus: joka minua seuraa, ei hän niin te totisesti minun opetuslapseni olette. 32 Ja pimeydessä vaella, mutta saa elämän valkeuden. 13 teidän pitää totuuden ymmärtämän, ja totuuden pitää Pharisealaiset sanoivat hänelle: sinä todistat itsestä; teidät vapahtaman. 33 Niin he vastasivat häntä: me ei sinun todistukses ole tosi. 14 Jesus vastasi ja olemme Abrahamin siemen, emmekä ole koskaan sanoi heille: vaikka minä itsestäni todistan, niin minun kenenkään orjina olleet; kuinka siis sinä sanot: teidän todistukseni on tosi; sillä minä tiedän, kusta minä pitää vapaiksi tuleman? 34 Jesus vastasi heitä ja tulin ja kuhunka minä menen; mutta ette tiedä, kusta sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: jokainen, minä tulin ja kuhunka minä menen. 15 Te tuomitsette joka tekee syntiä, hän on synnin orja. 35 Mutta lihan jälkeen, en minä ketään tuomitse. 16 Ja vaikka ei orja pysy ijankaikkisesti huoneessa; vaan Poika tuomitsisin, niin minun tuomioni on tosi; sillä pysyy ijankaikkisesti. (aiön g165) 36 Jos siis Poika en minä ole yksinäni, vaan minä ja Isä, joka minun teidät vapaiksi tekee, niin te totisesti olette vapaat. 37 Minä tiedän, että te olette Abrahamin siemen, vaan te etsitte kuolettaaksenne minua; sillä ei minun puheellani ole teissä sias. 38 Minä puhun, mitä minä olen isäni tykönä nähnyt, ja te teette, mitä te olette nähneet teidän isänne tykönä. 39 He vastasivat ja sanoi heille: Abraham on meidän isämme. Jesus sanoi heille: jos te olisitte Abrahamin lapset: niin te tekisitte Abrahamin töitä. 40 Mutta nyt te etsitte te minua tappaaksenne, sitä ihmistä, joka totuuden on teille puhunut, jonka hän on Jumalalta kuullut: sitä ei Abraham tehnyt. 41 Te teette teidän isänne tekoja. Niin he sanoivat hänelle: emme ole äpäriinä syntyneet: meillä on yksi Isä, Jumala. 42 Jesus sanoi heille: jos Jumala olis teidän Isänne, niin te tosin rakastaisitte minua; sillä minä läksin ja tulin Jumalasta, en minä itsestäni tullut, vaan hän lähetti minun. 43 Miksi ette ymmärrä tätä minun puhettani? Ette taida kuulla sitä minun sanaani. 44 Te olette isästä perkeleestä, ja teidän isänne himoja te tahdotte tehdä. Hän on ollut murhaaja alusta, ja ei pysynyt totuudessa; sillä ei totuus ole hänessä. Kuin hän puhuu valhetta, niin hän puhuu omastansa; sillä hän on valehtelia ja valheen isä. 45 Mutta että minä sanon totuuden, niin ette usko

minua. **46** Kuka teistä nuhtelee minua synnin tähden? jos minä sanon teille totuuden, miksi ette usko minua? **47** Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat; sentähden ette kuule, ettette Jumalasta ole. **48** Niin vastasivat Juudalaiset ja sanoivat hänelle: emmekö me oikein sano, että sinä olet Samarialainen, ja sinulla on perkele? **49** Jesus vastasi: ei minulla ole perkele, vaan minä kunnioitan minun Isääni, ja te häpäisette minua. **50** En minä etsi omaa kunniaani, yksi on, joka sitä kysyy ja tuomitsee. **51** Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka tätkee minun sanani, ei hänen pidä näkemän kuolemaa ijankaikkisesti. (aiōn g165) **52** Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: nyt me ymmärsimme, että sinulla on perkele. Abraham on kuollut ja prophetat, ja sinä sanot: joka kätkee minun sanani, ei hänen pidä maistaman kuolemaa ijankaikkisesti. (aiōn g165) **53** Oletkos sinä suurempi kuin meidän isämme Abraham, joka kuollut on? ja prophetat ovat kuolleet: miksi sinä itses teet? **54** Jesus vastasi: jos minä itsiäni kunnioitan, niin ei minun kunniani ole mitään: minun Isäni on se, joka kunnioittaa minua, jonka te teidän Jumalaksenne sanotte. **55** Ja ette tunne häntä, mutta minä tunnen hänen: ja jos minä sanoisin, etten minä häntä tuntisi, niin minä olisin valehtelia kuin tekin; mutta minä tunnen hänen ja kätken hänen sanansa. **56** Abraham teidän isänne iloitsi, nähdäksensä minun päiväni; hän näki sen, ja ihastui. **57** Niin Juudalaiset sanoivat hänelle: et sinä ole vielä viidenkymmenen ajastajan vanha ja olet nähnyt Abrahamin? **58** Jesus sanoi heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: ennenkuin Abraham olikaan, olen minä. **59** Niin he poimivat kiviä, laskettaaksensa häntä. Mutta Jesus lymyi ja läksi ulos templistä, käyden heidän keskeltänsä; ja niin hän pääsi ulos.

9 Ja Jesus, käyden ohitse, näki ihmisen, joka oli sokiana syntynyt. **2** Ja hänen opetuslapsensa kysyivät häneltä, sanoen: Mestari, kuka syntiä teki, tämäkö eli hänen vanhempansa, että hänen piti sokiana syntyvän? **3** Jesus vastasi: ei tämä syntiä tehnyt eikä hänen vanhempansa; mutta että Jumalan työt hänessä ilmoitettaisiin. **4** Minun tulee tehdä hänen töitensä, joka minun lähetti, niin kauvan kuin päivä on. Yö tulee, koska ei kenkään taida työtä tehdä. **5** Niinkauvan kuin minä olen maailmassa, niin olen minä maailman valkeus. **6** Kuin hän tämän

sanonut oli, sylki hän maahan ja teki loan syljestä ja voiteli sokian silmät loalla, **7** Ja sanoi hänelle: mene ja pese itses lammikossa Siloam, se on niin paljo kuin: lähetetty. Niin hän meni ja pesi itsensä ja tuli näkemään. **8** Niin kylän miehet ja ne, jotka hänen ennen olivat nähneet sokiana, sanoivat: eikö tämä se ole, joka istui ja kerjäsi? **9** Muutamat vastasivat: hän se on. Mutta muut sanoivat: hän on sen muotoinen; vaan hän itse sanoi: minä se olen. **10** Niin he sanoivat hänelle: kuinka sinun silmäs aukenivat? **11** Vastasi hän ja sanoi: se ihminen, joka Jesukseksi kutsutaan, teki loan, ja voiteli minun silmäni, ja sanoi minulle: mene ja pese Siloamin lammikossa. Ja kuin minä menin ja pesin, niin minä sanin näköni. **12** Niin he sanoivat hänelle: kussas hän on? Hän sanoi: en minä tiedä. **13** Niin he veivät sen, joka ennen sokiana ollut oli, Pharisealaisten tykö. **14** Ja se oli sabbatin päivä, jona Jesus teki loan ja avasi hänen silmänsä. **15** Niin kysyivät taas häneltä Pharisealaiset, kuinka hän näkönsä saanut oli. Hän sanoi heille: hän pani loan minun silmäini päälle, ja minä pesin, ja näen. **16** Niin muutamat Pharisealaisista sanoivat: ei se ihminen ole Jumalasta, ettei hän pidä sabbatia. Muut sanoivat: kuinka taitaa joku syntinen ihminen senkaltaisia ihmeitä tehdä? Ja riita oli heillä keskenänsä. **17** He sanoivat taas sokialle: mitä sinä hänestä sanot, joka sinun silmäns avasi? Hän sanoi: hän on propheta. **18** Mutta ei Juudalaiset sitä uskoneet, että hän oli sokiana ollut ja näkemään tullut, siihenasti kuin he kutsuivat sen vanhemmat, joka näkönsä saanut oli. **19** Ja he kysyivät heiltä, sanoen: onko tämä teidän poikanne, jonka te sanotte sokiana syntyneen? kuinka siis hän nyt näkee? **20** Hänen vanhempansa vastasivat heitä ja sanoivat: me tiedämme tämän meidän pojaksemme, ja että hän sokiana syntynyt on. **21** Mutta kuinka hän nyt näkee, sitä emme tiedä, ja kuka hänen silmänsä avasi, emme tiedä; hänellä on kyllä ikää, kysykääት häneltä; puhukaan itsestänsä. **22** Niin sanoivat hänen vanhempansa, sillä he pelkäsivät Juudalaisia; sillä Juudalaiset olivat jo niin keskenänsä päättäneet, että jos joku hänen tunnustais Kristukseksi, sen piti synagogasta oleman suljettu ulos. **23** Sentähden sanoivat hänen vanhempansa: hänellä on kyllä ikää, kysykääት häneltä. **24** Niin he kutsuivat toisen kerran sen ihmisen, joka sokiana oli ollut, ja sanoivat hänelle: anna Jumalalle kunnia! me tiedämme sen ihmisen

syntiseksi. 25 Hän vastasi ja sanoi: jos hän on syntinen, sitä en minä tiedä: vaan sen minä ainoasti tiedän, että minä, joka sokia olin, nyt näen. 26 He sanoivat taas hänelle: mitä hän sinulle teki? kuinka hän sinun silmäs avasi? 27 Hän vastasi: jo minä sanoin teille, ettekö te kuulleet? Miksi te taas sitä tahdotte kuulla? Tahdotteko te myös hänen opetuslapsiksensa? 28 Niin he kiroilivat häntä ja sanoivat: sinä olet hänen opetuslapsensa; mutta me olemme Moseksen opetuslapset. 29 Me tiedämme Jumalan Mosesta puhutelleen: mutta kusta tämä on, emme tiedä. 30 Niin ihminen vastasi ja sanoi heille: se on tosin ihmeellinen, etette tiedä, kusta hän on, ja kuitenkin hän avasi minun silmäni. 31 Mutta me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä; vaan joka on Jumalan palvelia ja tekee hänen tahtonsa, sitä hän kuulee. 32 Ei ole maailman alusta kuultu, että joku on sen silmät avannut, joka sokiana syntynyt on. (aiōn g165) 33 Ellei hän olisi Jumalasta, niin ei hän taisi mitään tehdä. 34 He vastasivat ja sanoivat hänelle: sinä olet pääänensä synnissä syntynyt, ja sinä opetat meitä? Ja he ajoivat hänen ulos. 35 Ja Jesus sai sen kuulla, että he olivat hänen ajaneet ulos, ja kuin hän löysi hänen, sanoi hän hänelle: uskotkos sinä Jumalan Pojan päälle? 36 Hän vastasi ja sanoi: Herra, kuka se on, että minä hänen päällensä uskoisin? 37 Niin Jesus sanoi hänelle: sinä olet hänen nähnyt, ja hän on se, joka puhuu sinun kanssas. 38 Niin hän sanoi: Herra, minä uskon. Ja hän kumarsi ja rukoili häntä. 39 Ja Jesus sanoi: minä tuln tuomiolle tähän maailmaan, että ne, jotka ei näe, pitää näkemän, ja ne, jotka näkevät, pitää sokiaksi tuleman. 40 Ja muutamat Pharisealaisista, jotka hänen tykönänsä olivat, kuulivat nämät ja sanoivat hänelle: olemmeko mekin sokiat? 41 Jesus sanoi heille: jos te sokiat olisitte, niin ei olisi teillä syntiä; mutta että te sanotte: me näemme, sentähden teidän syntinne pysyy.

10 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka ei ovesta mene sisälle lammashuoneeseen, vaan astuu siihen muualta, se on varas ja ryöväri. 2 Mutta joka oven kautta sisälle menee, se on lammasten paimen: 3 Sille ovenvartia avaa, ja lampaat kuulevat hänen äänensä. Ja omia lampaitansa kutsuu hän nimeltänsä, ja vie heidät ulos. 4 Ja kuin hän omat lampaansa päästää ulos, käy hän heidän edellensä,

ja lampaat seuraavat häntä, sillä he tuntevat hänen äänensä. 5 Mutta ei he muukalaita seuraa, vaan pakenevat häntä; sillä ei he tunne muukalaisten ääntä. 6 Tämän tapauksen sanoi Jesus heille; mutta ei he niitä ymmärtäneet, mitä hän heille sanoi. 7 Niin Jesus sanoi taas heille: totisesti, totisesti sanon minä teille: minä olen lammasten ovi. 8 Kaikki, jotka minun edelläni ovat tulleet, ovat varkaat ja ryövärit: vaan ei lampaat kuulleet heitä. 9 Minä olen ovi: jos joku minun kauttani menee sisälle, se tulee autuaaksi, ja menee sisälle ja ulos, ja löytää laitumen. 10 Ei varas tule muuta kuin varastamaan ja tappamaan ja kadottamaan: minä tuln, että heillä pitää elämä oleman ja yltäkylä oleman. 11 Minä olen hyvä paimen: hyvä paimen antaa henkensä lammasten edestä. 12 Mutta palkollinen, joka ei ole paimen, eikä lampaat ole hänen omansa: kuin hän näkee suden tulevan, niin hän jättää lampaat ja pakenee; ja susi raatelee ja haaskaa lampaat. 13 Mutta palkollinen pakenee, sillä hän on palkollinen, eikä tottele lampaista. 14 Minä olen hyvä paimen, joka tunnen omani, ja minä tunnetaan myös omiltani, 15 Niinkuin Isä minun tuntee, ja minä tunnen Isän: ja panen henkeni lammasten edestä. 16 Minulla on myös muita lampaita, jotka ei ole tästä lammashuoneesta: ne pitää minun myös tänne saattaman: ja he saavat kuulla minun ääneni; ja pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen. 17 Sentähden Isä minua rakastaa, sillä minä panen henkeni, että minä sen jälleen otan. 18 Ei ota kenkään sitä minulta, vaan minä panen sen itsestäni. Minulla on valta sitä panna, ja minulla on valta sitä taas ottaa. Sen käskyn minä sain Isältäni. 19 Niin tuli taas riita Juudalaisten kesellä näiden puhetten tähden. 20 Ja moni heistä sanoi: hänellä on perkele, ja hän on mieletöin: mitä te häntä kuullete? 21 Mutta muut sanoivat: ei ne ole riivatun puheet: taitaako perkele sokian silmät avata? 22 Ja Jerusalemissa oli kirkkomessu, ja talvi oli, 23 Ja Jesus käveli templissä Salomon esihuoneessa. 24 Niin Juudalaiset piirittivät hänen ja sanoivat hänelle: kuinka kauvan sinä meitä pidät ylös? Jos olet Kristus, niin sano meille selkiästi. 25 Jesus vastasi heitä: minä olen sen teille sanonut, ja ette usko: ne työt, jotka minä teen Isäni nimeen, todistavat minusta. 26 Mutta ette usko: sillä ette ole minun lampaistani, miinkuin minä teille sanoin. 27 Minun lampaani kuulevat minun

ääneni, ja minä tunnen heidät, ja he seuraavat minua: **28** Ja minä annan heille ijankaikkisen elämän, ja ei heidän pidä hukkuman ijankaikkisesti, eikä pidä yhdenkään repäisemän heitä minun kädestäni. (aiōn g165, aiōnios g166) **29** Minun isäni, joka ne minulle antoi, on suurempi kaikkia: ja ei kenkään taida heitä reväistä minun Isäni kädestä. **30** Minä ja Isä olemme yhtä. **31** Niin Juudalaiset poimivat taas kiviä häntä kivittääkseen. **32** Jesus vastasi heitä: minä osoitin teille Isältäni monta hyvää työtä: minkä työn tähden niistä te siis minun kivitätte? **33** Juudalaiset vastasivat häntä, sanoen: emme sinua hyvän työn tähden kiviä, vaan pilkan tähden, ja että sinä, joka ihminen olet, teet itses Jumalaksi. **34** Jesus vastasi heitä: eiko teidän laissanne ole kirjoitettu: minä sanon, te olette jumalat? **35** Jos hän ne kutsui jumaliksi, joille Jumalan sana tapahtui, ja ei kirjoitus taideta rikottaa: **36** Ja te sanotte hänelle, jonka Isä on pyhittänyt ja lähettänyt maailmaan: sinä pilkkaat Jumalaa, että minä sanoin: minä olen Jumalan Poika. **37** Ellen minä tee minun Isäni töitä, niin älkäätkin minua uskoko. **38** Mutta jos minä niitä teen, ja jos ette minua usko, niin uskokaat ne työt, että te tuntisitte ja uskoisitte Isän olevan minussa ja minun hänessä. **39** Niin he etsivät taas häntä kiinni ottaaksensa, mutta hän läksi heidän käsistänsä, **40** Ja meni jälleen toiselle puolelle Jordania, siihen paikkaan, jossa Johannes ensin kasti, ja viipyi siinä. **41** Ja monta tuli hänen tykönsä, ja sanoivat: ei Johannes yhtäkään ihmettä tehnyt; mutta kaikki mitä Johannes tästä sanoi, ne ovat todet. **42** Ja monta uskoi sillä hänen päällensä.

11 Niin mies sairasti, nimeltä Latsarus, Betaniasta, Marian ja hänen sisarensa Martan kylästä. **2** Mutta Maria oli se, joka voiteli Herran voiteella ja hänen jalkansa hiuksillansa kuivaksi, jonka veli Latsarus sairasti. **3** Niin hänen sisarensa lähettivät hänen tykönsä, ja sanoivat: Herra, katso, se sairastaa, jotas rakastat. **4** Kuin Jesus sen kuuli, sanoi hän: ei tämä tauti ole kuolemaksi, vaan Jumalan kunniaksi, että Jumalan Poika sen kautta kunnioitettaisiin. **5** Mutta Jesus rakasti Marttaa, ha hänen sisartansa, ja Latsarusta. **6** Kuin hän siis kuuli hänen sairastavan, niin hän viipyi siinä paikassa kaksi päivää. **7** Sitte sanoi hän opetuslapsillensa: menkäämme jälleen Juudeaan. **8** Sanoivat hänelle opetuslapset: Rabbi, äsken etsivät Juudalaiset sinua kivittääkseen, ja sinä menet taas

sinne. **9** Vastasi Jesus: eikö kaksitoistakymmentä ole päivän hetkeä? Jos joku päivällä vaeltaa, ei hän loukkaa itsiänsä; sillä hän näkee tämän maailman valkeuden. **10** Mutta jos joku yöllä vaeltaa, hän loukkaa itsensä; sillä ei valkeus ole hänessä. **11** Näitä hän puhui, ja sanoi sitte heille: ystävämmä Latsarus makaa, mutta minä menen häntä unesta herättämään. **12** Niin sanoivat hänen opetuslapsensa: Herra, jos hän makaa, kyllä hän paranee. **13** Mutta Jesus sanoi hänen kuolemastansa; vaan he luulivat hänen sanovan unen makaamisesta. **14** Niin Jesus sanoi heille selkiästi: Latsarus on kuollut. **15** Ja minä iloitsen teidän tähtenne, etten minä siellä ollut, että te uskoisitte. Mutta menkäämme hänen tykönsä. **16** Niin sanoi Toomas, joka kutsutaan kaksoiseksi, muille opetuslapsille: käykäämme myös me, että me kuolisimme hänen kanssansa. **17** Niin Jesus tuli ja löysi hänen jo neljä päivää maanseen haudassa. **18** Mutta Betania oli läsnä Jerusalemia, lähes viisitoistakymmentä vakomittaa. **19** Ja monta Juudalaisista oli tullut Martan ja Marian tykö, lohduttamaan heitä heidän veljensä tähden. **20** Kuin Martta kuuli Jesuksen tulevan, juoksi hän häntä vastaa; mutta Maria istui kotona. **21** Niin Martta sanoi Jesukselle: Herra, jos sinä olisit täällä ollut, niin ei minun veljeni olisi kuollut. **22** Mutta minä tiedän vielä, että kaikki, mitä sinä anot Jumalalta, ne Jumala sinulle antaa. **23** Jesus sanoi hänelle: sinun veljes on nouseva ylös. **24** Martta sanoi hänelle: minä tiedän hänen nousevan ylösnousemisessa viimeisenä päivänä. **25** Sanoi Jesus hänelle: minä olen ylösnousemus ja elämä: joka uskoo minun päälleni, hän elää, ehkä hän olisi kuollut. **26** Ja jokainen, joka elää ja uskoo minun päälleni, ei hänen pidä kuoleman ijankaikkisesti: uskotkos sen? (aiōn g165) **27** Hän sanoi hänelle: jaa Herra, minä uskon sinun Kristukseksi, Jumalan Pojaksi, joka tuleva oli maailmaan. **28** Ja kuin hän näitä sanonut oli, meni hän pois ja kutsui sisarensa Marian salaa, sanoen: Mestari on tullut ja kutsuu sinua. **29** Kuin hän sen kuuli, nousi hän kohta ja tuli hänen tykönsä. **30** (Sillä ei Jesus ollut vielä kylään tullut, vaan oli siinä paikassa, jossa Martta oli hänen kohdannut.) **31** Kuin siis Juudalaiset, jotka hänen kanssansa huoneessa olivat lohduttamassa häntä, näkivät Marian nousevan ja menevän ulos, seurasivat he häntä, sanoen: hän menee haudalle itkemään. **32** Kuin Maria sinne tuli, kussa Jesus oli,

ja näki hänen, lankesi hän hänen jalkainsa juureen ja sanoi hänelle: Herra, jos olisit täällä ollut, ei olisi minun veljeni kuollut. **33** Kuin Jesus näki hänen itkevän ja Juudalaiset, jotka hänen kanssansa tulleet olivat, itkevän, kauhistui hän hengessä ja tuli sangen murheelliseksi, **34** Ja sanoi: kuhunka te hänen panitte? He sanoivat hänelle: Herra, tule ja katso. **35** Ja Jesus itki. **36** Niin sanoivat Juudalaiset: katso, kuinka hän rakasti häntä. **37** Mutta muutamat heistä sanoivat: eikö tämä, joka sokian silmät avasi, tainnut tehdä, ettei tämäkään kuollut olisi? **38** Niin Jesus kauhistui taas itsessänsä, ja tuli haudan tykö. Mutta siinä oli kuoppa, ja kivi sen päälle pantu. **39** Jesus sanoi: ottakaat kivi pois. Sanoi hänelle Maratta, sen sisar, joka kuollut oli: Herra, jo hän haisee, sillä hän on neljä päivää kuolleena ollut. **40** Jesus sanoi hänelle: enkö minä sinulle sanonut: jos sinä uskoisit, niin sinä näkisit Jumalan kunnian. **41** Ja he ottivat kiven pois sialtansa, johon kuollut pantu oli. Niin Jesus nosti silmänsä ylös ja sanoi: Isä, minä kiitan sinua, ettäs minua kuulit. **42** Mutta minä tiedän myös, ettäs aina minua kuulet; vaan kansan tähden, joka tässä ympäri seisoo, sanon minä, että he uskoisivat sinun minun lähettäneeksi. **43** Ja kuin hän nämät sanonut oli, huusi hän suurella äänellä: Latsarus, tule ulos. **44** Ja se kuollut tuli ulos sidottuna käsistä ja jaloista kääriiliinalla, ja hänen kasvonsa olivat sidotut ympäri hikiliinalla. Jesus sanoi heille: päästäkää häntä ja antakaat hänen mennä. **45** Niin monta Juudalaista, jotka olivat Marian tykö tulleet, ja näkivät mitä Jesus teki, uskoivat hänen päällensä. **46** Mutta muutamat heistä menivät Pharisealaisten tykö ja ilmoittivat heille, mitä Jesus oli tehnyt. **47** Niin ylimmäiset papit ja Pharisealaiset kokosivat neuvon, ja sanoivat: mitä me teemme? sillä tämä ihminen tekee monta ihmiettä. **48** Jos me sallimme hänen niin olla, niin kaikki uskovat hänen päällensä, ja Roomalaiset tulevat ja ottavat pois sekä meidän maamme että kansamme. **49** Mutta yksi heistä, Kaiphas nimeltä, joka oli sinä vuonna ylimmäin pappi, sanoi heille: ette mitään tiedä: **50** Ette myös ajattele, että se on meille tarpeellinen, että yksi ihminen kuolee kansan tähden, ettei kaikki kansa hukkuisi. **51** Mutta ei hän sitä itsestäänsä sanonut; vaan että hän oli sinä vuonna ylimmäin pappi, niin hän ennusti, että Jesuksen piti kuoleman kansan tähden, **52** Ja ei ainoastaan kansan tähden, mutta

että hänen piti ne Jumalan lapset, jotka hajoitetut olivat, yhteen kokooman. **53** Mutta siitä päivästä pitivät he yhteen neuvoa, kuolettaaksensa häntä. **54** Ei siis Jesus vaeltanut enää Juudalaisten seassa julkisesti, vaan meni sieltä yhteen maan paikkaan lähes korpea, siihen kaupunkiin, joka kutsutaan Epharaim, ja oleskeli siellä opetuslastensa kanssa. **55** Mutta Juudalaisten pääsiäinen lähestyi, ja monta siitä maakunnasta meni pääsiäisen edellä Jerusalemiin puhdistamaan itsiänsä. **56** Niin he etsivät Jesusta ja puhuivat keskenänsä, seisoen templissä: mitä te luulette, ettei hän ole juhalle tullut? **57** Ja ylimmäiset papit ja Pharisealaiset olivat käskyn antaneet, että jos joku tietäis, kussa hän olis, niin hänen piti sen ilmoittaman, että he ottaisivat hänen kiinni.

12 Kuusi päivää enne pääsiäistä tuli Jesus Betaniaan, jossa Latsarus oli, joka kuollut oli, jonka hän kuolleista herätti. **2** Niin he valmistivat hänelle siellä ehtoollisen, ja Maratta palveli; mutta Latsarus oli yksi niistä, jotka hänen kanssansa atrioitsivat. **3** Niin Maria otti naulan turmelematointa ja kallista nardusvoidetta, ja voiteli Jesuksen jala, ja kuivasi hänen jalkansa hiuksillansa. Ja huone täytettiin voiteen hajusta. **4** Niin sanoi yksi hänen opetuslapsistansa, Juudas Simonin poika Iskariot, joka hänen sitte petti: **5** Miksi et tätä voidetta myyty kolmeensataan pennikiin, ja annettu vaivaisille? **6** Mutta hän sanoi sen, ei että hän murhetta piti vaivaisista, vaan että hän oli varas, ja hänellä oli kukkaro, jossa hän sen kantoi, mikä siihen pantu oli. **7** Niin Jesus sanoi: anna hänen olla, hän on sen kätkenyt minun hautaamiseni päiväksi. **8** Sillä teidän kykönänne ovat aina vaivaiset, mutta en minä aina teillä ole. **9** Niin paljo kansaa Juudalaisista ymmärsi hänen siellä olevan, ja tulivat sinne, ei ainoastaan Jesuksen tähden, vaan että he olisivat myös Latsaruksen nähneet, jonka hän oli kuolleista herättänyt. **10** Mutta ylimmäiset papit pitivät neuvoa myös Latsarusta tappaaksensa; **11** Sillä monta Juudalaisista meni sinne hänen tähtensä, ja uskoi Jesuksen päälle. **12** Toisena päivänä, kuin paljon kansaa, joka juhalle tullut oli, kuuli Jesuksen tulleen Jerusalemiin, **13** Ottivat he palmu-oksia, menivät häntä vastaan ja huusivat: Hosianna! siunattu on se, joka tulee Herran nimeen, Israelin kuningas! **14** Mutta Jesus sai yhden aasin ja istui sen päälle, niinkuin

kirjoitettu on: **15** Älä pelkää, Sionin tytär! katso, sinun Kuninkas tulee ja istuu aasin varsan päällä. **16** Mutta ei hänen opetuslapsensa näitä ensintä ymmärtäneet; vaan sittekuin Jesus oli kirkastettu, silloin he muistivat, että nämät ovat hänestä kirjoitetut, ja että he näitä hänelle tehneet olivat. **17** Mutta se kansa todisti, joka hänen kanssansa oli, että hän Latsaruksen haudasta kutsui ja kuolleista herätti. **18** Sentähden myös kansa meni häntä vastaan, että he kuulivat hänen sen ihmeen tehneeksi. **19** Niin Pharisealaiset sanoivat keskenänsä: te näette, ettette mitään aikoihin saa; katso, koko maailma juoksee hänen perässänsä. **20** Mutta muutamat Grekiläiset olivat niistä, jotka menivät ylös juhlanan rukoilemaan. **21** Niin he menivät Philippuksen tykö, joka oli Galilean Betsaidasta, ja rukoilivat häntä, sanoen: herra, me tahdomme nähdä Jesusta. **22** Philippus meni ja sanoi sen Andreakselle, ja Andreas taas ja Philippus sanoivat sen Jesukselle. **23** Mutta Jesus vastasi heitä ja sanoi: aika on tullut, että Ihmisen Poika pitää kirkastettaman. **24** Totisesti, totisesti sanon minä teille: ellei maahan pudonnut nisun jyvää kuole, niin se jää yksinäänsä; mutta jos se kuolee, niin se tuo paljon hedelmää. **25** Joka rakastaa henkeänsä, hän kadottaa sen; mutta joka tässä maailmassa vihaa henkeänsä, hän tuottaa sen ijankaikkiseen elämään. (aiōnios g166) **26** Jos joku minua palvelee, hän seuratkoon minua: ja kussa minä olen, siellä pitää myös minun palveliani oleman: ja jos joku minua palvelee, häntä on Isä kunnoittava. **27** Nyt on minun sieluni suuresti murheissansa, ja mitä minun pitää sanoman? Isä, vapahda minun tästä hetkestä: kuitenkin olen minä sentähden tähän hetkeen tullut. **28** Isä, kirkasta sinun nimes. Niin ääni tuli taivaasta ja sanoi: minä olen sen kirkastanut, ja tahdon vielä nyt kirkastaa. **29** Niin kansa, joka läsnä seisoi ja sen kuuli, sanoi pitkäisen jylisseen. Muut sanoivat: enkeli puhutteli häntä. **30** Jesus vastasi ja sanoi: ei tämä ääni tullut minun, vaan teidän tähtenne. **31** Nyt tämä maailma tuomitaan: nyt tämän maailman päämies pitää heittämän ulos. **32** Ja kuin minä maasta nostetaan ylös, niin minä vedän kaikki minun tyköni. **33** (Mutta sen hän sanoi, muistuttain millä kuolemalla hänen piti kuoleman.) **34** Niin kansa vastasi häntä ja sanoi: me olemme laista kuulleet Kristuksen pysyvän ijankaikkisesti: ja kuinka sinä sanot, että Ihmisen Poika pitää nostettaman ylös? Kuka on se Ihmisen Poika?

(aiōn g165) **35** Niin Jesus sanoi heille: valkeus on vielä vähän aikaa teidän kanssanne, vaeltakaat niinkauvan kuin teillä valkeus on, ettei pimeys teitä käsittäisi. Joka pimeydessä vaelttaa, ei hän tiedä, kuhunka hän menee. **36** Uskokaat valkeuden päälle, niinkauvan kuin teillä valkeus on, että te tulisitte valkeuden lapsiksi. Näitä puhui Jesus ja meni pois, ja lymyi heitä. **37** Ja vaikka hän teki monta ihmettä heidän nähtensä, ei he kuitenkaan uskoneet hänen päällensä, **38** Että Jesaias prophetan puhe täytettäisiin, jonka hän sanoi: Herra, kuka uskoi meidän saarnamme? ja kenelle on Herran käsivarsi ilmoitettu? **39** Sentähden ei he tainneet uskoa, sillä Jesaias on taas sanonut: **40** Hän sokaisi heidän silmänsä, ja paadutti heidän sydämensä, ettei he näkisi silmillä, eikä ymmärtäisi sydämellä, ja kääntäisi itsiäänsä, ja minä parantaisin heitä. **41** Nämät sanoi Jesaias, koska hän näki hänen kunniansa ja puhui hänestä. **42** Kuitenkin monta myös ylimmäisistä uskoivat hänen päällensä; vaan ei he Pharisealaisten tähden sitä tunnustaneet, ettei he olisi pannaan kuulutettu. **43** Sillä he rakastivat enemmän ihmisten kunniaa, kuin Jumalan kunniaa. **44** Mutta Jesus huusi ja sanoi: joka uskoo minun päälleni, ei se usko minun päälleni, vaan sen päälle, joka minun lähetti. **45** Ja joka minun näkee, hän näkee sen, joka minun lähetti. **46** Minä tulini valkeudeksi maailmaan, että jokainen, joka uskoo minun päälleni, ei pidä pimeissä oleman. **47** Mutta jos joku minun sanani kuulee, ja ei usko, en minä häntä tuomitse; sillä en minä tullut maailmaa tuomitsemaan, vaan vapahtamaan. **48** Joka minun katsoo ylös, ja ei ota vastaan minun sanojani, hänellä on se, joka hänen tuomitsee: se puhe, jonka minä puhuin, pitää hänen tuomitseman viimeisenä päivänä. **49** Sillä en minä ole itsestäni puhunut; vaan Isä, joka minun lähetti, hän on minulle käskyn antanut, mitä minun tekemän ja puhuman pitää. **50** Ja minä tiedän, että hänen käskynsä on ijankaikkinen elämä. Sentähden mitä minä puhun, sen minä puhun, niinkuin Isä on minulle sanonut. (aiōnios g166)

13 Mutta ennen pääsiäisjuhlaa, kuin Jesus tiesi hetkensä tulleeksi, että hänen piti tästä maailmasta Isän tykö menemän, niinkuin hän oli rakastanut omiansa, jotka olivat maailmassa, niin hän loppuun asti rakasti heitä. **2** Ja ehtoლისen jälkeen, (kuin perkele oli jo Juudaan Simonin Iskarjotin

sydämeen lykännyt, että hänen piti hänen pettämän,)
3 Tiesi Jesus Isän kaikki hänen käsiinsä antaneen, ja
että hän oli Jumalasta lähtenyt ulos ja oli Jumalan tykö
menevä: 4 Nousi hän ehtoolliselta ja riisui vaatteensa,
ja otti liinaisen, ja vyöti itsensä. 5 Pani hän sitte vettä
maljaan, ja rupesi pesemään opetuslasten jalkoja,
ja kuivasi ne sillä liinaisella, jolla hän vyötetty oli. 6
Niin hän tuli Simon Pietarin tykö, joka sanoi hänelle:
Herra, sinäkö minun jalkani peset? 7 Jesus vastasi
ja sanoi hänelle: mitä minä teen, et sinä sitä nyt
tiedä, mutta tästedes saat sinä sen tietää. 8 Pietari
sanoi hänelle: ei sinun pidä ikänä pesemän minun
jalkojani. Vastasi häntä Jesus: ellen minä sinua pese,
niin ei sinulla ole osaa minun kanssani. (aiōn g165) 9
Simon Pietari sanoi hänelle: Herra, ei ainoastaan
minun jalkojani, mutta myös kädet ja pää. 10 Sanoi
Jesus hänelle: joka pesty on, ei se muuta tarvitse,
vaan että jalat pestään, ja niin hän on kokonansa
puhdas: ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki. 11
Sillä hän tiesi pettäjänsä; sentähden hän sanoi: ette
kaikki ole puhtaat. 12 Sittekuin hän oli pessyt heidän
jalkansa ja vaatteensa ottanut, istui hän taas ja sanoi
heille: tiedättekö, mitä minä teille tehnyt olen? 13 Te
kutsutte minun Mestariksi ja Herraksi, ja te sanotte
oikein; sillä minä myös olen. 14 Sentähden, jos minä,
joka olen Herra ja Mestari, olen teidän jalkanne
pessyt, niin pitää myös teidänkin toinen toisenne jalat
pesemän. 15 Sillä minä annoin teille esikuvan, että te
niin tekisitte, kuin minä tein teille. 16 Totisesti, totisesti
sanon minä teille: ei ole palvelia suurempi herraansa,
eikä sanansaattaja suurempi kuin se, joka hänen
lähetti. 17 Jos te nämät tiedätte, te olette autuaat, jos
te niitä teette. 18 En minä kaikista teistä puhu: minä
tiedän ne, jotka minä valitsin: mutta että Raamattu
täytettäisiin: joka syö leipää minun kanssani, hän
tallasi minun jalallansa. 19 Nyt minä sanon teille
ennenkuin se tapahtuu, että sittekuin se tapahtunut
on, te uskoisitte minun siksi. 20 Totisesti, totisesti
sanon minä teille: joka korjaa sen, jonka minä lähetän,
hän korjaa minun; mutta joka minun korjaa, hän korjaa
sen, joka minun lähetti. 21 Kuin Jesus nämät oli
sanonut, tuli hän murheelliseksi hengessä, ja todisti
ja sanoi: totisesti, totisesti sanon minä teille: yksi on
teistä minun pettävä. 22 Niin opetuslapset katselivat
toinen toisensa päälle, ja epäilivät, kenestä hän sanoi.
23 Ja yksi hänen opetuslapsistansa istui pöydän

tykönä Jesuksen helmassa, jota Jesus rakasti. 24
Niin Simon Pietari viittasi sille, visusti kysymään, kuka
se olis, josta hän sanoi. 25 Kuin hän nojasi Jesuksen
rintaa vastaan, sanoi hän hänelle: Herra, kuka se
on? 26 Jesus vastasi: se on se, jolle minä kastetun
palan annan. Ja kuin hän oli kastanut leivän, antoi
hän sen Juudaalle Simon Iskariotille. 27 Ja sen palan
jälkeen meni silloin häneen perkele. Niin Jesus sanoi
hänelle: mitäs teet, niin tee pikemmin. 28 Mutta sitä ei
yksikään atrioitsevista ymmärtänyt, mitä varten hän
sen hänelle sanoi. 29 Sillä muutamamat luulivat, koska
Juudaalla oli kukkaro, Jesuksen hänelle sanovan:
osta, mitä me juhlapäiväksi tarvitsemme, eli että
hän vaivaisille jotakin antais. 30 Kuin hän siis sen
palan ottanut oli, meni hän kohta ulos; ja yö oli.
31 Kuin hän oli mennyt ulos, sanoi Jesus: nyt on
Ihmisen Poika kirkastettu, ja Jumala on kirkastettu
hänessä. 32 Jos Jumala on kirkastettu hänessä,
niin on myös Jumala kirkastava hänen itsessänsä,
ja kirkastaa hänen pian. 33 Rakkaat lapsukaiset,
minä olen vielä vähän aikaa teidän kanssanne:
teidän pitää minua etsimän, ja niinkuin minä sanoin
Juudalaisille: ette taida sinne tulla, kuhunka minä
menen, niin minä sanon myös nyt teille. 34 Uuden
käskyn minä teille annan, että te rakastaisitte teitänne
keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin, että te
myös toinen toistanne rakastaisitte. 35 Siitä pitää
kaikkein tunteman teidät minun opetuslapsikseni, jos
te keskenänne rakkauden pidätte. 36 Sanoi Simon
Pietari hänelle: Herra, kuhunkas menet? Jesus vastasi
häntä: kuhunka minä menen, et sinä taida nyt minua
seurata, mutta tästälähin sinä olet minua seuraava.
37 Pietari sanoi hänelle: Herra, miksi en minä nyt
taida sinua seurata? minä panen henkeni sinun
edestäs. 38 Jesus vastasi häntä: sinä panet henkes
minun edestäni? Totisesti, totisesti sanon minä sinulle:
ei laula kukko ennenkuin sinä olet kolmasti minun
kieltänyt.

14 (Ja hän sanoi opetuslapsillensa:) älkööt teidän
sydämenne murheellinen olko; jos te uskotte
Jumalan päälle, niin uskokaat myös minun päälleni.
2 Minun Isäni huoneessa on monta asuinsiaa; jos
ei niin olisi, niin minä sanoisin teille: minä menen
valmistamaan teille siaan. 3 Ja vaikka minä menen
pois valmistamaan teille siaan, niin minä tulen jälleen
ja otan teidät tyköni, että kussa minä olen, siellä pitää

myös teidän oleman. 4 Ja kuhunka minä menen, te tiedätte, ja tien te myös tiedätte. 5 Sanoi Toomas hänelle: Herra, emme tiedä, kuhunkas menet: kuinka siis me taidamme tietää tien? 6 Jesus sanoi hänelle: minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kenkään tule Isän tykö, vaan minun kauttani. 7 Jos te tuntisitte minun, niin te tosin myös tuntisitte Isäni; ja nyt te tunnette hänen, ja te näette hänen. 8 Philippus sanoi hänelle: Herra, osoita meille Isä, niin me tyydymme. 9 Jesus sanoi hänelle: minä olen niin kauvan aikaa teidän tykönänne, ja et sinä minua tunne? Philippus, joka näki minun, hän näki myös Isän: kuinka siis sinä sanot: osoita minulle Isä? 10 Etkös usko minun olevan Isässä ja Isän minussa? Ne sanat, jotka minä teille puhun, en minä itsestäni puhu: mutta Isä, joka minussa on, hän tekee työt. 11 Uskokaat minua, että minä olen Isässä ja Isä on minussa; mutta jos ei, niin töiden tähden uskokaat minua. 12 Totisesti, totisesti sanon minä teille: joka uskoo minun päälleni, ne työt, joita minä teen, hän on myös tekevä, ja suurempia, kuin ne ovat, on hän tekevä; sillä minä menen Isäni tykö. 13 Ja mitä ikänä te anotte minun nimeeni, sen minä teen: että Isä kunnioitettaisiin Pojan kautta. 14 Mitä te anotte minun nimeeni, sen minä teen. 15 Jos te rakastatte minua, niin pitääkää minun käskyni. 16 Ja minä olen rukoileva Isää, ja hän antaa teille toisen Lohduttajan, että hän teidän kanssanne olis ijankaikkisesti: (aiön g165) 17 Totuuden Hengen, jota ei maailma taida ottaa vastaan, sillä ei he näe häntä, eikä tunne häntä: mutta te tunnette hänen, sillä hän pysyy teidän tykönänne ja on teissä oleva. 18 En minä jätä teitä orvoiksi, vaan minä tulen teidän tyköne. 19 Vielä on vähän aikaa, ja ei maailma silleen minua näe, mutta te näette minun; sillä minä elän, ja te myös elätte. 20 Sinä päivänä pitää teidän ymmärtämän, että minä olen Isässä, ja te minussa ja minä teissä. 21 Jolla minun käskyni ovat ja ne kätkee, se rakastaa minua: mutta joka minua rakastaa, hän rakastetaan minun Isältäni, ja minä tahdon häntä rakastaa, ja ilmoitan itseni hänelle. 22 Sanoi hänelle Juudas: (ei se Iskariot) Herra, kuinka se tulee, että tahdot meille itses ilmoittaa, ja et maailmalle? 23 Jesus vastasi ja sanoi hänelle: joka minua rakastaa, se pitää minun sanani; ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä, ja asumme hänen tykönänsä. 24 Joka ei minua rakasta, ei se minun

sanojani kätke: ja se sana, jonka te kuulette, ei ole minun, vaan Isän joka minun lähetti. 25 Näitä olen minä teille puhunut, ollessani teidän kanssanne. 26 Mutta Lohduttaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimeeni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teille kaikki, mitä minä teille sanonut olen. 27 Rauhan minä jätän teille, minun rauhani minä annan teille: en minä anna teille niinkuin maailma antaa. Älkään teidän sydämenne murheellinen olko, älkään myös peljätkö. 28 Te kuulitte minun sanovan: minä menen pois ja tulen jälleen teidän tyköne. Jos te minua rakastaisitte, niin te tosin iloitsisitte, että minä sanoin: minä menen Isän tykö; sillä Isä on suurempi minua. 29 Ja nyt minä sanon teille ennen kuin se tapahtuu, että te uskoisitte, kuin se tapahtunut on. 30 En minä tästedes puhu paljon teidän kanssanne; sillä tämän maailman päämies tulee, jolla ei ole mitään minussa. 31 Mutta että maailma ymmärtäis minun Isää rakastavan, ja niinkuin Isä minulle käski, niin minä myös teen. Nouskaat, lähtekäämme täältä!

15 Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on peltomies: 2 Jokaisen oksan minussa, joka ei kannu hedelmää, hän karsii pois, ja jokaisen, joka hedelmän kantaa, hän puhdistaa, että se kantais runsaamman hedelmän. 3 Te olette nyt puhtaat, sen sanan tähden, jonka minä teille puhuin. 4 Pysykää te minussa, ja minä teissä. Niinkuin ei oksa taida itsestänsä hedelmää kantaa, ellei hän viinapuussa kiinni ole, niin ette tekään, jollette minussa pysy. 5 Minä olen viinapuu, te olette oksat: joka minussa pysyy ja minä hänessä, hän kantaa paljon hedelmää; sillä ilman minua ette voi mitään tehdä. 6 Jos ei joku minussa pysy, se heitetään ulos niinkuin oksa, ja kuivettuu, ja ne sidotaan kokoon, ja heitetään tuleen, ja palavat. 7 Jos te minussa pysytte ja minun sanani pysyvät teissä, mitkä ikänä te tahdotte, niin anokaat, ja te saatte. 8 Siinä minun Isäni kunnioitetaan, että te paljon hedelmää kantaisitte, ja tullette minun opetuslapsikseni. 9 Niinkuin Isä rakasti minua, niin minä myös rakastin teitä: kysykää minun rakkaudessani. 10 Jos te minun käskyni pidätte, niin te pysytte minun rakkaudessani, niinkuin minä pidän Isäni käskyn ja pysyn hänen rakkaudessansa. 11 Näitä olen minä teille puhunut, että minun iloni teissä pysyis ja teidän ilonne tulis täydelliseksi. 12 Se on minun käskyni, että te rakastatte teitänne

keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin. 13 Ei ole kellään sitä suurempaa rakkautta, kuin että joku panis henkensä ystäväinsä edestä. 14 Te olette minun ystäväni, jos te teette, mitä minä teidän käsken. 15 En minä tästedes sano teitä palvelijoiksi; sillä ei palvelia tiedä, mitä hänen herransa tekee; mutta minä kutsun teitä ystäviksi, sillä kaikki, mitä minä Isältäni kuulin, ne minä teille ilmoitin. 16 Ette minua valinneet, vaan minä valitsin teidät, ja sääsin teidät, että te menisitte hedelmää tekemään ja teidän hedelmänne pysyis: että mitä te anotte Isältä minun nimeeni, sen hän antaa teille. 17 Näitä minä käsken teille, että te toinen toistanne rakastaisitte. 18 Jos maailma teitä vihaa, niin tietäkää, hänen ennen minua vihanneen kuin teitä. 19 Jos te maailmasta olisitte, niin maailma omaansa rakastais; mutta ette ole maailmasta, vaan minä valitsin teidät maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä. 20 Muistakaat sitä sanaa, jonka minä teille sanoin: ei ole palvelia suurempi herraansa. Jos he minua vainosivat, niin he myös teitä vainoovat: jos he minun sanani kätkeivät, niin he teidänkin sananne kätkevät. 21 Mutta kaikkia näitä tekevät he teille minun nimeni tähden; sillä ei he tunne sitä, joka minun lähetti. 22 Jos en minä olisi tullut ja heitä puhutellut, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt ei heillä ole, millä he syntinsä verhoovat. 23 Joka minua vihaa, hän vihaa myös minun Isääni. 24 Ellen minä olisi niitä töitä heidän seassansa tehnyt, joita ei kenkään muu ole tehnyt, niin ei heillä olisi syntiä; mutta nyt he näkivät, ja vihasivat sekä minua että minun Isääni. 25 Vaan (se tapahtui) että se täytettäisiin, mitä heidän laissansa on kirjoitettu: he vihasivat minua ilman syytä. 26 Mutta kuin Lohduttaja tulee, jonka minä teille Isältä lähetan, totuuden Henki, joka Isästä käy ulos, se on minusta todistava. 27 Ja teidän pitää myös todistaman; sillä te olette alusta minun kanssani.

16 Näitä olen minä puhunut teille, ette pahenis.

2 He panevat teitä pannaan. Ja aika tulee, että jokainen, joka teidät tappaa, se luulee tekevänsä Jumalalle palveluksen. 3 Ja näitä he tekevät teille, ettei he tunne Isää eikä minua. 4 Vaan minä puhuin näitä teille, että kuin se aika tulee, te niistä muistaisitte, että minä teille sanonut olen; mutta en minä ole teille näitä alusta sanonut, sillä minä olin teidän kanssanne. 5 Mutta nyt minä menen sen tykö, joka minun lähetti, ja ei teistä minulta kenkään kysy: kuhunkas menet? 6

Vaan että minä olen näitä teille puhunut, niin murhe täyttää teidän sydämenne. 7 Kuitenkin sanon minä teille totuuden: se on teille tarpeellinen, että minä menen pois; sillä ellen minä mene pois, niin ei Lohduttaja tule teidän tyköne; mutta jos minä menen pois, niin minä hänen teille lähetan. 8 Ja kuin hän tulee, niin hän nuhtelee maailmaa synnin tähden, ja vanhurskauden tähden, ja tuomion tähden. 9 Synnin tähden tosin, ettei he usko minun päälleni; 10 Mutta vanhurskauden tähden, että minä menen Isäni tykö, ja ettette minua silleen näe; 11 Mutta tuomion tähden, että tämän maailman päämies on tuomittu. 12 Minulla on vielä paljo sanomista, mutta ette voi nyt kantaa. 13 Vaan kuin se tulee, totuuden Henki, hän johdattaa teitä kaikkeen totuuteen; sillä ei hän puhu itsestensä, vaan mitä hän kuulee, sitä hän puhuu, ja tulevaisia hän teille ilmoittaa. 14 Hän on minua kunnioitava; sillä hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille. 15 Kaikki, mitä Isällä on, ne ovat minun; sentähden minä sanoin, että hän ottaa minun omastani ja ilmoittaa teille. 16 Vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä te näette minun; sillä minä menen Isäni tykö. 17 Niin muutamat hänen opetuslapsistansa puhuivat keskenänsä: mikä se on, kuin hän sanoo meille: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun, ja: minä menen Isän tykö? 18 Niin he sanoivat: mikä se on, kuin hän sanoo: vähän ajan perästä? emme tiedä, mitä hän puhuu. 19 Niin Jesus ymmärsi, että he tahtoivat kysyä häneltä, ja sanoi heille: sitä te kysytte keskenänne, että minä sanoin: vähän ajan perästä ja ette näe minua, ja taas vähän ajan perästä ja te näette minun. 20 Totisesti, totisesti sanon minä teille: teidän pitää itkemän ja parkuman, mutta maailma iloitsee: te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne käännetään iloksi. 21 Kuin vaimo synnyttää, niin hänellä on kipu, sillä hänen hetkensä tuli; mutta kuin hän on lapsen synnyttänyt, niin ei hän enään muista vaivaansa ilon tähden, että ihminen on syntynyt maailmaan. 22 Niin teillä on myös nyt murhe; mutta minä tahdon teitä jällensä nähdä, ja teidän sydämenne on iloitseva, ja ei kenenkään pidä teidän iloanne teiltä ottaman pois. 23 Ja sinä päivänä ette mitään kysy minulta. Totisesti, totisesti sanon minä teille: mitä ikänä te anotte Isältä minun nimeeni, niin hän antaa teille. 24 Ette ole mitään minun nimeeni

tähän asti anoneet: rukoilkaat, niin te saatte, että teidän ilonne olis täydellinen. 25 Näitä olen minä teille puhunut tapauksissa; mutta aika tulee, etten minä silleen puhu teille tapauksissa, vaan ilmoitan julkisesti teille minun Isästani. 26 Sinä päivänä pitää teidän rukoileman minun nimeeni. Ja en minä sano teille, että minä rukoilen Isää teidän tähtenne; 27 Sillä Isä rakastaa itse teitä, että te minua rakastitte ja uskoitte minun Jumalasta lähteneen. 28 Minä läksin Isästä ja tulin maailmaan: taas minä jätän maailman ja menen Isän tykö. 29 Sanoivat hänen opetuslapsensa hänelle: katso, nyt sinä julkisesti puhut, ja et yhtään tapausta sano. 30 Nyt me tiedämme sinun kaikki tietävän, ja et sinä tarvitse, että joku sinulta kysyy, sentähden me uskomme sinun Jumalasta lähteneen. 31 Jesus vastasi heitä: nyt te uskotte. 32 Katso, aika tulee, ja nyt tuli, että te jokainen hajoitetaan omillensa, ja minun te yksinäni jätätte. En minä kuitenkaan yksinäni ole, sillä Isä on minun kanssani. 33 Näitä olen minä teille puhunut, että teillä minussa rauha olis. Maailmassa on teillä tuska; mutta olkaat hyvässä turvassa, minä voitin maailman.

17 Näitä puhui Jesus, ja nosti silmänsä taivasta päin ja sanoi: Isä, hetki tuli, kirkasta sinun Poikas, että sinun Poikas kirkastais myös sinun! 2 Niinkuin sinä annoit hänelle vallan kaiken lihan päälle, antaa ijankaikkisen elämän kaikille, jotka sinä hänelle annoit. (aiōnios g166) 3 Mutta tämä on ijankaikkinen elämä, että he sinun ainoan totisen Jumalan tunsivat, ja jonkas lähetit, Jesuksen Kristuksen. (aiōnios g166) 4 Minä kirkastin sinun maan päällä: minä täyitin sen työn, jonkas minulle annoit tehdäkseni. 5 Ja nyt Isä, kirkasta sinä minua itse tykänäs sillä kirkkaudella, joka minulla sinun tykönäs oli ennenkuin tämä maailma olikaan. 6 Minä ilmoitin sinun nimes ihmisille, jotka minulle maailmasta annoit: he olivat sinun, ja minulle sinä ne annoit, ja sinun sanas he kätkivät. 7 He tiesivät nyt kaikki olevan sinusta, mitkä sinä minulle annoit. 8 Sillä ne sanat, jotka sinä minulle annoit, annoin minä heille; ja he ne ottivat vastaan, ja totisesti tunsivat minun sinusta lähteneen, ja uskoivat, että sinä minun lähetit. 9 Minä rukoilen heidän edestänsä: en minä maailman edestä rukoile, vaan niiden edestä, jotka sinä minulle annoit, että he ovat sinun omas. 10 Ja kaikki minun omani ovat sinun, ja sinun omas ovat minun: ja minä olen kirkastettu heissä. 11 En minä

silleen ole maailmassa, mutta he ovat maailmassa, ja minä tulen sinun tykö. Pyhä Isä! kätke niitä, jotka sinä minulle annoit, sinun nimes tähden, että he olisivat yksi niinkuin mekin! 12 Kuin minä olin heidän kanssansa maailmassa, niin minä kätkin heitä sinun nimessä: ne, jotka minulle annoit, kätkin minä, ja ei niistä kenkään kadonnut, vaan se kadotuksen lapsi, että Raamattu täytettäisiin. 13 Mutta nyt minä tulen sinun tykö ja puhun näitä maailmassa, että heissä olis minun iloni täydellinen. 14 Minä annoin heille sinun sanas, ja maailma vihasi heitä; sillä ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole. 15 En minä rukoile, että heitä ottaisit pois maailasta, vaan että heitä pahasta varjelisit. 16 Ei he ole maailmasta, niinkuin en minäkään maailmasta ole. 17 Pyhitä heitä totuudessa! Sinun puhees on totuus. 18 Niinkuin sinä minun lähetit maailmaan, niin minä myös lähetin heidät maailmaan, 19 Ja minä pyhitän itseni heidän tähtensä, että hekin olisivat totuudessa pyhitetyt. 20 Mutta en minä ainoasti heidän edestänsä rukoile, vaan myös niiden edestä, jotka heidän sanansa kautta uskovat minun päälleni: 21 Että he kaikki yhtä olisivat, niinkuin sinä Isä minussa olet ja minä sinussa, että hekin meissä niin yhtä olisivat: että maailma uskois sinun minua lähettäneeksi. 22 Ja minä annoin heille sen kunnian, jonka sinä minulle annoit, että he yhtä olisivat, niinkuin mekin yhtä olemme. 23 Minä olen heissä ja sinä minussa, että he niin yhdessä täydelliset olisivat, ja maailma tietäis, että sinä minun lähetit, ja että sinä heitä rakastit, niinkuin sinä minua rakastit. 24 Isä, minä tahdon, että kussa minä olen, siellä nekin olisivat minun kanssani, jotka sinä minulle antanut olet: että he minun kunniani näkisivät, jonkas minulle annoit; sillä sinä rakastit minua ennenkuin maailman perustus laskettu oli. 25 Vanhurskas Isä! ei maailma sinua tuntenut, mutta minä tunsin sinun, ja nämät ymmärsivät, että sinä minun lähetit. 26 Ja minä julistin heille sinun nimes, ja vielä julistan: että se rakkaus, jolla sinä minua rakastit, heissä olis, ja minä myös heissä.

18 Kuin Jesus nämät oli sanonut, meni hän ulos opetuslastensa kanssa Kedronin ojan ylitse: siellä oli yrttitarha, johon hän meni sisälle ja hänen opetuslapsensa. 2 Mutta Juudas, joka hänen petti, tiesi myös sen paikan; sillä Jesus tuli sinne usein opetuslastensa kanssa. 3 Kuin siis Juudas oli joukon

kanssansa ottanut ja palveliat ylimmäisiltä papeilta ja Pharisealaisilta, tuli hän sinne lyhdyillä, tulisoitoilla ja sota-aseilla. 4 Kuin siis Jesus tiesi kaikki, mitä hänelle tapahtuman piti, niin hän läksi ja sanoi heille: ketä etsitte? 5 He vastasivat häntä: Jesusta Natsaretilaista. Sanoi Jesus heille: minä olen! Mutta Juudas, jonka hänen petti, seiso i myös heidän kanssansa. 6 Kuin siis Jesus sanoi heille: minä olen, astuivat he takaperin ja lankesivat maahan. 7 Niin hän taas kysyi heiltä: ketä te etsitte? Mutta he sanoivat: Jesusta Natsarelaista. 8 Jesus vastasi: minä sanoin teille, että minä olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaat näiden mennä, 9 Että se puhe täytettäisiin, jonka hän oli sanonut: en minä niistä yhtään kadottanut, jotka sinä minulle annoit. 10 Niin Simon Pietarilla oli miekka, jonka hän veti ulos, ja löi ylimmäisen papin palveliaa ja hakkasi pois hänen oikian korvansa; jonka palvelian nimi oli Malkus. 11 Niin Jesus sanoi Pietarille: pistä miekkas tuppeen: eikö minun pidä juoman sitä kalkkia, jonka Isä minulle antoi? 12 Niin joukko ja ylimmäinen päämies ja Juudalaisten palveliat ottivat kiinni Jesuksen ja sitoivat hänen, 13 Ja veivät ensin Hannaksen tykö, sillä hän oli Kaiphaan appi, joka oli sinä vuonna ylimmäinen pappi. 14 Ja Kaiphas oli se, joka Juudalaisille oli neuvon antanut, että yhtä ihmistä olis tarpeellinen kuolettaa kansan edestä. 15 Ja Simon Pietari seurasi Jesusta, ja toinen opetuslapsi. Mutta se opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni sisälle Jesuksen kanssa ylimmäisen papin saliin. 16 Mutta Pietari jäi ulos oven eteen. Niin toinen opetuslapsi, joka ylimmäisen papin tuttava oli, meni ulos ja puhui ovenvartialle, ja toi Pietarin sisälle. 17 Niin sanoi ovenvartiapiika Pietarille: etkö sinäkin olen tämän miehen opetuslapsia? Hän sanoi: en ole. 18 Mutta palveliat, jotka hiilistä olivat tulen tehneet, sillä kylmä oli, seisoivat ja lämmittelivät. Ja Pietari seiso i myös heidän kanssansa ja lämmieteli. 19 Niin ylimmäinen pappi kysyi Jesukselta hänen opetuslapsestansa ja opetuksestansa. 20 Jesus vastasi häntä: minä olen maailman edessä julkisesti puhunut: minä olen synagogassa opettanut ja templissä, johonka Juudalaiset joka paikasta kokoon tulevat, ja en ole mitään salaisuudessa puhunut. 21 Mitäs minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka kuuluivat, mitä minä heille puhunut olen. Katso, ne tietävät, mitä minä sanonut olen. 22 Mutta kuin hän näitä puhui, antoi yksi niistä palvelioita, jotka läsnä seisoivat, Jesukselle korvapuustin ja sanoi: niinkö sinä vastaat ylimmäistä pappia! 23 Jesus vastasi häntä: jos minä pahasti puhuin, niin tunnusta se pahaksi, mutta jos minä oikein puhuin, miksis minua lyöt? 24 Niin Hannas lähetti hänen sidottuna ylimmäisen papin Kaiphaan tykö. 25 Mutta Simon Pietari seiso i ja lämmieteli. Niin he sanoivat hänelle: etkö sinä ole myös hänen opetuslapsiansa? Hän kielsi ja sanoi: en ole. 26 Sanoi hänelle yksi ylimmäisen papin palvelioista, sen lanko, jonka korvan Pietari hakkasi pois: enkö minä sinua nähnyt yrttitarhassa hänen kanssansa? 27 Niin Pietari taas kielsi, ja kohta kukko lauloi. 28 Niin he veivät Jesuksen Kaiphaan tyköä raastupaan. Mutta se oli aamu, ja ei he menneet raastupaan, ettei he itsiänsä saastuttaisi, vaan söisivät pääsiäislampaan. 29 Niin Pilatus meni ulos heidän tykönsä ja sanoi: mitä kannetta te tuotte tätä miestä vastaan? 30 He vastasivat ja sanoivat hänelle: ellei hän pahantekä olisi, emme olisi häntä sinun haltuus antaneet. 31 Niin Pilatus sanoi heille: ottakaat te häntä ja tuomitkaat häntä teidän lakinne jälkeen. Juudalaiset sanoivat siis hänelle: meidän ei sovi ketään tappaa; 32 Että jesuksen puhe täytettäisiin, kuin hän sanoi, merkiten, millä kuolemalla hänen piti kuoleman. 33 Niin Pilatus taas meni raastupaan, kutsui Jesuksen ja sanoi hänelle: oletkos sinä Juudalaisten kuningas? 34 Jesus vastasi häntä: sanotko sinä sen itsestäs, eli ovatko muut sen minusta sinulle sanoneet? 35 Pilatus vastasi: olenko minä Juudalainen? Sinun kansas ja ylimmäiset papit antoivat ylön sinun minulle: mitä tehnyt olet? 36 Jesus vastasi: ei minun valtakuntani ole tästä maailmasta. Jos minun valtakuntani olis tästä maailmasta, niin tosin minun palveliani olisivat sotineet, etten minä olisi tullut annetuksi ylön Juudalaisille; mutta ei minun valtakuntakuntani ole täältä. 37 Niin Pilatus sanoi hänelle: niin sinä olet kuningas? Jesus vastasi: sinä sen sanot, että minä olen kuningas. Sitä varten olen minä syntynyt ja sitä varten maailmaan tullut, että minä totuden tunnustan. Jokainen, joka on totuudesta, se kuulee minun ääneni. 38 Pilatus sanoi hänelle: minä on totuus? Ja kuin hän sen sanonut oli, meni hän taas ulos Juudalaisten tykö ja sanoi heille: en minä löydä yhtään syytä hänessä. 39 Mutta teillä on tapa, että minun pitää teille päästämän yhden pääsiäisenä: tahdotteko siis, että minä päästän teille Juudalaisten

kuninkaan? **40** Niin he huusivat taas kaikki, sanoen: ei tätä, vaan Barabbasta. Mutta Barabbas oli ryöväri.

19 Niin Pilatus otti silloin Jesuksen ja ruoskitsi hänen, **2** Ja sotamiehet väänivät kruunun orjantappuroista, panivat sen hänen päähänsä ja puettiin hänen purpuravaatteeseen, **3** Ja sanoivat: terve, Juudalaisten kuningas! ja antoivat hänelle korvapuusteja. **4** Taas tuli Pilatus ulos ja sanoi heille: katsokaat, minä tuon hänen teille ulos, että te tietäisitte, etten minä löydä yhtään syytä hänessä. **5** Niin Jesus meni ulos, kantain orjantappuraista kruunua ja purpuraista vaatetta. Ja hän sanoi heille: katso ihmistä! **6** Mutta kuin ylimmäiset papit ja palveliat hänen näkivät, huusivat he, sanoen: ristiinnaulitse, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: ottakaat te häntä ja ristiinnaulitkaat; sillä en minä löydä yhtään syytä hänessä. **7** Vastasivat häntä Juudalaiset: meillä on laki, ja meidän lakimme jälkeen pitää hänen kuoleman, että hän teki itsensä Jumalan Pojaksi. **8** Kun siis Pilatus tämän puheen kuuli, pelkäsi hän vielä enemmän. **9** Ja meni taas raastupaan ja sanoi Jesukselle: kusta sinä olet? Mutta ei Jesus vastannut häntä. **10** Niin Pilatus sanoi hänelle: etkös mitään minulle puhu? Etkös tiedä, että minulla on valta sinua ristiinnaulita ja valta sinua päästää? **11** Jesus vastasi: ei sinulla olisi yhtään valtaa minua vastaan, jos ei se olisi sinulle annettu ylhäältä: sentähden on hänellä suurempi synty, joka minun sinulle antoi ylös. **12** Ja siitä ajasta pyysi Pilatus häntä päästää. Mutta Juudalaiset huusivat, sanoen: jos sinä hänen päästät, niin et sinä ole keisarin ystävä; sillä jokainen, joka itsensä tekee kuninkaaksi, hän on keisaria vastaan. **13** Kuin Pilatus tämän puheen kuuli, vei hän Jesuksen ulos ja istui tuomio-istuimelle, siihen paikkaan, joka kutsutaan Litostroton, mutta Hebreaksi Gabbata. **14** Mutta se oli pääsiäisen valmistuspäivä, lähes kuudennella hetkellä. Ja hän sanoi Juudalaisille: katso, teidän kuninkaanne. **15** Mutta he huusivat: ota pois, ota pois, ristiinnaulitse häntä! Pilatus sanoi heille: pitääkö minun ristiinnaulitseman teidän kuninkaanne? Ylimmäiset papit vastasivat: ei meillä ole kuningasta, vaan keisari. **16** Niin silloin hän antoi hänen heille ristiinnaulittaa. Mutta he ottivat Jesuksen ja veivät pois. **17** Ja hän kantoi ristiänsä ja meni siihen paikkaan, joka kutsutaan Pääkallon paikaksi, mutta Hebreaksi Golgata. **18** Siellä he ristiinnaulitsivat hänen

ja kaksi muuta hänen kanssansa kahden puolen, mutta Jesuksen keskelle. **19** Niin Pilatus kirjoitti myös päällekirjoituksen ja pani ristin päälle, ja oli näin kirjoitettu: JESUS NATSARENUS JUUDALAISTEN KUNINGAS. **20** Tämän päällekirjoituksen luki monta Juudalaisista; sillä se paikka oli läsnä kaupunkia, jossa Jesus ristiinnaulittiin. Ja oli kirjoitettu Hebreaksi, Grekaksi ja Latinaksi. **21** Niin sanoivat Juudalaisten ylimmäiset papit Pilatukselle: älä kirjoita: Juudalaisten kuningas; vaan että hän on sanonut: minä olen Juudalaisten kuningas. **22** Pilatus vastasi: mitä minä kirjoitin, sen minä kirjoitin. **23** Kuin siis sotamiehet olivat Jesuksen ristiinnaulinneet, ottivat he hänen vaatteensa (ja tekivät neljä osaa, kullekin sotamiehelle osan), ja hameen; mutta hame ei ollut ommeltu, vaan kokonansa ylhäältä (alaspäin) kudottu. **24** Niin he sanoivat keskenänsä: älkäämme tätä rikkoko, vaan heittäkäämme tästä arpa, kenenkä se pitää oleman: että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: he ovat minun vaatteeni itsellensä jakaneet ja ovat heittäneet minun hameestani arpa. Ja sotamiehet tosin näin tekivät. **25** Mutta Jesuksen ristin tykönä seisoivat hänen äitinsä ja hänen äitinsä sisar Maria, Kleopaan emäntä, ja Maria Magdalena. **26** Kuin siis Jesus näki äidin ja opetuslapsen siinä sesovan, jota hän rakasti, sanoi hän äidillensä: vaimo, katso sinun poikaas. **27** Sitte sanoi hän opetuslapselle: katso sinun äitiäs. Ja siitä hetkestä otti opetuslapsi hänen tykönsä. **28** Sitte, kuin Jesus tiesi jo kaikki täytetyksi, ja että Raamattu täytettäisiin, sanoi hän: minä janoon. **29** Oli siis yksi astia pantu etikkaa täyteen, ja he täyttivät sienen etikalla ja panivat sen ympärille isoppia, ja panivat sen hänen suunsa eteen. **30** Kuin siis Jesus oli etikkaa ottanut, sanoi hän: se on täytetty! ja kallisti päänsä ja antoi henkensä. **31** Mutta että valmistuspäivä oli, ja ei ruumiit pitänyt ristissä oleman sabbatina, (sillä se sabbatin päivä oli suuri,) rukoilivat siis Juudalaiset Pilatusta, että heidän säärialuunsa piti rikottaman ja he otettaman alas. **32** Niin sotamiehet tulivat ja rikkoivat ensimmäisen luut ja toisen, joka hänen kanssansa oli ristiinnaulittu; **33** Mutta kuin he tulivat Jesuksen tykö ja näkivät hänen jo kuolleeksi, niin ei he rikkoneet hänen luitansa; **34** Vaan yksi sotamiehistä avasi hänen kylkensä keihäällä, josta kohta vuoti veri ja vesi. **35** Ja joka tämän näki, hän on sen todistanut ja hänen todistuksensa on tosi, ja hän

tietää totta sanovansa, että te myös uskoisitte. 36 Sillä nämät ovat tapahtuneet, että Raamattu täytettäisiin: ei teidän pidä luuta rikkoman hänessä. 37 Ja taas toinen kirjoitus sanoo: he saavat nähdä, ketä he ovat pistäneet. 38 Mutta sen jälkeen rukoili Pilatusta Joseph Arimatiasta, (joka oli Jesuksen opetuslapsi, vaan salaa Juudalaisten pelvon tähden), että hän olis saanut ottaa Jesuksen ruumiin; ja Pilatus salli sen. Niin hän tuli ja otti Jesuksen ruumiin. 39 Niin tuli myös Nikodemus, (joka oli ensin yöllä Jesuksen tykö tullut,) ja toi mirhamia ja aloeta sekoitettua, lähes sata naulaa. 40 Niin he ottivat Jesuksen ruumiin ja käärivät sen liinaiseen, hyvän-hajullisten yrttein kanssa, niinkuin Juudalaisten tapa on haudata. 41 Mutta siinä paikassa, jossa hän ristiinnaulittiin, oli yrttitarha, ja yrttitarhassa uusi hauta, johonka ei vielä kenkään ollut pantu: 42 Siihen he panivat Jesuksen Juudalaisten valmistuspäivän tähden, että se hauta oli läsnä.

20 Mutta ensimmäisenä päivänä viikossa tuli Maria Magdalena varhain, kuin vielä pimiä oli, haudalle ja näki kiven otetuksi pois haudalta. 2 Niin hän juoksi ja tuli Simon Pietarin tykö ja sen opetuslapsen tykö, jota Jesus rakasti, ja sanoi heille: he ovat Herran ottaneet pois haudasta, ja emme tiedä, kuhunka he hänen panivat. 3 Niin Pietari meni ulos ja toinen opetuslapsi, ja tulivat haudalle. 4 Mutta he juoksivat kahden ynnä, ja toinen opetuslapsi juoksi edellä nopeammin kuin Pietari, ja tuli ensin haudalle. 5 Ja kuin hän itsensä kumarsi, näki hän liinaiset pantuna, mutta ei hän kuitenkaan mennyt sisälle. 6 Niin Simon Pietari tuli seuraten häntä, ja meni hautaan, ja näki kääriiliinat pantuna. 7 Ja hikiliinan, joka hänen päänsä päällä oli ollut, ei kääriiliinan kanssa, vaan erinänsä käärittynä yhteen paikkaan. 8 Niin meni myös toinen opetuslapsi sisälle, joka ensin haudalle tullut oli, ja näki sen ja uskoi. 9 Sillä ei he vielä Raamattua ymmärtäneet, että hän oli nouseva kuolleista. 10 Niin ne opetuslapset menivät taas yhteen. 11 Mutta Maria seisoi ulkona haudan edessa ja itki. Ja kuin hän niin itki, kumarsi hän itsensä hautaan. 12 Ja näki kaksi enkeliä valkeissa vaatteissa istuvan, yhden pään puolessa ja toisen jalkain puolessa, siinä missä Jesuksen ruumis pantu oli. 13 Ne sanoivat hänelle: vaimo, mitäs itket? Hän sanoi heille: he ovat minun Herrani ottaneet pois, ja en tiedä, kuhunka he hänen

ovat panneet. 14 Ja kuin hän nämät sanonut oli, käänsi hän itsensä taapäin, ja näki Jesuksen seisovan, eikä tietänyt, että se oli Jesus. 15 Sanoi Jesus hänelle: vaimo, mitäs itket? ketäs etsit? Mutta hän luuli sen yrttitarhan haltiaaksi, ja sanoi hänelle: Herra, jos sinä hänen kannoit pois, niin sano minulle, kuhunkas hänen panit, ja minä tahdon hänen ottaa. 16 Jesus sanoi hänelle: Maria! niin hän käänsi itsensä ja sanoi hänelle: Rabboni, se on: Mestari. 17 Jesus sanoi hänelle: älä minuun rupee; sillä en minä ole vielä mennyt ylös minun Isäni tykö, vaan mene minun veljeini tykö ja sano heille: minä menen ylös minun Isäni tykö ja teidän Isänne tykö, ja minun Jumalani tykö ja teidän Jumalanne tykö. 18 Maria Magdalena tuli ja ilmoitti opetuslapsille, että hän oli nähnyt Herran, ja että hän näitä hänelle sanoi. 19 Kuin siis sen sabbatin päivän ehtoo oli, ja ovet olivat suljetut, jossa opetuslapset kokoontuneet olivat Juudalaisten pelvon tähden, tuli Jesus ja seisoi heidän keskellänsä ja sanoi heille: rauha olkoon teille! 20 Ja kuin hän sen sanonut oli, osoitti hän heille kätensä ja kylkensä. Niin opetuslapset ihastuivat, että he näkivät Herran. 21 Ja Jesus taas sanoi heille: rauha olkoon teille! niinkuin Isä minun lähetti, niin minä myös lähetän teidät. 22 Ja kuin hän nämät sanonut oli, puhalsi hän heidän päällensä ja sanoi heille: ottakaat Pyhä Henki: 23 Joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan, ja joille te ne pidätte, niille ne ovat pidetyt. 24 Mutta Toomas, yksi kahdestatoistakymmenestä, joka kaksoiseksi kutsutaan, ei ollut heidän kanssansa, kuin Jesus tuli. 25 Niin muut opetuslapset sanoivat hänelle: me näimme Herran. Mutta hän sanoi heille: ellen minä näe hänen käsissänsä naulan reikää, ja pistä sormeani naulain siaan, ja pistä kättäni hänen kylkeensä, en minä usko. 26 Ja kahdeksan päivän perästä olivat opetuslapset taas sisällä, ja Toomas heidän kanssansa. Niin Jesus tuli, kuin ovet suljetut olivat, ja seisoi heidän keskellänsä, ja sanoi: rauha olkoon teille! 27 Sitte sanoi hän Toomaalle: pistä sormes tänne, ja katso minun käsiäni, ja ojenna tänne kätes, ja pistä minun kylkeeni, ja älä ole epäuskoinen, vaan uskovainen. 28 Toomas vastasi ja sanoi hänelle: minun Herrani ja minun Jumalani! 29 Jesus sanoi hänelle: ettäs näit minun, Toomas, niin sinä uskoit: autuaat ovat ne, jotka ei näe, ja kuitenkin uskovat. 30 Niin teki myös Jesus monta

muuta merkkiä opetuslastensa nähden, jotka ei tässä kirjassa ole kirjoitetut. **31** Mutta nämät ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että te saisitte elämän uskon kautta hänen nimeensä.

21 Sitte ilmoitti Jesus taas itsensä opetuslapsille Tiberiaan meren tykönä, ja hän ilmoitti itsensä näin: **2** Simon Pietari ja Toomas, joka kaksoiseksi kutsutaan, olivat ynnä ja Natanael, joka oli Galilean Kaanasta, ja Zebedeuksen pojat ja kaksi muuta hänen opetuslapsistansa. **3** Sanoi Simon Pietari heille: minä menen kalaan: ne sanoivat hänelle: me menemme myös kanssas. Niin he menivät ja astuivat kohta venheesen, ja ei he sinä yönä mitään saaneet. **4** Mutta kuin jo aamu oli, niin Jesus seisoi rannalle; mutta ei opetuslapset tietäneet, että se oli Jesus. **5** Niin sanoi Jesus heille: lapset, onko teillä mitään syötävää? He vastasivat häntä: ei. **6** Hän sanoi heille: laskekaat verkko oikialle puolelle venhettä, niin te löydätte. Niin he laskivat, ja tuli niin paljo kaloja, ettei he voineet vetää. **7** Niin sanoi se opetuslapsi, jota Jesus rakasti, Pietarille: Herra se on. Kuin Simon Pietari sen kuuli, että se oli Herra, vyötti hän hameen ympärillensä, (sillä hän oli alasti,) ja heitti itsensä mereen. **8** Mutta muut opetuslapset tulivat venheellä, (sillä ei he olleet kaukanan maalta, vaan lähes kaksisataa kyynärää,) ja vetivät verkon kaloinensa. **9** Kuin he siis olivat maalle tulleet, näkivät he hiilet ja kalan, niiden päällä pantuna, ja leivän. **10** Jesus sanoi heille: tuokaat tänne niistä kaloista, jotka te nyt saitte. **11** Simon Pietari meni ja veti verkon maalle, täynnä suuria kaloja, sata ja kolmekuudettäkymmentä. Ja vaikka niitä niin monta oli, ei kuitenkaan verkko revennyt. **12** Jesus sanoi heille: tulkaat rualle; mutta ei yksikään opetuslapsista uskaltanut häntä kysyä: kukas olet? sillä he tiesivät sen olevan Herran. **13** Niin Jesus tuli, otti leivän ja antoi heille, niin myös kalan. **14** Tämä on kolmas kerta, kuin Jesus opetuslapsillensa ilmestyi, sitte kuin hän oli noussut ylös kuolleista. **15** Kuin he siis syöneet olivat, sanoi Jesus Simon Pietarille: Simon Jonan poika! rakastatkos minua enempi kuin nämät? Hän sanoi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua rakastan. Hän sanoi hänelle: ruoki minun karitsoitani. **16** Ja sanoi taas toisen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatkos minua? Hän vastasi: jaa, Herra, sinä tiedät, että minä sinua

rakastan. Sanoi hän hänelle: kaitse minun lampaitani. **17** Hän sanoi kolmannen kerran hänelle: Simon Jonan poika! rakastatkos minua? Pietari tuli murheelliseksi, että hän kolmannen kerran sanoi hänelle: rakastatkos minua? ja sanoi hänelle: Herra, sinä tiedät kaikki: sinä tiedät, että minä rakastan sinua. Jesus sanoi hänelle: ruoki minun lampaitani. **18** Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: kuin sinä olit nuori, niin sinä vyötit itses ja menit, kuhunkas tahdoit; mutta kuin vanhenet, niin sinä ojennat kätes, ja toinen vyöttää sinun, ja vie, kuhunka et sinä tahdo. **19** Mutta sen hän sanoi, antain tietää, millä kuolemalla hänen piti kunnioittaman Jumalaa. Ja kuin hän sen sanonut oli, sanoi hän hänelle: seuraa minua. **20** Pietari käänsi itsensä, ja näki sen opetuslapsen seuraavan, jota Jesus rakasti, joka myös oli Jesuksen rinnoilla ehtoollisessa maannut, ja sanonut: Herra, kuka se on, joka sinun pettää? **21** Kuin siis Pietari hänen näki, sanoi hän Jesukselle: Herra, mitästä tämä? **22** Jesus sanoi hänelle: jos minä tahtoisin hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? Seuraa sinä minua. **23** Niin veljesten seassa kävi ulos se puhe, ettei sen opetuslapsen pitänyt kuoleman. Mutta ei Jesus hänelle sanonut: ei hän kuole, vaan: jos minä tahdon hänen siihenasti olevan kuin minä tulen, mitä sinun siihen tulee? **24** Tämä on se opetuslapsi, joka todistaa näistä ja on nämät kirjoittanut, ja me tiedämme hänen todistuksensa todeksi. **25** On myös paljon muuta, mitä Jesus teki, jos ne erinänsä kirjoitettaisiin, en minä luulisi koko maailman käsittävän niitä kirjoja, joita pitäis kirjoitettaman. Amen.

Teot

1 Ennen olen minä tosin, oi Teophilus, puhunut kaikista niistä, mitä Jesus rupesi sekä tekemään että opettamaan, **2** Hamaan siihen päivään asti, jona hän otettiin ylös, sitte kuin hän apostoleille, jotka hän valinnut oli, Pyhän Hengen kautta oli käskyn antanut; **3** Joille hän myös kärsimisensä jälkeen oli itsensä eläväksi osoittanut moninlaisilla merkeillä, ja näkyi heille neljäkymmentä päivää, ja puhui heille Jumalan valtakunnasta. **4** Ja kuin hän heidät oli koonnut, kielsi hän heitä lähtemästä Jerusalemistä, vaan että he Isän lupausta odottaisivat, josta te olette (sanoi hän) kuulleet minulta. **5** Sillä Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä, ei monen päivän perästä. **6** Kun he siis kokoontuneet olivat, kysyivät he häneltä, sanoen: Herra, tällä ajallakos Israelille valtakunnan jälleen rakennat? **7** Mutta hän sanoi heille: ei teidän tule tietää aikaa eikä hetkeä, jotka Isä on omaan voimaansa pannut. **8** Vaan teidän pitää saaman Pyhän Hengen voiman, joka on tuleva teidän päällenne, ja teidän pitää minun todistajani oleman, sekä Jerusalemissa, että koko Juudeassa ja Samariassa, ja sitte maailman ääreen. **9** Ja kuin hän nämät sanonut oli, otettiin hän ylös heidän nähtensä, ja pilvi vei hänen ylös heidän silmänsä edestä. **10** Ja kuin he katselivat taivaaseen, hänen mennessänsä, katso, heidän tykönänsä seisojaksi kaksi miestä valkeissa vaatteissa, **11** Jotka myös sanoivat: Galilean miehet, mitä te seisotte ja katsotte taivaaseen? Tämä Jesus, joka teiltä otettiin ylös taivaaseen, on niin tuleva kuin te hänen taivaaseen menevän näitte. **12** Silloin he palasivat Jerusalemiin vuorelta, joka Öljymäeksi kutsutaan ja on läsnä Jerusalemiä sabbatin matkan. **13** Ja kuin he tulivat sisälle, niin he astuivat ylös saliin, kussa he oleskelivat: Pietari ja Jakob, ja Johannes ja Andreas, Philippus ja Toomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakob Alphein poika ja Simon Zelotes, ja Juudas Jakobin. **14** Nämät kaikki olivat yksimielisesti pysyväiset rukouksessa ja anomisessa, vaimoin kanssa ja Marian Jesuksen äidin ja hänen veljeinsä kanssa. **15** Ja niinä päivinä nousi Pietari opetuslasten keskellä ja sanoi: (ja joukko oli nimiltä yhteen lähes kaksikymmentä toista sataa:) **16** Te miehet ja veljet! se kirjoitus piti täytettämän, jonka Pyhä Henki oli Davidin suun kautta Juudaasta ennen sanonut, joka

niiden johdattajaksi tuli, jotka Jesuksen ottivat kiinni. **17** Sillä hän oli meidän lukuumme luettu, ja oli tämän viran meidän kanssamme saanut. **18** Hän siis on ansainnut pellon vääryyden palkasta, ja kuin hän pudotettiin alas, on hän keskeltä kahtia pakahtunut, että kaikki hänen sisällyksensä läksivät ulos. **19** Ja se oli tiettävä kaikille, jotka Jerusalemissa asuvat, että se pelto heidän kielellänsä kutsutaan Akeldama, se on: veripelto. **20** Sillä se on kirjoitettu Psaltari-raamatussa: hänen kotonsa tulkoon kylmille eikä siinä pidä asujanta oleman, ja toisen pitää hänen piispautensa saaman. **21** Niin pitää näistä miehistä, jotka meidän kanssamme olleet ovat kaiken sen ajan kuin Herra Jesus meidän kanssamme ulos ja sisälle kävi, **22** Ruveten Johanneksen kasteesta hamaan siihen päivään asti, jona hän meiltä otettiin ylös, yksi tuleman hänen ylösnousemisensa todistajaksi ynnä meidän kanssamme. **23** Ja he asettivat kaksi ehdolle: Josephin, joka kutsuttiin Barsabas ja liialta nimeltä Justus, ja Mattiaan. **24** Ja he rukoilivat ja sanoivat: sinä Herra, joka kaikkein sydämet tiedät! osoita, kumman sinä näistä kahdesta olet valinnut, **25** Saamaan tämän palveluksen ja apostolin viran arpa, josta Juudas on vilpistynyt pois, menemään pois siallensa. **26** Ja he heittivät heistä arpa, ja arpa lankesi Mattiaan päälle, ja hän valittiin yksimielisesti yhdentoistakymmenen apostolin sekaan.

2 Ja kuin viideskymmenes päivä täytettiin, olivat he kaikki yksimielisesti koossa. **2** Ja humaus tapahtui äkisti taivaasta, niinkuin suuri tuulispää olis tullut, ja täytti koko huoneen, kussa he olivat istumassa. **3** Ja heille näkyivät viileskellyt kielet, niinkuin tuliset, ja istuivat kunkin heidän päällensä. **4** Ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja rupesivat puhumaan muilla kielillä, senjälkeen kuin Henki antoi heidän puhua. **5** Niin Jerusalemissa asui Juudalaisia, Jumalaa pelkääväisiä miehiä, kaikkinaisesta kansasta, joka taivaan alla on. **6** Ja kuin tämä ääni tapahtui, niin kokoontui suuri kansan paljous, ja hämmästyivät; sillä kukin kuuli niiden puhuvan omalla kielellänsä. **7** Ja he tyhmistyivät kaikki ja ihmettelivät, sanoen keskenänsä: katso, eikö nämät kaikki, jotka puhuvat, ole Galilealaiset? **8** Ja kuinka me kukin kuulemme heidän puhuvan meidän omalla kielellämme, jossa me syntyneet olemme? **9** Partilaiset ja Mediläiset ja Elamilaiset, ja jotka asumme Mesopotamiassa ja

Juudeassa ja Kappadokiassa, Pontossa ja Asiassa, 10 Phrygiassa ja Pamphiliassa, Egyptissä ja Libian maan rajoilla, liiki Kyreniä, ja muukalaiset Roomista, Juudalaiset ja uudet Juudalaiset. 11 Kretalaiset ja Arabialaiset, me kuulemme heidän puhuvan meidän kielillämme Jumalan suuria tekoja. 12 Niin he kaikki tyhmistyivät ja epäilivät, sanoen toinen toisellensa: mitäs luulet tämän olevan? 13 Vaan muut nauroivat heitä ja sanoivat: he ovat täynnänsä makiaa viinaa. 14 Niin Pietari seiso yhdentoistakymmenen kanssa, korotti äänensä ja puhui heille: te Juudan miehet ja kaikki, jotka asutte Jerusalemissa! tämä olkoon teille tiettävä, ja ottakaat minun sanani teidän korviinne. 15 Sillä ei nämät juovuksissa ole, niinkuin te luulette; sillä nyt on kolmas hetki päivästä. 16 Vaan tämä on se, mikä ennen sanottu on Joelin prophetan kautta: 17 Ja pitää tapahtuman viimeisinä päivinä (sanoo Jumala), että minä tahdon vuodattaa minun Hengestäni kaiken lihan päälle: ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän, ja teidän vanhimpanne pitää unia uneksuman. 18 Ja myös minun palveliaini päälle ja minun piikaini päälle niinä päivinä vuodatan minä minun Hengestäni, ja heidän pitää ennustaman. 19 Ja minä annan tunnustähtiä ylhäällä taivaassa ja merkkejä alhaalla maan päällä, veren ja tulen ja savun ja suitsun. 20 Auringon pitää muuttuman pimeydeksi ja kuun vereksi, ennenkuin se suuri ja julkinen Herran päivä on tuleva. 21 Ja pitää tapahtuman, että jokainen, joka avuksi huutaa Herran nimeä, se tulee autuaaksi. 22 Te Israelin miehet! kulkaat näitä sanoja: Jesuksen Natsarelaisen, sen miehen, joka teidän tykönänne on Jumalalta vahvistettu voimallisten tekoin, ihmetten ja merkein kanssa, jotka Jumala hänen kauttansa teidän keskellänne teki, niinkuin te itsekin tiedätte, 23 Sen, joka Jumalan aivotun neuvon ja säännön jälkeen oli annettu ulos, te otitte ja vääriin miesten käten kautta ristiinnaulitsitte ja surmasitte, 24 Jonka Jumala herätti ylös ja päästi kuoleman kivuista, että se oli mahdolloin, että hän piti siltä pidettämän. 25 Sillä David sanoo hänestä: minä olen aina Herran minun kasvoini eteen pannut, sillä hän on minun oikialla puolellani, etten minä horjahtaisi. 26 Sentähden iloitsi minun sydämeni, ja minun kieleni riemuitsi, ja minun lihani on myös lepäävä toivossa. 27 Sillä et sinä anna ylös minun

sieluani helvetissä, etkä salli sinun pyhäs näkevän turmelusta. (Hadēs 986) 28 Sinä olet minulle tiettäväksi tehnyt elämän tiet, sinä täytät minun ilolla sinun kasvois edessä. 29 Te miehet, rakkaat veljet, olkoon lupa rohkiasti teille puhua patriarkasta Davidista! hän on sekä kuollut että haudattu ja hänen hautansa on meidän tykönämme hamaan tähän päivään asti: 30 Että hän siis oli propheta ja tiesi Jumalan hänelle valalla vannoneen, että hän oli hänen kupeensa hedelmästä lihan jälkeen herättävä Kristuksen hänen istuimellansa istumaan, 31 Näki hän ennen ja puhui Kristuksen ylösnousemisesta, ettei hänen sieluansa annettu ylös helvetissä, eikä hänen lihansa nähnyt turmelusta. (Hadēs 986) 32 Tämän Jesuksen on Jumala herättänyt, jonka todistajat me kaikki olemme. 33 Hän on siis Jumalan oikialle kädelle korotettu ja on Isältä saanut lupauksen Pyhästä Hengestä: hän on tämän vuodattanut, kuin te nyt näette ja kuulette. 34 Sillä ei David ole taivaasen astunut, vaan hän sanoo: Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni, 35 Siihenasti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi. 36 Niin pitää siis totisesti kaiken Israelin huoneen tietämän, että Jumala on tämän Jesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte, Herraksi ja Kristukseksi tehnyt. 37 Mutta kuin he nämät kuulivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja sanoivat Pietarille ja muille apostoleille: te miehet, rakkaat veljet! mitä meidän pitää tekemän? 38 Vaan Pietari sanoi heille: tehkää parannus, ja antakaan jokainen itsensä kastaa Jesuksen Kristuksen nimeen, syntein anteeksi antamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. 39 Sillä teille ja teidän lapsillenne on tämä lupaus annettu, ja kaikille, jotka taampana ovat, kutka ikänä Herra meidän Jumalamme kutsuu. 40 Ja monilla muillakin sanoilla todisti hän, ja neuvoi heitä, sanoen: antakaat teitänne autettaa tästä pahanilkisestä suvusta. 41 Jotka siis mielellänsä hänen sanansa ottivat vastaan, ne kastettiin; ja sinä päivänä lisääntyi lähes kolmetuhatta sielua. 42 Ja he pysyivät alati apostolien opissa ja osallisuudessa, ja leivän murtamisessa ja rukouksissa. 43 Mutta jokaiselle sielulle tuli pelko; ja tehtiin apostolien kautta monta ihmettä ja merkkiä. 44 Mutta kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja pitivät kaikki yhteisenä. 45 Ja he myivät hyvyytensä ja tavaransa, ja jakoivat ne kaikille, sen jälkeen kuin kukin tarvitsi. 46 Ja

he pysyivät joka päivä yksimielisesti templissä, ja mursivat huoneessa leipää, ja ottivat ruokaa riemulla ja sydämen yksinkertaisuudella, **47** Ja kiittäin Jumalaa olivat kaiken kansan suosiossa. Ja Herra lisäsi joka päivä autuaaksi tulevaisia seurakunnalle.

3 Niin Pietari ja Johannes menivät ynnä ylös templiin yhdeksännellä rukouksen hetkelle, **2** Ja mies, saattamaton hamasta äitinsä kohdusta, kannettiin; jonka he panivat joka päivä sen templin oven eteen, joka kutsutaan Kauniiksi, anomaan niiltä almua, jotka templiin menivät. **3** Kuin hän näki Pietarin ja Johanneksen tahtovan mennä templiin, anoi hän heiltä almua. **4** Niin Pietari Johanneksen kanssa katsoi hänen päällensä, ja sanoi: katso meidän päällemme. **5** Ja hän katseli heidän päällensä, toivoen heiltä jotakin saavansa. **6** Niin Pietari sanoi: hopiaa ja kultaa ei minulla ole; vaan sitä mitä minulla on, annan minä sinulle: Jesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen nouse ja käy. **7** Ja hän tarttui hänen oikaan käteensä ja ojensi hänen, ja kohta hänen säärensä ja kantansa vahvistuivat. **8** Ja hän karkasi ylös, seisoi ja kävi, ja meni heidän kanssansa templiin, käyden ja hypäten ja kiittäen Jumalaa. **9** Ja kaikki kansa näki hänen käyvän ja kiittävän Jumalaa, **10** Ja tunsii hänen siksi, joka almun tähden istui templin Kauniin oven edessä; ja he olivat täynnänsä pelkoa ja suurta hämmästystä siitä, mitä hänelle tapahtunut oli. **11** Mutta kuin tämä saattamaton, joka parannettu oli, piti itsensä Pietarin ja Johanneksen tykö, juoksi kaikki kansa hämmästyksissä heidän tykönsä porstuaan, joka kutsutaan Salomon porstuaksi. **12** Kuin Pietari sen näki, vastasi hän kansalle: Israelin miehet! mitä te tätä ihmettelette? eli mitä te meidän päällemme katsotte, niinkuin me olisimme meidän omalla voimallamme eli jumalisuudellamme tämän käymään saattaneet? **13** Abrahamin ja Isaakin ja Jakobin Jumala, meidän isäimme Jumala, on Poikansa Jesuksen kirkastanut, jonka te annoitte ylös ja kielsitte Pilatuksen edessä, kuin hän tuomitsi, että hän piti päästettämän. **14** Mutta te kielsitte pyhän ja hurskaan, ja anoitte teillenne murhamiestä annetta; **15** Mutta elämän Pääruchtinaan te tapoitte: sen on Jumala kuolleista herättänyt, jonka todistajat me olemme. **16** Ja uskon kautta hänen nimensä päälle on hän tässä, jonka te näette ja tunnette, nimensä vahvistanut: ja usko hänen kauttansa antoi tälle terveytensä, kaikkein teidän

nähtenne. **17** Ja nyt rakkaat veljet! minä tiedän, että te sen tyhmydestä tehneet olette, niinkuin teidän ylimmäisennekin. **18** Mutta Jumala, mitä hän kaikkein prophetainsa suun kautta oli ennustanut, että hänen Kristuksensa piti kärsimän, sen hän täytti. **19** Niin tehkää parannus ja palatkaat, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois, kuin virvoittamisen ajat tulevat Herran kasvoin edestä, **20** Ja hän lähettää sen, josta teille ennen saarnattu on, Jesuksen Kristuksen, **21** Jonka tosin tulee omistaa taivas, niihin aikoihin asti kuin ne kaikki jälleen asetetaan, mitkä Jumala on puhunut kaikkein pyhain prophetainsa suun kautta, hamasta maailman alusta. (aiön g165) **22** Sillä Moses on tosin isille sanonut: Herra teidän Jumalanne on teille herättävä Prophetan teidän veljistänne, niinkuin minun: kuulkaat häntä kaikissa, mitä hän teille sanoo, **23** Ja pitää tapahtuman, että jokainen sielu, joka ei tätä Prophetaa kuule, pitää hävitettämän pois kansasta. **24** Ja kaikki prophetat hamasta Samuelista, ja sitte edespäin, niin monta, jotka puhuneet ovat, ovat myös kaikki näitä päiviä ennustaneet. **25** Te olette prophetain ja sen liiton lapset, jonka Jumala meidän isäimme kanssa teki, sanoen Abrahamille: ja sinun siemenessä pitää kaikki kansat maan päällä siunattaman. **26** Teille on Jumala ensin Poikansa Jesuksen herättänyt ja on hänen lähettänyt teitä siunaamaan, että te kukin teidän pahuudestanne palajaisitte.

4 Mutta kuin he kansalle puhuivat, niin papit ja templin esimies ja Saddukealaiset tulivat sinne, **2** Ja närkästyivät, että he kansaa opettivat ja ilmoittivat Jesuksen kautta ylösnousemisen kuolleista, **3** Ja heittivät kätensä heidän päällensä ja panivat heidät huomeneksi kiinni; sillä jo oli ehto. **4** Mutta monta niistä, jotka sanan kuulivat, uskoivat ja miesten luku tuli lähes viisituhatta. **5** Mutta toisena päivänä tapahtui, että heidän ylimmäisensä ja vanhimpansa kokoontuivat ja kirjanoppineet Jerusalemissa, **6** Ja Hannas ylimmäinen pappi, ja Kaiphas, ja Johannes, ja Aleksander, ja niin monta kuin ylimmäisten pappein suvusta oli, **7** Ja asettivat heidät keskellensä ja kysyivät heiltä: millä voimalla taikka kenenkä nimeen te olette tämän tehneet? **8** Niin Pietari, täynnänsä Pyhää Henkeä, sanoi heille: te kansan ylimmäiset ja Israelin vanhimmat! **9** Jos me tänäpäpä tuomitaan sen hyvän työn edestä sille sairaalle miehelle, jonka kautta

hän parannettu on, 10 Niin olkoon teille ja kaikelle Israelin kansalle tietävä, että Jesuksen Kristuksen Natsarealaisen nimeen, jonka te ristiinnaulitsitte, jonka Jumala kuolleista herätti, sen kautta tämä seisoo teidän edessä terveenä. 11 Hän on se kivi, joka teiltä rakentajilta hyljätty on, joka on nurkkakiveksi tullut. 12 Ja ei yhdessäkään toisessa ole autuutta; sillä ei myös ole muuta nimeä taivaan alla ihmisille annettu, jossa meidän pitää autuaaksi tuleman. 13 Mutta kuin he näkivät Pietarin ja Johanneksen puheen rohkeuden, sillä he ymmärsivät heidät oppimattomiksi ja kirjantaitamattomiksi miehiksi, ihmettelivät he ja tunsivat heidät, että he Jesuksen kanssa olleet olivat. 14 Mutta kuin he näkivät sen ihmisen seisovan heidän kanssansa, joka parannettu oli, ei he taitaneet mitään sitä vastaan puhua. 15 Mutta he käskivät heitä ulos raadista mennä pois, ja pitivät neuvoa keskenänsä. 16 Sanoen: mitä me näille miehille teemme? Sillä julkinen merkki on heidän kauttansa tehty, joka kaikille Jerusalemin asuvaisille tietävä on, ja emme taida kieltää. 17 Mutta ettei se enempi kansan keskelle hajosi, niin haastakaamme heitä kovin, ettei he tästedes yhdellekään ihmiselle tästä nimestä puhuisi. 18 Ja he kutsuivat heidät ja kaiketi kielsivät heitä puhumasta ja opettamasta Jesuksen nimeen. 19 Mutta Pietari ja Johannes vastasivat heitä ja sanoivat: tuomitkaat itse, jos se on oikia Jumalan edessä, että me teitä enemmän kuulemme kuin Jumalaa. 20 Sillä emme taida niitä puhumatta olla, joita me nähneet ja kuulleet olemme. 21 Mutta he uhkasivat heitä, ja antoivat heidän mennä, ja ei löytäneet mitään, josta he olisivat heitä vaivanneet, kansan tähden; sillä kaikki kiittivät Jumalaa sen edestä mikä tapahtunut oli. 22 Sillä se ihminen oli ylitse neljäkymmenen ajastajan vanha, jossa tämä parantamisen tunnusmerkki tehty oli. 23 Mutta kuin he päästetyt olivat, tulivat he omainsa tykö ja ilmoittivat, mitä pappein päämiehet ja vanhimmat heille sanoneet olivat. 24 Kuin he sen kuulivat, korottivat he yksimielisesti äänensä Jumalan tykö ja sanoivat: Herra, sinä olet Jumala, joka taivaan ja maan ja meren, ja kaikki, mitä niissä on, tehnyt olet, 25 Joka Davidin sinun palvelias suun kautta puhunut olet: miksi pakanat kiukkuitsevat ja kansat turhaa aikovat? 26 Vaan kuninkaat yhteen menevät ja päämiehet kokoavat heitänsä Herraa vastaan ja hänen Kristustansa vastaan? 27 Sillä

he ovat tosin kokoontuneet sinun pyhää Poikaas Jesusta vastaan, jonka sinä voitelit, sekä Herodes että Pontius Pilatus pakanain ja Israelin kansan kanssa, 28 Tekemään mitä sinun kätes ja neuvos ennen aikonut oli, että tapahtuman pitäisi. 29 Ja nyt Herra, katso heidän uhkaustansa ja anna sinun palveliais kaikella uskalluksella sinun sanaas puhua. 30 Ja ojenna kätes parantamaan, ja että merkit ja ihmeet sinun pyhän Poikaas Jesuksen nimen kautta tehtäisiin. 31 Ja kuin he rukoilleet olivat, liikkui se paikka, jossa he koossa olivat, ja he täytettiin kaikki Pyhällä Hengellä ja puhuivat Jumalan sanaa uskalluksella. 32 Ja niiden paljoudessa, jotka uskoivat, oli yksi sydän ja yksi sielu, ei myös kenkään heistä sanonut mitään omaksensa, mitä hänellä oli, vaan kaikki olivat heillä yhteiset. 33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jesuksen ylösnousemisesta, ja suuri armo oli kaikkein heidän päällensä. 34 Ja ei myös ollut yhtään tarvitsevaa heissä; sillä niin monta, joilla pelot eli huoneet olivat, ne myivät ja toivat myytyin hinnan, 35 Ja panivat apostolien jalkain eteen: ja jokaiselle jaettiin niinkuin kukin tarvitsi. 36 Mutta Joses, joka liialta nimeltä apostoleilta kutsutaan Barnabas (se on niin paljo sanottu kuin lohdutuksen poika) Leviläinen, Kypristä sukuisin, 37 Hänellä oli pelto, sen hän myi, ja toi hinnan ja pani apostolitten jalkain eteen.

5 Mutta mies, Ananias nimeltä, emäntänsä Saphiran kanssa myi tavaransa, 2 Ja kätki jotain hinnasta emäntänsä tieteen, ja toi osan edes ja pani apostolitten jalkain eteen. 3 Niin Pietari sanoi: Ananias, miksi saatana täytti sinun sydämes Pyhän Hengen edessä valhettelemaan, että jotakin pellon hinnasta kätkit? 4 Etkös olisi saanut sitä pitää, kuin se sinulla oli, ja se myytykin oli sinun hallussas? miksis senkaltaista olet sydämees päästänyt? Et sinä ole ihmisten, vaan Jumalan edessä valehdellut. 5 Kuin Ananias nämät sanat kuuli, lankesi hän maahan ja antoi henkensä. Ja suuri pelko tuli kaikkein niiden päälle, jotka tämän kuulivat. 6 Niin nuoret miehet nousivat ja korjasivat hänen, veivät pois ja hautasivat hänen. 7 Mutta tapahtui liki kolmen hetken perästä, että myös hänen emäntänsä tuli sisälle eikä tietänyt, mitä tapahtunut oli. 8 Niin Pietari vastasi häntä: sanos minulle: oletteko sen pellon siihen hintaan myyneet? mutta hän sanoi: olemme niinkin siihen hintaan. 9 Sanoi Pietari hänelle: miksi te olette mielistyneet keskenänne

Herran Henkeä kiusaamaan? Katso, niiden jalat, jotka sinun miehes hautasivat, ovat oven edessä ja vievät pois sinun. 10 Ja hän kohta lankesi maahan hänen jalkainsa eteen ja antoi henkensä. Niin nuoret miehet tulivat sisälle ja löysivät hänen kuolleena, ja he veivät hänen ulos ja hautasivat miehensä tykö. 11 Ja suuri pelko tuli koko seurakunnalle ja kaikille niille, jotka tämän kuuliivat. 12 Ja apostolitten kätten kautta tehtiin monta merkkiä ja ihmettä kansan seassa. Ja olivat kaikki yksimielisesti Salomon esihuoneessa. 13 Mutta ei niistä muista uskaltanut yksikään itsiänsä antaa heidän sekaansa; vaan kansa piti paljon heistä. 14 Ja joukko paljon eneni miehistä ja vaimoista, jotka Herran päälle uskoivat: 15 Niin että he kantoivat sairaita kaduille ja panivat niitä vuoteille ja paareille, että Pietarin tullessa ainoasti hänen varjonsa jonkun heistä olis varjonnut. 16 Ja tuli myös suuri joukko kokoon lähimmäisistä kaupungeista Jerusalemiin, ja toviat sairaita ja saastaisilta hengiltä vaivatuita, jotka kaikki parannettiin. 17 Niin nousi ylimmäinen pappi, ja kaikki, jotka hänen kanssansa olivat, Saddukealaisten laho, ja olivat täynnänsä kiivautta, 18 Ja paiskasivat kätensä apostolitten päälle ja panivat heidät yhteiseen vankihuoneeseen. 19 Mutta Herran enkeli avasi yöllä tornin oven, ja vei heidät sieltä ulos ja sanoi: 20 Menkää, seisokaat ja puhukaat templissä kansalle kaikki tämän elämän sanat. 21 Mutta kuin he sen kuuliivat, menivät he varhain aamulla templiin ja opettivat. Niin ylimmäinen pappi tuli, ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, kutsuivat raadin kokoon ja kaikki Israelin lasten vanhimmat, ja lähettivät vankihuoneeseen heitä noutamaan. 22 Kuin palveliat menivät, eikä heitä tornista löytäneet, niin he palasivat ja ilmoittivat, 23 Sanoen: tornin me tosin löysimme kyllä visusti suljetuksi ja vartiat ulkona oven edessä seisovan; mutta kuin me sen avasimme, emme ketään sieltä löytäneet. 24 Kuin ylimmäinen pappi ja templin esimies ja pappein päämiehet nämät kuuliivat, epäilivät he heistä, miksi se viimeinkin tulis. 25 Niin tuli yksi ja ilmoitti heille, sanoen: katso, ne miehet, jotka te torniin panitte, ovat templissa ja seisovat opettamassa kansaa. 26 Niin esimies meni palvelijoinensa ja toi heidät suosiolla sieltä (sillä he pelkäsivät kansan heitä kivittävän). 27 Ja kuin he toivat heidät, asettivat he heidät raadin eteen. Ja ylimmäinen pappi kysyi heitä, 28 Sanoen: emmekö ole kovasti

teidä kieltäneet puhumasta kansalle tähän nimeen? Ja katso, te olette Jerusalemin täyttäneet teidän opetuksellanne, ja tahdotte tämän ihmisen veren vetää meidän päällemme. 29 Mutta Pietari ja muut apostolit vastasivat ja sanoivat: enempi tulee kuulla Jumalaa kuin Ihmisiä. 30 Meidän isäimme Jumala herätti Jesuksen, jonka te tapoitte ja ripustitte puuhun. 31 Sen on Jumala korottanut oikialle kädellensä Päämieheksi ja Vapahtajaksi, antamaan Israelille parannusta ja syntein anteeksi antamusta. 32 Ja me olemme näiden sanain todistajat, ja myös Pyhä Henki, jonka Jumala on niille antanut, jotka häntä kuulevat. 33 Mutta kuin he nämät kuuliivat, kävi se lävitse heidän sydämensä, ja he pitivät neuvoa tappaaksensa heitä. 34 Niin nousi raadista yksi Pharisealainen, nimeltä Gamaliel, lainopettaja, josta kaikki kansa paljon piti: se käsi apostoleita pikimältänsä viedä ulos, 35 Ja sanoi heille: Israelin miehet! kavahtakaat itseänne, mitä te mielitte tehdä näille miehille. 36 Sillä ennen näitä päiviä nousi Teudas ja sanoi itsensä joksikin, niin hänen tykönsä tuli lähes neljäsatua miestä: joka sitte tapettiin ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, ne hajoitettiin ja hävitettiin. 37 Tämän jälkeen nousi Juudas Galileasta veronlaskemisen päivinä ja käänsi paljon kansaa jälkeensä; hän myös hukkuu ja kaikki, jotka häneen mielistyivät, hajoitettiin. 38 Ja nyt sanon minä teille: lakatkaat näistä miehistä ja sallikaat heidän olla; sillä jos tämä neuvo eli teko on ihmisistä, niin se tyhjään raukee; 39 Vaan jos se on Jumalalta, niin ette voi sitä tyhjäksi tehdä, ettette myös löydettäisi sotineen jumalaa vastaan. 40 Niin kaikki mielistyivät hänen neuvoonsa; ja kuin he apostolit sisälle kutsuivat, niin he hosuivat heitä ja kielsivät heitä Jesuksen nimeen puhumasta, ja päästivät heidät menemään. 41 Niin he menivät pois raadin edestä, iloiten että he olivat mahdolliset pilkkaa kärsimään hänen nimensä tähden, 42 Ja ei lakanneet joka päivä templissä ja joka huoneessa opettamasta ja saarnaamasta evankeliumia Jesuksesta Kristuksesta.

6 Mutta niinä päivinä, koska opetuslasten luku eneni, napisivat Grekiläiset Hebrealaisia vastaan, että heidän leskensä katsottiin ylös jokapäiväisessä palveluksessa. 2 Niin ne kaksi toistakymmentä kutsuivat kokoon opetuslasten joukon, ja sanoivat: ei se ole kohtuullinen, että me annamme ylös Jumalan sanan, ja pöytäin edessä palvelemme. 3

Sentähden, rakkaat veljet, valitkaat teistä seitsemän miestä joista hyvä todistus on, jotka ovat Pyhää Henkeä ja viisautta täynnänsä, joiden haltuun me tämän viran annamme. **4** Mutta me tahdomme rukouksessa ja sanan palveluksessa pysyväiset olla. **5** Ja se puhe kelpasi kaikelle joukolle, ja he valitsivat Stephanin, miehen täynnä uskoa ja Pyhää Henkeä, ja Philippuksen, ja Prokoron, ja Nikanorin, ja Timonin, ja Parmenaan, ja Nikolaon, uuden Juudalaisen Antiokiasta. **6** Nämät he asettivat apostoleitten eteen: ja rukoilivat, ja panivat kätensä heidän päällensä. **7** Ja Jumalan sana kasvoi ja opetuslasten luku tuli sängen suureksi Jerusalemissa; ja suuri joukko pappeja oli myös uskolle kuulijainen. **8** Mutta Stephanus, joka oli uskoa täynnänsä ja väkevyyttä, teki ihmeitä ja suuria tunnustähtiä kansan seassa. **9** Niin nousivat muutamat Libertinein synagogasta, ja Kyreniläisten, ja Aleksandrialisten, ja jotka Kilikiasta ja Asiasta olivat, ja riitelivät Stephanin kanssa. **10** Ja eivät voineet sitä viisautta vastaan olla ja sitä Henkeä, jonka kautta hän puhui. **11** Niin he sääsivät miehiä, jotka sanoivat: me olemme hänen kuulleet puhuvan pilkkasanoja Mosesta ja Jumalaa vastaan. **12** Niin he yllyttivät kansan ja vanhimmat ja kirjanoppineet, ja menivät ja ottivat hänen kiinni, ja veivät hänen raadin eteen, **13** Ja asettivat väärät todistajat sanomaan: ei tämä mies lakkaa puhumasta pilkkasanoja tätä pyhää siaa ja lakia vastaan. **14** Sillä me olemme kuulleet hänen sanovan: Jesus Natsarealainen hävittää tämän sian, ja muuttaa säädyt, jotka Moses meille antoi. **15** Ja kaikki ne, jotka raadissa istuivat, katsoivat hänen päällensä ja näkivät hänen kasvonsa niinkuin enkelin kasvot.

7 Niin ylimmäinen pappi sanoi: lienevätkö nämät näin? **2** Vaan hän sanoi: miehet, rakkaat veljet ja isät, kuulkaat: kunnian Jumala ilmestyi Abrahamille meidän isällemme, kuin hän oli Mesopotamiassa, ennenkuin hän Haranissa asui, **3** Ja sanoi hänelle: lähde sinun maaltas ja suvustas, ja tule siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. **4** Silloin hän läksi Kaldeasta, ja asui Haranissa. Ja kuin hänen isänsä kuollut oli, toi hän hänen sieltä tähän maahan, jossa te nyt asutte. **5** Ja ei antanut hänelle siinä perintöä, ei jalankaan leveyttä; ja hän lupasi hänelle sen antaa asuaksensa, ja hänen siemenellensä hänen jälkeensä, kuin ei hänellä vielä lasta ollut. **6** Ja Jumala

puhui hänelle näin: sinun siemenes pitää oleman muukalainen vieraalla maalla, ja heidän pitää sen orjaksi tekemän, ja pahasti sen kanssa menemän neljäsataa ajastaikaa. **7** Ja sen kansan, jota he palvelevat, tahdon minä tuomita, sanoi Jumala, ja sitte pitää heidän lähtemän ja minua tässä siassa palveleman. **8** Ja hän antoi hänelle ympärileikkauksen liiton; ja niin hän siitti Isaakin, ja ympärileikkasi hänen kahdeksantena päivänä. Ja Isaac siitti Jakobin, ja Jakob kaksitoistakymmentä patriarkkaa. **9** Ja ne patriarkat myivät kateudesta Josefin Egyptiin. Ja Jumala oli hänen kanssansa, **10** Ja pelasti hänen kaikista tuskistansa, ja antoi hänelle armon ja viisauden Pharaon, Egyptin kuninkaan, kasvoin edessä, ja hän pani hänen Egyptin valtamieheksi ja kaiken huoneensa päälle. **11** Mutta nälkä tuli kaikkeen Egyptiin ja Kanaanin maahan, ja suuri tuska; ja ei meidän isämme löytäneet ravintoa. **12** Mutta kuin Jakob kuuli Egyptissä jyvää olevan, lähetti hän sinne meidän isämme ensimmäisen kerran. **13** Ja kuin hän toistamiseen heidät lähetti, tunnettiin Joseph veljiltänsä; ja Josephin suku tuli Pharaolle tiettäväksi. **14** Niin Joseph lähetti ja antoi tuoda isänsä Jakobin ja kaiken hänen sukunsa, viisi sielua kahdeksattakymmentä. **15** Ja Jakob meni alas Egyptiin, ja hän kuoli, niin myös meidän isämme. **16** Ja he vietiin Sikemiin ja pantiin siihen hautaan, jonka Abraham oli Hemorin lapsilta rahalla ostanut Sikemissä. **17** Mutta kuin lupauksen aika lähestyi, josta Jumala oli Abrahamille vannonut, kasvoi ja eneni kansa Egyptissä, **18** Siihenasti kuin toinen kuningas tuli, joka ei Josephista mitään tietänyt. **19** Tämä meidän sukuamme kavalasti juonitteli, ja meni pahasti meidän isämme kanssa, niin että heidän piti nuoret lapsensa heittämän pois, ettei he olisi saaneet elää. **20** Siihen aikaan syntyi Moses, ja hän oli Jumalalle otollinen, ja elätettiin kolme kuukautta isänsä huoneessa. **21** Mutta kuin hän heitetty oli ulos, otti Pharaon tytär hänen ja kasvatti itsellensä pojaksi. **22** Ja Moses opetettiin kaikessa Egyptiläisten viisaudessa, ja oli voimallinen sanoissa ja töissä. **23** Mutta kuin hän oli neljäkymmenen ajastajan vanha, joukahtui hänen sydämeensä mennä katsomaan veljiänsä Israelin lapsia. **24** Ja kuin hän näki yhdelle vääryyttä tehtävän, autti hän häntä ja kosti hänen puolestansa, joka vääryyttä kärsi, ja löi Egyptin miehen. **25** Mutta hän

luuli veljiensä sen ymmärtävän, että Jumala hänen kätensä kautta oli heille vapauden antava; vaan eivät he ymmärtäneet. 26 Ja hän tuli toisena päivänä heidän tykönsä, jotka keskenänsä riitelivät, ja sovitti heitä, sanoen: rakkaat miehet, te olette veljekset: miksi te toinen toisellenne vääryyttä teette? 27 Mutta se, joka lähimmäisellensä vääryyttä teki, lykkäsi häntä, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi meidän ylitsemme? 28 Vai tahdotkos sinä minua niin tappa, kuin sinä Egyptiläisen eilen tapoit? 29 Niin Moses pakeni tämän puheen tähden, ja oli Madiamin maakunnassa muukalainen, jossa hän kaksi poikaa siitti. 30 Ja neljänkymmenen ajastajan perästä ilmestyi hänelle Herran enkeli korvessa, Sinain vuorella, pensaan tulen liekissä. 31 Mutta kuin Moses sen näki, ihmetteli hän sitä näkyä, ja kuin hän meni lähes katsomaan, niin tapahtui Herran ääni hänelle: 32 Minä olen sinun isäis Jumala, Abrahamin Jumala, ja Isaacin Jumala, ja Jakobin Jumala. Niin Moses vapisi eikä tohtinut sinne katsoa. 33 Ja Herra sanoi hänelle: riisu kenkäs jaloistas; sillä sia, jossas seisot, on pyhä maa. 34 Minä olen nähden nähnyt kansani tuskan Egyptissä, ja olen heidän huokauksensa kuullut, ja tulin alas heitä ottamaan ulos: tule siis nyt tänne, minä lähetän sinun Egyptiin. 35 Tämän Moseksen, jota he kielsivät, sanoen: kuka sinun on pannut päämieheksi ja tuomariksi? tämän on Jumala lähettänyt päämieheksi ja vapahtajaksi, enkelin käden kautta, joka hänelle pensaassa ilmestyi. 36 Tämä johdatti heitä ulos, ja teki ihmeitä ja merkkejä Egyptin maassa ja Punaisessa meressä ja korvessa, neljäkymmentä ajastaikaa. 37 Tämä on se Moses, joka sanoi Israelin lapsille: Herra teidän Jumalanne herättää teille teidän veljistänne yhden Prophetan, niinkuin minun, jota teidän pitää kuuleman. 38 Tämä oli seurakunnassa enkelin kanssa korvessa, joka puhui hänen kanssansa Sinain vuorella, ja meidän isämme kanssa. Tämä sai elämän puheen meille antaaksensa, 39 Jota ei meidän isämme totelleet, vaan sysäsivät pois sen tykönsä, ja palasivat sydämessänsä Egyptiin, 40 Sanoen Aaronille: tee meille jumalia, jotka meidän edellämme kävisivät; sillä emme tiedä, mitä Mosekselle, joka meidän Egyptin maasta toi ulos, on tapahtunut. 41 Ja niinä päivinä tekivät he vasikan, ja uhrasivat epäjumalille uhria, ja riemuitsivat kätensä töistä. 42 Niin Jumala

käänsi itsensä, ja antoi ylön heidät palvelemaan taivaan sotajoukkoa, niinkuin prophetain Raamatussa on kirjoitettu: oletteko te Israelin huoneesta minulle teurasuhria ja ruokauhria tehneet neljänäkymmenenä ajastaikana korvessa? 43 Ja te kannoitte Molokin majaa ja teidän jumalanne Remphan tähteä, joita kuvia te teitte kumartaaksenne niitä, ja minä tahdon teidät viedä pois edemmä Babelia. 44 Meidän isillä oli todistuksen maja korvessa, niinkuin se oli säätänyt, joka Moseksen kanssa puhui, että hänen piti sen tekemän sen esikuvan perään, jonka hän nähnyt oli; 45 Jonka myös meidän isämme vastaan ottivat, ja veivät Josuan kanssa siihen maahan, jossa pakanat asuivat, jotka Jumala hävitti meidän isämme kasvoin edestä, hamaan Davidin aikaan asti, 46 Joka löysi armon Jumalan tykönä, ja anoi, että hän olis majan löytänyt Jakobin Jumalalle. 47 Mutta Salomo rakensi hänelle huoneen. 48 Vaan se kaikkein Ylimmäinen ei asu käsillä tehdyissä templeissä, niinkuin propheta sanoo: 49 Taivas on minun istuimeni ja maa jalkaini astinlauta. Minkä huoneen te siis tahdotte minulle rakentaa, sanoo Herra, eli kuka on minun leposiani? 50 Eikö minun käteni ole kaikkia näitä tehnyt? 51 Te niskurit ja ympärileikkaamattomat sydämestä ja korvista! te olette aina Pyhää Henkeä vastaan, niinkuin teidän isänne, niin myös tekin. 52 Ketä prophetaista ei teidän isänne vainonneet? Ja he tappoivat ne, jotka vanhurskaan tulemista ennustivat, jonka pettäjät ja murhaajat te nyt olitte, 53 Jotka saitte lain enkelien asetuksen kautta, jota ette pitäneet. 54 Mutta kuin he nämät kuuluivat, kävi se läpi heidän sydämensä, ja kiristelivät hampaitansa hänen päällensä. 55 Mutta että hän oli täynnä Pyhää Henkeä, katsahti hän ylös taivaasen, näki Jumalan kunnian ja Jesuksen seisovan Jumalan oikialla kädellä, 56 Ja sanoi: katso, minä näen taivaat avoinna, ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikialla kädellä. 57 Niin he huusivat suurella äänellä, ja tukitsivat korviansa, ja karkasivat kaikki yksimielisesti hänen päällensä, 58 Ja ajoivat hänen ulos kaupungista, ja kivittivät. Ja todistajat panivat vaateensa nuorukaisen jalkain juureen, joka kutsuttiin Saulus. 59 Ja he kivittivät Stephanin, joka rukoili ja sanoi: Herra Jesus, ota minun henkeni. 60 Niin hän pani polvillensa, ja huusi suurella äänellä: Herra, älä lue heille tätä syntiä. Ja kuin hän tämän sanonut oli, niin hän nukkui.

8 Ja Saulus oli myös mielistynyt hänen kuolemaansa. sydämes ole oikia Jumalan edessä. **22** Sentähden tee
Niin sinä päivänä nousi suuri vaino seurakuntaa parannus sinun pahuudestas, ja rukoile Jumalaa, että
vastaan, joka oli Jerusalemissa; ja hajosivat kaikki sydämes ajatukset sinulle anteeksi annettaisiin. **23**
ympäri Juudan ja Samarian maakuntaa, paitsi Sillä minä näen sinun olevan katkerassa sapessa ja
apostoleita. **2** Ja muutamat Jumalaa pelkääväiset vääryyden solmussa. **24** Niin Simon vastasi ja sanoi:
miehet korjasivat Stephanin, ja valittivat häntä suuresti. rukoilkaat te Herraa minun edestäni, ettei mitään
3 Mutta Saulus raateli seurakuntaa ja kävi huone näistä, mitä te sanoitte, minun päälleni tulisi. **25**
huoneelta, otti miehet ja vaimot ja panetti vankiuteen. Mutta kuin he olivat todistaneet ja puhuneet Herran
4 Ja ne hajonneet vaelsivat ympärinsä ja saarnasivat sanan, palasivat he Jerusalemiin, ja saarnasivat
Jumalan sanaa. **5** Niin Philippus tuli Samarian evankeliumia monessa Samarian kylässä. **26** Mutta
kaupunkiin ja saarnasi heille Kristuksesta. **6** Mutta Herran enkeli puhui Philippukselle ja sanoi: nouse ja
kansa otti vaarin yksimielisesti ja visusti Philippuksen mene lounaaseen päin, sitä tietä, joka Jerusalemissa
sanoista, kuullen ja nähden ne merkit, jotka hän teki: menee alas Gatsaan, joka kylmillä on. **27** Niin hän
7 Sillä rumat henget läksivät ulos monesta, huutain nousi ja meni. Ja katso, yksi Etiopian mies, Etiopian
suurella äänellä ja monta halvattua ja saattamatointa kuningattaren Kandasen voimallinen kamaripalvelia,
parani. **8** Ja suuri ilo tuli siihen kaupunkiin. **9** Mutta joka oli pantu kaiken hänen tavaransa päälle, se oli
siellä oli mies, Simon nimeltä, joka siinä kaupungissa tullut Jerusalemiin rukoilemaan, **28** Ja palasi sieltä,
ennen noituuden virkaa piti ja oli Samarian kansan istuen vaunuissansa, ja luki Jesaias prophetaa. **29**
villinnyt, sanoen itsensä olevan jonkun suuren, **10** Niin Henki sanoi Philippukselle: käy ja mene lähemmä
Jota kaikki sekä pienet että suuret kuulivat, sanoen: tätä vaunua. **30** Niin Philippus juoksi lähemmä, ja
tämä on Jumalan voima, joka suuri on. **11** Mutta kuuli hänen lukevan Jesaias prophetaa, ja sanoi:
he kuultelivat häntä mielellänsä, että hän kauvan ymmärrätkös, mitäs luet? **31** Mutta hän sanoi: kuinka
aikaa oli heitä noituudellansa villinnyt. **12** Mutta kuin minä taidan ymmärtää, ellei joku minua johdata? Ja
he uskoivat Philippuksen, joka saarnasi Jumalan hän rukoili Philippusta, että hän tuli ja istuis hänen
valtakunnasta ja Jesuksen Kristuksen nimestä, niin kanssansa. **32** Mutta se, mitä hän Raamatusta luki,
he kastettiin sekä miehet että vaimot. **13** Niin Simon oli tämä: hän on niinkuin lammas teuraaksi talutettu:
myös itse uskoj, ja kuin hän kastettu oli, viipyi hän ja niinkuin karitsa keritsiänsä edessä on ääneti, niin ei
Philippuksen tykönä. Ja kuin hän näki ne merkit ja suuret voimalliset työt tapahtuvan, niin hän hämmästyi. hankään avannut suutansa, **33** Hänen nöyryydessänsä
14 Mutta kuin apostolit, jotka Jerusalemissa olivat, on hänen tuomionsa otettu pois, mutta kuka taitaa
kuulivat Samarian Jumalan sanan ottaneen vastaan, elämänsä otetaan pois maasta. **34** Niin kamaripalvelija
lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen, vastasi Philippusta: minä rukoilen sinua, sanos:
15 Jotka, kuin he sinne tulivat alas, rukoilivat niiden kenestä propheta näitä puhuu? itsestäänkö eli jostakin
edestä, että he olisivat saaneet Pyhän Hengen; toisesta? **35** Niin Philippus avasi suunsa ja rupesi tästä
16 (Sillä ei hän ollut vielä yhdenkään niiden päälle kirjoituksesta hänelle saarnaamaan evankeliumia
laskettu alas, vaan olivat ainoastaan Herran Jesuksen Jesuksesta. **36** Ja kuin he tiellä vaelsivat, tulivat he
nimeen kastetut.) **17** Niin he panivat käteensä heidän veden tykö, ja kamaripalvelia sanoi: katso, tässä
päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen. **18** Mutta on vesi: mikä estää minua kastamasta? **37** Mutta
kuin Simon näki, että apostolien käten päälle Philippus sanoi: jos sinä kaikesta sydäimestä uskot,
panemisen kautta Pyhä Henki annettiin, taritsi hän niin tapahtukoon. Hän vastasi ja sanoi: minä uskon
heille rahaa, **19** Sanoen: antakaat minullekin se Jesuksen Kristuksen Jumalan Pojaksi. **38** Niin hän
voima, että kenenkä päälle minä käteni panen, se käski seisahtaa vaunun; ja he astuivat molemmat
sais Pyhän Hengen. **20** Vaan Pietari sanoi hänelle: veteen, Philippus ja kamaripalvelia, ja hän kasti
sinun rahas olkoon sinun kanssa kadotuksessa, että hänen. **39** Mutta kuin he vedestä astuivat ylös, tempasi
Jumalan lahjan luulet rahoilla ostettavan. **21** Ei sinulla Herran Henki Philippuksen, ja ei kamaripalvelia häntä
ole osaa eikä arpaä tässä sanassa; sillä ei sinun enään nähnyt, vaan meni iloiten tietänsä myöten. **40**

Mutta Philippus löydettiin Atsotissa, ja vaelsi ympäri ja saarnasi joka kaupungissa evankeliumia, siihenasti kuin hän tuli Kesareaan.

9 Mutta Saulus puskui vielä uhkauksia ja murhaa Herran opetuslapsia vastaan ja meni ylimmäisen papin tykö, **2** Ja anoi häneltä kirjaa Damaskuun synagogain tykö, että kutka ikänä hän sen tien miehistä eli vaimoista löytäis, ne hän olis vienyt sidottuna Jerusalemiin. **3** Mutta kuin hän matkusti, tapahtui, että hän Damaskua lähestyi, ja äkisti leimahti valkeus taivaasta ympäri häntä. **4** Ja hän lankesi maahan ja kuuli äänen hänelle sanovan: Saul, Saul, miksi vainoot minua? **5** Mutta hän sanoi: kuka sinä olet, Herra? Ja Herra sanoi: minä olen Jesus, jota sinä vainoot: työläs on sinun potkia tutkainta vastaan. **6** Niin hän vapisi, hämmästyi ja sanoi: Herra, mitäs minua tahdot tekemään? Ja Herra sanoi hänelle: nouse ja mene kaupunkiin; siellä sinulle sanotaan, mitä sinun pitää tekemän. **7** Mutta ne miehet, jotka hänen seurassansa olivat, seisovivat hämmästyksissä; he kuulivat tosin äänen, mutta ei he ketään nähneet. **8** Niin Saulus nousi maasta ja ei nähnyt ketään avoimilla silmillä; mutta he taluttivat häntä kädestä ja veivät Damaskuun. **9** Ja hän oli kolme päivää näkemättä ja ei syönyt eikä juonut. **10** Niin yksi opetuslapsi oli Damaskussa, Ananias nimeltä, jolle Herra sanoi näyssä: Ananias! Hän sanoi: Herra, tässä minä olen. **11** Herra sanoi hänelle: nouse ja mene sille kadulle, joka Oikiaksi kutsutaan, ja kysy Juudan huoneessa sitä, joka Saulus Tarsilaiseksi kutsutaan; sillä katso, hän rukoilee. **12** Ja hän näki näyssä yhden miehen, nimeltä Ananias, tulevan sisälle ja panevan kätensä hänen päällensä, että hän sais näkönsä jälleen. **13** Niin Ananias vastasi: Herra, minä olen kuullut monelta tästä miehestä, kuinka paljon pahaa hän sinun pyhilles on tehnyt Jerusalemissa. **14** Ja hänellä on nytkin valta ylimmäisiltä papeilta täällä kiinni sitoa kaikki ne, jotka sinun nimeäs rukoilevat. **15** Niin sanoi Herra hänelle: mene! sillä hän on minulle valittu ase, kantamaan minun nimeäni pakanain, ja kuningasten, ja Israelin lasten eteen. **16** Sillä minä tahdon hänelle näyttää, kuinka paljon hänen pitää kärsimän minun nimen tähden. **17** Niin Ananias meni sinne ja tuli huoneeseen sisälle ja pani kätensä hänen päällensä, ja sanoi: rakas veljeni Saul! se Herra lähetti minun, (Jesus, joka sinulle ilmestyi tiellä, jotas vaelsit,

) että sinä saisit näkös jälleen, ja Pyhällä Hengellä täytettäisiin. **18** Ja hänen silmistänsä putosivat kohta niinkuin suomukset, ja hän sai sillä hetkellä näkönsä jälleensä, nousi ja kastettiin. **19** Ja kuin hän otti ruokaa, niin hän vahvistui. Ja Saulus oli muutamat päivät opetuslasten kanssa, jotka olivat Damaskussa, **20** Ja saarnasi kohta synagogassa Kristuksesta, että hän on Jumalan Poika. **21** Niin kaikki, jotka sen kuulivat, hämmästyivät ja sanoivat: eikö tämä ole se, joka kaikkia niitä hävitti Jerusalemissa, jotka sitä nimeä rukoilivat, ja tuli myös tänne sitä varten, että hän ne sidottuna veis ylimmäisille papeille? **22** Mutta Saulus tuli aina jalommaksi ja ajoi Juudalaisia takaperin, jotka Damaskussa olivat, täydellisesti vahvistain, että tämä on Kristus. **23** Ja monen päivän perästä pitivät Juudalaiset neuvoa keskenänsä tappaaksensa häntä. **24** Mutta Saulukselle ilmoitettiin heidän väijymisensä. Ja he vartioitsivat portissa yötä ja päivää tappaaksensa häntä. **25** Niin opetuslapset ottivat hänen yöllä, päästivät alas ylitse muurin, ja laskivat korissa maahan. **26** Mutta kuin Saulus tuli Jerusalemiin, tahtoi hän itsiänsä antaa opetuslasten sekaan, mutta he pelkäsivät kaikki häntä, eikä uskoneet häntä opetuslapseksi. **27** Vaan Barnabas otti hänen ja vei apostolien tykö, ja jutteli heille, kuinka hän tiellä Herran nähnyt oli, ja että hän oli puhunut hänen kanssansa, ja kuinka hän oli rohkiasti Damaskussa Jesuksen nimestä puhunut. **28** Ja niin hän oli heidän kanssansa Jerusalemissa, kävi sisälle ja ulos, ja saarnasi pelkäämättä Herran Jesuksen nimeen. **29** Hän puhui myös ja kamppaili Grekiläisiä vastaan; mutta ne pyysivät häntä tappaa. **30** Kuin veljet sen ymmärsivät, niin he veivät hänen Kesareaan ja lähettivät Tarsiin. **31** Ja niin seurakunnilla oli rauha kaikessa Juudeassa, ja Galileassa, ja Samariassa, ja enenivät vaeltain Herran pelvossa, ja täytettiin Pyhän Hengen lohdutuksella. **32** Niin tapahtui, kuin Pietari vaelsi joka paikassa, että hän myös tuli pyhain tykö, jotka Lyddassa asuivat. **33** Niin hän löysi siellä yhden miehen, Eneas nimeltä, joka jo kahdeksan ajastaikaa oli vuoteessa halvattuna maannut. **34** Ja Pietari sanoi hänelle: Eneas, Jesus Kristus sinun paratkoon! nouse ja tee itse vuotees; ja hän kohta nousi. **35** Ja kaikki Lyddan ja Saronin asuvaset näkivät hänen, jotka tulivat käännetyksi Herran tykö. **36** Mutta Jopessa oli yksi opetuspiika, nimeltä Tabita, joka tulkiten on

niin paljon sanottu kuin: metsävuohi (a); tämä oli täynnänsä hyviä töitä ja almua, joita hän teki. 37 Niin tapahtui niinä päivinä, että se sairasti ja kuoli; jonka he pesivät ja panivat saliin. 38 Ja että Lydda oli läsnä Joppea, niin opetuslapset, kuin he kuulivat Pietarin siellä olevan, lähettivät hänen tykönsä kaksi miestä rukoilemaan, ettei hän viivytelisi heidän tykönsä tulla. 39 Niin Pietari nousi ja tuli heidän kanssansa; ja kuin hän sinne tuli, veivät he hänen saliin. Ja hänen ympärillensä seisoivat kaikki lesket, jotka itkivät ja osoittivat hänelle niitä hameita ja vaatteita, joita Dorkas heille tehnyt oli, ollessansa heidän kanssansa. 40 Mutta kuin Pietari oli heidät kaikki ajanut ulos, lasi hän polvillensa ja rukoili, ja käänsi itsensä ruumiin puoleen, ja sanoi: Tabita, nouse ylös! niin se avasi silmänsä; ja kuin hän Pietarin näki, nousi hän istualle. 41 Ja hän antoi hänelle kättä ja ojensi hänen, ja kutsui pyhät ja lesket, ja antoi hänen heille elävänä. 42 Ja se tuli kaikelle Jopelle tiettäväksi; ja moni uskoi Herran päälle. 43 Ja tapahtui, että hän viiپی Jopessa kauvan aikaa Simon parkkarin tykönä.

10 Niin oli Kesareassa mies, nimeltä Kornelius, sadanpäämies, Italian joukosta, 2 Jumalinen ja Jumalaa pelkääväinen kaiken huoneensa kanssa, joka jakoi paljon almua kansalle, ja rukoili alati Jumalaa. 3 Hän näki julkisesti näyssä, liki yhdeksättä hetkeä päivästä, Jumalan enkelin tulevan tykönsä ja sanovan hänelle: Kornelius! 4 Ja hän katseli hänen päällensä, peljästy ja sanoi: Herra, mikä on? Hän sanoi hänelle: sinun rukoukses ja almus ovat tulleet muistoon Jumalan edessä. 5 Ja nyt lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, jota Pietariksi kutsutaan. 6 Hän pitää majaa Simon parkkarilla, jonka huone on meren tykönä; hän sanoo sinulle, mitä sinun pitää tekemän. 7 Ja kuin enkeli, joka Korneliusta puhutteli, meni pois, kutsui hän kaksi palveliaansa ja yhden Jumalaa pelkääväisen sotamiehen niistä, jotka hänen tykönänsä oleskelivat, 8 Ja hän jutteli kaikki nämät niille, ja lähetti ne Joppeen. 9 Toisena päivänä, kuin he matkassa olivat ja kaupunkia lähestyivät, meni Pietari ylös katon päälle rukoilemaan, liki kuudetta hetkeä. 10 Ja kuin hän isosi, tahtoi hän suurustaa. Mutta kuin he hänelle valmistivat, tuli hän horrokseen, 11 Ja näki taivaan auki, ja tulevan alas tykönsä yhden astian, niinkuin suuren liinaisen, neljältä kulmalta sidotun, joka laskettiin alas taivaasta maan päälle,

12 Jossa oli kaikkinaisia nelijalkaisia maan eläimiä ja metsillisiä, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja. 13 Ja ääni tuli hänelle: Pietari, nouse, tapa ja syö. 14 Pietari sanoi: en suinkaan, Herra; sillä en ole minä ikänä syönyt mitään yhteistä eli saastaista. 15 Ja ääni sanoi taas toisen kerran hänelle: mitä Jumala on puhdistanut, älä sitä sinä sano yhteiseksi. 16 Ja se tapahtui kolme kertaa ja astia otettiin jälleen ylös taivaaseen. 17 Ja kuin Pietari itsellensä epäili, mikä näky se olis, jonka hän näki, niin katso, miehet, jotka lähetetyt olivat Korneliukselta, kyselivät Simonin huonetta ja seisoivat oven edessä, 18 Ja kutsuivat yhden ulos ja kysyivät, pitikö Simon, joka liialta nimeltä Pietariksi kutsutaan, siellä majaa. 19 Mutta kuin Pietari sitä näkyä ajatteli, sanoi Henki hänelle: katso, kolme miestä etsivät sinua. 20 Nouse siis, astu alas ja mene ilman epäilemättä heidän kanssansa; sillä minä lähetin heidät. 21 Niin Pietari astui alas miesten tykö, jotka hänen tykönsä Korneliukselta lähetetyt olivat, ja sanoi: katso, minä se olen, jota te etsitte; mitä varten te tulleet olette? 22 Mutta he sanoivat: sadanpäämies Kornelius, hurskas ja Jumalaa pelkääväinen mies, jolla on todistus kaikelta Juudan kansalta, on pyhältä enkeliltä käskyn saanut, että hänen piti sinun antaman kutsua huoneesensa, sinulta sanoja kuullaksensa, 23 Niin hän kutsui heitä sisälle, ja otti heidät majaan. Toisena päivänä meni Pietari heidän kanssansa, ja muutamat veljet Jopesta seurasivat myös häntä. 24 Ja toisena päivänä tulivat he Kesareaan; ja Kornelius odotti heitä, ja oli kutsunut kokoon lankonsa ja parhaat ystävänsä. 25 Mutta kuin Pietari tuli sisälle, meni Kornelius häntä vastaan, ja lankesi hänen jalkainsa juureen, ja rukoili häntä. 26 Mutta Pietari nosti häntä ja sanoi: nouse! minäkin olen ihminen. 27 Ja kuin hän oli häntä puhutellut, meni hän sisälle ja löysi monta tulleen kokoon. 28 Ja hän sanoi heille: te tiedätte, ettei ole ollut luvallinen Juudalaisen olla jonkun muukalaisen tykönä eli hänen tykönsä mennä; mutta minulle osoitti Jumala, etten minä ketään ihmistä yhteisenä eli saastaisena pitäisi. 29 Sentähden minä myös epäilemättä tulin, teiltä kutsuttu. Niin minä siis teiltä kysyn: mitä varten te minua kutsuite? 30 Ja Kornelius sanoi: minä olen neljä päivää sitten paastonnut tähän hetkeen asti, ja rukoilin huoneessani yhdeksännellä hetkellä, ja katso, mies seiso kiiltävissä vaatteissa minun edessäni, 31

Ja sanoi: Kornelius, rukoukses on kuultu ja almus ovat Jumalan edessä muistetut. **32** Niin lähetä Joppeen ja kutsuta Simonin, joka Pietariksi kutsutaan; hän pitää majaa Simon Parkkarin huoneessa, meren tykönä: se puhuttelee sinua, kuin hän tulee. **33** Niin minä lähetin kohta sinun tykö, ja sinä teit hyvin, että tulit. Ja me olemme siis kaikki nyt Jumalan edessä, kuulemassa kaikkia, mitä sinulle on Jumalalta käsketty. **34** Niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: nyt minä todeksi löydän, ettei Jumala katso ihmisen muotoa: **35** Vaan kaikissa kansoissa, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, se on Jumalalle otollinen. **36** Sen sanan, jonka Jumala Israelin lapsille lähetti ja julisti rauhan Jesuksen Kristuksen kautta, joka kaikkein Herra on, **37** Te tiedätte sen sanan, joka on tapahtunut ympäri kaiken Juudean, ensin alkain Galileasta, sen kasteen jälkeen, josta Johannes saarnasi: **38** Kuinka Jumala oli voidellut Jesuksen Nasaretista Pyhällä Hengellä ja voimalla, joka vaelsi ympäri, teki hyvää ja paransi kaikki, jotka perkeleeltä vaivattiin; sillä Jumala oli hänen kanssansa. **39** Ja me olemme kaikkien niiden todistajat, mitkä hän Juudean maakunnassa ja Jerusalemissa teki, jonka he tappoivat ja ripustivat puuhun: **40** Sen Jumala herätti kolmantena päivänä, ja ilmoitti hänen, **41** Ei kaikelle kansalle, vaan meille, jotka Jumala oli ennen todistajiksi valinnut, me jotka söimme ja joimme hänen kanssansa, sittenkuin hän nousi kuolleista. **42** Ja hän käski meitä kansalle saarnaamaan ja todistamaan, että hän on se, joka Jumalalta on säättö elävien ja kuolleiden tuomariksi. **43** Hänestä kaikki prophetat todistavat, että jokainen, joka uskoo hänen päällensä, pitää hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman. **44** Kuin Pietari vielä näitä puhui, lankesi Pyhä Henki kaikkein niiden päälle, jotka puheen kuulivat. **45** Niin ne uskovaiset ympärileikkauksesta, jotka Pietarin kanssa tulleet olivat, hämmästyivät, että pakanainkin päälle Pyhän Hengen lahja vuodatettiin. **46** Sillä he kuulivat heidän kielillä puhuvan ja Jumalaa ylistävän. Niin vastasi Pietari: **47** Taitaako joku kieltää näitä, jotka ovat niin Pyhän Hengen saaneet kuin mekin, vedellä kastamasta? **48** Ja hän käski kastaa heitä Herran nimeen. Silloin he rukoilivat häntä siellä muutamia päiviä viipymään.

11 Mutta apostolit ja veljet, jotka Juudeassa olivat, kuulivat, että pakanatkin Jumalan

sanan ottivat vastaan. **2** Ja kuin Pietari tuli ylös Jerusalemiin, riitelivät ne hänen kanssansa, jotka ympärileikkauksesta olivat, **3** Sanoen: sinä olet mennyt niiden miesten tykö, joilla esinahka on, ja söit heidän kanssansa. **4** Niin Pietari rupesi heille järjestänsä luettelemaan, sanoen: **5** Minä olin Jopen kaupungissa rukouksissa, ja tulin horrokseen, ja näin näyn, yhden astian tulevan alas, niinkuin suuren liinaisen neljältä kulmalta lasketun alas taivaasta, joka tuli juuri minun tyköni. **6** Kuin minä katsoin sen päälle, äkkäsin minä ja näin maan neljäjalkaisia eläimiä, ja petoja, ja matelevaisia, ja taivaan lintuja. **7** Mutta minä kuulin äänen minulle sanovan: Pietari, nouse, tapa ja syö. **8** Mutta minä sanoin: en suinkaan, Herra; sillä ei ole mitään yhteistä eli saastaista minun suuhuni koskaan tullut. **9** Mutta ääni vastasi minua toisen kerran taivaasta: mitä Jumala on puhdistanut, älä sinä sano yhteiseksi. **10** Ja se tapahtui kolmasti, ja vietiin taas kaikki ylös taivaaseen. **11** Ja katso, kolme miestä seisoi kohta huoneen edessä, jossa minä olin, jotka Kesareasta olivat minun perääni lähetetyt. **12** Mutta Henki käski minun epäilemättä mennä heidän kanssansa; ja nämät kuusi veljeä seurasivat myös minua, ja me menimme sen miehen huoneeseen. **13** Ja hän jutteli meille, kuinka hän oli enkelin nähnyt huoneessansa seisovan ja sanovan hänelle: lähetä miehiä Joppeen, ja anna noutaa Simonin, joka Pietariksi kutsutaan: **14** Hän on sanova sinulle ne sanat, joiden kautta sinä autuaaksi tulet ja kaikki sinun huonees. **15** Mutta kuin minä rupesin puhumaan, lankesi Pyhä Henki heidän päällensä, niinkuin hän alussa meidänkin päällemme lankesi. **16** Niin minä muistin Herran sanan, jonka hän sanonut oli: Johannes tosin kasti vedellä, mutta te kastetaan Pyhällä Hengellä. **17** Että nyt Jumala yhdenkaltaisen lahjan heille antoi kuin meillekin, jotka Herran Jesuksen Kristuksen päälle uskoimme: mikäs minä olisin, joka voisin kieltää Jumalaa? **18** Kuin he nämät kuulivat, vaikenivat he ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: niin on siis Jumala antanut pakanoillekin kääntymyksen elämään. **19** Ja ne, jotka siitä vainosta hajonneet olivat, joka Stephanin tähden tapahtui, vaelsivat ympäri hamaan Phenisiaan ja Kypriin ja Antiokiaan asti, eikä kellenkään sitä sanaa puhuneet, vaan ainoasti Juudalaisille. **20** Ja oli muutamia miehiä heidän seassansa Kypristä ja Kyrenistä: kuin ne tulivat

Antiokiaan, puhuivat he Grekiläisille ja saarnasivat evankeliumia Herrasta Jesuksesta. **21** Ja Herran käsi oli heidän kanssansa, ja suuri joukko uskoi ja kääntyi Herran tykö. **22** Niin tämä sanoma heistä tuli seurakunnan korville, joka Jerusalemissa oli, ja he lähettivät Barnabaan Antiokiaan. **23** Kun hän sinne tuli ja näki Jumalan armon, ihastui hän, ja neuvoi kaikkia vahvalla sydämellä Herrassa pysymään; **24** Sillä hän oli jalo mies ja täynnänsä Pyhää Henkeä ja uskoa, ja suuri joukko kansaa eneni Herralle. **25** Niin Barnabas meni Tarsiin Saulusta etsimään; ja kuin hän löysi hänen, toi hän hänen Antiokiaan. **26** Ja tapahtui, että he koko ajastajan kokoontuivat seurakunnassa ja opettivat paljon kansaa; ja opetuslapsia ruvettiin ensin Antiokiassa kristityiksi kutsumaan. **27** Ja niinä päivinä tuli prophetaita Jerusalemissa Antiokiaan. **28** Ja yksi heistä, Agabus nimeltä, nousi ja ilmoitti heille hengen kautta, kaikkeen maailmaan suuren nälän tulevan, joka myös Klaudius keisarin alla tapahtui. **29** Mutta opetuslapset sääsivät jotakin lähettää, kuin kullakin varaa oli, veljien avuksi, jotka Juudeassa asuivat, **30** Niinkuin he tekivätkin, ja lähettivät vanhimmille Barnabaan ja Sauluksen kätten kautta.

12 Mutta sillä ajalla otti kuningas Herodes muutamia seurakunnasta kiinni, vaivataksensa, **2** Ja mestasi Jakobin, Johanneksen veljen miekalla. **3** Ja kuin hän näki sen Juudalaisille kelpaavan, pyysi hän myös Pietaria käsittä, (ja se oli makian leivän päivänä.) **4** Jonka hän myös käsitti, ja pani vankiuteen, ja antoi hänen neljän sotamiesten neljänneksen haltuun vartioida häntä, ja ajatteli pääsiäisen jälkeen asettaa hänen kansan eteen. **5** Niin Pietari pidettiin tornissa; mutta seurakunnassa tapahtuivat rukoukset hartaasti hänen edestänsä Jumalan tykö. **6** Ja kuin Herodes tahtoi hänen ottaa edes, makasi Pietari sinä yönä kahden sotamiehen vaiheella, sidottuna kaksilla kahleilla, ja vartiat oven edessä vartioitsivat tornia. **7** Ja katso, Herran enkeli seiso i hänen tykönänsä ja kirkkaus paisti huoneessa, lykkäsi Pietaria kylkeen, herätti hänen ja sanoi: nouse nopiasti. Ja kahleet putosivat hänen käsistänsä. **8** Niin enkeli sanoi hänelle: sonnusta ja kengitä sinus. Ja hän teki niin. Ja hän sanoi vielä hänelle: pue itses vaatteisiis ja seuraa minua. **9** Ja hän meni ulos ja seurasi häntä, eikä tietänyt sitä todeksi, mitä enkeliltä tehtiin, vaan luuli

näyn näkevänsä. **10** Mutta kuin he menivät ensimmäisen ja toisen vartion lävitse, ja tulivat rautaiseen porttiin, joka vie kaupunkiin, niin se aukeni heille itsestänsä; ja he menivät siitä ulos, käyden katua myöten, ja kohta erkani enkeli hänestä. **11** Ja kuin Pietari tointui entisellensä, sanoi hän: nyt minä totisesti tiedän, että Herra on enkelinsä lähettänyt, ja minun Herodeksen käsistä päästänyt ja kaikesta Juudan kansan toivosta. **12** Ja kuin hän tätä ajatellut oli, tuli hän Marian, Johanneksen äidin, huoneen tykö, joka Markukseksi kutsuttiin, jossa monta oli koossa, ja rukoilivat. **13** Mutta kuin Pietari porstuan oveen kolkutti, tuli piika, Roode nimeltä, kuuntelemaan. **14** Ja kuin hän Pietartin äänen tuns i, ei hän ovea ilon tähden avannutkaan, vaan juoksi sisälle ja ilmoitti heille Pietarin porstuan edessä seisovan. **15** Niin he sanoivat hänelle: oletkos hullu? Vaan hän sanoi totisesti niin olevan. Niin he sanoivat: se on hänen enkelinsä. **16** Mutta Pietari kolkutti lakkaamatta. Kuin he avasivat, niin he näkivät hänen ja hämmästyivät. **17** Mutta hän viittasi kädellensä heitä vaikenemaan, ja jutteli heille, kuinka Herra oli hänen vankiudesta johdattanut ulos, ja sanoi: ilmoittakaat näitä Jakobille ja veljille. Ja läksi ulos ja meni toiseen paikkaan. **18** Mutta kuin päivä tuli, niin ei sotamiehillä ollut vähin kapina, kuhunka Pietari tullut oli. **19** Ja kuin Herodes piti sanan hänen perässänsä, eikä häntä löytänyt, antoi hän vartiat tutkia ja käski heitä rangaista. Ja meni Juudeasta alas Kesareaan ja viipyi siellä. **20** Ja Herodes oli vihoissansa Tyr on ja Sidonin asuvalisille; mutta he tulivat yksimielisesti hänen tykönsä ja lepyttivät kuninkaan kamaripalvelian Blastuksen, ja anoivat rauhaa; sillä heidän maakuntansa sai kuninkaan maasta elatuksensa. **21** Mutta määrättynä päivänä oli Herodes puetettu kuninkaallisissa vaatteissa, istuen tuomioistuimella, ja piti puheen heidän tykönsä. **22** Mutta kansa huusi: Jumalan ääni, ja ei ihmisen. **23** Ja Herran enkeli löi kohta häntä, ettei hän kunniaa Jumalalle antanut. Ja hän syötiin madoilta, ja antoi henkensä. **24** Mutta Jumalan sana kasvoi ja eneni. **25** Mutta Barnabas ja Saulus palasivat Jerusalemissa, kuin he olivat palveluksen päättäneet, ja ottivat Johanneksen kanssansa, joka myös Markukseksi kutsuttiin.

13 Mutta Antiokian seurakunnassa oli muutamia prophetaita ja opettajia, Barnabas ja Simeon,

joka Nigeriksi kutsuttiin, ja Lukius Kyreniläinen, ja Manahan, joka Herodes tetrarkan kanssa kasvatettu oli, ja Saulus. 2 Kuin siis nämät Herraa palvelivat ja paastosivat, sanoi Pyhä Henki: eroittakaat minulle Barnabas ja Saulus siihen työhön, johon minä heidät olen kutsunut. 3 Ja kuin he olivat paastonneet ja rukoilleet, ja kätensä heidän päällensä panneet, päästivät he heidät menemään. 4 Ja kuin he Pyhältä Hengeltä lähetetyt olivat, menivät he Seleukiaan ja purjehtivat sieltä Kypriin. 5 Ja kuin he Salaminassa olivat, ilmoittivat he Jumalan sanan Juudalaisten synagogissa; ja heillä oli myös Johannes palveliana. 6 Ja kuin he sen luodon lävitse matkustaneet olivat hamaan Paphoon asti, löysivät he velhon, väärän prophetan, Juudalaisen, jonka nimi oli Barjesus, 7 Joka oli maaherran Sergius Pauluksen, toimellisen miehen kanssa. Se kutsui Barnabaan ja Sauluksen tykönsä, ja halusi kuulla Jumalan sanaa. 8 Mutta heitä vastaan seisoi Elimas velho (sillä niin tulkitaan hänen nimensä) ja pyysi kääntää maaherraa pois uskosta. 9 Mutta Saulus (joka myös Paavaliiksi kutsutaan,) oli täynnä Pyhää Henkeä, katsoi hänen päällensä, 10 Ja sanoi: voi sinä perkeleen poika, täynnä kaikkea vilppiä ja petosta, ja kaiken vanhurskauden vihemies, et sinä lakkaa väännelemästä Herran oikeita teitä. 11 Ja nyt katso, Herran käsi on sinun päällä; ja sinun pitää sokiana oleman eikä näkemän aurinkoa hetkessä aikaa. Ja hänen päällensä lankesi kohta synkeys ja pimeys, ja hän kävi ympäri, etsein kuka häntä kädestä taluttais. 12 Kuin maaherra näki, mitä tapahtui, uskoi hän ja ihmetteli Herran opetusta. 13 Mutta kuin Paavali ja ne, jotka hänen kanssansa olivat, Paphosta purjehtivat, tulivat he Pamphilian Pergeen; mutta Johannes erkani heistä ja palasi Jerusalemiin. 14 Mutta he vaelsivat Pergestä ja tulivat Pisidian Antiokiaan, ja menivät sabbatina synagogaan, ja istuivat. 15 Ja sitte kuin laki ja prophetat olivat luetut, lähettivät synagogan päämiehet heidän tykönsä, sanoen: miehet, rakkaat veljet, onko teillä mitään kansaa neuvomista, niin sanokaat. 16 Niin Paavali nousi ja viittasi kädellensä heitä vaikenemaan, ja sanoi: Israelin miehet, ja jotka Jumalaa pelkäätte, kuulkaat. 17 Tämän kansan, Israelin, Jumala valitsi meidän isämme, ja korotti tämän kansan, muukalaisena ollessa Egyptin maalla, ja toi heidät sieltä ulos korkialla käsivarrella, 18 Ja kärsi heidän tapojansa korvessa

lähes neljäkymmentä ajastaikaa. 19 Ja perätti kadotti Kanaanin maalla seitsemän kansaa, ja arvalla jakoi heille niiden maan. 20 Ja sitte lähes neljäsataa ja viisikymmentä ajastaikaa antoi hän heille tuomarit, Samuel prophetaan asti. 21 Ja he pyysivät sitte kuningasta, ja Jumala antoi heille Saulin, Kisin pojan, miehen Benjaminin suvusta, neljäksikymmeneksi vuodeksi. 22 Ja kuin hän oli sen pannut pois, herätti hän Davidin heidän kuninkaaksensa, josta hän myös todisti ja sanoi: minä löysin Davidin, Jessen pojan, miehen minun sydämeni jälkeeseen, joka on kaikki minun tahtoni tekevä. 23 Tämän siemenestä on Jumala lupauksensa perään herättänyt Jesuksen Israelille Vapahtajaksi, 24 Niinkuin Johannes saarnasi hänen tulemisensa edellä kaikelle Israelin kansalle parannuksen kastetta. 25 Mutta kuin Johannes juoksun täyttänyt oli, sanoi hän: kenenkä te luulette minun olevan? En minä se ole, mutta katso, hän tulee minun jälkeeni, jonka kenkiä en minä ole kelvollinen jaloista riisumaan. 26 Miehet, rakkaat veljet, Abrahamin suvun lapset, ja jotka teissä ovat Jumalaa pelkääväiset, teille on tämän autuuden sana lähetetty. 27 Sillä Jerusalemin asuvaiset ja heidän ylimmäisensä, ettei he tätä tunteneet, ovat he myös prophetain äänet, joita kunakin sabbatina luetaan, tuomitessansa täyttäneet. 28 Ja vaikka ei he yhtään kuoleman syytä löytäneet, anoivat he kuitenkin Pilatukselta, että hän piti tapettaman. 29 Ja kuin he kaikki olivat täyttäneet, mitä hänestä kirjoitettu oli, ottivat he hänen puun päältä ja panivat hautaan. 30 Mutta Jumala herätti hänen kuolleista. 31 Ja hän on monta päivää niiltä nähty, jotka hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin olivat menneet ylös, jotka ovat hänen todistajansa kansan edessä. 32 Ja me ilmoitamme myös teille sen lupauksen, joka isille luvattiin, että Jumala on sen meille heidän lapsillensa täyttänyt, herättäin Jesuksen. 33 Niinkuin toisessa psalmissa kirjoitettu on: sinä olet minun Poikani, tänäpä minä sinun synnytin. 34 Mutta siitä, että hän hänen kuolleista herätti, eikä silleen tule turmelukseen, sanoi hän näin: minä tahdon teille antaa ne lujat Davidin armot. 35 Sentähden hän myös sanoo toisessa paikassa: et sinä salli sinun Pyhäs turmelusta näkevän. 36 Sillä David, kuin hän ajallansa oli Jumalan tahtoa palvellut, nukkui, ja pantiin isäinsä tykö, ja näki turmeluksen. 37 Mutta se,

jonka Jumala herätti, ei ole nähnyt turmelusta. **38** Sentähden olkoon teille tietävä, miehet, rakkaat veljet, että teille tämän kautta ilmoitetaan syntein anteeksi antamus: **39** Ja kaikista niistä, joista ette voineet Moseksen lain kautta vanhurskaaksi tulla, tämän kautta jokainen, joka uskoo, tulee vanhurskaaksi. **40** Katsokaat siis, ettei teidän päällenne se tule, mitä prophetain kautta sanottu on: **41** Katsokaat, te ylönkatsojat, ja ihmetelkäätkä ja hukkukaat; sillä minä teen yhden työn teidän aikananne, sen työn, jota ei teidän pidä uskoman, jos joku sanois teille. **42** Kuin Juudalaiset synagogasta läksivät, rukoilivat pakanat, että sabbatin välissä heille niitä sanoja puhuttaisiin. **43** Ja kuin synagogan joukko erkani, seurasi monta Juudalaista ja myös monta jumalista uutta Juudalaista Paavalia ja Barnabasta, jotka heille puhuivat, ja heitä neuvoivat Jumalan armossa pysymään. **44** Mutta sitte lähimmäisenä lepopäivänä kokoontui lähes kaikki kaupunki Jumalan sanaa kuulemaan. **45** Kuin Juudalaiset näkivät kansan, täytettiin he kateudesta, ja sanoivat vastaan niitä, mitä Paavalilta sanoittiin, sanoen vastaan ja pilkaten. **46** Niin Paavali ja Barnabas puhuivat rohkiasti ja sanoivat: teille piti ensin Jumalan sanaa puhuttaman; vaan että te sen hylkäätte ja luette itsenne mahdottomaksi ijankaikkiseen elämään, katso, niinne käännymme pakanain tykö. (aiōnios g166) **47** Sillä niin on Herra meitä käsenyt: minä panin sinun pakanain valkeudeksi, että olisit autuus, maan ääriin asti. **48** Ja kuin pakanat sen kuuluivat, iloitsivat he ja kunnioittivat Herran sanaa; ja niin monta uskoi, kuin ijankaikkiseen elämään säädetty oli. (aiōnios g166) **49** Ja Herran sana leveni kaikkeen siihen maakuntaan. **50** Mutta Juudalaiset yllyttivät jumalasia ja kunniallisia vaimoja, niin myös kaupungin ylimmäisiä, ja kehoittivat vainon Paavalia ja Barnabasta vastaan; ja he sysäsivät heidät ulos maansa ääristä. **51** Mutta he pudistivat tomun jaloistansa heidän päällensä, ja tulivat Ikonioon. **52** Niin opetuslapset täytettiin ilolla ja Pyhällä Hengellä.

14 Niin Ikoniossa tapahtui, että he ynnä menivät sisälle Juudalaisten synagogaan, ja niin puhuivat, että suuri joukko Juudalaisia ja Grekiläisiä uskoi. **2** Mutta uskomattomat Juudalaiset yllyttivät ja pahoittivat pakanain sielut veljiä vastaan. **3** Niin he olivat siellä kauvan aikaa ja puhuivat rohkiasti Herrassa, joka antoi todistuksen armonsa sanoihin,

ja antoi merkit ja ihmeet heidän kättensä kautta tapahtua. **4** Niin sen kaupungin väki erkani: muutamat pitivät Juudalaisten kanssa, ja muutamat apostolien kanssa. **5** Kuin siis pakanoilta ja Juudalaisilta kapina nousi, ynnä heidän päämiestensä kanssa, pilkkaamaan ja kivittämään heitä, **6** Ja kuin he sen ymmärsivät, pakenivat he Lykaonian kaupunkiin Lystraan ja Derbeen, ja ympäri sitä lähimaakuntaa, **7** Ja saarnasivat niissä evankeliumia. **8** Ja mies Lystrassa, sairas jaloista, istui, rampa hamasta äitinsä kohdusta, joka ei ikänänsä ollut käynyt. **9** Tämä kuuli Paavalin puhuvan; ja kuin hän katsahti hänen päällensä, ja näki hänellä uskon olevan terveeksi tulla, **10** Sanoi hän suurella äänellä: ojenna sinus jalkais päälle. Ja hän karkasi ylös ja kävi. **11** Kuin kansa sen näki, mitä Paavali tehnyt oli, korottivat he äänensä Lykaonian kielellä sanoen: jumalat ovat ihmisten hahmolla alas meidän tykömme tulleet. **12** Ja he kutsuivat Barnabaan Jupiteriksi ja Paavalin Merkuriukseksi; sillä hän oli sanansaattaja. **13** Ja pappi Jupiterin templissä, joka heidän kaupunkinsa edessä oli, toi härkiä ja seppeleitä oven eteen, ja tahtoi ynnä kaupungin väen kanssa uhrata. **14** Kuin apostolit Barnabas ja Paavali sen kuuluivat, repäsivät he vaattensa ja karkasivat kansan sekaan, huutain, **15** Ja sanoen: miehet, miksi te tätä teette? Mekin olemme ihmiset, puuttuvaset kuin tekin. Ja me saarnaamme teille evankeliumia, että te näistä turhista kääntyisitte elävän Jumalan tykö, joka teki taivaan, ja maan, ja meren, ja kaikki mitä niissä on, **16** Joka entisillä ajoilla antoi kaikki pakanat vaeltaa omilla teillensä. **17** Vaikka ei hän itsiänsä antanut olla ilman todistusta, tehden hyvää, antain meille taivaasta sateen ja hedelmälliset ajat, täyttäin meidän sydämemme rualla ja ilolla. **18** Ja kuin he näitä sanoivat, saivat he kansan tuskalla hillityksi, ettei he heille uhranneet. **19** Niin sinne myös tuli muutamia Juudalaisia Antiokiasta ja Ikonionista, ja kuin he kansan olivat saattaneet Paavalia kivittämään, riepoittivat he hänen ulos kaupungista, ja luulivat hänen kuolleeksi. **20** Mutta kuin opetuslapset hänen ympärillensä seisoivat, nousi hän ja meni kaupunkiin, ja vaelsi toisena päivänä Barnabaan kanssa Derbeen. **21** Ja kuin he olivat saarnanneet siinä kaupungissa evankeliumia ja monta opettaneet, palasivat he Lystraan ja Ikonioon ja Antiokiaan, **22** Vahvistain opetuslasten sieluja, ja neuvoivat heitä

uskossa pysymään (sanoen): että meidän pitää monen vaivan kautta Jumalan valtakuntaan tuleman sisälle. 23 Ja kuin he olivat valinneet vanhimmat jokaiselle seurakunnalle, ja rukoilleet ja paastonneet, antoivat he heidät Herran haltuun, jonka päälle he uskoivat. 24 Ja he vaelsivat lävitse Pisidian ja tulivat Pamphiliaan. 25 Ja kuin he olivat saarnanneet sanaa Pergessä, menivät he alas Attaliaan, 26 Ja purjehtivat sieltä Antiokiaan, jossa he olivat Jumalan armon haltuun annetut, siihen työhön, jonka he toimittaneet olivat. 27 Mutta kuin he sinne tulivat ja seurakunnan kokosivat, ilmoittivat he, kuinka paljon Jumala oli heidän kanssansa tehnyt ja pakanoille uskon oven avannut. 28 Ja he viipyivät siellä opetuslasten kanssa hetken aikaa.

15 Ja muutamat tulivat alas Juudeasta ja opettivat veljiä: ellei teitä ympärileikata Moseksen tavan jälkeen, niin ette taida autuaaksi tulla. 2 Koska siis kapina nousi, ja ei ollut vähin kamppaus Paavalilla ja Barnabaalla heitä vastaan, sääsivät he, että Paavali ja Barnabas ja muutamia muita heistä, piti menemän apostolien ja vanhimpain tykö ylös Jerusalemiin tämän kysymyksen tähden. 3 Ja he saatettiin seurakunnalta, ja vaelsivat Phenisian ja Samarian lävitse, julistain pakanain kääntymystä, ja saattivat suuren ilon kaikille veljille. 4 Kuin he tulivat Jerusalemiin, otettiin he vastaan seurakunnalta ja apostoleilta ja vanhimmilta, ja he ilmoittivat, kuinka suuria töitä Jumala heidän kanssansa tehnyt oli. 5 Niin nousivat muutaman Pharisealaisten lahkokunnassa, jotka uskoneet olivat, sanoen: he pitää ympärileikattaman ja käskettämän Moseksen lakia pitää. 6 Niin apostolit ja vanhimmat tulivat kokoon, tätä puhetta tutkimaan. 7 Mutta kuin suuri kamppaus ollut oli, nousi Pietari ja sanoi heille: miehet, rakkaat veljet! te tiedätte, että Jumala kauvan ennen tätä aikaa valitsi meidän seassamme, että pakanat piti minun suuni kautta evankeliumin sanan kuuleman ja uskomon. 8 Ja Jumala sydänten tutkia todisti heille ja antoi heille Pyhän Hengen niinkuin meillekin, 9 Ja ei tehnyt yhtään eroitusta meidän ja heidän välillensä, puhdistain uskolla heidän sydämensä. 10 Miksi te siis nyt kiusaatte Jumalaa, että te tahdotte opetuslasten kaulaan panna sen ikeen, jota ei meidän isämme emmekä me voineet kantaa? 11 Vaan me uskomme Herran Jesuksen Kristuksen armon kautta autuaaksi tulevamme niinkuin hekin.

12 Ja kaikki joukko vaikenä ja kuulteli Barnabasta ja Paavalia, jotka juttelivat, kuinka suuret merkit ja ihmeet Jumala oli heidän kauttansa pakanoissa tehnyt. 13 Vaan sitte kuin he vaikenivat, vastasi Jakob ja sanoi: miehet, rakkaat veljet, kuulkaat minua! 14 Simon jutteli, kuinka Jumala ensin on etsinyt omistaaksensa kansaa nimellensä pakanoista. 15 Ja tämän kanssa prophetain sanat pitävät yhtä, niinkuin kirjoitettu on: 16 Senjälkeen tahdon minä palata, ja Davidin kaatuneen majan jälleen rakentaa, ja hänen reikänsä paikata, ja sen ojentaa: 17 Että ne, jotka ihmisistä jääneet ovat, pitää Herran perään kysymän, niin myös kaikki pakanat, joissa minun nimeni avuksihuudettu on, sanoo Herra, joka nämät tekee. 18 Jumalalle ovat kaikki hänen työnsä tiettävät maailman alusta. (aiön g165) 19 Sentähden minä päätän, ettemme niitä häiritä, jotka pakanoista Jumalan tykö kääntyvät; 20 Vaan kirjoittaisimme heille, että he välttäisivät epäjumalain saastaisuutta, ja salavuoteutta, ja läikähtynyttä ja verta. 21 Sillä Moseksella on muinaiselta jokaisessa kaupungissa niitä, jotka häntä saarnaavat, koska se joka sabbatina synagogassa luetaan. 22 Silloin kelpasi apostoleille ja vanhimmille, koko seurakunnan kanssa, joukostansa valita miehiä ja lähettää Antiokiaan, Paavalin ja Barnabaan kanssa: nimittäin Juudaan, joka kutsuttiin Barsabas, ja Silaan, ylimmäiset miehet veljesten seassa. 23 Ja kirjoittivat heidän kättensä kautta tällä tavalla: me apostolit ja vanhimmat veljet toivotamme veljille, jotka pakanoista Antiokiassa ja Syriassa ja Kilikiassa ovat, terveyttä! 24 Että me olemme kuulleet, kuinka muutamat meiltä lähteneet ovat teitä opillansa eksyttäneet ja teidän sielujanne vaivanneet, sanoen: teidän pitää itsenne antaman ympärileikata ja lain pitämän; joille emme ole käskeneet. 25 Niin kelpasi meille yksimielisesti kokoontuneille valita miehiä ja teidän tyköne lähettää, meidän rakkaan Barnabaan ja Paavalin kanssa, 26 Jotka miehet ovat sielunsa meidän Herramme Jesuksen Kristuksen nimen tähden alttiiksi antaneet. 27 Niin me olemme lähettäneet Juudaan ja Silaan, jotka myös sen suusanalla teille ilmoittavat. 28 Sillä niin kelpasi Pyhälle Hengelle ja meille, ettei yhtään enempää raskautta pidä teidän päällenne pantaman kuin nämät tarpeelliset: 29 Että te vältätte epäjumalain uhria, ja verta, ja läikähtynyttä, ja salavuoteutta. Jos te niitä vältätte, niin te teette

hyvin. Olkaat hyvästi! **30** Kuin he siis olivat lähteneet, tulivat he Antiokiaan, ja kokosivat kansan paljouden, ja antoivat heille kirjan. **31** Kuin he sen olivat lukeneet, ihastuivat he siitä lohdutuksesta. **32** Mutta Juudas ja Silas, että hekin olivat prophetat, neuvoivat monilla sanoilla veljiä ja vahvistivat heitä. **33** Ja kuin he siellä hetken aikaa viipyivät, lähetettiin he veljiltä jälleen rauhassa apostolien tykö. **34** Niin Silaan kelpasi siellä olla. **35** Mutta Paavali ja Barnabas viipyivät Antiokiassa opettamassa ja ilmoittamassa Herran sanaa monen muun kanssa. **36** Mutta muutamain päivän perästä sanoi Paavali Barnabaalle: palatkaamme taas takaperin veljiä katsomaan kaikkiin kaupunkiin, joissa me Herran sanaa ilmoittaneet olemme, kuinka he itsensä pitävät. **37** Mutta Barnabas neuvoi kanssansa ottamaan Johannesta, joka Markukseksi kutsuttiin. **38** Mutta Paavali päätti sen kohtuulliseksi, ettei sitä pitänyt kanssa otettaman, joka oli luopunut heistä Pamphiassa eikä tullut heidän kanssansa työhön. **39** Ja he riitelivät niin kovin keskenänsä, että he toinen toisestansa erkanivat. Ja Barnabas otti Markuksen kanssansa ja purjehti Kypriin. **40** Mutta Paavali valitsi Silaan ja matkusti, Jumalan armon haltuun annettu veljiltä, **41** Ja vaelsi Syrian ja Kilikian kautta, ja vahvisti seurakunnat.

16 Niin hän tuli Derbeen ja Lystraan. Ja katso, siellä oli yksi opetuslapsi, Timoteus nimeltä, uskovaisten Juudalaisvaimon poika, mutta isä oli Grekiläinen. **2** Sillä oli hyvä todistus veljiltä, jotka Lystrassa ja Ikoniossa olivat. **3** Tätä tahtoi Paavali kanssansa vaeltamaan, otti ja ympärileikkasi hänen Juudalaisten tähden, jotka niissä paikoissa olivat; sillä he tiesivät kaikki, että hänen isänsä oli Grekiläinen. **4** Mutta kuin he kaupungeita lävitse vaelsivat, antoivat he heille pidettäväksi ne säädyt, jotka asetetut olivat apostoleilta ja vanhimmilta, jotka Jerusalemissa olivat. **5** Niin seurakunnat vahvistuivat uskossa ja heidän lukunsa eneni joka päivä. **6** Mutta kuin he Phrygian ja Galatian maakunnan lävitse vaelsivat, kiellettiin heitä Pyhältä Hengeltä puhumasta Jumalan sanaa Asiassa. **7** Kuin he olivat tulleet Mysiaan, kiusasivat he vaeltaa Bitynian lävitse; mutta ei Henki sitä sallinut. **8** Kuin he siis Mysian ohitse vaeltaneet olivat, menivät he alas Troadiin. **9** Ja Paavali näki näyn yöllä: yksi Makedonian mies seiso, rukoili häntä ja sanoi: tule Makedoniaan ja auta meitä.

10 Ja kuin hän näyn näki, hankitsimme me kohta Makedoniaan menemään, tietäen täydellisesti Herran meitä kutsuneen heille evankeliumia saarnaamaan. **11** Kuin me siis Troadista purjehdimme, niin me juoksimme kohdastansa Samotrakiaan, ja toisena päivänä Neapoliin, **12** Ja sieltä Philippiin, joka on Makedonian maakunnan pääkaupunki ja vapaa kaupunki; ja siinä kaupungissa me muutamia päiviä oleskelimme. **13** Ja me menimme lepöpäivänä ulos kaupungista, virran tykö, kussa tapa oli rukoilla: jossa me istuimme ja puhuttelimme vaimoja, jotka sinne tulleet olivat. **14** Ja vaimo, Lydia nimeltä, purpurain myyjä Tyatiron kaupungista, Jumalaa palvelevainen, kuulteli: jonka sydämen Herra avasi ottamaan vaaria niistä, mitä Paavalilta sanottiin. **15** Ja kuin hän ja hänen huoneensa kastettu oli, rukoi hän meitä, sanoen: jos te minun Herralle uskollisena pidätte, niin tulkaat minun huoneeseeni ja olkaat siinä. Ja hän vaati heitä. **16** Ja tapahtui, kuin me rukoukseen menimme, kohtasi meitä piika, jolla noituuden henki oli, joka isännillensä saatti suuren saaliin noitumisellansa. **17** Tämä noudatti alati Paavalia ja meitä, ja huusi, sanoen: nämät miehet ovat korkeimman Jumalan palveliat, jotka meille autuuden tien ilmoittavat. **18** Ja sitä hän teki monta päivää. Mutta Paavali otti sen pahaksi, käänsi itsensä ja sanoi sille hengelle: minä käsken sinun Jesuksen Kristuksen nimeen hänestä mennä ulos; ja hän läksi ulos sillä hetkellä. **19** Mutta kuin hänen isäntänsä sen näkivät, että heidän saaliinsa tuli pois, ottivat he Paavalin ja Silaan kiinni ja veivät heidät turulle päämiesten tykö, **20** Ja veivät heidän esivallan eteen, ja sanoivat: nämät miehet meidän kaupungin häiritsevät, jotka ovat Juudalaiset, **21** Ja opettavat niitä tapoja, joita ei meidän sovi ottaa vastaan eikä tehdä, sillä me olemme Roomalaiset. **22** Ja kansa nousi ynnä heitä vastaan, ja esivalta antoi heidän vaatteensa repiä, ja käski heitä piestä. **23** Kuin he olivat heidät juuri pahoin pieksäneet, heittivät he heidät torniin ja käskivät vartian visusti heitä vartioida, **24** Joka, kuin hän senkaltaisen käskyn sai, heitti heidät sisimmäiseen torniin ja pani heidät jalkapuuhan. **25** Mutta puoliyön aikana oli Paavali ja Silas rukouksissa, ylistäin Jumalaa kiitosvirsillä, ja vangit, jotka siellä olivat, sen myös kuulivat. **26** Niin tapahtui äkisti suuri maan järjitys, niin että tornin perustus vapisi; ja kohta kaikki ovet aukenivat, ja

jokaisen siteet pääsivät. 27 Kuin vartia heräsi ja näki tornin ovet avoinna olevan, veti hän ulos miekkansa ja tahtoi surmata itsensä, ja luuli vangit paenneen pois. 28 Niin Paavali huusi suurella äänellä ja sanoi: älä itelles mitään pahaa tee; sillä me olemme kaikki täällä. 29 Niin hän anoi kynttilää, meni sisälle ja lankesi peljästyksissä Paavalin ja Silaan jalkain juureen, 30 Ja toi heidät ulos ja sanoi: herrat, mitä minun pitää tekemän, että minä autuaaksi tulisin? 31 Mutta he sanoivat: usko Herran Jesuksen Kristuksen päälle, niin sinä ja sinun huonees autuaaksi tulee. 32 Ja he puhuivat hänelle Herran sanaa ja kaikille, jotka hänen huoneessansa olivat. 33 Ja hän otti heidät sillä hetkellä yöstä tykönsä ja pesi heidän haavansa, ja hän kohta kastettiin ja kaikki hänen perheensä, 34 Ja vei heidät kotiansa, ja valmisti heille pöydän, ja iloitsi, että hän koko huoneensa kanssa tuli Jumalan päälle uskovaiseksi. 35 Ja kuin päivä tuli, niin esivalta lähetti kylänlapset sanomaan: päästä ne miehet. 36 Niin tornin vartia ilmoitti nämät sanat Paavalille, sanoen: esivalta on käskenyt päästää teidät: menkääät siis nyt ulos rauhassa. 37 Mutta Paavali sanoi heille: he ovat julkisesti tuomitsematta pieksäneet meidät, jotka olemme Roomalaiset, ja heittäneet torniin, ja nyt salaa tahtoisivat sysätä meidät ulos. Ei niin, vaan tulkaan he itse meitä ottamaan täältä ulos. 38 Niin kylänlapset ilmoittivat nämät sanat esivallalle jällensä; ja he pelkäsivät, että he heidät Roomalaisiksi kuulivat, 39 Ja tulivat ja rukoilivat heitä, ja veivät heidät ulos, ja käskivät heidän mennä pois kaupungista. 40 Niin he läksivät tornista ja menivät Lydian tykö. Ja kuin he veljet nähneet olivat ja heitä lohduttaneet, vaelsivat he matkaansa.

17 Mutta kuin he Amphipolin ja Apollonian lävitse vaeltaneet olivat, tulivat he Tessalonikaan, jossa Juudalaisten synagoga oli. 2 Ja Paavali, tapansa jälkeen, meni sisälle heidän tykönsä ja jutteli heille kolme lepopäivää Raamatuista, 3 Selitti ne ja todisti, että Kristuksen tuli kärsiä ja nousta ylös kuolleista, ja että tämä Jesus, josta minä (sanoi hän,) teille ilmoitan, on Kristus. 4 Ja muutamat suostuivat heihin, antain itsensä Paavalin ja Silaan seuraan, niin myös suuri joukko jumalasia Grekiläisiä ja ei vähä ylimmäisiä vaimoja. 5 Mutta epäuskoiset Juudalaiset kadehtivat sitä ja saattivat tykönsä muutamia pahanilkisiä miehiä joutoväestä, ja kokoontuivat yhteen joukkoon,

nostivat kapinan kaupungissa ja tunkeutuivat Jasonin huoneeseen, ja etsivät heitä viedäksensä kansan eteen. 6 Ja ettei he heitä löytäneet, riepoittivat he Jasonin ja muutamia veljiä kaupungin päämiesten eteen ja huusivat: nämät koko maan piirin vietteläät ovat myös täällä, 7 Jotka Jason otti vastaan; ja nämät kaikki tekevät keisarin käskyä vastaan, sanoen toisen kuninkaan olevan, nimittäin Jesuksen. 8 Ja he kehoittivat kansan ja kaupungin päämiehet, jotka näitä kuultelivat. 9 Ja kuin he Jasonilta ja niiltä muilta olivat puhdistuksen ottaneet, pääsivät he heidät. 10 Mutta veljet lähettivät kohta yöllä Paavalin ja Silaan Bereaan. Kuin he sinne tulivat, menivät he Juudalaisten synagogaan. 11 Sillä he olivat jalompaa sukua kuin ne, jotka Tessalonikassa olivat, ja ottivat juuri mielellänsä sanan vastaan ja tutkivat joka päivä Raamatuita, jos ne niin olisivat. 12 Niin monta heistä uskoivat, niin myös kunniallisista Grekiläisvaimoista ja miehistä ei harvat. 13 Kuin Juudalaiset Tessalonikassa ymmärsivät, että Jumalan sana oli myös Bereassa Paavalilta ilmoitettu, tulivat he sinnekin ja kehoittivat kansan. 14 Mutta veljet lähettivät kohta Paavalin ulos menemään hamaan mereen asti; vaan Silas ja Timoteus jäivät sinne. 15 Ja ne, jotka Paavalia saattivat, johdattivat hänen hamaan Ateniin. Ja kuin he saivat käskyn Silaan ja Timoteuksen tykö, että he rientäisivät hänen tykönsä, läksivät he matkaan. 16 Ja kuin Paavali odotti heitä Atenissa, syntyi hänen henkensä, että hän näki kaupungin aivan epäjumaliseksi. 17 Niin hän puheli Juudalaisten ja muiden jumalisten kanssa synagogassa, niin myös turulla joka päivä niiden kanssa, jotka tulivat hänen tykönsä. 18 Ja muutamat Epikurilaiset ja Stoalaiset filosofit riitelivät hänen kanssansa, ja muutamat sanoivat: mitä tämä lipilaari tahtoo sanoa? Mutta muut sanoivat: hän näkyy tahtovan outoja jumalia ilmoittaa: että hän saarnasi heille evankeliumia Jesuksesta ja ylösnousemisen kuolleista. 19 Ja he ottivat hänen ja veivät oikeuden paikkaan ja sanoivat: emmekö me mahda tietää, mikä uusi opetus tämä on, josta sinä puhut? 20 Sillä sinä tuotat jotakin outoa meidän korvillemme. Sentähden tahdomme me tietää, mitä ne ovat. 21 (Mutta kaikki Atenalaiset ja muikalaiset vieraat ei olleet mihinkään muuhun soveliaat kuin jotakin uutta sanomaan ja kuultelevaan.) 22 Niin Paavali seisoi keskellä oikeuspaikkaa, ja sanoi:

Atenan miehet! minä näen teidät kaikissa kappaleissa epäjumaliksiksi; **23** Sillä minä kävelin tässä ympäri ja katselin teidän jumalanpalvelustanne, ja löysin alttarin, jossa oli kirjoitettu: tuntemattomalle Jumalalle. Jota te siis tietämättä palvelette, sen minä teille ilmoitan. **24** Jumala, joka maailman teki ja kaikki mitä siinä on, joka on taivaan ja maan Herra, ei hän asu käsillä rakennetuissa templeissä, **25** Eikä häntä ihmisten käsillä palvella, niinkuin hän jotakin tarvitsis; sillä hän itse antaa jokaiselle elämän ja hengen sekä kaikki. **26** Ja hän on tehnyt kaiken ihmisten sukukunnan yhdestä verestä kaiken maan piirin päälle asumaan, ja määräsi aivotut ajat ja heidän asumisensa rajat: **27** Että heidän piti Jumalaa etsimän, jos he hänen taitaisivat tuta ja löytää; vaikka ei hän tosin ole kaukana yhdestäkään meistä. **28** Sillä hänessä me elämme, ja liikumme, ja olemme: niinkuin muutamit teidän runosepistäne sanoneet ovat: sillä me olemme myös hänen sukunsa. **29** Koska me siis Jumalan sukua olemme, niin ei meidän pidä luuleman, että Jumala on kullaan eli hopian eli kiven kaltaisen kuvan kaltainen, joka ihmisen taidon ja ajatuksen jälkeen on kaivettu. **30** Nämät eksytyksen ajat on tosin Jumala sallinut, ja ilmoittaa nyt kaikille ihmisille joka paikassa, että he parannuksen tekisivät. **31** Sillä hän on päivän säätänyt, jona hän on maan piirin tuomitseva vanhurskaudessa, sen miehen kautta, jonka hän on säätänyt, ja jokaiselle ilmoittaa uskon, siinä että hän hänen kuolleista herätti. **32** Kun he kuulivat kuolleiden ylösnousemisen, niin muutamit nauroivat sitä, vaan toiset sanoivat: me tahdomme sinua siitä vielä kuunnella. **33** Ja niin Paavali läksi heidän keskeltänsä. **34** Ja muutamit miehet riippuivat hänessä ja uskoivat: joidenka seassa myös Dionysius oli, yksi raadista, ja vaimo, nimeltä Damaris, ja muita heidän kanssansa.

18 Senjälkeen läksi Paavali Atenasta ja tuli Korinttoon, **2** Ja löysi siellä Juudalaisen, Akvila nimeltä, Pontosta sukuisin, joka äsken Italiasta tullut oli, ja Priskillan hänen emäntänsä, (että Klaudius oli käskenyt kaikki Juudalaiset Roomista mennä pois,) joiden tykö hän meni. **3** Ja että hän oli yhdessä ammatissa, viipyi hän heidän tykönänsä, ja teki työtä; sillä heidän ammatinsa oli telttoja tehdä. **4** Mutta hän opetti synagogassa joka lepopäivä ja sai uskomaan sekä Juudalaisia että Grekiläisiä. **5** Mutta kuin Silas

ja Timoteus Makedoniasta tulivat, oli Paavali hengeltä vaadittu, ja todisti Juudalaisille, että Jesus on Kristus. **6** Kun he puhuivat vastaan ja pilkkasivat, pudisti hän vaattensa ja sanoi heille: teidän verenne olkoon teidän pääanne päälle: tästedes minä menen viatoinna pakanain tykö. **7** Ja hän siirsi itsensä sieltä ja meni yhden huoneeseen, jonka nimi oli Justus: se oli Jumalaa palvelevainen, jonka huone oli läsnä synagogaa. **8** Mutta Krispus, synagogan ylimmäinen, usko Herran päälle kaiken huoneensa kanssa. Ja monta Korintolaisista, jotka kuulivat, uskoivat ja kastettiin. **9** Mutta Herra sanoi yöllä Paavalille näyn kautta: älä pelkää, vaan puhu, äläkä vaikene; **10** Sillä minä olen sinun kanssas, eikä yhdenkään pidä karkaaman sinun päälles vahingoittamaan sinua; sillä minulla on paljo kansaa tässä kaupungissa. **11** Niin hän istui siellä ajastajan ja kuusi kuukautta, ja opetti heille Jumalan sanaa. **12** Mutta kuin Gallio oli maanvanhin Akajassa, karkasivat Juudalaiset yksimielisesti Paavalin päälle ja veivät hänen tuomioistuimen eteen, **13** Sanoen: tämä neuvoo kansaa palvelemaan Jumalaa vastoin lakia. **14** Kun Paavali rupesi suutansa avaamaan, sanoi Gallio Juudalaisille: jos olis jotakin vääryyttä eli jotakin hirmuista työtä tehty, oi Juudalaiset, niin olis kohtuullinen, että minä teitä kuulisin; **15** Mutta jos kysymys on opista ja sanoista ja teidän laistanne, niin katsokaat itse: en minä tahdo niiden tuomari olla. **16** Ja ajoi pois heidät tuomioistuimen edestä. **17** Niin kaikki Grekiläiset ottivat kiinni Sosteneen, synagogan päämiehen, ja pieksivät hänen tuomioistuimen edessä; ja ei Gallio niitä mitään totellut. **18** Mutta Paavali oli vielä siellä pitkän ajan, ja jätti veljet hyvästi, ja purjehti Syriaan, ja hänen kanssansa Priskilla ja Akvila, ja hän ajeli päänsä Kenkreissä; sillä hänellä oli lupaus. **19** Ja tuli Ephesoon ja jätti ne sinne; mutta itse hän meni synagogaan ja puhui Juudalaisten kanssa. **20** Ja he rukoilivat häntä, että hän enemmän aikaa viipyis heidän tykönänsä; vaan ei hän tahtonut; **21** Mutta jätti heidät hyvästi, sanoen: minun tulee kaikeksi mennä Jerusalemiin tälle juhalle, joka nyt lähestyy. Mutta sitte minä palajan, jos Jumala suo, teidän tyköne. Ja niin hän läksi matkaan Ephesosta, **22** Ja tuli Kesareaan, meni ylös ja tervehti seurakuntaa, ja meni alas Antioikiaan, **23** Ja vietti siellä hetken aikaa, ja meni sitten matkaansa, ja vaelsi järjestänsä Galatian ja Phrygian maakunnan lävitse,

vahvistain kaikkia opetuslapsia. 24 Niin tuli Ephesoon Juudalainen, Apollos nimeltä, Aleksandriasta sukuisin, puhelias mies ja taitava Raamatuissa. 25 Tämä oli opetettu Herran tielle ja oli palava hengessä, puhui ja opetti visusti Herrasta, ja tiesi ainoasti Johanneksen kasteen. 26 Tämä rupesi rohkiasti synagogassa opettamaan. Kuin Akvila ja Priskilla hänen kuulivat, ottivat he hänen tykönsä ja selittivät tarkemmasti hänelle Jumalan tien. 27 Mutta kuin hän tahtoi mennä Akajaan, kirjoittivat veljet ja neuvoivat opetuslapsia häntä korjaamaan. Ja kuin hän sinne tuli, autti hän paljon niitä, jotka uskoivat armon kautta. 28 Sillä hän voitti miehuullisesti Juudalaiset ja osoitti julkisesti Raamatuista, että Jesus on Kristus.

19 Niin tapahtui, kuin Apollos oli Korintossa, että Paavali matkusti lävitse ylimaakuntain, ja tuli Ephesoon, ja löysi muutamia opetuslapsia, 2 Ja sanoi heille: oletteko te saaneet Pyhän Hengen, sittenkuin te uskoitte? He sanoivat hänelle: emme ensinkään ole kuulleet, josko Pyhää Henkeä lieneekään. 3 Ja hän sanoi heille: milläs te olette kastetut? He sanoivat: Johanneksen kasteella. 4 Niin sanoi Paavali: Johannes tosin kasti parannuksen kasteella, sanoen kansalle, että heidän piti uskomman sen päälle, joka hänen jälkeensä tuleva oli, se on, Kristuksen Jesuksen päälle. 5 Niin ne, jotka sen kuulivat, kastettiin Herran Jesuksen nimeen. 6 Ja kuin Paavali pani kätensä heidän päällensä, tuli Pyhä Henki heidän päällensä, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat. 7 Ja kaikki ne miehet olivat lähes kaksitoistakymmentä. 8 Niin hän meni synagogaan ja saarnasi rohkiasti kolme kuukautta, opetti ja neuvoi heitä Jumalan valtakunnasta. 9 Mutta kuin muutamat heistä paatuivat ja ei uskoneet, vaan panettelivat Herran tietä yhteiselle kansalle, meni hän pois heidän tykönsä, ja erotti opetuslapset, ja puhui joka päivä yhden miehen koulussa, joka kutsuttiin Tyrannus. 10 Ja sitä tehtiin kaksi ajastaikaa, niin että kaikki ne, jota Asiassa asuivat, saivat kuulla Herran Jesuksen sanan, sekä Juudalaiset että Grekiläiset. 11 Ja Jumala teki Paavalin käten kautta ei vähä voimallisia töitä, 12 Niin että hikiliinat ja esiliinat hänen iholtansa sairasten päälle tuotiin, ja taudit luopuivat heistä, ja pahat henget heistä läksivät ulos. 13 Niin muutamat Juudalaiset, jotka olivat lumoojat, vaelsivat ympäri, ja kiusasivat mainita Herran Jesuksen nimeä niiden päälle, joilla pahat henget olivat, ja sanoivat:

me vannotamme teitä Jesuksen puolesta, jota Paavali saarnaa. 14 Ja muutamat niiden seassa, jotka tätä tekivät, olivat Skevan, Juudalaisten ylimmäisen papin, seitsemän poikaa. 15 Mutta paha henki vastasi ja sanoi: Jesuksen minä tunnen, ja Paavalin minä tiedän, mutta mitkä te olette? 16 Ja ihminen, jossa paha henki oli, karkasi heidän päällensä, ja voitti heidät ja paiskasi heidät allensa, niin, että he alasti ja haavoitettuna pääsivät siitä huoneesta ulos pakenemaan. 17 Ja tämä tuli tiedettäväksi sekä kaikille Juudalaisille että Grekiläisille, jotka Ephesossa asuivat, ja pelko tuli kaikkein päälle ja Herran Jesuksen nimi suuresti ylistettiin. 18 Ja tuli myös monta niistä, jotka uskoivat, tunnustivat ja ilmoittivat tekonsa. 19 Ja monta niistä, jotka hempeitä juonia harjoitelleet olivat, toivat kirjat ja polttivat kaikkein nähden. Ja kuin niiden hinnat laskettu oli, niin löydettiin viisikymmentä tuhatta hopiapenninkiä. 20 Niin voimallisesti kasvoi Herran sana ja vahvistui. 21 Kuin nämät toimitetut olivat, aikoi Paavali hengessä Makedonian ja Akajan lävitse vaelttaa Jerusalemiin, sanoen: sittekuin minä siellä ollut olen, täytyy minun myös Roomiin mennä. 22 Niin hän lähetti Makedoniaan kaksi niistä, jotka häntä palvelivat, Timoteuksen ja Erastuksen, mutta itse hän jäi hetkeksi aikaa Asiaan. 23 Mutta sillä ajalla nousi ei vähin kapina siitä tiestä. 24 Sillä hopiaaseppä, Demetrius nimeltä, teki hopiaisia Diana-templiä, josta niille, jotka sitä ammattia pitivät, oli ei vähin voitto. 25 Ne hän kutsui kokoon, ja jotka senkaltaista työtä tekivät, ja sanoi: miehet, te tiedätte, että meillä on tästä työstä jalo voitto, 26 Ja te näette ja kuulette, ettei ainoasti Ephesossa, mutta lähes kaikessa Asiassa on tämä Paavali uskottanut ja kääntänyt pois paljon kansaa, sanoen, ettei ne ole jumalat, joita ihmisten käsillä tehdään, 27 Niin ei ainoasti vaara ole, että tämä meidän elatuksemme häpiään joutuisi, vaan myös että suuren naisjumalan Dianan tepliä ei minäkään pidettäisi ja hänen korkia kunniansa hukkuisi, jota koko Asia ja kaikki maailma palvelee. 28 Mutta kuin he nämät kuulivat, tulivat he täyteen vihaa ja huusivat, sanoen: suuri on Ephesiläisten Diana! 29 Ja kaikki kaupunki tuli meteliä täyteen, ja he karkasivat yksimielisesti katselupaikkaan, ja ottivat kiinni Gajuksen ja Aristarkuksen, jotka olivat Makedoniasta Paavalin matkakumppanit. 30 Mutta kuin Paavali tahtoi kansan sekaan mennä, niin

ei opetuslapset häntä laskeneet. **31** Ja muutamat päämiehet Asiasta, jotka hänen ystävänsä olivat, lähettivät hänen tykönsä ja rukoilivat, ettei hänen pitänyt katselupaikkaan itsiänsä antaman. **32** Ja muutamat muuta huusivat, niin että joukko oli peräti sekaseuraisin, ja enin osa ei tietänyt, minkätähden he olivat tulleet kokoon. **33** Niin väkijoukosta vedettiin edes Aleksanteri, jonka Juudalaiset eteen syöksivät. Ja Aleksanteri viittasi kädellensä, ja tahtoi edestänsä vastata kansan edessä. **34** Kuin he siis ymmärsivät, että hän Juudalainen oli, huusivat he kaikki yhteen suuhun, lähes kaksi hetkeä, ja sanoivat: suuri on Ephesiläisten Diana! **35** Mutta kuin kansleri oli hillinnyt kansan, sanoi hän: Epheson miehet! kuka on se ihminen, joka ei tiedä, että Epheson kaupunki palvelee suurta Dianaa ja taivaista pudonnutta kuvaa? **36** Koska ei siis taideta sanoa sitä vastaan, niin asettakaat teitänne ja älkää mitään tyhmiä tehkö. **37** Sillä te olette nämät miehet vetäneet edes, jotka ei ole kirkon varkaita eikä teidän jumalanne pilkkaajia. **38** Jos siis Demetriuksella ja niillä, jotka hänen kanssansa työkumppanit ovat, on jonkun kanssa asiaa, niin pidetään laki ja oikeus; ovat myös maanvanhimmat: kantakaan toinen toisensa päälle. **39** Mutta jos teillä on riita muista asioista, niin ratkaistakoon asia laillisessa kokouksessa. **40** Sillä vaara on, että me nuhteeseen tulemme tämänpäiväisen kapinan tähden, koska ei yhtään syytä ole, josta me taitaisimme tämän metelin tähden tilin tehdä. **41** Ja kuin hän nämät sanonut oli, laski hän kansan menemään.

20 Sittekuin kapina lakkasi, kutsui Paavali opetuslapset tykönsä ja tervehti heitä, ja läksi matkaansa Makedoniaan. **2** Ja kuin hän ne maakunnat vaelsi, ja oli heitä monilla sanoilla neuvonut, tuli hän Grekan maalle, **3** Ja viipyi siellä kolme kuukautta, ja että Juudalaiset väijyivät häntä, kuin hänen piti Syriaan menemään, aikoi hän palata Makedonian kautta. **4** Mutta Sopater Bereasta seurasi häntä Asiaan asti, ja Tessalonikasta Aristarkus ja Sekundus, ja Gajus Derbestä, ja Timoteus; mutta Asiasta Tykikus ja Trophimus. **5** Nämät läksivät edellä ja odottivat meitä Troadassa. **6** Mutta me purhjedimme jälkeen pääsiäisen Philipistä ja tulimme heidän tykönsä Troadaan viitenä päivänä, ja viivymme siellä seitsemän päivää. **7** Mutta ensimmäisenä viikonpäivänä, kuin opetuslapset kokoontuivat leipää

taittamaan, saarnasi heille Paavali, ja aikoen toisena päivänä matkustaa, pitensi saarnan puoli-yöhön asti. **8** Ja monta kynttilää oli sytytetty salissa, jossa me olimme koossa. **9** Niin nuorukainen, nimeltä Eutykus, istui akkunalla, ja raukesi syvään uneen, ja Paavalin kauvan puhuessa, tuli hän unelta voitetuksi ja putosi alas kolmannesta ullakosta, ja otettiin kuolleena ylös. **10** Niin Paavali astui alas, ja laski itsensä hänen päällensä, ja otti syliinsä, ja sanoi: älkää kapinoitko; sillä hänen sielunsa on vielä hänessä. **11** Niin hän nousi, ja taitti leipää, ja söi, ja puheli kauvan heidän kanssansa, päivän koittamaan asti, niin hän läksi matkaansa. **12** Niin he toivat nuorukaisen elävänä ja tulivat siitä lohdutetuksi. **13** Mutta me astuimme edellä haahteen ja purhjedimme Assoon, aikoen siellä ottaa Paavalin sisälle; sillä hän oli niin käskenyt, ja tahtoi itse maata myöten mennä. **14** Kuin hän Assossa meidän kanssamme yhteen tuli, otimme me hänen sisälle ja tulimme Mityleneen. **15** Sieltä me purhjedimme ja tulimme toisena päivänä Kion kohdalle. Ja taas päivää jälkeen tulimme me Samoon, ja viivymme Trogylliassa. Ja päivää jälkeen tulimme me Miletoon. **16** Sillä Paavali oli päättänyt purjehtia Epheson ohitse, ettei hän Asiassa aikaa kuluttaisi; sillä hän kiiruhti, jos hänelle olis mahdollinen ollut, helluntaiksi Jerusalemiin. **17** Mutta hän lähetti Miletosta sanan Ephesoon ja kutsutti seurakunnan vanhimmat. **18** Kuin he tulivat hänen tykönsä, sanoi hän heille: te tiedätte, kuinka minä olen ollut kaiken ajan teidän tykönänne ensimmäisestä päivästä, jona minä Asiaan tulin, **19** Palvellen Herraa kaikella sydämen nöyryydellä, ja monilla kyöneleillä, ja kiusauksilla, jotka minulle Juudalaisten väijymisistä tapahtuivat: **20** Etten minä ole mitään tarpeellista teiltä salannut, jota en minä ole teille ilmoittanut, ja olen teille opettanut julkisesti ja huone huoneelta, **21** Todistain sekä Juudalaisille että Grekiläisille sitä kääntymystä, joka Jumalan tykö on, ja sitä uskoa, joka meidän Herran Jesuksen Kristuksen päälle on. **22** Ja nyt katso, minä sidottuna hengessä matkustan Jerusalemiin, enkä tiedä, mitä minulle siellä tapahtuman pitää: **23** Vaan että Pyhä Henki jokaisessa kaupungissa tunnustaa ja sanoo siteet ja murheet minun edessäni olevan. **24** Mutta en minä siitä lukua pidä, enkä tottele paljon hengestäni: että minä juoksuni päättäisin ilolla ja sen viran, jonka minä olen Herralta Jesukselta saanut,

todistaakseni evankeliumia Jumalan armosta. 25 Ja nyt katso, minä tiedän, ettette silleen saa nähdä minun kasvojani, kaikki te, joiden kautta minä olen vaeltanut ja Jumalan valtakuntaa saarnannut. 26 Sentähden minä todistan teille tänäpäpä, että minä olen viatoin kaikkein verestä. 27 Sillä en minä ole estänyt itsiäni ilmoittamasta teille kaikkea Jumalan neuvoa. 28 Niin ottakaat siis itsestänne vaari ja kaikesta laumasta, johon Pyhä Henki on teidät piispoiksi pannut, kaitsemaan Jumalan seurakuntaa, jonka hän omalla verellensä ansainnut on. 29 Sillä minä tiedän minun lähtemiseni jälkeen tulevan teidän sekaanne hirmuiset sudet, jotka ei laumaa säästä. 30 Ja itse teistänne nousevat miehet, jotka vääryyttä puhuvat, vetääksensä pois opetuslapsia peräänsä. 31 Sentähden valvokaat, muistain etten minä kolmena ajastaikana ole lakannut yöllä ja päivällä teitä kyyneleillä neuvomasta itsekutakin. 32 Ja nyt, rakkaat veljet, minä annan teidät Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyin seassa. 33 En minä ole yhdenkään hopiaa eikä kultaa eikä vaatteita pyytännyt. 34 Vaan te itse tiedätte, että nämät kädet ovat minua tarpeissani ja niitä, jotka minun kanssani olivat, palvelleet. 35 Kaikki olen minä teille osoittanut, että niin pitää työtä tehtämän: heikkoja korjattaman ja muistettaman Herran Jesuksen sanoja, jotka hän sanoi: autuaampi on antaa kuin ottaa. 36 Ja kuin hän nämät sanonut oli, lankesi hän polvillensa ja rukoili kaikkein heidän kanssansa. 37 Ja suuri itku tuli heille kaikille ja lankesivat Paavalin kaulaan ja suuta antoivat hänen, 38 Murehtien suuresti sen sanan tähden, jonka hän oli sanonut, ettei heidän pitänyt enempi hänen kasvojansa näkemän. Ja he saattivat häntä haahteen.

21 Kuin siis tapahtui, että me laskimme ulos ja heistä luovuimme, menimme me kohdastansa Koon saareen, ja toisena päivänä Rodoon, ja sieltä Pataraan. 2 Ja kuin me sieltä haahden löysimme, joka Phenikiaan hankitsi, siihen me astuimme, ja läksimme matkaan. 3 Ja kuin Kypros rupesi näkymään ja me sen vasemmalle puolelle jättäneet olimme, purjehdimme me Syriaan ja tulimme Tyroon; sillä siellä piti se haaksi tyhjennettämän. 4 Ja kuin me löysimme opetuslapsia, niin me olimme siellä seitsemän päivää. Ja ne sanoivat Paavalille hengen kautta, ettei hänen

pitänyt Jerusalemiin menemän. 5 Ja tapahtui, kuin me ne päivät olimme viettäneet, niin me läksimme matkaan, ja he saattivat kaikki meitä vaimoin ja lasten kanssa ulos kaupungista, ja me lankesimme rannassa polvillemme ja rukoilimme. 6 Ja sittekuin me toinen toistamme tervehdimme, niin me astuimme haahteen; vaan he palasivat kotiansa. 7 Mutta me päätimme meidän purjehdusretkemme, tulimme Tyrosta Ptolemaidaan, tervehdimme veljiä ja olimme päivän heidän tykönänsä. 8 Toisena päivänä läksimme me matkaan, jotka Paavalin kanssa olimme, ja tulimme Kesareaan, ja menimme Philippos evankelistan huoneeseen, (joka oli yksi niistä seitsemästä,) ja jäimme hänen tykönsä. 9 Ja hänellä oli neljä tytärtä, neitsyttä, jotka ennustivat. 10 Ja että me olimme siellä monta päivää, tuli alas Juudeasta propheta, Agabus nimeltä. 11 Kuin hän tuli meidän tykömme, otti hän Paavalin vyön, sitoi jalkansa ja kätensä, ja sanoi: näin sanoo Pyhä Henki: sen miehen, jonka tämä vyö on, pitää Juudalaiset niin Jerusalemissa sitoman ja antaman ylö pakainin käsiin. 12 Mutta kuin me sen kuulimme, rukoilimme sekä me että muut, jotka siinä olivat, ettei hänen pitänyt Jerusalemiin menemän. 13 Niin Paavali vastasi: mitä te teette, että te itkette ja raskautatte minun sydäntäni? Sillä minä olen valmis, en ainoasti sidottaa, mutta myös kuolemaan Jerusalemissa, Herran Jesuksen nimen tähden. 14 Ja ettei hän antanut itsiänsä puhuttaa ylitse, niin me siihen tyydyimme, sanoen: tapahtukoon Herran tahto! 15 Ja niiden päivän jälkeen tulimme me valmiiksi ja menimme ylös Jerusalemiin. 16 Ja tulivat muutamat opetuslapset Kesareasta meidän kanssamme ja toivat vanhan opetuslapsen Kypristä, nimeltä Mnason, joka meitä piti huoneesensa ottaman. 17 Vaan kuin me tulimme Jerusalemiin, niin veljet mielellänsä meidät ottivat vastaan. 18 Toisena päivänä meni Paavali meidän kanssamme Jakobin tykö, ja kaikki vanhimmat olivat läsnä. 19 Kuin hän heitä oli tervehtinyt, jutteli hän järjestänsä, mitä Jumala oli hänen virkansa kutta pakainain seassa tehnyt. 20 Mutta kuin he nämät kuulivat, kunnioittivat he Herraa ja sanoivat hänelle: sinä näet, rakas veli, kuinka monta tuhatta Juudalaista ovat uskoneet, ja ne kaikki lain puolesta kiivaat ovat. 21 Mutta he ovat sinusta kuulleet, että sinä opetat luopumista Moseksesta kaikille Juudalaisille, jotka pakainain seassa asuvat, sanoen ettei heidän pidä

ympärileikkaaman lapsiansa eikä säätyin jälkeen vaeltaman. **22** Mikä siis on? Kaiketi pitää kansan tuleman kokoon; sillä heidän pitää saaman tietää sinun tulleeaksi. **23** Niin tee siis se, mitä me sinulle sanomme. Meillä on tässä neljä miestä, joilla on lupaus päällensä. **24** Ota ne tykö, ja puhdist itses heidän kanssansa, ja kuluta jotakin heidän tähtensä, että he ajelisivat päänsä, ja siitä he kaikki ymmärtäisivät, ettei se mitään ole, mitä he sinusta kuulleet ovat, mutta että sinäkin vaellat, niinkuin sinä olisit lain pitävä. **25** Mutta niistä, jotka uskoivat pakanoista, olemme me kirjoittaneet ja päättäneet, ettei heidän tarvitse näistä mitään pitää, vaan että he niitä välttäisivät, jotka epäjumalille ovat uhratut, ja verta, läikähtynyttä ja salavuoteutta. **26** Silloin Paavali otti ne miehet tykönsä ja puhdisti itsensä toisena päivänä heidän kanssansa, ja meni templiin, ja ilmoitti, että puhdistuksen päivät olivat täytetyt, siihenasti kuin jokaisen edestä heidän seassansa uhri oli uhrattu. **27** Mutta kuin jo lähes seitsemän päivää kulunut oli, näkivät hänen Juudalaiset, jotka Asiasta olivat, templissä ja kehoittivat kaiken kansan, paiskasivat kätensä hänen päällensä, **28** Huutain: Israelin miehet, auttakaat! Tämä on se mies, joka kaikkia kaikissa paikoissa opettaa vastoin tätä kansaa ja lakia ja tätä siaa. Ja vieläkin hän on vienyt Grekiläisiäkin templiin, ja riivasi tämän pyhän sian. **29** (Sillä he olivat ennen nähneet Trophimon Ephesosta hänen kanssansa kaupungissa, ja he luulivat, että Paavali oli hänen templiin vienyt.) **30** Niin koko kaupunki nosti metelin, ja väki juoksi kokoon; ja he ottivat Paavalin kiinni ja riepoittivat hänen ulos templistä, ja kohta ovet suljettiin. **31** Ja kuin he tahtoivat hänen tappaa, niin ylimmäinen sotajoukon päämies sai sanan, että koko Jerusalem oli kehoitettu. **32** Se otti kohta sotaväkeä ja sadanpäämiehiä, ja tuli juosten heidän tykönsä. Mutta kuin he näkivät sodanpäämiehen ja sotaväen, lakkasivat he Paavalia hosumasta. **33** Kuin päämies lähestyi, otti hän hänen kiinni ja käski sitoa kaksilla kahleilla, ja kysyi, kuka hän oli, eli mitä hän oli tehnyt? **34** Mutta kansasta huusi yksi sitä, toinen tätä. Koska ei hän oikein taitanut ymmärtää human tähden, käski hän hänen viettää leiriin. **35** Ja kuin hän astumien eteen tuli, kannettiin hän sotamiehiltä kansan väkivallan tähden; **36** Sillä paljo kansaa noudatti häntä, huutain: ota pois häntä! **37**

Ja kuin Paavali oli leiriin tulemallansa, sanoi hän sodanpäämiehelle: onko minulla lupa sinulle jotakin sanoa? Hän sanoi: taidatkos Grekan kielen? **38** Etkös sinä siis ole Egyptin mies, joka ennen näitä päiviä kapinan nostit ja veit korpeen neljätuhatta murhamiestä? **39** Niin Paavali sanoi: minä olen Juudalainen Tarsin, kuuluisan kaupungin asuvainen Kilikiasta. Minä rukoilen sinua, salli minun puhua kansalle. **40** Ja kuin hän salli, niin Paavali seiso astuttavilla ja viittasi kädellensä kansalle. Kuin suuri vaikeneminen tuli, puhutteli hän heitä Hebrean kielellä ja sanoi:

22 Miehet, rakkat veljet ja isät! kuulkaat minun edesvastaustani, jonka minä teille sanon. **2** (Kuin he kuulivat hänen Hebrean kielellä heille puhuvan, vaikenivat he enemmän. Ja hän sanoi:) **3** Minä olen Juudalainen, Tarsossa Kilikiassa syntynyt ja tässä kaupungissa kasvatettu Gamalielin jalkain juuressa, opetettu visusti vanhimpain laissa, ja olin Jumalan puolesta kiivas, niinkuin tekin kaikki olette tänäpäpä, **4** Ja olen tätä tietä vainonnut kuolemaan asti, sitoin ja antain ylön vankiuteen sekä miehiä että vaimoja, **5** Niinkuin myös ylimmäinen pappi ja koko vanhimpain joukko minun todistajani ovat, joilta minä otin lähetyskirjat veljein tykö, ja vaelsin Damaskuun, että minä ne, jotka siellä olivat, olisin sidottuna tuonut Jerusalemiin rangaistaa. **6** Niin tapahtui minun matkassa ollessani ja lähestyissäni Damaskua puolipäivän aikaan, että suuri kirkkaus valaisi äkisti taivaasta minua ympäri. **7** Ja minä lankesin maahan ja kuulin äänen minulle sanovan: Saul, Saul, miksis minua vainoot? **8** Niin minä vastasin: kuka sinä olet, Herra? Hän sanoi minulle: minä olen Jesus Natsaretista, jota sinä vainoot. **9** Mutta ne, jotka minun kanssani olivat, näkivät kyllä kirkkauden ja peljästyivät, vaan ei he hänen ääntänsä kuulleet, joka minua puhutteli. **10** Niin minä sanoin: Herra, mitä minun pitää tekemän? Mutta Herra sanoi minulle: nouse ja mene Damaskuun, ja siellä sinulle sanotaan kaikki, mitä sinun on säätyy tehdäkses. **11** Ja koska en minä nähnyt sen valkeuden kirkkauden tähden, talutettiin minä käsistä niiltä, jotka minun kanssani olivat, ja tulin Damaskuun. **12** Ja siellä oli jumalinen mies lain jälkeen, Ananias niemeltä; hänellä oli hyvä todistus kaikilta Juudalaisilta, jotka siellä asuivat. **13** Hän tuli minun tyköni, seiso ja sanoi minulle: rakas

veljeni Saul, saa sinun näkös jälleen. Ja minä katsoin sillä hetkellä hänen päällensä. **14** Niin hän sanoi: meidän isäimme Jumala on sinun valmistanut, että sinun pitää tunteman hänen tahtonsa, ja näkemän vanhurskaan, ja kuuleman ääntä hänen suustansa. **15** Sillä sinun pitää oleman hänen todistajansa kaikkein ihmisten edessä niistä, joita sinä nähnyt ja kuullut olet. **16** Ja mitäs nyt viivyttelet? Nouse ja anna sinus kastettaa ja pestä pois sinun syntis, ja huuda avuksi Herran nimeä. **17** Niin tapahtui, kuin minä Jerusalemiin palasin ja rukoilin templissä, että minä tulin horrokseen, **18** Ja näin hänen minulle sanovan: riennä ja lähde kiiruusti Jerusalemistä; sillä ei he ota vastaan sinun todistustas minusta. **19** Ja minä sanoin: Herra, itse he tietävät, että minä panin torniin ja pieksin jokaisessa synagogassa niitä, jotka sinun päälles uskoivat. **20** Ja kuin Stephanin sinun palvelias veri vuodatettiin, olin minä myös siinä läsnä, ja mielistyin hänen kuolemaansa, ja vartioitsin niiden vaatteita, jotka hänen tappoivat. **21** Ja hän sanoi minulle: mene, sillä minä lähetän sinun kauvas pakanain tykö. **22** Ja he kuulivat häntä tähän sanaan asti, niin he korottivat äänensä ja sanoivat: ota pois senkaltainen ihminen maan päältä; sillä ei hänen ole luvallinen elää. **23** Ja kuin he niin huusivat, heittelivät vaatteitansa ja pauskasivat tomua tuuleen, **24** Antoi sodanpäämies hänen viedä leiriin, ja käski piestä ja tutkittaa, että hän olis saanut tietää, minkätähden hänen päällensä niin huudettiin. **25** Kun hän häntä nuorilla sitoi, sanoi Paavali sadanpäämiehelle, joka läsnä seiso: onkos teidän kohtuullinen Roomalaista hosua ilman tuomitsematta? **26** Kun sadanpäämies sen kuuli, meni hän sadanpäämiehen tykö, ilmoitti hänelle ja sanoi: mitäs tahdot tehdä? sillä tämä mies on Roomalainen. **27** Niin sodanpäämies meni hänen tykönsä ja sanoi hänelle: sanos minulle, oletko sinä Roomalainen? Hän sanoi: olen niinkin. **28** Ja sodanpäämies vastasi: minä olen suurella rahalla tämän kaupungin oikeuden voittanut. Mutta Paavali sanoi: minä olen myös syntynyt (Roomalainen.) **29** Ja he läksivät kohta hänen tykönsä tutkimasta. Ja sodanpäämies rupesi pelkäämään, sittekuin hän sai tietää, hänen Roomalaisen olevan, että hän hänen sitonut oli. **30** Mutta toisena päivänä tahtoi hän visum masti tietää, minkätähden hänen päällensä Juudalaisilta kannettiin, ja päästi hänen siteistä, ja

käski ylimmäiset papit ja kaiken heidän raatinsa tulla kokoon, ja antoi Paavalin tulla heidän eteensä.

23 Niin Paavali katsahti raadin päälle ja sanoi: miehet, rakkaat veljet! minä olen kaikella hyvällä tunnolla vaeltanut Jumalan edessä tähän päivään asti. **2** Niin ylimmäinen pappi Ananias käski niitä, jotka läsnä seisoivat, lyödä häntä vasten suuta. **3** Paavali sanoi hänelle: lyököön sinua Jumala, sinä valkeaksi tehty seinä! istutko sinä ja tuomitset minua lain jälkeen, ja käsket minua lyödä vastoin lakia? **4** Mutta ne, jotka läsnä seisoivat, sanoivat: kiroiletko sinä ylimmäistä Jumalan pappia? **5** Paavali sanoi: en minä tietänyt, rakkaat veljet, häntä ylimmäiseksi papiksi; sillä kirjoitettu on: sinun kansas ylimmäistä ei sinun pidä kiroileman. **6** Kun Paavali tiesi, että heitä oli yksi osa Saddukealaisia ja toinen osa Pharisealaisia, huusi hän raadin edessä: miehet, rakkaat veljet! minä olen Pharisealainen ja Pharisealaisen poika. Minun päälleni kannetaan toivon ja kuolleiden ylösnousemisen tähden. **7** Ja kuin hän sen sanonut oli, tuli riita Pharisealaisten ja Saddukealaisten välille, ja joukko erkani. **8** Sillä Saddukealaiset sanovat: ettei kuolleiden ylösnousemista, eikä enkeleitä, eikä henkeä ole; mutta Pharisealaiset tunnustavat molemmat olevan. **9** Niin tuli suuri huuto, ja kirjanoppineet Pharisealaisten lahkosta nousivat, kilvoittelivat ja sanoivat: emme mitään pahaa löydä tässä miehessä: jos henki taikka enkeli on hänelle puhunut, niin emme mahda Jumalaa vastaan sotia. **10** Ja että suuri kapina nousi, pelkäsi sodanpäämies, ettei he Paavalia rikki repäisisi, ja käski sotaväen mennä alas, ja temmata pois häntä heidän seastansa, ja leiriin viedä. **11** Mutta yöllä sen jälkeen seiso Herra hänen tykönsä ja sanoi: ole vahvassa turvassa, Paavali! sillä niinkuin sinä olet minusta Jerusalemissa todistanut, niin sinun pitää Roomissakin todistaman. **12** Ja kuin päivä tuli, kokoontuivat muutamat Juudalaisista ja sadattelivat itsiänsä, sanoen, ettei heidän pitänyt ennen syömän eikä juoman, kuin he Paavalin olisivat tappaneet. **13** Ja niitä oli enempi kuin neljäkymmentä miestä, jotka tämän valan tehneet olivat. **14** Ne menivät ylimmäisten pappein ja vanhimpain tykö, ja sanoivat: me olemme sadatuksilla meitämme kironneet, ei ennen einettä maistavamme kuin me Paavalin tapamme. **15** Nyt siis ilmoittakaat sodanpäämiehelle ja raadille, että hän huomenna tois hänen teidän

eteenne, niinkuin te tahtoisitte jotakin todempaa häneltä tiedustaa; mutta ennenkuin hän lähestyy, olemme me valmiit häntä tappamaan. **16** Kuin Paavalin sisaren poika heidän väijymisensä kuuli, meni hän leiriin ja ilmoitti nämät Paavaille. **17** Niin Paavali kutsui yhden sadanpäämiehistä tykönsä ja sanoi: vie tämä nuorukainen sodanpäämiehen tykö; sillä hänellä on jotakin hänelle sanomista. **18** Niin hän otti sen ja saatti hänen sodanpäämiehen tykö, ja sanoi: sidottu Paavali kutsui minun tykönsä ja rukoi minua tätä nuorukaista sinun tykö saattaa, jolla on sinulle jotakin sanomista. **19** Niin sodanpäämies rupesi hänen käteensä, ja vei hänen erinänsä, ja kyseli häneltä: mitä se on, mitä sinulla on minulle ilmoittamista? **20** Niin hän sanoi: Juudalaiset ovat päättäneet sinua rukoilla, että huomenna tuottaisit Paavalin raadin eteen, niinkuin he jotakin todempaa häneltä kuuntelisivat. **21** Mutta älä heitä tottele; sillä enempi kuin neljäkymmentä miestä väijyy häntä, jotka ovat heitänsä sadattaneet, ei ennen syövänsä eikä juovansa, kuin he hänen tappaisivat: ja he ovat nyt valmiit odottamassa sinun lupaamistas. **22** Niin sodanpäämies laski nuorukaisen matkaansa ja haasti häntä kellenkään sanomasta, että hän nämät hänelle ilmoittanut oli. **23** Ja hän kutsui tykönsä kaksi sadanpäämiestä ja sanoi: valmistakaat kaksisataa sotamiestä menemään Kesareaan, ja seitsemänkymmentä ratsasmiestä, ja kaksisataa keihäsmiestä kolmannella hetkellä yöstä. **24** Ja valmistakaat muutamia juhtia, että he Paavalin niiden päälle istuttavat ja vievät terveenä maanvanhimman Felixen tykö. **25** Ja kirjoitti kirjan tällä tavalla: **26** Klaudius Lysias sille jalolle maanvanhimmalle Felixelle terveyttä! **27** Tämän miehen olivat Juudalaiset ottaneet kiinni ja tahtoivat hänen tappaa. Niin tulin minä parhaallansa sotaväellä sekaan ja tempasin hänen pois, että minä ymmärsin hänen Roomalaisen olevan. **28** Ja kuin minä pyysin syytä tietää, mistä he häntä nuhtelivat, niin minä vein hänen heidän raatinsa eteen, **29** Ja löysin kannettavan hänen päällensä heidän lakinsa kysymyksistä. Ja ei kuitenkaan heillä ollut yhtään kuoleman eli sidetten syytä. **30** Ja kuin minulle siitä väijymisestä ilmoitettiin, jota Juudalaiset hänelle valmistivat, lähetin minä kohta hänen sinun tykö, ja sanoin hänen päällekantajillensa: mitä teillä on häntä vastaan, niin sanokaat maanvanhimman edessä. Ole hyvästi! **31**

Ja sotamiehet ottivat Paavalin, niinkuin heille käsketty oli, ja veivät hänen yöllä Antipatrideen. **32** Ja toisena päivän antoivat he ratsasmiesten häntä seurata ja palasivat leiriin. **33** Kuin he tulivat Kesareaan ja antoivat kirjan maanvanhimmalle, niin he asettivat myös Paavalin hänen eteensä. **34** Kuin maanvanhin oli kirjan lukenut ja kysynyt, kusta maakunnasta hänen piti oleman; ja että hän ymmärsi hänen Kilikiasta olevan, **35** Minä tahdon sinua kuulla, sanoi hän, kuin myös sinun päällekantajas tulevat edes. Ja käski kätkeä hänen Herodeksen raatihuoneeseen.

24 Viiden päivän perästä meni Ananias, ylimmäinen pappi, vanhimpain ja selväkielisen Tertulluksen kanssa maanvanhimman tykö Paavalia vastaan. **2** Ja kuin hän oli eteen kutsuttu, rupesi Tertullus kantamaan, sanoen: **3** Me elämme hyvässä rauhassa sinun kauttas, ja ne asiat, jotka tässä kansassa oikein ja hyvin tehnyt ovat sinun toimellas, voimallinen Feliks, me aina ja joka paikassa hyväksi otamme kaikella kiitoksella. **4** Vaan etten minä sinua kauvan viivyttäisi, rukoilin minä sinua, että pikimiltäs meitä kuulisit, sinun vakuutes tähden. **5** Sillä me olemme löytäneet tämän miehen vahingolliseksi, joka nostaa kapinan kaikille Juudalaisille ympäri koko maanpiirin, ja on Natsarealaisten eriseuran päämies. **6** Hän on kiusannut templiäkin riivata; jonka tähden me otimme hänen kiinni ja tahdoimme tuomita hänen meidän lakimme jälkeen. **7** Mutta sodanpäämies Lysias tuli suurella väellä siihen sekaan ja päästi hänen meidän käsistämme, **8** Ja käski hänen päällekantajansa tulla sinun tykö; josta sinä taidat itse tutkien ymmärtää kaikista niistä, joita me hänen päällensä kannamme. **9** Ja Juudalaiset tähän myös mielistyivät, sanoen niin olevan. **10** Niin Paavali vastasi, kuin maanvanhin häntä viittasi puhumaan: että minä tiedän sinun monta ajastaikaa olleen tämän kansan tuomarina, tahdon minä pelkäämättä edestäni vastata. **11** Sillä sinä taidat ymmärtää, ettei enempi ole kuin kaksitoistakymmentä päivää, sittekuin minä menin ylös Jerusalemiin rukoilemaan. **12** Ja ei he ole minua templessäkään löytäneet kamppailemasta yhdenkään kanssa, ei kapinaa nostamasta kansan seassa, ei synagogissa, eikä kaupungissa. **13** Ei he myös taida niitä vahvistaa, mitä he nyt minun päälleni kantavat. **14** Mutta sen minä sinulle tunnustan, että minä tämän tien kautta, jonka he eriseuraksi kutsuvat, niin palvelen

minun isäini Jumalaa, että minä uskon kaikki, mitkä laissa ja prophetaissa kirjoitetut ovat. 15 Ja pidän sen toivon Jumalan puoleen, jota hekin itse odottavat, että kuolleiden ylösnousemus pitää oleman, sekä vanhurskasten että vääräin. 16 Ja sentähden minä harjoitan itsiäni aina pitämään pahentamattoman omantunnon Jumalan ja ihmisten edessä. 17 Mutta kuin minä monen ajastajan perästä tulin almua ja uhria kansalleni tekemään: 18 Joissa muutamat Juudalaiset Asiasta löysivät minun puhdistettuna templissä, ilman yhtäkään kapinaa ja meteliä, 19 Joidenka tulis sinun tykönsä läsnä olla ja kantaa, jos heillä jotakin on minua vastaan. 20 Eli sanokaan nämät itse, jos he jotakin vääryyttä ovat minussa löytäneet, koska minä seisoin raadin edessä. 21 Mutta tämän yhden sanan tähden, jonka minä heidän seassansa seisoin, kuolleiden ylösnousemisesta, huusin, minä teiltä tänäpäni tuomitaan. 22 Kuin Feliks tämän kuuli, viivytti hän heitä; sillä hän tiesi hyvin tämän tien menon, ja sanoi: kuin Lysias sodanpäämies alas tulee, niin minä tahdon tutkia teidän asianne. 23 Ja käski sadanpäämiehen kätkeä Paavalin, ja antoi hänen saada levon, ja ettei yhtäkään hänen omistansa kiellettäisi häntä palvelemasta taikka käymästä hänen tykönsä. 24 Mutta muutamain päivän perästä tuli Feliks emäntänsä Drusillan kanssa, joka Juudalainen oli, ja kutsutti Paavalin eteensä, ja kuulteli häntä uskosta Kristuksen päälle. 25 Mutta kuin hän puhui vanhurskaudesta ja puhtaasta elämästä ja tulevaisesta tuomiosta, peljästy Feliks, ja vastasi: mene tällä haavalla matkaas; vaan kuin minä saan tilan, niin minä sinun tyköni kutsutan. 26 Toivoi myös Paavalilta hänellensä rahaa annettavan, että hän olis hänen päästänyt, jonka tähden hän myös usein hänen tykönsä kutsutti ja puheli hänen kanssansa. 27 Kuin kaksi ajastakaikaa kulunut oli, tuli Porkius Festus Felixen siaan. Mutta Feliks tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa ja jätti Paavalin sidottuna.

25 Kuin siis Festus oli tullut maakuntaan, meni hän Kesareasta kolmannen päivän perästä ylös Jerusalemiin. 2 Niin ylimmäinen pappi ja ylimmäiset Juudalaisista tulivat hänen eteensä Paavalialle vastaan, ja rukoilivat häntä, 3 Ja pyysivät häneltä suosiota häntä kohtaan, että hän kutsuttais hänen Jerusalemiin, ja väijyivät häntä tappaaksensa tiellä. 4 Niin Festus vastasi, että Paavali piti hyvin kätkevä-

Kesareassa, ja että hän tahtoi itse pian sinne vaeltaa. 5 Jotka siis teidän seassanne, sanoi hän, voimalliset ovat, ne tulkaan alas meidän kanssamme, ja jos jotakin vääryyttä on tässä miehessä, niin kantakaan he hänen päällensä. 6 Kuin hän siis oli heidän tykönsä viipynyt enempi kuin kymmenen päivää, läksi hän alas Kesareaan. Ja toisena päivänä istui hän tuomioistuimelle ja käski Paavalin tuoda edes. 7 Kuin hän oli tullut edes, seisivat ne Juudalaiset ympärillä, jotka olivat Jerusalemistä tulleet alas, ja toivat edes monta ja suurta vikaa Paavalialle vastaan, joita ei he voineet vahvistaa; 8 Sillä hän vastasi edestänsä: en minä ole mitään rikkonut Juudalaisten lakia, en templiä, enkä keisaria vastaan. 9 Niin Festus tahtoi Juudalaisten mieltä noutaa, vastasi Paavalialle ja sanoi: tahdotkos mennä ylös Jerusalemiin ja siellä näistä oikeudella seisoa minun edessäni? 10 Mutta Paavali sanoi: minä seison keisarin oikeudessa, ja siinä tulee minua tuomita: en minä ole Juudalaisille mitään vääryyttä tehnyt, kuin sinä itsekkin paremmin tiedät. 11 Sillä jos minä olen jonkun vahingoittanut, eli minun henkeni rikkonut, niin en minä tahdo välttää kuolemaa: jos ei taas mitään niistä ole, mitä he minun päälleni kantavat, niin ei yksikään taida minua antaa heidän käsiinsä: minä turvaan keisariin. 12 Silloin Festus puhutteli raatia ja vastasi: keisariin sinä turvasit, keisarin tykö pitää myös sinun menemän. 13 Mutta kuin muutamat päivät olivat kuluneet, tuli kuningas Agrippa ja Bernise alas Kesareaan Festusta tervehtimään. 14 Ja kuin he siellä monta päivää viipyivät, jutteli Festus Paavalin asian kuninkaalle ja sanoi: yksi mies on jäänyt Felixeltä sidottuna, 15 Josta, kuin minä Jerusalemissa olin, ylimmäiset papit ja Juudalaisten vanhimmat tulivat ja ilmoittivat minulle, pyytäin tuomiota hänen ylitsensä. 16 Joille minä vastasin: ei se ole Roomalaisten tapa, että joku ihminen ennen annetaan surmata, kuin se, jonka päälle kannetaan, saa päällekkantajat rinnallensa ja saa tilan edestänsä vastata kanteesta. 17 Sentähden kuin he tänne kokoon tulivat, istuin minä kohta toisena päivänä viivyttelämättä tuomio-istuimelle, ja käskin miehen tuoda edes. 18 Kuin päällekkantajat tulivat, niin ei he yhtään syytä tuoneet edes niistä, mitä minä luulin. 19 Mutta heillä oli muutamia kysymyksiä häntä vastaan heidän taikauksistansa ja yhdestä kuolleesta Jesuksesta, jonka Paavali todisti elävän. 20 Vaan että

minä siitä kysymyksestä epäilin, kysyin minä, josko hän olis tahtonut mennä Jerusalemiin ja siellä näistä tuomittaa. **21** Mutta koska Paavali lykkäsi asiansa keisarin tutkimisen alle, annoin minä hänen kätkettää, siihen asti kuin minä hänen keisarin tykö lähettäisin. **22** Niin Agrippa sanoi Festukselle: minäkin kuulisin mielelläni sitä miestä. Hän sanoi: huomenna saat sinä häntä kuulla. **23** Ja toisena päivänä tuli Agrippa ja Bernise suurella koreudella, ja menivät raastupaan, päämiesten ja kaupungin ylimmäisten kanssa, ja Paavali tuotiin edes Festuksen käskyn jälkeen. **24** Ja Festus sanoi: kuningas Agrippa ja kaikki miehet, jotka tässä meidän kanssamme olette, te näette sen, josta kaikki Juudalaisten joukko on minua rukoillut Jerusalemissa ja myös täällä, huutain, ettei hänen pitäisi enempää elämää. **25** Mutta kuin minä ymmärsin, ettei hän ollut mitään kuoleman ansiota tehnyt, ja että hän myös itse turvasi keisariin, niin minä aioin hänen sinne lähettää. **26** Josta ei minulla ole mitään vahvaa herralle kirjoittaa: sentähden tuotin minä hänen teidän eteenne, ja enimmäten sinun etees, kuningas Agrippa, että kuin hänen asiansa visummosti tutkittaisiin, minulla olis jotakin kirjoittamista; **27** Sillä se on minun nähdäkseni toimetoin, että hän sidottuna lähetetään, ja ei hänen syytönsä ilmoiteta.

26 Niin Agrippa sanoi Paavalille: sinun on lupa puhua edestä. Silloin Paavali ojensi kätensä ja vastasi edestänsä: **2** Minä pidän itseni onnellisena, rakas kuningas Agrippa, että minä tänäpänä saan sinun edessä vastata kaikista niistä, mitä minun päälleni Juudalaisilta kannetaan, **3** Liiatenkin että sinä tiedät kaikki tavat ja Juudalaisten kysymykset: sentähden rukoilin minä sinua, että kärsivällisesti minua kuulisit. **4** Kaikki tosin Juudalaiset tietävät minun elämäni hamasta nuoruudesta, kuin se alusta on ollut minun kansani seassa Jerusalemissa: **5** Jotka minun ennen ovat tunteneet, (jos he tahtoisivat todistaa,) että minä meidän jumalanpalveluksen kaikkein ahkerimman eriseuran jälkeen olin Pharisealainen. **6** Ja minä seison nyt tässä oikeuden edessä toivon tähden sen lupauksen päälle, joka Jumalalta on meidän isillemme tapahtunut: **7** Johonka meidän kaksitoistakymmentä sukukuntaa toivovat tulevansa, palvelen Jumalaa yötä ja päivää. Tämän toivon tähden kannetaan Juudalaisilta minun päälleni, rakas kuningas Agrippa. **8** Miksi se luotaan

mahdottomaksi uskoa teidän tykönänne, että Jumala kuolleet herättää? **9** Minä tosin luulin itselläni, että minun piti paljo vastahakoisuutta tekemän Jesuksen Natsarealaisen nimeä vastaan, **10** Niinkuin minä myös tein Jerusalemissa, ja salpasin monta pyhää vankihuoneisiin, kuin minä ylimmäisiltä papeilta olin saanut vallan; ja kuin he tapettiin, mielistyin minä heidän tuomioonsa, **11** Ja rankaisin heitä usein jokaisessa synagogassa, ja vaadin heitä pilkkaamaan, ja olin heitä vastaan ylönpalttisesti vimmuttu, ja vainosin heitä hamaan ulkokaupunkeihin. **12** Jonka tähden minä myös matkustin Damaskuun ylimmäisten pappein voimalla ja käskyllä. **13** Puolipäivän aikaan, rakas kuningas, näin minä tiellä yhden kirkkauden taivaasta, kirkkaamman kuin auringon paisteen, joka valkeus ympäri valaisi minun ja ne, jotka minun kanssani vaelsivat. **14** Kuin me siis kaikki maahan lankesimme, kuulin minä äänen puhuvan minulleni ja sanovan Hebrean kielellä: Saul, Saul, miksis minua vainoot? työläs on sinun tutkainta vastaan potkia. **15** Niin minä sanoin: Herra, kukas olet? Hän sanoi: minä olen Jesus, jota sinä vainoot. **16** Mutta nouse ylös ja seiso jaloillas: sillä sitä varten minä sinulle ilmestyin, että minä asetan sinun palveliaksi ja niiden todistajaksi, joita sinä näit, niin myös niiden, joita minä vielä sinulle ilmoittava olen. **17** Ja tahdon sinun päästää tästä kansasta ja pakanoista, joiden tykö minä nyt sinun lähetän, **18** Heidän silmiänsä avaamaan ja heitä pimeydestä valkeuteen kääntämään, että he eriaisivat saatanan vallasta Jumalan tykö, saamaan syntein anteeksiantamista ja perimistä ynnä niiden kanssa, jotka pyhitetään uskon kautta minun päälleni. **19** Niin siis, rakas kuningas Agrippa! en minä ollut taivaalliselle näylle kovakorvainen, **20** Vaan ilmoitin ensin niille, jotka Damaskussa ja Jerusalemissa ovat ja kaikessa Juudan maakunnassa, ja myös pakanoille, että he parannuksen tekisivät, ja kääntyisivät Jumalan puoleen, ja tekisivät parannuksen kelvollisia töitä. **21** Tämän tähden ovat Juudalaiset minun templissä ottaneet kiinni ja tahtoivat minun surmata. **22** Mutta Jumalan avun olen minä saanut ja seisonut tähän päivään asti, todistaen sekä pienille että suurille, enkä mitään muuta sanoen kuin mitä prophetat ja Moses ovat sanoneet tulevaksi: **23** Että Kristuksen piti kärsimän ja oleman ensimmäisen kuolleen ylösnousemisesta julistamassa valkeutta tälle kansalle

ja pakanoille. **24** Kuin hän näin edestänsä vastasi, sanoi Festus suurella äänellä: Paavali, sinä hulluttelet, suuri oppi hulluttaa sinua. **25** Niin hän sanoi: en minä hulluttele, voimallinen Festus, vaan totuuden ja toimen sanoja puhun. **26** Sillä kyllä kuningas nämät tietää, jonka tykönä minä myös rohkiasti puhun, ja en minä luule näistä mitään olevan häneltä salatun: sillä ei tämä ole loukkaassa tapahtunut. **27** Uskotkos, kuningas Agrippa, prophetat? minä tiedän, että uskot. **28** Niin Agrippa sanoi Paavallille: ei paljo puutu, ettes minua saa kristityksi. **29** Paavali sanoi: minä toivoisin Jumalalta, joko siitä puuttuis vähä eli paljo, että et ainoasti sinä, mutta myös kaikki, jotka minua tänäpäpä kuulevat, tulisivat senkaltaiseksi kuin minäkin olen, paitsi näitä siteitä. **30** Ja kuin hän nämät sanonut oli, nousi kuningas ylös, ja maanvanhin, ja Bernise, ja jotka heidän kanssansa istuneet olivat. **31** Ja kuin he menivät pois, puhuivat he keskenänsä, sanoen: eipä tämä mies ole mitään tehnyt, mikä kuoleman eli siteet ansainnut on. **32** Mutta Agrippa sanoi Festukselle: kyllä tämä mies olis taidettu päästää, ellei hän olisi keisariin turvannut.

27 Mutta sittenkuin päätetty oli, että meidän piti Italiaan purjehtimaan, antoivat he Paavaliin muiden vankien kanssa yhden sadanpäämiehen haltuun, joka kutsuttiin Julius, keisarin sotajoukosta. **2** Kuin me siis astuimme Adramytin haahteen, ja meidän piti purjehtimaan Asian ohitse, laskimme me ulos maalta. Ja meidän kanssamme oli Aristarkus, Makedonian mies, Tessalonikasta. **3** Ja me tulimme toisena päivänä Sidoniin. Ja Julius meni hyvästi Paavaliin kanssa, ja salli hänen mennä ystäväinsä tykö ja heiltä holhottaa. **4** Ja kuin me sieltä laskimme ulos, niin me purjehdimme Kyprin ohitse, että vastatuulet olivat. **5** Ja kuin me olimme purjehtineet yli meren, joka Kilikian ja Pamphilian kohdalla on, ja tulimme Myraan, joka on Lykiassa, **6** Niin löysi sadanpäämies siellä yhden Aleksandrialaisen haahden, joka Italiaan purjehti, ja pani meidät siihen. **7** Kuin me monta päivää hitaasti purjehdimme ja tuskalla Knidon saavutimme, ettemme päässeet tuulelta, niin me purjehdimme Kretan alle, Salmoreen päin. **8** Ja kuin me tuskin sen ohitse pääsimme, niin me tulimme yhteen paikkaan, joka Kauniiksi satamaksi kutsutaan, jota läsnä oli Lasean kaupunki. **9** Koska paljo aikaa oli kulunut, ja purjehdus oli vaarallinen, ja paaston

aika oli jo kulunut, neuvoi Paavali heitä, **10** Sanoen: armaat miehet! minä näen, että purjehdus tulee vaaralliseksi ja vahingolliseksi, ei ainoastaan kalulle ja haahdelle, mutta myös meidän hengellemme. **11** Mutta sadanpäämies uskoi enemmän haahdenhaltiaa ja peränpitäjää kuin Paavaliin sanoja. **12** Ja kuin ei satama ollut sovelias yli talvea olla, niin he enimmitten mielistyivät siihen neuvon, että sieltä piti laskettaman pois, jos he jollakin muotoa olisivat voineet tulla Phoinikaan talvea pitämään, joka on Kretan satama, etelälänteä ja luodepohjaa päin. **13** Mutta kuin etelätuuli rupesi puhaltamaan, luulivat he aikomisensa käyvän edes, läksivät matkaan ja purjehtivat Kretan ohitse lähempänä maata. **14** Mutta ei kauvan aikaa jälkeen löi sen päälle ankara puuskatuuli, joka itäpohjaksi kutsutaan. **15** Ja kuin haaksi tuli sen valtaan eikä voinut tuulta vastaan seisoa, laskimme me sen tuulen haltuun kulkemaan. **16** Ja kuin me tulimme yhden vähän saaren alle, joka kutsutaan Klauda, saimme me tuskalla venheesen ruveta, **17** Jonka me otimme avuksemme ja sidomme haahteen, peljäten, ettei sen pitänyt kariin sattuman; ja he laskivat alas purheen ja antoivat kulkea. **18** Mutta koska suuri ilma kävi päälle, heittivät he toisena päivänä kalun ulos. **19** Ja kolmantena päivänä heitimme me omilla käsillämme ulos haahden kaluja. **20** Mutta kuin emme monena päivänä aurinkoa emmekä tähtiä nähneet, eikä vähin ilma meidän päällemme käynyt, niin meidän elämämme toivo oli jo kaikki pois. **21** Ja koska me kauvan aikaa olimme syömättä, silloin seisoi Paavali heidän keskellänsä ja sanoi: miehet, teidän olis tullut minua kuulla ja ei Kretasta laskea ulos, että me olisimme välttäneet tainkaltaisen tuskan ja vahingon. **22** Ja nytkin minä neuvon teitä, olkaat hyvässä uskalluksesta, ei teistä yksikään huku, vaan ainoastaan haaksi. **23** Sillä minun tykönäni seisoi tänä yönä Jumalan enkeli, jonka oma minä olen, jota minä myös palvelen, **24** Ja sanoi: älä pelkää, Paavali, sinä pitää keisarin eteen asetettaman, ja katso, Jumala on sinulle lahjoittanut ne kaikki, jotka sinun kanssas purjehtivat. **25** Sentähden miehet, olkaat hyvässä uskalluksessa! Sillä minä uskon Jumalan päälle, että se niin tapahtuu, kuin minulle sanottu on. **26** Mutta yhteen luotoon pitää meidän kulkeman. **27** Kuin neljästoistakymmenes yö joutui, ja me ajeltiin Adrian merellä, äkkäsivät

haaksimiehet puoliyön aikaan jonkun maan heitä lähestyvän, **28** Ja heittivät ulos luotirihman ja löysivät kaksikymmentä kyynärää syväksi; kuin he tulivat vähää edemmä, heittivät he taas ulos luotirihman ja löysivät viisitoistakymmentä kyynärää. **29** Niin he pelkäsivät joutuvansa johonkuhun kariin, ja heittivät ulos neljä ankkuria perältä haahda, ja toivoivat päivän koittavan. **30** Mutta kuin haaksimiehet pyysivät haahdesta paeta, ja lykkäsivät venheen mereen, sanoen että he tahtovat ankkuria viedä ulos haahden keulasta, **31** Niin Paavali sanoi sadanpäämiehelle ja sotamiehille: ellei nämät haahdessa pysy, ette suinkaan henkeänne pelasta. **32** Niin sotamiehet hakkasivat poikki venheen pestin, ja antoivat sen pudota. **33** Ja kuin päivä rupesi valkenemaan, neuvoi Paavali kaikkia heitä ruokaa ottamaan, sanoen: tänäpäpä on neljästoistakymmenes päivä, kuin te odottaneet olette, ja syömättä olleet, ja ette mitään ole tyköenne ottaneet. **34** Sentähden neuvon minä teitä ruokaa ottamaan, joka on teille terveydeksi; sillä ei yhdenkään teidän päästänne ole hiuskarva putoova. **35** Ja kuin hän sen oli sanonut, otti hän leivän, ja kiitti Jumalaa kaikkein nähden, mursi, ja rupesi syömään. **36** Ja kuin he kaikki itsensä vahvistivat, rupesivat he myös syömään. **37** Mutta meitä oli haahdessa kaikki yhteen kaksisataa ja kuusikahdeksattakymmentä henkeä. **38** Ja kuin he olivat ravitut, kevensivät he haahden ja heittivät jyvät mereen. **39** Mutta kuin päivä tuli, niin ei he tunteneet maata, mutta havaitsivat lahden, jossa ranta oli, jonka päälle he mielivät antaa haahden ajaa, jos he olisivat taitaneet. **40** Ja kuin he ankkurit olivat ottaneet ylös, läksivät he mereen ja päästivät perälautain siteet, ja asettivat purjeen tuuleen, ja antoivat juosta rantaa kohden. **41** Vaan kuin me tulimme yhden niemen tykö, loukkaantui haaksi, ja sen keula tarttui kiinni ja jäi seisomaan, mutta kastari tuli valallensa aalton väestä. **42** Mutta sotamiesten neuvo oli vankeja tappaa, ettei joku uiden olisi karannut pois. **43** Mutta sadanpäämies tahtoi Paavalia vapahtaa, ja esti heidät siitä neuvosta, ja käski niitä, jotka uida taisivat, että he ensin itsensä antaisivat ulos ja maalle pääsisivät. **44** Mutta muita lautain päällä, muutamia taas haahden kappaleilla (kulkea). Ja niin tapahtui, että jokainen tuli hengissä maalle.

28 Ja kuin he terveinä päässeet olivat, tunsivat he, että se luoto Meliteksi kutsutaan. **2** Mutta se kansa osoitti meille ei vähintä rakkauden halua; sillä he tekivät meille valkian, ja kaikki ottivat vastaan meidät, sen sateen ja vilun tähden, joka meidän päällemme tuli. **3** Mutta kuin Paavali kokosi kasan risuja ja pani valkialle, tuli yksi lämpeä palavuudesta ja karkasi hänen käteensä. **4** Kun kansa näki lämpeän riippuvan hänen kädessään, sanoivat he keskenänsä: kaiketi tämä ihminen on miehentappaja, jota ei koston jumalatar saali elää, vaikka hän on meren hädästä päässyt. **5** Mutta hän pudisti lämpeän tuleen eikä mitään kipua tuntenut. **6** Mutta he odottivat hänen ajettuvan eli kohta maahan lankeevan ja kuolevan; vaan kuin he kauvan sitä odottivat ja näkivät, ettei hänelle mitään vahinkoa tapahtunut, saivat he toisen mielen ja sanoivat hänen jumalaksi. **7** Mutta vähän matkan takana siitä olivat sen luodon päämiehellä, jonka nimi oli Publius, maakartanot, joka meitä otti vastaan ja piti meidän kunniallisesti vierainansa kolme päivää. **8** Niin tapahtui, että Publiuksen isä sairasti vilutautia ja vatsankipua, jonka tykö Paavali meni, rukoili ja pani kätensä hänen päällensä, ja paransi hänen. **9** Kun siis se oli tehty, tulivat myös muut sairaat siitä luodosta, ja parannettiin, **10** Jotka myös meille tekivät paljon kunniaa, ja kuin me sieltä purjehdimme, panivat he meidän myötämme, mitä me tarvitsimme. **11** Mutta kolmen kuukauden perästä purjehdimme me sieltä Aleksandrian haahdessa, joka sen luodon tykönä oli talvea pitänyt, jolla oli lipun merkki kaksoinen. **12** Ja kuin me tulimme Syrakusaan, olimme me siellä kolme päivää. **13** Ja kuin me sieltä ympäri purjehdimme ja tulimme Regioon, ja päivää jälkeen puhalsi lounatuuli, niin että me toisena päivänä tulimme Puteoliin. **14** Kun me sieltä löysimme veljet, niin meitä rukoiltiin olemaan heidän tykönänsä seitsemän päivää; ja niin me tulimme Roomiin. **15** Ja kuin siellä veljet kuulivat meistä, tulivat he meitä vastaan hamaan Appiforuun ja Tretaberniin. Kun Paavali heidät näki, kiitti hän Jumalaa ja sai uskalluksen. **16** Mutta kuin me Roomiin tulimme, antoi sadanpäämies vangit sodanpäämiehen haltuun. Mutta Paavali sallittiin olevan itsellensä yhden sotamiehen kanssa, joka hänestä otti vaarin. **17** Niin tapahtui kolmen päivän jälkeen, että Paavali kutsui kokoon ylimmäiset Juudalaisista. Ja kuin he tulivat kokoon, sanoi hän heille: miehet, veljet,

vaikka en minä ole mitään tehnyt kansaa eli isäin säätyjä vastaan, kuitenkin olen minä sidottuna annettu Jerusalemissa Roomalaisten käsiin, **18** Jotka, koska he olivat minun tutkineet, tahtoivat minua päästää, ettei yhtään hengen rikosta minussa ole. **19** Mutta koska Juudalaiset sitä vastaan sanoivat, täytyi minun turvata keisariin, ei niin, että minulla olis jotakin kantamista minun kansani päälle. **20** Tämän syyn tähden olen minä kutsunut teitä, että minä saisin teitä nähdä ja puhutella; sillä minä olen Israelin toivon tähden tällä kahleellä sidottu. **21** Niin he sanoivat hänelle: emme ole kirjaa saaneet sinusta Juudeasta, ei myös yksikään veljistä ole sieltä tullut ja meille ilmoittanut, eikä jotakuta pahuutta sinusta puhunut. **22** Mutta me tahdomme sinulta kuulla, mitä sinun mielessäs on; sillä tästä seurasta on meille tiettävä, että sitä vastaan joka paikassa sanotaan. **23** Ja kuin he olivat hänelle päivän määränneet, niin tuli monta hänen tykönsä majaan, joille hän selitti ja todisti Jumalan valtakunnasta, ja opetti heille Jesuksesta, Moseksen laista ja prophetaista huomenesta ehtoosen asti. **24** Ja muutamat uskoivat ne, mitkä sanottiin, mutta muutamat ei uskoneetkaan. **25** Mutta kuin he tulivat riitaisiksi keskenänsä, menivät he matkaansa, että Paavali oli yhden sanan sanonut: Pyhä Henki on oikein meidän isillemme Jesaias prophetan kautta puhunut, **26** Sanoen: mene tämän kansan tykö ja sano: korvillanne pitää teidän kuuleman ja ei ymmärtämän, ja silmillänne pitää teidän näkemän ja ei tunteman; **27** Sillä tämän kansan sydän on kovettunut, ja he kuulevat raskaasti korvillansa, ja panevat silmänsä umpeen, ettei he joskus silmillänsä näkisi, eikä korvillansa kuulisi, ei myös ymmärtäisi sydämellänsä, eikä kääntäisi heitänsä, että minä heitä parantaisin. **28** Niin olkoon se teille tiettävä, että tämä Jumalan autuus on lähetetty pakanoille, ja he myös sen kuulevat. **29** Ja kuin hän näitä puhunut oli, läksivät Juudalaiset pois ja riitelivät paljo keskenänsä. **30** Mutta Paavali oli täyttä kaksi ajastaikaa omassa palkkahuoneessansa ja otti kaikki vastaan, jotka hänen tykönsä tulivat, **31** Ja saarnasi Jumalan valtakunnasta, ja opetti Herrasta Jesuksesta Kristuksesta kaikella uskalluksella, ja ei häntä yksikään kieltänyt.

Roomalaisille

1 Paavali, Jesuksen Kristuksen palvelia, kutsuttu apostoliksi, eroitettu Jumalan evankeliumiin, **2** (Jonka hän on ennen prophetainsa kautta pyhissä Raamatuissa luvannut,) **3** Hänen Pojassansa, (joka on Davidin siemenestä lihan puolesta syntynyt, **4** Ja on väkevästi ilmoitettu Jumalan Pojaksi pyhityksen hengen jälkeen, että hän on noussut ylös kuolleista,) se on, Jesuksesta Kristuksesta meidän Herrastamme, **5** Jonka kautta me olemme armon ja apostolin viran saaneet, uskon kuuliaisuudeksi, kaikkein pakanain seassa, hänen nimensä päälle, **6** Joista tekin olette Jesuksen Kristuksen kutsutut: **7** Kaikille, jotka Roomissa ovat, Jumalan rakkaille ja kutsutuille pyhille: armo olkoon teidän kanssanne, ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **8** Ensin kiitän minä Jumalaani, Jesuksen Kristuksen kautta, teidän kaikkein tähtenne, että teidän uskoanne kaikessa maailmassa mainitaan. **9** Sillä Jumala on minun todistajani, jota minä hengessäni hänen Poikansa evankeliumissa palvelen, että minä lakkaamatta teitä muistan, **10** Rukoillen aina minun rukouksissani, että minä saisin jollakin tavalla vihdoin joskus, jos Jumala tahtoo, onnellisen tien tulla teidän tykönnö. **11** Sillä minä ikävöitsen teitä nähdä, että minä jotain hengellistä lahjaa teille jakaisin, että te vahvistetuksi tulisitte, **12** Se on, että minä saisin ynnä teidän kanssanne lohdutuksen, uskon kautta, joka meillä keskenämme on, sekä teidän että minun. **13** Mutta en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, että minä olen usein aikonut tulla teidän tykönnö, (ja olen tähän asti estetty) että minä teidänkin seassanne jonkun hedelmän saisin, niinkuin muidenkin pakanain seassa. **14** Minä olen velkapää Grekiläisille ja muukalaisille, viisaille ja tyhmille. **15** Sentähden niin paljo kuin minussa on, olen minä teillekin, jotka Roomissa olette, valmis evankeliumia saarnaamaan. **16** Sillä en minä häpee Kristuksen evankeliumia; sillä se on Jumalan voima itsekullekin uskavaiselle autuudeksi. Ensin Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle. **17** Sillä siinä se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilmoitetaan uskosta uskoon, niinkuin kirjoitettu on: vanhurskaan pitää elämän uskosta. **18** Sillä Jumalan viha ilmestyy taivaasta kaiken ihmisten jumalattomuuden ja vääryyden

tähden, jotka totuuden vääryydessä pitävät. **19** Sentähden se, mikä taidetaan Jumalasta tuta, on heille tiettävä; sillä Jumala ilmoitti sen heille. **20** Sillä hänen näkymättömät menonsa, nimittäin, ijankaikkinen voimansa ja jumaluutensa nähdään hamasta maailman luomisesta, jotka ymmärretään niistä, jotka tehdyt ovat: ettei he taitaisi itseensä syyttömiksi sanoa. (aidios g126) **21** Että he tunsivat Jumalan, ja ei ylistäneet häntä niinkuin Jumalaa eikä kiittäneet, vaan vilpistelivät omissa ajatuksissansa, ja heidän järjetöin sydämensä on pimennyt. **22** Kuin he itsensä viisaiksi luulivat, niin he ovat tyhmiksi tulleet, **23** Ja ovat katoomattoman Jumalan kunnian muuttaneet katoovaisen ihmisen ja lintuin ja neljäjalkaisten ja matelevaisten kuvan muotoiseksi. **24** Sentähden on myös Jumala heidät laskenut sydämensä himoihin, saastauteen, häpäisemään keskenänsä omaa ruumistansa, **25** Jotka Jumalan totuuden ovat valheeksi muuttaneet ja ovat kunnioittaneet ja palvelleet enemmän luontokoppaetta kuin Luojaa, joka on siunattu ijankaikkisesti, amen! (aiön g165) **26** Sentähden on Jumala heidät antanut ylönsä häpäillisiin himoihin, että myös heidän vaimonsa ovat muuttaneet luonnollisen tavan luontoa vastaan, **27** Niin myös miehet ovat antaneet ylönsä vaimon luonnollisen pitämisen, toinen toisensa puoleen himoissansa palaneet, miehet miesten kanssa riettauden tehneet ja saaneet, niinkuin pitikin, eksymisensä palkan itsessänsä. **28** Ja niinkuin ei he tahtoneet Jumalaa tuta, niin Jumala laski heidät häijyyn mieleen tekemään niitä, mitä ei sovi tehdä, **29** Täynnänsä kaikkea vääryyttä, salavuoteutta, koiruutta, ahneutta, pahuutta: täynnänsä kateutta, murhaa, riitaa, petosta, pahan suomuutta: **30** Korvankuiskutteliat, panetteliat, Jumalaa vihaajat, häpäisiä, ylpiät öykkärit, pahain neuvoin pesät, vanhemmillensa tottelemattomat, **31** Tomppelit, liiton rikkojat, haluttomat, sovittamattomat, armottomat. **32** Jotka Jumalan oikeuden tietävät, (että ne, jotka näitä tekevät, ovat kuoleman ansainneet) ei ainoastaan niitä tee, mutta myös suostuvat niihin, jotka niitä tekevät.

2 Sentähden, oi ihminen, et sinä taida itsiäs syyttömäksi tehdä, vaikka kuka sinä olet, joka tuomitset; sillä jossa sinä toista tuomitset, siinä sinä itses tuomitset, ettäs niitä teet, joita sinä tuomitset. **2** Mutta me tiedämme, että Jumalan tuomio on

oikia niiden ylitse, jotka senkaltaisia tekevät. 3 Eli luuletkos, ihminen, sinä joka niitä tuomitset, jotka senkaltaisia tekevät, ja itse myös niitä teet, että sinä vältät Jumalan tuomion? 4 Eli katsotkos ylös hänen hyvytensä, kärsiväisyytensä ja pitkämielisyytensä rikkauten, ettet tiedä, että Jumalan hyvyys vetää sinua parannukseen? 5 Mutta kovuutes ja katumattoman sydämes jälkeen kartutat sinä vihan itselles vihan päivänä, kuin Jumalan oikia tuomio ilmaantuu, 6 Joka antaa itseskullekin hänen töittensä jälkeen, 7 Niille, jotka pyytävät ylistystä, kunniaa ja katoamatointa menoa kärsiväisyydellä hyvissä töissä, ijankaikkisen elämän; (aiōnios g166) 8 Mutta niille, jotka riitaiset ovat, eikä kuule totuutta, vaan kuulevat vääryyttä, on tuleva narkästys ja viha. 9 Murhe ja vaiva kunkin ihmisen sielun päälle, joka pahaa tekee, ensisti Juudalaisen, niin myös Grekiläisen; 10 Mutta ylistys, kunnia ja rauha jokaiselle, joka hyvää tekee, ensisti Juudalaiselle, niin myös Grekiläiselle. 11 Sillä ei Jumala katso ihmisen muodon jälkeen. 12 Kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, niiden pitää myös ilman lakia hukkuman, ja kaikki, jotka laissa ovat syntiä tehneet, ne pitää lain kautta tuomittaman. 13 Sillä ei ne ole Jumalan edessä vanhurskaat, jotka lain kuulevat; mutta ne, jotka lain töillensä täyttävät, ne pitää vanhurskaaksi tuleman. 14 Sillä koska pakanat, joilla ei lakia ole, tekevät luonnostansa sitä, mitä laki anoo, niin he, vaikka ei heillä lakia ole, ovat itsellensä laki, 15 Että he osoittavat lain työn olevan kirjoitetun sydämiinsä, ja niin heidän omatuntonsa ynnä todistaa, ja heidän ajatuksensa keskenänsä itse päällensä kantavat eli myös heitänsä syyttömäksi tekevät, 16 Sinä päivänä, jona Jumala ihmisten salaisuudet on tuomitseva, minun evankeliumini perästä Jesuksen Kristuksen kautta. 17 Katso, sinä kutsutaan Juudalaiseksi, ja sinä luotat lakiin ja kerskaat Jumalasta, 18 Ja tiedät hänen tahtonsa, ja että sinä olet laista neuvottu, niin sinä koettelet ne parhaat, 19 Ja luulet itses sokiain johdattajaksi ja niiden valkeudeksi, jotka pimeydessä ovat, 20 Ja tyhmäin kurittajaksi, ja lasten opettajaksi, ja sinullas olevan tunnon ja totuuden muodon laissa. 21 Sinä joka siis opetat toista ja et itsiäs opeta; joka saarnaat: ei pidä varastaman, ja sinä itse varastat; 22 Joka sanot: ei pidä huorin tehtämän, ja sinä itse teet huorin; joka kauhistut epäjumalia, ja raatelet sitä Jumalalta, mikä hänelle tulee; 23 Joka kerskaat

laista ja häpäiset Jumalaa lain ylitsekäymisellä? 24 Sillä teidän tähtenne tulee Jumalan nimi pilkatuksi pakanain seassa, niinkuin kirjoitettu on. 25 Sillä ympärileikkaus kelpaa, jos sinä lain pidät; mutta jos sinä olet lain rikkoja, niin sinun ympärileikkaukses on esinahaksi tullut. 26 Jos siis esinahka lain oikeuden pitää, eikä hänen esinahkansa pidä luettaman hänelle ympärileikkaukseksi? 27 Ja se joka luonnostansa esinahka on ja täyttää lain, pitää sinun tuomitseman, joka puustavin ja ympärileikkauksen lain käyt ylitse? 28 Sillä ei se ole Juudalainen, joka ulkonaisesti (Juudalainen) on: ei myös se ole ympärileikkaus, mikä ulkonaisessa lihassa tapahtuu; 29 Mutta se on Juudalainen, joka sisällisesti salattu on, ja sydämen ympärileikkaus on ympärileikkaus, joka hengessä tapahtuu, ei puustavissa; jonka ylistys ei ole ihmisiltä, vaan Jumalalta.

3 Mitäs siis Juudalainen on parempi? Eli mitä ympärileikkaus auttaa? 2 Tosin sangen paljo. Sillä ensin on se, että heille on uskottu, mitä Jumala puhunut on. 3 Mutta ettei muutamat niitä uskoneet, mikä siitä on? Pitäiskö heidän epäuskonsa Jumalan uskon turhaksi tekemän? 4 Pois se! vaan paremmin, olkoon Jumala totinen, vaan jokainen ihminen valehtelia, niinkuin kirjoitettu on: että olisit oikia sanoissas ja voitaisit, kuin sinä tuomitaan. 5 Jos siis meidän väärytemme Jumalan oikeutta ylistää, mitä me sanomme? Onko Jumala vääriä, että hän siitä vihastuu? (minä puhun ihmisten tavalla.) 6 Pois se! kuinka Jumala sitte taitais maailmaa tuomita? 7 Sillä jos Jumalan totuus minun valheeni kautta kunniallisemmaksi tulis, hänen ylistyksensä, minkä tahden pitäis vielä sitte minä niinkuin syntinen tuomittaman? 8 Ja ei, (niinkuin meitä pilkataan ja niinkuin muutamat puhuvat meidän sanovan,) että meidän pitäis tekemän pahaa, että siitä hyvää tulis? Joiden kadotus on oikia. 9 Mitäs siis? Olemmeko me paremmat kuin he? Emme ensinkään; sillä me olemme ennen osoittaneet, että sekä Juudalaiset ja Grekiläiset ovat kaikki synnin alla, 10 Niinkuin kirjoitettu on: ei ole kenkään vanhurskas, ei yksikään; 11 Ei ole yhtäkään ymmärtäväistä, ei ole ketään, joka etsii Jumalaa. 12 Kaikki ovat poikenneet pois ja ynnä kelvottomaksi tulleet: ei ole yhtään, joka hyvää tekee, ei yhtäkään. 13 Heidän kurkkunsa on avoin hauta, kielellensä he pettävät, kyykäärmeen myrky

on heidän huultensa alla, 14 Joiden suu on täynnänsä kirousta ja haikeutta. 15 Heidän jalkansa ovat nopiat verta vuodattamaan. 16 Heidän teissänsä on sula tuska ja sydämen kipu. 17 Ja ei he rauhan tietä tunteneet. 18 Ei ole Jumalan pelko heidän silmänsä edessä. 19 Mutta sen me tiedämme, että kaikki, mitä laki sanoo, sen hän sanoo niille, jotka lain alla ovat: että jokainen suu pitää tukittaman ja kaiken maailman pitää Jumalan edessä vikapää oleman, 20 Sentähden ettei yksikään liha taida lain töiden kautta hänen edessänsä vanhurskauteksi tulla; sillä lain kautta synnin tunto tulee. 21 Mutta nyt on se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, ilman lakia julistettu, lain ja prophetain kautta todistettu; 22 Se Jumalan vanhurskaus, (sanon minä), joka tulee Jesuksen Kristuksen uskon kautta, kaikkein tykö ja kaikkein päälle, jotka uskovat: sillä ei ole yhtään eroitusta. 23 Sillä kaikki ovat he syntiä tehneet ja ei heillä ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä. 24 He tulevat ilman ansiotansa vanhurskaaksi, hänen armostansa, sen lunastuksen kautta, joka on Jesuksessa Kristuksessa, 25 Jonka Jumala on armonistuimeksi asettanut, uskon kautta hänen veressänsä, osoittaaksensa sitä vanhurskautta, joka hänen edessänsä kelpaa, edelläkäyväisten syntein anteeksi antamisen kautta, 26 Joita Jumala kärsinyt on, osoittaaksensa vanhurskauttansa tällä ajalla: että hän itse vanhurskas olis ja sen vanhurskaaksi tekis, joka Jesuksen uskosta on. 27 Kussa siis on kerskaus? Se on suljettu ulos. Minkä lain kautta? Töidenkö lain kautta? Ei, vaan uskon lain kautta. 28 Niin me siis sen siksi pidämme, että ihminen tulee vanhurskaaksi uskon kautta, ilman lain töitä. 29 Eli onko Jumala ainoastaan Juudalaisten Jumala? eikö hän ole myös pakanain Jumala? Tosin pakanainkin Jumala, 30 Että yksi on Jumala, joka ympärileikkauksen tekee vanhurskaaksi uskosta, ja esinahan uskon kautta. 31 Teemmekö me lain tyhjäksi uskon kautta? Pois se; vaan me vahvistamme lain.

4 Mitäs me siis sanomme meidän isämme Abrahamin lihan puolesta löytäneen? 2 Sillä jos Abraham on töiden kautta vanhurskaaksi tullut, niin hänellä on kerskaamista, vaan ei Jumalan edessä. 3 Mutta mitä Raamattu sano: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi. 4 Mutta sille, joka työtä tekee, ei lueta palkkaa armosta, vaan ansiosta.

5 Mutta joka ei työtä tee, vaan uskoo sen päälle, joka jumalattoman vanhurskaaksi tekee, hänen uskonsa luetaan hänelle vanhurskaudeksi. 6 Niinkuin myös David sanoo: autuus on sen ihmisen, jolle Jumala vanhurskauden lukee ilman töitä: 7 Autuaat ovat ne, joidenka vääryydet ovat anteeksi annetut, ja joidenka synnit peitetyt ovat. 8 Autuas on se mies, jolle Jumala ei syntiä lue. 9 Lieneekö siis tämä autuus ainoastaan ympärileikkaukselle tullut, elikkä myös esinahalle? Niinpä me sanomme: Abrahamille luettiin usko vanhurskaudeksi. 10 Kuinkas se hänelle luettiin: koska hän oli ympärileikkauksessa, eli esinahassa? Ei ympärileikkauksessa, vaan esinahassa, 11 Ja hän sai ympärileikkauksen merkin vahvistukseksi, että hän oli uskon kautta vanhurskaaksi tehty, joka hänellä esinahassa oli, että hänen piti oleman kaikkein uskovaisten isä esinahassa, että se niillekin vanhurskaudeksi luettaisiin, 12 Ja hän tulis myös ympärileikkauksen isäksi, ei ainoasti niiden, jotka ympärileikatuista syntyneet ovat, mutta myös niiden, jotka sen uskon jälkiä vaeltavat, joka meidän isän Abrahamin esinahassa oli. 13 Sillä se lupaus, että hänen piti maailman perilliseksi tuleman, ei ole Abrahamille eikä hänen siemenellensä lain kautta tapahtunut, vaan uskon vanhurskauden kautta. 14 Sillä jos ne, jotka laista ovat, ovat perilliset, niin usko on turha ja lupaus on hukkaan tullut. 15 Sillä laki kehoittaa vihan; sillä kussa ei lakia ole, ei siellä ole myös ylitsekäymistä. 16 Sentähden tulee se uskosta, että sen pitää armosta oleman: että se lupaus pitää vahva oleman kaikelle siemenelle, ei sille ainoastaan, joka lain alla on, mutta myös sille, joka Abrahamin uskosta on, joka on meidän kaikkein isämme, 17 (Niinkuin kirjoitettu on: minä asetin sinun monen pakanan isäksi) Jumalan edessä, jonka hän uskonut on, joka kuolleet eläväksi tekee ja kutsuu ne, jotka ei ole, niinkuin ne olisivat. 18 Ja hän uskoo sen toivon, jossa ei toivoa ollut, että hänen piti oleman monen pakanan isän, sen jälkeen kuin hänelle sanottu oli: niin pitää sinun siemenes oleman. 19 Ja ei hän tullut heikoksi uskossa eikä katsonut kuollutta ruumistansa, ehkä hän jo lähes sadan ajastajan vanha oli, eikä Saaran kuollutta kohtua. 20 Mutta ei hän epäillyt ensinkään Jumalan lupauksesta epäuskolla, vaan oli vahva uskossa ja antoi Jumalalle kunnian, 21 Ja oli täydellisesti vahva siitä, että mitä Jumala lupaa,

sen hän myös voi tehdä. 22 Sentähden se on myös hänelle vanhurskaudeksi luettu. 23 Niin ei se ole ainoastaan hänen tähtensä kirjoitettu, että se hänelle luettu oli, 24 Vaan myös meidän tähtemme, joille se myös pitää luettaman, kuin me sen päälle uskomme, joka meidän Herran Jesuksen kuolleista herätti, 25 Joka meidän synteimme tähden on annettu ulos, ja meidän vanhurskauttamisemme tähden herätetty ylös.

5 Että me siis olemme uskosta vanhurskaiksi tulleet, niin meillä on rauha Jumalan kanssa meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, 2 Jonka kautta myös meillä oli työkäymys uskossa tähän armoon, jossa me seisomme ja kerskaamme Jumalan kunnian toivosta. 3 Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös vaivoissa; sillä me tiedämme, että vaiva saattaa kärsivällisyyden, 4 Mutta kärsivällisyys koettelemuksen, koettelemus toivon. 5 Mutta toivo ei anna häpiään tulla, että Jumalan rakkaus on vuodatettu meidän sydämiimme Pyhän Hengen kautta, joka meille annettu on. 6 Sillä Kristus, kuin me vielä heikot olimme, on ajallansa jumalattomain edestä kuollut. 7 Tuskalla nyt joku kuolis vanhurskaan edestä, ehkä hyvän edestä mitämaks joku tohtis kuolla. 8 Mutta Jumala ylistää rakkauttansa meidän kohtaamme, että kuin me vielä syntiset olimme, on Kristus meidän edestämme kuollut. 9 Niin me siis paljoa enemmän varjellaan hänen kauttansa vihan edestä, että me nyt hänen verensä kautta vanhurskaiksi tulleet olemme. 10 Sillä jos me Jumalan kanssa olimme sovitetut hänen Poikansa kuoleman kautta, kuin me vielä hänen vihollisensa olimme, paljoa ennemmin me autuiksi tulemme hänen elämänsä kautta, että me sovitetut olemme. 11 Mutta ei ainoasti siitä, vaan me kerskaamme myös Jumalasta, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, jonka kautta me nyt olemme sovinnon saaneet. 12 Sentähden, niinkuin yhden ihmisen kautta on synty maailmaan tullut ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä tehneet. 13 Sillä lakiin asti oli synty maailmassa; mutta kussa ei lakia ole, ei siellä syntiä lueta. 14 Vaan kuolema vallitsi Adamista Mosekseen asti niitäkin, jotka ei syntiä tehneet olleet senkaltaisella ylitsekäymisellä kuin Adam, joka on sen esikuva, joka jälkeen tuleva oli. 15 Mutta ei niin lahjan kanssa ole kuin synnin; sillä

jos monta ovat sen yhden synnin tähden kuolleet, niin on paljoa enemmän Jumalan armo ja lahja sen yhden ihmisen Jesuksen Kristuksen armossa monen päälle runsaasti tullut. 16 Ja ei niinkuin (se tuli) yhden kautta, joka syntiä teki, niin myös lahja; sillä tuomio on tosin yhdestä kadotukseen, mutta lahja monesta synnistä vanhurskauteen. 17 Sillä jos kuolema on yhden synnin tähden vallinnut sen yhden kautta, paljoa enemmän ne, jotka saavat armon ja vanhurskauden lahjan yltäkyläisyyden, pitää vallitsemassa elämässä yhden Jesuksen Kristuksen kautta. 18 Niinkuin siis yhden synnin kautta on kadotus tullut kaikkein ihmisten päälle, niin on myös yhden vanhurskauden kautta elämän vanhurskaus tullut kaikkein ihmisten päälle. 19 Sillä niinkuin yhden ihmisen kuulemattomuuden tähden monta ovat syntisiksi tulleet, niin myös monta tulevat yhden kuuliaisuuden tähden vanhurskaiksi. 20 Mutta laki on myös tähän tullut, että synti suuremmaksi tuttaisiin; mutta kussa synty on suureksi tuttu, sinä on armo ylönpalttiseksi tuttu: 21 Että niinkuin synty on vallinnut kuolemaan, niin myös armo on vallitseva vanhurskauden kautta ijankaikkiseen elämään, Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. (aiönios g166)

6 Mitäs siis meidän pitää sanoman? Pitääkö meidän vielä synnissä oleman, että armo suuremmaksi tulisi? 2 Pois se! Me, jotka synnille kuolleet olemme, kuinka meidän vielä pitäisi siinä elämän? 3 Ettekö te tiedä, että me kaikki, jotka olemme Jesuksessa Kristuksessa kastetut, me olemme hänen kuolemaansa kastetut? 4 Niin me olemme siis hänen kanssansa haudatut kasteen kautta kuolemaan: että niinkuin Kristus on kuolleista Isän kunnian kautta herätetty, niin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. 5 Sillä jos me ynnä hänen kanssansa olemme istutetut yhdenkaltaiseen kuolemaan, niin me myös tulemme yhdenkaltaiseksi ylösousemisessa, 6 Tietäen sen, että meidän vanha ihminen on ristiinnaulittu hänen kanssansa, että synnin ruumis pitää turmeltaman, ettemme tästedes syntiä palvelisi. 7 Sillä se, joka kuollut on, hän on synnistä vanhurskaaksi tehty. 8 Mutta jos me olemme Kristuksen kanssa kuolleet, niin me uskomme, että me saamme myös elää hänen kanssansa, 9 Ja tiedämme, ettei Kristus, joka kuolleista herätetty on, silleen kuole, eikä kuolema saa tästedes hänen päällensä valtaa. 10 Sillä sen, kuin

hän kuollut on, sen hän synnille kuoli yhden kerran; vaan sen, kuin hän elää, sen hän elää Jumalalle. **11** Niin myös te siksi teitänne pitääkää, että te olette kuolleet synnille, mutta elätte Jumalalle, Jesuksen Kristuksen meidän Herran kautta. **12** Niin älkää salliko synnin vallita kuolevaisessa ruumiissanne, niin että te häntä kuulisitte hänen himoissansa. **13** Ja älkää antako teidän jäseniänne vääryyden sota-aseiksi synnille, mutta antakaat teitänne Jumalalle, niinkuin kuolleista eläviksi tulleet, ja teidän jäsenenne Jumalalle vanhurskauden sota-aseiksi. **14** Sillä ei synnin pidä teitä vallitseman, ettette ole lain, vaan armon alla. **15** Kuinkas siis? Pitääkö meidän syntiä tekemän, ettemme lain alla ole, vaan armon? Pois se! **16** Ettekö te tiedä, että jolle te annatte itsenne palvelioiksi kuulemaan, sen palveliat te olette, jolle te kuuliaisat olette, taikka synnille kuolemaksi eli kuuliaisuudelle vanhurskaudeksi? **17** Mutta Jumalan olkoon kiitos, että olitte synnin palveliat, mutta nyt te olette sydämestänne kuuliaisat sen opin esikuvalle, johonka te annetut olette. **18** Ja että te olette vapahdetut synnistä, niin te olette vanhurskauden palvelioiksi tulleet. **19** Minä puhun ihmisten tavalla, teidän lihanne heikkouden tähden. Sillä niinkuin te ennen annoitte jäsenenne saastaisuutta ja vääryyttä palvelemaan vääryyteen, niin antakaat nyt jäsenenne vanhurskautta palvelemaan pyhitykseen. **20** Sillä koska te olitte synnin palveliat, niin te olitte vapaat vanhurskaudesta. **21** Mitä hedelmää siis teidän silloin niistä oli, joita te nyt häpeätte? Sillä niiden loppu on kuolema. **22** Mutte että te nyt olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelioiksi tulleet, niin teillä on teidän hedelmänne pyhyyteen, mutta lopuksi ijankaikkinen elämä. (aiōnios g166) **23** Sillä kuolema on synnin palkka, mutta ijankaikkinen elämä on Jumalan lahja Jesuksessa Kristuksessa meidän Herrassamme. (aiōnios g166)

7 Ettekö te tiedä, rakkaat veljet, (sillä minä puhun lain taitaville) että laki vallitsee ihmistä niinkauvan kuin hän elää? **2** Sillä vaimo, joka miehen hallussa on, niinkauvan kuin mies elää, on häneen lailla sidottu, mutta jos mies kuolee, niin hän on miehen laista vapaa. **3** Sentähden jos hän toisen miehen kanssa on miehensä eläissä, niin hän huoraksi kutsutaan; mutta jos mies kuolee, niin hän on laista vapaa, ettei

hän huoraksi tule, jos hän toisen miehen kanssa on. **4** Niin olette te myös, minun veljeni, laille kuoletetut Kristuksen ruumiin kautta, että teidän pitää toisen kanssa oleman, joka on noussut kuolleista, että me Jumalalle hedelmän kantaisimme. **5** Sillä kuin me lihassa olimme, niin ne syntein himot, jotka lain kautta olivat meidän jäsenissämme, vaikuttivat kuolemalle hedelmää saattamaan. **6** Mutta nyt me olemme laista vapahdetut ja hänelle kuolleet, jossa me pidettiin kiinni: että me palvelisimme hengen uudistuksessa ja ei puustavin vanhuudessa. **7** Mitäs me siis sanomme? Onko laki synti? Pois se! Mutta en minä muutoin syntiä olisi tuntenut, ellei lain kautta; sillä en minä olisi himoistakaan mitään tiennyt, ellei laki olisi sanonut: ei sinun pidä himoitseman. **8** Mutta synti otti tilan käskystä ja kehoitti minussa kaikkinaisen himon; sillä ilman lakia oli synti kuollut. **9** Mutta minä elin muinen ilman lakia. Kun siis käsky tuli, niin synti taas virkosi, **10** Ja minä kuolin: ja niin löydettiin, että käsky, joka minulle oli elämäksi, tuli minulle kuolemaksi. **11** Sillä synti, joka otti tilan käskystä, petti minun ja tappoi sen kautta. **12** Laki on kuitenkin itsestänsä pyhä ja käsky on myös pyhä, oikia ja hyvä. **13** Onko siis se, mikä hyvä on, minulle kuolemaksi tullut? Pois se! Mutta että synti synniksi nähtäisiin, on hän minulle hyvän kautta kuoleman saattanut, että synti ylitse määrän synniksi tulis, käskyn kautta. **14** Sillä me tiedämme, että laki on hengellinen: vaan minä olen lihallinen, synnin alle myyty. **15** Sillä en minä tiedä, mitä minä teen, etten minä tee sitä, mitä minä tahdon, vaan sitä, mitä minä vihaan, teen minä. **16** Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin minä suostun lakiin, että se on hyvä. **17** Niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu. **18** Sillä minä tiedän, ettei minussa (se on: minun lihassani) mitään hyvää asu. Sillä tahto minulla on, vaan täyttää hyvää, en minä sitä löydä. **19** Sillä hyvää, jota minä tahdon, en minä tee, vaan pahaa, jota en minä tahdo, teen minä. **20** Mutta jos minä teen, jota en minä tahdo, niin en minä sitä enää tee, vaan synti, joka minussa asuu. **21** Niin minä löydän itsessäni lain, joka tahtoo hyvää tehdä, että minussa pahuus riippuu kiinni. **22** Sillä minulla on halu Jumalan lakiin, sisällisen ihmisen puolesta; **23** Mutta minä näen toisen lain minun jäsenissäni, joka sotii minun mieleni lakia vastaan ja ottaa minun vangiksi synnin laissa, joka minun jäsenissäni on.

24 Minä viheliäinen ihminen: kuka päästää minun tästä kuoleman ruumiista? 25 Minä kiitan Jumalaa Jesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta. Niin minä itse palvelen nyt mielellä Jumalan lakia, mutta lihalla synnin lakia.

8 Niin ei ole nyt yhtään kadotusta niissä, jotka Jesuksessa Kristuksessa ovat, ja ei vaella lihan, vaan hengen jälkeen. 2 Sillä hengen laki, joka eläväksi tekee Kristuksessa Jesuksessa, on minun synnin ja kuoleman laista vapahtanut. 3 Sillä se, mikä laille oli mahdotoin, että hän lihan kautta oli heikoksi tullut, sen Jumala teki, ja lähetti Poikansa syntisen lihan hahmossa ja tuomitsi synnin lihassa, synnin kautta: 4 Että lain vanhurskaus täytetyksi tulis meissä, jotka emme lihan jälkeen vaella, vaan hengen jälkeen. 5 Sillä ne, jotka lihan jälkeen ovat, ajattelevat niitä, mitkä lihan ovat; mutta ne, jotka hengen jälkeen ovat, ajattelevat hengellisiä. 6 Sillä lihan halu on kuolema, ja hengen halu on elämä ja rauha. 7 Että lihan halu on viha Jumalaa vastaan, ettei se ole Jumalan laille kuuliainen, sillä ei se voikaan. 8 Mutta jotka lihassa ovat, ei ne taida olla Jumalalle otolliset. 9 Mutta ette ole lihassa, vaan hengessä, jos muutoin Jumalan Henki asuu teissä; mutta jolla ei ole Kristuksen Henkeä, ei se ole hänen omansa. 10 Jos siis Kristus teissä on, niin ruumis tosin on kuollut synnin tähden, mutta henki on elämä vanhurskauden tähden. 11 Jos nyt sen Henki, joka Jesuksen kuolleista herätti, asuu teissä, niin myös se, joka Kristuksen kuolleista herätti, on teidän kuolevaiset ruumiinne eläväksi tekevä, sen teissä asuvaisen hengen kautta. 12 Niin emme nyt ole, rakkaat veljet, velkapäät lihalle, lihan jälkeen elämään. 13 Sillä jos te lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuoleman; mutta jos te lihan työt hengen kautta kuoletatte, niin te saatte elää. 14 Sillä kaikki, jotka Jumalan Hengeltä vaikutetaan, ne ovat Jumalan lapset. 15 Sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän vielä pitäis pelkäämän, mutta te olette saaneet valittuin lasten hengen, jossa me huudamme: Abba, rakas Isä. 16 Se Henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset. 17 Jos me olemme lapset, niin me olemme myös perilliset, nimittäin Jumalan perilliset ja Kristuksen kansaperilliset: jos me muutoin ynnä kärsimme, että me ynnä hänen kanssansa kunniaan tulisimme. 18 Sillä siksi minä sen pidän, ettei tämän nykyisen ajan

vaivat ole sen kunnian vertaa, joka meille ilmoitetaan. 19 Sillä ikävä luontokappaleen ikävöitemys odottaa Jumalan lasten ilmoitusta, 20 Että luontokappale on turmeluksen alle annettu, ei mielellänsä, vaan sentähden, joka ne alle antanut on, 21 Toivossa, että myös itse luontokappale pitää turmeluksen orjuudesta vapaaksi tuleman, Jumalan lasten kunnian vapauteen. 22 Sillä me tiedämme, että jokainen luontokappale huokaa ja ahdistetaan aina tähän asti meidän kanssamme. 23 Mutta ei ainoastaan ne, vaan myös itse me, joilla hengen uutiset ovat, huokaamme itsellämme, odottain sitä lapseksi ottamista, meidän ruumiimme lunastusta. 24 Sillä me olemme toivossa vapahdetut. Mutta jos toivo näkyy, niin ei se ole toivo; sillä kuinka joku taitaa toivoa jota hän näkee? 25 Mutta jos me sitä toivomme, jota emme näe, niin me odotamme sitä kärsivällisyydessä. 26 Mutta niin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme; sillä emmepä me tiedä mitään rukoilla niinkuin tulis, vaan Henki rukoilee meidän edestämme sanomattomilla huokauksilla. 27 Mutta joka sydämet tutkii, hän tietää, mitä Hengen mielessä on; sillä hän rukoilee pyhain edestä Jumalan tahdon jälkeen. 28 Mutta me tiedämme niille, jotka Jumalaa rakastavat, kaikki kappaleet ynnä parhaaksi kääntyvän, niille, jotka aivoituksen jälkeen kutsutut ovat. 29 Sillä jotka hän on katsonut edes, ne hän on Poikansa kuvan kaltaiseksi säätänyt, että hän olis esikoinen monen veljen keskellä. 30 Mutta jotka hän on säätänyt, ne hän on myös kutsunut, ja jotka hän kutsunut on, ne hän on myös vanhurskaiksi tehnyt, ja jotka hän vanhurskaiksi teki, ne hän on myös kunniallisiksi tehnyt. 31 Mitäs me siis näihin sanomme? Jos Jumala on meidän edestämme, kuka voi meitä vastaan olla? 32 Joka ei omaakaan Poikaansa armahtanut, vaan antoi hänen kaikkein meidän edestämme, eikös hän myös lahjoita meille kaikkia hänen kanssansa? 33 Kuka tahtoo Jumalan valittuin päälle kantaa? Jumala on, joka tekee vanhurskaaksi. 34 Kuka on, joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut. Ja, hän on myös herätetty ylös, on myös Jumalan oikialla kädellä, joka myös rukoilee meidän edestämme. 35 Kuka pitää meitä Kristuksen rakkaudesta eroittaman? vaivako, eli ahdistus, eli vaino, eli nälkä, eli alastomuus, eli hätä, eli miekka? 36 Niinkuin kirjoitettu on: sinun tähtes me kuoletetaan yli päivää: me pidetään niinkuin

teurastettavat lampaat. **37** Mutta niissä kaikissa me voimme hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut. **38** Sillä minä olen vahva siitä, ettei kuolema, eikä elämä, eikä enkelit, eikä esivallat, eikä väkevytydet, eikä nykyiset, eikä tulevaiset, **39** Eikä korkeus, eikä syvyys, eli joku muu luontokappale taida meitä Jumalan rakkaudesta eroittaa, joka on Jesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

9 Minä sanon totuuden Kristuksessa ja en valehtele, (niinkuin minun omatuntoni minun kanssani Pyhässä Hengessä todistaa,) **2** Että minulla on suuri murhe ja alinomainen kipu sydämessäni. **3** Minä olen pyytänyt kirottuna olla Kristukselta minun veljieni tähden, jotka lihan puolesta minun lankoni ovat, **4** Jotka ovat Israelilaiset, joiden on lasten oikeus ja kunnia, ja liitot ja laki, ja jumalanpalvelus ja lupaukset, **5** Joiden myös isät ovat, joista Kristus lihan puolesta syntynyt on, joka on Jumala ylitse kaikkein ylistetty ijankaikkisesti, amen! (aiön **g165**) **6** Mutta ei niin, että Jumalan sana on hukkunut; sillä ei ne ole kaikki Israelilaiset, jotka Israelista ovat. **7** Ei myös ne ole kaikki lapset, jotka Abrahamin siemen ovat; vaan Isakissa pitää sinulle siemen kutsuttaman. **8** Se on: ei ne ole Jumalan lapset, jotka lihan puolesta lapset ovat; mutta ne, jotka lupauksen lapset ovat, ne siemeneksi luetaan. **9** Sillä tämä on lupauksen sana: tällä ajalla minä tulen ja Saarella pitää poika oleman. **10** Mutta ei se ainoastaan, mutta myös Rebekka siitti yhdestä Isaakista meidän isästämme. **11** Sillä ennen kuin lapset syntyivätään ja kuin ei he vielä hyvää eikä pahaa tehneet olleet, että Jumalan aivoitus pitäis valitsemisen jälkeen seisovainen oleman, ei töiden tähden, vaan kutsujan armosta, **12** Sanottiin hänelle: suuremman pitää vähempää palveleman. **13** Niinkuin kirjoitettu on: Jakobia minä rakastin, mutta Esauta vihasin. **14** Mitäs me siis sanomme? Onko Jumalan tykönä vääryyttä? Pois se! **15** Sillä hän sanoo Mosekselle: jota minä armahdan, sitä minä tahdon armahtaa, ja tahdon olla laupias, jolle minä laupias olen. **16** Niin ei se nyt ole sen, joka tahtoo, eikä sen, joka juoksee, vaan sen, joka armahtaa, nimittäin Jumalan. **17** Sillä Raamattu sanoo Pharaolle: juuri sentähden olen minä sinun herättänyt, osoittaakseni minun voimani sinussa, että minun nimeni kaikessa maassa julistettaisiin. **18** Niin hän siis armahtaa, ketä hän tahtoo, ja paaduttaa, kenenkä hän tahtoo.

19 Niin sinä sanot minulle: mitä hän siis nuhtelee? sillä kuka taitaa hänen tahtoansa vastaan olla? **20** Ja tosin, oi ihminen, kuka sinä olet, joka Jumalaa vastaan riitelet? Sanooko työ tekiällensä: miksis minut tainkaltaiseksi tehnyt olet? **21** Eli eikö savenvälajalla ole saven päälle valtaa, yhdestä kappaleesta tehdä yhtä astiaa kunnialliseksi ja toista huonoksi? **22** Sentähden, jos Jumala tahtoo vihansa osoittaa ja voimansa ilmoittaa, on hän suurella kärsivällisyydellä kärsinyt vihansa astioita, jotka ovat kadotukseen valmistetut. **23** Ja että hän tietäväksi tekis kunniansa rikkauden laupiutensa astioille, jotka hän kunniaan on valmistanut, **24** Jotka hän myös kutsunut on, nimittäin meitä, ei ainoasti Juudalaisista, vaan myös pakanoista, **25** Niinkuin hän myös Hosean kautta sanoo: minä tahdon kutsua sen minun kansakseni, joka ei ollut minun kansani, ja minun rakkaakseni, joka ei minun rakkaani ollut. **26** Ja pitää tapahtuman, että siinä paikassa, missä heille sanottiin: ette ole minun kansani, siellä pitää heitä elävän Jumalan lapsiksi kutsuttaman. **27** Mutta Jesaias huutaa Israelin edestä: jos Israelin lasten luku olis niinkuin santa meressä, niin kuitenkin tähteet autuaaksi tulevat. **28** Sillä kuluttamus ja lyhentämys pitää tapahtuman vanhurskaudeksi, että Herra tekee hävityksen maan päällä, **29** Ja niinkuin Jesaias ennen sanoi: ellei Herra Zebaot olisi meille siementä jättänyt, niin me olisimme olleet kuin Sodoma ja senkaltaiset kuin Gomorra. **30** Mitäs me siis sanomme? (Me sanomme:) pakanat, jotka ei ole vanhurskautta etsineet, ovat saaneet vanhurskauden, mutta sen vanhurskauden, joka uskosta on: **31** Mutta Israel, joka vanhurskauden lakia on etsinyt, ei ole vanhurskauden lakia saanut. **32** Minkätähden? Ettei he sitä uskosta, mutta niinkuin lain töistä etsivät. Sillä he ovat loukanneet itsensä loukkauskiveen. **33** Niinkuin kirjoitettu on: katso, minä panen Zioniin loukkauskiven ja pahennuksen kallion, ja jokainen, joka hänen päällensä uskoo, ei pidä häpiään tuleman.

10 Veljet, minun sydämeni halu ja rukous on Jumalan tykö Israelin edestä, että he autuaaksi tulisivat. **2** Sillä minä annan heille todistuksen, että heillä on kiivaus Jumalan puoleen, mutta ei taidon jälkeen. **3** Sillä ei he ymmärrä Jumalan vanhurskautta, vaan pyytävät omaa vanhurskauttansa vahvistaa, eikä ole Jumalan vanhurskaudelle kuuliaisat: **4** Sillä Kristus

on lain loppu, jokaiselle uskovaiselle vanhurskaudeksi. **5** Sillä Moses kirjoittaa siitä vanhurskaudesta, joka laista on, että kuka ihminen ne tekee, hänen pitää niissä elämän. **6** Mutta se vanhurskaus, joka uskosta on, sanoo näin: älä sano sydämessäs: kuka tahtoo astua ylös taivaaseen? se on Kristusta tänne tuoda alas. **7** Eli kuka tahtoo astua alas syvyyteen: se on: Kristusta kuolleista jälleen tuoda? (Abyssos g12) **8** Vaan mitä hän sanoo? Se sana on juuri sinun tykönäs, nimittäin sinun suussas ja sydämessäs. Tämä on se sana uskosta, jota me saarnaamme. **9** Sillä, jos sinä suullas tunnustat Herran Jesuksen ja uskot sydämessäs, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä tulet autuaaksi; **10** Sillä sydämen uskolla me vanhurskaaksi tulemme, ja suun tunnustuksella me autuaaksi tulemme. **11** Sillä Raamattu sanoo: jokainen, joka uskoo hänen päällensä, ei pidä häpiään tuleman. **12** Ei ole yhtään eroitusta Juudalaisen ja Grekiläisen välillä; sillä yksi on kaikkein Herra, rikas kaikkein kohtaan, jotka häntä rukoilevat. **13** Sillä jokainen, joka Herran nimeä avuksensa huutaa, tulee autuaaksi. **14** Mutta kuinka he sitä avuksensa huutavat, jonka päälle ei he uskoneet? Ja kuinka he sen uskovat, josta ei he ole kuulleet? Mutta kuinka he kuulevat ilman saarnaajaa? **15** Ja kuinka he saarnaavat, ellei heitä lähetetä? Niinkuin kirjoitettu on: oi kuinka suloiset ovat niiden jalat, jotka rauhaa julistavat, niiden jotka hyvää julistavat. **16** Mutta ei he ole kaikki evankeliumille kuuliaiset; sillä Jesaias sanoo: Herra, kuka usko meidän saarnamme? **17** Niin tulee siis usko kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta. **18** Mutta minä sanon: eikö he sitä ole kuulleet? Heidän äänensä tosin on lähtenyt kaikkeen maailmaan ja heidän sanansa maailman ääriin. **19** Vaan minä sanon: eikös Israel tietänyt? Ensimmäinen Moses sanoo: minä tahdon teitä yllyttää kateuteen sen kansan kautta, joka ei minun kansani ole, ja tyhmän kansan kautta tahdon minä teitä härsyttellä. **20** Mutta Jesaias on rohkia ja sanoo: minä olen niiltä löydetty, jotka ei minua etsineet, ja olen niille ilmaantunut, jotka ei minua kysyneet. **21** Mutta Israelille hän sanoo: koko päivän olen minä käteni ojentanut tottelemattomalle ja vastahakoiselle kansalle.

11 Niin minä siis sanon: onkos Jumala kansansa hyljännyt? Pois se! sillä minä olen myös Israelilainen, Abrahamin siemenestä, Benjaminin

suvusta. **2** Ei Jumala ole kansaansa hyljännyt, jonka hän ennen on tuntenut. Ettekö te tiedä, mitä Raamattu Eliaasta sanoo? kuinka hän rukoilee Jumalaa Israelia vastaan, sanoen: **3** Herra, he ovat tappaneet sinun prophetas ja sinun alttaris kukistaneet, ja minä yksinäni jäin, ja he etsivät minunkin henkeäni. **4** Mutta mitä Jumalan vastaus sanoo hänelle? Minä olen itselleni jättänyt seitsemäntuhatta miestä, jotka ei ole Baalille polviansa taivuttaneet. **5** Niin ovat jääneet tälläkin ajalla armon valitsemisen jälkeen. **6** Mutta jos se armosta on, niin ei se ole enään töistä, sillä ei armo muutoin armo olisikaan. Mutta jos se on töistä, niin ei se silleen armo ole; muutoin ei työ enään ole työ. **7** Kuinkas siis? Jota Israel etsii, sitä ei hän ole saanut; mutta valitut sen ovat saaneet ja ne muut ovat paatuneet, **8** (Niinkuin kirjoitettu on: Jumala on antanut heille uppiniskaisen hengen, silmät, ettei he näkisi, ja korvat, ettei he kuulisi) tähän päivään asti. **9** Ja David sanoo: heidän pöytänsä tulkoon heille paulaksi, ja satimeksi, ja pahennukseksi, ja kostoksi. **10** Heidän silmänsä soetkoon, ettei he näkisi, ja taita aina heidän selkäänsä! **11** Niin minä siis sanon: ovatko he sentähden itsensä loukanneet, että heidän piti lankeeman? Pois se! vaan heidän lankeemisestansa tapahtui pakanoille autuus, että hän sais heitä kiivaaksi heidän tähtensä. **12** Mutta jos heidän lankeemisensa on maailman rikkaus ja heidän vähennöksensä on pakanain rikkaus; kuinka paljoa enemmän heidän täydellisyytensä? **13** Sillä teille pakanoille minä puhun: että minä pakanain apostoli olen, ylistän minä minun virkaani. **14** Jos minä taitaisin jollakin tavalla niitä, jotka minun lihani ovat, kiivaaksi saada ja muutamatkin heistä autuaaksi saattaa. **15** Sillä jos heidän hylkäämisensä on maailman sovinto, mitäs heidän korjaamisensa muuta on kuin elämä kuolleista? **16** Sillä jos alku on pyhä, niin on myös koko taikina, ja jos juuri on pyhä, niin ovat myös oksat. **17** Mutta jos muutamat oksista ovat murtuneet, ja sinä, joka metsä-öljypuu olit, olet niihin istutettu, ja olet öljypuun juuresta ja lihavuudesta osalliseksi tullut, **18** Niin älä ylpeile oksia vastaan; mutta jos sinä heitä vastaan ylpeilet, niin tiedä, ettei sinä juurta kannan, vaan juuri kantaa sinua. **19** Niin sanot; oksat ovat murtuneet, että minun piti siihen jälleen istutettaman. **20** Oikein: he ovat murtuneet epäuskonsa tähden, mutta sinä pysyt uskon kautta:

älä ole röyhkeä, vaan pelkää. 21 Sillä jos ei Jumala luonnollisia oksia armahtanut, katso, ei hän sinuakaan armahda. 22 Sentähden katso tässä Jumalan hyvyttä ja ankaruutta: ankaruutta niissä, jotka lankesivat, mutta hyvyttä itse sinussas, jos sinä ainoastaan hyvydessä pysyt; muutoin sinäkin leikataan pois. 23 Ja ne jälleen istutetaan, ellei he epäuskossansa pysy; sillä Jumala on voimallinen heitä jälleen istuttamaan. 24 Sillä jos sinä olet luonnollisesta metsä-öljyvuusta karsittu, ja olet vastoin luontoa hyvään öljyvuuhun istutettu, kuinka paljon enemmän ne, jotka luonnolliset ovat, omaan öljyvuuhunsa istutetaan? 25 Sillä en minä tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, tätä salaisuutta, (etteitte itsellänne ylpeiksi,) että paatumus on puollittain Israelille tullut, siihenasti kuin pakanain täydellisyys tulis. 26 Ja niin kaikki Israel pitää autuaaksi tuleman, niinkuin kirjoitettu on: se tulee Zionista, joka päästää ja jumalattoman menon Jakobista kääntää pois. 27 Ja tämä on minun liittoni heidän kanssansa, kuin minä otan pois heidän syntinsä. 28 Evankeliumin puolesta tosin ovat he viholliset teidän tähtenne; mutta valitsemisen puolesta rakastetaan heitä isäin tähden. 29 Sillä ei Jumala lahjojansa ja kutsumistansa kadu. 30 Sillä niinkuin ette tekään muinen Jumalan päälle uskoneet, mutta olette nyt laupiuden heidän epäuskonsa kautta saaneet; 31 Niin ei he ole myös nyt uskoneet sitä laupiutta, joka teille on tapahtunut, että heillekin laupius tapahtuis. 32 Sillä Jumala on kaikki epäuskon alle sulkenut, että hän kaikkia armahtais. (eiešē g1653) 33 Oi sitä Jumalan rikkauden, ja viisauden, ja tunnon syvyyttä! kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä! 34 Sillä kuka on Herran mielen tietänyt? Eli kuka on hänen neuvonantajansa ollut? 35 Eli kuka on hänelle jotakin ennen antanut, jota hänelle pitäis jälleen maksettaman. 36 Sillä hänestä ja hänen kauttansa ja hänessä ovat kaikki: hänelle olkoon kunnia ijankaikkisesti, amen! (aiōn g165)

12 Niin neuvon minä teitä, rakkaat veljet, Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, että te antaisitte teidän ruumiinne eläväksi, pyhäksi ja Jumalalle otolliseksi uhriksi, joka on teidän toimellinen jumalanpalveluksenne. 2 Ja älkää sovitkako teitä tämän maailman muodon jälkeen, vaan muuttakaat teitäne teidän mielenne uudistuksen kautta, että te koettelisitte, mikä Jumalan hyvä, otollinen ja

täydellinen tahto olis. (aiōn g165) 3 Sillä minä sanon siitä armosta, joka minulle annettu on, jokaiselle, joka teidän seassanne on, ettei yksikään itsestensä enempää pitäisi kuin hänen tulee pitää; vaan pitäkään kohtuullisesti itsestensä sen jälkeen kuin Jumala on kullekin uskon mitan jakanut. 4 Sillä niinkuin meillä on yhdessä ruumiissa monta jäsentä, mutta ei kaikilla jäsenillä ole yhtäläinen työ, 5 Niin mekin olemme monta yksi ruumis Kristuksessa, mutta keskenämme olemme me toinen toisemme jäsenet. 6 Ja meillä ovat moninaiset lahjat siitä armosta, kuin meille annettu on. Jos jollakin on prophetia, niin olkoon uskon kanssa yhteinen. 7 Jos jollakin on joku virka, niin pitäkään virastansa vaarin. Jos joku opettaa, niin ottakaan opetuksestansa vaarin. 8 Jos joku neuvoo, niin pitäkään neuvostansa vaarin. Jos joku antaa, niin antakaan yksinkertaisuudessa. Jos joku hallitsee, niin pitäkään siitä murheen. Jos joku armahtaa, niin tehkään sen ilolla, 9 Olkoon rakkaus vilpitoin. Vihatkaat pahaa ja riippukaat kiinni hyvässä. 10 Veljellinen rakkaus olkoon sydämellinen teidän keskenänne. Ennättäkään toinen toisensa kunniaa tekemässä. 11 Älkää olko hitaat töissänne. Olkaat palavat hengessä. Palvelkaat Herraa. 12 Olkaat toivossa iloiset, kärsivälliset murheessa. Olkaat alati rukouksissa. 13 Jakakaat omanne pyhain tarpeeksi. Ottakaat mielellänne huoneesen. 14 Siunatkaat vainollisianne: siunatkaat ja älkää sadatelko. 15 Iloitkaat iloisten kanssa, ja itkekää itkeväisten kanssa. 16 Olkaat keskenänne yksimieliset. Älkää itsestänne paljon pitäkö, vaan pitäkää teitäne nöyrain kaltaisena. Älkää itsiänne ylen viisaina pitäkö. 17 Älkää kellenkään pahaa pahalla kostako. Ahkeroitkaat sitä, mikä kunniallinen on kaikkein ihmisten edessä. 18 Jos mahdollinen on, niin paljo kuin teissä on, niin pitäkää rauha kaikkein ihmisten kanssa. 19 Älkää itse kostako, minun rakkaani, vaan antakaat (Jumalan) vihan siaa saada. Sillä kirjoitettu on: minun on kosto, minä tahdon kostaa, sanoo Herra. 20 Sentähden, jos vihollises isoo, niin syötä häntä, ja jos hän janoo, niin juota häntä; sillä koskas tämän teet, niin sinä tuliset hielet hänen päänsä päälle kokoot. 21 Älä anna sinuas voitettaa pahalta, vaan voita sinä paha hyvällä.

13 Jokainen olkoon esivallalle, jolla valta on, alamainen; sillä ei esivalta ole muutoin kuin

Jumalalta: ne vallat, jotka ovat, Jumalalta ne säädetyt ovat. 2 Sentähden jokainen, joka itsensä esivaltaa vastaan asettaa, se on Jumalan säätyä vastaan; mutta ne, jotka vastaan ovat, saavat tuomion päällensä. 3 Sillä ne, jotka vallan päällä ovat, ei ole hyvintekiöille, vaan pahoille pelvoksi. Ellet tahdo esivaltaa peljätä, niin tee hyvää, ja sinä saat häneltä kiitoksen. 4 Sillä hän on Jumalan palvelia sinun hyväkses. Vaan jos sinä pahaa teet, niin pelkää; sillä ei hän miekkaa hukkaan kannaa; sillä hän on Jumalan palvelia ja kostaja sille rangaistukseksi, joka pahaa tekee. 5 Sentähden tulee alamainen olla, ei ainoastaan vihan tähden, vaan myös omantunnon tähden. 6 Sillä sentähden te myös veron maksatte; sillä he ovat Jumalan palveliat, joiden senkaltaisista tulee lukua pitää. 7 Niin antakaat siis kaikille, mitä te velvolliset olette: sille vero, jolle vero tulee; sille tulli, jolle tulli tulee; sille pelko, jolle pelko tulee; sille kunnia, jolle kunnia tulee. 8 Älkää kellenkään velvolliset olko, vaan ainoastaan että te toinen toistanne rakastatte; sillä joka toista rakastaa, se on täyttännyt lain. 9 Sillä se: ei sinun pidä huorin tekemän; ei sinun pidä tappaman; ei sinun pidä varastaman; ei sinun pidä väärää todistusta sanoman; ei sinun pidä himoitsemän, ja mitä muuta käskyä on, se tähän sanaan suljetaan: sinun pitää rakastaman lähimmäistäs niinkuin itsiäs. 10 Ei rakkaus tee lähimmäiselle mitään pahaa; sentähden on rakkaus lain täyttämys. 11 Ja että me sen tiedämme, nimittäin ajan, että nyt on aika unesta nousta; sillä meidän autuutemme on nyt lähempänä kuin silloin, kuin me uskoimme. 12 Yö on kulunut ja päivä on tullut; sentähden hyljätäkääme pimeyden työt ja puukeamme meitämme valkeuden sota-aseilla. 13 Vaeltakaamme soveliaasti, niinkuin päivällä: ei ylönnyömisessä, eikä juopumisessa, ei kammioissa, eikä haureudessa, ei riidassa ja kateudessa, 14 Vaan puukeaat päällemme Herra Jesus Kristus ja älkää holhoko ruumistannen haureuteen.

14 Heikkouskoista korjatkaat, ei kampausten riidoissa. 2 Yksi kyllä uskoo saavansa kaikkinaista syödä, vaan heikko syö kaalia. 3 Joka syö, älkään sitä katsoko ylöns, joka ei syö; ja se, joka ei syö, älkään tuomitko sitä, joka syö; sillä Jumala on hänen ottanut vastaan. 4 Kuka sinä olet, joka toisen palveliaa tuomitse? Omalle isännällensä hän seisoo eli lankee. Mutta hän taidetaan ojentaa ylös; sillä Jumala on

voimallinen häntä ojentamaan. 5 Yksi eroittaa yhden päivän toisesta, toinen pitää kaikki päivät yhtäläisenä: jokainen olkoon vahva mielessänsä. 6 Joka päivää tottelee, sen hän Herralle tekee; ja joka ei päivää tottele, se myös sen Herralle tekee. Joka syö, hän syö Herralle; sillä hän kiittää Jumalaa: ja joka ei syö, se ei syö Herralle, ja kiittää Jumalaa. 7 Sillä ei yksikään meistä itsellensä elä, eikä yksikään itsellensä kuole. 8 Sillä jos me elämme niin me Herralle elämme; jos me kuolemme, niin me Herralle kuolemme. Sentähden joko me elämme tai kuolemme, niin me Herran omat olemme. 9 Sillä sentähden on myös Kristus kuollut ja noussut ylös ja jälleen eläväksi tullut, että hän olis kuolleiden ja elävien Herra. 10 Mutta miksi sinä veljes tuomitset? Eli miksi sinä veljes katsot ylöns? Sillä me asetetaan kaikki Kristuksen tuomio-istuimen eteen. 11 Sillä kirjoitettu on: niin totta kuin minä elän, sanoo Herra, minua pitää kaikki polvet kumartaman, ja kaikki kielet pitää Jumalaa tunnustaman. 12 Sentähden jokaisen meistä pitää edestänsä Jumalalle luvun tekemän. 13 Älkäämme siis tästedes toinen toistamme tuomitko, vaan tuomitkaat paremmin niin, ettei yksikään veljensä eteen pane loukkausta eli pahennusta. 14 Minä tiedän ja olen vahva Herrassa Jesuksessa, ettei mitään itsestänsä yhteistä ole, vaan joka jotakin yhteiseksi luulee, hänelle se on yhteinen. 15 Mutta jos sinun veljes sinun ruastas surulliseksi tulee, niin et sinä enään vaella rakkaudessa. Älä sitä ruallas kadota, jonka tähden Kristus on kuollut. 16 Sentähden sovittakaat niin, ettei teidän hyvyttänne laitettaisi. 17 Sillä ei Jumalan valtakunta ole ruoka ja juoma, mutta vanhurskaus, ja rauha, ja ilo Pyhässä Hengessä. 18 Sillä joka niissä Kristusta palvelee, hän on Jumalalle otollinen ja ihmisille kelvollinen. 19 Sentähden noudattakaamme niitä, mitkä rauhaan sopivat, ja sitä, mikä keskenämme parannukseksi tulee. 20 Älä ruan tähden Jumalan työtä turmele. Kaikki tosin ovat puhtaat; vaan sille ihmiselle on se paha, joka syö omantuntonsa pahennuksen kanssa. 21 Se on hyvä, ettet lihaa söisi etkä viinaa joiisi eli jotakin, josta veljes loukkaantuu, taikka pahenee, elikkä heikoksi tulee. 22 Jos sinulla on usko, niin pidä se itsessä Jumalan edessä. Autuas on, joka ei tee itsellensä omaatuntoa niissä, mitkä hän koettelee. 23 Mutta joka siitä epäilee ja kuitenkin syö, se on

kadotettu; sillä ei hän syönyt uskossa, mutta kaikki, mikä ei uskosta ole, se on synti.

15 Mutta meidän, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä, eikä itsellemme kelvata. **2** Niin jokainen meistä kelvatkoon lähimmäisensä siinä, mikä hyvä on, parannukseksi. **3** Sillä ei Kristuskaan itsellensä kelvannut, vaan niinkuin kirjoitettu on: heidän pilkkansa, jotka sinua pilkkasivat, lankesivat minun päälleni. **4** Sillä mitä ennen kirjoitettu on, se on meille opiksi kirjoitettu, että meillä kärsivällisyyden ja Raamattuihin lohdutuksen kautta toivo olis. **5** Mutta kärsivällisyyden ja lohdutuksen Jumala antakoon teille, että te keskenänne yksimieliset olisitte Jesuksen Kristuksen perään: **6** Että te yksimielisesti yhdestä suusta kiittäisitte Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää. **7** Sentähden korjatkaat toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on meitä Jumalan kunniaksi korjannut. **8** Mutta minä sanon: Jesus Kristus on ollut ympärileikkauksen palvelia Jumalan totuuden tähden, vahvistamaan sitä lupausta, joka isille tapahtunut oli. **9** Mutta että pakanat laupiuden edestä Jumalaa kiittäisivät, niinkuin kirjoitettu on: sentähden kiitän minä sinua pakanain seassa ja veisaan sinun nimelles. **10** Ja taas hän sanoo: iloitkaat pakanat hänen kansansa kanssa! **11** Ja taas: kiittäkää Herraa, kaikki pakanat, ja kaikki kansa ylistäkään häntä! **12** Ja taas sanoo Jesaias: sen pitää oleman Jessen juuren, joka on nouseva pakanoita hallitsemaan, jonka päälle pakanat toivoman pitää. **13** Mutta toivon Jumala täyttäköön teitä kaikella riemulla ja rauhalla uskossa, että teillä Pyhän Hengen voiman kautta yltäkylläinen toivo olis. **14** Mutta minä tiedän hyvästi, rakkaat veljeni, teistä, että te olette hyvyttä täynnä, kaikella tuntemisella täytetyt, että te voitte toinen toistanne neuvoa. **15** Minä olen kuitenkin puolittain rohkiasti teidän tyköne, rakkaat veljet, kirjoittanut, niinkuin muistuttain teille sen armon puolesta, joka minulle Jumalalta on annettu. **16** Että minun pitää oleman pakanain seassa Jesuksen Kristuksen palvelian, Jumalan evankeliumia uhraamassa, että pakanatkin olisivat Jumalalle otollinen uhri, Pyhän Hengen kautta pyhitetty. **17** Sentähden minulla on se, josta minä Jesuksessa Kristuksessa kerskaan, niissä mitkä Jumalan ovat. **18** Sillä en minä rohkene mitään puhua niistä, mitä ei Kristus minun kauttani vaikuttanut

pakanain kuuliaisuudeksi, sanalla ja työllä, **19** Merkkien ja ihmeiden voimalla, Jumalan Hengen väellä; niin että minä hamasta Jerusalemissa ja niissä ympäri Ilyrikkoon asti olen kaikki Kristuksen evankeliumilla täyttänyt. **20** Ja minä olen ollut ahkera evankeliumia saarnaamaan, joissa Kristuksen nimi ei mainittu ollut, etten minä muukalaisen perustuksen päälle rakentaisi; **21** Vaan niinkuin kirjoitettu on: joille ei ensinkään hänestä julistettu ollut, niiden pitää sen näkemän, ja jotka ei kuulleet ole, niiden pitää ymmärtämän. **22** Sentähden myös minä olen usein estetty teidän tyköne tulemasta. **23** Mutta nyt, ettei minulla ole näissä maakunnissa enempi sias ja minä olen jo monta vuotta halainnut teidän tyköne tulla, **24** Sentähden kuin minä Hispaniaan vaellan, niin minä tulen teidän tyköne; sillä minä toivon, että kuin minä sen kautta matkustan, niin minä saan teidät nähdä, ja niin teiltä sinne saatettaisiin; kuitenkin, että minä ennen saisin kerran minuni teistä ilahuttaa. **25** Mutta nyt minä vaellan Jerusalemiin pyhille palvelusta tekemään; **26** Sillä ne Makedoniasta ja Akajasta ovat mielellänsä Jerusalemin köyhiä pyhiä varten yhteisen avun koonneet. **27** He ovat sen mielellänsä tehneet, niinkuin he siihen heille velkapäätkin ovat; sillä jos pakanat ovat heidän hengellisestä tavarastansa osallisiksi tulleet, niin on kohtuullinen, että he myös heitä ruumiillisella tavarallansa palvelevat. **28** Kun minä siis sen asian päättänyt olen ja heille tämän hedelmän lukinnut, tahdon minä teidän kauttannen Hispaniaan palata. **29** Mutta minä tiedän, kuin minä teidän tyköne tulen, että minä tulen Kristuksen evankeliumin täydellisellä siunauksella. **30** Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta ja Hengen rakkauden kautta, että te minun kansani kilvoittelisitte rukouksissa minun edestäni Jumalan tykö: **31** Että minä Juudeassa epäuskoisista pelastettaisiin, ja että minun palvelukseni Jerusalemissa olis pyhille otollinen; **32** Että minä ilolla teidän tyköne tulisin Jumalan tahdon kautta, ja minuani ynnä teidän kanssanne virvoittaisin. **33** Mutta rauhan Jumala olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen.

16 Minä annan teidän haltuunne Pheben, meidän sisaremme, joka on Kencrean seurakunnan palveluspiika: **2** Että te häntä ottaisitte vastaan

Herrassa, niinkuin pyhain sopii. Ja olkaat hänelle kaikissa asioissa avulliset, joissa hän teitä tarvitsee; sillä hän on monelle avullinen ollut ja itse minulle. **3** Tervehtikää Priskillaa ja Akvilaa, minun auttajiani Kristuksessa Jesuksessa, **4** (Jotka ovat kaulansa minun henkeni tähden alttiiksi antaneet: joita en minä ainoasti kiitä, vaan kaikki pakanainkin seurakunnat.) **5** Niin myös sitä seurakuntaa, joka heidän huoneessansa on. Tervehtikää Epenetusta, minun rakkaintani, joka on Akajasta uutinen Kristuksessa. **6** Tervehtikää Mariaa, joka paljon vaivaa meistä näki. **7** Tervehtikää Andronikusta ja Juniaa, minun lankojani ja kanssavankejani, jotka ovat kuuluisat apostolien seassa, jotka myös olivat ennen minua Kristuksessa. **8** Tervehtikää Ampliaa, minun rakastani Herrassa. **9** Tervehtikää Urbanusta, meidän auttajaamme Kristuksessa, ja Stakya, minun rakastani. **10** Tervehtikää Apellesta, joka on koeteltu Kristuksessa. Tervehtikää Aristobulin perhettä. **11** Tervehtikää Herodionia, minun lankoani. Tervehtikää Narkissuksen perhettä, jotka ovat Herrassa. **12** Tervehtikää Tryphenaa ja Tryphosaa, jotka työtä tekevät Herrassa. Tervehtikää Persistä, minun rakastani, joka paljon työtä tehnyt on Herrassa. **13** Tervehtikää Rufusta, valittua Herrassa, ja hänen ja minun äitiäni. **14** Tervehtikää Asynkritusta ja Phlegonia, Hermasta, Patrobasta, Hermestä ja veljiä, jotka heidän kanssansa ovat. **15** Tervehtikää Philogusta ja Juliaa, Nereusta, ja hänen sisartansa, ja Olympaa, ja kaikkia pyhiä, jotka ovat heidän kanssansa. **16** Tervehtikää teitänne keskenänne pyhällä suunantamisella. Kristuksen seurakunnat tervehtivät teitä. **17** Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te kavahtaisitte eripuraisuuden ja pahenuksen matkaan saattajia sitä oppia vastaan, jonka te oppineet olette: ja välttäkää niitä. **18** Sillä ei senkaltaiset Herraa Jesusta Kristusta palvele, vaan omaa vatsaansa ja viettelevät makeilla puheillansa ja liehakoitsemisellansa yksinkertaisten sydämet. **19** Sillä teidän kuuliaisuutenne on kaikille julistettu, jonka tähden minä iloitsen teidän ylitsenne. Mutta minä tahdon, että teidän pitää hyvässä viisaat oleman ja pahuudessa yksinkertaiset. **20** Mutta rauhan Jumala on tallaava saatanan pian teidän jalkainne alle. Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne! Amen. **21** Teitä tervehtivät

Timoteus, minun auttajani, ja Lukius, ja Jason ja Sosipater, minun lankoni. **22** Minä Tertius, joka tämän lähetykskirjan kirjoitin, tervehdin teitä Herrassa. **23** Teitä tervehtii Gajus, minun ja kaiken seurakunnan holhoja. Teitä tervehtii Erastus, kaupungin rahanhaltia, ja Kvartus veli. **24** Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne! Amen. **25** Mutta hänelle, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jesuksen Kristuksen saarnan jälkeen, sen salaisuuden ilmestyksen jälkeen, joka ijäisiin aikoihin on salattu ollut, (aiōnios g166) **26** Mutta nyt ilmoitettu ja tiettäväksi tehty prophetain Raamattuina kautta, ijankaikkisen Jumalan käskyn jälkeen, uskon kuuliaisuudeksi kaikkein pakanain seassa: (aiōnios g166) **27** Jumalalle, joka yksinänsä viisas on, olkoon kunnia Jesuksen Kristuksen kautta ijankaikkisesti! Amen! (aiōn g165)

1 Korinttilaisille

1 Paavali, kutsuttu Jesuksen Kristuksen apostoliksi Jumalan tahdon kautta, ja Sostenes veli, **2** Sille Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, pyhitetyille Kristuksessa Jesuksessa, kutsutuille pyhille ynnä kaikkein niiden kanssa, jotka meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeä avuksensa huutavat, jokaisessa heidän ja meidän siassamme. **3** Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta. **4** Minä kiitän Jumalaani aina teidän tähtenne, sen Jumalan armon edestä, joka teille Jesuksessa Kristuksessa annettu on: **5** Että te olette kaikissa rikkaaksi tehdyt hänessä, kaikessa opissa ja kaikessa tuntemisessa. **6** Sillä todistus Kristuksesta on teissä vahvistettu, **7** Niin ettei teiltä jossakussa lahjassa mitään puutu, jotka odotatte meidän Herran Jesuksen Kristuksen ilmoitusta, **8** Joka myös teitä loppuun asti vahvistaa, että te olisitte nuhteettomat meidän Herran Jesuksen Kristuksen päivänä. **9** Sillä Jumala on uskollinen, jonka kautta te kutsutut olette hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen, meidän Herramme yhteyteen. **10** Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimen kautta, että te kaikki yhdenkaltaisen puheen pitäisitte, ja ettei teidän seassanne eriseuroja olisi, vaan olkaat sovitetut yhdessä mielessä ja yhdessä neuvossa. **11** Sillä minun korvilleni on tullut teistä, rakkaat veljet, Kloen perheen kautta, että riidat ovat teillä keskenänne. **12** Niin minä sanon sitä, että kukin teistä sanoo: minä olen Paavalin, minä olen Apollon, minä Kephaan, minä Kristuksen. **13** Lieneekö Kristus jaettu, vai onko Paavali teidän edestänne ristiinnaulittu? eli oletteko te Paavalin nimeen kastetut? **14** Minä kiitän Jumalaa, etten minä ole yhtään teistä kastanut, vaan Krispuksen ja Gajuksen: **15** Ettei kenkään saa sanoa, että minä minun nimeeni ketään kastin. **16** Minä kastin myös Stephanaan perheen; sitte en minä tiedä, jos minä jonkun muun kastanut olen. **17** Sillä ei Kristus minua lähettänyt kastamaan, vaan evankeliumia saarnaamaan, ei sanan viisaudella, ettei Kristuksen risti turhaan menisi. **18** Sillä se puhe rististä on niille hulluus, jotka kadotetaan; mutta meille, jotka autuaaksi tulemme, on se Jumalan voima. **19** Sillä kirjoitettu on: minä kadotan viisasten viisauden, ja ymmärtäväisten

ymmärryksen minä hylkään. **20** Kussas on viisas? kussas on kirjanoppinut? kussas tämän maailman hulluudeksi tehnyt? (aiön g165) **21** Sillä että Jumalan viisaudessa ei maailma tuntenut Jumalaa viisauden kautta, niin kelpasi Jumalalle tyhmän saarnan kautta niitä vapahtaa, jotka sen uskovat, **22** Sentähden että Juudalaiset merkkiä anovat ja Grekiläiset viisautta etsivät; **23** Mutta me saarnaamme ristiinnaulitun Kristuksen Juudalaisille pahenukseksi ja Grekiläisille hulluudeksi. **24** Mutta kutsutuille sekä Juudalaisille että Grekiläisille saarnaamme me Kristuksen Jumalan voimaksi ja Jumalan viisaudeksi. **25** Sillä Jumalan hulluus on viisaampi kuin ihmiset, ja Jumalan heikkous on väkevämpi kuin ihmiset. **26** Te näette, rakkaat veljet, teidän kutsumisenne, ettei monta lihallista viisasta, ei monta voimallista, ei myös monta suuresta suvusta, **27** Vaan ne, jotka maailman edessä hullut ovat, on Jumala valinnut, että hän viisaat häpiään saattais; ja ne, jotka heikot ovat maailman edessä, on Jumala valinnut, että hän väkevät häpiään saattais; **28** Ja ne alimmaisesta suvusta ja ylönkatsotut maailmassa on Jumala valinnut, ja ne, jotka ei mitään ole, että hän ne, jotka jotakin ovat, turhaksi tekis; **29** Ettei hänen edessänsä yksikään liha kerskaisi. **30** Mutta te olette hänestä Kristuksessa Jesuksessa, joka meille on Jumalalta tehty viisaudeksi, ja vanhurskaudeksi, ja pyhitykseksi ja lunastukseksi: **31** Että niinkuin kirjoitettu on: joka itsiänsä kerskaa, hän kerskatkaan itsiänsä Herrassa.

2 Ja, rakkaat veljet, kuin minä teidän tykönnö tulin, en minä tullut korkeilla sanoilla enkä syvällä viisaudella ilmoittamaan teille Jumalan todistusta. **2** Sillä en minä itsiäni pitänyt teidän seassanne mitäkään tietämäni, vaan ainoasti Jesuksen Kristuksen ja sen ristiinnaulitun. **3** Ja minä olin teidän kanssanne heikkoudessa, ja pelvossa, ja suuressa vapistuksessa. **4** Ja minun puheeni ja saarnani ei ollut kaunistetuissa sanoissa ihmisten viisauden jälkeen, mutta hengen ja voiman osoituksessa, **5** Ettei teidän uskonne olisi ihmisten viisaudessa, vaan Jumalan voimassa. **6** Mutta me puhumme siitä viisaudesta, joka on täydellisten tykönnö, ei tämän maailman viisaudesta, eikä tämän maailman päämiesten, jotka hukkuvat. (aiön g165) **7** Vaan me puhumme siitä salatusta Jumalan viisaudesta, jonka Jumala on ennen maailman alkua

säätänyt meidän kunniaksemme, (aiōn g165) **8** Jota ei yksikään tämän maailman päämiehistä tuntenut; sillä jos he olisivat tunteneet, niin ei he olisi kunnian Herraa ristiinnaulinneet. (aiōn g165) **9** Vaan niinkuin kirjoitettu on: joita ei silmä ole nähnyt, eikä korva ole kuullut, ja ei ihmisen sydämeen ole astunut, joita Jumala on niille valmistanut, jotka häntä rakastavat. **10** Mutta meille on Jumala sen ilmoittanut Henkensä kautta; sillä Henki kaikki tutkistelee, Jumalan syvyydetkin. **11** Sillä kuka ihminen tietää, mitä ihmisessä on, vaan ihmisen henki, joka hänessä on? Niin myös ei yksikään tiedä, mitä Jumalassa on, vaan Jumalan Henki. **12** Mutta emme ole saaneet tämän maailman henkeä, vaan sen Hengen, joka Jumalasta on, että me tietäisimme, mitä meille Jumalalta annettu on, **13** Jota me myös puhumme, ei niillä sanoilla, joita inhimillinen viisautta opettaa, vaan niillä, joita Pyhä Henki opettaa, ja me tuomitsemme hengelliset asiat hengellisesti. **14** Mutta ei luonnollinen ihminen ymmärrä niitä, mitkä Jumalan Hengen ovat; sillä ne ovat hänelle hulluus, ja ei taida käsittää, sillä ne hengellisesti tuomitaan. **15** Mutta hengellinen tuomitsee tosin kaikkia, vaan ei hän keltäkään tuomita. **16** Sillä kuka on tietänyt Herran mielen, joka tahtoo hänelle neuvoa antaa? Mutta meillä on Kristuksen mieli.

3 Ja, rakkaat veljet! en minä taitanut teille puhua niinkuin hengellisille, vaan niinkuin lihallisille, niinkuin lapsille Kristuksessa. **2** Rieskaa minä olen teille juoda antanut, ja en ruokaa; sillä ette sitä vielä voineet, ja ette vielä nytkään voi. **3** Sillä te olette vielä lihalliset, sillä niinkauvan kuin teidän seassanne kateus ja riita ja eripuraisuus on, ettekö te ole lihalliset ja vaella ihmisten tavan jälkeen? **4** Sillä koska joku sanoo: minä olen Paavalin, ja toinen: minä Apollon: ettekö te siis ole lihalliset? **5** Mitäs Paavali on ja mikä Apollo muuta kuin palveliat, joiden kautta te olette uskoneet, ja niinkuin Jumala kullekin antanut on? **6** Minä olen istuttanut, Apollo on kastanut mutta Jumala on kasvun antanut. **7** Niin ei se mitään ole, joka istuttaa, eikä se, joka kastaa, vaan Jumala, joka kasvun on antaa. **8** Mutta se, joka istuttaa, ja se, joka kastaa, ovat yhtä: kumpikin saa palkkansa työnsä jälkeen. **9** Sillä me olemme Jumalan apulaiset: te olette Jumalan pelto ja Jumalan rakennus. **10** Sen Jumalan armon jälkeen, joka minulle annettu on, olen minä perustuksen laskenut, niinkuin taitava rakentaja,

vaan toinen sen päälle rakentaa; mutta katsokaan jokainen, kuinka hän sen päälle rakentaa. **11** Sillä muuta perustusta, ei taida yksikään panna, vaan sen, joka pantu on, joka on Jesus Kristus. **12** Jos nyt joku rakentaa tämän perustuksen päälle kultaa, hopiaa, kalliita kiviä, puita, heiniä, olkia: **13** Jokainen teko tulee julkiseksi; sillä se päivä sen on selittävä, joka tulessa ilmaantuu: ja minkäkaltainen kunkin teko on, sen tuli koettelee. **14** Jos jonkun teko pysyy, jonka hän sen päälle rakentanut on, niin hän saa palkan: **15** Jos jonkun teko palaa, niin hän saa vahingon; mutta hän tulee itse autuaaksi, kuitenkin niinkuin tulen kautta. **16** Ettekö te tiedä teitänne Jumalan templiiksi, ja että Jumalan Henki asuu teissä? **17** Jos joku Jumalan templin turmelee, sen Jumala turmelee; sillä Jumalan templi on pyhä, niinkuin tekin olette. **18** Älkään kenkään itseänsä pettävä: jos joku teistä luulee itsensä viisaaksi tässä maailmassa, se tulkoon tyhmäksi, että hän viisaaksi tulis. (aiōn g165) **19** Sillä tämän maailman viisautta on hulluus Jumalan tykönä. Sillä kirjoitettu on: hän käsittää taitavat heidän kavaluudessaansa, **20** Ja taas: Herra tietää viisasten ajatukset, että ne turhat ovat. **21** Sentähden älkään yksikään ihmisistä kerskatko; sillä kaikki ovat teidän omanne: **22** Joko se olis Paavali eli Apollo, eli Kephas, taikka maailma, eli elämä, eli kuolema, taikka nykyiset eli tulevaiset: kaikki ovat teidän, **23** Mutta te olette Kristuksen, vaan Kristus on Jumalan.

4 Jokainen pitäköön meitä Kristuksen palvelioina ja Jumalan salaisuuden huoneenhaltioina. **2** Mutta ainoastaan se huoneenhaltiain seassa etsitään, että joku uskolliseksi löydetäisiin. **3** Mutta vähän minä sitä tottelen, että minä teiltä tuomitaan eli inhimilliseltä päivältä: ja en minä itsekään tuomitse minunani; **4** Sillä en minä tiedä mitään kanssani; mutta en minä sentähden vanhurskautettu ole, vaan Herra on se, joka minun tuomitsee. **5** Sentähden älkää tuomitko ennen aikaa, siihenasti kuin Herra tulee, joka nekin valkeuteen saattaa, mitkä pimeydessä peitetyt ovat, ja ilmoittaa sydänten aivoitukset: ja silloin kukin saa kunnian Jumalalta. **6** Mutta näitä, rakkaat veljet, olen minä minustani ja Apollosta ulostoitannut teidän tähtenne, että te meistä oppisitte, ettei kenkään enempää itsestänsä ajattelisi kuin kirjoitettu on, ettei yksikään teistä toistansa vastaan pidä jonkun tähden itsiänsä paisuttaman. **7** Sillä kuka sinun eroittaa?

Taikka mitä sinulla on, jota et sinä ole saanut? Jos siitä siis saanut olet, mitäs kerskaat niinkuin et sinä saanut olisi? **8** Jo te olette ravitut, jo te olette rikastuneet, ilman meitä te vallitsette: ja oi jospa te tosin vallitsisitte, että mekin teidän kanssanne vallitsisimme! **9** Sillä minä luulen, että Jumala on meitä apostoleita viimeisiksi asettanut, niinkuin surmattaviksi; sillä me olemme maailmalle, ja enkeleille, ja ihmisille ihmeeksi tulleet. **10** Me olemme tomppelit Kristuksen tähden, mutta te toimelliset Kristuksessa: me heikot, mutta te väkevät: te kunnialliset, mutta me katsotut ylön. **11** Hamaan tähän hetkeen asti kärsimme me nälkää ja janoa, ja olemme alasti, ja meitä lyödään korvalle ja ei meillä ole vahvaa asuinsiaa: **12** Ja me näemme vaivaa, työtä tehden omilla käsillämme. Kuin meitä soimataan, niin me hyvästi lausumme: kuin meitä vainotaan, niin me kärsimme. **13** Kuin meitä pilkataan, niin me rukoilemme: me olemme tulleet niinkuin maailman tunkioksi ja kaikkein saastaisuudeksi tähän päivään asti. **14** En minä näitä kirjoita häväistäkseni teitä, vaan minä neuvon teitä niinkuin rakkaita lapsiani. **15** Sillä ehkä teillä olis kymmenentuhatta opettajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä olen teitä Kristuksessa Jesuksessa siittänyt evankeliumin kautta. **16** Sentähden neuvon minä teitä, olkaat minun tavoittajani. **17** Sentähden lähetin minä teille Timoteuksen, joka on minun rakas ja uskollinen poikani Herrassa, jonka pitää muistuttaman teille minun tieni, jotka ovat Kristuksessa, niinkuin minä joka paikassa kaikissa seurakunnissa opetan. **18** Mutta muutamat ovat teistä paisuneet, niinkuin en minä teidän tykönne tuleva oliskaan. **19** Mutta ennen paljoa aikaa tulen minä teidän tykönne, jos Herra tahtoo, ja tahdon tietää, ei paisuneitten sanojen, vaan voimaa. **20** Sillä Jumalan valtakunta ei ole puheessa, vaan voimassa. **21** Kumman te tahdotte: että minä tulen vitsalla teidän tykönne, taikka rakkaudella ja hengen siveydellä?

5 Täydellisesti kuuluu teidän seassanne huuruus, ja senkaltainen huuruus, josta ei pakanatkaan sanoa tiedä, niin että joku isänsä emäntää pitää. **2** Ja te olette paisuneet, ja miksi ette enemmän murehtineet, että se, joka senkaltaisen työn tehnyt on, teidän seastanne otettaisiin pois. **3** Mutta minä tosin, joka niinkuin ruumiin puolesta poissa ollen, kuitenkin hengessä tykönä ollen, olen jo niinkuin tykönä oleva

sen tuominut, että hän, joka sen niin tehnyt on, **4** Meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen, teidän kokoontulemisessanne, ynnä minun henkeni kanssa, meidän Herran Jesuksen Kristuksen voimalla, **5** Annetaan saatanan haltuun lihan kadotukseksi, että henki autuaaksi tulis Herran Jesuksen päivänä. **6** Ei ole teidän kerskauksenne hyvä: ettekö te tiedä, että vähä hapatus kaiken taikinän hapattaa? **7** Sentähden peratkaat se vanha taikina, että te olisitte uusi taikina, niinkuin te happamattomat olette; sillä meidän pääsiäislampaamme on meidän edestämme uhrattu, joka on Kristus. **8** Sentähden pitäkäämme juhlaa, ei vanhassa hapatuksessa, eikä pahuuden ja vääryyden hapatuksessa, vaan vakuuden ja totuuden happamattomassa taikinassa. **9** Minä olen teille lähetyskirjassa kirjoittanut, ettei teidän pitäisi sekaantuman huorintekiäin kanssa. **10** Ja ei kaiketi tämän maailman huorintekiäin kanssa, eli ahneitten, eli raateliain, eli epäjumalain palveliain; sillä niin tulis teidän maailmasta paeta pois. **11** Mutta nyt minä olen kirjoittanut, ettei teidän pidä heihin sekaantuman, jos joku, joka veljeksi kutsutaan, olis huorintekiä, taikka ahne, eli epäjumalain palvelia, taikka pilkkaaja, eli juomari, taikka raatelia; älkääät senkaltaisen kanssa syökö; **12** Sillä mitä minun tulee tuomita niitä, jotka ulkona ovat? Ettekö te niitä tuomitse, jotka sisällä ovat? **13** Mutta Jumala ne tuomitsee, jotka ulkona ovat. Ajakaat itsekin paha pois tyköänne.

6 Miksi joku teistä, jolla on toisen kanssa jotakin asiaa, rohkenee riidellä vääriin ja ei pyhään edestä? **2** Ettekö te tiedä, että pyhät pitää maailmaa tuomitseman? Ja jos maailma pitää teidän kauttanne tuomitseman, ettekö siis te kelpaa pienempiä asioita tuomitsemaan? **3** Ettekö te tiedä, että meidän pitää enkeleitäkin tuomitseman? kuinka siis ei ajallisia asioita? **4** Kuin siis teillä on jotakuta asiaa ajallisesta hyvydestä, niin te otatte ne, jotka seurakunnassa ovat katsotut ylön, ja asetatte tuomariksi. **5** Teille minä sanon näitä häpiäksi: eikö niin yhtään viisasta ole teidän seassanne, joka taitais tuomita veljiensä välillä? **6** Vaan veli riitelee veljensä kanssa, ja sittenkin uskottoman edessä. **7** Niin on siis kaiketi vika teidän seassanne, että te toinen toisenne kanssa käyttte oikeuden eteen. Miksi ette paremmin vääryyttä kärsi? miksi ette ennen suo teitänne vahingoittaa? **8** Vaan te itse vääryyden ja vahingon teette, ja semminkin teidän

veljillenne. 9 Ettekö te tiedä, ettei väärät pidä Jumalan valtakuntaa perimän? Älkäätkä eksykö; ei huorintekiäin, eikä epäjumalten palvelijain, eikä salavuoteisten, eikä pehmiäin, eikä miesten kanssa makaajain, 10 Eikä varasten, eikä ahnetten, eikä juomarien, eikä pilkkaajain eikä raatelian pidä Jumalan valtakuntaa perimän. 11 Ja senkaltaiset te muutamat olitte; mutta te olette pestyt, te olette pyhityt, te olette vanhurskaaksi tulleet Herran Jesuksen nimen kautta ja meidän Jumalamme hengen kautta. 12 Kaikissa on minulla valta, vaan ei kaikki ole hyväksi: kaikissa on minulla valta, mutta en minä kenenkään alamainen ole. 13 Ruoka on vatsalle sääty ja vatsa rualle; mutta Jumala on tämän ja sen hukuttava. Ei ruumis ole sääty huoruuteen, vaan Herralle, ja Herra ruumiille. 14 Mutta Jumala on Herran herättänyt, niin hän on myös meitäkin voimallansa herättävä. 15 Ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne ovat Kristuksen jäsenet? Pitäiskö siis minun Kristuksen jäsenet ottaman ja porton jäseniksi tekemän? Pois se! 16 Taikka ettekö te tiedä, että se, joka porttoon ryhtyy, hän on yksi ruumis sen kanssa? Sillä he tulevat, sanoo hän, kaksi yhdeksi lihaksi. 17 Mutta joka Herraan ryhtyy, se on yksi henki hänen kanssansa. 18 Välttäkäätkä huoruutta. Kaikki synnit, joita ihminen tekee, ovat ulkona ruumiista; vaan joka huorin tekee, tekee syntiä omassa ruumiissansa. 19 Vai ettekö te tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen templi, joka teissä on, jonka te Jumalalta saitte, ja ettepä te ole teidän omanne? 20 Sillä te olette kalliisti ostetut; kunnioittakaa siis Jumalaa teidän ruumiissanne ja teidän hengessänne, jotka Jumalan ovat.

7 Mutta niistä, joita te minulle kirjoititte, hyvä on miehelle, ettei hän vaimoon ryhdy. 2 Mutta huoruuden tähden pitääköön kukin oman vaimonsa, ja jokainen pitääköön oman miehensä. 3 Mies antakoon vaimolle velvollisen mieluosion, niin myös vaimo miehelle. 4 Ei ole vaimolla valtaa omalle ruumiillensa, vaan miehellä: ei myös miehellä ole valtaa ruumiillensa, vaan vaimolla. 5 Älkäätkä toinen toistanne vältkö, jollei se ole molempain suosiosta hetkeksi, että teillä jouto olis paastota ja rukoilla: ja tulkaat jälleen yhteen, ettei saatana teitä kiusaisi teidän himonne hillimättömyyden puolesta. 6 Mutta sen sanon minä teille suomisen ja ei käskyn jälkeen. 7

Sillä minä tahtoisin, että kaikki ihmiset niin olisivat kuin minäkin olen; mutta jokaisella on oma lahja Jumalalta, yhdellä niin ja toisella näin. 8 Vaan minä sanon naimattomille ja leskille: se on heille hyvä, jos he ovat niinkuin minäkin. 9 Vaan ellei he voi itsiänsä pidättää, niin naikaan; sillä parempi on naida kuin palaa. 10 Mutta naineelle käsken, en minä, vaan Herra, ettei vaimon pidä miehestänsä eriyvän. 11 Mutta jos hän eriyä, niin olkoon naimatta taikka sopikaan miehensä kanssa, ja älköön mies hyljätkö vaimoansa. 12 Vaan muille sanon minä ja ei Herra: jos jollakin veljellä on uskotoin vaimo, ja se mielistyy hänen kanssansa asumaan, älköön sitä itsestäänsä eroittako. 13 Ja jos jollakin vaimolla on uskotoin mies, ja hän tahtoo sen kanssa asua, älköön häntä itsestäänsä eroittako. 14 Sillä uskotoin mies on vaimonsa kautta pyhitetty, ja uskotoin vaimo on pyhitetty miehensä kautta: Muutoin olisivat teidän lapsenne saastaiset, vaan nyt ne ovat pyhitetyt. 15 Mutta jos uskotoin itsensä eroittaa, niin olkoot eroitetut. Eipä veli taikka sisar ole sidottu orjuuteen senmuotoisissa menoissa; mutta rauhassa on Jumala meitä kutsunut. 16 Sillä kuinkas tiedät, vaimo, jos sinä miehes taidat autuaaksi saattaa? Eli sinä mies, kuinkas tiedät, jos sinä taidat vaimos autuaaksi saattaa? 17 Kuitenkin niinkuin Jumala kullekin on jakanut: jokainen niin vaeltakaan, kuin Herra on hänen kutsunut: ja niin minäkin kaikissa seurakunnissa säädän. 18 Jos joku ympärileikattu on kutsuttu, älkään se esinahkaa pyytäkö: jos joku on esinahasta kutsuttu, älkään se antako itsiänsä ympärileikata. 19 Ympärileikkaus ei ole mitään, eikä esinahka mitään ole, vaan Jumalan käskyn pitämys. 20 Jokainen pysyköön siinä kutsumisessa, johonka hän kutsuttu on. 21 Jos sinä olet orjaksi kutsuttu, älä sitä murehdi: kuitenkin jos sinä taidat vapaaksi tulla, miin nautitse sitä paremmin. 22 Sillä joka orjaksi on Herrassa kutsuttu, se on Herran vapaa: niin myös joka vapaaksi on kutsuttu, hän on Kristuksen orja. 23 Te olette kalliisti ostetut! älkäätkä ihmisten orjat olko! 24 Itsekukin, rakkaat veljet, jossa hän kutsuttu on, olkaan siinä Jumalan tykönä. 25 Mutta neitseistä ei ole minulla Herran käskyä; kuitenkin sanon minä minun neuvoni niinkuin laupiuden saanut Herralta uskollisena ollakseni. 26 Minä luulen siis sen hyväksi, nykyisen tuskan tähden, että ihmisen on niin hyvä olla. 27 Jos sinä olet vaimoon sidottu, älä pyydä

eroa; jos sinä olet vaimoton, niin älä pyydä vaimoa. **28** Mutta jos sinä myös olet nainut, et sinä syntiä tehnyt, ja jos neitsy huoli, ei hänkään syntiä tehnyt. Kuitenkin senkaltaiset saavat vaivan ruumiisensa. Mutta minä säästäisin mielelläni teitä. **29** Mutta sen minä sanon, rakkaat veljet, aika on lyhetty. Mitä enempi? Joilla vaimot ovat, olkaan niinkuin ei heillä olisikaan, **30** Ja jotka itkevät, niinkuin ei he itkisikään: ja jotka iloitsevat, niinkuin ei iloitsisikaan: ja jotka ostavat, niinkuin ei nautitsisikaan; **31** Ja jotka tätä maailmaa viljelevät, ettei he sitä väärin käyttäisi; sillä tämän maailman meno on menevä. **32** Mutta minä tahtoisin, että te ilman murhetta olisitte: naimatoin tottelee niitä, jotka Herran ovat, kuinka hänen pitää Herralle kelpaaman. **33** Mutta joka nai, hän suree maailmallisista, kuinka hän emännällensä kelpais. **34** Nämät ovat erotetut, vaimo ja neitsy, joka ei naitu ole, se murehtii niitä, jotka Herran ovat, että hän pyhä olis sekä ruumiilla että hengellä; mutta se, joka naitu on, murehtii maailmallisista, kuinka hänen pitää miehellensä kelpaaman. **35** Mutta senkaltaista sanon minä teidän tarpeeksenne: ei, että minä paulan teidän päällenne heittäisin, vaan että te soveliaasti ja hyvin Herrassa riippuisitte, ilman eroittamatta. **36** Mutta jos joku luulee, ettei se sovi hänen neitseellensä, sittekuin hän jo naitavissa on, eikä saa toisin olla, niin tehkään, mitä hän tahtoo, ei hän syntiä tee; sallikaan hänen huolla. **37** Mutta joka seisoo vahvana sydämessänsä ja ei ole vaadittu, vaan hänellä on oma ehtonsa ja päättää sen sydämessänsä, että hän tahtoo neitseensä pitää, se tekee hyvin. **38** Sentähden joka naittaa, se tekee hyvin; mutta joka ei naita, hän tekee paremmin. **39** Vaimo on sidottu lakiin, niinkauvan kuin hänen miehensä elää; vaan kuin hänen miehensä kuollut on, niin hän on vapaa toiselle huolemaan, kelle hän tahtoo; ainoasti että se Herrassa tapahtuu. **40** Vaan hän on autuaampi, minun luullakseni, jos hän sillänsä pysyy; sillä minä luulen, että minullakin on Jumalan Henki.

8 Epäjumalain uhreista me tiedämme, että kaikilla meillä on tieto. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa. **2** Mutta jos joku luulee jotakin tietävänsä, ei hän vielä mitään tiedä, kuin hänen tulis tietää. **3** Mutta jos joku Jumalaa rakastaa, se on tuttu häneltä. **4** Niin me nyt tiedämme siitä ruasta, joka epäjumalille uhrataan, ettei yhtään epäjumalaa

maailmassa olekaan, ja ettei yhtään muuta Jumalaa ole kuin yksi; **5** Ja vaikka muutamat ovat, jotka jumaliksi kutsutaan, olkoon se taivaassa eli maan päällä, (niinkuin monta jumalaa ja monta herraa on:) **6** Niin on kuitenkin meillä yksi Jumala, Isä, josta kaikki ovat, ja me hänessä, ja yksi Herra Jesus Kristus, jonka kautta kaikki ovat, ja me hänen kauttansa. **7** Mutta ei jokaisella ole tietoa; sillä muutamat tekevät itsellensä omantunnon epäjumalista ja syövät niinkuin epäjumalille uhrattua, ja että heidän omatuntonsa on heikko, niin se saastutetaan. **8** Mutta ei ruoka meitä saata otolliseksi Jumalan edessä; jos me syömmme, emme siitä rikkaammaksi tule; ellemmme taas syö, emmepä me sentähden köyhemmäksi tule. **9** Vaan katsokaat, ettei tämä teidän vapautenne tulisi heikoille pahenukseksi; **10** Sillä jos joku näkee sinun, jolla tieto on, atrioitsevan epäjumalain huoneissa, eikö siitä omatunto, joka heikko on, yllytetä epäjumalain uhria syömään? **11** Ja niin sinun tietos kautta sinun veljes hukkaantuu, joka heikko on, jonka tähden Kristus on kuollut. **12** Mutta kuin te niin syntiä teette veljiänne vastaan ja särjette heidän heikon omantuntonsa, niin te Kristusta vastaan syntiä teette. **13** Sentähden jos ruoka minun veljeni pahentais, niin en minä ikänäni söisi lihaa, etten minä veljeäni pahentaisi. (aiön g165)

9 Enkö minä ole apostoli? Enkö minä vapaa ole? Enkö minä meidän Herraa Jesusta Kristusta nähnyt? Ettekö te ole minun työni Herrassa? **2** Ellen minä ole muille apostoli, niin minä tosin teille olen; sillä te olette minun apostolivirkani sinetti Herrassa. **3** Niille, jotka minulta kysyvät, on tämä minun edesvastaukseni: **4** Eikö meillä ole valta syödä ja juoda? **5** Eikö meillä ole valta sisarta vaimona kanssamme ympäri viedä, niinkuin muillakin apostoleilla, ja Herran veljillä, ja Kephaalla? **6** Eli minullako yksin ja Barnabaalla ei ole valtaa olla työtä tekemättä? **7** Kuka sotii koskaan omalla kulutuksellansa? Kuka istuttaa viinatarhan ja ei syö sen hedelmästä? Eli kuka karjaa kaitsee ja ei syö karjan rieskasta? **8** Puhunenko minä näitä ihmisten tavalla? Eikö myös laki sitä sano? **9** Sillä Moseksen laissa on kirjoitettu: Ei sinun pidä sitoman kiinni riittä tappavan härjän suuta. Sureneeko Jumala härkiä? **10** Taikka, eikö hän sitä kaiketi meidän tähtemme sano? sillä meidän tähtemme on se kirjoitettu: että se joka kyntää, hänen pitää toivossa kyntämän, ja joka riittä tappaa, hänen pitää toivossa riittä tappaman,

että hän toivostansa osalliseksi tulis. **11** Jos me olemme teille hengellisiä kylväneet; paljoko se on, jos me teidän ruumiillisianne niitämme? **12** Jos muut ovat tässä vallassa osalliset teidän tykönänne, miksi emme siis paljoo enemmin? mutta emmepä me ole sitä valtaa pitäneet, vaan me kärsimme kaikkinaisia, ettemme Kristuksen evankeliumille mitään estettä tekisi. **13** Ettekö te tiedä, että ne, jotka uhraavat, ne syövät uhrista, ja ne, jotka altaria valmistavat, ne alttarista osalliseksi tulevat? **14** Niin on myös Herra säätänyt, että ne, jotka evankeliumia ilmoittavat, pitää evankeliumista elatuksensa saaman. **15** Mutta en minä ole kuitenkaan mitään näistä tehnyt. Vaan en minä sentähden sitä kirjoita, että niin pitäis minun kanssani tapahtuman. Parempi olis minun kuolla kuin että joku minun kerskaamiseni tyhjäksi tekis. **16** Mutta että minä evankeliumia saarnaan, niin ei minun tarvitse siitä öykätä; sillä minun tulee se tehdä. Voi minua, ellen minä evankeliumia ilmoita! **17** Sillä jos minä sen mielelläni teen, niin minulla on palkka; mutta jos minä ylönmielin sen teen, niin on se virka kuitenkin minulle uskottu. **18** Mitäs siis minun palkkani on? että minä Kristuksen evankeliumia saarnaan, ja teen sen ilman vapauttani evankeliumissa. **19** Sillä ehkä minä olen vapaa jokaisesta, niin minä olen kuitenkin minuni tehnyt jokaisen palveliaksi, että minä sitä usiammat voittaisin. **20** Ja olen Juudalaisille tehty niinkuin Juudalainen, että minä Juudalaiset voittaisin; niille jotka lain alla ovat, niinkuin lain alainen, että minä ne, jotka lain alla ovat, voittaisin; **21** Niille jotka ilman lakia ovat, niinkuin minä ilman lakia olisin, (vaikka en minä ilman lakia Jumalan edessä ole, vaan olen Kristuksen laissa,) että minä ne, jotka ilman lakia ovat, voittaisin; **22** Heikoille olen minä tehty niinkuin heikko, että minä heikot voittaisin. Minä olen kaikille tehty kaikiksi, että minä kaiketi muutamat autuaaksi saattaisin. **23** Mutta sen minä teen evankeliumin tähden, että minä siitä osalliseksi tulisin. **24** Ettekö te tiedä, että ne, jotka kiistassa juoksevat, kaikki tosin he juoksevat, vaan yksi palkan ennättää? Juoskaat siis niin, että te käsittäisitte. **25** Mutta jokainen joka kilvoittelee, kaikista hän itsensä pitää pois. Ne tosin sitä varten, että he katoovaisen kruunun saisivat; mutta me katoomattoman. **26** Mutta en minä niin juokse kuin tietämättömän puoleen, ja minä kilvoittelen, ei niinkuin tuulta pieksäin. **27** Vaan

minä kuritan ruumistani ja painan sitä alas, etten minä, joka muille saarnaan, itse hyljättäväksi tulisi.

10 Mutta en minä tahdo sitä teiltä, rakkaat veljet, salata, että meidän isämme ovat kaikki pilven alla olleet ja kaikki meren lävitse vaeltaneet, **2** Ja kaikki Mosekseen kastetut pilvessä ja meressä. **3** Ja ovat kaikki yhtäläistä hengellistä ruokaa syöneet, **4** Ja kaikki yhtäläistä hengellistä juomaa juoneet; sillä he joivat siitä hengellisestä kalliosta, joka heitä seurasi; mutta se kallio oli Kristus. **5** Mutta ei heistä monta olleet Jumalalle otolliset; sillä he maahan lyötiin korvessa. **6** Mutta nämä olivat meille esikuvaksi, ettemme pahaa himoitsisi, niinkuin he himoitsivat. **7** Älkääät siis olko epäjumalain palveliat, niinkuin muutamat heistä, niinkuin kirjoitettu on: kansa istui syömään ja juomaan, ja nousi mässämään. **8** Älkäämme huorin tehkö, niinkuin muutamat heistä itsensä huoruudella saastuttivat ja lankesivat yhtenä päivänä kolmekolmattakymmentä tuhatta. **9** Älkäämme Kristusta kiusatko, niinkuin myös muutamat heistä kiusasivat ja surmattiin kärmeiltä. **10** Älkääät napisko, niinkuin muutamat heistä napsivat ja hukattiin kadottajalta. **11** Mutta kaikki nämä tulivat heidän kohtaansa esikuvaksi; vaan se on kirjoitettu meille karttamiseksi, joidenka päälle maailman loput tulleet ovat. (aiön g165) **12** Sentähden joka luulee seisovansa, katsokaan, ettei hän lankee. **13** Eipä yksikään kiusaus ole teitä käsittänyt, vaan inhimillinen; mutta Jumala on uskollinen, joka ei salli teitä kiusattaa ylitse teidän voimanne; vaan hän tekee myös kiusauksesta lopun, että te sen voisitte kärsiä. **14** Sentähden, minun rakkaani, paetkaat epäjumalain palvelusta! **15** Minä puhun niinkuin toimellisille: tuomitkaat te, mitä minä sanon. **16** Se siunattu kalkki, jota me siunaamme, eikö se ole Kristuksen veren osallisuus? Se leipä, jonka me murramme, eikö se ole Kristuksen ruumiin osallisuus? **17** Sillä se on yksi leipä, niin mekin monta olemme yksi ruumis; sillä me kaikki yhdestä leivästä olemme osalliset. **18** Katsokaat Israelia lihan jälkeen: eikö ne, jotka uhria syövät, ole alttarista osalliset? **19** Mitäs siis minä sanon, että epäjumalat jotakin ovat, eli jos epäjumalain uhri jotakin on? **20** Mutta sen minä sanon: mitä pakanat uhraavat, sen he perkeleille uhraavat ja ei Jumalalle. En minä tahdo, että teidän pitää oleman perkeleistä osalliset. **21** Ette taida Herran kalkkia juoda ja perkeleiden

kalkkia. Ette taida osalliset olla Herran pöydästä ja perkeleiden pöydästä. 22 Eli tahdommeko me Herraa härsytellä? Olemmeko me häntä väkevämmät? 23 Kaikki tosin ovat minulle luvalliset, vaan ei kaikki ole tarpeelliset. Kaikki ovat minulle luvalliset, mutta ei kaikki tapahdu parannukseksi. 24 Älkään kenkään omaa parastansa katsoko, vaan toisen. 25 Kaikkea, mitä teurashuoneessa myydään, syökää ja älkää omantunnon tähden kyselkö. 26 Sillä maa on Herran, ja kaikki mitä siinä on. 27 Mutta kuin joku uskomatoin teitä vieraaksi kutsuu ja te mennä tahdotte, niin syökää kaikkia, mitä teidän eteenne tuodaan ja älkää omantunnon tähden kyselkö. 28 Mutta jos joku silloin teille sanois: tämä on epäjumalain uhri, niin älkää syökö, hänen tähtensä, joka sen ilmoitti, ja omantunnon tähden. Sillä maa on Herran ja kaikki mitä siinä on. 29 Mutta minä sanon omastatunnosta: ei sinun, vaan toisen; sillä minkätähden minun vapauteni tuomitaan toisen omaltatunnolta? 30 Sillä koska minä sen kiitoksella nautitsen, miksis minua pilkataan sen edestä, josta minä kiitän? 31 Jos te nyt syötte eli juotte, eli mitä te teette, niin tehkää kaikki Jumalan kunniaksi. 32 Olkaat ilman pahennusta sekä Juudalaisille että Grekiläisille ja Jumalan seurakunnalle, 33 Niinkuin minä kaikissa kaikille kelpaan ja en etsi omaa parastani, vaan monen, että he autuaaksi tulisivat.

11 Olkaat minun seuraajani, niinkuin minäkin Kristuksen. 2 Mutta minä kiitän teitä, rakkaat veljeni, että te minua kaikissa muistatte, ja että te pidätte ne säädyt, jotka minä teille annoin. 3 Mutta minä tahdon, että teidän pitää tietämän, että Kristus on jokaisen miehen pää; mutta mies on vaimon pää, ja Jumala on Kristuksen pää. 4 Jokainen mies, joka rukoilee eli propheteeraa, ja pitää jotakin päänsä päällä, se häpäisee päänsä. 5 Mutta jokainen vaimo, joka rukoilee eli propheteeraa peittämättömällä päällä, se häpäisee päänsä; sillä se on niinkuin se ajeltu olis. 6 Sillä ellei vaimo anna itsiänsä peittää, niin kerittääkään myös hänen hiuksensa; vaan että se on ruma, että vaimon pitäis keritty eli ajeltu oleman, niin peittääkään päänsä. 7 Mutta ei miehen pidä päätänsä peittämän, sillä hän on Jumalan kuva ja kunnia; mutta vaimo on miehen kunnia. 8 Sillä ei mies ole vaimosta, mutta vaimo on miehestä. 9 Ja ei mies ole luotu vaimon tähden, mutta vaimo on luotu miehen tähden. 10 Sentähden pitää vaimon pitämän

voiman päänsä päällä enkelitien tähden; 11 Muutoin ei ole mies paitsi vaimoa, eikä vaimo paitsi miestä, Herrassa, 12 Sillä niinkuin vaimo on miehestä, niin on myös mies vaimon kautta; mutta kaikki Jumalasta. 13 Tuomitkaat itse keskenänne: onko se kaunis, että vaimo avopäin Jumalaa rukoilee? 14 Eikö luontokin sitä teille opeta, että se on miehelle häpäiksi, jos hänellä on pitkät hiukset? 15 Mutta vaimolle on se kunniaksi, että hänellä on pitkät hiukset; sillä hiukset ovat hänelle peitteeksi annetut. 16 Mutta jos joku näkyy riitainen olevan, ei meillä eikä Jumalan seurakunnilla se tapa ole. 17 Mutta kuin minä tätä teille ilmoitan, en minä teitä kiitä, ettette kokoon tule parannukseksi, vaan pahennukseksi. 18 Sillä ensin, kuin te seurakuntaan tulette, niin minä kuulen eripuraisuudet olevan seassanne; jonka minä myös puolittain uskon. 19 Sillä teidän seassanne pitää myös eriseurat oleman, että ne, jotka koetellut ovat, teidän seassanne ilmoitettaisiin. 20 Kuin te siis kokoon tulette yhteen, ei se ole Herran ehtoollista pitää. 21 Sillä jokainen ennättää syödä oman ehtoollisensa, yksi isoo, toinen juovuksissa on. 22 Vai eikö teillä huoneita ole, joissa te syödä ja juoda saatte? Taikka katsotteko te ylös Jumalan seurakunnan ja häpäisette ne, joilla ei mitään ole? Mitä minun pitää teille sanoman? Pitääkö minun teitä kiittämän? Tässä en minä kiitä. 23 Sillä minä olen sen Herralta saanut, jonka minä myös teille annoin. Sillä Herra Jesus, sinä yönä, jona hän petettiin, otti leivän, 24 Ja kiitti, mursi ja sanoi: ottakaat, syökää! tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne murretaan: se tehkää minun muistokseni; 25 Niin myös kalkin ehtoollisen jälkeen ja sanoi: tämä kalkki on se Uusi Testamentti minun veressäni; se tehkää, niin usein kuin te juotte, minun muistokseni. 26 Sillä niin usein kuin te syötte tästä leivästä ja juotte tästä kalkista, pitää teidän Herran kuoleman julistaman, siihenasti kuin hän tulee. 27 Sentähden joka kelvottomasti syö tästä leivästä ja juo Herran kalkista, se on vikapää Herran ruumiiseen ja vereen. 28 Mutta koetelkaan ihminen itsiänsä, ja niin syökään tästä leivästä ja juokaan tästä kalkista. 29 Sillä joka syö taikka juo kelvottomasti, hän syö ja juo tuomion itsellensä, ettei hän Herran ruumista eroita. 30 Sentähden on myös monta heikkoa ja sairasta teidän seassanne, ja moni makaa. 31 Sillä jos me itsemme tuomitsisimme, niin emme

ensinkään tuomittaisi. 32 Vaan kuin me tuomitaan, niin me Herralta kuritetaan, ettemme maailman kanssa kadotettaisi. 33 Sentähden, rakkaat veljeni! kuin te kokoon tulette syömään, niin odottakaat toinen toistanne. 34 Mutta jos joku isoo, hän syököön kotonansa, ettette kokoon tulisi kadotukseksi. Ne muut minä tultuani tahdon toimittaa.

12 Mutta hengellisistä lahjoista, rakkaat veljet, en minä tahdo teiltä salata. 2 Te tiedätte, että te olette pakanat olleet ja käyneet mykkäin epäjumalain tykö, niinkuin te viedyt olitte. 3 Sentähden teen minä teille tiettäväksi, ettei yksikään, joka Jumalan Hengen kautta puhuu, Jesusta kiroile: ja ei yksikään taida Jesusta kutsua Herraksi, vaan Pyhän Hengen kautta. 4 Lahjat ovat moninaiset, mutta yksi on Henki; 5 Ja virat ovat moninaiset, mutta yksi on Herra. 6 Ja voimat ovat moninaiset, mutta yksi on Jumala, joka kaikki kaikissa vaikuttaa. 7 Mutta jokaiselle annetaan Hengen ilmoitus hyödytykseksi. 8 Sillä yhdelle annetaan Hengen kautta puhua viisaudesta, toiselle puhua tiedosta, sen yhden Hengen kautta: 9 Mutta toiselle usko siitä yhdestä Hengestä: toiselle lahjat terveeksi tehdä siinä yhdessä Hengessä: 10 Toiselle voimallisia töitä tehdä, toiselle ennustus, toiselle henget eroittaa, toiselle moninaiset kиеlet, toiselle moninaisten kielten selitys. 11 Mutta nämät kaikki se yksi Henki vaikuttaa, jakaen kullekin omansa niinkuin hän tahtoo. 12 Sillä niinkuin ruumis on yksi, ja hänellä on monta jäsentä, mutta kaikki ruumiin jäsenet, ehkä heitä on usia, ovat kuitenkin yksi ruumis; niin on myös Kristus. 13 Sillä me olemme myös yhdessä Hengessä kaikki yhdeksi ruumiiksi kastetut, sekä Juudalaiset että Grekiläiset, sekä orjat että vapaat, ja kaikki me olemme yhteen Henkeen juotetut. 14 Sillä ei ruumis ole yksi jäsen, vaan usia. 15 Jos jalka sanois: en minä ole käsi, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ole ruumiista? 16 Ja jos korva sanois: en minä ole silmä, sentähden en minä ole ruumiista: eikö hän senvuoksi ruumiista ole? 17 Jos koko ruumis silmänä olis, kussas siis kuulo? Jos se kaikki kuulona, kussas siis haisto? 18 Mutta nyt on Jumala pannut jäsenet erinänsä itsekunkin ruumiissa niinkuin hän on tahtonut. 19 Vai jos kaikki olisivat yksi jäsen, kussa sitte ruumis olis? 20 Mutta nyt on monta jäsentä, vaan yksi ruumis. 21 Mutta ei silmä taida kädelle sanoa: en minä sinua

tarvitse, eli taas pää jaloille: en minä teitä tarvitse. 22 Vaan paljoa enemmän ne ruumiin jäsenet, jotka heikommaksi näkyvät, ovat tarpeelliset. 23 Ja jotka me luulemme häpiällisemmäksi ruumiissa, niiden päälle me enimmäen kunnian panemme; ja jotka häijymmäksi näkyvät, niillä on enin kaunistusta: 24 Sillä jotka meissä kauniit ovat, ei ne mitään tarvitse; mutta Jumala on ruumiin kokoon liittänyt ja sille puuttuvaiselle enemmän kunnian antanut, 25 Ettei eripuraisuutta ruumiissa olisi; vaan kaikki jäsenet pitää toinen toisestansa surun pitämän. 26 Ja jos yksi jäsen kärsii jotakin, niin kaikki muut jäsenet kanssa kärsivät, ja jos yksi jäsen kunniaa pidetään, niin kaikki jäsenet myös riemuitsevat. 27 Mutta te olette Kristuksen ruumis ja jäsenet, jokainen osansa jälkeen. 28 Ja Jumala on pannut seurakuntaan ensin apostolit, sitte prophetat, senjälkeen opettajat, sitte voimalliset työt, jälleen parantamisen lahjat, avut, hallitukset, moninaiset kиеlet. 29 Ovatko kaikki apostolit? Ovatko kaikki prophetat? Ovatko kaikki opettajat? Onko kaikilla voimalliset työt? 30 Onko kaikilla parantamisen lahjat? Puhuvatko kaikki moninaisilla kielillä? Taitavatko kaikki selittää? 31 Mutta noudattakaat te paraita lahjoja. Ja vielä minä teille korkiamman tien osoitan.

13 Jos minä ihmisten ja enkelein kielillä puhuisin, ja ei minulla olisi rakkautta, niin minä olisin kuin helisevä vaski tai kilisevä kulkuinen. 2 Ja jos minä propheteerata taitaisin, ja kaikki salaisuudet tietäisin ja kaiken tiedon, ja minulla olis kaikki usko, niin että minä vuoret siirtäisin, ja ei olisi minulla rakkautta, niin en minä mitään olisi. 3 Ja jos minä kaiken tavarani kuluttaisin köyhäin ravinnoksi, ja jos minä antaisin ruumiini poltettaa, ja ei olisi minulla rakkautta, niin ei se olisi minulle mitään hyödyllinen. 4 Rakkaus on kärsivällinen ja laupias. Ei rakkaus kadehdi, ei rakkaus ole tyly, ei hän paisu: 5 Ei hän käytä itsiänsä sopimattomasti, ei omaansa etsi, ei hän vihaan syty, ei hän pahaa ajattele, 6 Ei hän vääryydestä iloitse, mutta hän iloitsee totuudesta: 7 Kaikki hän peittää, kaikki hän uskoo, kaikki hän toivoo, kaikki hän kärsii. 8 Ei rakkaus koskaan väsy; vaikka prophetiat lakkaavat, ja kиеlet vaikenevat, ja tieto katoa. 9 Sillä me ymmärrämme puolittain, ja propheteeraamme puolittain. 10 Mutta kuin täydellinen tulee, sitte vajaa lakkaa. 11 Kuin minä olin lapsi, niin minä puhuin kuin lapsi, minulla oli lapsen mieli ja

ajattelin kuin lapsi; mutta sitte kuin minä mieheksi tulin, niin minä hylkäsin lapselliset. 12 Sillä nyt me näemme niinkuin peilistä tapauksessa, mutta silloin kasvoista kasvoihin: nyt minä tunnen puolittain, vaan silloin minä tunnen niinkuin minä tuttu olen. 13 Mutta nyt pysyvät usko, toivo, rakkaus, nämät kolme; vaan rakkaus on suurin niistä.

14 Noudattakaat rakkautta, olkaat ahkerat hengellisten lahjain perään; mutta enemmän propheteeraamaan. 2 Sillä joka kielillä puhuu, ei hän ihmisille puhu, vaan Jumalalle; sillä ei kenkään kuule, vaan hän puhuu salaisuudet hengessä. 3 Mutta joka propheteeraa, se puhuu ihmisille parannukseksi ja neuvoksi ja lohdutukseksi. 4 Joka kielillä puhuu, hän parantaa itsensä; mutta joka propheteeraa, hän seurakunnan parantaa. 5 Mutta minä tahtoisin, että te kaikki kielillä puhuisitte, mutta paljoa enemmän, että te propheteeraisitte; sillä se, joka propheteeraa, on suurempi kuin se, joka kielillä puhuu, paitsi sitä jos hän sen selittää, että seurakunta sais siitä parannuksen. 6 Vaan nyt, rakkaat veljeni! jos minä tulen teidän tyköne kielillä puhuen, mitä minä olisin teille hyödyllinen, ellen minä puhuisi teille eli ilmoituksen kautta, eli tiedon kautta, eli prophetian kautta, taikka opin kautta? 7 Kuitenkin ne hengettömät, jotka äänen antavat, joko se on huilu eli kantele, koska ei ne anna eri ääntä itsestänsä, kuinka se tiedetään, mitä huilulla eli mitä kanteleella soitettu on? 8 Ja jos vaskitorvi antaa ymmärtämättömän äänen itsestänsä, kuka tietää sotaan hankita? 9 Niin myös te, jos te kielillä puhutte ja ette puhu selkiästi; kuinka se ymmärretään, mitä puhuttu on? Sillä te puhutte tuuleen. 10 Moninaiset tosin ovat äänet maailmassa, ja ei yhtään niistä ole äänetöntä; 11 Sentähden, ellen minä tiedä äänen tointa, niin minä olen puhujalle outo, ja se, joka puhuu, on myös minulle outo. 12 Niin tekin, koska te ahkerasti hengellisiä lahjoja etsitte, niin ahkeroitkaat seurakunnan parannukseksi, että teillä kyllä olis. 13 Sentähden, joka kielillä puhuu, se rukoilkaan, että hän sen taitais myös selittää. 14 Sillä jos minä kielillä rukoilen, niin minun henkeni rukoilee, mutta minun mieleni on hedelmätön. 15 Kuinkas se siis on? Minä rukoilen hengessä, ja rukoilen myös mielessäni: minä veisaan hengessä, ja veisaan myös mielessäni. 16 Mutta koska sinä hengessä siunaat, kuinkas se, joka oppimattoman siassa on, pitää sinun kiitoksees amen

sanoman? sillä ei hän ymmärrä, mitäs sanot. 17 Sinä tosin hyvästi kiität, vaan ei se toinen siitä parane. 18 Minä kiitän minun Jumalaani, että minä taidan usiamalla kielellä puhua kuin te kaikki. 19 Mutta seurakunnassa tahdon minä paremmin viisi sanaa puhua minun mielestäni, muita neuvoakseni, ennen kuin kymmentuhatta sanaa kielillä. 20 Rakkaat veljet, älkäätkä olko lapset taidossa; vaan olkaat lapset pahuudessa, mutta olkaat taidossa täydelliset. 21 Laissa on kirjoitettu: minä tahdon puhua tälle kansalle toisilla kielillä ja toisilla huuililla, ja ei he sittekään minua kuule, sanoo Herra. 22 Niin siis kielet ovat merkiksi, ei niille, jotka uskovat, vaan niille, jotka ei usko; mutta ei prophetiat ole uskottomain, vaan uskovaisten tähden. 23 Sentähden jos koko seurakunta yhteen paikkaan kokoontuis ja kaikki puhuisivat kielillä ja sinne tulisivat oppimattomat taikka uskottomat; eikö he teitä mielipuoleksi sanoisi? 24 Mutta jos te kaikki propheteeraisitte, ja sinne tulis joku uskumaton taikka oppimaton, ja hän nuhdeltaisiin kaikilta ja tuomittaisiin kaikilta, 25 Ja niin hänen sydämensä salaudet julki tulisivat, ja hän lankeais kasvoilensa ja rukoilis Jumalaa, tunnustain että Jumala olis totisesti teissä. 26 Kuinkas se on, rakkaat veljet? Koska te kokoon tulette, niin kullakin teistä on psalmi, hänellä on opetus, hänellä on kieli, hänellä on ilmoitus, hänellä on selitys: ne tapahtukoon kaikki parannukseksi. 27 Jos joku kielillä puhuu, se puhukaan itse toisena, taikka ensinnäkin itse kolmantena, ja vuorottain, ja yksi sen selittäkään. 28 Ellei hän selittäjä ole, niin olkaan seurakunnassa ääneti ja puhukaan itsellensä ja Jumalalle. 29 Mutta prophetat puhukaan itse toisena, eli itse kolmantena, ja ne muut tuomitkaan. 30 Ja jos jollekulle tykönä istuvalle ilmoitus tapahtuu, niin olkaan ensimmäinen ääneti. 31 Sillä kyllä te kaikki propheteerata taidatte, yksi toisenne perään, että kaikki oppisivat ja tulisivat neuvotuksi. 32 Ja prophetain henget ovat prophetaille alamaiset. 33 Sillä ei Jumala ole sekaseuraisuuden, vaan rauhan Jumala, niinkuin kaikissa pyhain seurakunnissa. 34 Teidän vaimonne pitää seurakunnissa ääneti oleman; sillä ei heille ole sallittu puhua, vaan että he ovat alamaiset, niinkuin myös laki sanoo. 35 Mutta jos he jotain oppia tahtovat, niin kysykööt miehiltänsä kotona; sillä häijysti se vaimoille sopii, että he seurakunnassa puhuvat. 36 Eli onko Jumalan sana teistä tullut?

Taikka onko se ainoasti teidän tyköne tullut? 37 Jos joku luulee itsensä prophetaksi, eli hengelliseksi, se tutkikaan, mitä minä teille kirjoitan, että ne ovat Herran käskyt. 38 Mutta jos joku on tietämätöin, se olkoon tietämätöin. 39 Sentähden rakkaat veljet, ahkeroitkaat propheteerata ja älkää kieltäkö kielillä puhumasta. 40 Kaikki tapahtukoon soveliaasti ja säädyllisesti.

15 Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, sen evankeliumin, jonka minä teille ilmoitin, jonka te myös saaneet olette, jossa te myös seisotte, 2 Jonka kautta te myös autuaaksi tulette, jos te sen pidätte, minkä minä teille olen ilmoittanut, etlette hukkaan ole uskoneet. 3 Sillä minä olen sen ensin teille antanut, jonka minä myös saanut olen, että Kristus on kuollut meidän synteimme tähden, Raamattuun jälkeen, 4 Ja että hän oli haudattu ja nousi ylös kolmantena päivänä Raamattuun jälkeen, 5 Ja että hän nähtiin Kephaalta ja sitte kahdeltatoistakymmeneltä. 6 Senjälkeen hän nähtiin usiammalta kuin viideltäsadalta veljeltä yhdellä haavalla, joista monta vielä elävät, mutta muutamat ovat nukkuneet. 7 Sitälähin nähtiin hän Jakobilta ja sen jälkeen kaikilta apostoleilta. 8 Vaan kaikkein viimein on hän myös minulta nähty, niinkuin keskensyntyneeltä. 9 Sillä minä olen kaikkein huonoin apostolitten seassa enkä ole kelvollinen apostoliksi kutsuttaa, että minä olen Jumalan seurakuntaa vainonnut. 10 Mutta Jumalan armosta minä olen se, mikä minä olen, ja hänen armonsa minun kohtaani ei ole tyhjä ollut, vaan minä olen enemmän työtä tehnyt kuin muut kaikki; mutta en kuitenkaan minä, vaan Jumalan armo, joka minussa on. 11 Olisin siis minä eli he, näin me saarnaamme ja näin te olette myös uskoneet. 12 Mutta jos Kristus saarnataan kuolleista nousseeksi ylös; miksi siis teidän seassanne muutamat sanovat, ettei kuolleitten ylösnousemista ole? 13 Mutta ellei kuolleitten ylösnousemus ole, niin ei Kristuskaan noussut ylös. 14 Mutta jollei Kristus noussut ylös, niin on meidän saarnamme turha ja teidän uskonne on myös turha, 15 Ja me löydetään Jumalan vääriksi todistajiksi, että me Jumalaa vastaan todistaneet olemme, että hän on herättänyt ylös Kristuksen, jota ei hän ole herättänyt ylös, ellei kuolleet nouse ylös. 16 Sillä jollei kuolleet nouse ylös, eipä Kristuskaan noussut ole. 17 Mutta ellei Kristus ole noussut ylös, niin on teidän uskonne turha, ja te olette vielä teidän synneissänne, 18 Niin ovat myös ne, jotka

Kristuksessa nukkuneet ovat, kadotetut. 19 Jos meillä ainoastaan tässä elämässä on toivo Kristuksen päälle, niin me olemme viheliäisemmät kaikkia muita ihmisiä. 20 Mutta nyt on Kristus kuolleista noussut ylös ja on tullut uutiseksi nukkuneiden seassa. 21 Sillä että ihmisen kautta kuolema on, niin on myös ihmisen kautta kuolleitten ylösnousemus. 22 Sillä niinkuin kaikki Adamissa kuolevat, niin he myös kaikki pitää Kristuksessa eläväksi tehtämän, 23 Mutta kukin järjestyksessänsä: uutinen Kristus, sitte ne, jotka Kristuksen omat ovat, hänen tulemisessansa. 24 Sitte on loppu, koska hän antaa valtakunnan Jumalan ja Isän haltuun, ja panee pois kaiken herrauden ja kaiken vallan ja voiman. 25 Sillä hänen tulee hallita, siihenasti kuin hän kaikki vihollisensa panee hänen jalkainsa alle. 26 Viimeinen vihollinen, joka pannaan pois, on kuolema. 27 Sillä hän on kaikki hänen jalkainsa alle heittänyt. Mutta koska hän sanoo, että kaikki hänen allensa heitetyt ovat, niin on julki, että se on eroitettu, joka hänelle kaikki heitti alle. 28 Kun nyt kaikki hänen allensa heitetyksi tulevat, silloin myös itse Poika hänen allensa heitetään, joka kaikki hänen allensa heitti, että Jumala kaikki kaikessa olis. 29 Mitä ne muutoin tekevät, jotka itsensä kastaa antavat kuolleitten päälle, jollei kuolleet nouse ylös? Miksi he siis antavat kuolleitten päälle itseänsä kastaa? 30 Miksi myös me joka aika vaarassa olemme? 31 Minä kuolen joka päivä meidän kerskaamisen puolesta, joka minulla on Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme. 32 Jos minä olen ihmisten tavalla Ephesossa petoin kanssa sotinut, mitä se minua auttaa, ellei kuolleet nouse ylös? Syökäämme ja juokaamme; sillä huomenna me kuolemme. 33 Älkää antako pettää teitä: pahat jaaritukset turmelevat hyvät tavat. 34 Herätkää ylös hurskaasti ja älkää syntiä tehkö; sillä ei muutamat Jumalasta mitään tiedä. Häpiäksi minä näitä teille sanon. 35 Vaan joku taitais sanoa: kuinkas kuolleet nousevat? ja minkäkaltaisilla ruumiilla he tulevat? 36 Sinä tompeli! Se, minkä sinä kylvät, ei tule eläväksi, ellei hän (ensin) kuole. 37 Ja jonka sinä kylvät, ei se ole se ruumis, joka tuleva on, vaan paljas jyvä, nimittäin nisun jyvä eli joku muu. 38 Mutta Jumala antaa hänelle ruumiin niinkuin hän tahtoi, ja kullekin siemenelle oman ruumiinsa. 39 Ei kaikki liha ole yhtäläinen liha; vaan toinen on ihmisten liha, toinen on karjan

liha, toinen on kalain, toinen on lintuin; **40** Ja ovat taivaalliset ruumiit ja maalliset ruumiit; mutta toinen kirkkaus on taivaallisilla ja toinen maallisilla. **41** Toinen kirkkaus on auringolla ja toinen kirkkaus kuulla, ja toinen kirkkaus tähdillä; sillä yksi tähti voittaa toisen kirkkaudessa. **42** Niin myös kuolleitten ylösnousemus: se kylvetään turmeluksessa ja nousee ylös turmelematoin, **43** Se kylvetään huonona ja nousee ylös kunniaassa, se kylvetään heikkoudessa ja nousee ylös väkevyydessä, **44** Se kylvetään luonnollinen ruumis ja nousee hengellinen ruumis. Meillä on luonnollinen ruumis, on myös hengellinen ruumis. **45** Niinkuin myös kirjoitettu on: ensimmäinen ihminen Adam on tehty eläväksi sieluksi, ja viimeinen Adam eläväksi tekeväiseksi hengeksi. **46** Mutta hengellinen ei ole ensimmäinen, vaan luonnollinen, senjälkeen hengellinen. **47** Ensimmäinen ihminen on maasta ja maallinen, toinen ihminen on itse Herra taivaasta. **48** Minkäkaltainen maallinen on, senkaltaiset ovat myös maalliset, ja minkäkaltainen taivaallinen on, senkaltaiset ovat myös taivaalliset. **49** Ja niinkuin me olemme kantaneet maallisen kuvaa, niin pitää myös meidän kantaman taivaallisen kuvaa. **50** Mutta minä sanon, rakkaat veljet, ei liha ja veri taida Jumalan valtakuntaa periä, ja ei turmeltu pidä turmelematointa perimän. **51** Katso, minä sanon teille salaisuuden: emme tosin kaikki nuku, vaan kaikki me muutetaan, **52** Ajan rahdussa, silmänräpäyksessä, viimeisellä basunalla; sillä basuna soi, ja kuolleet pitää turmelematoinna nouseman ylös ja me tulemme muutetuksi. **53** Sillä tämä katoava pitää pukeman päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden. **54** Mutta koska katoava pukee päällensä katoomattomuuden ja kuoleva pukee päällensä kuolemattomuuden, silloin täytetään se sana, joka kirjoitettu on: kuolema on nieltä voitossa. **55** Kuolema, kussa on sinun otas? Helveti, kussa on sinun voitoss? (**Hades g86**) **56** Mutta kuoleman ota on synti ja synnin voima on laki. **57** Mutta kiitos olkoon Jumalan, joka meille voiton antanut on meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta! **58** Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkaat vahvat, järkähtymättä ja aina yltäkyläiset Herran töissä, tietäen, ettei teidän työnnö ole turha Herrassa.

16 Mutta avun hakemisessa pyhiä varten, niinkuin minä Galatin seurakunnille säättänyt olen, niin

te myös tehkää. **2** Ensimmäisenä sabbattina ottakaan jokainen teistä tykönsä jotakin ja kootkaan varansa jälkeen, ettei äsken silloin, kuin minä tulen, niitä hakemaan ruveta. **3** Mutta kuin minä tullut olen, jotka te kirjoilla valitsette, ne minä tahdon lähettää viemään teidän lahjojanne Jerusalemiin. **4** Jos taas niin on sovelias, että minä itse sinne vaellan, niin he saavat minun kanssani vaeltaa. **5** Mutta minä tahdon teidän tykönnö tulla, kuin minä Makedonian kautta vaellan. (Sillä minun pitää Makedonian lävitse vaeltaman.) **6** Mutta teidän tyköänne minä mitämaks viivyn eli myös talvea pidän, että te minua saattaisitte, kuhunka minä matkustan. **7** Sillä en minä nyt mennessäni tahdo teitä nähdä; sillä minä toivon saavani jonkun ajan viipyä teidän tyköänne, jos Herra sallii. **8** Mutta minä tahdon Ephesossa viipyä helluntaihin asti; **9** Sillä minulle on suuri ja väkevä ovi avattu, ja on monta vastaanseisoojaa. **10** Mutta jos Timoteus tulee, niin katsokaat, että hän pelkäämättä olis teidän tyköänne; sillä hän tekee myös Herran työtä niinkuin minäkin. **11** Älkään häntä kenkään katsoko ylönn, mutta saattakaat häntä rauhassa minun tyköni tulemaan; sillä minä odotan häntä veljien kanssa. **12** Mutta veljestä Apollosta tietäkää, että minä olen häntä paljon neuvonut veljien kanssa teidän tykönnö tulemaan, mutta ei hän nyt tahtonut tulla; kuitenkin on hän tuleva, kuin hänellä sovelias aika on. **13** Valvokaat, pysykää uskossa, olkaat urhoolliset, olkaat vahvat! **14** Kaikki teidän menonne tapahtukoon rakkaudessa. **15** Mutta minä neuvon teitä, rakkaat veljet: te tunnette Stephanaan perheen, että he ovat alkeet Akajassa ja ovat ruvenneet pyhiä palvelemaan: **16** Että te myös olisitte senkaltaisille alamaiset ja jokaiselle apulaiselle ja auttajalle. **17** Mutta minä iloitsen Stephanaan, Fortunatuksen ja Akaikuksen tulemisesta; sillä he ovat teidän puuttumisenne täyttäneet. **18** Sillä he virvoittivat minun henkeni ja teidän; sentähden tuntekaat senkaltaiset. **19** Teitä tervehtivät Asian seurakunnat. Teitä tervehtivät suuresti Akvila ja Priskilla Herrassa, ja seurakunta, joka heidän huoneessansa on. **20** Teitä tervehtivät kaikki veljet. Tervehtikää toinen toistanne pyhällä suunantamisella. **21** Minä Paavali tervehdin teitä omalla kädelläni. **22** Joka ei Herraa Jesusta Kristusta rakasta, se olkoon anatema maranata. **23** Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne!

24 Minun rakkauteni olkoon kaikkein teidän kanssanne
Kristuksessa Jeesuksessa! Amen!

2 Korinttilaisille

1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja Timoteus veli, Jumalan seurakunnalle, joka on Korintossa, ja kaikille pyhille, jotka koko Akajassa ovat: 2 Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! 3 Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, laupiuden Isä, ja kaiken lohdutuksen Jumala! 4 Joka meitä lohduttaa kaikessa meidän vaivassamme, että me taitaisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa vaivassa ovat, sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä lohduttaa. 5 Sillä niinkuin Kristuksen kärsimys on paljo tullut meidän päällemme, niin myös meille tulee paljo lohdutusta Kristuksen kautta. 6 Mutta jos meitä vaivataan, niin se tapahtuu teille lohdutukseksi ja autuudeksi, joka vaikuttaa niiden vaivain kärsivällisyydessä, joita myös me kärsimme, eli jos meitä lohdutetaan, niin se tulee teille lohdutukseksi ja autuudeksi; ja meidän toivomme on vahva teistä: 7 Että me tiedämme, että niinkuin te olette kärsimisessä osalliset, niin te myös tulette lohdutuksesta osalliseksi. 8 Sillä emme tahdo salata teiltä, rakkaat veljet, meidän vaivaamme, joka meille Asiassa tapahtui: että me olimme sangen suuresti rasitetut ylitse meidän voimamme, niin että me jo meidän hengestämme epäilimme. 9 Mutta me itsellämme juuri niin päätimme, että meidän piti kuoleman, ettei meidän pitäisi itse päällemme uskaltaman, vaan Jumalan päälle, joka kuolleekin herättää, 10 Joka meitä niin suuresta kuolemasta päästi ja päästää; ja me turvaamme hänen päällensä, että hän tästedeskin meitä päästää, 11 Ynnä myös teidän rukoustenne avulla meidän edestämme, että meidän tähtemme, siitä lahjasta, joka meille annettu on, pitäis monelta ihmiseltä kiitos tehtämän. 12 Sillä se on meidän kerskauksemme, nimittäin meidän omantuntomme todistus, että me yksinkertaisuudessa ja Jumalan vakuudessa, ei lihallisessa viisaudessa, vaan Jumalan armossa olemme maailmassa vaeltaneet, mutta enimmästi teidän tykönänne. 13 Sillä emmepä me muuta teille kirjoita, vaan sitä, mitä te luette eli myös tiedätte; mutta minä toivon, että te myös loppuun asti tiedätte. 14 Niinkuin te puolittain meidät tietäneet olette, että me olemme teidän kerskaamisenne, niinkuin tekin

meidän kerskauksemme Herran Jesuksen päivänä olette. 15 Ja senkaltaisella uskalluksella tahdoin minä ennen tulla teidän tyköne, että te toisen kerran olisitte saaneet minulta jonkun hyvän työn, 16 Ja minä olisin vaeltanut teidän kauttanne Makedoniaan, ja Makedoniasta teidän tyköne takaperin tullut, ja niin teiltä Juudeaan johdatetuksi. 17 Koska minä tätä ajattelin, lienekö minä sen tehnyt hempeydestä? Eli ovatko minun aivoitukseni, joita minä aivon, lihalliset? että minun tykönäni olis niin, niin, ja ei, ei. 18 Mutta Jumala on vakaa, ettei meidän puheemme ole teille niin ja ei ollut. 19 Sillä Jumalan Poika, Jesus Kristus, joka teidän seassanne meiltä saarnattu on, nimittäin minulta ja Silvanukselta ja Timoteukselta, ei ollut niin ja ei, vaan oli hänessä niin. 20 Sillä kaikki Jumalan lupaukset ovat niin hänessä ja ovat amen hänessä, Jumalan kunniaksi meidän kauttamme. 21 Mutta Jumala on se, joka meitä teidän kanssanne Kristuksessa vahvistaa, ja on meitä voidellut, 22 Joka myös on meitä lukinnut, ja antoi Hengen pantiksi meidän sydämiimme. 23 Mutta minä ruokoilen Jumalaa todistajaksi sieluni päälle, että minä olen säästänyt teitä, etten minä vielä ole Korintoon tullut. 24 Ei niin, että me hallitsisimme teidän uskoanne, vaan me olemme auttajat teidän iloonne, sillä te seisotte uskossa.

2 Mutta sitä minä olen itselläni aikonut, etten minä taas murheella teidän tyköne tulisi. 2 Sillä jos minä teidät murheeseen saatan, kukas minua ilahuttaa, vaan se, joka minulta on murheelliseksi tehty? 3 Ja sen minä olen teille kirjoittanut, etten minä tultuani saisi niistä murhetta, joista minun tulis ilo saada; sillä minulla on senkaltainen uskallus kaikkein teidän tyköne, että minun iloni kaikkein teidän ilonne on. 4 Sillä minä kirjoitin teille suuressa vaivassa ja sydämen kivussa, monilla kyynelillä, ei, että teidän pitäis murehtiman, vaan että te ymmärtäisitte sen erinomaisen rakkauden, joka minulla on teidän kohtaanne. 5 Jos joku on murheen matkaan saattanut, ei hän ole minua murheelliseksi saattanut, vaan puolittain, etten minä teitä kaikkia rasittaisi. 6 Mutta kyllä siinä on, että se monelta niin rangaistu on: 7 Että te tästedes sitä enemmän häntä armahtaisitte ja lohduttaisitte, ettei hän uppoaisi ylönpalttisisa murheessa. 8 Sentähden neuvon minä teitä, että te hänen kohtaansa rakkautta osoittaisitte; 9 Sillä

sentähden minä myös olen kirjoittanut, koetellakseni teitä, jos te olette kaikkiin kuuliaisat, **10** Mutta joille te jotain anteeksi annatte, sen minä myös anteeksi annan; sillä jolle minä jotain anteeksi annoin, sen minä anteeksi annoin teidän tähtenne Kristuksen puolesta, ettemme saatanalta voitetuksi tulisi; **11** Sillä eiä meiltä ole salattu, mitä hänen mielessänsä on. **12** Mutta kuin minä tulin Troadaan Kristuksen evankeliumia saarnaamaan, ja minulle avattiin ovi Herrassa, niin ei minulla ollut yhtään lepoa hengessäni, etten minä Titusta minun veljeäni löytänyt. **13** Mutta kuin minä olin heidän hyvästi jättänyt, menin minä sieltä Makedoniaan. **14** Mutta kiitetty olkoon Jumala, joka aina antaa meille voiton Kristuksessa, ja julistaa joka paikassa hänen tuntemisensa hajun meidän kauttamme! **15** Sillä me olemme Jumalalle yksi hyvä haju Kristuksessa, sekä niiden seassa, jotka autuaaksi tulevat, että myös niiden seassa, jotka hukkuvat; **16** Näille tosin surman haju kuolemaksi, mutta toisille elämän haju elämäksi: ja kuka on nyt tähän kelpollinen? **17** Sillä emmepä me ole senkaltaiset kuin muutamat, jotka Jumalan sanaa myyskentelevät; vaan vakuudesta ja niinkuin Jumalasta me puhumme Jumalan kasvoin edessä, Kristuksessa.

3 Rupeemmeko me siis itsiämme taas kehuamaan? eli tarvitsemmeko me, niinkuin muutamat, kiitoskirjaa teidän tyköne, eli kiitoskirjaa teiltä? **2** Te olette meidän kirjamme, meidän sydämiimme kirjoitetut, joka kaikilta ihmisiltä tunnetaan ja luetaan. **3** Ja te olette ilmoitetut, että te Kristuksen lähetykskirja olette, meidän palveluksemme kautta valmistettu, ei pläkillä kirjoitettu, vaan elävän Jumalan hengellä, ei kivisiin tauluihin, vaan lihallisiin sydämen tauluihin. **4** Mutta senkaltainen uskallus on meillä Kristuksen kautta Jumalan puoleen. **5** Ei niin, että me olemme itse meistämme soveliaat jotakin ajattelemaan, niinkuin itse meistämme, vaan jos me olemme johonkuhun soveliaat, niin on se Jumalalta, **6** Joka meitä soveliaiksi tehnyt on Uuden Testamentin virkaa pitämään, ei puustavin, vaan Hengen; sillä puustavi kuolettaa, vaan Henki tekee eläväksi. **7** Mutta jos sillä viralla, joka puustavin kautta kuolettaa ja kiviin kuvattu oli, oli senkaltainen kirkkaus, niin ettei Israelin lapset taitaneet katsoa Moseksen kasvoin, hänen kasvoinsa kirkkauden tähden, joka kuitenkin katoa: **8** Miksi ei siis paljoa enemmän sillä viralla, joka hengen antaa, pitäisi kirkkaus oleman? **9**

Sillä, jos viralla, joka kadotuksesta saarnaa, kirkkaus oli, paljoa enemmän sillä viralla, joka vanhurskaudesta saarnaa, on ylönpalttinen kirkkaus; **10** Sillä se toinen, joka kirkastettu oli, ei ole ensinkään kirkkaudeksi luettava, sen ylönpalttisen kirkkauden suhteen. **11** Sillä jos sillä oli kirkkaus, joka katoa, paljoa enemmän on sillä kirkkaus, joka pysyy. **12** Että meillä siis senkaltainen toivo on, niin me puhumme rohkiasti, **13** Ja emme tee niinkuin Moses, joka kasvoilensa peitteen pani, ettei Israelin lapset taitaneet sen loppua katsoa, joka katoa. **14** Vaan heidän taitonsa olivat paatuneet. Sillä tähän päivään asti, kuin vanhaa Testamenttia luetaan, pysyy se peite ottamatta pois, joka Kristuksessa lakkaa. **15** Mutta tähän päivään asti, kuin Mosesta luetaan, riippuu se peite heidän sydämensä edessä. **16** Mutta kuin he palajavat Herran puoleen, niin peite otetaan pois. **17** Sillä Herra on Henki; mutta kussa Herran Henki on, siinä on vapaus. **18** Mutta me kaikki avoimilla kasvoilla Herran kirkkautta katselemme, niinkuin peilissä, ja me muutetaan siihen kuvaan kirkkaudesta niin kirkkauteen niinkuin Herran Hengestä.

4 Sentähden, että meillä senkaltainen virka on, sen jälkeen kuin armo meidän kohtaamme tapahtunut on, niin emme suutu, **2** Vaan vältämme salaiset häpiät ja emme vaella kavaluudella, emmekä petoksella Jumalan sanaa turmele, vaan me ilmoitamme totuuden ja meitämme julkisesti kaikkein ihmisten omaatuntoa kohtaan Jumalan edessä osoitamme. **3** Jos nyt meidän evankeliumimme on peitetty, niin se on niille peitetty, jotka kadotetaan, **4** Joissa tämän maailman jumala on uskottomain taidot soaissut, ettei evenkeliumin paiste heille pitäisi Kristuksen kirkkaudesta valistaman, joka on Jumalan kuva. (aiön **9165**) **5** Sillä emme itse meistämme saarnaa, vaan Kristuksesta Jesuksesta, että hän on Herra; mutta me olemme teidän palvelianne Jesuksen tähden. **6** Että Jumala, joka käski valkeuden pimeydestä paistaa, se paisti tunnon valkeuden meidän sydämissämme Jumalan kirkkaudesta Jesuksen Kristuksen kasvoissa. **7** Mutta meillä on tämä tavara savisissa astioissa, että se ylönpalttinen voima pitää oleman Jumalalta ja ei meistä. **8** Meillä on joka paikassa ahdistus, mutta emme sitä sure: meillä on pakko, mutta emme epäile. **9** Me kärsimme vainoa, mutta ei meitä anneta ylön; me painetaan alas, mutta emme huku. **10** Me viemme

ympäri aina Herran Jesuksen kuoleman meidän ruumiissamme, että Herran Jesuksen elämäkin meidän ruumiissamme ilmoitettaisiin. **11** Sillä me, jotka elämme, annetaan ylönsä aina kuolemaan Jesuksen tähden, että Jesuksen elämäkin meidän kuolevaisessa lihassamme ilmoitettaisiin. **12** Sentähden on kuolema meissä voimallinen, mutta teissä elämä. **13** Mutta että meillä on yksi uskon henki, niinkuin kirjoitettu on: minä uskoin, sentähden minä puhuin; niin me myös uskomme, ja sentähden me myös puhumme. **14** Ja tiedämme sen, että joka Herran Jesuksen herätti, hän meidätkin Jesuksen kautta herättää ja asettaa meitä teidän kanssanne. **15** Sillä kaikki teidän tähtenne tapahtuu, että se ylönpalttinen armo monen kiitoksen kautta runsaasti Jumalan ylistykseksi tulis. **16** Sentähden emme väsy; sillä vaikka meidän ulkonainen ihminen turmellaan, niin sisällinen kuitenkin päivä päivältä uudistetaan; **17** Sillä meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, saattaa meille ijankaikkisen ja määrättömän kunnian: (aiōnios g166) **18** Jotka emme näkyväisiä katso, vaan näkymättömiä; sillä näkyväiset ovat ajalliset, mutta näkymättömät ijankaikkiset. (aiōnios g166)

5 Sillä me tiedämme, että jos tämän majan meidän maallinen huone puretaan, meillä olevan rakennuksen Jumalalta, huoneen, ei käsillä tehdyn, joka on ijankaikkinen taivaassa; (aiōnios g166) **2** Jota me myös huokaamme, ikävöiden, että me meidän majallamme, joka taivaasta on, puetetuksi tulisimme. **3** Jos me muutoin puutettuna, ja ei alasti löydetäisiin. **4** Sillä me, jotka tässä majassa olemme, huokaamme, että me rasitetut olemme, jossa emme tahdo riisuttuna, vaan puutettuna olla, että se kuolevainen elämältä nieltäisiin. **5** Mutta joka meitä siihen valmistaa, se on Jumala, joka myös Hengen on meille pantiksi antanut. **6** Niin me olemme sentähden aina hyvässä turvassa ja tiedämme, että niinkauvan kuin me ruumiissa asumme, niin me olemme kaukana Herrasta. **7** (Sillä me vaellamme uskossa ja emme katsomisessa.) **8** Mutta meillä on turva, ja paljo halaamme enemmän olla kaukana pois ruumiista ja mennä asumaan Herran tykö. **9** Sentähden, joko me kotona olemme eli ulkona vaellamme, niin me ahkeroitsemme siitä, että me hänelle kelpaisimme. **10** Sillä meidän kaikkein pitää ilmestymän Kristuksen tuomio-istuimen eteen,

että jokainen sais sen jälkeen mitä hän ruumiissansa tehnyt on, olkoon se hyvä eli paha. **11** Että me siis tiedämme, että Herraa pitää peljättämän, niin me neuvomme ihmisiä, mutta Jumalalle olemme me julkiset: kuitenkin minä toivon, että me olemme myös julki teidänkin omassatunnossanne. **12** Emme taas kerskaa itsiämme teidän edessänne; vaan me annamme teille tilan kerskataksenne meistä, että teilläkin olis kerskaamista niitä vastaan, jotka itsiänsä kasvoin jälkeen kerskaavat ja ei sydämen jälkeen. **13** Sillä jos me tyhmistyneet olemme, niin me sen Jumalalle olemme, eli jos me taidossa olemme, niin me teille taidossa olemme. **14** Sillä Kristuksen rakkaus vaatii meitä, **15** Että me sen niin pidämme, että jos yksi on kuollut kaikkein edestä, niin he kaikki ovat kuolleet, ja hän on sentähden kaikkein edestä kuollut, että ne, jotka elävät, ei nyt enään eläisi itsellensä, vaan hänelle, joka heidän edestänsä kuollut ja noussut on ylös. **16** Sentähden emme tästedes lihan puolesta ketään tunne. Ja jos me olemme Kristuksen lihan puolesta tunteneet, niin emme kuitenkaan silleen tunne. **17** Sentähden jos joku on Kristuksessa, niin hän on uusi luontokappale; sillä vanhat ovat kadonneet, katso, kaikki ovat uudeksi tulleet. **18** Mutta ne kaikki ovat Jumalasta, joka meitä on itse kanssansa sovittanut Jesuksen Kristuksen kautta, ja antoi meille viran sovinnosta saarnata. **19** Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kanssansa, ja ei lukenut heille heidän syntiänsä, ja on meissä sovintosaarnan säätänyt. **20** Niin olemme me Kristuksen puolesta käskyläiset; sillä Jumala neuvoo meidän kauttamme. Niin me rukoilemme siis Kristuksen puolesta, että te Jumalan kanssa sovitte. **21** Sillä hän on sen, joka ei mitään synnistä tietänyt, meidän edestämme synniksi tehnyt, että me hänessä tulisimme siksi vanhurskaudeksi, joka Jumalan edessä kelpaa.

6 Mutta me niinkuin apulaiset neuvomme teitä, ettette Jumalan armoa hukkaan ottaisi. **2** Sillä hän sanoo: minä olen otollisella ajalla sinua kuullut ja olen sinua autuuden päivänä auttanut. Katso, nyt on otollinen aika, katso, nyt on autuuden päivä. **3** Älkäämme kellenkään jossakussa pahennusta antako, ettei meidän virkaamme laitettaisi; **4** Vaan osoittakaamme meitämme kaikissa asioissa niinkuin Jumalan

palveliat: suuressa kärsivällisyydessä, vaivoissa, hädissä, suruissa, 5 Haavoissa, vankiuksissa, kapinoissa, töissä, valvomisissa, paastoissa, 6 Puhtaassa elämässä, taidossa, pitkämielisyydessä, suloisuudessa, Pyhässä Hengessä, vilpittömässä rakkaudessa. 7 Totuuden sanassa, Jumalan väessä vanhurskauden sota-aseiden kautta oikialla ja vasemmalla puolella, 8 Kunnian kautta ja pilkan, panetuksen ja kiitoksen kautta, niinkuin vietteliät ja kuitenkin vakaat, 9 Niinkuin tuntemattomat ja kuitenkin tutut, niinkuin kuolevaiset ja katso, me elämme, niinkuin rangaistut ja ei kuitenkaan tapetut, 10 Niinkuin murheelliset ja kuitenkin aina iloiset, niinkuin köyhät, mutta kuitenkin monta rikkaaksi tekeväiset, niinkuin ne, joilla ei mitään ole ja joiden kuitenkin kaikki omat ovat. 11 Te Korintilaiset! meidän suumme on hänensä avannut teidän kohtaanne, meidän sydämemme on levinnyt. 12 Ette ole ahtaalla meissä; mutta itse teissä on ahtaalla olette. 13 Minä sanon niinkuin lapsilleni, että te myös minua vastaan teitänne niin asettaisitte, ja levittäkää teitänne. 14 Älkää vetäkö ijestä epäuskoisten kanssa; sillä mitä oikeuden on vääryyden kanssa tekemistä? eli mitä osallisuutta on valkeudella pimeyden kanssa? 15 Ja mikä sovinto on Kristuksella belialin kanssa? taikka mikä osa on uskovaisella uskottoman kanssa? 16 Eli kuinka Jumalan templi sopii epäjumalain kanssa? Sillä te olette elävän Jumalan templi, niinkuin Jumala sanoo: minä tahdon heissä asua ja heissä vaeltaa, ja minä tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani. 17 Sentähden paetkaat heidän seastansa ja eroittakaat teitänne, sanoo Herra: ja älkää saastaiseen ruvetko, ja niin minä korjaan teitä, 18 Ja olen teidän Isänne, ja teidän pitää oleman minun poikani ja tyttäreni, sanoo kaikkivaltias Herra.

7 Että meillä nyt senkaltaiset lupaukset ovat, minun rakkaani, puhdistakaamme siis itsemme kaikesta lihan ja hengen saastaisuudesta, täyttän pyhyyttä Jumalan pelvossa. 2 Ottakaat meitä vastaan: emme kellenkään vääryyttä tehneet, emme ketään turmelleet, emme keneltäkään mitään vaatineet. 3 Senkaltaista en sano minä teille kadotukseksi; sillä minä olen ennen sanonut, että te olette meidän sydämessämme ynnä kuolla ja ynnä elää. 4 Minä puhun teille suurella rohkeudella, minä kerskaan paljon teistä, minä olen lohdutuksella täytetty, minä olen ylönpalttissa

ilossa kaikessa meidän vaivassamme. 5 Sillä kuin me Makedoniaan tulimme, ei meidän lihallamme ollut yhtään lepoa, vaan kaikissa paikoissa olimme me vaivatut, ulkona sota, sisällä pelko. 6 Mutta Jumala, joka nöyriä lohduttaa, hän lohdutti meitä Tituksen tulemisella, 7 Vaan ei ainoastaan hänen tulemisellansa, mutta myös sillä lohdutuksella, jonka hän teiltä saanut oli, ja ilmoitti meille teidän halunne, teidän itkunne ja teidän kiivautenne minusta, niin että minä vielä enemmän ihastuin. 8 Sillä jos minä lähetyksirjallani saatinkin teitä murheesen, enpä minä sitä kadu, ehkä minä olisin katunut; sillä minä näen sen lähetyksirjan teitä hetken aikaa murheessa pitäneen. 9 Nyt minä iloitsen, en siitä, että te murheissa olitte, vaan että te olitte murheissa parannukseksi; sillä te olitte murheelliset Jumalan mielen jälkeen, ettei teillä meistä missään vahinkoa olis. 10 Sillä se murhe, joka Jumalan mielen jälkeen tapahtuu, saattaa katumisen autuudeksi, jota ei yksikään kadu; mutta maailman murhe saattaa kuoleman. 11 Sillä katso, että te olitte Jumalan mielen jälkeen murheelliset, kuinka suuren ahkeruuden se on teissä vaikuttanut! Ja tosin edesvastauksen, närkästyksen, pelvon, ikävöitsemisen, kiivauden ja koston. Te olette kaikissa teitänne puhtaiksi osoittaneet tässä asiassa. 12 Sentähden vaikka minä teille kirjoitin, niin ei se ole kuitenkaan sen tähden tapahtunut, joka rikkonut oli, eikä sen tähden, jolle vääryys tehtiin, mutta sentähden, että teidän ahkeruutenne meidän kohtaamme Jumalan edessä julkiseksi tulis. 13 Sentähden me olemme saaneet lohdutuksen, että tekin olette lohdutetut. Mutta vielä enemmän iloitsimme me Tituksen ilosta; sillä hänen henkensä oli teiltä kaikilta virvoitettu. 14 Ja mitä minä hänen edessänsä teistä kerskannut olen, en minä sitä häpee; vaan niinkuin kaikki ovat todet, mitkä minä teille puhunut olen, niin on myös meidän kerskauksemme Tituksen edessä todeksi tullut. 15 Ja hänellä on sangen suuri sydämellinen halu teidän puoleenne, kuin hän kaikkein teidän kuuliaisuutenne muistaa, kuinka te pelvolla ja javistuksella häntä otitte vastaan. 16 Minä siis iloitsen, että minä kaikissa asioissa teihin taidan luottaa.

8 Mutta minä teen teille tietäväksi, rakkaat veljet, Jumalan armon, joka Makedonian seurakuntiin annettu on; 2 Sillä heidän ilonsa oli ylönpalttinen,

kuin heitä monen vaivan kautta koeteltiin, ja vaikka he sangen köyhät olivat, ovat he kuitenkin runsaasti kaikessa yksinkertaisuudessa antaneet. **3** Sillä he olivat kaikesta voimastansa (sen minä todistan) ja ylitsekin voimansa hyväntahtoiset, **4** Ja meitä suurella ahkeruudella rukoilivat, että me ottaisimme vastaan sen hyvän työn ja sen palveluksen osallisuuden, joka pyhään varaksi koottu oli. **5** Ja ei niinkuin me toivoimme, vaan he antoivat itsensä ensisti Herralle ja (sitte) meille Jumalan tahdon kautta. **6** Että meidän pitäis Titusta neuvoman, että, niinkuin hän oli ennen ruvennut, hänen pitäis senkaltaisen hyvän työn niin teidän seassanne päättämän; **7** Mutta niinkuin te olette kaikissa rikkaat, uskossa ja sanassa, ja taidossa ja kaikkinaisessa ahkeruudessa, ja teidän rakkautessanne meidän kohtaamme, (niin sovittakaat siis), että te myös tässä armossa rikkaat olisitte. **8** Enpä minä vaatimisesta sitä sano, vaan muiden ahkeruudesta koettelen minä myös teidän rakkautenne vakuutta. **9** Sillä te tiedätte meidän Herran Jesuksen Kristuksen armon, että hän rikkaana ollessansa tuli kuitenkin teidän tähtenne köyhäksi, että te hänen köyhyytensä kautta rikkaaksi tulisitte. **10** Minun neuvoni minä tästä annan; sillä se on teille hyödyllinen, että te olette ennen ruvenneet ei ainoasti sitä tekemään, vaan jo menneenä vuonna tahdoitte sitä. **11** Täyttäkäätkäät siis nyt se työ, jonka te rupesitte, että niinkuin tahto valmis oli, te myös sen voimanne perästä täyttäisitte. **12** Sillä jos joku edellä mielellinen on, niin hän on otollinen varansa jälkeen, ja ei sen jälkeen, joka ei hänellä ole. **13** Ei niin luullen, että muilla pitää oleman huojennus ja teillä ahdistus, vaan että se tasan olis, niin palvelkaan teidän rikkautenne heidän köyhyytensä tällä ajalla, **14** Että myös heidän rikkautensa teidän puuttumistanne palvelis, että tasan tapahtuis, **15** Niinkuin kirjoitettu on: joka paljon kokosi, ei hänellä ollut liiaksi, ja joka vähän kokosi, ei häneltä mitään puuttunut. **16** Mutta Jumalan olkoon kiitos, joka senkaltaisen ahkeruuden antoi Tituksen sydämeen teidän tähtenne! **17** Sillä hän otti sen neuvon hyväksi, ja tosin oli sitä ahkerampi, että hän läksi mielellänsä teidän tykönnö. **18** Mutta me olemme hänen kanssansa lähettäneet veljen, jota evankeliumissa kiitetään kaikissa seurakunnissa. **19** (Mutta ei se ainoasti, vaan hän on myös sääty seurakunnilta meidän

matkakumppaniksemme tämän armon kanssa, joka meidän kauttamme Herran kunniaksi toimitetaan, ja teidän hyvän tahtonne koetelemiseksi,) **20** Karttain sitä, ettei kenkään meitä panettelisi senkaltaisen rikkaan avun puolesta, joka meidän kauttamme toimitetaan. **21** Sillä me ahkeroitsemme sitä, mikä kunniallinen on, ei ainoasti Herran edessä, vaan myös ihmisten edessä. **22** Ja me olemme heidän kanssansa lähettäneet meidän veljemme, jonka me monessa olemme usiasti koetelleet, että hän ahkera on, ja vielä nyt paljoa ahkerampi, suurella uskalluksella, joka on teidän tykönnö, **23** Sekä Tituksen puolesta, joka minun kumppanini on ja apulaiseni teidän seassanne, että myös meidän veljeimme tähden, jotka ovat seurakuntain apostolit, Kristuksen kunnia. **24** Osoittakaat siis teidän rakkautenne merkki ja meidän kerskaamisemme teistännö niitä kohtaan, julkisesti seurakunnankin edessä.

9 Sillä siitä avusta, joka pyhille annetaan, ei tarvitse minun teille kirjoittaa. **2** Sillä minä tiedän teidän hyvä tahtonne, jota minä teidän tähtenne kehun Makedonialaisille, että Akaja on ollut jo ajastajan valmis ja että te olette monta siihen kiivaudellanne kehoittaneet. **3** Kuitenkin minä olen tämän veljen sentähden lähettänyt, ettei meidän kerskaamisemme teistä tässä asiassa tyhjäksi tulisi, että (niinkuin minä sanoin) te valmiit olisitte, **4** Ettemme, jos Makedonialaiset minun kanssani tulevat, ja ei löydä teitä valmiina, me silloin (en minä sano: te) senkaltaisesta kerskauksesta häpiään tulisi. **5** Sentähden näin minä tarpeelliseksi veljiä neuvoo, että he ensin menevät teidän tykönnö ja edellä valmistavat teidän ennen luvatus hyvän lahjanne, että se valmis olis, niinkuin hyvä teko ja ei niinkuin vaatimus. **6** Mutta sen minä sanon: joka tiiviisti kylvää, sen pitää myös tiiviisti niittämän, joka siunauksessa kylvää, sen pitää myös siunauksessa niittämän, **7** Kukin sydämensä ehdon jälkeen, ei ylönmielinen eli vaatein; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa. **8** Mutta Jumala on väkevä niin sovittamaan, että kaikkalainen armo teidän seassanne ylönpalttiseksi tulis, että teillä kaikissa aina yltäkylä olis, ja olisitte rikkaat kaikkiin hyviin töihin; **9** (Niinkuin kirjoitettu on: hän on hajoittanut ja antanut köyhille: hänen vanhurskautensa pysyy ijanikaikisesti. **(aiōn g165)** **10** Mutta joka siemenen kylväjälle antaa,

hän teillekin antaa leivän syödäkseen, ja lisää teidän siemenenne, ja kasvattaa teidän vanhurskautenne hedelmän,) **11** Että te kaikissa rikkaaksi tulisitte, kaikella yksinkertaisuudella, joka meidän kauttamme Jumalalle kiitoksen vaikuttaa. **12** Sillä tämän viran palvelus ei ainoastaan täytyä sitä, mikä pyhiltä puuttuu, vaan on siihen yltäkylläinen, että moni kiittää Jumalaa, **13** (Tämän palveluksen koettelemuksen kautta ylistän Jumalaa teidän nöyrän tunnustuksenne tähden Kristuksen evankeliumissa, ja myös teidän yksinkertaisen tasajaon tähden, heidän ja kaikkein kohtaan,) **14** Ja heidän rukouksissansa teidän edestänne, jotka teitä ikävöitsevät, sen ylönpalttisen Jumalan armon tähden, joka teissä on. **15** Mutta kiitos olkoon Jumalan hänen sanomattoman lahjansa edestä!

10 Mutta minä Paavali neuvon teitä Kristuksen siveyden ja vakuuden tähden, minä, joka teidän tykönänne ollessani keho olen, vaan poissa ollessani olen rohkea teitä vastaan. **2** Mutta minä rukoulen teitä, ettei minua vaadittaisi rohkiaksi tykönä ollessani, niinkuin minulla luullaan rohkeus muutamia vastaan olevan, jotka meidän luulevat lihan jälkeen vaeltavan. **3** Sillä ehkä me lihassa vaellamme, emmepä me sentähden lihan jälkeen sodi. **4** Sillä meidän sota-aseemme ei ole lihalliset, vaan väkevät Jumalan edessä kukistamaan varjeluksia. **5** Ja me maahan lyömme aivoitukset ja kaiken korkeuden, joka hänensä korottaa Jumalan tuntemista vastaan, ja vangiksi otamme kaiken ajatuksen Kristuksen kuuliaisuuden alle, **6** Ja olemme valmiit kostamaan kaikkea kovakorvaisuutta, kuin teidän kuuliaisuutenne täytetään. **7** Katsotteko te niiden jälkeen, mitkä silmäin edessä ovat? Jos joku uskaltaa sen päälle, että hän on Kristuksen oma, se ajatelkaan itsellensä, että niinkuin hän on Kristuksen oma, niin olemme mekin Kristuksen omat. **8** Sillä jos minä vielä enemmän kerskaisin meidän vallastamme, jonka Herra meille antanut on teidän parannukseksenne, ja ei kadotukseksenne, enpä minä häpeäisi, **9** Etten minä näkyisi teitä lähetykskirjoilla peljättäväni. **10** Sillä lähetykskirjat (sanovat he) ovat raskaat ja väkevät, mutta ruumiillinen läsnäolemus on heikko ja puhe on ylönkatsottu. **11** Senkaltainen ajatelkaan, että niinkuin me olemme lähetysvirkain kautta sanoissa poissa-ollessamme, niin me myös olemme itse työllä läsnä-

ollessamme. **12** Sillä emmepä me rohkene meitäme lukea eli verrata niihin, jotka itsiänsä ylistävät; mutta että he itse heillänsä heitänsä mittavaat ja pitävät ainoastaan itse heistänsä, niin ei he mitään ymmärrä. **13** Mutta emme meitäme kerskaa ylitse määrän, vaan ainoastaan kohtuullisen määrätyn mitan jälkeen, jonka Jumala meille mitannut on, joka myös teihinkin ulottuu. **14** Sillä emmepä me itsiämme leviämmältä anna ulos kuin sopii, niinkuin emme olisikaan teihin ulottuneet; sillä me olemme jo hamaan teidän tykönne Kristuksen evankeliumilla tulleet. **15** Ja emme kerskaa meitäme ylitse määrän vieraisissa töissä; vaan me toivomme, kuin teidän uskonne kasvaa teissä, että mekin meidän määrämme jälkeen tahdomme levitä yltäkylläisesti, **16** Evankeliumia saarnaamaan niille, jotka tuolla puolen teitä asuvat: emmekä meitäme kerskaa niistä, jotka vieraan mitan jälkeen valmistetut ovat. **17** Mutta joka kerskaa, se kerskatkaan Herrassa; **18** Sillä joka itsiänsä kiittää, ei se ole koeteltu, vaan se, jota Herra kiittää.

11 Oi jospa te vähänkin minun tyhmyyttäni kärsisitte! Ja tosin te minua kärsitte. **2** Sillä minä kiivaan teitä Jumalan kiivaudella. Sillä minä olen teitä kihlannut yhdelle miehelle, että minä puhtaan neitseen Kristukselle tuottaisin. **3** Mutta minä pelkään, että niinkuin kärke viettelä Evan kavaluudellansa, niin myös teidän taitonne turmellaan siitä yksinkertaisuudesta, joka on Kristuksessa. **4** Sillä jos se, joka teidän tykönne tulee, toisesta Jesuksesta teille saarnaa, josta emme saarnanneet, taikka jos te toisen hengen saatte, jota ette ole saaneet, eli toisen evankeliumin, jota ette ole ottaneet vastaan, niin te sen oikein kärsitte. **5** Sillä minä arvaan, etten minä ole ollut halvempi niitä kaikkein korkeimpia apostoleita. **6** Ja ehkä minä olen puheessa yksinkertainen, niin en minä ole tiedossa yksinkertainen; kuitenkin olemme me kyllä kaikille teille tiettävät. **7** Eli olenko minä syntiä tehnyt, että minä olen itseni alentanut, että te ylennettäisiin, että minä olen teille Jumalan evankeliumia ilman palkkaa ilmoittanut? **8** Ja olen muut seurakunnat ryöstänyt, ja heiltä palkan ottanut, jolla minä teitä palvelin? Ja kuin minä olin teidän tykönänne ja minulta jotakin puuttui, enpä minä ketään rasittanut. **9** Sillä mitä minulta puuttui, sen veljet täyttivät, jotka Makedoniasta tulivat. Ja niin minä pidin itseni kaikissa, etten minä kenenkään kuormana ollut, ja tahdon

vieläkin minuni niin pitää. **10** Niin totta kuin Kristuksen totuus minussa on, niin ei tämä kerskaus pidä minulta Akajan maakunnissa otettaman pois. **11** Minkätähden? Senkötähden, etten minä teitä rakasta? Sen Jumala tietää. **12** Mutta mitä minä teen, sen minä tahdon tehdä, että minä heiltä tilan ottaisin pois, jotka etsivät tilaa kerskata, että he ovat niin kuin me. **13** Sillä senkaltaiset väärät apostolit ja petolliset työntekijät teeskelevät itsensä Kristuksen apostoleiksi. **14** Ei myös ihmeikään ole; sillä itse saatana muuttaa itsensä valkeuden enkeliksi. **15** Ei siis se ole suuri, jos myös hänen palveliansa itsensä asettelevat niinkuin he olisivat vanhurskauden saarnaajat, joiden loppu pitää oleman heidän töittensä perään. **16** Taas sanon minä, ettei yhdenkään pidä minua tyhmäksi luuleman; vaan ellei niin ole, niin ottakaat minua vastaan niinkuin tyhmääkin, että minä myös vähä kerskaisin. **17** Sitä mitä minä nyt puhun, en minä puhu niinkuin Herrassa, vaan niinkuin tyhmyydessä, että me nyt kerskaamaan ruvenneet olemme. **18** Koska moni kerskaa lihan jälkeen, niin minäkin tahdon kerskata. **19** Sillä te kärsitte mielellänne tyhmiä, että te viisaat olette. **20** Te kärsitte, jos joku teitä orjuuteen vaatii, jos joku teitä syö, jos joku teiltä jotakin ottaa, jos joku itsensä korottaa, jos joku teitä lyö kasvoille. **21** Sen minä sanon häväistyksen tähden, niinkuin me heikot olisimme: mihinkä joku uskaltaa, (minä puhun tyhmyydessä,) siihen minäkin uskallan. **22** He ovat Hebrealaiset, minä myös. He ovat Israelilaiset, minä myös. He ovat Abrahamin siemen, minä myös. **23** He ovat Kristuksen palveliat, (minä puhun tyhmästi,) paljoa enemmän minä olen. Minä olen enemmän työtä tehnyt. Minä olen enemmän haavoja kärsinyt. Minä olen useammin vankina ollut. Usein olen kuoleman hädässä ollut. **24** Juudalaisilta olen minä viidesti neljäkymmentä haavaa saanut, yhtä vailla. **25** Kolmasti olen vitsoilla piesty. Olin kerran kivitetty. Kolmasti olen minä tullut haaksirikkoon. Yön ja päivän olin minä meren syvyydessä. **26** Minä olen usein vaeltanut, minä olen ollut veden hädässä, ryövärien keskellä, hädässä Juudalaisten keskellä, hädässä pakanain keskellä, hädässä kaupungeissa, hädässä korvessa, hädässä merellä, hädässä viekasten veljien seassa, **27** Työssä ja tuskassa, paljossa valvomisessa, nälässä ja janossa, paljossa paastossa, vilussa ja alastomuudessa, **28** Ilman niitä mitkä muutoin

tapahtuvat, nimittäin, että minua joka päivä vaivataan ja pidän surun kaikista seurakunnista. **29** Kuka on heikko, ja en minä myös heikoksi tule? Kuka pahoitetaan, ja en minä pala? **30** Että minun pitää nyt kerskaaman, niin minä kerskaan heikkoudestani. **31** Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka olkoon ylistetty ijankaikkisesti! tietää, etten minä valehtele. (aiön g165) **32** Damaskussa Aretaan kuninkaan maanvanhin vartioitsi Damaskun kaupunkia ja tahtoi minun ottaa kiinni. **33** Ja minä laskettiin maahan muurin akkunasta korissa, ja pääsin niin hänen käsistensä.

12 Ei minun ole hyvää kerskaamisestani; tullen kuitenkin näkyihin ja Herran ilmoituksiin. **2** Minä tunnen ihmisen Kristuksessa ennen neljäätoistakymmentä ajastaikaa, (oliko hän ruumiissa, en minä tiedä, eli oliko hän ulkona ruumiista, en minä sitäkään tiedä; Jumala sen tietää:) se temmattiin ylös hamaan kolmanteen taivaasen. **3** Ja minä tunnen sen ihmisen, (jos hän ruumiissa taikka ulkona ruumiista oli, en minä tiedä; Jumala sen tietää:) **4** Hän temmattiin ylös paradisiin ja kuuli sanomattomia sanoja, joita ei yhdenkään ihmisen sovi puhua. **5** Siitä minä kerskaan; mutta en minä itsestäni kerskaa, vaan minun heikkoudestani. **6** Sillä jos minä tahtoisin kerskata, niin en minä tekisi tyhmästi; sillä minä tahdon totuuden sanoa. Mutta kuitenkin minä itseni siinä pidätän, ettei joku minua korkiammaksi lukisi, kuin hän minun näkee eli minusta kuulee. **7** Ja ettei ilmoitusten ylönpaltisuus minua ylen paljon korottaisi, on pistin annettu minun lihaani, nimittäin saatanan enkeli, rusikoitsemaan minua, etten minä itsiäni ylen paljon korottaisi. **8** Sentähden olen minä kolmasti Herraa rukoillut, että hän läksis minusta. **9** Ja hän sanoi minulle: tyydy minun armoon; sillä minun voimani on heikoissa väkevä. Sentähden minä mielelläni kerskaan heikkoudestani, että Kristuksen voima minussa asuis. **10** Sentähden iloitsen minä heikkoudessa, ylönkatseissa, hädissä, vainoissa ja ahdistuksissa Kristuksen tähden; sillä koska minä heikko olen, niin minä väkeväkin olen. **11** Minä olen tällä kerskaamisella tyhmäksi tullut; te olette minua siihen vaatineet. Sillä minua piti teiltä kiitettämän, etten minä ensinkään vähempi ole kuin korkeimmatkaan apostolit, ehken minä mitään ole. **12** Niin ovat tosin apostoliin merkit teidän seassanne tapahtuneet kaikella

kärsivällisyydellä, merkeillä, ihmeillä ja voimallisilla töillä. **13** Mitäs te muita seurakuntia huonommat olette, paitsi sitä, etten minä itse teidän kuormananne ollut? Antakaat minulle se vääritys anteeksi. **14** Katso, minä olen valmis kolmannen kerran teidän tyköenne tulemaan, ja en tahdo ensinkään teitä rasittaa; sillä enpä minä etsi teidän omaanne, vaan teitä; sillä ei lasten pidä tavaraa kokooman vanhempainsa varaksi, vaan vanhemmat lapsillensa. **15** Mutta mielelläni minä tahdon kuluttaa ja itseni annettaa ulos teidän sieluinne edestä, vaikka te vähän minua rakastatte, joka kuitenkin sangen paljon teitä rakastan. **16** Mutta olkoon sillänsä, etten minä ole teitä raskauttanut; mutta että minä olin kavala, niin minä olen teidät petoksella saavuttanut. **17** Olenko minä keltään mitään vaatinut niiden tähden, jotka minä teille lähettänyt olen? **18** Minä olen Titusta neuvonut, ja lähetin hänen kanssansa yhden veljen: onkos Titus jotakin teiltä vaatinut? Emmekö me ole yhdessä hengessä vaeltaneet? Emmekö me ole yksiä jälkiä myöten käyneet? **19** Luuletteko taas, että me vastaamme edestämme teidän edessänne? Me puhumme Kristuksessa, Jumalan edessä; mutta kaikki nämät, rakkaat veljet, teidän parannukseksenne; **20** Sillä minä pelkään, etten minä tultuani teitä löydä senkaltaisena kuin minä tahdon, ja te myös löydätte minun, ei niinkuin te tahtoisitte: ettei siellä riidat, kateudet, vihat, torat, panetukset, parjaukset, paisumiset ja kapinat olisi: **21** Ettei taas minun palattuani minun Jumalani teidän tyköänne minua nöryyttäisi ja minun pitäis monen tähden murehtiman, jotka ennen rikkoneet ovat ja ei ole itsiänsä parantaneet siitä saastaisuudesta ja huoruudesta ja haureudesta, jota he tehneet ovat.

13 Nyt minä kolmannen kerran tulen teidän tyköenne.

Niin pitää kahden eli kolmen suun kautta kaikkinaiset asiat kiinnitettämän. **2** Minä olen ennenkin sen teille sanonut ja vieläkin edellä sanon, niinkuin toisella kerralla läsnäollessani, ja kirjoitan nyt poissaollessani niille, jotka ennen syntiä tehneet olivat, ja muille kaikille, että jos minä sinne tulen, niin en minä säästä, **3** Että te kerran saatte tietää, kuka minussa puhuu, nimittäin Kristus, joka ei suinkaan ole heikko teidän kohtaanne, vaan hän on väkevä teissä. **4** Ja ehkä hän oli ristiinnaulittu heikkoudessa, niin hän kuitenkin elää Jumalan voimassa; sillä myös me olemme heikot hänessä, mutta meidän

pitää elämän hänen kanssansa Jumalan voimassa teidän tyköänne. **5** Koetelkaat teitä, jos te olette uskossa, koekaat teitä: eli ettekö te itsiänne tunne, että Jesus Kristus on teissä? ellei niin ole, että te kelvottomat olette. **6** Mutta minä toivon, että te tunnette, ettemme kelvottomat ole. **7** Ja minä rukoilen Jumalaa, ettette mitään pahaa tekisi, ei että me kelvolliseksi näkyisimme, vaan että te hyvää tekisitte ja me olisimme niinkuin kelvottomat. **8** Sillä emme mitään voi totuutta vastaan, vaan totuuden puolesta. **9** Mutta me iloitsemme, kuin me heikot olemme ja te voimalliset olette, jota me myös toivotamme, nimittäin teidän täydellisyyttänne. **10** Sentähden minä myös poissa-ollessani näitä kirjoitan, ettei minun pitäisi läsnä-ollessani kova oleman, sen voiman jälkeen, jonka Herra antoi minulle rakennukseksi ja ei kukistukseksi. **11** Viimein, rakkaat veljet, iloitkaat, olkaat täydelliset, lohduttakaat teitä, olkaat yksimieliset, olkaat rauhalliset, niin rakkauden ja rauhan Jumala on teidän kanssanne. **12** Tervehtikää teitä keskenänne pyhällä suunantamisella. **13** Kaikki pyhät teitä tervehtivät. **14** Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne! Amen.

Galatalaisille

1 Paavali, apostoli, (ei ihmisiltä eikä ihmisten kautta, vaan Jesuksen Kristuksen kautta ja Isän Jumalan, joka hänen kuolleista herättänyt on.) **2** Ja kaikki veljet, jotka minun kanssani ovat, Galatian seurakunnille: **3** Armo olkoon teille ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Herralta Jesukselta Kristukselta! **4** Joka itsensä meidän synteimme edestä antanut on, että hän meitä vapahtais tästä nykyisestä pahasta maailmasta, Jumalan ja meidän Isämme tahdon jälkeen, (aiῶn g165) **5** Jolle olkoon kiitos ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! (aiῶn g165) **6** Minä ihmettelen, että te niin pian annatte teitänne kääntää pois siitä, joka teitä Kristuksen armoon kutsunut on, toiseen evankeliumiin, **7** Joka ei muuta ole, vaan että muutamat eksyttävät teitä ja tahtovat Kristuksen evankeliumia toisin kääntää. **8** Mutta ehkä me taikka joku enkeli taivaasta saarnais teille toisin evankeliumia, kuin me olemme teille saarnanneet, se olkoon kirottu! **9** Niinkuin me ennen sanoimme, niin minä vielä sanon: jos joku teille toisin saarnaa evankeliumia, kuin te ottaneet olette, olkoon kirottu! **10** Saarnaanko minä nyt ihmisten eli Jumalan mielen jälkeen? eli pyydäkö minä ihmiselle kelvata? Sillä jos minä tähän asti olisin tahtonut ihmisille kelvata, niin en minä olisi Kristuksen palvelia. **11** Mutta minä teen teille tiettäväksi, rakkaat veljet, ettei se evankeliumi, joka minulta saarnattu on, ole ihmisen jälkeen. **12** Sillä en minä ole sitä ihmiseltä saanut enkä oppinut, vaan Jesuksen Kristuksen ilmoituksesta. **13** Sillä te olette kuulleet minun muinaisen olentoni Juudalaisten tavoissa, kuinka ylönpalttisesti minä Jumalan seurakuntaa vainosin ja hävitin sitä, **14** Ja menestyin Juudalaisten menoissa, ylitse monen minun vertaiseni minun suvussani, ja olin ylen kiivas isäin säätyin tähden. **15** Mutta koska Jumala tahtoi, joka minun oli eroittanut äitini kohdusta, ja armonsa kautta kutsui, **16** Että hän Poikansa minun kauttani ilmoittais, ja minä julistaisin hänen evankeliumin kautta pakanain seassa, niin en minä ensinkään lihan ja veren kautta tutkinut, **17** En myös Jerusalemiin niiden tykö palannut, jotka ennen minua apostolit olivat; vaan menin pois Arabiaan ja palasin jälleensä Damaskuun. **18** Sitte kolmen vuoden perästä tulin minä Jerusalemiin Pietaria oppimaan ja olin hänen kanssansa viisitoistakymmentä päivää. **19** Mutta en

minä muita apostoleita yhtään nähnyt paitsi Jakobia, Herran veljeä. **20** Mutta sen, mitä minä teille kirjoitan, katso, Jumala tietää, etten minä valehtele. **21** Sitte tulin minä Syrian ja Kilikian maakuntiin. **22** Ja minä olin tuntematoin kasvoista niille Juudean seurakunnille, jotka olivat Kristuksessa. **23** Mutta he olivat ainoastaan kuulleet, että se, joka meitä muinen vainosi, hän saarnaa nyt uskoa, jota hän muinen hävitti, **24** Ja kiittivät minun tähteni Jumalaa.

2 Sitte neljäntoistakymmenen vuoden perästä menin minä taas Barnabaan kanssa ylös Jerusalemiin ja otin Tituksen kanssani, **2** Ja minä menin ylös ilmoituksen jälkeen ja asetin heidän eteensä sen evankeliumin, jota minä pakanain seassa julistan: mutta erinomaisesti niiden eteen, jotka jonakin pidetään, etten minä hukkaan juoksisi elikkä olisi jo juossut. **3** Mutta ei Titustakaan, joka minun kanssani oli, vaadittu itsiänsä ympärileikkauttamaan, vaikka hän Grekiläinen oli. **4** Sillä kuin muutamat väävät veljet tunkeutuivat sisälle, ja jo olivat tulleet sisälle koettelemaan meidän vapauttamme, joka meillä Kristuksessa Jesuksessa on, että he meitä orjuuteen vaatisivat; **5** Emmepä me tosin niille hetkeksikään myöntyneet kuuliaisuuteen, että evankeliumin totuus teidän tykönänne pysyväinen olis. **6** Mutta niihin, jotka jonakin pidetään, minkäkaltaiset he muinen olivat, ei minun mitään tule: ei Jumala katso ihmisen muotoa; sillä ne, jotka jonakin pidetään, ei minulle mitään opettaneet. **7** Vaan sitä vastaan, kuin he näkivät, että minulle evankeliumi esinahan puoleen uskottu oli, niinkuin Pietarille ympärileikkauksen puoleen; **8** (Sillä joka Pietarin kanssa oli voimallinen apostolin virassa ympärileikkauksen seassa, se on minunkin kanssani pakanain seassa voimallinen ollut,) **9** Ja kuin he tunsivat sen armon, joka minulle annettu oli, niin Jakob ja Kephass ja Johannes, jotka patsaina pidettiin, antoivat minulle ja Barnabaalle kättä ja sopivat niin meidän kanssamme, että meidän pakanain seassa ja heidän ympärileikkauksen seassa saarnaaman piti, **10** Ainoastaan että meidän piti vaivaisia muistaman, jota minä myös olen ahkeroinut tehdä. **11** Mutta kuin Pietari Antiokiaan tuli, niin minä olin julkisesti häntä vastaan, että kanne oli tullut hänen päällensä. **12** Sillä ennenkuin joku Jakobin tyköä tuli, söi hän pakanain kanssa; vaan kuin ne tulivat, vältti hän, ja eroitti itsensä heistä, peljäten niitä, jotka ympärileikkauksesta

olivat, 13 Ja muutkin Juudalaiset viekastelivat hänen kanssansa, niin että Barnabaskin vieteltiin heidän ulkokullaisuudellansa. 14 Mutta kuin minä sen näin, ettei he oikein vaeltaneet evankeliumin totuuden jälkeen, sanoin minä Pietarille julkisesti kaikkein kuullen: jos sinä, joka Juudalainen olet, pakanain tavalla elät ja et Juudalaisten, miksis vaadit pakanoita Juudalaisten tavalla elämään? 15 Me jotka olemme Juudalaiset luonnon puolesta ja emme syntiset pakanoista: 16 Että me tiedämme, ettei ihminen lain töiden kautta vanhurskaaksi tule, vaan uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle: niin me myös olemme uskoneet Jesuksen Kristuksen päälle, että me vanhurskaaksi tulemme uskon kautta Kristuksen päälle, ja emme lain töiden kautta, sentähden ettei yksikään liha tule lain töiden kautta vanhurskaaksi. 17 Mutta jos me, koska me tahdomme Kristuksen kautta vanhurskaaksi tulla, löydetään myös itse syntisiksi, onko siis Kristus synnin palvelia? Pois se! 18 Sillä jos minä sitä taas rakennan, jota minä särkenyt olen, niin minä teen itseni ylitsekäyväksi. 19 Mutta minä olen lain kautta laista kuollut pois, että minä Jumalassa eläisin. 20 Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. Mutta minä elän, en silleen minä, vaan Kristus elää minussa; sillä jota minä nyt elän lihassa, sen minä elän Jumalan Pojan uskossa, joka on minua rakastanut ja antoi itsensä minun edestäni. 21 En minä hylkää Jumalan armoa; sillä jos vanhurskaus tulee laista, niin on Kristus hukkaan kuollut.

3 Te hullut Galatalaiset! kuka teidät on vimmannut totuutta uskomasta? joiden silmät eteen Jesus Kristus kirjoitettu oli, teidän seassanne ristiinnaulittu. 2 Sen tahdon minä ainoastaan teiltä tietää: oletteko te Hengen saaneet lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta? 3 Oletteko te niin tomppeilit? Hengessä te olette alkaneet, tahdotteko te nyt lihassa lopettaa? 4 Oletteko te niin paljon hukkaan kärsineet? Jos se muutoin hukassa on. 5 Joka siis teille hengen antaa ja tekee voimalliset työt teidän seassanne, tekeekö hän sen lain töiden kautta eli uskon saarnaamisen kautta? 6 Niinkuin Abraham oli Jumalan uskonut, ja se on luettu hänelle vanhurskaudeksi, 7 Niin te myös jo tiedätte, että jotka uskossa ovat, ne ovat Abrahamin lapset. 8 Mutta Raamattu oli sitä jo ennen katsonut, että Jumala pakanatkin uskon kautta vanhurskaaksi tekee;

sentähden hän edellä ilmoitti Abrahamille: sinussa (sanoo hän) kaikki pakanat pitää siunatut oleman. 9 Niin tulevat kaikki ne, jotka uskosta ovat, siunatuksi uskovaisen Abrahamin kanssa. 10 Sillä niin monta, jotka lain töissä riippuvat, ovat kirouksen alla; sillä kirjoitettu on: kirottu olkoon jokainen, joka ei pysy kaikissa mitä lakiraamatussa kirjoitettu on, että hän niitä tekis. 11 Mutta ettei kenkään vanhurskaaksi tule Jumalan edessä lain kautta, se on tietävä; sillä vanhurskaan pitää elämän uskosta. 12 Mutta laki ei ole uskosta, vaan ihminen, joka ne tekee, hän elää niissä. 13 Mutta Kristus on meitä lunastanut lain kirouksesta, koska hän tuli kiroukseksi meidän edestämme; sillä kirjoitettu on: kirottu on jokainen, joka puussa riippuu, 14 Että Abrahamin siunaus pitäis pakanain ylitse Jesuksessa Kristuksessa tuleman, ja me niin saisimme uskon kautta sen luvatus Hengen. 15 Rakkaat veljet! minä puhun ihmisten tavalla. Ei yksikään riko ihmisen testamenttia, koska se vahvistettu on, eikä siihen mitään lisää. 16 Lupaukset ovat tosin Abrahamille ja hänen siemenellensä annetut; ei hän sano: ja siemenille, niinkuin monesta, vaan niinkuin yhdestä: ja sinun siemenessä, joka on Kristus. 17 Mutta sen minä sanon: testamenttia, joka Jumalalta on vahvistettu Kristuksen päälle, ei rikota, ettei lupaus turhaan raukeaisi lain kautta, joka sitte neljänsadan ja kolmenkymmenen vuoden perästä annettu oli. 18 Sillä jos perintö on laista, niin ei se silleen ole lupauksesta; mutta Jumala on sen Abrahamille lupauksen kautta lahjoittanut. 19 Mihinkä siis laki? Hän on tullut ylitsekäymisten tähden, siihenasti kuin siemen oli tuleva, jolle lupaus tapahtunut oli, ja on enkeleiltä asetettu välimiehen käden kautta. 20 Mutta välimies ei ole yhden, vaan Jumala on yksi. 21 Onko siis laki Jumalan lupauksia vastaan? Pois se! Sillä jos laki olis annettu eläväksi tekemään, niin tosin vanhurskaus tulis laista. 22 Mutta Raamattu on kaikki sulkenut synnin alle, että lupaus annettaisiin uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle uskovaisille. 23 Mutta ennenkuin usko tuli, olimme me lain alla kätkeytyä ja siihen uskoon suljetut, joka piti ilmoitettaman. 24 Niin on laki ollut meidän opettajamme Kristuksen tykö, että me uskon kautta vanhurskaaksi tulisimme. 25 Mutta sitte kuin usko tuli, niin emme enempi ole sen opettajan alla. 26 Sillä te olette kaikki Jumalan lapset uskon kautta Jesuksen Kristuksen päälle. 27 Sillä

niin monta kuin te Kristukseen kastetut olette, niin te olette Kristuksen päällenne pukuneet. 28 Ei ole tässä Juudalainen eli Grekiläinen, ei orja eli vapaa, ei mies eli vaimo; sillä te olette kaikki yksi Kristuksessa Jesuksessa. 29 Mutta jos te olette Kristuksen, niin te olette myös Abrahamin siemen ja lupauksen jälkeen perilliset.

4 Mutta minä sanon: niin kauvan kuin perillinen on lapsi, ei ole hänen ja palvelian välillä eroitusta, vaikka hän on kaiken tavaran herra; 2 Vaan hän on esimiesten ja haltiain hallussa, isältä määrättyyn aikaan asti. 3 Niin myös me, kuin me olimme lapset, niin me olimme vaaditut orjuuteen ulkonaisten säätyin alle. 4 Mutta koska aika oli täytetty, lähetti Jumala Poikansa, syntyneen vaimosta, lain alaiseksi tehdyn, 5 Että hän ne, jotka lain alaiset olivat, lunastais, että me hänen lapsiksensa luettaisiin. 6 Mutta että te olette lapset, lähetti Jumala Poikansa Hengen teidän sydämiinne, joka huutaa: Abba, rakas Isä! 7 Niin ei silleen ole orja, vaan poika; mutta jos poika, niin myös Jumalan perillinen Kristuksen kautta. 8 Mutta sillä ajalla, koska ette Jumalaa tunteneet, palvelitte te niitä, jotka ei luonnostansa jumalat olleetkaan. 9 Mutta nyt, sittekuin te Jumalan tunnette ja tosin enemmän Jumalalta tutut olette, kuinka te siis käännytte jälleen heikkoihin ja köyhiin säätyihin, joita te vasta-uudesta palvelta tahdotte? 10 Te otatte vaarin päivistä, ja kuukausista, ja ajoista, ja vuosista. 11 Minä pelkään teidän tähtenne, etten minä turhaan olisi teidän tähtenne työtä tehnyt. 12 Olkaat niinkuin minä olen, että minäkin olen niinkuin te. Rakkaat veljet! minä rukoilen teitä: ette ole mitään minua vastaan tehneet; 13 Mutta te tiedätte, että minä olen lihan heikkoudessa teille ensisti evankeliumia saamannut, 14 Ja minun kiusaustani, jota minä lihan puolesta kärsin, ette ole katsooneet ylös ettekä hyljänneet, vaan korjasitte minun niinkuin Jumalan enkelin, niinkuin Kristuksen Jesuksen. 15 Kuinka autuaat te silloin olitte! Minä olen teidän todistajanne, että jos se olis mahdollinen ollut, niin te olisitte teidän silmänne kaivaneet ulos ja minulle antaneet. 16 Olenko minä siis nyt teidän viholliseseenne tullut, että minä teille totuuden sanon? 17 Ei he teitä oikein kiivaudesta rakasta, vaan he tahtovat teitä minusta pois kääntää, että te heitä kiivaudessa rakastaisitte. 18 Kyllä kiivaten rakastaa hyvä on, aina hyvydessä, ja ei ainoastaan silloin, kuin

minä teidän tykönänne olen. 19 Minun rakkaat lapseni, jotka minun täytyy vasta-uudesta kivulla synnyttää, siihenasti kuin Kristus teissä jonkun muodon sais! 20 Mutta minä soisin olevani teidän tykönänne, että minä taitaisin äänenikin muuttaa; enpä minä tiedä, mitä minä tästedes teen teidän kanssanne. 21 Sanokaat minulle te, jotka lain alla olla tahdotte: ettekö te lakia kuule? 22 Sillä kirjoitettu on: Abrahamilla oli kaksi poikaa, yksi palkkavaimosta ja yksi vapaasta. 23 Mutta joka palkkavaimosta oli, se oli lihan jälkeen syntynyt, ja joka vapaasta oli, se oli lupauksen kautta. 24 Nämät jotakin merkitsevät; sillä nämät ovat ne kaksi Testamenttia: yksi Sinain vuoresta, joka orjuuteen synnyttää, joka on Agar. 25 Sillä Agar on Sinain vuori Arabiassa ja ulottuu hamaan Jerusalemiin, joka nyt on, ja on lastensa kanssa orjana. 26 Mutta se Jerusalem, joka ylhäältä on, on vapaa, joka on kaikkein meidän äitimme. 27 Sillä kirjoitettu on: iloitse, sinä hedelmätöin, joka et synnytä, pakahda ja huuda sinä, joka et raskas ole; sillä yksinäisellä on enempi lapsia kuin sillä, jolla mies on. 28 Mutta me, rakkaat veljet, olemme niinkuin Isaakikin, lupauksen lapset. 29 Mutta niinkuin se silloin, joka lihan jälkeen syntynyt oli, vainosi sitä, joka hengen jälkeen syntynyt oli, niin se nytkin tapahtuu. 30 Mutta mitä Raamattu sanoo? aja palkkavaimo poikinensa ulos; sillä ei palkkavaimon pojan pidä perimän vapaan pojan kanssa. 31 Niin me siis olemme, rakkaat veljet, emme palkkavaimon poikia, vaan vapaan.

5 Niin pysykäätkätsiis siinä vapaudessa, jolla Kristus meitä vapahtanut on, ja älkäätkätsi taas teitänne sekoittako orjuuden ikeeseen. 2 Katso, minä Paavali sanon teille: jos te annatte ympärileikata teitänne, niin ei ole Kristus teille hyödyllinen. 3 Mutta minä taas todistan, että jokainen ihminen, joka ympärileikataan, se on kaikkea lakia velkapää pitämään. 4 Te olette Kristuksen kadottaneet, jotka lain töillä tahdotte vanhurskaiksi tulla, ja olette armosta luopuneet. 5 Mutta me odotamme hengessä uskon kautta vanhurskauden toivoa. 6 Sillä ei Kristuksessa Jesuksessa ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan usko, joka rakkauden kautta työtä tekee. 7 Te juoksite hyvin; kukas teidät esti totuutta uskomasta? 8 Ei senkaltainen yllytys ole hänestä, joka teitä kutsuu. 9 Vähä hapatus kaikentaikinan hapattaa. 10 Minä turvaan teihin Herrassa, ettette

toista mieltä ottaisi; mutta joka teitä eksyttää, hänen pitää tuomionsa kantaman, olkaan kuka hän olis. **11** Mutta jos minä vielä, rakkaat veljet, ympärileikkausta saarnaan, minkätähden minä siis vainoa kärsin? Ja niin olis ristin pahennus hävinnyt. **12** Oi jospa ne erotettaisiin, jotka teitä houkuttelevat! **13** Sillä te, rakkaat veljet, olette vapautteen kutsutut; ainoastaan karttakaa, ettette salli vapauden lihalle tilaa antaa, vaan palvelkaat rakkaudessa toinen toistanne. **14** Sillä kaikki laki yhdessä sanassa täytetään, nimittäin: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itsiäs. **15** Mutta jos te toinen toistanne purette ja syötte, niin katsokaat, ettette toinen toiseltanne syödyksi tule. **16** Mutta minä sanon: vaeltakaa Hengessä, niin ette lihan himoa täytä; **17** Sillä liha himoitsee Henkeä vastaan, ja Henki lihaa vastaan: nämät ovat vastaan toinen toistansa, niin ettette tee, mitä te tahdotte. **18** Mutta jos te Hengeltä hallitaan, niin ette ole lain alla. **19** Mutta lihan työt ovat julkiset, kuin on huoruus, salavuoteus, saastaisuus, haureus, **20** Epäjumalain palvelus, noituus, vaino, riita, kateus, viha, torat, eripuraisuus, eriseura, **21** Pahansuomuus, murha, juopumus, ylönkyömyys ja muut senkaltaiset, joista minä teille edellä sanon, niinkuin minä ennenkin sanonut olen, että ne, jotka senkaltaisia tekevät, ei pidä Jumalan valtakuntaa perimän. **22** Mutta Hengen hedelmä on: rakkaus, ilo, rauha, pitkämielisyyys, ystävyys, hyvyys, usko, hiljaisuus, puhtaus. **23** Senkaltaisia vastaan ei ole laki. **24** Mutta jotka Kristuksen omat ovat, ne ovat ristiinnaulinneet lihansa, himoin ja haluin kanssa. **25** Jos me Hengessä elämme, niin vaeltakaamme myös Hengessä. **26** Älkäämme turhaa kunniaa pyytäkö, vihoittain ja kadehtien toinen toistamme.

6 Rakkaat veljet! jos ihminen osaa johonkuhun vikaan tulla, niin te, jotka hengelliset olette, ojentakaa senkaltaista siveyden hengessä: ja katso itsiäs, ettes sinä myös kiusattaisi. **2** Kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää. **3** Sillä jos joku luulee itsensä jotakin olevan, joka ei kuitenkaan mitään ole, hän viettelee itsensä. **4** Mutta koetelkaan kukin oman tekonsa, ja sitte hän taitaa ainoasti itsestäänsä kerskata, ja ei yhdessäkään muussa; **5** Sillä kukin pitää oman kuormansa kantaman. **6** Joka sanalla neuvotaan, se jakakaan kaikkea hyvää sille, joka häntä neuvoo. **7** Älkää eksykö; ei Jumala anna itsiänsä pilkata: sillä mitä ihminen kylvää, sitä

hän myös niittää. **8** Joka lihassansa kylvää, se lihastansa turmeluksen niittää; mutta joka hengessä kylvää, se hengestä jankaikkisen elämän niittää. **(aiönios g166)** **9** Ja koska me hyvää teemme, niin älkäämme suuttuko; sillä aikansa mekin saamme niittää ilman lakkaamatta. **10** Koska siis meillä aika on, niin tehkäämme jokaiselle hyvää, mutta enimmiten niille, jotka meidän kanssaveljemme uskossa ovat. **11** Katsokaat, kuinka suuren lähetyksirjan minä olen teille omalla kädelläni kirjoittanut! **12** Jotka tahtovat myös näön jälkeen lihassa kelvata, ne teitä ympärileikkaukseen vaativat, ainoastaan ettei heitä Kristuksen ristillä vainottaisi. **13** Sillä ei nekään, jotka ympärileikataan, lakia pidä; vaan he tahtovat teidät ympärileikata, että he teidän lihastanne kerskata saisivat. **14** Mutta pois se minusta, että minä muusta kerskaisin, vaan ainoastansa meidän Herran Jesuksen Kristuksen ristikä, jonka kautta maailma minulle ristiinnaulittu on ja minä maailmalle. **15** Sillä Kristuksessa Jesuksessa ei ympärileikkaus eikä esinahka mitään kelpaa, vaan uusi luontokappale. **16** Ja niin monta, jotka tämän ojennusnuoran jälkeen vaeltavat, heidän päällänsä olkoon rauha ja laupius, ja Jumalan Israelin päällä! **17** Älköön yksikään tästälähin minua silleen vaivatko; sillä minä kannan minun ruumiissani meidän Herran Jesuksen Kristuksen arvet. **18** Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, rakkaat veljet, amen!

Efesolaisille

1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, pyhille, jotka Ephesossa asuvat ja Kristuksen Jesuksen päälle uskovat: **2** Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3** Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä on siunannut kaikkinaisella hengellisellä siunauksella taivaallisissa Kristuksen kautta. **4** Niinkuin hän meitä on sen kautta valinnut, ennenkuin maailman perustus laskettu oli, että me olisimme pyhät ja laittamattomat rakkautessa hänen edessänsä, **5** Ja on säätänyt meitä korjattaa lapsikseen, Jesuksen Kristuksen kautta, hyvän tahtonsa jälkeen, **6** Kunniallisen armonsä kiitokseksi, jonka kautta hän on meitä otolliseksi tehnyt siinä rakkaassa, **7** Jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi-antamus, hänen armonsä rikkauten jälkeen, **8** Jonka hän meille runsaasti kaikkinaisen viisauden ja taidon kautta antanut on, **9** Ja on meille tahtonsä salaisuuden hyvästä suomastansa tietäväksi tehnyt, ja sen hänen kauttansa tuottanut edes, **10** Kuin aika täytetty oli, että hän kaikki kappaleet päältä-iskein Kristuksessa yhdistäis, sekä ne, jotka taivaassa, että myös ne, jotka maan päällä ovat, **11** Hänessä, jonka kautta me myös perillisiksi tulleet olemme, jo ennen hänen aivoituksensa jälkeen säädetyt, joka kaikki kappaleet oman tahtonsä neuvon jälkeen vaikuttaa. **12** Että me olisimme hänen kunniansä kiitokseksi, me jotka ennen Kristuksen päälle toivoimme, **13** Jonka kautta te myös totuuden sanan kuulleet olette, nimittäin evankeliumin teidän autuudestanne: jonka kautta te myös, sittekuin te uskoitte, kiinnitetyt olette lupauksen Pyhällä Hengellä, **14** Joka meidän perintömme pantti on meidän lunastukseemme, että me hänen omaisensa olisimme, hänen kunniansä kiitokseksi. **15** Sentähden minäkin, sittekuin minä kuulin siitä uskosta, joka teillä Herran Jesuksen päälle on, ja teidän rakkaudestanne kaikkein pyhään tykö, **16** En lakkaa kiittämästä Jumalaa teidän edestänne, ajatellen aina teitä minun rukouksissani: **17** Että meidän Herran Jesuksen Kristuksen Jumala, kunnian Isä, antais teille viisauden ja ilmoituksen hengen hänen tuntemiseensa, **18** Ja valais teidän ymmärryksenne silmät, että te tietäisitte, minkä hänen

kutsumisensa toivo on ja mikä hänen kunniansä perimisen rikkaus on hänen pyhissänsä, **19** Ja kuinka suuri hänen voimansa meidän kohtaamme on, jotka hänen väkevän voimansa vaikuttamisen jälkeen uskomme, **20** Jonka hän Kristuksessa vaikutti, kuin hän hänen kuolleista herätti ja pani istumaan oikialle kädellensä taivaissa, **21** Kaiken hallituksen ja vallan ja väkevyuden ja herrauden päälle, ja kaiken sen päälle, joka nimittää taidetaan ei ainoastaan tässä maailmassa, mutta myös tulevaisessa, (aiön g165) **22** Ja on kaikki pannut hänen jalkainsä alle, ja on myös hänen pannut pääksi kaikkein päälle seurakunnalle, **23** Joka on hänen ruumiinsa, sen täyttämys, joka kaikki kaikissa täyttää.

2 Ja myös (herätti) teidät, kuin te kuolleet olitte ylitsekäymisten ja syntein tähden, **2** Joissa te muinen vaelsitte, tämän maailman juoksun jälkeen ja sen pääruhtinaan, jolla tuulessä valta on, nimittäin sen hengen jälkeen, joka nyt epäuskoisissa lapsissa vaikuttaa, (aiön g165) **3** Joiden seassa me myös kaikki muinen meidän lihamme himoissa vaelsimme ja teimme lihan ja toimen tahdon jälkeen, ja me olimme luonnostamme vihan lapset niinkuin muutkin. **4** Mutta Jumala, joka rikas on laupiudesta, suuren rakkautensa tähden, jolla hän on meitä rakastanut, **5** Ja kuin me vielä synnissä kuolleet olimme, on hän meitä Kristuksen kanssa eläväksi tehnyt; (sillä armosta olette te autuaiksi tulleet:) **6** Ja on meidät ynnä hänen kanssansä herättänyt, ja istuttanut taivaallisiin menoihin Kristuksessa Jesuksessa, **7** Että hän tulevaisilla ajoilla ylönpalttisen armonsä rikkauten hyvydestänsä meidän kohtaamme Kristuksessa Jesuksessa osoittais. (aiön g165) **8** Sillä armosta te olette autuaiksi tulleet, uskon kautta, ja ette itse teissä: Jumalan lahja se on: **9** Ei töistä, ettei yksikään kerskaisi. **10** Sillä me olemme hänen tekonsä, luodut Kristuksessa Jesuksessa hyviin töihin, joihin Jumala meidät on jo ennen vaeltamaan valmistanut. **11** Sentähden muistakaat, että te olitte muinen pakanat lihan jälkeen, ja niiltä kutsuttiin esinahaksi, jotka lihan jälkeen ympärileikkaukseksi kutsuttiin, joka käsillä tehdään, **12** Että te siihen aikaan ilman Kristusta olitte muikalaiset Israelin kyläkunnasta, ja vieraat lupauksen Testamentista, ja ei teillä toivoakaan ollut, ja olitte maailmassa ilman Jumalaa; **13** Mutta nyt te Kristuksessa Jesuksessa olette. Jotka muinen

taampana olitte, nyt te Kristuksen veren kautta olette lähes päässeet; **14** Sillä hän on meidän rauhamme, joka molemmista on yhden tehnyt ja vaihe-aidan särkenyt, **15** Että hän lihansa kautta vihan otti pois, nimittäin lain, joka käskyihin päätetty oli; että hän kahdesta yhden uuden ihmisen lois itsessänsä, ja tekis rauhan, **16** Ja että hän ne molemmat Jumalan kanssa yhdessä ruumiissa ristin kautta sovittais, ja on vihan itse kauttansa kuolettanut, **17** Ja on tullut evankeliumin kautta rauhaa ilmoittamaan teille, jotka taampana olitte, ja niille, jotka läsnä olivat. **18** Sillä hänen kauttansa me molemmin yhdessä hengessä saamme Isää lähestyä. **19** Niin ettepä te silleen ole vieraat ja muukalaiset, vaan pyhään kylänmiehet ja Jumalan perhe, **20** Apostolein ja prophetain perustuksen päälle rakennetut, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, **21** Jonka päälle kaikki rakennus toinen toiseensa liitetään ja kasvaa pyhäksi templiksi Herrassa, **22** Jonka päälle te myös rakennetaan Jumalalle asuinsiaksi Hengessä.

3 Sentähden minä Paavali, Jesuksen Kristuksen vanki, teidän pakanain tähden; **2** Jos te muutoin kuulleet olette Jumalan armon huoneenhallituksesta, joka minulle teidän puoleenne annettu on, **3** Että minulle on tämä salaus ilmoituksen kautta tiettäväksi tehty, niinkuin minä jo ennen lyhykäisesti kirjoitin, **4** Josta te lukein taidatte minun ymmärryksenä Kristuksen salaisuudessa tuta, **5** Joka ei ole etsiisiin aikoihin niin ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, kuin se nyt hänen pyhille apostoleillensa ja prophetaillensa Hengen kautta ilmoitettu on: **6** Nimittäin, että pakanat pitää kanssaperilliset ja yksi ruumis oleman ja osalliset hänen lupauksestansa Kristuksessa, evankeliumin kautta, **7** Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan armon lahjan kautta, joka hänen voimansa vaikutuksesta minulle annettu on. **8** Minulle, joka kaikkein vähin pyhään seassa olen, on tämä armo annettu, että minä pakanain seassa tutkimattoman Kristuksen rikkauden julistaisin, **9** Ja jokaiselle valkeuteen saattaisin, mikä osallisuus siinä salaisuudessa on, joka ijankaikkisesti on salattu ollut Jumalassa, joka kaikki Jesuksen Kristuksen kautta luonut on: (aiōn g165) **10** Että nyt haltioille ja esivalloille taivaallisissa Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta tiettäväksi tulis, **11** Sen ijankaikkisen aivoituksen jälkeen, jonka hän

Kristuksessa Jesuksessa meidän Herrassamme osoittanut on, (aiōn g165) **12** Jonka kautta meillä on uskallus ja tykökäymys kaikella rohkeudella, uskon kautta hänen päällensä. **13** Sentähden minä rukoilen, ettette minun vaivaini tähden väsyisi, joita minä teidän edestänne kärsin, joka teidän kunnianne on. **14** Sentähden kumarran minä polveni meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isän puoleen, **15** Joka kaikkein oikia Isä on, jotka taivaissa ja maassa lapsiksi kutsutaan, **16** Että hän antais teille voimaa kunniansa rikkauden jälkeen, että te hänen Henkensä kautta väkeväksi tulisitte sisällisessä ihmisessä; **17** Ja että Kristus asuis uskon kautta teidän sydämissänne; **18** Että te olisitte rakkauden kautta juurtuneet ja perustetut; että te selkiästi käsittäisitte kaikkein pyhään kanssa, mikä leveys ja pituus, ja syvyys ja korkeus olis, **19** Ja Kristuksen rakkauden tuntisitte, joka kaiken tuntemisen ylitse käy; että te olisitte kaikella Jumalan täydellisyydellä täytetyt. **20** Mutta hänelle, joka kaikki ylönpalttisesti voi tehdä, kaiken senkin ylitse, kuin me rukoilemme taikka ymmärrämme, sen voiman jälkeen, joka meissä vaikuttaa, **21** Hänelle olkoon kunnia seurakunnassa, joka on Kristuksessa Jesuksessa, kaikkiin aikoihin ijankaikkisesta niin ijankaikkiseen, amen! (aiōn g165)

4 Niin minä vangittu Herrassa neuvon teitä, että te siinä kutsumisessa, johon te kutsutut olette, niin vaeltaisitte kuin sopii, **2** Kaikella nöyryydellä, siveydellä ja pitkämielisyydellä, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa. **3** Ahkeroitkaat myös pitämään hengen yhteyttä rauhan siteen kautta: **4** Yksi ruumis ja yksi henki, niinkuin tekin olette teidän kutsumisessanne yhdenkaltaiseen toivoon kutsutut, **5** Yksi Herra, yksi usko, yksi kaste, **6** Yksi Jumala ja kaikkein Isä, joka kaikkein päällä on, ja kaikkein kautta, ja teissä kaikissa. **7** Mutta jokaiselle meille on armo annettu Kristuksen lahjan mitan jälkeen. **8** Sentähden hän sanoo: hän on astunut ylös korkeuteen, ja on vankiuden vangiksi vienyt, ja ihmisille lahjoja antanut. **9** Mutta se, että hän astui ylös, ei ole mikään muu kuin että hän ennen tänne astui alas, alimmaisiiin maan paikkoihin. **10** Joka on astunut alas, hän on se, joka kaikkein taivasten päälle astui ylös, että hän kaikki täyttäisi, **11** Ja hän on pannut muutamat apostoleiksi, muutamat prophetaiksi, muutamat evankelistaiksi, muutamat paimeniksi ja opettajiksi.

12 Pyhain täydellisyteen, palveluksen työhön ja Kristuksen ruumiin rakennukseen, 13 Siihenasti kuin me kaikki tulemme uskon ja Jumalan Pojan tuntemisen yhteydessä täydeksi mieheksi, Kristuksen täydellisen varren mitan jälkeen: 14 Ettemme silleen lapset olisi, jotka horjuisimme ja kaikkinaisilta opetuksen tuuilta vieteltäisiin, ihmisten koiruuden ja kavaluuden kautta, jolla he meitä käyvät ympäri, saadaksensa pettää; 15 Mutta olkaamme toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme kaikissa, hänessä, joka pää on, Kristus, 16 Josta koko ruumis on koottu ja yhteen liitetty, kaiken yhdistyksen kautta, joka siihen lisääntyy, sen vaikutuksen ja määrän jälkeen, joka kullakin jäsenellä on, siitä kasvaa ruumis omaksi rakennukseksensa rakkaudessa. 17 Niin minä nyt sanon ja todistan Herrassa, ettette silleen vaella niinkuin muut pakanat vaeltavat mielensä tyhmyydessä, 18 Joiden ymmärrys pimitetty on ja ovat vieraantuneet siitä elämästä, joka Jumalasta on, tyhmyyden kautta, joka heissä on, ja heidän sydämensä kovuuden kautta, 19 Jotka, sitten kuin he olivat paatuneet, antoivat ylön heitänsä haureuteen ja tekivät kaikkinaista saastaisuutta ylönpalttissa himossa. 20 Mutta ette niin Kristusta ole oppineet. 21 Jos te muutoin hänestä kuulleet olette ja hänessä opetetut olette, niinkuin totuus Jesuksessa on, 22 Niin pankaat pois vanha ihminen, jonka kanssa te ennen vaelsitte, joka himoin kautta eksyksissä itsensä turmelee; 23 Mutta uudistakaat teitäne teidän mielenne hengessä, 24 Ja puukeaat päällenne uusi ihminen, joka Jumalan jälkeen luotu on, totisessa vahurskaudessa ja pyhyudessa. 25 Sentähden pankaat pois valhe, ja puhukaan jokainen lähimmäisensä kanssa totuutta; sillä me olemme jäsenet keskenämme. 26 Vihastukaat ja älkää syntiä tehkö, älkää antako auringon laskea ylitse teidän vihanne, 27 Älkää antako laittajalle sias. 28 Joka varastanut on, älkään silleen varastako, vaan paremmin tehkään työtä ja toimittakaan käsillänsä jotakin hyvää, että hänellä olis tarvitsevalle jakamista. 29 Älköön yksikään rietas puhe teidän suustanne lähtekö, vaan mitä sovelias on parannuksen tarpeeksi, että se kelvollinen kuulla olis. 30 Ja älkää Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saattako, jossa te lunastuksen päivään asti kiinnitetty olette. 31 Kaikki haikeus, ja närkästys, ja viha, ja huuto, ja sadatus olkoon kaukana teistä kaiken pahuuden kanssa. 32

Mutta olkaat keskenänne ystävälliset ja laupiaat, ja anteeksi antakaat toinen toisellenne niinkuin Jumala teillekin Kristuksen kautta anteeksi antanut on.

5 Niin olkaat siis Jumalan seuraajat, niinkuin rakkaat lapset, 2 Ja vaeltakaat rakkaudessa, niinkuin myös Kristus meitä rakasti ja antoi itsensä ulos meidän edestämme lahjaksi, uhriksi ja Jumalalle makiaksi hajuksi. 3 Mutta huoruutta ja kaikkea riettautta eli ahneutta älkää antako teidän seassanne mainitakaan, niinkuin pyhain sopii, 4 Ja häpiällisiä sanoja ja hulluja puheita eli jaarituksia, jotka ei mihinkään kelpaa, vaan paremmin kiitossanoja. 5 Sillä se te tietäkää, ettei yksikään huorintekä, taikka saastainen, eli ahne, joka epäjumalan palvelia on, ole Kristuksen ja Jumalan valtakunnan perillinen. 6 Älkää antako yhdenkään pettää teitäne turhilla puheilla; sillä sentähden Jumalan viha epäuskoisten päälle tulee. 7 Älkää sentähden olko heidän osaveljensä. 8 Sillä muinen te olitte pimeys, mutta nyt te olette valkeus Herrassa. Vaeltakaat niinkuin valkeuden lapset; 9 (Sillä Hengen hedelmä on kaikessa hyvyudessa ja vanhurskaudessa ja totuudessa,) 10 Ja koetelkaat, mikä Herralle otollinen on. 11 Älkää olko osalliset pimeyden hedelmättömissä töissä, vaan paremmin nuhdelkaat. 12 Sillä mitä salaa heilta tapahtuu, se on häpiä sanoakin; 13 Mutta kaikki ne ilmi tulevat, kuin he valkeudelta rangaistaan; sillä kaikki, mikä ilmi tulee, se on valkeus. 14 Sentähden hän sanoo: heräjä sinä, joka makaat, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee. 15 Niin katsokaat, että te visusti vaellatte, ei niinkuin tyhmät, vaan niinkuin viisaat. 16 Ja hankitkaat teitäne ajallansa; sillä aika on paha. 17 Älkää sentähden olko taitamattomat, vaan ymmärtäväiset, mikä Herran tahto on. 18 Ja älkää juopuko viinasta, josta paha meno tulee, vaan olkaat täytetyt (Pyhällä) Hengellä. 19 Ja puhukaat keskenänne psalmeilla, ja kiitosvirsillä, ja hengellisillä lauluilla, veisaten ja soittain Herralle teidän sydämessänne, 20 Kiittäin aina Jumalaa ja Isää, jokaisen edestä, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen. 21 Ja olkaat toinen toisellenne alamaiset Jumalan pelvossa. 22 Vaimot olkaat omille miehilleen alamaiset niinkuin Herralle. 23 Sillä mies on vaimon pää, niinkuin Kristus on seurakunnan pää, ja hän on ruumiin vapahtaja. 24 Mutta niinkuin seurakunta on Kristukselle alainen, niin myös vaimot pitää miehensä kaikissa alamaiset

oleman. 25 Miehet, rakastakaat teidän vaimojanne, niinkuin myös Kristus seurakuntaa rakasti ja antoi ulos itsensä hänen edestänsä, 26 Että hän sen pyhittäis, ja on sen jo puhdistanut veden pesossa sanan kautta: 27 Että hän saattais itsellensä kunniallisen seurakunnan, jolla ei saataisuutta eikä ryppyä ole eli jotakuta muuta senkaltaista, vaan että hän pyhä ja laittamaton olis. 28 Miehet pitää vaimojansa rakastaman niinkuin omia ruumiitansa; joka vaimoansa rakastaa, se rakastaa itsiänsä. 29 Sillä ei yksikään ole omaa lihaansa koskaan vihannut, vaan elättää ja holhoo sitä, niinkuin myös Herra seurakuntaa. 30 Sillä me olemme hänen ruumiinsa jäsenet, hänen lihastansa ja luistansa. 31 Sentähden pitää ihmisen antaman ylönsä ja äitinsä, ja vaimoonsa sidottu oleman, ja ne kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. 32 Tämä salaisuus on suuri; mutta minä puhun Kristuksesta ja seurakunnasta. 33 Kuitenkin rakastakaan myös kukin teistä vaimoansa niinkuin itsiänsä; mutta peljätköön vaimo miestänsä.

6 Lapset, olkaat kuuliaiset teidän vanhemmillenne Herrassa; sillä se on oikein. 2 Kunnioita isääs ja äitiäs, (joka on ensimmäinen käsky, jolla lupaus on,) 3 Ettäs menestyisit ja kauvan eläisit maan päällä. 4 Ja te isät, älkääät yllyttäkö lapsianne vihaan, vaan kasvattakaat heitä kurituksessa ja Herran nuhteessa. 5 Palveliat, olkaat kuuliaiset teidän ruumiillisille isännillenne, pelvolla ja vapistuksella, teidän sydämenne yksinkertaisuudessa, niinkuin Kristukselle, 6 Ei silmäin edessä palvelen, niinkuin ihmisten mieltä noutain, vaan niinkuin Kristuksen palveliat, tehden sydäimestä, mitä Jumala tahtoo. 7 Hyvällä mielellä palvelen Herraa, ja ei ihmisiä. 8 Tietäen, että mitä hyvää kukin tekee, sen hän on jälleen Herralta saapa, olkoon orja eli vapaa. 9 Ja te isännät, tehkääät myös niin heitä kohtaan, ja pankaat pois uhkaukset, tietäen, että teidän Herranne on myös taivaissa, jonka edessä ei ole ihmisen muodon katsomusta. 10 Viimein, rakkaat veljeni, olkaat väkevät Herrassa ja hänen väkevyytensä voimassa. 11 Pukekaat päällenne kaikki Jumalan sota-aseet, että te perkeleen kavalia päällekkarkaamisia voisitte seisoa vastaan. 12 Sillä ei meillä ole sota verta ja lihaa vastaan, vaan pääruhtinaita ja valtoja vastaan, maailman herroja vastaan, jotka tämän maailman pimeydessä vallitsevat, pahoja henkiä vastaan taivaan alla. (aiön g165) 13 Sentähden

ottakaat kaikki Jumalan sota-aseet, että te voisitte pahana päivänä seisoa vastaan ja kaikissa asioissa pysyväiset olisitte. 14 Niin seisokaat vyötetyt kupeista totuudella, ja vanhurskauden rintaraudalla puetetut, 15 Ja jalat valmiiksi kengitetyt, saarnaamaan rauhan evankeliumia. 16 Mutta kaikissa ottakaat uskon kilpi, jolla te voitte sammuttaa kaikki ruman tuliset nuolet. 17 Ja ottakaat päähänne autuuden rautalakki, ja hengen miekka, joka on Jumalan sana, 18 Ja rukoilkaat joka aika kaikella rukoilemisella ja anomisella hengessä, ja siinä valvokaat kaikella ahkeruudella ja rukouksella kaikkein pyhäin tähden, 19 Ja minunkin tähteni, että minulle puhetta annettaisiin avoimella suulla rohkiasti puhuakseni, ja niin tietäväksi tekisin evankeliumin salaisuuden. 20 Jonka käskyläinen minä näissä kahleissa olen, että minä niissä rohkiasti puhuisin, niinkuin minun puhua tulee. 21 Mutta että te myös tietäisitte minun tilani ja mitä minä teen, kaiken sen on Tykikus, minun rakas veljeni ja uskollinen palvelia Herrassa, teille tietäväksi tekevä, 22 Jonka minä teidän tykönnö lähetin sen syyn tähden, että te saisitte tietää meidän tilamme ja hän teidän sydämenne lohduttais. 23 Rauha olkoon veljille, ja rakkaus uskon kanssa, Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta! 24 Armo olkoon kaikkein kanssa, jotka meidän Herraa Jesusta Kristusta lakkaamatta rakastavat, amen!

Filippiläisille

1 Paavali ja Timoteus, Jesuksen Kristuksen palveliat, kaikille pyhille Kristuksessa Jesuksessa, jotka Philipissä ovat, ynnä piispoille ja palvelioille: **2** Armo olkoon ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3** Minä kiitän minun Jumalaani, niin usein kuin minä teitä muistan, **4** (Aina kaikissa minun rukouksissani teidän edestänne, ja rukoilen ilolla,) **5** Että te olette evankeliumista osalliseksi tulleet, ensimmäisestä päivästä niin tähän asti, **6** Sen totisesti tietäen, että se, joka teissä on hyvän työn alkanut, on sen Jesuksen Kristuksen päivään asti päättävä: **7** Niinkuin minulle on myös kohtuullinen teistä kaikista niin ajatella, sentähden, että minä teidät sydämessäni pidän, sekä minun kahleissani, että evankeliumin edesvastauksessa ja vahvistuksessa, te kaikki, jotka minun kanssani armosta osalliset olette. **8** Sillä Jumala on minun todistajani, että minä sydämen pohjasta kaikkia teitä Jesuksessa Kristuksessa halajan, **9** Ja sitä rukoilen, että teidän rakkautenne enemmän ja enemmän yltäkyläiseksi tulis kaikkinaisessa tuntemisessa ja ymmärryksessä, **10** Että te koettelisitte, mikä paras olis, ja olisitte vilpittömät, ei kellenkään pahennukseksi Kristuksen päivään asti, **11** Täytetyt vanhurskauden hedelmillä, jotka Jesuksen Kristuksen kautta teissä tapahtuvat, Jumalan kiitokseksi ja kunniaksi. **12** Mutta minä tahdon, että te, rakkaat veljet, tietäisitte, että ne, mitkä minulle tapahtuneet ovat, ovat enemmän evankeliumin menestykseksi tulleet, **13** Niin että minun siteeni ovat ilmi tulleet Kristuksessa koko raastuvassa ja myös kaikille muille. **14** Ja että monta veljeä Herrassa, minun siteistäni vahvistetut, ovat paljoa rohkiammaksi tulleet pelkäämättä sanaa puhumaan. **15** Muutamat tosin saarnaavat Kristusta kateudesta ja riidasta, mutta muutamat hyvästä tahdosta. **16** Ne ilmoittavat Kristusta eripuraisuudesta, ei puhtaalla sydämellä, vaan luulevat niin lisäävänsä minun siteihini murhetta. **17** Mutta nämät rakkaudesta; sillä he tietävät minun olevan pantuna evankeliumin edesvastaamiseksi. **18** Mitäs siis? Että Kristus kuitenkin ilmoitetaan, ehkä kuinka se tapahtuu, joko se olis muodoksi, eli totuudella; niin minä siitä iloitsen ja vielä tahdon iloita. **19** Sillä minä tiedän sen minulleni joutuvan autuudeksi teidän rukouksenne ja Jesuksen

Kristuksen hengen avun kautta. **20** Niinkuin minä ikävöiden odotan ja toivon, etten minä missään häpiään tule, vaan että Kristus nyt, niinkuin ainakin, kaikella vapaudella minun ruumiissani ylistetään, joko elämän eli kuoleman kautta; **21** Sillä Kristus on minulle elämä, ja kuolema on minulle voitto. **22** Mutta jos lihassa elää, se on minulle tarpeellinen, ja mitä minä valitsen, en minä tiedä. **23** Sillä molemmilta minä ahdistetaan: minä halajan täältä eritä ja olla Kristuksen kanssa; sillä se paljoa parempi olis. **24** Mutta paljoa tarpeellisempi on lihassa olla teidän tähtenne. **25** Ja minä tiedän totisesti, että minun pitää oleman ja teidän kaikkein kansanne pysymän, teidän menestykseksenne ja uskonne iloksi, **26** Että teidän kerskaamisenne olis yltäkyläinen Kristuksessa Jesuksessa minusta, minun läsnäolemiseni kautta taas teidän tykönänne. **27** Ainoastaan käyttäkää itseenne niinkuin Kristuksen evankeliumille sovelias on, että jos minä tulen ja näen teidät eli poissa ollessani saan kuulla teistä, että te olette yhdessä hengessä ja yhdessä sielussa meidän kanssamme evankeliumin uskossa kilvoitelleet. **28** Ja älkää antako missään peljättää teitä vastaanseisoilta, joka tosin heille kadotuksen merkki on, mutta teille autuudeksi, ja se on Jumalalta. **29** Sillä teille on lahjaksi annettu Kristuksen puolesta, ei ainoasti että te hänen päällensä uskotte, mutta myös kärsitte hänen tähtensä, **30** Ja pysytte siinä kilvoituksessa, jonka te minussa näitte ja nyt minusta kuulette.

2 Jos siis joku neuvo on teidän tykönänne Kristuksessa, jos joku rakkauden lohdutus, jos joku hengen osallisuus, jos joku sydämillinen rakkaus ja laupius, **2** Niin täyttäkää minun iloni, että teillä olis yksi mieli, yhtäläinen rakkaus, ja te olisitte yksimieliset ja yhtäpitäväiset. **3** Älkää tehkö mitään riidan eli turhan kunnian kautta, vaan nöyryydessä pitäin toinen toisensa parempana kuin itsensä. **4** Ja älkään jokainen omaa parastansa katsoko, vaan myös toisen parasta. **5** Kullakin olkoon se ajatus, joka Kristuksella Jesuksella oli, **6** Joka, vaikka hän oli Jumalan muodossa, ei lukenut saaliiksi Jumalan kaltainen olla, **7** Vaan alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä ja tuli muiden ihmisten vertaiseksi, **8** Ja löydettiin menoissa niinkuin ihminen, nöyryytti itsensä ja oli kuolemaan saakka kuuliainen, ja ristin kuolemaan asti. **9** Sentähden on Jumala hänen myös korottanut

ja antanut hänelle nimen, joka kaikkia nimiä suurin on: **10** Että Jesuksen nimeen pitää kaikki polvet heittänsä kumartaman, jotka taivaassa ja maan päällä ja maan alla ovat, **11** Ja kaikki kielet pitää tunnustaman, että Jesus Kristus on Herra, Isän Jumalan kunniaaksi. **12** Sentähden, minun rakkaani, niinkuin te aina olette kuuliaiset olleet, (ei ainoastansa minun läsnäollessani, mutta nyt paljoa enemmän minun poissa-ollessani), laittakaat pelvolla ja vapistuksella, että te autuaaksi tulisitte. **13** Sillä Jumala vaikuttaa teissä sekä tahdon että toimituksen, hyvän suosionsa jälkeen. **14** Tehkäätkä kaikki napisematta ja kamppailematta. **15** Että te olisitte laittamattomat ja yksivakaiset, nuhteettomat Jumalan lapset pahanilkisen ja nurjan sukukunnan keskellä, joiden seassa te paistakaat niinkuin kynttilät maailmassa, **16** Että te elämän sanassa pysytte, minulle Kristuksen päivänä kerskaamiseksi, etten minä hukkaan juossut olisi eli turhaan työtä tehnyt. **17** Ja jos minä uhrattaisiin teidän uhrin ja uskon palvelukseenne tähden, niin minä iloitsen ja riemuitsen kaikkein teidän kanssanne. **18** Sentähden tekin minun kanssani iloitkaat ja riemuitkaat. **19** Mutta minä toivon Herrassa Jesuksessa, että minä pian Timoteuksen teidän tykönnö lähetan, että minäkin ihastuisin, kuin minä tietää saan, kuinka teidän tilanne on. **20** Sillä ei minulla ole ketään, jolla yksi mieli minun kanssani on ja joka niin visusti murheen teistä pitää. **21** Sillä he etsivät kaikki omaansa ja ei niitä mitkä Jesuksen Kristuksen ovat. **22** Mutta te tiedätte hänen koettelemuksensa; sillä niinkuin lapsi isänsä kanssa on, niin on hän minun kanssani evankeliumissa palvelut. **23** Tämän siis minä toivon lähettäväni, kuin minä olen asiani toimittanut. **24** Mutta minä uskallan Herran päälle, että minä itsekin olen pian tuleva. **25** Vaan minä olen nähnyt tarpeelliseksi teidän tykönnö lähettää veljeä Epaphroditusta, joka minun virkaveljeni ja sotakumppanini ja teidän myös apostolinne on, joka minua myös tarpeessani autti; **26** Sillä hän ikävöitsi kaikkia teitä, ja oli kovin suruissansa, että te hänen sairaaksi kuulleet olitte. **27** Ja tosin hän oli jo kuoleman kielissä; mutta Jumala armahti hänen päällensä, ja ei ainoastaan hänen, vaan myös minun päälleni, etten minä murhetta murheen päälle olisi saanut. **28** Sentähden olen minä hänen sitä pikemmin lähettänyt, että te taas hänen saisitte nähdä ja iloitsisitte, ja minulla myös vähempi murhetta olis.

29 Niin ottakaat häntä Herrassa vastaan kaikella ilolla ja pitäkäätkä senkaltaiset kunniaassa; **30** Sillä Kristuksen työn tähden oli hän niin kuolemaa lähestynyt, ettei hän hengestensä totellut, että hän olisi minua teidän puolestanne palvellut.

3 Vielä, minun veljeni, iloitkaat Herrassa. Että minä teille yhdellä tavalla kirjoitan, en minä siitä suutu; sillä se tekee teidän vahvemmaksi. **2** Kavahtakaat teitäne koirilta, kavahtakaat teitäne pahoilta työmiehiltä, kavahtakaat poisleikkaamisesta. **3** Sillä me olemme se ympärileikkaus, jotka Jumalaa hengessä palvelemme ja kerskaamme meitäme Kristuksessa Jesuksessa, ja emme turvaa lihaan, **4** Ehkä minulla on, johon minä lihassakin turvaan. Jos joku näkyy lihaan uskaltavan, minä paljoa enemmän. **5** Joka kahdeksantena päivänä ympärileikattu olen, Israelin kansasta, Benjaminin suvusta, Hebrealainen Hebrealaisista, lain jälkeen Pharisealainen, **6** Kiivaudesta seurakunnan vainooja, vanhurskaudessa, joka laista tulee, laittamatoin. **7** Mutta ne, mitkä minulla olivat voittona, olen minä Kristuksen tähden vahingoksi lkenut; **8** Sillä minä luen kaikki vahingoksi sen ylönpalttisen Kristuksen Jesuksen, minun Herrani tuntemisen suhteen, jonka tähden minä olen kaikki vahingoksi lkenut, ja ne raiskana pidän, että minä Kristuksen voittaisin, **9** Ja hänessä löydettäisiin, ettei minun vanhurskauteni laista olisi, vaan joka tulee uskosta Kristuksen päälle, nimittäin se vanhurskaus, joka Jumalalta uskolle omistetaan, **10** Häntä tutakseni, ja hänen ylösnousemisensa voimaa ja kärsimisensä osallisuutta, koska minä tulen hänen kuolemansa kaltaiseksi; **11** Jolla muodolla minä kuolleitten ylösnousemisessa tuleva olen. **12** Ei niin, että minä sen jo käsittänyt olen, eli jo täydellinen olen; mutta minä ahkeroitzen suuresti, että minä sen myös käsittäisin, niinkuin minäkin Jesuksessa Kristuksessa käsitetty olen. **13** Minun veljeni! enpä minä pidä itseni sitä käsittäneen; **14** Mutta yksi on se: minä unohdan ne, mitkä takaperin ovat, ja kokotan niiden perään, jotka edessä ovat, ja samoan eteenpannun määrän jälkeen, sen kalliin tavarain jälkeen, joka Jumalan kutsumisen kautta ylhäältä Kristuksessa Jesuksessa ilmoitetaan. **15** Niin monta siis, jotka meistä täydellistä on, ajatelkaamme niin, ja jos te toisin ajattelette, niin Jumala on sen teille ilmoittava. **16** Kuitenkin että me yhden mitan jälkeen siinä

vaellamme, johon me joutuneet olemme, ja että me yksimieliset olisimme. 17 Seuratkaat, rakkaat veljet, minua ja katsokaat niitä, jotka niin vaeltavat, kuin me teille esikuva olemme. 18 Sillä monta vaeltavat, joista minä jo usein olen teille sanonut, ja nytkin itkien sanon: he ovat Kristuksen ristin viholliset, 19 Joidenka loppu on kadotus, ja heidän vatsansa on heidän jumalansa ja heidän kunniansa joutuu heille häpiäksi, jotka maallisia rakastavat. 20 Mutta meidän menomme on taivaissa, josta me myös lunastajaa Herraa Jesusta Kristusta odotamme, 21 Joka meidän heikon ruumiimme kirkastaa, että se hänen kirikkaan ruumiinsa kaltainen olis, sillä voimalla, jolla hän myös voi kaikki itsellensä alamaiseksi tehdä.

4 Sentähden minun rakkaat ja ihanat veljeni, minun iloni ja minun kruununi, seisokaat niin Herrassa, minun rakkaani. 2 Euodiaa minä neuvon ja Syntykeä minä neuvon, että he Herrassa yksimieliset olisivat. 3 Ja minä rukoilen sinua, minun uskollinen kumppanini, ole niille avullinen, jotka minun kanssani evankeliumissa kilvoitelleet ovat, ynnä Klementin ja muiden minun auttajaini kanssa, joiden nimet elämän kirjassa ovat. 4 Iloitkaat aina Herrassa, ja taas minä sanon: iloitkaat. 5 Olkoon teidän siveytenne kaikille ihmisille tiettävä: Herra on läsnä. 6 Älkääat mistään murehtiko, vaan olkoon teidän anomuksenne kaikissa asioissa Jumalalle tiettävä, kaikella rukouksella ja pyytämisellä kiitoksen kanssa. 7 Ja Jumalan rauha, joka ylitse kaiken ymmärryksen käy, varjelkoon teidän sydämenne ja teidän taitonne Kristuksessa Jesuksessa. 8 Vielä, rakkaat veljet, mikä tosi, mikä kunniallinen, mikä oikein, mikä puhdas, mikä otollinen on, mikä hyvin kuuluu, jos joku hyvä tapa ja jos joku kiitos on, ajatelkaat niitä. 9 Mitä te myös opitte, ja säitte, ja kuulitte, ja nähneet olette minusssa, se tehkääat, niin rauhan Jumala on teidän kanssanne. 10 Mutta minä olen suuresti iloinen Herrassa, että te olette taas virvonneet minusta murhetta pitämään, ehkä te sen tehneetkin olette, vaan ei teillä ollut tilaa. 11 Enpä minä sitä sentähden sano, että minulta jotakin puuttuu; sillä minä olen oppinut, joissa minä olen, niihin tyytymään. 12 Minä taidan nöyryä olla ja taidan myös korkia olla, minä olen aina ja kaikissa harjoitettu, taidan ravittu olla ja isota, hyötyä ja köyhtyä. 13 Minä voin kaikki sen kautta, joka minun väkeväksi tekee, Kristuksen. 14 Kuitenkin te teitte hyvin, että te minun

murheeni päällemme otitte. 15 Mutta te Filippiiläiset tiedätte, ettei ensin evankeliumin alusta, kuin minä Makedoniasta läksin, yksikään seurakunta minulle mitään ollut jakanut antamisessa ja ottamisessa, vaan ainoastaan te; 16 Sillä kuin myös minä Tessalonikassa olin, lähetitte te kerran ja kaksi minun tarpeeni. 17 Ei niin, että minä lahjoja pyydän, vaan ahkeroisin sitä, että teidän luvussanne ylitsevuotava hedelmä olis. 18 Sillä minulla on kaikki ja yltäkyllä, minä olen täytetty, sitte kuin minä Epaphroditukselta sain sen, mikä teiltä lähetetty oli, makian hajun, otollisen ja Jumalalle kelvollisen uhrin. 19 Mutta minun Jumalani on teille antava, rikkaudestansa kaikki teidän tarpeenne, kunnia, Jesuksen Kristuksen kautta. 20 Mutta Jumalalle ja meidän Isällemme olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! (aiön g165) 21 Tervehtikääat jokaista pyhää Kristuksessa Jesuksessa. Teitä tervehtivät ne veljet, jotka minun kanssani ovat. 22 Teitä tervehtivät kaikki pyhät, erinomattain ne, jotka keisarin huoneesta ovat. 23 Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

Kolossalaisille

1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta, ja veli Timoteus, **2** Niille, jotka ovat Kolossissa, pyhille ja uskollisille veljille Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3** Me kiitämme Jumalaa ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isää, ja rukoilemme aina teidän edestänne, **4** Sittekuin me kuulumme teidän uskonne Kristuksessa Jesuksessa ja teidän rakkautenne kaikkia pyhiä kohtaan, **5** Sen toivon tähden, joka teille taivaissa tallelle pantu on, josta te ennen sen totisen evankeliumin saarnan kautta kuulleet olette, **6** Joka teidän tykönnne tullut on, niinkuin myös kaikkeen maailmaan, ja hedelmän kantaa, niinkuin teissäkin hamasta siitä päivästä, jona te sen kuulleet olette ja Jumalan armon totuudessa tunsitte; **7** Niinkuin te myös meidän rakkaalta kanssa palvelialtamme Epaphraalta opitte, joka teidän edestänne Kristuksen uskollinen palvelia on, **8** Joka myös on meille ilmoittanut teidän rakkautenne hengessä. **9** Sentähden myös me siitä päivästä, jona me sen kuulumme, emme lakanneet teidän edestänne rukoilemasta ja anomasta, että te hänen tahtonsa tuntemisella täytettäisiin kaikkinaisessa hengellisessä viisaudessa ja toimessa, **10** Että te soveliaasti vaeltaisitte, kelvaten kaikissa Herralle, ja hedelmän tekisitte kaikissa hyvissä töissä ja kasvaisitte Jumalan tuntemisessa, **11** Ja vahvistetuksi tulisitte kaikella voimalla, hänen kunniansa väkevyyden jälkeen, kaikkeen kärsivällisyyteen ja pitkämielisyyteen ilon kanssa. **12** Ja kiittäkää Isää, joka meitä soveliaaksi tehnyt on pyhän perimisen osallisuuteen valkeudessa, **13** Joka meitä pimeyden vallasta pelasti ja on meidät siirtänyt rakkaan Poikansa valtakuntaan, **14** Jonka kautta meillä on lunastus hänen verensä kautta, nimittäin syntein anteeksi antamus, **15** Joka näkymättömän Jumalan kuva on, esikoinen ennen kaikkia luontokappaleita. **16** Sillä hänen kauttansa ovat kaikki luodut, jotka taivaassa ja maan päällä ovat, näkyväiset ja näkymättömät, thronit ja herraudet, vallat ja hallitukset: ne ovat kaikki hänen kauttansa ja häneen luodut. **17** Ja hän on ennen kaikkia ja kaikki ovat hänessä. **18** Ja hän on ruumiin, nimittäin seurakunnan pää, joka on alku ja esikoinen kuolleista,

että hän kaikkein ylitse kävis; **19** Sillä niin kelpasi Isälle, että hänessä kokonainen täydellisyys asuis, **20** Ja kaikki olisivat hänen kauttansa hänen itse kanssansa sovitetut, sekä ne jotka maassa että ne jotka taivaassa ovat; sillä hän teki verensä kautta ristin päällä rauhan, itse kauttansa. **21** Ja te olitte muinen oudot ja viholliset ymmärryksen puolesta, pahoissa töissä; mutta nyt hän on teidät sovittanut, **22** Lihansa ruumiissa kuoleman kautta, että hän teidät saattais pyhäksi, laittamattomaksi ja nuhteettomaksi kasvoinsa edessä. **23** Jos te muutoin uskossa pysytte perustettuna ja vahvana ja horjumattomana evankeliumin toivosta, jonka te kuulitte, joka on saarnattu kaikkein luontokappalten edessä, jotka taivaan alla ovat; jonka palveliaksi minä Paavali tullut olen, **24** Joka nyt minun vaivoistani iloitsen, jotka minä kärsin teidän edestänne, ja täytän Kristuksen kärsimiset minun lihassani hänen ruumiinsa edestä, joka on seurakunta, **25** Jonka palveliaksi minä tullut olen Jumalan toimituksen jälkeen, joka minulle teidän kohtaanne annettu on, täyttämään Jumalan sanaa; **26** Sitä salaisuutta, joka ijankaikkisesta ja sukukunnista on salattu ollut, mutta nyt hänen pyhillensä ilmoitettu, (aiön g165) **27** Joille Jumala tahtoi sen julistaa, mikä tämän salaisuuden kunniallinen rikkaus pakanain seassa on, joka on Kristus teissä, kunnian toivo, **28** Jonka me ilmoitamme, ja kaikkia ihmisiä neuvomme, ja kaikkia ihmisiä kaikkinaisessa viisaudessa opetamme, että me jokaisen ihmisen Kristuksessa Jesuksessa täydelliseksi saattaisimme: **29** Jota minä myös ahkeroitsen ja hänen vaikutuksensa jälkeen kilvoittelen, joka minussa väkevästi vaikuttaa.

2 Sillä minä soisin teidän tietävän, kuinka suuri kilvoitus minulla on teistä ja niistä, jotka Laodikeassa ovat, ja kaikista niistä, jotka ei minun kasvojani lihassa nähneet: **2** Että heidän sydämensä saivat lohduksen ja liitetyksi tulisivat rakkautessa kaikkeen rikkauteen, täydellisessä ymmärryksessä Jumalan ja Isän ja Kristuksen salaisuuden tuntemiseen, **3** Jossa kaikki viisauden ja taidon tavarat katketyt ovat. **4** Mutta sen minä sanon, ettei joku teitä viettelisi kavalalla puheella. **5** Sillä vaikka en minä lihassa läsnä ole, niin minä kuitenkin hengessä teidän tykönnne olen, iloitsen ja näen teidän toimellisuutenne ja teidän vahvan uskonne

Kristuksen päälle. 6 Niinkuin te nyt Herran Jesuksen Kristuksen olette ottaneet vastaan, niin vaeltakaat hänessä, 7 Ja olkaat hänessä juuritetut ja rakennetut ja uskossa vahvistetut, niinkuin te oppineet olette, ja olkaat siinä runsaasti kiitolliset. 8 Katsokaat, ettei joku teitä viettele filosofian ja turhain jaaritusten kautta, ihmisten opin ja maailmallisten säätyin jälkeen, ja ei Kristuksen jälkeen. 9 Sillä hänessä asuu koko jumaluuden täydellisyys ruumiillisesti, 10 Ja te olette hänessä täydelliset, joka kaiken herrauden ja esivallan pää on, 11 Jonka kautta te myös ympärileikatut olette sillä ympärileikkauksella, joka käsittää tapahtuu, syntisen ruumiin pois panemisen kautta, lihassa, Kristuksen ympärileikkauksella, 12 Ynnä hänen kanssansa kasteen kautta haudatut, jossa te myös hänen kanssansa olette nousseet ylös uskon kautta, jonka Jumala vaikuttaa, joka hänen kuolleista herättänyt on, 13 Ja on teidät hänen kanssansa eläväksi tehnyt, kuin te synnissä kuolleet olitte, ja teidän lihanne esinahassa, ja on meille kaikki synnit anteeksi antanut. 14 Ja on pyyhkinyt pois sen käsikirjoituksen, joka säätyin kautta meitä vastaan oli ja oli meille vastahakoinen: sen hän otti pois ja nautitsi ristiin, 15 Ja on ryöstänyt vallitukset ja väkevyydet, ja toi heidät näkyviin, ja sai heistä voitokunnian itse kauttansa. 16 Älkään siis kenkään teitä tuomitko ruasta eli juomasta, taikka määrätyistä pyhäpäivistä, ei uudesta kuusta, eikä sabbateista, 17 Jotka ovat tulevaisten varjo, mutta itse ruumis on Kristuksessa. 18 Älkäätkä antako kenenkään voittaa teidän kilvoituksenne palkkaa, joka tahtoo teitä nöyryyteen ja enkelien palvelukseen, vaeltain niissä, joita ei hän nähnyt ole, ja on tyhmästi lihallisessa mielessänsä paisunut, 19 Ja ei riipu kiinni Päässä, josta koko ruumis jäsenistä ja rasioista saa väkevyyden ja kokoon liitetty on, ja niin siinä lisäämisessä kasvaa, jonka Jumala antaa. 20 Jos te siis olette Kristuksen kanssa maailman säädyistä kuolleet, miksi te teitänne annatte säädyillä solmita, niinkuin te maailmassa eläisitte? 21 Älä siihen rupee, (sanovat ne,) älä maista, älä pitele, 22 Jotka kaikki kulumisessa hukkuvat, ja ihmisten käskyt ja opit ovat, 23 Joilla kyllä viisauden muoto on itsevalitussa palveluksessa ja nöyryydessä, ja siinä, ettei he ruumistansa armahda eikä tee lihalle kunniaa hänen tarpeissansa.

3 Jos te siis Kristuksen kanssa olette nousseet ylös, niin etsikäätkä niitä, jotka ylhäällä ovat, kussa Kristus istuu Jumalan oikialla kädellä. 2 Pyrkikäätkä niiden perään, jotka ylhäällä ovat, ja ei niiden, jotka maan päällä ovat. 3 Sillä te olette kuolleet ja teidän elämäenne on kätketty Kristuksen kanssa Jumalassa. 4 Kuin Kristus, meidän elämäme, ilmoitetuksi tulee, silloin tekin hänen kanssansa kunniansa ilmoitetaan. 5 Niin kuolettakaat sentähden teidän jäsenenne, jotka maan päällä ovat, huoruus, saastaisuus, häpäällinen himo, rietas halaus ja ahneus, joka on epäjumalan palvelus, 6 Joidenka tähden Jumalan viha epäuskoisten lasten päälle tulee; 7 Joissa tekin muinen vaelsitte, kuin te niissä elitte. 8 Mutta nyt pankaat myös te pois nämät kaikki, viha, närkästys, pahuus, pilkka, ilkiät sanat, teidän suustanne. 9 Älkäätkä valehdelko keskenänne, ja riisukaat pois teistänne vanha ihminen tekoinensa, 10 Ja pukekaat päällenne uusi, joka hänen tuntemiseensa uudistetaan, hänen kuvansa jälkeen, joka sen luonut on. 11 Kussa ei ole Grekiläinen ja Juudalainen, ympärileikkaus ja esinahka, Barbarus ja Skyta, orja ja vapaa, vaan kaikki ja kaikissa Kristus. 12 Niin pukekaat siis teitänne niinkuin Jumalan valitut, pyhät ja rakkaat, sydämellisellä laupiudella, ystävyydellä, nöyryydellä, hiljaisuudella ja pitkämielisyydellä, 13 Ja kärsikäätkä toinen toistanne ja anteeksi antakaat toinen toisellenne, jos jollakin on kannetta toista vastaan; niinkuin myös Kristus teille on anteeksi antanut, niin myös tekin tehkäätkä. 14 Mutta ylitse näiden kaikkein pukekaat päällenne rakkaus, joka on täydellisyys side. 15 Ja Jumalan rauha hallitkoon teidän sydämässänne, johonka te myös kutsutut olette yhteen ruumiiseen, ja olkaat kiitolliset. 16 Asukaan Jumalan sana runsaasti teissä, kaikella viisaudella. Opettakaat ja neuvokaat teitänne keskenänne psalmeilla ja kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten armon kautta Herralle teidän sydämässänne. 17 Ja kaikki, mitä te teette puheella eli työllä, niin tehkäätkä kaikki Herran Jesuksen nimeen, ja kiittäkäätkä Jumalaa ja Isää hänen kauttansa. 18 Vaimot, olkaat teidän miehellenne alamaiset Herrassa, niinkuin kohtuullinen on. 19 Miehet, rakastakaat vaimojanne, ja älkäätkä olko tylyt heitä vastaan. 20 Lapset, olkaat kuuliaiset vanhemmillenne kaikissa; sillä se on Herralle hyvin otollinen. 21 Isät, älkäätkä kehoittako teidän lapsianne vihaan, ettei he araksi

tulisi. 22 Palveliat, olkaat kuuliaiset kaikissa teidän ruumiillisille isännillenne, ei silmäin edessä palvelen, niinkuin ne, jotka ihmisten mieltä noutavat, vaan sydämen yksinkertaisuudessa ja Jumalan pelvossa, 23 Ja kaikki, mitä te teette, se tehkää sydämestänne, niinkuin Herralle ja ei ihmisille, 24 Ja tietäkää, että te saatte Herralta perimisen palkan; sillä te palvelette Herraa Kristusta. 25 Mutta joka väärin tekee, sen pitää saaman sen jälkeen kuin hän väärin tehnyt on, ja ei pidä muotoa katsottaman.

4 Isännät, se mikä oikeus ja kohtuus on, osoittakaat palvelioille, tietäen, että teilläkin on Herra taivaissa. 2 Olkaat alinomaisesti rukouksissa, valvoin niissä kiitoksen kanssa, 3 Rukoillen ynnä meidänkin edestämme, että Jumala meille sanansa oven avais, Kristuksen salaisuutta puhumaan, jonka tähden minä myös sidottu olen: 4 Että minä sen julistaisin, niinkuin minun puhua tulee. 5 Vaeltakaat viisaasti niiden kanssa, jotka ulkona ovat, ja ottakaat ajasta vaari. 6 Teidän puheenne olkoon aina otollinen ja suolalla sekoitettu, että te tietäisitte, kuinka teidän pitää jokaista vastaaman. 7 Kaikista minun menoistani pitää Tykikuksen, rakkaan veljen ja uskollisen palvelian ja kanssapalvelian Herrassa, teille tiettäväksi tekemän, 8 Jonka minä sitä varten lähetin teidän tykönnne, että minä saisin tietää teidän tilanne, ja että hän teidän sydämenne lohduttais, 9 Ynnä Onesimuksen, uskollisen ja rakkaan veljen kanssa, joka yksi teistä on: kuinka kaikki täällä ovat, he teillä tiettäväksi tekevät. 10 Aristarkus, minun kanssavankini, tervehtii teitä, ja Markus, Barnabaan nepas, josta te käskyt saaneet olette: jos hän tulee teidän tykönnne, niin ottakaat häntä vastaan, 11 Ja Jesus, joka Justukseksi kutsutaan, jotka ympärileikkauksesta ovat: nämät ainoat ovat minun auttajani Jumalan valtakuntaan, jotka minulle lohdutukseksi olleet ovat. 12 Teitä tervehtii Epaphras, joka on teistä Kristuksen palvelia, ja rukoilee ahkerasti teidän edestänne, että te täydelliset olisitte, kaikella Jumalan tahdolla täytetyt. 13 Sillä minä todistan hänestä, että hän suuren kiivauden teistä pitää ja niistä, jotka Laodikeassa ja Hierapolissa ovat. 14 Teitä tervehtii Luukas lääkäri, se rakas, ja Demas. 15 Tervehtikää veljiä, jotka ovat Laodikeassa, ja Nymphaa, ja sitä seurakuntaa, joka hänen huoneessansa on. 16 Ja kuin tämä lähetykskirja on teidän edessänne luettu, niin laittakaat,

että se Laodikeankin seurakunnassa luettaisiin, ja että tekin sen lukisitte, joka Laodikeasta kirjoitettu on, 17 Ja sanokaat Arkippukselle: pidä virastas vaaria, jonkas Herrassa saanut olet, että sen toimittaisit. 18 Tervehdys minun, Paavalin, kädelläni. Muistakaat minun siteitäni. Armo olkoon teidän kanssanne! Amen.

1 Tessalonikalaisille

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle, Isässä Jumalassa ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa: armo olkoon teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **2** Me kiitämme aina Jumalaa kaikkein teidän edestänne ja muistamme meidän rukouksissamme teitä, **3** Ja lakkaamatta muistamme teidän tekojanne uskossa, ja teidän töitänne rakkaudessa, ja teidän kärsivällisyyttänne toivossa, joka on meidän Herramme Jesuksen Kristuksen päälle Jumalan ja meidän Isämme edessä. **4** Sillä, rakkaat veljet, Jumalalta rakastetut, me tiedämme, kuinka te valitut olette, **5** Että meidän evankeliumi on teidän tykönänne ollut, ei ainoastansa puheessa, vaan myös voimassa ja Pyhässä Hengessä, ja vahvassa tiedossa; niinkuin te tiedätte, minkäkaltaiset me teidän tykönänne teidän tähtenne olimme. **6** Ja te olette meitä ja Herra seuraamaan ruvenneet ja olette sanan monessa vaivassa, ilolla Pyhässä Hengessä, ottaneet vastaan, **7** Niin että te olette tulleet esikuvaksi kaikille uskovaissille Makedoniassa ja Akajassa. **8** Sillä teistä on Herran sana kajahtanut, ei ainoastaan Makedoniassa ja Akajassa, mutta myös joka paikassa on teidän uskonne Jumalan tykö kuulunut, niin ettei meidän tarvitse mitään puhua. **9** Sillä he itse ilmoittavat meistä, minkäkaltainen tulemus meillä on ollut teidän tykönne, ja kuinka te Jumalan tykö epäjumalista käännetyt olette, elävää ja totista Jumalaa palvelemaan, **10** Ja hänen Poikaansa taivaista odottamaan, jonka hän on kuolleista herättänyt, Jesuksen, joka meitä tulevaisesta vihasta vapahtaa.

2 Sillä te tiedätte, rakkaat veljet, meidän tulemisemme teidän tykönne, ettei se ole turha ollut; **2** Vaan niinkuin me ennen kärsineet ja häväistyt olimme Filipissä, niinkuin te tiedätte, kuitenkin olimme me rohkiat meidän Jumalassamme, puhumaan teille Jumalan evankeliumia suuressa kilvoittelemisessa. **3** Sillä ei meidän neuvomme ollut kesytyksessä, eikä saastaisuudessa, ei myös petoksessa; **4** Vaan niinkuin me Jumalalta koetellut olemme, ja meille on evankeliumi uskottu, niin me myös puhumme; ei niin että me tahtoisimme ihmisille kelvata, vaan Jumalalle,

joka meidän sydämemme koettelee. **5** Sillä emmepä me koskaan vaeltaneet liukkailla sanoilla, niinkuin te tiedätte, emmekä ahneuden tilalla; Jumala on todistaja. **6** Emme myös ole ihmisiltä kunniaa pyytäneet, ei teiltä eikä muilta, vaikka me olisimme taitaneet teitä rasittaa, niinkuin Kristuksen apostolit; **7** Mutta me olimme hienot teidän keskellänne: niinkuin imettäjä lapsiansa holhoo, **8** Niin oli myös meidän sydämemme halu teihin, jakamaan teille, ei ainoastaan Jumalan evankeliumia, mutta myös meidän henkeämme; sillä te olette meille rakkaiksi tulleet. **9** Sillä te muistatte, rakkaat veljet, meidän työmmä ja vaivamme; sillä yöllä ja päivällä me työtä teimme, ettemme ketään teistä rasittaisi, ja saarnasimme Jumalan evankeliumia teidän edessänne. **10** Siihen te olette todistajat ja Jumala, kuinka pyhästi, hurskaasti ja nuhteettomasti me olimme teidän tykönänne, jotka uskotte. **11** Niinkuin te tiedätte, kuinka me jokaista teitä niinkuin isä lapsiansa olemme neuvoneet ja lohduttaneet, **12** Ja todistaneet, että te otollisesti Jumalan edessä vaeltaisitte, joka teitä valtakuntaansa ja kunniaansa kutsunut on. **13** Sentähden me myös lakkaamatta kiitämme Jumalaa, että kuin te saitte sen sanan Jumalasta, jonka te meiltä kuulitte, niin te sen otitte vastaan, ei niinkuin ihmisen sanan, vaan (niinkuin se totisesti on) kuin Jumalan sanan, joka myös teissä uskovaississa vaikuttaa. **14** Sillä te olette tulleet, rakkaat veljet, Jumalan seurakuntain, jotka ovat Juudeassa, tavoittajaksi, Kristuksessa Jesuksessa, että te olette myös niitä kärsineet teidän omilta langoiltanne, niinkuin hekin Juudalaisilta, **15** Jotka myös tappoivat Herran Jesuksen ja omat prophetansa, ja ovat meitä vainonneet, ja ei he Jumalalle kelpaa, ja ovat kaikille ihmisille vastahakoiset; **16** Jotka meidän kieltävät pakanoille puhumasta, että he autuaiksi tulisivat, että he aina syntinsä täyttäisivät; sillä viha on jo peräti heidän päällensä tullut. **17** Mutta me, rakkaat veljet, sitte kuin me hetkeksi olemme teiltä otetut pois, näkyvistä, ei sydäimestä, niin me olemme sitä enemmän suurella halulla pyytäneet teidän kasvojanne nähdä. **18** Sentähden tahdoimme me tulla teidän tykönne, (minä Paavali,) kerran ja kaksi, mutta saatana esti meitä. **19** Sillä mikä on meidän toivomme taikka ilomme, eli meidän kerskauksemme kruunu? Ettekö myös te meidän Herran Jesuksen Kristuksen

edessä hänen tulemisessansa? **20** Sillä te olette meidän kunniamme ja ilomme.

3 Sentähden emme saaneet sitä enempi viivyttää, vaan olemme mielistyneet jäämään Atenaan yksinänsä, **2** Ja lähetimme Timoteuksen, meidän veljemme, Jumalan palvelian ja meidän apulaisemme Kristuksen evankeliumissa, vahvistamaan ja lohduttamaan teitä teidän uskossanne: **3** Ettei kenkään näissä vaivoissa murehtisi; sillä te tiedätte, että me olemme sitä varten pannut. **4** Ja tosin, kuin me olimme teidän tykönänne, niin me sen teille edellä sanoimme, että meidän piti vaivaa kärsimän, niinkuin te tapahtuneenkin tiedätte. **5** Sentähden myös minä en taitanut enään maltaa itsiäni, mutta lähetin tietämään teidän uskoanne, ettei kiusaaja olisi teitä kiusannut, ja niin meidän työmmme turhaksi tullut. **6** Mutta nyt, kuin Timoteus tuli teiltä meidän tykömme ja ilmoitti meille teidän uskonne ja rakkautenne, että te aina meitä hyvässä muistossa pidätte ja halajatte meitä nähdä, niinkuin mekin teitä, **7** Niin me saimme teistä, rakkaat veljet, lohdutuksen kaikessa meidän vaivassamme ja tuskassamme, teidän uskonne tähden; **8** Sillä nyt me elämme, jos te Herrassa pysytte. **9** Minkä kiitoksen siis me taidamme Jumalalle antaa teidän tähtenne, kaikesta tästä ilosta, jolla me iloitsimme teistä meidän Jumalamme edessä? **10** Yötä ja päivää rukoillen ahkerasti, että me teidän kasvonne näkisimme ja täyttäisimme, mitä teidän uskostanne puuttuu. **11** Mutta itse Jumala ja meidän Isämme, ja meidän Herra Jesus Kristus saattakoon meidän tiemme teidän tykönne. **12** Mutta Herra lisätköön teitä ja antakoon rakkauden yltäkyläisen olla teidän seassanne ja jokaista kohtaan, niinkuin mekin teille olemme: **13** Että hän teidän laittamattomat sydämenne vahvistais pyhydessä, Jumalan ja meidän Isämme edessä meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisessa, kaikkein hänen pyhänsä kanssa.

4 Vielä siis, rakkaat veljet, rukoilemme me teitä ja neuvomme Herrassa Jesuksessa, niinkuin te meiltä saaneet olette, kuinka teidän vaeltaman ja Jumalalle kelpaaman pitää, että te täydellisemmäksi tulisitte. **2** Sillä te tiedätte ne käskyt, jotka me Herran Jesuksen kautta teille annoimme. **3** Sillä se on Jumalan tahto, teidän pyhyttenne, että te huoruutta vältätte, **4** Että jokainen tietäis pitää astiansa pyhydessä ja

kunniassa, **5** Ei himoin halauksissa niinkuin pakanat, jotka ei Jumalasta mitään tiedä, **6** Ja ettei yksikään sortaisi eikä pettäisi veljeänsä jossakussa asiassa; sillä Herra on kaikkein näiden kostaja, kuin me myös teille ennen sanoneet ja todistaneet olemme. **7** Sillä ei Jumala ole meitä kutsunut saastaisuuteen, vaan pyhyyteen. **8** Joka siis nämät katsoo ylön, ei hän katso ylön ihmistä, vaan Jumalan, joka myös Pyhän Henkensä meihin antanut on. **9** Mutta veljellisestä rakkaudesta ei minun tarvitse teille kirjoittaa; sillä te olette itse Jumalalta opetellut rakastamaan toinen toistanne, **10** Ja sen te myös kaikille veljille teette, jotka koko Makedoniassa ovat; mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet, että te vielä täydellisemmäksi tulisitte, **11** Ja pyytäkää olla levolliset ja ottakaat vaari omista askareistanne, tehden työtä käsillänne, niinkuin me käskeneet olemme, **12** Että te itsenne kunniallisesti ulkonaisten kohtaan käyttäisitte, ettette mitään tarvitsisi. **13** Mutta emme myös tahdo teiltä salata, rakkaat veljet, niistä, jotka nukkuneet ovat, ettette murehtisi niinkuin muut, joilla ei toivoa ole: **14** Sillä jos me uskomme, että Jesus on kuollut ja noussut ylös, niin on Jumala myös ne, jotka nukkuneet ovat, Jesuksen kautta tuova edes hänen kanssansa. **15** Sillä sen me sanomme teille Herran puolesta: että me, jotka elämme ja jälkeen jäämme Herran tulemiseen, emme suinkaan ennätä niitä, jotka nukkuneet ovat. **16** Sillä itse Herra astuu alas taivaasta, suurella huudolla, ja ylimmäisen enkelin äänellä ja Jumalan basunalla, ja kuolleet Kristuksessa ensin nousevat ylös. **17** Sitte me, jotka elämme ja jälkeen jäämme, temmataan ynnä heidän kanssansa pilviin, Herraa vastaan tuuliin, ja niin me aina Herran kanssa olemme. **18** Lohduttakaat siis teitänne keskenänne näillä sanoilla.

5 Mutta ajoista ja hetkistä, rakkaat veljet, ei teille tarvitse kirjoittaa; **2** Sillä te itse visusti tiedätte, että Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä. **3** Sillä kuin he sanovat: nyt on rauha ja ei mitään hätää, silloin kadotus lankee äkisti heidän päällensä, niinkuin raskaan vaimon kipu, ja ei he suinkaan saa paeta. **4** Mutta te, rakkaat veljet, ettepä te ole pimeydessä, ettei se päivä teitä käsittäisi niinkuin varas. **5** Te olette kaikki valkeuden lapset ja päivän lapset: emme ole yön emmekä pimeyden. **6** Niin alkäämme siis maatko niinkuin muut, vaan valvokaamme ja olkaamme raittiit. **7** Sillä jotka makaavat, ne yöllä makaavat,

ja ne, jotka juopuvat, ne yöllä juovuksissa ovat. **8** Mutta me, jotka päivän lapset olemme, olkaamme raittiit, puetut uskon ja rakkauden rintaraudalla ja autuuden toivon rautalakilla. **9** Sillä ei Jumala ole meitä pannut vihaan, vaan autuutta omistamaan, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, **10** Joka meidän edestämme kuollut on: että jos me valvomme eli makaamme, me ynnä hänen kanssaan eläisimme. **11** Sentähden neuvokaat teitänne keskenänne ja rakentakaat toinen toistanne, niinkuin te myös teette. **12** Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, että te ne tuntisitte, jotka teidän seassanne työtä tekevät, ja teidän esimiehenne ovat Herrassa, ja teitä neuvovat. **13** Pitäkää heitä sitä rakkaampana heidän tekonsa tähden. Olkaat rauhalliset keskenänne. **14** Mutta me neuvomme teitä, rakkaat veljet: neuvokaat tavattomia, lohduttakaat heikkomielisiä, holhokaat heikkoja, olkaat kärsiväiset jokaisen kanssa, **15** Katsokaat, ettei joku pahaa pahalla kosta, vaan noudattakaat hyvää, sekä keskenänne, että jokaista kohtaan. **16** Olkaat aina iloiset. **17** Rukoilkaat lakkaamatta. **18** Kiittäkää kaikkein edestä; sillä se on Jumalan tahto teistä Kristuksessa Jesuksessa. **19** Älkää henkeä sammuttako. **20** Älkää prophetiaa katsoko ylön. **21** Koetelkaat kaikki, ja pitäkää se mikä hyvä on. **22** Välttäkää kaikkea, mikä pahaksi näkyy. **23** Mutta itse rauhan Jumala pyhittäköön teitä kokonansa, että koko teidän henkenne ja sielunne ja ruumiinne meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisessa nuhteetoinna pidettäisiin. **24** Hän on uskollinen, joka teitä kutsunut on ja sen myös täyttää. **25** Rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme. **26** Tervehtikää kaikkia veljiä pyhällä suunannolla. **27** Minä vannotan teitä Herran kautta, että te tämän lähetykskirjan kaikkein pyhain veljein edessä lukea annatte. **28** Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kanssanne, amen!

2 Tessalonikalaisille

1 Paavali ja Silvanus ja Timoteus Tessalonikan seurakunnalle Jumalassa, meidän Isässämme, ja Herrassa Jesuksessa Kristuksessa: **2** Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **3** Meidän pitää aina teidän edestänne, rakkaat veljet, Jumalaa kiittämän, niinkuin kohtuullinen on: sillä teidän uskonne kasvaa jalosti ja kaikkein teidän rakkautenne lisääntyy jokaista kohtaan, **4** Niin että me teistä Jumalan seurakunnissa kerskaamme, teidän kärsivällisyydestänne ja uskostanne kaikessa teidän vainossanne ja vaivassanne, jota te kärsitte: **5** Jotka osoittavat, että Jumala on oikein tuomitseva, ja te Jumalan valtakuntaan soveliaaksi tulette, jonka tähden te myös kärsitte, **6** Että se on oikein Jumalan edessä niitä taas vaivata, jotka teitä vaivaavat; **7** Mutta teille, jotka vaivataan, antaa levon meidän kanssamme, kuin Herra Jesus taivaasta ilmaantuu, voimansa enkelien kanssa. **8** Ja tulen leimauksella, joka niille kostaa, jotka ei Jumalaa tunteneet, ja niille, jotka ei meidän Herran Jesuksen Kristuksen evankeliumia tottele, **9** Jotka vaivaa kärsimän pitää, ijankaikkisen kadotuksen, Herran kasvoista ja hänen kunniansa väkevyydestä: (aiönios g166) **10** Kun hän tuleva on, kirkastettaa pyhänsä kanssa, ja ihmeelliseksi tulemaan kaikkein uskovaisten kanssa; sillä meidän todistuksemme teidän tykönne siitä päivästä olette te uskoneet. **11** Ja sentähden me myös aina rukoilemme teidän edestänne, että meidän Jumalamme teitä otolliseksi tekis siihen kutsumiseen, ja täyttäis kaiken hyvyyden suosion ja uskon vaikutuksen, voimassa: **12** Että meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimi teissä ylistettäisiin, ja te taas hänessä, meidän Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen armon kautta.

2 Mutta me rukoilemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen tulemisen ja meidän kokoontumisemme kautta hänen tykönsä, **2** Ettette aivan nopiasti teitä sallii teidän mielestänne kääntää pois eli peljätettää, ei hengen, eikä puheen, eikä kirjan kautta, niin kuin se meiltä lähetetty olis, niinkuin Kristuksen päivä jo käsissä olis. **3** Älkää antako kenenkään teitä vietetä millään tavalla; sillä ei hän ennen tule kuin luopumus tapahtuu ja synnin ihminen ilmoitetaan, kadotuksen lapsi, **4** Joka

on vastaanseisoja, ja korottaa itsensä kaikkein päälle, mikä jumalaksi taikka jumalanpalveluksi kutsutaan, niin että hän istuttaa itsensä Jumalan templiin niinkuin Jumala, ja tekee itsensä jumalaksi. **5** Ettekö te muista, että minä teidän tykönänne ollessani näitä jo teille sanoin? **6** Ja mikä nyt estää, te tiedätte, että hän pitää ajallansa ilmoitettaman. **7** Sillä hän nyt pahuutta vaikuttaa salaisesti, ainoastaan että se, mikä nyt estää, tulee pois. **8** Ja silloin se pahanilkinen ilmoitetaan, jonka Herra suunsa hengellä tappaa, ja tekee hänen kanssansa lopun, tulemisensa ilmoituksen kautta, **9** Jonka tulemus saatanan vaikutuksen jälkeen tapahtuu, kaikella voimalla ja merkeillä ja petollisilla ihmeillä, **10** Ja kaikella vääryyden petoksella niiden seassa, jotka kadotukseen tulevat, ettei he rakkautta totuuden puoleen ottaneet, autuaaksi tullaksensa. **11** Sentähden on Jumala heille lähettävä väkevän eksiyyden, niin että he valheen uskovat: **12** Että ne kaikki tuomittaisiin, jotka ei totuutta uskoneet, vaan vääryyteen suostuvat. **13** Mutta meidän pitää aina teidän edestänne Jumalaa kiittämän, rakkaat veljet Herrassa, että Jumala on teidät alusta autuuteen valinnut, Hengen pyhityksen kautta ja totuuden uskossa, **14** Johonka hän teitä meidän evankeliumin kautta kutsunut on, meidän Herran Jesuksen Kristuksen kunnian omaisuuteen. **15** Niin olkaat siis, rakkaat veljet, pysyväiset ja pitäkää ne säädyt, jotka te oppineet olette, olkoon se meidän saarnastamme taikka kirjastamme. **16** Mutta itse meidän Herra Jesus Kristus, ja Jumala ja meidän Isämme, joka meitä rakasti ja antoi meille ijankaikkisen lohdutuksen ja hyvän toivon armon kautta, (aiönios g166) **17** Lohduttakoon teidän sydämenne, ja teitä kaikkinaisessa opissa ja hyvässä työssä vahvistakoon!

3 Vielä, rakkaat veljet, rukoilkaat meidän edestämme, että Herran sana menestyis ja niin kunnioitettaisiin kuin teidänkin tykönänne, **2** Ja että me häijyistä ja pahoista ihmisistä pelastettaisiin; sillä ei usko ole joka miehen. **3** Mutta Herra on uskollinen, joka teitä vahvistaa ja pahasta varjeelee. **4** Mutta me toivomme Herrassa teistä, että te teette ja tekeväiset olette, mitä me teille olemme käskeneet. **5** Mutta Herra ojentakoon teidän sydämenne Jumalan rakkauteen ja Kristuksen kärsivällisyyteen! **6** Mutta me käskemme teitä, rakkaat veljet, meidän Herran Jesuksen Kristuksen nimeen, että te teitä eroitaisitte jokaisesta veljestä, joka

häijyisti itsensä käyttää ja ei sen säädyn jälkeen, jonka hän meiltä saanut on. 7 Sillä te itse tiedätte, kuinka teidän meitä seuraaman pitää: emmepä me ole tavattomasti teidän seassanne olleet. 8 Emme myös ole leipää keltään ilman ottaneet, vaan työllä ja hiellä: yöllä ja päivällä olemme me työtä tehneet, ettemme kellenkään teidän seassanne kuormaksi olisi. 9 Ei, ettei meillä se valta olisi, vaan että me itsemme opiksi teille antaisimme, seurataksenne meitä. 10 Ja kuin me teidän tykönämme olimme, niin me senkaltaisia teille käskimme, että jos ei joku tahdo työtä tehdä, niin ei hänen syömänkään pidä. 11 Sillä me kuulemme, että muutamat teidän seassanne tavattomasti vaeltavat, ja ei tee työtä, vaan joutilaina ovat. 12 Mutta senkaltaisia me käskemme ja neuvomme meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta, että he hiljaisuudessa työtä tekisivät ja omaa leipäänsä söisivät. 13 Mutta te, rakkaat veljet, älkääät väsykö hyvää tekemästä. 14 Ellei siis joku tottele meidän sanaamme lähetykskirjan kautta, niin merkitkääät se ja älkääät kanssakäymistä pitäkö hänen kanssansa, että hän häpeäis, 15 Ja älkääät häntä pitäkö niinkuin vihollisena, vaan neuvokaat niinkuin veljeä. 16 Mutta itse rauhan Herra antakoon teille rauhan aina kaikella tavalla! Herra olkoon teidän kanssanne! 17 Tervehdys minun Paavalin kädelläni, joka on merkki kaikissa lähetykskirjoissa: näin minä kirjoitan. 18 Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

1 Timoteukselle

1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan meidän Lunastajamme asetuksen jälkeen, ja Herran Jesuksen Kristuksen, joka meidän toivomme on, **2** Timoteukselle, minun vakaalle pojalleni uskossa, armo, laupius ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja meidän Herralta Jesukselta Kristukselta! **3** Niinkuin minä Makedoniaan lähteissäni käskin sinun olla Ephesossa, niin neuvo muutamia, ettei he toisin opettaisi, **4** Eikä juttuja tottelisi ja polvilukuja, joilla ei loppua ole, jotka enemmän tutkimiset matkaan saattavat kuin parannuksen Jumalan tykö, joka on uskossa. **5** Mutta käskyn päätös on rakkaus puhtaasta sydäimestä, ja hyvästä omastatunnosta, ja vilpittömästä uskosta. **6** Joista muutamit ovat hairahuneet ja ovat turhiin jaarituksiin kääntyneet, **7** Ja tahtovat lainopettajat olla, ja ei ymmärrä, mitä he puhuvat eli päättävät. **8** Mutta me tiedämme lain hyväksi, jos se oikein käytetään, **9** Tietäen sen, ettei vanhurskaalle ole laki pantu, vaan väärille ja tottelemattomille, jumalattomille ja syntisille, pakanallisille ja kelvottomille, isänsä tappajille ja äitinsä tappajille, miehentappajille, **10** Huorintekiöille, miesten kanssa makaajille, ihmisten varkaille, valeheliöille, valapattoisille, ja mitä muuta senkaltaista sitä terveellistä oppia on: **11** Autuaan Jumalan kunniallisen evankeliumin jälkeen, joka minulle uskottu on. **12** Ja minä kiitän meidän Herraamme Kristusta Jesusta, joka minun voimalliseksi tehnyt on, ja luki minun uskolliseksi, asettain tähän virkaan, **13** Joka ennen pilkkaaja ja vainooja ja häpäisiä olin, mutta minulle on laupius tapahtunut; sillä minä tein sitä tietämättä epäuskossa. **14** Mutta meidän Herraamme armo oli sitä runsaampi, uskon ja rakkauden kanssa, joka Kristuksessa Jesuksessa on. **15** Se on totinen sana ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan, että Kristus Jesus on tullut maailmaan syntisiä vapahtamaan, joista minä suurin olen: **16** Mutta sentähden om minulle laupius tapahtunut, että Jesus Kristus minussa ensin osoittais kaiken pitkämielisyyden niille esikuvaksi jotka hänen päällensä pitää uskoman jänkaikkiseen elämään. (aiōnios g166) **17** Mutta Jumalalle, jänkaikkiselle kuninkaalle, kuolemattomalle ja näkymättömälle, ja ainoalle viisaalle olkoon kunnia ja ylistys jänkaikkisesta jänkaikkiseen, amen! (aiōn g165)

18 Tämän käskyn minä annan sinulle, minun poikani Timoteus, entisten ennustusten jälkeen sinusta, että niissä sotisit niinkuin jalo sotamies, **19** Ja pitäisit uskon ja hyvän omantunnon, jonka muutamit ovat hyljänneet ja ovat uskon puolesta haaksirikkoon tulleet, **20** Joista on Hymeneus ja Aleksander, jotka minä olen saatanan haltuun antanut, että he tulisivat kuritetuksi enempi pilkkaamasta.

2 Niin minä siis neuvon, että ennen kaikkia pidettäisiin rukoukset, anomiset, toivotukset ja kiitokset kaikkein ihmisten edestä: **2** Kuningasten ja kaiken esivallan edestä, että me rauhassa ja levossa eläisimme, kaikessa jumalisuudessa ja kunniallisuudessa; **3** Sillä se on hyvä ja otollinen Jumalan meidän Vapahtajamme edessä, **4** Joka tahtoo kaikkia ihmisiä autuaaksi, ja että he totuuden tuntoon tulisivat. **5** Sillä yksi on Jumala, ja yksi välimies Jumalan ja ihmisten välillä, ihminen Kristus Jesus, **6** Joka itsensä kaikkein edestä lunastuksen hinnaksi on antanut, että senkaltaista piti ajallansa saarnattaman: **7** Johonka minä myös olen saarnaajaksi ja apostoliksi asetettu (minä sanon toden Kristuksessa ja en valehtele,) pakanain opettajaksi uskossa ja totuudessa. **8** Niin minä tahdon siis, että miehet rukoilisivat joka paikassa ja nostaisivat ylös pyhät kädet, ilman vihaa ja epäilystä, **9** Niin myös että vaimot kohtuullisissa vaatteissa olisivat ja kaunistaisivat itsensä hävyllä ja kainoudella, ei kahara-hiuksilla, eli kullalla, eli päärtyillä, eli kallilla vaatteilla, **10** Vaan niinkuin niille vaimoille sopii, jotka jumalisuuden hyvän töiden kautta osoittavat. **11** Oppikaan vaimo hiljaisuudessa, kaikella nöyryydellä. **12** Mutta en minä salli vaimon opettaa enkä miestänsä vallita, vaan että hän on hiljaisuudessa. **13** Sillä Adam on ensin luotu ja sitte Eva. **14** Ja ei Adam petetty; mutta vaimo petettiin ja saati ylitsekäymisen. **15** Mutta kuitenkin hän lasten synnyttämisen kautta autuaaksi tulee, jos hän pysyy uskossa ja rakkaudessa ja pyhydessä siveyden kanssa.

3 Se on totinen sana: jos joku piispan virkaa pyytää, hän hyvää työtä halajaa. **2** Niin pitää siis piispan oleman nuhteettoman, yhden emännän miehen, valppaan, raittiin, siviän, vierasten holhojan, opettavaisen. **3** Ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän, vaan armeliaan, ei riitaisen eikä

ahneen, 4 Joka oman huoneensa hyvin hallitsee, jolla kuuliaisit lapset ovat, kaikella kunniallisuudella: 5 (Mutta jos joku ei taida omaa huonettansa hallita, kuinka hän Jumalan seurakunnan taitaa hallita?) 6 Ei äsken kristityn, ettei hän paisuneena laittajan tuomioon lankeaisi. 7 Mutta hänellä pitää myös hyvä todistus oleman niiltä, jotka ulkona ovat, ettei hän laittajan pilkkaan ja paulaan lankeaisi. 8 Niin pitää myös seurakunnan palveliat toimelliset oleman, ei kaksikieliset, ei juomarit, ei häpiällisen voiton pyytäjät, 9 Jotka uskon salaisuuden puhtaassa omassatunnossa pitävät, 10 Jotka pitää ensin koeteltaman, ja palvelkaan sitte kuin he nuhteettomiksi löydetään. 11 Heidän emäntänsä pitää myös siviät oleman, ei laittajat, vaan raittiit, kaikissa uskolliset. 12 Seurakunnan palveliat olkoon yhden emännän miehet, jotka lapsensa ja oman huoneensa hyvin hallitsevat. 13 Sillä jotka hyvin palvelevat, he hyvän menestyksen ansaitsevat ja suuren vapauden uskossa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. 14 Näitä minä kirjoitan sinulle, ja toivon pian tulevani sinun tykö; 15 Mutta jos minä viivyn, ettäs tietäisit kuinka sinun pitää Jumalan huoneessa vaeltaman, joka on elävän Jumalan seurakunta, totuuden patsas ja perustus. 16 Ja se on julkisesti suuri jumalisuuden salaisuus, että Jumala on ilmoitettu lihassa, vanhurskautettu hengessä, nähty enkeleiltä, saarnattu pakanoille, uskottu maailmassa ja otettu ylös kunniaan.

4 Mutta Henki sanoo selkiästi, että viimeisillä ajoilla muutamat luopuvat uskosta ja ottavat vaarin viettelevistä hengistä ja perkeleiden opetuksista, 2 Niiden kautta, jotka ulkokullaisuudessa valheenpuhujat ovat, joiden omatunto on poltinraudalla merkitty, 3 Ja kieltävät naimasta ja ottamasta ruokaa, jonka Jumala loi uskollisille kiitoksella nautittavaksi ja niille, jotka totuuden ymmärtäneet ovat. 4 Sillä kaikki, mitä Jumala luonut on, on hyvää, ja ei ole mitään hyljättävää, kuin se kiitoksella nautitaan. 5 Sillä se Jumalan sanalla ja rukouksella pyhitetään. 6 Kuin nyt senkaltaista veljille opetat, niin sinä Jesuksen Kristuksen uskollinen palvelia olet, uskon sanoissa, hyvässä opissa kasvatettu, jotka sinä seurannut olet. 7 Mutta vältä kelvottomia ämmän juttuja, ja harjoita sinuas jumalisuuteen. 8 Sillä ruumiillinen harjoitus vähän kelpaa; mutta jumalisuus on tarpeellinen kaikissa asioissa, jolla on sekä nykyisen että tulevaisen

elämän lupaus. 9 Tämä on totinen sana, ja kaiketi mahdollinen ottaa vastaan; 10 Sillä sitä vasten me työtäkin teemme ja meitä pilkataan, että me elävän Jumalan päälle toivoneet olemme, joka kaikkein ihmisten vapahtaja on, erinomattain uskovaisten. 11 Näitä sinä neuvo ja opeta. 12 Älköön kenkään sinun nuoruuttas katsoko ylön, vaan ole sinä uskovaisille esikuva sanassa, kanssakäymisessä, rakkaudessa, hengessä, uskossa, puhtaudessa. 13 Ota lukemisesta, neuvosta ja opista vaari, siihenasti kuin minä tulen. 14 Älä unohda sitä lahjaa, joka sinulle prophetian kautta annettu on, vanhimpain käten päällepanemisessa. 15 Ota näistä vaari, pysy näissä, että sinun menestykses kaikille julistetuksi tulis. 16 Ota itsestäs vaari ja opista, pysy alati näissä; sillä jos sinä sen teet, niin sinä itses autuaaksi saatat ja ne, jotka sinua kuulevat.

5 Älä vanhaa kovin nuhtele, vaan neuvo häntä niinkuin isää, nuoria niinkuin veljiä, 2 Vanhoja vaimoja niinkuin äitejä, nuoria niinkuin saria, kaikella puhtaudella. 3 Kunnioita niitä leskiä, jotka oikiat lesket ovat. 4 Mutta jos jollakulla leskellä lapsia on eli lasten lapsia, ne oppikaan ensin oman huoneensa jumalisesti hallitsemaan ja vanhempainsa hyvän työn maksamaan; sillä se on hyvin tehty ja Jumalalle otollinen. 5 Ja se on oikia leski, joka yksinänsä on ja asettaa toivonsa Jumalan päälle, pysyyn aina rukouksissa ja avuksiuuttamisessa yötä ja päivää; 6 Mutta joka hekumassa elää, se on elävältä kuollut. 7 Senkaltaisia neuvo, että he nuhteettomat olisivat. 8 Mutta jos ei joku omistansa, liiatenkin perheestänsä, murhetta pidä, se on uskon kieltänyt ja on pakanaa pahempi. 9 Älä salli nuorempaa leskeä otettaa kuin kuudenkymmenen ajastaikaista, joka yhden miehen emäntä on ollut, 10 Ja jolla on hyvistä töistä todistus, jos hän lapsia kasvattanut on, jos hän vierasten holhooja ollut on, jos hän pyhain jalkoja pessyt on, jos hän murheellisia auttanut on, jos hän on kaikessa hyvässä työssä ahkera ollut. 11 Mutta nuoret lesket hylkää; sillä koska he suuttuvat Kristukseen, niin he tahtovat huolla, 12 Joilla on heidän tuomionsa, että he sen ensimmäisen uskon rikkoneet ovat. 13 Niin myös joutilaina ollessansa oppivat he huoneita ympärinsä juoksentelemaan; vaan ei he ainoastaan ole joutilaat, mutta myös kielevät, hempeät ja puhuvat luvattomia. 14 Sentähden minä tahdon, että nuoret lesket huolisivat, lapsia kasvattaisivat,

huoneen hallituksesta vaaria pitäisivät, eikä antaisi tilaa vastaanseisojille pahoin puhua. 15 Sillä muutamat ovat jo saatanan jälkeen palanneet. 16 Jos nyt jollakin uskollisella miehellä eli vaimolla leskiä on, se heitä holhokoon ja älkään seurakuntaa rasittako, että oikeille leskille täytyis. 17 Vanhimmat, jotka hyvin hallitsevat, pitää kaksinkertaisessa kunniaassa pidettämän, erinomattain ne, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät. 18 Sillä Raamattu sanoo: ei sinun pidä riittä tappavan härjän suuta sitoman kiinni, ja työ mies on palkkansa ansainnut. 19 Älä salli vanhinta vastaan yhtään kannetta, vaan kahden eli kolmen todistuksen kautta. 20 Nuhtele niitä, jotka syntiä tekevät, kaikkein kuullen, että muutkin pelkäisivät. 21 Minä rukoilen Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen ja valittuina enkelien edessä, että nämä pidät ilman valitsemista, ja älä mitään tee toisen puolta pitäin. 22 Älä pikaisesti jonkun päälle käsiäs pane, ja älä ole muiden synneistä osallinen: pidä itses puhtaana. 23 Älä silleen vettä juo, vaan nautitse jotakin viinaa sydämes tähden ja että myös usein sairastat. 24 Muutamain ihmisten synnit ovat kyllä julkiset, että ne ennen tuomita taidetaan; mutta muutamain äsken jälistä julkiseksi tulevat. 25 Niin myös muutamat hyvät työt ovat jo ennen julkiset, ja ne mitkä muutoin tapahtuvat, ei taideta salattaa.

6 Palveliat, jotka ikeen alla ovat, pitää isäntänsä kaikessa kunniaassa pitämän, ettei Jumalan nimi ja oppi pilkatuksi tulisi. 2 Mutta joilla uskolliset isännät ovat, niin älköön niitä katsoko ylön, että he veljekset ovat; vaan olkoon sitä kuuliaisemmat, että he uskolliset ovat ja rakkaat, jotka hyvästä työstä osalliset ovat. Näitä opeta ja neuvo. 3 Jos joku toisin opettaa, ja ei pysy meidän Herran Jesuksen Kristuksen terveellisissä sanoissa ja siinä opissa, joka jumalisuudesta on, 4 Hän on paisunut ja ei taida mitään, vaan on sairas kysymyksissä ja sanain kilvoituksissa, joista kateus, riita, häväistys ja pahat luulot tulevat, 5 Häijyt kamppaukset niiden ihmisten seassa, jotka mielessänsä riivatut ovat, ja joilta totuus otettu pois on, jotka jumalisuuden voitoksi luulevat. Eroita sinus senkaltaisista. 6 Mutta se on suuri voitto, olla jumalinen ja tyytyä onneensa. 7 Sillä emmepä me ole mitään maailmaan tuoneet, on siis tiettävä, ettemme myös mitään täältä taida viedä ulos. 8 Mutta koska meillä on elatus ja vaatteet, niin tyytykäämme niihin. 9 Mutta ne, jotka rikastua tahtovat,

lankeevat kiusaukseen ja paulaan ja moniin tyhmiin ja vahingollisiin himoihin, jotka ihmiset vahinkoon ja kadotukseen upottavat. 10 Sillä ahneus on kaiken pahuuden juuri, jota muutamat ovat himoineet, ja ovat uskosta eksyneet ja itsellensä paljon murhetta saattaneet. 11 Mutta sinä, Jumalan ihminen, karta niitä ja noudata vanhurskautta, jumalisuutta, uskoa, rakkautta, kärsivällisyyttä ja hiljaisuutta. 12 Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, käsitä ijankaikkinen elämä, johonka sinä kutsuttu olet, ja olet tunnustanut hyvän tunnustuksen monen todistajan edessä. (aiōnios g166) 13 Minä käsken sinua Jumalan edessä, joka kaikki eläväksi tekee, ja Jesuksen Kristuksen edessä, joka Pontius Pilatuksen alla hyvän todistuksen tunnusti, 14 Ettäs käskyn saastatoinna ja nuhteetoinna pidät, hamaan meidän Herran Jesuksen Kristuksen ilmoitukseen asti, 15 Jonka meille aikansa osoittaa se autuas ja ainoa valtiias, kuningasten Kuningas ja kaikkein herrain Herra, 16 Jolla ainoalla on kuolemattomuus, joka asuu kirkkaudessa, johon ei yksikään tulla taida, jota ei yksikään ihminen nähnyt ole eikä taida nähdä: jolle olkoon kunnia ja ijankaikkinen voima, amen! (aiōnios g166) 17 Käske niitä, jotka rikkaat tässä maailmassa ovat, ettei he ylpelisiä eikä panisi toivoansa katoovaisen rikkouden, vaan elävän Jumalan päälle, joka meille antaa nautitaksemme runsaasti kaikkinaista: (aiōn g165) 18 Että he tekisivät hyvää ja hyvissä töissä rikastuisivat, antaisivat hyvällä mielellä, olisivat avulliset, 19 Ja tallelle panisivat itsellensä hyvän perustuksen edespäin, käsitääkensä ijankaikkista elämää. 20 Oi Timoteus! kätke se, mikä sinulle uskottu on, ja vältä turhia ja kelvottomia juttuja ja niitä riitoja, jotka väärin kerskatusta taidosta tulevat, 21 Josta muutamat paljon pitävät, ja uskosta eksyneet ovat. Armo olkoon sinun kanssas, amen!

2 Timoteukselle

1 Paavali, Jesuksen Kristuksen apostoli Jumalan tahdon kautta elämän lupauksen jälkeen, joka on Kristuksessa Jesuksessa: **2** Minun rakkaalle pojalleni Timoteukselle armo, laupius ja rauha Isältä Jumalalta ja Jesukselta Kristukselta meidän Herraltamme! **3** Minä kiitän Jumalaa, jota minä hamasta minun esivanhemmistani palvelen puhtaalla omallatunnolla, että minä lakkaamatta sinua yöllä ja päivällä minun rukouksissani muistan, **4** Ja haluan sinua nähdä, koska minä sinun kyynelies muistan, että minä ilolla täytettäisiin, **5** Kun minun mieleeni tulee se vilpityn usko, joka sinussa on, joka ennen sinun isossa äidissä Loidassa myös asui ja sinun äidissä Eunikassa ja, kuin minä totisesti tiedän, sinussakin. **6** Jonka tähden minä sinua neuvon, että herätät sen Jumalan lahjan, joka sinussa on, minun kätteni päällepanemisen kautta; **7** Sillä ei Jumala ole meille antanut pelvon henkeä, vaan väkevyyden, rakkauden ja raittiuden. **8** Sentähden älä häpeä meidän Herran Jesuksen Kristuksen todistusta eikä minua, joka hänen vankinsa olen; vaan ole osallinen evankeliumin vaivassa, Jumalan voiman jälkeen, **9** Joka meitä on autuaaksi tehnyt ja pyhällä kutsumisella kutsunut, ei meidän töidemme perästä, vaan aivoituksensa ja armonsa jälkeen, joka meille Kristuksessa Jesuksessa ennen ijankaikkisia aikoja annettu on, (aiönios g166) **10** Mutta nyt meidän Vapahtajamme Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta julistettu, joka kuoleman otti pois ja elämän ja kuolemattomuuden toi evankeliumin kautta valkeuteen, **11** Johonka minä olen pantu saarnaajaksi ja apostoliksi ja pakanain opettajaksi. **12** Jonka tähden minä myös näitä kärsin, ja en kuitenkaan häpee; sillä minä tiedän, kenen päälle minä uskon, ja olen luja, että hän voi minulle kätkeä minun uskotun kaluni siihen päivään asti. **13** Pysy siis niiden terveellisten sanain muodossa, jotka sinä minulta kuullut olet, uskossa ja rakkaudessa, joka on Kristuksessa Jesuksessa. **14** Tämä hyvä uskottu kalu kätke Pyhän Hengen kautta, joka meissä asuu. **15** Sinä tiedät sen, että kaikki, jotka Asiassa ovat, luopuivat minusta, joista on Phygellus ja Hermogenes. **16** Herra antakoon laupiutensa Onesiphorin perheelle, joka minun usein virvoittanut on ja ei minun kahleitani hävennyt, **17** Vaan etsi minua visusti Roomissa ollessansa, ja löysi

minun. **18** Herra antakoon hänen löytää laupiuden sinä päivänä Herran tykönä! Ja kuinka monessa asiassa hän minulle Ephesossa oli avullinen, sinä parhain tiedät.

2 Vahvista siis sinus, minun poikani, sen armon kautta, joka Jesuksessa Kristuksessa on. **2** Ja mitä sinä olet minulta monen todistajan kautta kuullut, niin käske uskollisille ihmisille, jotka myös muita olisivat soveliaat opettamaan. **3** Kärsi vaivaa niinkuin luja Jesuksen Kristuksen sotamies. **4** Ei yksikään sotamies sekoita itsiänsä elatuksen menoihin, sille kelvataksensa, joka hänen sotaan ottanut on. **5** Ja jos joku kilvoittelee, niin ei hän kruunata, ellei hän toimellisesti kilvoittele. **6** Peltomiehen, joka pellon rakentaa, pitää ensin hedelmästä nautitseman. **7** Ymmärrä, mitä minä sanon: Herra antakoon sinulle ymmärryksen kaikissa; **8** Muista Jesuksen Kristuksen päälle, joka kuolleista noussut on: Davidin siemenestä minun evankeliumini jälkeen, **9** Jossa minä vaivaa kärsin kahleisiin asti niinkuin pahantekijä; vaan ei Jumalan sana ole sidottu. **10** Sentähden minä kärsin kaikki valittuin tähden, että hekin saisivat Jesuksessa Kristuksessa autuuden, ijankaikkisen kunnian kanssa. (aiönios g166) **11** Se on totinen sana: jos me ynnä olemme kuolleet, niin me myös ynnä elämme; **12** Jos me kärsimme, niin me myös ynnä hallitsemme; jos me hänen kiellämme, niin hän meidätkin kieltää; **13** Elleimme usko, niin hän pysyy kuitenkin uskollisena, joka ei itsiänsä kieltää taida. **14** Näitä neuvo ja todista Herran edessä, ettei he sanoista riitelisi, joka ei mihinkään kelpaa, vaan ainoastaan luovuttamaan niitä jotka kuulevat. **15** Pyydä itses Jumalalle osoittaa toimelliseksi ja laittamattomaksi työntekijäksi, joka oikein totuuden sanan jakaa. **16** Mutta siivottomat ja kelvottomat sanat hylkää, jotka paljon jumalatointa menoa saattavat. **17** Ja heidän puheensa syö ympäriltänsä niinkuin ruumiin mato; joista on Hymeneus ja Philetus, **18** Jotka totuudesta ovat erehtyneet, sanoen ylösnousemisen jo tapahtuneen, ja ovat muutamat uskosta kääntäneet. **19** Mutta Jumalan vahva perustus kuitenkin pysyy, joka tällä kiinnitetty on: Herra tuntee omansa: ja lakatkaan jokainen vääryydestä, joka Kristuksen nimeä mainitsee. **20** Mutta suuressa huoneessa ei ole ainoastaan kultaiset ja hopiaiset astiat, vaan

myös puiset ja saviset, ja muutamat tosin kunniaksi, mutta muutamat häpiäksi. 21 Jos joku itsensä senkaltaisista ihmisistä puhdistaa, se tulee kunniaan pyhitetyksi astiaksi, perheenisännälle tarpeelliseksi ja kaikkiin hyviin töihin valmistetuksi. 22 Nuoruuden himot välttä; mutta noudata vanhurskautta, uskoa, rakkautta ja rauhaa kaikkein niiden kanssa, jotka puhtaasta sydäimestä Herraa rukoilevat. 23 Hullut ja turhat kysymykset hylkää, tietäen, että ne ainoastaan riidat synnyttävät. 24 Mutta ei Herran palvelian tule riitaisen olla, vaan siviän jokaista kohtaan, opettavaisen, pahoja kärsiväisen. 25 Hiljaisuudessa nuhtelevaisen vastahakoisia; jos Jumala heille joskus antais parannuksen totuutta ymmärtämään, 26 Ja he jälleen katuisivat ja perkeleen paulasta pääsisivät, jolta he hänen tahtonsa jälkeen vangitut ovat.

3 Mutta sen sinun pitää tietämän, että viimeisinä päivinä vaaralliset ajat lähenevät; 2 Sillä ne ihmiset, jotka itsiänsä rakastavat, ahneet, kerskaajat, ylpiät, pilkkaajat, vanhemmillensa tottelemattomat, kiittämättömät, jumalattomat, 3 Haluttomat, sopimattomat, laittajat, irtaalliset, kiukkuiset, kateet, 4 Pettäjät, tuimat, paisuneet, jotka enemmän hekumaa kuin Jumalaa rakastavat, 5 Joilla on jumalinen meno olevinansa, mutta sen voiman he kieltävät pois. Karta siis senkaltaisia. 6 Sillä ne ovat niitä, jotka huoneesta huoneeseen juoksevat ja vaimoväen vangiksi vievät, jotka synneillä rasitetut ovat ja moninaisten himoin kanssa käyvät, 7 Aina oppivaiset, ja ei koskaan totuuden tuntoon tulevaiset. 8 Mutta niinkuin Jannes ja Jambres olivat Mosesta vastaan, niin nämätkin ovat totuutta vastaan: ne ovat ihmiset taidosta turmellut ja kelvottomat uskoon. 9 Mutta ei heidän pidä silleen menestymän; sillä heidän hulluutensa pitää kaikille julki tuleman, niinkuin niidenkin oli. 10 Mutta sinä olet seurannut minun opetustani, säätyäni, aivoitustani, uskoani, pitkämielisyyttäni, rakkauttani, kärsivällisyyttäni, 11 Vainoomisiani, vaivojani, jotka minulle Antiokiassa, Ikoniossa ja Lystrassa tapahtuivat, jotka vainoomiset minä kärsin, ja kaikista on minun Herra päästänyt. 12 Mutta myös kaikkein, jotka jumalisesti Jesuksessa Kristuksessa elää tahtovat, pitää vainoa kärsimän. 13 Mutta pahoille ja petollisille ihmisille on tapahtuva jota edemmä sitä pahemmin, sekä vietteliöille että vietellyille. 14 Mutta pysy niissä, joita sinä oppinut

olet ja sinulle uskottu on, tietäen keneltäs oppinut olet, 15 Ja että jo lapsuudesta olet Pyhän Raamatun uskon kautta, joka on Kristuksessa Jesuksessa. 16 Sillä kaikkinaisen kirjoitus on Jumalalta annettu, ja tarpeellinen opiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kuritukseksi, joka on vanhurskaudessa: 17 Että Jumalan ihminen täydellinen olis, ja kaikkiin hyviin töihin sovelias.

4 Niin minä siis todistan Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen edessä, joka on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita, hänen ilmestyksensä ja valtakunnassansa: 2 Saarnaa sanaa, pidä päälle sekä hyvällä että sopimattomalla ajalla, rankaise, nuhtele, neuvo kaikella siveydellä ja opetuksella; 3 Sillä aika tulee, jona ei he voi terveellistä oppia kärsiä, vaan oma inhimoinensa jälkeen kokoovat itsellensä opettajat, että heidän korvansa syyhyvät, 4 Ja kääntävät korvansa pois totuudesta, ja turhiin juttuihin poikkeavat. 5 Mutta valvo sinä kaikissa, kärsi ja kestä vaivoissa, tee evankeliumin saarnaajan työ ja toimita virkas täydellisesti. 6 Sillä minä jo uhrataan ja minun pääsemiseni aika lähestyy. 7 Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon pitänyt. 8 Tästedes on minulle tallelle pantu vanhurskauden kruunu, jonka Herra, vanhurskas tuomari, sinä päivänä minulle antaa, mutta ei ainoastansa minulle, vaan myös kaikille, jotka hänen ilmestystänsä rakastavat. 9 Ahkeroitse, että pian minun tyköni tulet; 10 Sillä Demas antoi minun ylön ja halasi tätä maailmaa ja meni Tessalonikaan, Kreskens Galatiaan, Titus Dalmatiaan. (aiön g165) 11 Ainoastaan Luukas on minun kanssani. Ota Markus tykö ja tuo häntä kanssas; sillä hän on sängen tarpeellinen minulle palvelukseen. 12 Tykikuksen minä lähetin Ephesoon. 13 Se hame, jonka minä Troadassa Karpuksen tykö jätin, tuo tullessas ja kirjat, mutta liiatenkin pärmäkirjat. 14 Aleksander vaskiseppä on minulle paljon pahaa tehnyt: Herra maksakoon hänelle hänen työnsä jälkeen! 15 Jota sinä kavahda; sillä hän on kovin meidän saarnojamme vastaan ollut. 16 Minun ensimmäisessä edesvastauksessani ei yksikään minun kanssani ollut, vaan kaikki antoivat ylön minun; (älkөөn se heille olko soimattu!) 17 Mutta Herra oli minun puolellani ja vahvisti minun, että saarna minun kauttani piti vahvistettaman, ja kaikki pakanat piti sen

kuuleman; ja minä pelastettiin jalopeuran suusta. 18

Ja Herra pelastaa minun kaikesta pahasta teosta, ja auttaa taivaalliseen valtakuntaansa, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! (aiön g165)

19 Tervehdi Priskaa ja Akvilaa ja Onesiphorin perhettä.

20 Erastus jäi Korintiin, mutta Trophimon minä jätin

Miletoon sairastamaan. 21 Ahkeroitse ennen talvea

tulla. Sinua tervehtii Eubulus, ja Pudens, ja Linus,

ja Klaudia, ja kaikki veljet. 22 Herra Jesus Kristus

olkoon sinun henkes kanssa! Armo olkoon teidän

kanssanne, amen!

Titukselle

1 Paavali, Jumalan palvelia ja Jesuksen Kristuksen apostoli, Jumalan valittu uskon jälkeen ja totuuden tunnon, joka jumalisuuden jälkeen on, **2** iankaikkisen elämän toivoon, jonka Jumala, joka ei valehdella taida, ennen iankaikkisia aikoja luvannut on, (aiōnios g166) **3** Mutta ajallansa sanansa ilmoitti saarnan kautta, joka minulle uskottu on, Jumalan meidän Vapahtajamme käskyn jälkeen, **4** Titukselle, toimilliselle pojalleni, meidän molempain uskomme jälkeen: armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja meidän Vapahtajaltamme, Herralta Jesukselta Kristukselta! **5** Sentähden minä sinun Kretaan jätin, että sinun pitää toimittaman, mitä vielä puuttuu, ja pappeja kuhunkin kaupunkiin asettamaan, niinkuin minä sinulle käsenyt olen: **6** Jos joku nuhteeton ja yhden emännän mies on, jolla uskolliset lapset ovat, ei juomariksi eli kankeiksi soimatut. **7** Sillä piispan tulee nuhteettoman olla, niinkuin Jumalan huoneen haltian, ei röyhkiä, ei tylyn, ei juomarin, ei tappelian, ei ilkiän voiton pyytäjän, **8** Mutta vierasten holhojan, hyväntahtoisen, siivollisen, hurskaan, pyhän ja puhtaan, **9** Ja kiinnipitävän puhtaasta ja opettavaisesta sanasta, että hän olis väkevä terveellisen opin kautta neuvomaan ja vastaanseisojia voittamaan. **10** Sillä monta on tottelematointa, turhan puhujaa ja mielen kääntäjää, enimmästi ne, jotka ympärileikkauksesta ovat, **11** Joidenka suu pitää tukittaman, jotka koko huoneet kääntävät pois ja häpiällisen voiton tähden kelvottomia opettavat. **12** Yksi heistä sanoi, heidän oma prophetansa: Kretalaiset ovat aina valehteliat, pahat pedot ja laiskat vatsat. **13** Tämä todistus on tosi; sentähden nuhtele heitä kovin, että he uskossa terveet olisivat, **14** Eikä Juudalaisten turhia juttuja ja ihmisten käskyjä tottelisi, jotka itsensä totuudesta kääntävät pois. **15** Kaikki ovat puhtaille puhtaat, mutta saastaisille ja uskottomille ei mikään puhdas ole, vaan sekä heidän mielensä että omatuntonsa on saastainen. **16** He sanovat tuntevansa Jumalan, mutta töillänsä he sen kieltävät, ja ovat kauhiat ja kovakorvaiset ja kaikkiin hyviin töihin kelvottomat.

2 Mutta puhu sinä niitä, mitkä ovat terveelliseen oppiin soveliaat: **2** Että vanhat olisivat raittiit, kunnialliset, siivolliset, lujat uskossa, rakkaudessa ja

kärsivällisyydessä; **3** Vanhat vaimot myös käyttäisivät itsensä niin kuin pyhain sopii, ei panetteliat, eikä juomarit, mutta hyvin opettavaiset: **4** Että nuoret vaimot heiltä hyviä tapoja oppisivat, miehiänsä rakastaisivat, lapsensa rakkaina pitäisivät, **5** Olisivat siviät, puhtaat, kotonansa pysyväiset, hyvät, miehillensä alamaiset, ettei Jumalan sana pilkatuksi tulisi. **6** Neuvo myös nuoria miehiä siviästi olemaan. **7** Aseta itses kaikissa hyväin töiden esikuvaksi, vilpittömällä opetuksella ja kunniallisuudella, **8** Terveellisellä ja nuhteettomalla sanalla, että se, joka itsensä vastaan panee, häpeäis eikä mitään löytäisi meistä pahoin puhuaksensa. **9** Neuvo palvelioita isännillensä alamaiset olemaan, ja kaikissa kelvolliseksi, ei vastaan sanojat, **10** Ei pettäväiset, vaan kaiken hyvän uskollisuuden näyttäväiset, että he Jumalan meidän Vapahtajamme opin kaikissa kaunistavat. **11** Sillä Jumalan armo, kaikille ihmisille terveellinen, on ilmestynyt. **12** Joka meidät opettaa kaiken jumalattoman menon hylkäämään ja maailmalliset himot, ja tässä maailmassa siviästi ja hurskaasti ja jumalaisesti elämään, (aiōn g165) **13** Ja odottamaan autuaallista toivoa, ja suuren Jumalan ja meidän Lunastajamme Jesuksen Kristuksen ilmestystä, **14** Joka itsensä antoi meidän edestämme, että hän meitä kaikesta vääryydestä lunastais ja itsellensä erinomaiseksi kansaksi puhdistais, ahkeraksi hyviin töihin. **15** Näitä sinä puhu ja neuvo, ja kaikella todella nuhtele: ei myös kenenkään pidä sinun katsoman ylö.

3 Neuvo heitä, että he päämiehille ja esivallalle kuuliaiset olisivat, että he kaikkiin hyviin töihin valmiit olisivat: **2** Ettei he ketään pilkkaisi, eikä riitaiset olisi, vaan sopivaiset, osoittain kaikille ihmisille siveyttä. **3** Sillä me olimme myös muinen taitamattomat, kovakorvaiset, eksyväiset, palvelen himoja ja moninaisia hekumia, ja vaelsimme pahuudessa ja kateudessa, vainoten ja vihaten toinen toistamme. **4** Mutta sittekuin Jumalan meidän Vapahtajamme hyvyys ja rakkaus ihmisille ilmestyi, **5** Ei vanhurskauden töiden kautta, joita me tehneet olemme, vaan laupiuksensa kautta hän meidät autuaaksi teki, uuden syntymisen peson ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta, **6** Jonka hän meidän päällemme, Jesuksen Kristuksen meidän Vapahtajamme kautta, runsaasti vuodattanut on:

7 Että me hänen armonsa kautta vanhurskaiksi
tulisimme ja ijankaikkisen elämän perillisiksi toivon
jälkeen. (aiōnios g166) 8 Tämä on totinen sana ja
näitä minä tahdon sinun vahvasti opettaman, että ne,
jotka Jumalan päälle uskoneet ovat, ahkeroitsisivat
hyvissä töissä muiden edellä käydä: nämät ovat
ihmisille hyvät ja tarpeelliset. 9 Mutta hulluja tutkimisia,
polvilukuja, riitoja ja kilvoituksia laista välttä; sillä ne
ovat turhat ja kelvottomat. 10 Eriseuraista ihmistä
pakene, kun häntä kerta taikka kahdesti neuvottu on,
11 Tietäen, että senkaltainen on käännetty pois ja
syntiä tekee, niinkuin se, joka itsensä tuominnut on.
12 Kuin minä Artemaan eli Tykikuksen sinun tykös
lähetän, niin riennä sinä minun tyköni Nikopoliin;
sillä minä olen aikonut siellä talvea pitää. 13 Lähetä
Zenas, lainoppinut, ja Apollo visusti matkaan, ettei
heiltä mitään puuttuisi. 14 Mutta anna myös niidenkin,
jotka meidän ovat, oppia hyvissä töissä muiden
edellä käymään, kussa niin tarvitaan, ettei hekään
hedelmättömät olisi. 15 Sinua tervehtivät kaikki, jotka
minun kanssani ovat. Tervehdi niitä, jotka meitä
uskossa rakastavat. Armo olkoon teidän kaikkein
kanssanne, amen!

Filemonille

1 Paavali, Kristuksen Jesuksen vanki, ja veli Timoteus, rakkaalle Philemonille, ja meidän apulaisellemme, **2** Ja rakkaalle Appialle ja Arkippukselle, meidän kanssapalveliallemme, ja seurakunnalle, joka sinun huoneessas on: **3** Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta! **4** Minä kiitän minun Jumalaani ja muistan aina sinua minun rukouksissani, **5** Että minä kuulen siitä rakkaudesta ja uskosta, joka sinulla Herran Jesuksen päälle on ja kaikkein pyhään tykö: **6** Että sinun uskos, joka meille yhteinen on, tulis sinussa kaiken hyvyyden tuntemisen kautta voimalliseksi, joka teillä Kristuksessa Jesuksessa on. **7** Sillä meillä on suuri ilo ja lohdutus sinun rakkaudestas, että pyhään sydämet sinun kauttas, rakas veljeni, virvoitetut ovat. **8** Sentähden vaikka minulla on suuri uskallus Kristuksessa kärkeä sinua, mitä sinun tehdä tulee, **9** Niin minä kuitenkin tahdon rakkauden puolesta ennen rukoilla, minä, joka tainkaltainen olen, nimittäin vanha Paavali, mutta nyt myös Jesuksen Kristuksen vanki. **10** Niin minä siis neuvon sinua, minun poikani Onesimuksen puolesta, jonka minä siteissäni siitin, **11** Joka sinulle muinen kelvotoin oli, mutta nyt sinulle ja minulle kyllä tarpeellinen, jonka minä nyt olen lähettänyt jälleen. **12** Mutta ota häntä vastaan; sillä hän on minun oma sydämeni. **13** Minä tahdoin häntä pitää minun tykönäni, että hän minua sinun puolestas evankeliumin siteissä palvelis. **14** Mutta en minä tahtonut mitään ilman sinun suosiotas tehdä, ettei sinun hyvyytes pitänyt oleman niinkuin vaadittu, vaan vapaamielinen. **15** Sillä sentähden hän hetkeksi sinulta läksi, että hänen ijäksi saisit jällensä, (aiōnios g166) **16** Ei nyt silleen niinkuin palvelian, vaan enemmän palvelian ja niinkuin rakkaan veljen, erinomattain minulle, mutta kuinka paljoa enemmän sinulle, sekä lihan kautta että Herrassa. **17** Jos sinä siis minun kumppaninas pidät, niin ota häntä vastaan niinkuin minuakin. **18** Mutta jos hän jotakin sinua vahingoittanut on eli on sinulle velkaa, niin sano minun syykseni. **19** Minä Paavali olen tämän omalla kädelläni kirjoittanut ja tahdon sen sinulle maksaa, etten minä sinulle sanoisi, että myös sinun itses minulle velkapää olet. **20** Armas veljeni! suo minun ihastua sinusta

Herrassa, virvoita minun sydämeni Herrassa. **21** Minä kirjoitin sinulle luottain sinun kuuliaisuutees, tietäen sinun enemmän tekevän kuin minä sanonkaan. **22** Valmista myös minulle majaa; sillä minä toivon, että minä teidän rukoustenne kautta teille lahjoitetaan. **23** Sinua tervehtivät Epaphras, (minun kanssavankini Kristuksessa Jesuksessa,) **24** Markus, Aristarkus, Demas, Luukas, minun apulaiseni. **25** Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, amen!

Heprealaisille

1 Jumala puhui muinen usein ja monella muotoa isille prophetain kautta; **2** näinä viimeisinä päivinä on hän meille puhunut Poikansa kautta, Jonka on hän kaikkein perilliseksi pannut, ja on myös hänen kauttansa maailman tehnyt; (aiön g165) **3** Joka, että hän on hänen kunniansa kirkkaus ja hänen olemuksensa juurikuva, ja kantaa kaikki voimansa sanalla, ja on itse kauttansa meidän synteimme puhdistuksen tehnyt, ja istunut majesteetin oikialla puolella korkeuksissa: **4** On tullut niin paljoa paremmaksi enkeleitä, että hän ylimmäisemmän nimen on heidän suhteensa perinyt. **5** Sillä kenelle hän on koskaan enkeleistä sanonut: sinä olet minun Poikani, tänäpä minä sinun synnytti! ja taas: minä olen hänen Isänsä ja hän on minun Poikani! **6** Ja taas: koska hän tuo esikoisen maailmaan, sanoo hän: häntä pitää kaikki Jumalan enkelit kumartaen rukoileman? **7** Mutta enkeleistä hän sanoo: hän tekee enkelinsä hengeksi ja palveliansa tulenleimaukseksi. **8** Mutta Pojalle: Jumala! sinun istuimes pysyy ijankaikkisesta ijankaikkiseen: sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka. (aiön g165) **9** Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit vääryyttä, sentähden on sinun, oi Jumala, sinun Jumalas voidellut ilo-öljyllä enempi kuin sinun osaveljes. **10** Ja: sinä Herra olet alusta maan perustanut, ja taivaat ovat sinun käsialas: **11** Ne katoovat, mutta sinä pysyt; ja he kaikki vanhenevat niinkuin vaate. **12** Ja niinkuin puvun sinä heitä muuttelet, ja he muuttuvat: mutta sinä kohdallasi pysyt ja ei sinun ajastaikas puutu. **13** Mutta kelle enkeleistä on hän koskaan sanonut: istu minun oikialle kädelleni, siihenasti kuin minä panen vihollises sinun jalkais astinlaudaksi? **14** Eikö he kaikki ole palvelevaiset henget, palvelukseen lähetetyt niille, jotka autuuden perimän pitää?

2 Sentähden pitää meidän sitä visummin niistä vaarin ottaman, joita me kuulleet olemme, etemme joskus pahenisi. **2** Sillä jos se sana oli vahva, joka enkelitten kautta puhuttiin, ja kaikki ylitsekäymys ja totelemattomuus on jo ansaitun palkkansa saanut: **3** Kuinkas me välttäisimme, jos me senkaltaisen autuuden katsomme ylönsä? joka sitte, kuin se ensin Herralta saarnattu oli, meissä vahvistetuksi tuli niiden kautta, jotka sen kuulleet olivat. **4** Ja Jumala on siihen todistuksensa antanut sekä ihmeillä että

tunnustähdillä, niin myös moninaisilla voimallisilla töillä ja Pyhän Hengen jakamisilla tahtonsa jälkeen. **5** Sillä ei hän ole enkelitten alle antanut tulevaista maailmaa, josta me puhumme. **6** Mutta yksi sen todistaa toisessa paikassa ja sanoo: mikä on ihminen, että sinä häntä muistat, eli ihmisen poika, ettäs häntä etsiskelet? **7** Sinä olet hänen vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alentanut: sinä olet hänen kunnialla ja ylistyksellä kaunistanut, ja asettanut kättes töiden päälle. **8** Kaikki olet sinä heittänyt hänen jalkainsa alle. Sillä siinä, että hän kaikki on hänen allensa heittänyt, ei hän mitään jättänyt, jota ei hän ole hänen allensa heittänyt; mutta nyt emme vielä näe kaikkia hänen allensa heitetyksi. **9** Vaan Jesuksen, joka vähäksi hetkeksi enkelitten suhteen alennettu oli, näemme me kuoleman kärsimisen kautta kaunistetuksi kunnialla ja ylistyksellä, että hänen piti Jumalan armosta kaikkein edestä kuolemaa maistaman. **10** Sillä se sopi hänen, jonka tähden kaikki ovat ja jonka kautta kaikki ovat, joka paljon lapsia kunniaan saattaa, että hän heidän autuutensa Pääruhtinaan kärsimisen kautta täydelliseksi tekis. **11** Sillä ne kaikki yhdestä ovat, sekä se, joka pyhittää, että ne, jotka pyhitetään, jonka tähden ei hän myös häpee heitä veljiksensä kutsua, **12** Sanoen: minä julistan sinun nimes minun veljilleni ja keskellä seurakuntaa sinua veisulla ylistän; **13** Ja taas: minä turvaan häneen; ja taas: katso, minä ja ne lapset, jotka Jumala minulle antanut on, **14** Että siis lapsilla on liha ja veri, niin on hän myös niistä osalliseksi tullut, että hän olis kuoleman kautta hukuttanut sen, jolla kuoleman valta oli, se on: perkeleen, **15** Ja päästänyt ne, jotka kuoleman pelvosta piti kaiken ikänsä orjana oleman. **16** Sillä ei tosin hän koskaan enkeleitä päällensä ota, vaan Abrahamin siemenen hän päällensä ottaa, **17** Josta hänen kaiketi piti veljiensä kaltainen oleman, että hän armollinen ja uskollinen ylimmäinen Pappi Jumalan edessä olis, sovittamaan kansan syntejä. **18** Sillä siitä, että hän kärsinyt on ja on kiusattu, taitaa hän myös niitä auttaa, jotka kiusataan.

3 Sentähden pyhät veljet, jotka taivallisessa kutsumisessa osalliset olette! ottakaat vaari siitä apostolista ja ylimmäisestä Papista, jonka me tunnustamme, Kristuksesta Jesuksesta, **2** Joka on uskollinen sille, joka hänen tehnyt oli, niinkuin Moseskin koko hänen huoneeseensa. **3** Mutta tämä

on sitä suuremman kunnian ansainnut kuin Moses, että sillä suurempi kunnia huoneesta olis, joka sen rakensi, kuin itse huoneella. **4** Sillä jokainen huone on joltakin rakennettu; mutta joka kaikki rakensi, se on Jumala. **5** Ja Moses tosin oli uskollinen kaikessa hänen huoneessansa, niinkuin palvelia, niiden todistukseksi, joita sitte sanottaman piti; **6** Mutta Kristus niinkuin Poika ylitse huoneensa, jonka huone me olemme, jos me muutoin uskalluksen ja toivon kerskaamisen loppuun asti vahvana pidämme. **7** Sentähden, niinkuin Pyhä Henki sanoo: tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä, **8** Niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui kiusauksen päivänä korvessa, **9** Kussa teidän isänne minua kiusasivat: he koettelivat minua, ja näkivät minun työni neljäkymmentä ajastaikaa. **10** Sentähden minä närkästyin tämän sukukunnan päälle ja sanoin: aina he eksyvät sydämellensä, mutta ei he tunteneet minun teitäni, **11** Niin että minä vannoin minun vihassani: ei heidän pidä minun lepoon tuleman. **12** Katsokaat, rakkaat veljet, ettei teissä joskus olisi kelläkään paha, uskotoin sydän, joka elävästä Jumalasta luopuis, **13** Vaan neuvokaat teitänne keskenänne joka päivä, niinkauvan kuin tänäpäpä sanotaan, ettei joku teistä synnin petoksen kautta paatuisi. **14** Sillä me olemme Kristuksesta osallisiksi tulleet, jos me muutoin aljetun uskon loppuun asti vahvana pidämme, **15** Kun sanotaan: tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä; niin älkää paaduttako sydämiänne, niinkuin haikeudessa tapahtui. **16** Sillä koska muutamat sen kuulivat, niin he vihoittivat hänen, vaan ei kaikki, jotka Egyptistä Moseksen kautta läksivät ulos. **17** Mutta keille hän neljäkymmentä ajastaikaa vihainen oli? eikä niille, jotka syntiä tekivät, joiden ruumiit korvessa hukkuivat? **18** Mutta keille hän vannoi, ettei heidän pitänyt hänen lepoonsa tuleman? eikä uskomattomille? **19** Ja me näemme, ettei he voineet epäuskon tähden sinne tulla.

4 Niin peljätäkäämme siis, ettemme joskus hänen lepoonsa tulemisen lupausta hylkäisi, ja ettei kenkään meistä takaperin jäisi; **2** Sillä se on meille ilmoitettu niinkuin heillekin; mutta ei heitä sanan kuulo mitään auttanut, koska ei he niitä uskoneet, jotka sen kuulivat. **3** Sillä me, jotka uskoimme, tulemme lepoon, niinkuin hän sanoi: niinkuin minä vannoin minun

vihassani: ei heidän pidä minun lepoon tuleman; ja tosin, koska työt maailman alusta täytetyt olivat. **4** Sillä hän sanoi yhdessä paikassa seitsemänestä päivästä näin: ja Jumala lepäsi seitsemäntenä päivänä kaikista töistänsä; **5** Ja taas tässä: ei heidän pidä minun lepoon tuleman. **6** Että siis se vielä edespäin on, että muutamain pitää siihen tuleman, ja ne, joille se ensin ilmoitettu oli, ei ole siihen tulleet epäuskon tähden, **7** Määrää hän taas yhden päivän, niin pitkän ajan perästä, ja Davidin kautta sanoo: tänäpäpä, (niinkuin sanottu on) tänäpäpä, jos te kuulette hänen äänensä, niin älkää paaduttako teidän sydämiänne. **8** Sillä jos Josua olis heidät lepoon saattanut, niin ei hän olisi toisesta päivästä puhunut. **9** Sentähden on Jumalan kansalle yksi lepo vielä tarjona. **10** Sillä joka hänen lepoonsa jo tullut on, se lepää töistänsä, niinkuin Jumalakin lepää töistänsä. **11** Niin ahkeroitkaamme siis siihen lepoon tulla, ettei joku samaan epäuskon esikuvaan lankeaisi. **12** Sillä Jumalan sana on elävä ja voimallinen, ja terävämpi kuin joku kaksiteräinen miekka, ja tunkee lävitse, siihenasti kuin se sielun ja hengen eroittaa, ja jäsenet ja ytimet, ja on ajatusten ja sydämen aivoitusten tuomari, **13** Ja ei ole yhtään luontokappaletta hänen edessänsä näkymättä, mutta kaikki ovat paljaat ja julki hänen silmänsä edessä, josta me puhumme. **14** Että siis meillä suuri ylimmäinen Pappi on, Jesus Jumalan Poika, joka taivasiin mennyt on, niin pysykäämme siinä tunnustuksessa; **15** Sillä ei meillä ole se ylimmäinen pappi, joka ei taida meidän heikkouttamme armahtaa, vaan se, joka kaikissa kiusattu on, niin kuin mekin, kuitenkin ilman syntiä. **16** Sentähden käykäämme edes uskalluksella armoistuimen tykö, että me laupiuden saisimme ja löytäisimme silloin armon, kuin me apua tarvitsemme.

5 Sillä jokainen ylimmäinen pappi, otettu ihmisistä, pannaan ihmisten edestä niissä asioissa, jotka Jumalalle tulevat, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntein edestä, **2** Joka niitä armahtaisi, jotka taitamattomat ja eksyväiset ovat, että hän itsekin heikkoudella ympärikäärity on, **3** Ja tämän tähden tulee hänen niinkuin kansan edestä, niin itsensäkin edestä uhrata syntein edestä. **4** Ja ei yksikään omista itsellensä sitä kunniaa, vaan se, joka Jumalalta kutsutaan, niinkuin myös Aaron. **5** Niin myös Kristus ei ole itsiänsä kunnioittanut, että hän ylimmäiseksi Papiksi oli tuleva, mutta se, joka hänelle sanoi: sinä olet minun Poikani,

tänäpäniä minä sinun synnytin. **6** Niinkuin hän sanoo toisessa paikassa: sinä olet Pappi ijankaikkisesti, Melkisedekin säädyn jälkeen. (aiōn g165) **7** Joka lihansa päivinä on uhrannut rukoukset ja nöyryt anomiset, väkevällä huudolla ja kyneleillä sen tykö, joka hänen voi kuolemasta pelastaa, ja on myös kuultu, että hän Jumalaa kunnioitti. **8** Ja vaikka hän (Jumalan) Poika oli, on hän kuitenkin niistä, joita hän käräsi, kuuliaisuuden oppinut. **9** Ja kuin hän täydelliseksi tuli, on hän kaikille niille, jotka hänelle kuuliaiset ovat, syy ijankaikkiseen autuuteen, (aiōnios g166) **10** Ja on Jumalalta ylimmäiseksi Papiksi nimitetty, Melkisedekin säädyn jälkeen, **11** Josta meillä on paljo sanomista, ja se on työläs selittää; sillä te olette kovakorvaisiksi tulleet. **12** Sillä te, joiden piti alkaa opettajat oleman, tarvitsette taas, että me teille ensimmäiset puustavit Jumalan sanan opista opettaisimme, ja olette tulleet niiksi, jotka tarvitsevat rieskaa ja ei vahvaa ruokaa. **13** Sillä jolle vielä rieskaa pitää annettaman, se on harjoittamaton vanhurskauden sanaan; (sillä hän on lapsi;) **14** Mutta täydellisten sopii vahva ruoka, joilla ovat tottumisen kautta harjoitetut mielet hyvää ja pahaa eroittamaan.

6 Sentähden antakaamme Kristuksen opin alun sillänsä olla, ja ruvetkaamme niihin, jotka täydellisyyteen saattavat: ei vasta-uudesta perustusta laskein parannukseen kuolevaisista töistä ja uskoon Jumalan päälle, **2** Kasteen oppiin, käppen päällepanemiseen, kuolleitten ylösnousemiseen ja ijankaikkiseen tuomioon. (aiōnios g166) **3** Ja sen me tahdomme tehdä, jos Jumala muutoin sallii. **4** Sillä se on mahdotoin, että ne, jotka kerran valaistus ovat, ja sitä taivaallista lahjaa maistaneet, ja ovat Pyhästä Hengestä osallisiksi tulleet, **5** Ja maistaneet Jumalan hyvää sanaa, ja tulevaisen maailman voimaa, (aiōn g165) **6** Jos he lankeevat pois, että he vasta-uudesta parannukseen uudistettaisiin, jotka toistamiseen itsellensä Jumalan Pojan ristiinnaulitsevat ja pilkkana pitävät. **7** Sillä maa, joka sateen sisällensä särpää, joka usein sen päälle tulee, ja kasvaa tarpeellisia ruohoja niille, jotka sitä viljelevät, se saa siunauksen Jumalalta. **8** Mutta joka orjantappuroita ja ohdakkeita kasvaa, se on kelvotoin ja lähin kirousta, jonka loppu on, että se poltetaan. **9** Mutta me toivomme teiltä rakkahimmat, parempaa ja sitä, mikä autuuteen sopii,

ehkä me näin puhumme. **10** Sillä ei Jumala ole väärä, että hän unohtais teidän tekonne ja työnne rakkaudessa, jonka te hänen nimellensä osoitte, koska te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette. **11** Mutta me halajamme, että jokainen teistä sen ahkeruuden osoittais, pitäin toivon vahvuuden hamaan loppuun asti, **12** Ettette hitaiksi tulisi, vaan olisitte niiden seuraajat, jotka uskon ja pitkämielisyyden kautta luvatus perimisen saavat. **13** Sillä Jumala, joka Abrahamille lupauksen antoi, koska ei hän taitanut yhdenkään suuremman kautta vanhoa, niin hän vannoi itse kauttansa, **14** Sanoen: totisesti tahdon minä siunaten siunata sinua ja enentäen enentää sinua. **15** Ja että hän käräivällisesti odotti, niin hän sai lupauksen. **16** Sillä ihmiset tosin vannovat sen kautta, joka suurempi on kuin he, ja se on kaiken heidän riitansa loppu, jos se valalla vahvistetaan. **17** Jossa Jumala tahtoi lupauksen perillisille neuvonsa vahvuuden yltäkyläisesti osoittaa, vannoi hän valan: **18** Että me kahden liikkumattoman kappaleen kautta, joissa mahdotoin on Jumalan valehdella, juuri vahvan uskalluksen pitäisimme, me jotka siihen turvaamme, että me taritun toivon saisimme, **19** Jonka me pidämme vahvana ja lujana meidän sielumme ankkurina, joka ulottuu sisälle hamaan niihinkin asti, jotka esiripun sisälmäisellä puolella ovat, **20** Johonka edelläjuoksia on meidän edellämme mennyt sisälle, Jesus, Melkisedekin säädyn jälkeen, ylimmäiseksi Papiksi tehty ijankaikkisesti. (aiōn g165)

7 Sillä tämä Melkisedek oli Salemin kuningas, kaikkein korkeimman Jumalan pappi, joka Abrahamia vastaan meni, kuin hän palasi kuningasten taposta, ja siunasi häntä, **2** Jolle myös Abraham jakoi kymmenykset kaikista. Ensin hän tulkitaan vanhurskauden kuninkaaksi, vaan sen jälkeen Salemin kuninkaaksi, se on: rauhan kuningas, **3** Ilman isää, ilman äitiä, ilman sukua, ja ei hänellä ole päivän alkua eikä elämän loppua; mutta hän on Jumalan Poikaan verrattu ja pysyy pappina ijankaikkisesti. **4** Mutta katsokaat, kuinka suuri tämä on, jolle Abraham patriarkka saaliista kymmenykset antoi. **5** Ja ne, jotka Levin pojista papin viran ottavat, niin heillä on käsky kymmenyksiä kansalta ottaa lain jälkeen, se on: heidän veljiltänsä, vaikka ne Abrahamin kupeista tulleet ovat. **6** Mutta se, jonka sukua ei heidän seassansa lueta, otti Abrahamilta kymmenykset ja siunasi häntä, jolla

lupaukset olivat. 7 Mutta ei yksikään sitä kiellä, että vähempi siunataan siltä, joka enempi on. 8 Ja tässä tosin kuolevaiset ihmiset kymmenyksiä ottavat; mutta siellä hän todistaa hänen elävän. 9 Ja (että minun niin sanoman pitää,) Levin, joka tottui kymmenyksiä ottamaan, täytyi myös Abrahamissa kymmenyksiä antaa; 10 Sillä hän oli vielä isäinsä kupeissa, kuin Melkisedek häntä vastaan meni. 11 Sentähden, jos täydellisyys on Levin pappeuden kautta tapahtunut; (sillä sen alla on kansa lain saanut,) mitä sitte oli tarvetta sanoa, että toinen pappi oli Melkisedekin säädyn jälkeen tuleva, ja ei Aaronin säädyn jälkeen? 12 Sillä kussa pappeus muutetaan, siinä pitää myös laki muutettaman. 13 Sillä se, josta näitä sanotaan, on toisesta suvusta, josta ei yksikään alttaria palvellut. 14 Sillä se on julkinen, että meidän Herramme on Juudan sukukunnasta tullut, jolle sukukunnalle ei Moses ole mitään pappeudesta puhunut; 15 Ja se on vielä selkeämpi, jos Melkisedekin säädyn jälkeen toinen pappi tulee ylös, 16 Joka ei lihallisen käskyn lain jälkeen tehty ole, vaan loppumattoman elämän voiman jälkeen. 17 Sillä näin hän todistaa: sinä olet pappi ijankaikkisesti Melkisedekin säädyn jälkeen. (aiön g165) 18 Sillä ensimmäinen laki lakkaa, sen heikkouden ja kelvottomuuden tähden; 19 Sillä ei se laki taitanut täydelliseksi tehdä, vaan se oli sisällejohdatus parempaan toivoon, jonka kautta me Jumalaa lähenemme, 20 (Ja niin paljoa enempi, ettei ilman valaa; 21 Sillä ne olivat tosin ilman valaa papiksi tulleet, mutta tämä valalla, hänen kauttansa, joka hänelle sanoi: Herra on vannonut ja ei sitä kadu: sinä olet pappi Melkisedekin säädyn jälkeen ijankaikkisesti,) (aiön g165) 22 Ja näin paljoa paremman Testamentin toimittajaksi on Jesus tullut. 23 Ja niitä tosin monta papiksi tuli, ettei kuolema sallinut heidän pysyä; 24 Mutta tällä, että hän pysyy ijankaikkisesti, on katoomaton pappeus, (aiön g165) 25 Josta hän myös taitaa ne ijankaikkisesti autuaiksi tehdä, jotka hänen kauttansa Jumalan tykö tulevat, ja elää aina ja rukoilee alati heidän edestänsä. 26 Sillä senkaltainen ylimmäinen Pappi meille sopii, pyhä, viatoin, saastatoin, syntisistä erotettu ja korkeammaksi taivaita tullut, 27 Jolla ei olisi joka päivä tarve, niinkuin muut ylimmäiset papit, ensin omain synteinsä edestä uhraamaan, sitte kansan syntein edestä; sillä sen hän on jo silloin

tehnyt, kuin hän itsensä uhrasi. 28 Sillä laki asettaa ihmiset ylimmäiseksi papiksi, joilla heikkous on; mutta valan sana, joka lain jälkeen sanottiin, asettaa Pojan ijankaikkisesti täydelliseksi. (aiön g165)

8 Mutta tämä on pääkappale niistä, joita me puhumme: meillä on senkaltainen ylimmäinen Pappi, joka istuu oikialla kädellä majesteetin istumella taivaissa, 2 Ja on pyhain lahjain palvelia, ja sen totisen majan, jonka Jumala asetti ja ei ihminen. 3 Sillä jokainen ylimmäinen pappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja: sentähden tarvitaan, että tälläkin olis jotakin uhraamista. 4 Sillä jos hän nyt maan päällä olis, niin ei hän olisi pappi; sillä papit ovat, jotka lain jälkeen lahjoja uhraavat, 5 Jotka palvelevat taivaallisten esikuvaa ja varjoa, niinkuin jumalallinen vastaus Mosekselle sanoi, kuin hänen piti majan päättämän: katso, sanoo hän, että kaikki teet sen kuvan jälkeen, mikä sinulle vuorella osoitettu on. 6 Mutta nyt on hän paremman viran saanut, niinkuin hän paremman Testamentinkin välimies on, joka parempain lupausten päällä seisoo. 7 Sillä jos entinen olis puuttumaton ollut, niin ei toiselle olisi siaan tehty; 8 Sillä hän nuhtelee heitä ja sanoo: katso, päivät tulevat, sanoo Herra, että minä Israelin huoneelle ja Juudan huoneelle tahdon Uuden Testamentin päättää, 9 En sen Testamentin jälkeen, jonka minä heidän isillensä sinä päivänä annoin, kuin minä heidän käteensä rupesin, heitä Egyptin maalta johdattaakseni; sillä ei he pysyneet minun Testamentissani, niin en minäkään ole heistä lukua pitänyt, sanoo Herra. 10 Sillä tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon säätää Israelin huoneelle, niiden päivain jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun lakini heidän mieleensä, ja tahdon ne kirjoittaa heidän sydämiinsä, ja tahdon olla heidän Jumalansa, ja heidän pitää oleman minun kansani. 11 Ja ei yhdenkään pidä lähimmäistensä opettaman eikä veljeänsä, ja sanoman: tunne Herra! sillä kaikki pitää minun tunteman, hamasta pienestä heidän seassansa niin suurimpaan asti. 12 Sillä minä tulen lepytetyksi heidän väärydestänsä ja heidän synneistänsä, ja heidän vääryytensä en minä tahdo enempi muistaa. 13 Siinä kuin hän sanoo: uusi, vanhensi hän entisen; sillä joka vanha ja ijällinen on, se on läsnä loppuansa.

9 Niin oli tosin entiselläkin majalla jumalanpalveluksen oikeus ja ulkonainen pyhyys.

2 Sillä ensimmäinen maja oli rakennettu, jossa olivat kyntiläjalka, ja pöytä, ja katselmusleivät, joka pyhäksi kutsuttiin. 3 Mutta toisen esiripun takana oli se maja, joka kaikkein pyhimmäksi kutsuttiin, 4 Jossa oli kultainen pyhän savun astia ja Testamentin arkki kaikkialta kullalla silattu, siinä myös oli kultainen astia, jossa oli manna, ja kukoistavainen Aaronin sauva ja Testamentin taulut. 5 Mutta sen päällä olivat kunnian Kerubimit, jotka armo-istuimen varjosivat; joista ei nyt ole erinomattain sanomista. 6 Mutta kuin ne näin asetetut olivat, menivät papit aina siihen ensimmäiseen majaan ja toimittivat jumalanpalveluksen; 7 Vaan toiseen meni ainoasti ylimmäinen pappi kerran vuodessa yksinensä, ei ilman verta, jonka hän uhrasi omainsa ja kansan rikosten edestä: 8 Jolla Pyhä Henki ilmoitti, ettei pyhytysten tietä niinkauvan julistettu, kuin se entinen maja seisoo, 9 Joka sillä ajalla oli esikuva, jossa lahjat ja uhrit uhrattiin, jotka ei voineet omantunnon perään täydelliseksi tehdä sitä, joka jumalanpalvelusta teki. 10 Ainoastaan ruilla ja juomilla, ja moninlaisilla pesemisillä ja lihan säädyissä, jotka ojennuksen aikaan asti olivat päälle pannut. 11 Mutta Kristus on tullut tulevaisten tavarain ylimmäiseksi Papiksi, suuremman ja täydellisemmän majan kautta, joka ei käsillä tehty ole, se on: joka ei näin ole rakennettu; 12 Eikä kauristen taikka vasikkain veren kautta, vaan hän on kerran oman verensä kautta mennyt pyhään, ja ijankaikkisen lunastuksen löytänyt. (aiönios g166) 13 Sillä jos härkäin ja kauristen veri, ja hehkoisen tuhka, priiskotettu saastaisten päälle, pyhittää lihalliseen puhtauteen, 14 Kuinka paljoa enemmän Kristuksen veri, joka itsensä ilman kaiketa viata iankaikkisen hengen kautta Jumalalle uhrannut on, on puhdistava omantuntomme kuolevaisista töistä, elävää Jumalaa palvelemaan? (aiönios g166) 15 Ja sentähden on hän myös Uuden Testamentin välimies, että ne, jotka kutsutut ovat, sen luvatus iankaikkisen perimisen saivat, että hänen kuolemansa siinä välillä kävi niiden ylitsekäymisten lunastukseksi, jotka entisen Testamentin alla olivat. (aiönios g166) 16 Sillä kussa Testamentti on, siinä pitää myös hänen kuolemansa oleman, joka Testamentin teki. 17 Sillä kuolemalla testamentti vahvistetaan, joka ei ole niin kauvan vahva, kuin se elää, joka sen teki. 18 Sentähden ei se entinenkään ilman verta sääty. 19 Sillä kuin Moses oli puhunut kaikelle kansalle

jokaisen käskyn lain jälkeen, otti hän vasikkain ja kauristen verta veden kanssa, ja purpuravilloja, ja isoppia, ja priiskotti sekä Raamatun että kaiken kansan, 20 Sanoen: tämä on sen Testamentin veri, jonka Jumala teille käsenyt on. 21 Ja majan ja kaikki jumalanpalveluksen astiat priiskotti hän myös verellä. 22 Ja lähes kaikki verellä lain jälkeen puhdistetaan, ja paitsi veren vuodatusta ei yhtään anteeksiantamusta tapahdu. 23 Niin siis tarvitaan, että taivaallisten kuvat senkaltaisilla puhdistetaan; mutta itse taivaalliset pitää paremmilla uhreilla puhdistettaman kuin ne olivat. 24 Sillä ei Kristus mennyt käsillä tehtyyn pyhään, joka totisen kuva on, vaan hän meni itse taivaasen, että hän nyt Jumalan kasvoihin edessä meidän tähtemme ilmestyis; 25 Ei, että hänen pitää useimmin itsensä uhraaman, niinkuin ylimmäinen pappi joka vuosi meni muukalaisella verellä pyhään: 26 (Muutoin olis hänen useammin tullut jo maailman alusta kärsiä,) mutta nyt kerran maailman lopulla on hän oman uhrinsa kautta ilmestynyt synnin poispanemiseksi. (aiön g165) 27 Ja niinkuin kaikkein ihmisten pitää kerran kuoleman, mutta senjälkeen tuomio, 28 Niin on myös Kristus kerran uhrattu monen syntejä ottamaan pois; mutta toisella haavalla on hän ilman syntiä ilmestyvä niille, jotka häntä odottavat autuudeksi.

10 Sillä lailla on tulevaisten tavarain varjo, ei itse hyvyyden olento; niillä uhreilla, joita he joka vuosi alinomaa uhraavat, ei se ikänä taida niitä täydelliseksi tehdä, jotka uhraavat. 2 Muutoin olis uhraamasta lakattu, jos ei niillä, jotka uhrasivat, synneistä silleen omaatuntoa olisi, koska he kerran puhdistetut ovat. 3 Vaan sillä tapahtuu joka vuosi synnin muistuttamus. 4 Sillä mahdotoin on härkäin ja kauristen veren kautta syntejä ottaa pois. 5 Sentähden, kuin hän maailmaan tuli, sanoi hän: uhria ja lahjaa et sinä tahtonut, mutta ruumiin olet sinä minulle valmistanut; 6 Polttouhrit ja syntiuhrit ei ole sinun mieleises. 7 Silloin minä sanoin: katso, minä tulen, (Raamatussa on minusta kirjoitettu,) että minun pitää tekemän sinun tahtos, Jumala. 8 Niinkuin hän ennen sanoi: uhria ja lahjaa, ja polttouhria ja syntiuhria et sinä tahtonut, ei myös ne sinulle kelvanneet, (jotka lain jälkeen uhrataan,) 9 Silloin hän sanoi: katso, minä tulen tekemään, Jumala, sinun tahtos. Hän ottaa pois entisen, että hän toisen asettais. 10 Jonka tahdon kautta me kerran pyhitetyt olemme, Jesuksen Kristuksen ruumiin

uuraamisella. **11** Ja jokainen pappi on siihen pantu, että hänen joka päivä jumalanpalvelusta tekemän pitää ja usein yhtäläistä uhria uhraaman, jotka ei koskaan voi syntejä ottaa pois. **12** Mutta kuin tämä oli yhden ijankaikkisesti kelpaavan uhrin syntein edestä uhrannut, istuu hän nyt Jumalan oikialla kädellä, **13** Ja odottaa, että hänen vihollisensa pannaan hänen jalkainsa astinlaudaksi. **14** Sillä yhdellä uhrilla on hän ijankaikkisesti täydelliseksi tehnyt ne, jotka pyhitetään. **15** Mutta sen todistaa myös meille itse Pyhä Henki, sillä että hän ennen sanoi: **16** Tämä on se Testamentti, jonka minä tahdon heille tehdä niiden päivän jälkeen, sanoo Herra: minä tahdon antaa minun lakini heidän sydämiinsä, ja heidän mieliinsä minä ne kirjoitan, **17** Ja heidän syntejensä ja vääryytensä en minä enempi tahdo muistaa. **18** Mutta kussa näiden anteeksiantamus on, siinä ei silleen uhria syntein edestä ole. **19** Että siis meillä, rakkaat veljet, on vapaus mennä pyhään, Jesuksen veren kautta. **20** Jonka hän meille on valmistanut uudeksi ja eläväksi tieksi, esiripun kautta, se on: hänen lihansa kautta, **21** Ja meillä on yksi suuri Pappi, Jumalan huoneen haltia; **22** Niin käykäämme hänen tykönsä totisella sydämellä, täydellä uskolla, priiskotetut meidän sydämissämme, (ja päästetyt) pahasta omastatunnosta, **23** Ja pestyt ruumiin puolesta puhtaalla vedellä, ja pitäkäämme horjumaton toivon tunnustus: (sillä se on uskollinen, joka ne lupasi), **24** Ja ottakaamme vaari toinen toisestamme, että me ahkeroitsemme rakkaudesta ja hyvistä töistä, **25** Ei antain ylös yhteistä seurakuntaa, niinkuin muutamain tapa on, vaan neuvokaat teitä keskenämme, ja sitä enemmän kuin te näette sen päivän lähestyvän. **26** Sillä jos me ehdollamme sitte syntiä teemme, kuin me olemme totuuden tuntoon tulleet, niin ei meillä ole enään yhtään uhria syntein edestä, **27** Vaan hirmuinen tuomion odotus ja tulen kiivaus, joka vastahakoiset syövä on. **28** Jos joku Moseksen lain rikkoo, hänen pitää ilman armoa kuoleman kahden taikka kolmen todistajan kautta. **29** Kuinka paljoa enemmän rangaistuksen te luulette sen ansainneen, joka Jumalan Pojan jaloilla tallaa ja Testamentin veren saastuttaa, jonka kautta hän pyhitetty on, ja armon Henkeä pilkkaa? **30** Sillä me tunnemme hänen, joka sanoi: minun on kosto, minä tahdon kosta, sanoo Herra; ja taas: Herra on kansansa tuomitseva. **31** Hirmuinen on langeta elävän

Jumalan käsiin. **32** Muistakaa siis entisiä päiviä, joina te valistetut olitte ja kärsitte monen vaivan kilvoituksen: **33** Puolittain silloin, kuin te sekä pilkkain että tuskain kautta kaikille ihmeeksi olitte: puolittain, kuin te niiden kanssa osalliset olitte, joille myös niin kävi. **34** Sillä te olette myös niistä vaivoista, jotka minun siteistäni tapahtuivat, osalliset olleet, ja teidän hyvyytenne raatelemisen olette te ilolla kärsineet, tietäen, että teillä on parempi ja pysyväisempi tavara taivaissa. **35** Älkääät siis heittäkö pois teidän uskallustanne, jolla suuri palkan makso on. **36** Sillä kärsivällisyys on teille tarpeellinen, tehdäkseen Jumalan tahtoa, että te lupauksen saisitte. **37** Sillä vähän hetken perästä tulee se, joka tuleva on, ja ei viivyttelä. **38** Mutta vanhurskas elää uskosta: ja joka välttää, siihen ei minun sieluni mielisty. **39** Mutta emme ole ne, jotka meitämme kadotukseen vältämme, vaan jotka uskomme sielun tallella pitämiseen.

11 Mutta usko on vahva uskallus niihin, joita toivotaan, ja ei näkymättömistä epäile. **2** Sen kautta ovat vanhat todistuksen saaneet. **3** Uskon kautta me ymmärrämme, että maailma on Jumalan sanalla valmistettu, ja että kaikki, mitä me näemme, ne ovat tyhjistä tehty. (aiön 9:165) **4** Uskon kautta Abel uhrasi Jumalalle suuremman uhrin kuin Kain, jonka kautta hän sai todistuksen, että hän oli vanhurskas, kuin Jumala hänen lahjoistansa todisti; ja sen kautta hän vielä puhuu, vaikka hän kuollut on. **5** Uskon kautta Enok otettiin pois, ettei hän kuolemaa nähnyt, ja ei ole löydetty, että Jumala hänen otti pois; sillä ennenkuin hän otettiin pois, oli hänellä todistus, että hän kelpasi Jumalalle. **6** Sillä ilman uskoa on mahdotoin kelvata (Jumalalle); sillä joka Jumalan tykö tulla tahtoo, sen pitää uskomon, että hän on, ja on niille kostaja, jotka häntä etsivät. **7** Uskon kautta sai Noa Jumalan käskyn niistä, jotka ei vielä näkyneet, pelkäsi ja valmisti arkin huoneensa autuudeksi; jonka kautta hän maailman tuomitsi, ja tuli sen vanhurskauden perilliseksi, joka uskon kautta tulee. **8** Uskon kautta tuli Abraham kuuliaiseksi, kuin hän kutsuttiin menemään siihen maahan, jonka hän oli perivä, ja hän meni eikä tietänyt kuhunka hän tuleva oli. **9** Uskon kautta oli hän muukalainen luvatussa maassa, niinkuin vieraalla maalla, ja asui majoissa Isaakin ja Jakobin kanssa, jotka olivat sen lupauksen kanssaperilliset. **10** Sillä

hän oli odottanut sitä kaupunkia, jolla perustus oli, jonka rakentaja ja luoja on Jumala. **11** Uskon kautta myös Saara sai voiman siittääkseen, ja synnytti jälkeen ikänsä ajan; sillä hän piti sen uskollisena, joka sen hänelle luvannut oli. **12** Sentähden myös yhdestä, joka niin jo kuollut oli, syntyi monta, niinkuin tähtiä on taivaassa ja niinkuin santaa meren rannassa, joka epäluokainen on. **13** Nämät kaikki ovat uskossa kuolleet ja ei ole niistä lupauksista saaneet, vaan ainoastansa taampaa nähneet ja kuitenkin niihin turvanneet ja hyvin tyytyivät ja tunnustivat, että he vieraat ja muukalaiset maan päällä olivat. **14** Sillä ne, jotka näitä sanovat, he osoittavat, että he isänmaata etsivät. **15** Ja jos he sitte muistaneet olisivat, kusta he lähteneet olivat, olis heillä kyllä aikaa palata ollut. **16** Mutta he pyytävät parempaa, se on: taivaallista. Sentähden ei Jumala häpee kutsuttua heidän Jumalaksensa; sillä hän valmisti heille kaupungin. **17** Uskon kautta uhrasi Abraham Isaakin, kuin hän kiusattiin, ja uhrasi ainokaisensa, kuin hän jo oli lupaukset saanut, **18** Josta sanottu oli: Isaakissa kutsutaan sinulle siemen, **19** Ja ajatteli, että Jumala voi kuolleistakin herättää; josta hän myös hänen niinkuin yhdessä esikuvassa jälleen sai. **20** Uskon kautta siunasi Isaak tulevaisista asioista Jakobia ja Esauta. **21** Uskon kautta siunasi Jakob kuollessansa molemmat Josephin pojat, rukoili ja nojasi sauvansa pään päälle. **22** Uskon kautta puhui Joseph kuollessansa Israelin lasten lähtemisestä ja antoi käskyn luistansa. **23** Uskon kautta Moses, kuin hän syntynyt oli, salattiin kolme kuukautta vanhemmiltansa, että he näkivät, kuinka kaunis poikainen hän oli, ja ei peljänneet kuninkaan haastoa. **24** Uskon kautta Moses, kuin hän jo suureksi tuli, kielsi kutsuttua itsensä Pharaon tyttären pojaksi, **25** Ja valitsi paljoa paremmaksi kärsiä vaivaa Jumalan joukon kanssa, kuin ajallista tarvetta synnissä nautita, **26** Ja luki suuremmaksi rikkaudeksi Kristuksen pilkan, kuin Egyptin tavarat; sillä hän katsoi palkan maksoa. **27** Uskon kautta jätti hän Egyptin ja ei peljännyt kuninkaan hirmuisuutta; sillä hän riippui hänessä, jota ei hän nähnyt, niinkuin hän jo olis hänen nähnyt. **28** Uskon kautta piti hän pääsiäistä ja veren vuodatusta, ettei se, joka esikoiset tappoi, olisi ruvennut heihin. **29** Uskon kautta kävivät ne Punaisen meren lävitse niinkuin kuivaa maata myöten, jota myös Egyptiläiset koettelivat ja

upposivat. **30** Uskon kautta Jerikon muurit lankeivat, kuin niitä seitsemän päivää käytiin ympäri. **31** Uskon kautta ei portto Rahab hukkunut uskomattomain kanssa, koska vakoojat rauhallisesti huoneeseensa korjasi. **32** Ja mitä minun pitää enempi sanoman? Sillä aika tulis minulle lyhyeksi, jos minun pitäis luetteleman Gideonista, ja Barakista, ja Simsonista, ja Jephtasta, ja Davidista, ja Samuelista, ja prophetaista, **33** Jotka uskon kautta ovat valtakunnat voittaneet, tehneet vanhurskautta, saaneet lupaukset, tukkineet jalopeurain suut, **34** Sammuttaneet tulen voiman, vältäneet miekan terän, ovat väkeväksi heikkoudesta tulleet ovat voimalliseksi sodassa tulleet, muukalaisten sotajoukot maahan lyöneet. **35** Vaimot ovat kuolleensa ylösnousemisesta jälleen saaneet; mutta muut ovat rikki revityt, ja ei pelastusta ottaneet vastaan, että heidän paremman ylösnousemisen saaman piti. **36** Muutamat taas ovat pilkkoja ja haavoja kärsineet, ja vielä sittekin kahleet ja vankiuden, **37** Ovat kivitetyt, rikki hakatut, lävitse pistetyt, miekalla surmatut, vaeltaneet ympäri lammasten ja vuorten nahoissa, ovat olleet köyhät, ahdistetut, vaivatut. **38** (Joille maailma oli mahdotoin), ovat korvessa eksyneet ja vuorilla, ja mäen rotkoissa ja maan kuopissa. **39** Ja kaikki nämät ovat uskon kautta todistuksen saaneet, eikä saaneet sitä lupausta: **40** Että Jumala on jotakin paremmin meille edeskatsonut, ettei he ilman meitä täydelliseksi tulleet olisi.

12 Sentähden myös me, että meillä on näin suuri todistusten joukko meidän ympärillämme, niin pankaa pois kaikki kuorma ja synti, joka aina meihin tarttuu ja hitaaksi tekee, ja juoskaamme kärsivällisyyden kautta siinä kilvoituksessa, joka meidän eteemme pantu on, **2** Ja katsokaamme uskon alkajan ja päättäjän Jesuksen päälle, joka, vaikka hän olis kyllä taitanut iloita, kärsi ristiä, ei totellut pilkkaa, ja nyt istuu oikialla kädellä Jumalan istuimella. **3** Niin muistakaat häntä, joka senkaltaisen vastahakoisuuden on syntisiltä itse vastaansa kärsinyt, ettette väsy teidän mielessänne ja lakkaa. **4** Sillä ette ole vielä hamaan vereen asti kilvoitellen syntiä vastaan olleet, **5** Ja te olette jo unohtaneet sen manauksen, joka teille niin. kuin lapsille puhuu: minun poikani, älä katso yön Herran kuritusta, ja älä näänny, koskas häneltä rangaistaan, **6** Sillä jota Herra rakastaa, sitä hän myös rankaisee; mutta jokaista poikaa hän pieksää,

jonka hän korjaa. 7 Jos te kurituksen kärsitte, niin Jumala taritsee itsensä teille niinkuin lapsillensa; sillä kuka on se poika, jota ei isä kurita? 8 Mutta jos te olette ilman kuritusta, josta kaikki ovat osalliset olleet, niin te olette äpärät ja ette lapset. 9 Ja kuin meillä ovat lihalliset isät olleet kurittajana, niin me olemme niitä kavahtaneet: eikö meidän siis paljoa enemmän pidä hengelliselle Isälle alamaiset oleman, että me eläisimme? 10 Sillä ne tosin ovat meitä kurittaneet harvoina päivinä luulonsa jälkeen; mutta tämä meidän tarpeeksemme, että me hänen pyhyytensä saisisimme. 11 Mutta koska kaikkalainen rangaistus käsissä on, niin ei se näy meille iloksi, vaan murheeksi; mutta sitte antaa hän rauhallisen vanhurskauden hedelmän niille, jotka siinä harjoitetut ovat. 12 Sentähden ojentakaat vaipuneet kätenne ja väsyneet polvenne, 13 Ja astukaat vilpittömät askeleet jaloillanne, ettei joku kompastuisi niinkuin ontuva, vaan paljoa enemmän terveeksi tulis. 14 Noudattakaat rauhaa kaikkein kanssa ja pyhyyttä, paitsi jota ei yksikään saa Herraa nähdä, 15 Ja ottakaat vaari, ettei joku Jumalan armosta tulisi pois, ettei joskus kasvaisi joku karvas juuri jotakuta vastahakoisuutta tekemään ja monta sen kautta tulisi saastutetuksi; 16 Ettei joku olisi huorintekijä eli jumalatoimittaja niinkuin Esau, joka yhden atrian tähden myi pois esikoisuutensa oikeuden. 17 Sillä te tiedätte, että kuin hän sitte tahtoi periä siunausta, tuli hän hyljättyksi; sillä ei hän löytänyt yhtään parannuksen sias, vaikka hän sitä kyneleillä etsi. 18 Sillä ette ole käyneet sen vuoren tykö, johon ei ruveta saa, ja joka tulesta paloi, ette myös käyneet siihen synkeyteen ja pimeyteen, ja sen hirmuisen ilman tykö, 19 Sen basunan kajauksen ja sanain äänen tykö, josta ne, jotka sen kuulivat, rukoilivat, ettei se sana pitänyt heille sanottaman. 20 Sillä ei he voineet kärsiä niitä, mitkä siinä sanottiin, ja jos joku peto siihen vuoreen sattui, niin se piti kivitettämän eli nuolella ammuttaman lävitse. 21 Niin hirmuinen sen näky oli, että Moseskin sanoi: minä olen hämmästyksissä ja vapisen. 22 Vaan te olette käyneet Zionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin, ja monen tuhannen enkelitien joukon tykö, 23 Yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö ja täydellisten vanhurskasten henkein tykö, 24 Ja uuden Testamentin välimiehen Jesuksen tykö, ja

priiskotusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin (veri). 25 Katsokaat, ettette häntä kiellä pois, joka puhuu; sillä jos ei ne paeta saaneet, jotka kielsivät sen, joka maan päällä käskyn antoi, paljoa vähemmän me, jos me sitä pyydämme karttaa, joka taivaasta puhuu, 26 Jonka ääni silloin maata järjesti; mutta nyt hän lupaa ja sanoo: vielä minä nytkin kerran tahdon järjestää, en ainoastansa maata, mutta myös taivasta. 27 Mutta kuin hän sanoo: vielä kerran, tahtoo hän osoittaa, että järiseväiset pitää muutettaman niinkuin ne, jotka rakennetut ovat, että järisevät pysyisivät. 28 Sentähden saamme me sen valtakunnan, joka ei järjestä taida, meillä on armo, jonka kautta me Jumalaa palvelemme, hänen mielensä routeeksi, siveydellä ja pelvolla 29 Sillä meidän Jumalamme on kuluttavainen tuli.

13 Pysykää vahvana veljellisessä rakkaudessa.

2 Huoneesen ottamista älkää unohtako; sillä sen kautta ovat muutamat tietämättä enkeleitäkin huoneeseensa ottaneet. 3 Muistakaat sidotuita, niin kuin te heidän kanssansa sidotut olisitte, ja niitä, jotka murhetta kärsivät, niinkuin te itse vielä lihassa olisitte. 4 Aviokäskeyttäminen pitää kunniallisesti kaikkein seassa pidettämän ja aviovuode saastatoinna; mutta huorintekijät ja salavuoteiset Jumala tuomitsee. 5 Teidän menonne olkoon ilman ahneutta, ja tyytyvät niihin, mitkä teillä on; sillä hän on sanonut: en suinkaan minä sinua anna ylön, enkä ikänä sinua hylkää; 6 Niin että me hyvässä turvassa sanomme: Herra on minun auttajani, enkä minä pelkää, mitä ihminen minulle tekis. 7 Muistakaat teidän opettajianne, jotka teille Jumalan sanaa puhuneet ovat, joiden uskoa te seuratkaat, ja ottakaat vaari, millainen loppu heidän menollansa oli. 8 Jesus Kristus sama eilen ja tänäpäinä ja myös jänkaikkisesti. (aiön g165) 9 Älkää antako vietellä teitä moninaisilla ja muukalaisilla opetuksilla; sillä se on hyvä, että sydän vahvistuu armolla ja ei rualla, joista ei ne mitään hyötyneet, jotka niissä vaelsivat. 10 Meillä on alttari, josta ei ole niiden lupa syödä, jotka majassa palvelevat. 11 Sillä joiden eläinten veren ylimmäinen pappi vie pyhään syntein edestä, niiden ruumis ulkona leiristä poltetaan. 12 Sentähden myös Jesus, että hän oli pyhittävä kansan omalla verellensä, on ulkona portista kärsinyt. 13 Niin menkäämme siis hänen tykönsä ulos leiristä, kantain hänen pilkkaansa. 14 Sillä ei meillä

tässä ole pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me etsimme. 15 Niin uhratkaamme siis aina Jumalalle kiitosuhri hänen kauttansa, se on: niiden huulten hedelmät, jotka hänen nimensä tunnustavat. 16 Mutta älkäätkä hyvin tekemistä ja jakamista unohtako; sillä senkaltaiset uhrat kelpaavat Jumalalle. 17 Olkaat teidän opettajillenne kuuliaiset ja seuratkaat heitä; sillä he valvovat teidän sieluanne niinkuin ne, jotka luvun niistä tekemän pitää; että he sen ilolla tekisivät ja ei huokauksella; sillä ei se ole teille hyödyllinen. 18 Rukoilkaat meidän edestämme; sillä se on meidän uskalluksemme, että meillä on hyvä omatunto, ja että me ahkeroitsemme pitää hyvää menoa kaikkein seassa. 19 Mutta päälliseksi minä neuvon teidän näitä tekemään, että minä sitä pikemmin teidän tykönnö tulisin. 20 Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista jälleen tuottanut suuren lammaspaimenen, ijankaikkisen Testamentin veren kautta, meidän Herran Jesuksen, (aiōnios g166) 21 Saattakoon teidät kaikessa hyvässä työssä toimellisiksi, tekemään hänen tahtoansa jaa tehköön teissä, mitä hänen edessänsä otollinen on, Jesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! (aiōn g165) 22 Minä neuvon teitä, rakkaat veljet: ottakaat tämä neuvon sana hyväksi; sillä minä olen lyhykäisesti teille kirjoittanut. 23 Tietäkäätkä, että meidän veljemme Timoteus on päässyt, jonka kanssa, jos hän pian tulee, minä tahdon teitä nähdä. 24 Tervehtikäätkä kaikkia teidän opettajianne ja kaikkia pyhiä. Teitä tervehtivät veljet Italiasta. 25 Armo olkoon kaikkein teidän kanssanne, amen!

Jaakobin

1 Jakob, Jumalan ja Herran Jesuksen Kristuksen palvelia, kahdelletoistakymmenelle sukukunnalle, jotka hajalla ovat, toivottaa terveyttä! **2** Minun rakkaat veljeni, pitäkäätkä se sulana riemuna, kuin te moninaiisiin kiusauksiin lankeatte, **3** Tietäen, että teidän uskonne koettelemus vaikuttaa kärsivällisyyden. **4** Mutta olkoon kärsivällisyydellä täydellinen työ, että te täydelliset ja kokonaiset olisitte ja ei missään puuttuaiset. **5** Mutta jos joltain teistä viisautta puuttuis, hän anokaan sitä Jumalalta, joka hänelle antaa yksinkertaisesti, ja ei soimaa, ja se hänelle annetaan. **6** Mutta anokaan uskossa epäilemättä; sillä joka epäilee, se on meren aallon kaltainen, joka tuulelta ajetaan ja liikutetaan, **7** Älkään se ihminen luulko jotakin Herralta saavansa. **8** Epäileväinen mies horjuu kaikissa teissänsä. **9** Mutta veli, joka nöyrä on, kehukaan korotuksestansa; **10** Ja taas, joka rikas on, (se kehukaan) alentamisestansa; sillä niinkuin ruohon kukoistus pitää hänen katooman pois. **11** Sillä aurinko nousi helteen kanssa ja kuivasi ruohon, ja sen kukkanen varisi, ja hänen kauneutensa katosi; niin myös rikkaan pitää teissänsä lakastuman. **12** Autuas on se mies, joka kiusauksen kärsii; sillä koska hän koeteltu on, niin hänen pitää elämän kruunun saaman, jonka Herra niille luvannut on, jotka häntä rakastavat. **13** Älkään kenkään sanoko, kuin häntä kiusataan, että hän Jumalalta kiusataan; sillä ei Jumala ole kiusaaja pahuuteen, ja ei hän ketään kiusaa, **14** Vaan jokainen kiusataan, kuin hän omalta himoltansa vietellään ja houkutellaan. **15** Sitte kuin himo on siittänyt, niin hän synnyttää synnin; mutta kuin synti täytetty on, niin se synnyttää kuoleman. **16** Älkäätkä eksykö, minun rakkaat veljeni! **17** Kaikkinainen hyvä anto ja kaikkinainen täydellinen lahja tulee ylhäältä valkeuden Isältä, jonka tykönä ei ole muutosta eikä valkeuden ja pimeyden vaihetusta. **18** Hän on meidät synnyttänyt tahtonsa jälkeen totuuden sanalla, että me uutiset hänen luontokappaleistansa olisimme. **19** Sentähden, minun rakkaat veljeni, olkoon jokainen ihminen nopia kuulemaan, (mutta) hidas puhumaan, ja hidas vihaan; **20** Sillä miehen viha ei tee Jumalan edessä sitä, mikä oikein on. **21** Sentähden pankaat pois kaikkinainen saastaisuus ja kaikkinainen pahuus, ja ottakaat sana siveydellä vastaan, joka teissä istutettu on ja voi teidän sielunne autuaaksi saattaa. **22**

Mutta olkaat myös sanantekiät ja ei ainoastaan kuuliat, pettäin teitä. **23** Sillä jos joku on sanan kuulia ja ei tekiä, hän on sen miehen kaltainen, joka ruumiillisen kasvonsa peilissä kurkistelee, **24** Ja sittekuin hän itsensä kurkistellut on, niin hän menee pois ja unohtaa kohta, millinen hän oli. **25** Mutta joka katsoo vapauden täydelliseen lakiin ja pysyy, ja ei ole unohtava kuulia, vaan tekiä, se tulee hänen teossansa autuaaksi. **26** Mutta jos joku teistä näkyy jumalinen olevan, ja ei suista kieltänsä, vaan viettelee sydämensä, sen jumalanpalvelus on turha. **27** Se on Isälle ja Jumalalle puhdas ja saastatoin jumalanpalvelus: oppia orpoja ja leskiä heidän murheessansa, ja itsensä saastatoinna maailmassa pitää.

2 Rakkaat veljeni, älkäätkä muodonkatsomisessa pitäkö uskoa kunnian Herran Jesuksen Kristuksen päälle. **2** Sillä jos teidän seurakuntaanne tulis joku mies, kantain kultasormusta, ja kiiltävällä vaatteella puetettu; ja tulis myös köyhä ryysyllä, **3** Ja te katsoisitte sitä, joka kiiltävissä vaatteissa on, ja sanoisitte hänelle: istu tässä hyvästi; ja sille köyhälle sanoisitte: seiso sinä siellä, taikka istu tässä minun jaloissani: **4** Niin ette sitä oikein ajattele, vaan te tulette tuomariksi ja teette pahan eroituksen. **5** Kuulkaat, rakkaat veljeni: eikö Jumala ole tämän maailman köyhiä valinnut, jotka uskossa rikkaat ja valtakunnan perilliset ovat, jonka hän lupasi niille, jotka häntä rakastavat? **6** Mutta te olette häväisseet köyhän. Eikö rikkaat ole väkivaltaiset teitä polkemaan ja vetämään teitä oikeuden eteen? **7** Eikö he pilkkaa sitä hyvää nimeä, josta te nimitetyt olette? **8** Jos te kuninkaallisen lain, Raamatun jälkeen, täytätte: rakasta lähimmäistäsi niinkuin itsiäsi, niin te hyvin teette. **9** Mutta jos te ihmisten muotoa katsotte, niin te syntiä teette ja rangaistaan lailta, niinkuin sen rikkojat. **10** Sillä jos joku koko lain pitää, ja rikkoo yhdessä, hän on vikaapäa kaikissa. **11** Sillä se, joka sanoi: ei sinun pidä huorin tekemän, hän on myös sanonut: ei sinun pidä tappaman. Jos et sinä huorin tee, mutta tapat, niin sinä olet lainrikkokajaksi tullut. **12** Näin te puhukaat ja näin te tehkäätkä, niinkuin ne, jotka vapauden lain kautta pitää tuomittaman. **13** Sillä armotoin tuomio pitää hänen päällensä tuleman, joka ei laupiutta tehnyt; ja laupius kehuu tuomiota vastaan. **14** Mitä se auttaa, rakkaat veljeni, jos joku sanoo hänellensä uskon olevan, ja ei hänellä kuitenkaan

ole töitä? Taitaako usko hänen autuaaksi saattaa? **15** Mutta jos veli taikka sisar alasti olis ja puuttuis jokapäiväistä ravintoa, **16** Jos joku teistä heille sanois: menkää rauhassa, lämmittäkää ja ravitkaa teitä; ja ette kuitenkaan anna heille mitään ruumiin tarvetta: mitä se heitä auttais? **17** Näin myös usko, jos ei hänellä töitä ole, on kuollut itsessään. **18** Mutta sanokaan joku: sinulla on usko, ja minulla on työt: osoita minulle sinun uskos sinun töillä, niin minäkin tahdon minun uskon osoittaa minun töilläni. **19** Sinä uskot, että yksi Jumala on, sen sinä oikein teet; perkeleet myös sen uskovat ja vapisevat. **20** Mutta tahdotkos tietää, sinä turha ihminen, että usko ilman töitä kuollut on? **21** Eikö Abraham, meidän isämme, töiden kautta vanhurskautetuksi osoitettu, kuin hän poikansa Isaakin alttarille uhrasi? **22** Näetkös, että usko on myös vaikuttanut hänen töissään, ja että usko on töissä täydelliseksi tullut? **23** Ja se Raamattu on täytetty, joka sanoo: Abraham uskoi Jumalan, ja se luettiin hänelle vanhurskaudeksi, ja hän kutsuttiin Jumalan ystäväksi. **24** Niin te siis näette, että ihminen töistä vanhurskautetuksi osoitetaan ja ei ainoastansa uskosta. **25** Niin myös portto Rahab, eikö hän töiden kautta vanhurskautetuksi nähty, koska hän korjasi ne vakoojat ja toista tietä heidät päästi ulos? **26** Sillä niinkuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko on ilman töitä kuollut.

3 Älkää, rakkaat veljeni, jokainen pyytäkö opettajana olla, tietäen, että me sitä suuremman tuomion saamme. **2** Sillä moninaisissa me kukin puutimme. Mutta joka ei puheessa lankee, se on täydellinen mies, joka voi myös koko ruumiinsa suistaa. **3** Katso, me panemme hevosten suuhun suitset, että he meitä kuulisivat, ja heidän koko ruumiinsa me käännämme ympäri. **4** Katso, laivat myös, ehkä kuinka suuret he ovat ja jaloilta tuuilta ajetaan, kuitenkin he käännetään ympäri vähällä perälaudalla, kuhunka se tahtoo, joka sitä hallitsee. **5** Niin myös kieli on piskuinen jäsen, ja kuitenkin suuria asioita toimittaa. Katso, vähä tuli, kuinka suuren metsän se sytyttää, **6** Ja kieli on myös tuli, maailma vääryyttä täynnänsä; niin on myös kieli meidän jäsentemme seassa, joka koko ruumiin saastuttaa, ja sytyttää kaiken meidän menomme, koska se helvetistä sytty. **(Geenna 9:167)** **7** Sillä kaikki luonto, sekä petoin että lintuin ja kärmelten ja merellisten, tehdään lakiaksi, ja

on lakiaksi tehty inhimilliseltä luonnolta. **8** Mutta kieltä ei taida yksikään ihminen asettaa, sitä levotointa pahuutta, kuolettavaista myrkyä täynnänsä. **9** Sen kautta me kiitämme Jumalaa ja Isää, ja sen kautta me myös kiroilemme ihmisiä, jotka Jumalan kuvan jälkeen luodut ovat. **10** Yhdestä suusta kiitos ja kiros käy ulos. Ei se niin, rakkaat veljeni, oleman pidä. **11** Kuohuuko joku lähde yhdestä huovosta makiaa ja karvasta vettä? **12** Taitaako, rakkaat veljeni, fikunapuu kantaa öljyä, taikka viinapuu fikunia? Niin ei taida myös yksikään lähde suoloista ja makiaa vettä vuotaa. **13** Kuka viisas ja taitava on teidän seassanne, se osoittakaan hyvällä menollansa työnsä viisauden siveydessä. **14** Mutta jos teillä on katkera kiivaus ja riita sydämessänne, niin älkää kerskatko ja älkää valehdelko totuutta vastaan; **15** Sillä ei se ole viisaus, joka ylhäältä tullut on, vaan maallinen, inhimillinen ja perkeleellinen. **16** Sillä kussa kiivaus ja riita on, siellä on myös sekaseuraisuus ja kaikki paha meno. **17** Mutta se viisaus, joka ylhäältä on, se on ensisti tosin puhdas, sitte rauhallinen, siviä, uskova, täynnä laupiutta ja hyviä hedelmiä, eriseuratoimien ja ulkokullatoin. **18** Mutta vanhurskauden hedelmä rauhassa kylvetään niille, jotka rauhan pitävät.

4 Kusta sodat ja tappelukset tulevat teidän seassanne? Eikö siitä, (nimittäin) teidän himoistanne, jotka teidän jäsenissänne sotivat? **2** Te himoitsette, ja ette saa sillä mitään. Te kadehditte ja kiivaatte, ja ette sillä voita mitään. Te soditte ja tappelette, ja ei teillä mitään ole, ettette mitään anokaan. **3** Te anotte, ja ette saa, että te kelvottomasti anotte, että te teidän himoissanne sen kuluttaisitte. **4** Te huorintekiät ja huorat! ettekö te tiedä, että maailman ystävyys on viha Jumalaa vastaan? Joka siis tahtoo maailman ystävä olla, hän tulee Jumalan vihamieheksi. **5** Eli luuletteko, että Raamattu sanoo turhaan: henki, joka meissä asuu, himoitsee kateutta vastaan? **6** Ja antaa runsaasti armon; sentähden hän sanoo: Jumala seisoo ylpeitä vastaan, mutta nöyryille antaa hän armon. **7** Niin olkaat siis Jumalalle alamaiset, mutta vastaan seisokaat perkelettä, niin hän teistä pakenee. **8** Lähestykää Jumalaa, niin hän lähestyy teitä. Puhdistakaat kätenne, te syntiset, ja peratkaa teidän sydämenne, te kaksimieliset. **9** Olkaat surulliset, murehtikaat ja itkeäkää. Teidän naurunne kääntyköön itkuksi ja ilonne murheeksi.

10 Nöyryyttäkää teidän Jumalan kasvoin edessä, niin hän teitä ylentää. 11 Älkää toinen toistanne panetelko, rakkaat veljet: joka veljeänsä panettelee ja veljensä tuomitsee, se panettelee lakia ja tuomitsee lain. Mutta jos sinä tuomitset lain, niin et sinä ole lain tekijä vaan tuomari. 12 Yksi on lain antaja, joka voi vapahtaa ja kadottaa. Kuka sinä olet, joka toista tuomitset? 13 Nyt hyvin, te jotka sanotte: menkäämme tänäpänä taikka huomenna siihen eli siihen kaupunkiin, ja viettäkäämme siinä yksi vuosi, ja tehkäämme kauppaa ja voittakaamme, 14 Jotka ette tiedä, mitä huomenna tapahtuu. Sillä mikä on teidän elämänne? Se on löyhkä, joka vähäksi (hetkeksi) näkyy, mutta sitte kato. 15 Mutta teidän pitää sanoman: jos Herra tahtoo, ja me elämme, niin me tätä taikka sitä tahdomme tehdä. 16 Mutta nyt te kerskaatte teidän ylpeydessänne. Kaikki senkaltainen kerskaus on paha. 17 Sillä joka taitaa hyvää tehdä, ja ei tee, niin se on hänelle synniksi.

5 Nyt hyvin, te rikkaat! itkekää ja ulvokaat teidän viheliäisyyttänne, joka teidän päällemme tuleva on. 2 Teidän rikkautenne ovat mädänneet, teidän vaatteenne ovat koidellut. 3 Teidän kultanne ja hopianne ovat ruostuneet, ja niiden ruoste pitää oleman teille todistukseksi, ja pitää syömän teidän lihanne niinkuin tuli. Te olette rikkauten koonneet teillenne viimeisinä päivinä. 4 Katso, työmiesten palkka, jotka teidän maakuntainne elon niittäneet ovat, joka petoksella teiltä pidetty on, huutaa, ja elonleikkaajain parut ja huudot ovat tulleet Herran Zebaotin korville: 5 Te olette herkuissa eläneet maan päällä, ja olette teidän hekumanne pitäneet, ja teidän sydämenne syötelleet niinkuin teuraspäivänä. 6 Te olette tuominneet, te olette tappaneet vanhurskaan, joka ei ole teitä vastaan ollut. 7 Niin olkaat siis kärsivälliset, rakkaat veljet, Herran tulemiseen asti. Katso, peltomies odottaa kallista maan hedelmää, ja on kärsivällinen siihenasti kuin hän saa varhaisen ja hiljaisen sateen. 8 Niin olkaat te myös kärsivälliset ja vahvistakaat sydämenne; sillä Herran tulemus lähestyy. 9 Älkää huoatko, rakkaat veljet, toinen toistanne vastaan, ettette kadotetuksi tulisi. Katso, tuomari seisoo oven edessä. 10 Ottakaat, rakkaat veljeni, vaivan ja kärsivällisyyden esikuva niistä prophetaista, jotka Herran nimeen puhuneet ovat. 11 Katso, me sanomme ne autuaiksi, jotka kärsineet

ovat. Jobin kärsivällisyyden te olette kuulleet ja Herran lopun te nähneet olette; sillä Herra on sangen laupias ja armollinen. 12 Ennen kaikkia, rakkaat veljeni, älkää vannoko, ei taivaan kautta eikä maan, ei myös yhtään muuta valaa; mutta olkoon teidän puheenne niin kuin niin on, ja se olkoon ei kuin ei on, ettette ulkokullaisuuteen lankeaisi. 13 Jos joku kärsii vaivaa teidän seassanne, se rukoilkaan, jos joku on hyvällä mielellä, se veisatkaan virsiä. 14 Jos joku sairastaa teidän seassanne, hän kutsukaan tykönsä seurakunnan papit, ja ne rukoilkaan hänen edestänsä, voidellen häntä öljyllä Herran nimeen. 15 Ja uskon rukous parantaa sairaan, ja Herra ojentaa hänen, ja jos hän on syntiä tehnyt, niin ne hänelle anteeksi annetaan. 16 Tunnustakaat toinen toisellenne teidän rikoksenne ja rukoilkaat toinen toisenne edestä, että te terveeksi tulisitte. Vanhurskaan rukous voi paljo, koska se totinen on. 17 Elias oli ihminen, niissä haluissa vikapää kuin mekin ja hän rukoili rukouksella, ettei pitänyt sataman, ja ei satanutkaan maan päällä kolmena vuotena ja kuutena kuukautena, 18 Ja hän taas rukoili, ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi hedelmänsä. 19 Rakkaat veljeni, jos joku teistä eksyis totuudesta ja joku palauttais hänen, 20 Se tietäkään, että joka syntisen palauttaa tiensä erehdyksestä, se vapahtaa sielun kuolemasta ja peittää syntein paljouden.

1 Pietarin

1 Pietari, Jesuksen Kristuksen apostoli, valituille muukalaisille, hajalla asuvaisille Pontossa, Galatiassa, Kappadokiassa, Asiassa ja Bityniassa, 2 Isän Jumalan aivoituksen jälkeen Hengen pyhittämisen kautta, kuuliaisuuteen ja Jesuksen Kristuksen veren priiskottamiseen: armo ja rauha lisääntykөөn teille! 3 Kiitetty olkoon Jumala ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen Isä, joka meitä suuresta laupiudestansa on synnyttänyt jälleen elävään toivoon, Jesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta kuolleista, 4 Katoomattomaan ja saastuttamattomaan ja turmelemattomaan perintöön, joka taivaassa tähdelle pantu on teitä varten, 5 Jotka Jumalan vällä uskon kautta autuuteen kätetään, joka sitä varten valmistettu on, että se viimeisellä ajalla ilmi tulis. 6 Jossa te saatte iloita, te, joita nyt vähän aikaa, (jos tarvitaan,) moninlaisilla kiusauksilla vaivataan: 7 Että teidän uskonne koettelemus paljoa kalliimmaksi löydetäisiin kuin katoova kulta, joka tulessa koetellaan, kiitokseksi, ylistykseksi ja kunniaksi, koska Jesus Kristus ilmaantuu, 8 Jota te rakastatte, vaikka ette häntä näe, jonka päälle te myös uskotte, ehkette nyt häntä näe, niin te kuitenkin saatte iloita sanomattomalla ja kunniallisella ilolla, 9 Ja käsitätte teidän uskonne lopun, sieluin autuuden, 10 Jota autuutta prophetat ovat etsineet ja tutkineet, jotka teille tulevaista armoa ennustaneet ovat; 11 Ja ovat tutkineet, millä taikka minkäkaltaisella ajalla Kristuksen Henki, joka heissä oli, ilmoitti, joka oli jo ennen todistanut niistä vaivoista, jotka Kristuksessa ovat, ja siitä kunniaista, joka niiden jälkeen tapahtuva oli: 12 Joille se ilmoitettu oli, sillä ei he itseänsä sen kautta palvelleet, vaan meitä, jotka nyt teille niiden kautta julistetut ovat, jotka teille evankeliumia saarnanneet ovat Pyhän Hengen kautta, taivaasta lähetetyt, jota enkelit nähdä himoitsevat. 13 Sentähden vyöttäkää mielenne kupeet, olkaa raittiit, pankaat täydellinen toivonne siihen armoon, joka teille Jesuksen Kristuksen ilmestyksen kautta taritaan, 14 Niinkuin kuuliaiset lapset, ei asettaen teitäne niinkuin ennen, kuin te teidän tyhmyydessänne himoissa elite, 15 Vaan sen jälkeen, joka teitä kutsunut on, ja on pyhä, olkaat te myös pyhät kaikissa teidän menoissanne. 16 Sillä kirjoitettu on: teidän pitää pyhät

oleman, sillä minä olen pyhä. 17 Ja jos te rukoilette sitä Isää, joka tuomitsee kunkin töidensä jälkeen ilman ihmisten muodon katsomista, niin katsokaat, että te teidän viipymisenne ajan pelvossa vaeltaisitte, 18 Tietäen, ettette ole katoovaisella hopialla eli kullalla lunastetut teidän turhasta menostanne, jonka te isäin säädystä saitte, 19 Vaan kalliilla Kristuksen verellä, niinkuin viattoman ja puhtaan Karitsan; 20 Joka tosin jo ennen oli aivottu kuin maailman perustus pantu oli, mutta ilmoitettu viimeisinä aikoina teidän tähtenne, 21 Jotka hänen kauttansa uskotte Jumalan päälle, joka hänen kuolleista herätti ja hänelle kunnian antoi, että teillä olis usko ja toivo Jumalan päälle. 22 Ja tehkää puhtaaksi teidän sielunne totuuden kuuliaisuudessa, Hengen kautta, veljelliseen rakkauteen, joka vilpitöin olis, ja olkaat keskenänne palavaisessa rakkaudessa puhtaasta sydäimestä, 23 Niinkuin ne, jotka jälleen syntyneet ovat, ei katoovaisesta, vaan katoomattomasta siemenestä, elävästä Jumalan sanasta, joka ijankaikkisesti pysyy. (aiön g165) 24 Sillä kaikki liha on niinkuin ruoho ja kaikki ihmisen kunnia niinkuin ruohon kukkanen. Ruoho on kuivunut, ja sen kukkanen lakastunut; 25 Mutta Herran sana pysyy ijankaikkisesti, ja se on se sana, joka teidän seassanne saarnattu on. (aiön g165)

2 Niin pankaat pois nyt kaikki pahuus ja kaikki petos, ja ulkokullaisuus ja kateus, ja kaikki panetus, 2 Ja halaitkaat sitä terveellistä sanan rieskaa, niinkuin äsken-syntyneet lapsukaiset, että te sen kautta kasvaisitte. 3 Jos te muutoin maistaneet olette, että Herra on suloinen, 4 Jonka tykö te myös tulleet olette niinkuin elävän kiven tykö, joka kyllä ihmisiltä hyljätty on, mutta Jumalalta valittu, kallis. 5 Ja myös te, niinkuin elävät kivet, rakentakaat teitäne hengelliseksi huoneeksi ja pyhäksi pappeudeksi uhraamaan hengellisiä uhreja, jotka Jumalalle Jesuksen Kristuksen kautta otolliset ovat. 6 Sentähden on myös Raamatussa: katso, minä panen Zioniin valitun kalliin kulmakiven: joka uskoo hänen päällensä, ei hän suinkaan tule häpiään. 7 Teille siis, jotka nyt uskotte, on hän kallis; mutta uskottomille on se kivi, jonka rakentajat hyljänneet ovat, kulmakiveksi tullut, ja loukkauskiveksi, ja pahennuksen kallioksi, 8 Nimittäin niille, jotka itsensä sanaan loukkaavat, ja ei sitä usko, johonka he myös asetetut olivat. 9 Mutta te olette valittu suku,

kuninkaallinen pappuus, pyhä kansa, omaisuuden kansa, ilmoittamaan sen voimaa, joka teitä pimeydestä ihmeelliseen valkeuteensa kutsunut on, 10 Jotka ette muinen kansa olleet, mutta nyt olette Jumalan kansa: jotka ette muinen armossa olleet, mutta nyt te armossa olette. 11 Rakkaat veljet! minä neuvon teitä, niinkuin outoja ja muukalaisia: välttäkää lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan, 12 Ja pitäkää hyvä meno pakanain seassa, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahointekijöitä, näkisivät teidän hyvistä töistänne ja kiittäisivät Jumalaa etsikon päivänä. 13 Sentähden olkaat alamaiset kaikelle inhimilliselle säädylle Herran tähden, olisko se kuninkaalle, niinkuin ylimmäiselle, 14 Taikka päämiehille, niinkuin niille, jotka häneltä lähetetyt ovat pahointekiöille rangaistukseksi ja hurskaalle kiitokseksi. 15 Sillä se on Jumalan tahto, että te hyvällä työllä tukitsette hulluin ja tyhmäin ihmisten suun, 16 Niinkuin vapaat, ja ei niin, että se vapaus olis niinkuin pahuuden peite, vaan niinkuin Jumalan palveliat. 17 Olkaat kunnialliset jokaista kohtaan, rakastakaat veljiä, peljätkää Jumalaa, kunnioittakaat kuningasta. 18 Te palveliat! olkaat alamaiset kaikella pelvolla teidän isännillenne, ei ainoastaan hyvälle ja siveille, vaan myös tuimille. 19 Sillä se on armo, jos joku omantuntonsa tähden Jumalan tykö vaivaa kärsii, ja syyttömästi kärsii. 20 Sillä mikä kiitos se on, jos te pahain tekoinne tähden piestään, ja te kärsitte? Mutta kuin te hyvin teette ja kuitenkin vaivataan, ja te sen kärsitte, niin se on armo Jumalan edessä. 21 Sillä sitä varten olette te kutsutut, että Kristus myös kärsi meidän edestämme ja jätti meille esikuvan, että teidän pitää hänen askeleitansa noudattaman, 22 Joka ei yhtään syntiä tehnyt eikä yhtään petosta ole hänen suustansa löydetty, 23 Joka ei kironnut, kuin häntä kirottiin, ei uhannut, kuin hän kärsi; mutta antoi hänelle koston, joka oikein tuomitsee; 24 Joka meidän syntimme itse uhrasi omassa ruumiissansa puun päällä, että me synneistä pois kuolleet eläisimme vanhurskaudelle; jonka haavain kautta te olette terveiksi tulleet. 25 Sillä te olitte niinkuin eksyväiset lampaat, vaan nyt te olette palanneet teidän sieluinne paimenen ja piispan tykö.

3 Niin olkaan vaimot myös miehillensä alamaiset, että nekin, jotka ei sanaa usko, vaimoin tavoista ilman sanaa voitetuksi tulisivat, 2 Kuin he teidän puhtaan

menonne näkevät pelvossa. 3 Joidenka kaunistus ei pidä oleman ulkonaisissa hiusten palmikoissa ja kullan ympäri-ripustamisessa eli vaatteen puvussa, 4 Vaan salainen ihminen ilman vikaa sydämessä, lakialla ja hiljaisella hengellä, se on kallis Jumalan edessä. 5 Sillä näin ovat pyhätkin vaimot muinen päälle ja olivat miehillensä alamaiset, 6 Niinkuin Sara oli Abrahamille kuuliainen ja kutsui hänen herraksi, jonka tyttäreksi te tulleet olette, jos te hyvin teette ja pelkäämättä olette. 7 Te, miehet, myös asukaat heidän kanssansa taidolla ja antakaat vaimolliselle niinkuin heikommalle astialle hänen kunniansa, niinkuin myös elämän armon kanssaperillisille, ettei teidän rukouksenne estetyksi tulisi. 8 Mutta viimein olkaat kaikki yksimieliset, ynnä kärsiväiset, pitään veljellistä rakkautta keskenänne, laupiaat, ystävälliset, 9 Ei kostain pahaa pahalla, eikä kirouksella kirousta, vaan paremmin siunatkaa, tietäen, että te olette kutsutut siunausta perimään. 10 Sillä joka elää tahtoo ja hyviä päiviä nähdä, hän hillitkään kielsensä pahuudesta ja huulensa vilppiä puhumasta, 11 Hän välttäkään pahaa ja tehkään hyvää, etsikään rauhaa ja noudattamaan sitä. 12 Sillä Herran silmät ovat vanhurskasten päälle ja hänen korvansa heidän rukouksissansa; mutta Herran kasvot ovat pahointekiöitä vastaan. 13 Ja kuka on, joka taitaa teitä vahingoittaa, jos te hyvää pyydätte? 14 Ja jos te vielä oikeudenkin tähden kärsitte, niin te kuitenkin autuaat olette; mutta älkää peljätkö heidän vaatimistansa, alkää myös heitä hämmästykö. 15 Mutta pyhittäkää Herra Jumala teidän sydämissänne. Olkaat myös aina valmiit vastaamaan jokaista, joka teidän toivonne perustusta tutkistelee, joka teissä on, hiljaisuudella ja pelvolla, 16 Ja pitäkää hyvä omatunto, että ne, jotka teitä panettelevat niinkuin pahantekiöitä, häpeäisivät, että he ovat häväisseet teidän hyvän menonne Kristuksessa. 17 Sillä se on parempi, jos Jumalan tahto niin on, että te hyvän työn tähden kärsitte kuin pahan. 18 Sillä Kristus myös kerran kärsi meidän synteimme tähden, hurskas vääriin edestä, että hän meitä Jumalalle uhras: lihan kautta tosin kuoletettu, mutta Hengen kautta eläväksi tehty, 19 Jossa hän myös meni pois ja saarnasi hengille vankeudessa, 20 Jotka ei muinen uskoneet, kuin Jumala kerran Noan aikana odotti ja kärsiväinen oli, kuin arkki valmistettiin, jossa harvat

(se on: kahdeksan sielua) veden kautta päästetyksi tulivat. **21** Se nyt meitäkin kasteessa autuaaksi tekee, joka sitä aavisti (ei että lihan saastaisuudet pannaan pois, vaan että se on hyvän omantunnon liitto Jumalan tykönä) Jesuksen Kristuksen ylösnousemisen kautta, **22** Joka on Jumalan oikialle kädelle, taivaasen mennyt, ja hänelle ovat enkelit ja valat ja voimat alamaiset.

4 Että siis Kristus lihassa meidän edestämme on kärsinyt, niin te myös varustakaat teitänne sillä mielellä; sillä joka lihassa kärsii, se lakkaa synnistä, **2** Ettei hän enään sitä aikaa, jonka hän lihassa edespäin on, ihmisten himon jälkeen, vaan Jumalan tahdon jälkeen eläisi. **3** Sillä kyllä siinä on, että me edesmenneen ajan elämästä kulutimme pakanain mielen jälkeen, vaeltaissamme irstaudessa, himoissa, juopumisessa, ylönsuomisessa, ylönjuomisessa ja hirmuisissa epäjumalan palveluksissa. **4** He oudoksuvat, ettette heidän kanssansa juokse samaan säädyttömän hekuman menoon, ja pilkkaavat. **5** Niiden pitää luvun tekemän hänelle, joka on valmis tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. **6** Sillä sitä varten evankeliumi kuolleillekin saarnattu on, että he kyllä tuomittaisiin ihmisten jälkeen lihassa, mutta Jumalan jälkeen eläisivät hengessä. **7** Mutta nyt kaikkein loppu lähestyy. Niin olkaat siis raittiit ja valppaat rukoilemaan. **8** Mutta ennen kaikkia pitäkäätkä keskenänne palava rakkaus; sillä rakkaus peittää paljon rikoksia. **9** Olkaat vierasten holhoojat keskenänne napolisematta, **10** Ja palvelkaat toinen toistanne, jokainen sillä lahjalla, minkä hän saanut on, niinkuin hyvät Jumalan moninaisen armon huoneenhaltijat. **11** Jos joku puhuu, hän puhukaan niinkuin Jumalan sanoja: jos jollakin on joku virka, hän tehkään niinkuin siitä voimasta, jonka Jumala antaa, että Jumala kaikissa Jesuksen Kristuksen kautta kunnioitettaisiin, jolla on kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! (aiōn g165) **12** Minun rakkaani! älkäätkä oudoksuko sitä hellettä, joka teille tapahtuu, että teitä koetellaan, niinkuin teille jotakin outoa tapahtuis; **13** Vaan iloitkaat, että te Kristuksen kanssa kärsitte, että tekin ajallansa hänen kunniansa ilmestyksessä iloitsisitte ja riemuitsisitte. **14** Autuaat olette te, jos teitä Kristuksen nimen tähden pilkataan; sillä se Henki, joka on kunnian ja Jumalan Henki, lepää teidän päällänne: heiltä hän pilkataan, vaan teiltä hän kunnioitetaan. **15** Älkään yksikään teistä kärsikö niinkuin murhaaja eli varas, taikka

pahantekijä, eli niinkuin se, joka toisen virkaan rupee; **16** Mutta jos hän kärsii niinkuin kristitty, älköön hävetkö, vaan kiittäkään Jumalaa sen osan tähden. **17** Sillä aika on, että tuomion pitää Jumalan huoneesta alkaman. Mutta jos se ensin meistä alkaa, minkäs lopun ne saavat, jotka ei Jumalan evankeliumia usko? **18** Ja jos hurskas tuskalla vapaaksi tulee, kussa sitte jumalatoiminta ja syntinen näkyy? **19** Sentähden ne, jotka Jumalan tahdon jälkeen kärsivät, antakaan sielunsa niinkuin uskolliselle Luojalle hyvissä töissä.

5 Vanhoja pappeja teidän seassanne minä neuvon, joka myös pappi olen ja Kristuksen kärsimisten tunnustaja ja osallinen siitä kunnian, joka ilmestyvä on: **2** Kaitkaat Kristuksen laumaa, joka teidän hallussanne on, ja pitäkäätkä siitä vaari, ei vaaditut, vaan hyvällä mielellä, ei turhan voiton tähden, vaan hyvästä tahdosta, **3** Ei myös niinkuin herrat kansansa päälle, vaan olkaat laumalle esikuvaksi. **4** Niin te, ylimmäisen Paimenen ilmestyessä, katoomattoman kunnian kruunun saatte. **5** Niin myös te nuoret, olkaat vanhoille alamaiset ja olkaat kaikki toinen toisellenne alamaiset, ja pitäkäätkä teitänne kiintiästi nöyryyteen; sillä Jumala on ylpeitä vastaan, mutta nöyrylle hän antaa armon. **6** Nöyryyttäkäätkä siis teitänne Jumalan väkevän käden alle, että hän teitä ajallansa korottais. **7** Kaikki teidän murheenne pankaat hänen päällensä; sillä hän pitää murheen teistä. **8** Olkaat raittiit, valvokaat; sillä teidän vihollisenne perkele käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, ja etsii, kenen hän nielis. **9** Sitä te seisokaat vastaan, vahvat uskossa, tietäen, että ne vaivat tapahtuvat teidän veljillennekin maailmassa. **10** Mutta Jumala, jolta kaikki armo tulee, joka meitä on kutsunut ijankaikkiseen kunniaansa Kristuksessa Jesuksessa, teitä, jotka vähän aikaa kärsitte, valmistaa, vahvistaa, tukee, perustaa, (aiōnios g166) **11** Sille olkoon kunnia ja väkevyyt ijankaikkisesta ijankaikkiseen! amen. (aiōn g165) **12** Silvanuksen, teidän uskollisen veljenne kanssa (niinkuin minä luulen) olen minä teidän tykönne harvoilla sanoilla kirjoittanut, neuvoen ja tunnustain, että tämä on se oikia Jumalan armo, jossa te olette. **13** Teitä tervehtivät valitut Babyloniassa ja minun poikani Markus. **14** Tervehtäkäätkä toinen toistanne rakkauden suun-annolla. Rauha olkoon teille kaikille, jotka Kristuksessa Jesuksessa olette, amen!

2 Pietarin

1 Simon Pietari, Jesuksen Kristuksen palvelija apostoli, niille, jotka ovat saaneet meidän kanssamme yhdenkaltaisen kalliin uskon vanhurskaudessa, jonka meidän Jumalamme ja Vapahtajamme Jesus Kristus antaa: **2** Armo ja rauha lisääntyköön teille, Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta! **3** Että hänen jumalallinen voimansa meille kaikkinaiset (jotka elämään ja jumaliseen menoon sopivat) on lahjoittanut hänen tuntemisensa kautta, joka meitä kunniaan ja avuun kutsunut on, **4** Joidenka kautta meille ne suurimmat ja kalliit lupaukset lahjoitetut ovat, että te niiden kautta Jumalan luonnosta osalliseksi tulisitte, jos te katoovaisen maailman himon vältätte. **5** Niin ahkeroitkaat kaikella vireydellä teidän uskonne avua osoittamaan, ja avussa tointa, **6** Ja toimessa kohtuullisuutta, ja kohtuullisuudessa kärsivällisyyttä, ja kärsivällisyydessä jumalisuutta, **7** Ja jumalisuudessa veljellistä rakkautta, ja veljellisessä rakkaudessa yhteistä rakkautta. **8** Sillä koska nämät täydellisesti teissä ovat, niin ei he teitä salli löydetä joutilaina eli hedelmättöminä meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisessa. **9** Mutta jolla ei näitä ole, hän on sokia, ja ei näe mitään kaukaa, ja on unohtanut itsensä olleen puhdistetun entisistä synneistensä. **10** Sentähden, rakkaat veljet, ahkeroitkaat paremmin sitä, että te teidän kutsumisenne ja valitsemisenne vahvistaisitte; sillä jos te sen teette, niin ette suinkaan koskaan kompastu. **11** Sillä teidän sallitaan alttiisti käydä sisälle meidän Herran ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen ijankaikkiseen valtakuntaan. (aiönios g166) **12** Sentähden en minä tahdo unohtaa teille aina näistä muistuttaa, vaikka te tiedätte ja vahvistetut olette tässä nykyisessä totuudessa. **13** Sillä minä arvaan sen kohtuulliseksi, niinkauvan kuin minä tässä majassa olen, herättää teitä ja muistuttaa teille; **14** Sillä minä tiedän, että minun pitää pian tämän minun majani paneman pois, niinkuin meidän Herra Jesus Kristus minulle ilmoitti. **15** Mutta minä tahdon myös aina ahkeroida, että te nämät minun lähtemiseni jälkeen muistossa pidätte. **16** Sillä emmepä me ole kavalointa juttuja noudatelleet, teille tietäväksi tehdessämme meidän Herran Jesuksen Kristuksen voimaa ja tulemistä; vaan me olemme itse nähneet

hänen suuren kunniansa, **17** Kuin hän Isältä Jumalalta sai kunnian ja ylistyksen, äänen kautta, joka hänelle näin siltä suurelta kunnialta tapahtui: tämä on minun rakas Poikani, johon minä mielistyin. **18** Ja tämän äänen me kuulumme tulevan taivaasta, kuin me pyhällä vuorella hänen kanssansa olimme. **19** Ja meillä on vahva prophetallinen sana, ja te teette hyvin, että te siitä vaarin otatte niinkuin kynttilästä, joka pimeässä valistaa, niinkauvan kuin päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän sydämässänne. **20** Ja se tulee teidän ensin tietää, ettei yksikään prophetia Raamatussa tapahdu omasta selityksestä. **21** Sillä ei yksikään prophetia ole vielä ihmisen tahdosta tuotu edes; vaan pyhät Jumalan ihmiset ovat puhuneet, vaikutetut Pyhältä Hengeltä.

2 Niin oli myös vääriä prophetaita kansan seassa, niinkuin teidänkin sekaanne vääriä opettajia tulee, jotka vahingolliset eriseurur tuovat ja kieltävät sen Herran, joka heidät ostanut on, saattain itsellensä nopian kadotuksen, **2** Ja moni noudattaa heidän kadotustansa, joiden kautta totuuden tie pilkataan. **3** Ja ahneudesta ajatelluilla sanoilla pitää heidän teitä kauppaaman, joiden tuomio ei silleen kauvan viivy, eikä heidän kadotuksensa makaa. **4** Sillä jos ei Jumala armahtanut niitä enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan on pimeyden kahleilla helvettiin syössyt, ja antoi ylös heidät tuomioon kätkeä, (Tartaroõ g5020) **5** Ja ei ole armahtanut entistä maailmaa, vaan vapahti Noan vanhurskauden saarnaajan itse kahdeksantena, ja toi vedenpaisumisen jumalattomain maailman päälle; **6** Ja on ne kaupungit Sodoman ja Gomorran tuhaksi tehnyt, kukistanut ja kadottanut, ja teki ne jumalattomille peljestykseksi, jotka sitte tulevat olivat; **7** Ja on pelastanut hurskaan Lotin, joka riettaisilta ihmisiltä heidän haureutensa menolla vaivattiin; **8** (Sillä hän oli hurskas ja asui heidän seassansa, ja kuitenkin senkaltaista piti näkemän ja kuuleman, he vaivasivat sitä hurskasta sielua joka päivä vääriillä töillensä;) **9** Niin Herra tietää jumaliset kiusauksista pelastaa, mutta vääret kätkeä tuomiopäivään asti vaivattaa. **10** Mutta enimmästi ne, jotka lihan jälkeen saastaisessa himossa vaeltavat ja herrauden katsovat ylös, rohkiat, itsestensä paljon pitäväiset, jotka ei pelkää valtojakaan pilkata. **11** Vaikka ne enkelit, jotka väessä ja voimassa suuremmat ovat, ei kärsi heitä vastaan Herran tykönä pilkallista tuomiota, **12**

Kuitenkin he niinkuin järjettömät luontokappaleet, jotka luonnostansa kiiniotettaa ja teurastettaa tehdyt ovat, pilkkaavat niitä, joita ei he ymmärrä, ja hukkuvat turmeluksessansa, **13** Ja saavat vääryyden palkan, pitäin sen hekumana, että he ajallisissa herkuissa elävät, he ovat ilkeydet ja pilkat, kerskaavat heidän petoksistansa, nautiten herkkuja teidän kanssanne. **14** Heillä on silmät huoruutta täynnä ja ei taida synnistä lakata, he houkuttelevat tykönsä horjuvat sielut, he ovat sydämensä ahneudessa harjaantuneet, kirottu kansa: **15** Jotka antoivat ylön oikian tien ja eksyivät, he noudattavat Balaamin, Bosorin pojan, tietä, joka vääryyden palkkaa rakasti. **16** Mutta hän rangaistiin vääryydestänsä; mykkä työjuhta puhui ihmisen äänellä, ja esti prophetan hulluuden. **17** Ne ovat vedettömät lähteet ja pilvet, jotka tuulispäältä ympäri ajetaan, joille on kätkeyty synkiä pimeys ijankaikkisesti. (questioned) **18** Sillä he puhuvat röyhkeitä sanoja, jotka turhat ovat, ja yllyttävät tavattomuuden kautta lihallisiin himoihin niitä, jotka tosin ovat niitä vältäneet, kuin eksyksissä vaeltavat, **19** Ja lupaavat heille vapauden, vaikka he itse turmeluksen palveliat ovat; sillä jolta joku voitetaan, sen palvelia hän myös on. **20** Ja sittenkin he ovat paenneet maailman saastaisuudesta Herran ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen tuntemiseen, niin he kuitenkin heitäsä niihin käärivät, ja voitetaan, ja on heille viimeinen pahemmaksi tullut kuin ensimmäinen. **21** Sillä se olis heille parempi ollut, ettei he vanhurskauden tietä tunteneetkaan olisi, kuin että he tunsivat sen ja poikkesivat pois pyhästä käskystä, joka heille annettu oli. **22** Niille on tapahtunut se totinen sananlasku: koira syö oksennuksensa, ja pesty sika rypee rapakossa jälleen.

3 Tämän nyt toisen lähetyskirjan minä teille, minun rakkaani, kirjoitan, jolla minä herätän ja neuvon teidän vakaata mieltänne, **2** Että te muistaisitte ne sanat, jotka ennen pyhiltä prophetailta sanotut ovat, ja myös meidän käskymme, jotka olemme Herran ja Vapahtajan apostolit. **3** Ja tietäkää se ensin, että viimeisinä päivinä tulevat pilkkaajat, jotka oman himonsa jälkeen vaeltavat, **4** Ja sanovat: kussa on lupaus hänen tulemisestansa? Sillä siitä päivästä, kuin isät ovat nukkuneet, pysyvät kaikki niinkuin ne luonnon alusta olleet ovat. **5** Mutta tietäen ei he tahdo tietää, että taivaat muinen olivat, ja maa

vedestä, joka vedessä Jumalan sanan kautta seisoo. **6** Kuitenkin siihen aikaan se maailma niiden kautta vedenpaisumisella hukkuu. **7** Niin myös ne taivaat ja maa, jotka nyt ovat, hänen sanansa kautta säästetään tulen varaksi tuomiopäivään asti, jona jumalattomat ihmiset kadotetaan. **8** Mutta tätä yhtä ei pidä teiltä salattaman, minun rakkaani: yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhannen ajastaikaa, ja tuhannen ajastaikaa niinkuin yksi päivä. **9** Ei Herra viivytä lupaustansa, (niinkuin muutamat sen viipyvän luulevat,) vaan hän on meidän kanssamme kärsiväinen, ja ei tahdo, että jonkun pitäis hukkuman, vaan että jokainen itsensä parannukseen kääntäisi. **10** Mutta Herran päivä on tuleva niinkuin varas yöllä, ja silloin taivaat suurella pauhinalla menevät pois, mutta elementit pitää palavuudesta sulaman, ja maa, ja rakennukset, jotka hänessä ovat, pitää palaman ylös. **11** Että kaikki nämät pitää katoaman, minkäkaltaiset tulee teidän silloin olla pyhissä menoissa ja jumalisuudessa: **12** Niin että te odotatte ja ikävöitsette Jumalan päivän tulemista, jona taivaat tulesta raukeevat ja elementit palavuudesta sulavat? **13** Mutta me odotamme uusia taivaita ja uutta maata hänen lupauksensa jälkeen, joissa vanhurskaus asuu. **14** Sentähden, minun rakkaani, että te näitä odotatte, niin ahkeroitkaat, että te hänen edessänsä puhtaisi ja nuhteettomiksi rauhassa löydettäisiin; **15** Ja lukekaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen pitkämielisyyden teidän autuudeksenne, niinkuin myös meidän rakas veljemme Paavali siitä viisaudesta, joka hänelle annettu on, teille on kirjoittanut, **16** Joka myös jokaisessa kirjassansa näistä puhuu, joissa muutamat ovat työläästä ymmärtää, jotka taitamattomat ja huikentelevaiset turmelevat, niinkuin muutkin Raamatut, omaksi kadotukseksensa. **17** Nyt että te, minun rakkaani, sen jo ennen tiedätte, niin karttakaat, ettette vieteltäisi jumalattomain eksytyksellä ynnä heidän kanssansa, ja lankeaisi pois omasta vahvuudestanne, **18** Vaan kasvakaat meidän Herramme ja Vapahtajan Jesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa: jolle olkoon kunnia sekä nyt että ijankaikkiseen aikaan, amen! (aiön g165)

1 Johanneksen

1 Joka alusta oli, jonka me kuulumme, jonka me silmillämme näimme, jota me katselleet olemme, ja meidän kätemme pidelleet ovat elämän sanasta, **2** (Ja elämä on ilmestynyt, ja me olemme nähneet, ja todistamme ja ilmoitamme teille sen elämän, joka ijankaikkinen on, joka oli Isän tykönä, ja on meille ilmestynyt.) (aiōnios g166) **3** Mitä me nähneet ja kuulleet olemme, sen me teille ilmoitamme, että teilläkin meidän kanssamme osallisuus olis ja meidän osallisuutemme on Isän ja hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen kanssa. **4** Ja näitä me teille kirjoitamme, että teidän ilonne täydellinen olis. **5** Ja tämä on se ilmoitus, jonka me häneltä kuulleet olemme, ja teille ilmoitamme, että Jumala on valkeus, ja ei hänessä ole yhtään pimeyttä. **6** Jos me sanomme, että meillä on osallisuus hänen kanssansa, ja vaellamme pimeydessä, niin me valehtelemme ja emme tee totuutta. **7** Mutta jos me valkeudessa vaellamme, niinkuin hänkin valkeudessa on, niin meillä on osallisuus keskenämme, ja Jesuksen Kristuksen, hänen Poikansa veri puhdistaa meitä kaikesta synnistä. **8** Jos me sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me petämme itsemme, ja ei ole totuus meissä. **9** Jos me tunnustamme meidän syntimme, niin hän on uskollinen ja hurskas, joka meille synnit anteeksi antaa ja puhdistaa meitä kaikesta vääryydestä, **10** Jos me sanomme: emmepä me syntiä tehneet ole, niin me teemme hänet valehteliaksi ja ei hänen sanansa ole meissä.

2 Minun lapsukaiseni! näitä minä teille kirjoitan, ettette syntiä tekisi. Ja jos joku syntiä tekee, niin meillä on edesvastaaja Isän tykönä, Jesus Kristus, joka vanhurskas on, **2** Ja hän on sovinto meidän synteimme edestä, ei ainoastaan meidän, vaan myös kaiken maailman edestä. **3** Ja siitä me ymmärrämme, että me hänen tunnemme, jos me hänen käskynsä pidämme. **4** Joka sanoo: minä tunnen hänen, ja ei pidä hänen käskyjensä, hän on valehtelia, ja ei hänessä ole totuus. **5** Mutta joka hänen sanansa pitää, totisesti on Jumalan rakkaus hänessä täydellinen. Siitä me tiedämme, että me hänessä olemme. **6** Joka sanoo itsensä hänessä pysyvän, hänen pitää niin vaeltaman kuin hänkin vaelsi. **7** Rakkaat veljet, en minä uutta käskyä teille kirjoita, vaan vanhan käskyn, joka teillä alusta oli. Vanha käsky on se sana, jonka te alusta

kuulitte. **8** Minä kirjoitan teille taas uuden käskyn, se mikä hänessä totinen on, ja teissä myös; sillä pimeys on mennyt pois ja totinen valkeus nyt paistaa. **9** Joka sanoo valkeudessa olevansa ja vihaa veljeänsä, hän on vielä pimeydessä. **10** Joka veljeänsä rakastaa, se pysyy valkeudessa ja ei hänessä ole pahennusta. **11** Mutta joka veljeänsä vihaa, hän on pimeydessä ja vaeltaa pimeydessä, eikä tiedä, kuhunka hän menee; sillä pimeydet ovat hänen silmänsä soaisseet. **12** Rakkaat poikaseni, minä kirjoitan teille, että teille synnit anteeksi annetaan hänen nimensä tähden. **13** Minä kirjoitan teille, isät; sillä te tunsitte hänen, joka alusta on. Minä kirjoitan teille nuorukaiset, sillä te voititte pahan. Minä kirjoitan teille, lapsukaiseni; sillä te tunsitte Isän. **14** Minä kirjoitin teille, isät; sillä te tunsitte sen, joka alusta on. Minä kirjoitin teille, nuorukaiset; sillä te olette väkevät, ja Jumalan sana pysyy teissä, ja te olette pahan voittaneet. **15** Älkää maailmaa rakastako eli mitään mitä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, ei hänessä ole Isän rakkaus. **16** Sillä kaikki, mitä maailmassa on, lihan himo, silmäin pyyntö ja elämän koreus, ei se ole Isästä, vaan se on maailmasta. **17** Ja maailma katoa ja hänen himonsa; mutta joka tekee Jumalan tahdon, se pysyy ijankaikkisesti. (aiōn g165) **18** Lapsukaiset, nyt on viimeinen aika, ja niinkuin te olette kuulleet, että antikristus tulee, niin nyt myös monta antikristusta rupee olemaan; sillä me tunnemme, että viimeinen aika on. **19** He ovat meistä lähteneet, mutta ei he olleet meistä; sillä jos he meistä olleet olisivat, niin he tosin olisivat meidän kanssamme pysyneet: mutta että ne julki tulisivat, ettei he kaikki ole meistä. **20** Ja teillä on voide häneltä, joka pyhä on, ja te tiedätte kaikki. **21** En minä teille kirjoittanut niinkuin totuuden tietämättömille, vaan niinkuin sen tietäville, ja ettei yksikään valhe ole totuudesta. **22** Kuka on valehtelia, vaan se joka kieltää Jesuksen olevan Kristuksen? Se on antikristus, joka kieltää Isän ja Pojan. **23** Jokainen joka kieltää Pojan, ei hänellä Isääkään ole. **24** Mitä te siis alusta kuulitte, se teissä pysykään: jos se teissä pysyy, minkä te alusta kuulitte, niin te myös Pojassa ja Isässä pysytte. **25** Ja tämä on se lupaus, jonka hän meille luvannut on, sen ijankaikkisen elämän. (aiōnios g166) **26** Nämät minä teille niistä kirjoitin, jotka teitä viettelevät. **27** Ja se voide, jonka te häneltä saaneet olette, pysyy teissä, ja ette tarvitse, että joku teitä

opettaa; vaan niinkuin se voide teitä kaikista opettaa, niin on se tosi ja ei valhe, ja niinkuin se teitä opetti, niin myös te hänessä pysykää, 28 Ja nyt, lapsukaiseni, pysykää hänessä: että kuin hän ilmestyy, meillä olis turva, ettemme hänen edessänsä häpiään tulisi hänen tulemisessansa. 29 Jos te tiedätte, että hän vanhurskas on, niin tietäkää myös, että jokainen, joka vanhurskautta tekee, se on syntynyt hänestä.

3 Katsokaat, minkäkaltaisen rakkauden Isä on meille osoittanut, että me Jumalan lapsiksi nimitetään. Sentähden ei maailma teitä tunne; sillä ei hän häntäkään tunne. 2 Minun rakkaani! nyt me olemme Jumalan lapset, ja ei ole se vielä ilmestynyt, miksi me tulemme; mutta me tiedämme, kuin se ilmestyy, niin me hänen kaltaisiksensa tulemme; sillä me saamme hänen nähdä niinkuin hän on. 3 Ja jokainen, jolla tämä toivo on hänen tykönsä, puhdistaa itsensä, niinkuin hänkin puhdas on. 4 Jokainen, joka syntiä tekee, se myös tekee vääryyttä, ja synti on vääryys. 5 Ja te tiedätte hänen ilmestyneen, että hän meidän syntimme ottais pois; ja ei hänessä ole syntiä. 6 Jokainen, joka hänessä pysyy, ei hän syntiä tee; mutta jokainen, joka syntiä tekee, ei se ole häntä nähnyt eikä häntä tuntenut. 7 Lapsukaiset, älkää antako kenenkään teitänne vietellä. Joka vanhurskautta tekee, se on vanhurskas, niinkuin hänkin vanhurskas on. 8 Joka syntiä tekee, hän on perkeleestä; sillä perkele tekee syntiä alusta. Sitä varten Jumalan Poika ilmestyi, että hän perkeleen työt särkis. 9 Jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei se syntiä tee; sillä hänen siemenensä pysyy hänessä, ja ei hän taida syntiä tehdä, sillä hän on Jumalasta syntynyt. 10 Siitä ilmaantuvat Jumalan lapset ja perkeleen lapset. Jokainen, joka ei tee vanhurskautta, ei se ole Jumalasta, ja joka ei rakasta veljeänsä. 11 Sillä tämä on ilmoitus, jonka te alusta kuulitte, että me toinen toistamme rakastaisimme. 12 Ei niinkuin Kain, joka pahasta oli, ja tappoi veljensä; ja minkätähden hän tappoi hänen? Sillä hänen työnsä olivat pahat, ja hänen veljensä vanhurskaat. 13 Älkää ihmetelkö, minun veljeni, jos teitä maailma vihaa. 14 Me tiedämme, että me olemme kuolemasta elämään siirretyt, sillä me rakastamme veljiä. Joka ei veljeänsä rakasta, se pysyy kuolemassa. 15 Jokainen, joka veljeänsä vihaa, hän on murhaaja; ja te tiedätte, ettei yhdessäkään murhaajassa ole ijankaikkinen elämä pysyvää. (aiónios g166) 16 Siitä me tunsimme rakkauden,

että hän on henkensä meidän edestämme pannut; niin pitää meidän veljeimme edestä henkemme paneman. 17 Mutta jos jollakin olis tämän maailman hyvyyttä, ja näkis veljensä tarvitseman, ja sulkee sydämensä häneltä, kuinkas Jumalan rakkaus pysyy hänessä? 18 Lapsukaiseni, älkäämme rakastako sanalla eli kielellä, vaan työllä ja totuudella. 19 Siitä me tiedämme, että me totuudesta olemme ja taidamme hänen edessänsä meidän sydämemme hillitä, 20 Että jos meidän sydämemme tuomitsee meitä, niin on Jumala suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki. 21 Te rakkahimmat! jos ei meidän sydämemme tuomitse meitä, niin meillä on turva Jumalaan. 22 Ja mitä me anomme, niin me saamme häneltä, että me hänen käskysnä pidämme ja teemme, mitä hänelle kelpaa. 23 Ja tämä on hänen käskysnä, että me hänen Poikansa Jesuksen Kristuksen nimen päälle uskoisimme, ja rakastaisimme toinen toistamme, niinkuin hän käskyn meille antoi. 24 Ja joka hänen käskysnä pitää, se pysyy hänessä ja hän siinä, ja siitä me tiedämme, että hän meissä pysyy, siitä Hengestä, jonka hän meille antoi.

4 Te rakkaimmat! älkää jostaista henkeä uskoko, vaan koetelkaat henget, josko he Jumalasta ovat; sillä monta vääriä profetaa ovat tulleet maailmaan. 2 Sillä te tuntekaat Jumalan Henki, että jokainen henki, joka tunnustaa Jesuksen Kristuksen lihaan tulleen, se on Jumalasta, 3 Ja jokainen henki, joka ei tunnusta Jesusta Kristusta lihaan tulleeeksi, ei se ole Jumalasta: ja se on antikristuksen henki, josta te kuulitte, että hän on tuleva, ja on jo parhaallansa maailmassa. 4 Lapsukaiseni, te olette Jumalasta ja olette heidät voittaneet; sillä se, joka teissä on, hän on suurempi kuin se, joka maailmassa on. 5 He ovat maailmasta, sentähden he puhuvat maailmasta ja maailma kuulee heitä. 6 Me olemme Jumalasta: ja joka Jumalan tuntee, hän kuulee meitä; joka ei Jumalasta ole, ei hän kuule meitä. Siitä me tunnemme totuuden hengen ja eksytyksen hengen. 7 Te rakkahimmat, rakastakaamme toinen toistamme, sillä rakkaus on Jumalasta: ja jokainen, joka rakastaa, se on Jumalasta syntynyt ja tuntee Jumalan. 8 Joka ei rakasta, ei hän tunne Jumalaa; sillä Jumala on rakkaus. 9 Sen kautta ilmestyi Jumalan rakkaus meidän kohtaamme, että Jumala lähetti ainoan Poikansa maailmaan, että me hänen kauttansa eläisimme. 10 Siinä on

rakkaus, ei että me rakastimme Jumalaa, vaan että hän rakasti meitä ja lähetti Poikansa sovinnoksi meidän synteimme edestä. 11 Te rakkahimmat, jos Jumala meitä niin rakasti, niin meidän pitää myös toinen toistamme rakastaman. 12 Ei ole yksikään Jumalaa koskaan nähnyt. Jos me rakastamme toinen toistamme, niin Jumala pysyy meissä, ja hänen rakkautensa on täydellinen meissä. 13 Siitä me tunnemme, että me pysymme hänessä ja hän meissä, ja että hän antoi meille Hengestänsä. 14 Ja me näimme ja todistamme, että Isä on lähettänyt Poikansa maailman Vapahtajaksi. 15 Jokainen, joka tunnustaa Jesuksen Jumalan Pojaksi, hänessä pysyy Jumala ja hän Jumalassa. 16 Ja me tunsimme ja uskoimme sen rakkauden, jolla Jumala meitä rakastaa. Jumala on rakkaus, ja joka rakkaudessa pysyy, hän pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. 17 Siinä täytetään rakkaus meissä, että meillä olis turva tuomiopäivänä; sillä niinkuin hän on, niin olemme me myös tässä maailmassa. 18 Ei pelko ole rakkaudessa, vaan täydellinen rakkaus ajaa pois pelvon, sillä pelvolla on vaiva; mutta joka pelkää, ei hän ole täydellinen rakkaudessa. 19 Me rakastamme häntä; sillä hän rakasti meitä ensin. 20 Jos joku sanoo: minä rakastan Jumalaa, ja vihaa veljeänsä, se on valehtelia; sillä joka ei rakasta veljeänsä, jonka hän näkee, kuinka hän taitaa Jumalaa rakastaa, jota ei hän näe? 21 Ja tämä käsky on meillä häneltä: joka Jumalaa rakastaa, hänen pitää myös veljeänsä rakastaman.

5 Jokainen, joka uskoo, että Jesus on Kristus, hän on Jumalasta syntynyt, ja jokainen, joka rakastaa sitä, joka synnytti, hän rakastaa myös sitä, joka hänestä syntynyt on. 2 Siitä me tunnemme, että me rakastamme Jumalan lapsia, koska me Jumalaa rakastamme ja hänen käskynsä pidämme. 3 Sillä tämä on rakkaus Jumalan tykö, että me hänen käskynsä pidämme, ja hänen käskynsä ei ole raskaat. 4 Sillä kaikki, mitä Jumalasta syntynyt on, se voittaa maailman, ja meidän uskomme on se voitto, joka maailman voitti. 5 Kuka siis on, joka voittaa maailman, mutta se joka uskoo, että Jesus on Jumalan Poika? 6 Tämä on se, joka vedellä ja verellä tulee, Jesus Kristus, ei ainoastansa vedellä, vaan vedellä ja verellä. Ja Henki todistaa, että Henki on totuus. 7 Sillä kolme ovat, jotka todistavat taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki, ja ne kolme yksi ovat: 8 Ja kolme ovat, jotka

todistavat maan päällä: Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme yhdessä ovat. 9 Jos me ihmisten todistuksen otamme, niin on Jumalan todistus suurempi; sillä tämä on Jumalan todistus, jonka hän Pojastansa todisti. 10 Joka uskoo Jumalan Pojan päälle, hänellä on todistus itsensä: joka ei usko Jumalaa, hän tekee hänen valehteliaksi; sillä ei hän uskonut sitä todistusta, jonka Jumala on Pojastansa todistanut.

11 Ja tämä on se todistus, että Jumala on meille ijankaikkisen elämän antanut, ja se elämä on hänen Pojassansa. (aiönios g166) 12 Jolla Jumalan Poika on, hänellä on elämä; jolla ei Jumalan Poika ole, ei hänellä ole elämää. 13 Näitä minä teille kirjoitin, jotka Jumalan Pojan nimen päälle uskotte: että te tietäisitte teilläne ijankaikkisen elämän olevan, ja että te uskoisitte Jumalan Pojan nimen päälle. (aiönios g166) 14 Ja tämä on se turva, joka meillä on häneen, että jos me jotakin anomme hänen tahtonsa jälkeen, niin hän meitä kuulee. 15 Ja jos me tiedämme, että hän meitä kuulee, mitä ikänä me anomme, niin me tiedämme, että meillä ovat ne anomiset, joita me häneltä anoimme. 16 Jos joku näkee veljensä tekevän jonkun synnin, ei kuolemaan, hän rukoilkaan, niin hän on antava niille elämän, jotka syntiä tekevät, ei kuolemaan. Jos synti on kuolemaan: senkaltaisista en minä sano, että joku rukoilis. 17 Kaikki vääryys on synti; on myös muutama synti ei kuolemaan. 18 Me tiedämme, että jokainen, joka Jumalasta syntynyt on, ei hän syntiä tee; vaan joka Jumalasta syntynyt on, se varjelee itsensä, ja paha ei rupee häneen. 19 Me tiedämme, että me olemme Jumalasta ja koko maailma on pahuudessa. 20 Mutta me tiedämme, että Jumalan Poika tuli ja on meille mielen antanut, että me sen totisen tunnemme, ja olemme siinä totisessa, hänen Pojassansa Jesuksessa Kristuksessa: Tämä on totinen Jumala ja ijankaikkinen elämä. (aiönios g166) 21 Lapsuikaiset, kavahtakaat epäjumalia, amen!

2 Johanneksen

1 Vanhin valitulle rouvalle ja hänen lapsillensa, joita minä totuudessa rakastan, ja en ainoastaan minä, mutta myös kaikki, jotka totuuden tunteneet ovat,

2 Sen totuuden tähden, joka meissä pysyy ja on meidän kanssamme oleva ijankaikkisesti: (aiön g165)

3 Armo, laupius, rauha Isältä Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta, Isän Pojalta, totuudessa ja rakkaudessa olkoon teidän kanssanne!

4 Minä olen suuresti ihastunut, että minä löysin sinun lapsistas niitä, jotka totuudessa vaeltavat, niinkuin me käskyn Isältä saaneet olemme. **5** Ja nyt rukoilen minä sinua, rouva, en, että minä uutta käskyä sinulle kirjoittaisin, vaan sen mikä meillä alusta oli, että me toinen toistamme rakastaisimme.

6 Ja tämä on rakkaus, että me hänen käskynsä jälkeen vaellamme. Tämä on käsky, jonka te alusta kuulitte, että te siinä vaeltaisitte. **7** Sillä monta vietteliää on maailmaan tullut, jotka ei tunnusta Jesusta Kristusta, että hän on lihaan tullut.

Tämä on vietteliä ja antikristus. **8** Katsokaat visusti teitä, ettemme kadottaisi, mitä me työtä tehneet olemme, vaan että me täyden palkan saisimme.

9 Jokainen, joka harhaelee ja ei pysy Kristuksen opissa, ei hänellä ole Jumalaa: joka pysyy Kristuksen opissa, hänellä on sekä Isä että Poika. **10** Jos joku tulee teidän tyköne ja ei tuo tätä opetusta kanssansa, niin älkää häntä huoneeseen ottako, älkää myös häntä tervehtikö.

11 Sillä joka häntä tervehtii, hän on osallinen hänen pahoista töistensä. **12** Minulla olis paljon teille kirjoittamista, mutta en minä tahtonut paperilla ja lăkillä; vaan minä toivon tulevani teidän tyköne, ja tahdon lăsnä ollessani teidän kanssanne puhua, että meidän ilomme täydellinen olis.

13 Sinua tervehtivät sinun valitun sisares lapset, amen!

3 Johanneksen

1 Vanhin rakkaalle Gajukselle, jota minä totuudessa rakastan. **2** Minun rakkaani! ylitse kaikkein minä toivotan, että menestyisit ja terveenä olisit, niinkuin sinun sielus menestyy. **3** Sillä minä ihastuin suuresti, kuin veljet tulivat ja todistivat sinun totuudestas, niinkuin sinä totuudessa vaellat. **4** Ei minulla ole suurempaa iloa kuin se, että minä kuulen lapseni totuudessa vaeltavan. **5** Minun rakkaani! sinä teet uskollisesti, mitä veljille ja vieraille teet, **6** Jotka myös sinun rakkaudestas seurakunnan edessä todistaneet ovat. Ja sinä teet hyvin, että heidät kauniisti lähettänyt olet, Jumalan edessä. **7** Sillä hänen nimensä tähden he ovat lähteneet, ja ei ole pakanoilta mitään ottaneet. **8** Niin meidän pitää senkaltaisia korjaaman, että me totuuden apulaiset olisimme. **9** Minä kirjoitin seurakunnalle; mutta Diotrefhes, joka heidän seassansa tahtoo jalo olla, ei ota meitä vastaan. **10** Sentähden, jos minä tulen, niin minä tahdon ilmoittaa hänen työnsä, joita hän tekee, joka pullikoitsee meitä vastaan pahoilla sanoilla, ja ei niihinkään pysäännny, ja ei hän itse veljiä korjaa, estää myös muita, jotka niitä korjata tahtovat, ja ajaa heitä pois seurakunnasta. **11** Minun rakkaani, älä seuraa pahaa, vaan hyvää: joka hyvin tekee, se on Jumalasta; mutta joka pahoin tekee, ei se ole nähnyt Jumalaa. **12** Demetriuksella on jokaiselta todistus, ja itse totuudesta. Ja me myös todistamme, ja te tiedätte, että meidän todistuksemme on tosi. **13** Minulla olis paljo sinun tykös kirjoittamista, vaan en minä tahtonut läkillä ja kynällä kirjoittaa. **14** Mutta minä toivon sinun pian näkeväni, ja läsnä ollessani me saamme toinen toistamme puhutella. Rauha olkoon sinulle! Ystävät tervehtivät sinua. Tervehdi ystäviä, kutakin nimeltänsä.

Juudaksen

1 Juudas, Jesuksen Kristuksen palvelia, mutta Jakobin veli, niille kutsutuille, jotka Isässä Jumalassa pyhitetyt ovat ja Jesuksessa Kristuksessa vapahdetut: **2** Laupius ja rauha ja rakkaus lisääntyköön teille! **3** Te rakkaat! että minulla oli suuri ahkeruus teille yhteisestä autuudesta kirjoittaa, pidin minä sen tarpeellisena teitä kirjoituksella neuvoa, että te uskon puolesta kilvoittelisitte, joka kerta pyhille annettu on. **4** Sillä muutamat ihmiset ovat luikahtaneet sisälle, jo muinen kirjoitetut tähän tuomioon, jumalattomat, jotka meidän Jumalan armon vetävät haureuteen ja kieltävät Jumalan, joka ainoa hallitsia on, ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen. **5** Mutta minä tahdon teille muistuttaa, että te sen kerran tietäisitte, että koska Herra kansansa Egyptistä terveenä pelastanut oli, hukkasi hän sitte ne, jotka ei uskoneet. **6** Ja ne enkelit, jotka ei alkuansa pitäneet, vaan antoivat ylön kotonsa, on hän kätkenyt pimeyteen ijankaikkisilla kahleilla suuren päivän tuomioon asti, (ai^{dios} g126) **7** Niinkuin Sodoma ja Gomorra ja ne lähikaupungit, jotka sillä muotoa kuin hekin huorin tehneet olivat ja muukalaisen lihan jälkeen menneet, ovat pannut muille opiksi, ijankaikkisen tulen vaivaa kärsimään. (ai^{onios} g166) **8** Niin ovat myös nämät unennäkiät, jotka lihan saastuttavat, hallitukset katsovat ylön ja majesteetteja pilkkaavat. **9** Mutta Mikael, ylimmäinen enkeli, kuin hän perkeleen kanssa riiteli ja kamppaili Moseksen ruumiista, ei rohennut sanoa sen pilkan tuomiota, vaan sanoi: Herra sinua rangaiskoon! **10** Mutta nämät pilkkaavat niitä, joista ei he mitään tiedä; vaan mitä he luonnon kautta tietävät niinkuin muut järjettömät eläimet, niissä he turmeltuvat. **11** Voi heitä! sillä he käyvät Kainin tiellä ja lankeevat Balaamin eksytykseen palkan tähden, ja hukkuvat Koren kapinassa. **12** Nämät ovat häpiäpilkut vieraana ollessansa teidän rakkaus-aterioissanne, jotka ravitsevat itsiänsä pelkäämättä: he ovat vedettömät pilvet, jotka tuulelta ajetaan ympäri, paljaat, hedelmättömät puut, kahdesti kuolleet, juurinensa reväistyt ylös; **13** Meren julmat aallot, jotka oman häpiänsä vaahtuvat; eksyväiset tähdet, joille pimeyden kauheus on ijankaikkisesti tähdelle pantu. (ai^{on} g165) **14** Niin on myös Enok, seitsemäs Adamista, senkaltaisista ennustanut ja sanonut: katso, Herra tulee monen tuhannen pyhäinsä kanssa, **15**

Tekemään kaikkein tuomiota, ja rankaisemaan kaikkia jumalattomia heidän seassansa, kaikkein heidän jumalattomain töittensä tähden, joilla he pahaa tehneet ovat, ja kaikkea sitä kovaa, jota ne jumalattomat syntiset häntä vastaan puhuneet ovat. **16** Nämät ovat napisiat ja valittajat, omain himoinsa jälkeen vaeltavaiset, ja heidän suunsa puhuu röyhkeitä sanoja ja he ihmettelevät ihmisiä hyödytyksen tähden. **17** Mutta te, rakkaat veljet, muistakaat niitä sanoja, joita ennen meidän Herran Jesuksen Kristuksen apostoleilta sanottiin: **18** Että viimeisellä ajalla tulevat pilkkaajat, jotka jumalattomissa himoissansa vaeltavat. **19** Nämät ovat ne, jotka eriseuraturtevat, lihalliset, joilla ei henkeä ole. **20** Mutta te, minun rakkaani! rakentakaat itsiänne teidän kaikkein pyhimmän uskonne päälle, Pyhän Hengen kautta, ja rukoilkaat, pitäin teitä keskenänne Jumalan rakkaudessa, **21** Ja odottakaat meidän Herran Jesuksen Kristuksen laupiutta ijankaikkiseen elämään. (ai^{onios} g166) **22** Ja pitäkää se eroitus, että te muutamia armahtaisitte, **23** Mutta muutamia pelvolla autuaaksi tekisitte, ja temmatkaat heitä ulos tulesta, ja vihatkaat sitä lihalla saastutettua hametta. **24** Mutta hänelle, joka teidät voi viasta varjella ja asettaa nuhteetoinna kunniansa kasvoin eteen, riemulla, **25** Ainoalle viisaalle Jumalalle, meidän Vapahtajallemme, olkoon kunnia, ja majesteetti, ja valta, ja voima, nyt ja kaikessa ijankaikkisuudessa, amen! (ai^{on} g165)

Ilmestys

1 Jesuksen Kristuksen Ilmestys, jonka Jumala hänelle antoi, ilmoittaa palvelioilensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää, ja on tiettäväksi tehnyt ja lähettänyt enkelinsä kautta palveliallensa Johannekselle. **2** Joka todisti Jumalan sanaa, ja sen todistuksen Jesuksesta Kristuksesta, ja mitä hän nähnyt oli. **3** Autuas on se, joka lukee, ja ne, jotka kuulevat prophetian sanat ja pitävät ne, mitkä siinä kirjoitetut ovat; sillä aika on läsnä. **4** Johannes seitsemälle Asian seurakunnalle: armo olkoon teille ja rauha siltä, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, ja seitsemältä hengeltä, jotka hänen istuimensa edessä ovat, **5** Ja Jesukselta Kristukselta, joka se uskollinen todistaja on, ja esikoinen kuolleista, ja maan kuningasten Päämies: joka meitä rakasti ja on meitä verellensä meidän synneistämme pessyt, **6** Ja teki meidät kuninkaiksi ja papeiksi Jumalan ja Isänsä edessä: hänelle olkoon kunnia ja valta ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! (aiön g165) **7** Katso, hän tulee pilvien kanssa, ja jokaisen silmän pitää hänen näkemän ja ne, jotka häntä pistäneet ovat ja kaikki maan sukukunnat pitää parkuman. Niin, amen! **8** Minä olen A ja O, alku ja loppu, sanoo Herra, joka on, joka oli, ja joka tuleva on, kaikkivaltias. **9** Minä Johannes, teidän veljenne ja osallinen vaivassa ja valtakunnassa ja kärsivällisyydessä, Jesuksessa Kristuksessa, olin luodossa, joka kutsutaan Patmos, Jumalan sanan ja Jesuksen Kristuksen todistuksen tähden. **10** Minä olin hengessä yhtenä sunnuntaina ja kuulin minun jäljessäni suuren äänen, niinkuin basunan, **11** Sanovan: minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen. Mitäs näet, kirjoita kirjaan ja lähetä Asian seurakunnille, jotka Ephesosssa ovat, ja Smyrnassa, ja Pergamossa, ja Tyatirassa, ja Sardissa, ja Philadelphiassa, ja Laodikeassa. **12** Ja minä käännyn sitä ääntä katsomaan, joka minun kanssani puhui, ja minun kääntyessäni näin minä seitsemän kultaista kynttiläjalkaa, **13** Ja kultaisten kynttiläjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, vaatetetun pitkällä hameella ja vyötetyn rinnoilta kultaisella vyöllä. **14** Mutta hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkiat niinkuin valkia villa ja niinkuin lumi, ja hänen silmänsä niinkuin tulen liekki, **15** Ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset, niinkuin pätsissä palavaiset, ja hänen äänensä oli niinkuin

paljon veden kuohina. **16** Ja seitsemän tähteä oli hänen oikiassa kädessänsä, ja hänen suustansa kävi ulos kaksiteräinen terävä miekka, ja hänen kasvonsa, niinkuin aurinko paistaa voimassansa. **17** Ja kuin minä hänen näin, lankesin minä hänen jalkainsa eteen niinkuin kuollut, ja hän pani oikian kätesnä minun päälleni ja sanoi minulle: älä pelkää, minä olen ensimmäinen ja viimeinen, **18** Ja elävä, ja olin kuollut, ja katso, minä olen elävä ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen! Ja minulla on helvetin ja kuoleman avaimet. (aiön g165, Hadēs g86) **19** Kirjoita, mitäs nähnyt olet, mitä nyt on, ja mitä tästälähin tapahtuva on; **20** Se salaisuus niistä seitsemästä tähdestä, jotka sinä minun oikiassa kädessäni nähnyt olet, ja seitsemän kultaista kynttiläjalkaa. Ne seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit: ja ne seitsemän kynttiläjalkaa, jotka sinä nähnyt olet, ovat seitsemän seurakuntaa.

2 Kirjoita Epheson seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, joka seitsemän tähteä pitää oikiassa kädessänsä, joka käy seitsemän kultaisen kynttiläjalan keskellä: **2** Minä tiedän sinun työs ja tekos ja sinun kärsivällisyytes, ettet sinä voi kärsiä pahoja: sinä olet niitä jo kiusannut, jotka itsensä apostoleiksi sanovat ja ei ole, ja löysit heidät valehtelioiksi. **3** Ja sinä kannoit ja kärsit, ja minun nimeni tähden sinä työtä teit ja et väsynyt. **4** Mutta minulla on sinua vastaan, että sinä sinun ensimmäisen rakkautes annoit ylön. **5** Muista siis, kusta lankesit pois, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä töitä; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian ja syöksen kynttiläjalkas pois sialtansa, ellet sinä tee parannusta. **6** Mutta se sinulla on, että vihaat Nikolailaisten töitä, joita minäkin vihaan. **7** Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sen, joka voittaa, annan minä elämän puusta syödä, joka keskellä Jumalan paradisia on. **8** Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka oli kuollut ja elää: **9** Minä tiedän sinun tekos ja vaivas ja köyhyytes, (mutta sinä olet rikas,) ja niiden pilkan, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat ja ei olekaan, vaan ovat saatanan joukko. **10** Älä sinä ensinkään pelkää, mitä sinun kärsimän pitää. Katso, perkele on muutamia teistä heittävä vankiuteen, kiusattaa; ja teillä pitää oleman vaiva kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin

minä sinulle elämän kruunun annan. **11** Jolla korva on, se kuuluu, mitä Henki seurakunnille sanoo: Joka voittaa, ei se toiselta kuolemalla vahingoiteta. **12** Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se, jolla on kaksiteräinen terävä miekka: **13** Minä tiedän sinun tekos, ja kussas asut, kussa saatanan istuin on: ja sinä pidät minun nimeni ja et kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, joina Antipas, minun uskollinen todistajani, teidän tykönänne tapettu on, kussa saatana asuu. **14** Mutta minulla on vähä sinua vastaan: että sinulla siellä on niitä, jotka Balaamin oppia pitävät, joka opetti Balakin antamaan pahennusta Israelin lasten edessä, epäjumalten uhria syödä ja salavuoteudessa maata. **15** Niin myös sinulla on niitä, jotka Nikolailaisten oppia pitävät, jota minä vihaan. **16** Tee parannus; vaan jos ei, niin minä tulen sinulle pian, ja tappelen heidän kanssansa minun suuni miekalla. **17** Jolla korva on, se kuuluu, mitä Henki seurakunnille sanoo: sen, joka voittaa, annan minä syödä siitä salatusta mannasta, ja tahdon hänelle hyvän todistuksen antaa, ja sillä todistuksella uuden kirjoitetun nimen, jota ei yksikään tiedä, vaan se, joka sen saa. **18** Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Jumalan Poika, jonka silmät ovat niinkuin tulen liekki ja hänen jalkansa valantovasken kaltaiset: **19** Minä tiedän sinun tekos ja rakkautes, ja palvelukses ja uskos, ja sinun kärsivällisyytes ja sinun tekos, ja ne viimeiset usiammat kuin ensimmäiset. **20** Vaan minulla on vähä sinua vastaan, että sallit sen vaimon Jesabelin, joka itsensä prophetaksi sanoo, opettavan ja minun palvelioitani viettelevän, salavuoteudessa makaavan ja epäjumalan uhria syövän. **21** Ja minä annoin hänelle ajan parannusta tehdä salavuoteudestansa, mutta ei hän tehnytään. **22** Katso, minä panen hänen vuoteesen ja ne, jotka hänen kanssansa huorin tekevät, suureen vaivaan, ellei he tee parannusta töistänsä. **23** Ja hänen lapsensa minä tapan kuoleamalla. Ja jokaisen seurakunnan pitää tietämän, että minä olen se, joka munaskuut ja sydämet tutkin, ja annan kullekin teistä teidän työnne jälkeen. **24** Mutta teille minä sanon ja muille, jotka Tyatirassa olette, joilla ei tämä oppi ole ja jotka ei saatanan syvyyttä tunteneet, niinkuin he sanovat: en minä laske teidän päällenne muuta kuormaa; **25** Kuitenkin se, mikä teillä on, pitääkäänt siihenasti kuin minä tulen, **26** Ja joka voittaa ja minun

tekoni hamaan loppuun asti pitää, sille minä annan voiman pakanain ylitse, **27** Ja hänen pitää heitä rautaisella vitsalla hallitseman ja niinkuin savenvälajan astioita heitä särkemän, niinkuin minäkin Isältäni sain; **28** Ja annan hänelle kointähden. **29** Jolla korva on, se kuuluu, mitä Henki seurakunnille sanoo.

3 Ja kirjoita Sardin seurakunnan enkelille: näitä sanoo se, jolla ne seitsemän Jumalan henkeä ja ne seitsemän tähteä ovat: minä tiedän sinun tekos; sillä sinulla on nimi että elät, ja olet kuollut. **2** Ole valpas ja vahvista niitä muita, jotka kuolemallansa ovat; sillä en minä löytänyt sinun tekojas täydellisiksi Jumalan edessä. **3** Niin ajattele siis, kuinka sinä saanut ja kuollut olet, ja pidä se, ja tee parannus. Ellet sinä siis valvo, niin minä tulen sinun päälles niinkuin varas, ja et sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päälles tulen. **4** Sinulla on myös muutamat nimet Sardissa, jotka ei ole vaatteitansa saastuttaneet: niiden pitää minun kanssani valkeissa vaatteissa vaeltaman; sillä he ovat mahdolliset. **5** Joka voittaa, se pitää valkeilla vaatteilla puettettaman, ja en minä pyyhi hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä tahdon tunnustaa hänen nimensä minun Isäni edessä ja hänen enkeleinsä edessä. **6** Jolla korva on, se kuuluu, mitä Henki seurakunnille sanoo. **7** Ja Philadelphian seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo se Pyhä, se totinen, jolla on Davidin avain, joka avaa ja ei yksikään sulje, joka sulkee ja ei yksikään avaa; **8** Minä tiedän sinun tekos: katso, minä annoin sinun etees aukian oven, ja ei yksikään voi sitä sulkea; sillä sinulla on vähä voimaa, ja pidät minun sanani, etkä minun nimeäni kieltänyt. **9** Katso, minä annan sinulle saatanan joukosta ne, jotka itsensä Juudalaisiksi sanovat, ja ei olekaan, vaan he valehtelevat. Katso, minä tahdon vaatia heitä siihen, että heidän pitää tuleman ja kumartaman sinun jalkais edessä, ja heidän pitää tietämän, että minä sinua rakastin. **10** Ettäs pidit minun kärsivällisyyteni sanat, niin minä tahdon sinun varjella kiusauksen hetkestä, joka koko maan piirin päälle tuleva on, niitä kiusaamaan, jotka maan päällä asuvat. **11** Katso, minä tulen pian: pidä mitä sinulla on, ettei kenkään sinun kruunuas ottaisi. **12** Joka voittaa, hänen minä teen patsaaksi minun Jumalani templissä, ja ei hänen pidä silleen sieltä lähtemän ulos, ja tahdon kirjoittaa hänen päällensä minun Jumalani nimen ja minun kaupunkini, uuden Jerusalemin nimen, joka taivaasta

minun Jumalaltani tuli alas, ja minun uuden nimeni. **13** Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo. **14** Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: näitä sanoo Amen, uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luontokappalten alku: **15** Minä tiedän sinun tekos, ettet sinä kylmä etkä palava ole: oi jospa kylmä taikka palava olisit! **16** Sentähden ettäs pensia olet, ja et kylmä etkä palava, rupean minä sinua minun suustani oksentamaan ulos. **17** Ettäs sanot: minä olen rikas, minä olen rikastunut ja en minä mitään tarvitse; ja et tiedä, ettäs viheliäinen ja raadollinen olet, köyhä, sokia ja alastoin. **18** Minä neuvon sinua minulta ostamaan kultaa tulella selitettyä, ettäs rikastuisit, ja valkiat vaatteet, joillas sinus pukisit, ettei sinun alastomuutes häpy näkyisi, ja voitele silmäs silmäin voiteella, ettäs näkisit. **19** Joita minä rakastan, niitä minä myös nuhtelen ja kuritan; niin ole siis ahkera ja tee parannus. **20** Katso, minä seison ovesa ja kolkutan: jos joku minun ääneni kuulee ja avaa oven, sen tykö minä tahdon mennä sisälle, ja pitää ehtoollista hänen kanssansa ja hän minun kanssani. **21** Joka voittaa, sen minä annan istua minun kanssani minun istuimellani, niinkuin minäkin voitin ja olen minun isäni kanssa hänen istuimellansa istunut. **22** Jolla korva on, se kuulkaan, mitä Henki seurakunnille sanoo.

4 Sitte näin minä, ja katso, ovi avattiin taivaassa, ja ensimmäinen ääni, jonka minä kuulin niinkuin basunan puhuvan minun kanssani, sanoen: astu tänne ylös, ja minä osoitan sinulle, mitä tästälähin tapahtuva on. **2** Ja kohta minä olin hengessä, ja katso, istuin oli pantu taivaaseen, ja istuimella oli (yksi) istuva. **3** Ja se, joka istui, oli näkyänsä kiven jaspiksen ja sardin kaltainen, ja taivaan kaari istuimen ympäri näkyänsä smaragdin kaltainen. **4** Ja sen istuimen ympärillä oli neljäkolmattakymmentä istuinta, ja niillä istuimilla näin minä neljäkolmattakymmentä vanhinta istuvan, valkeilla vaatteilla puetettuna, ja heidän päässänsä olivat kultaiset kruunut. **5** Ja istuimesta kävivät ulos leimaukset ja pitkäiset ja äänet, ja seitsemän tulista lammppua paloi istuimen edessä, jotka seitsemän Jumalan henkeä ovat. **6** Ja istuimen edessä oli niinkuin lasinen meri, kristallin muotoinen, ja keskellä istuinta ja ympäri istuinta neljä eläintä, edestä ja takaa silmiä täynnänsä. **7** Ja ensimmäinen eläin oli jalopeuran muotoinen, ja toinen eläin vasikan muotoinen, ja

kolmannella eläimellä olivat niinkuin ihmisen kasvot, ja neljäs eläin lentäväisen kotkan muotoinen. **8** Ja niillä neljällä eläimellä oli kullakin kuusi siipeä ympärillä, ja he olivat sisältä silmiä täynnänsä; ja ei heillä ollut lepoa päivällä eikä yöllä, ja sanoivat: pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala kaikkivaltias, joka oli, ja joka on, ja joka tuleva on. **9** Ja kuin ne eläimet antoivat kiitoksen ja kunnian ja siunauksen sille, joka istuimella istui, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aiōn g165) **10** Niin ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat istuimella istuvaisen eteen, ja kumartaen rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja heittivät kruununsa istuimen eteen ja sanoivat: (aiōn g165) **11** Herra! sinä olet mahdollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman; sillä sinä olet kaikki luonut, ja sinun tahdostas he ovat, ja luodut ovat.

5 Ja minä näin istuimella istuvaisen oikiassa kädessä kirjan, sisältä ja ulkoa kirjoitetun, seitsemällä sinetillä lukitun. **2** Ja minä näin väkevän enkelin suurella äänellä saarnaavan: kuka on mahdollinen tätä kirjaa avaamaan ja hänen sinettiänsä päästämään? **3** Ja ei yksikään voinut, ei taivaassa, eikä maassa, eikä maan alla, kirjaa avata, eikä siihen katsoa. **4** Ja minä itkin kovin, ettei yksikään löydetty mahdolliseksi kirjaa avaamaan eikä sitä näkemään. **5** Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: älä itke! katso, Jalopeura voitti, joka on Juudan sukukunnasta, Davidin juuri, avaamaan sitä kirjaa ja päästämään sen seitsemää sinettiä. **6** Ja minä näin, ja katso, keskellä istuinta, ja neljän eläimen ja vanhimpien keskellä seisoivat Karitsa, niinkuin tapettu, jolla oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat seitsemän Jumalan henkeä kaikelle maalle lähetetyt: **7** Ja se tuli ja otti kirjan istuimella istuvaisen oikiasta kädestä. **8** Ja kuin hän kirjan ottanut oli, lankesivat ne neljä eläintä ja neljäkolmattakymmentä vanhinta Karitsan eteen, ja jokaisella oli kantele ja kultaiset maljat suitsutusta täynnä, jotka ovat pyhäin rukoukset, **9** Ja veisasivat uutta virttä, sanoen: sinä olet mahdollinen kirjaa ottamaan ja sen sineteitä avaamaan; sillä sinä olet tapettu ja verellä meitä Jumalalle lunastit kaikkinaisista sukukunnista, ja kielistä, ja kansoista ja pakanoista, **10** Ja olet meidät tehnyt meidän Jumalallemme kuninkaiksi ja papeiksi, ja me saamme vallita maan päällä. **11** Ja minä näin ja kuulin monen enkelin äänen istuimen ja eläinten ja vanhimpien

ympäriällä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja tuhannen kertaa tuhatta, **12** Ja sanoivat suurella äänellä: Karitsa, joka tapettu on, on mahdollinen ottamaan voiman, ja rikkauden, ja viisauden, ja kunnian, ja kiitoksen, ja siunauksen.

13 Ja kaikki luontokappaleet, jotka taivaassa ovat, ja maan päällä, ja maan alla, ja meressä, ja kaikki, jotka niissä ovat, kuulin minä sille sanovan, joka istuimella istui, ja Karitsalle: siunaus ja kunnia, ja ylistys ja voima, ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aion **g165**) **14** Ja ne neljä eläintä sanoivat: amen! Ja ne neljäkolmattakymmentä vanhinta lankesivat maahan, kumarsivat ja rukoilivat sitä, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

6 Ja minä näin, kuin Karitsa ensimmäisen sinetin avasi, ja minä kuulin yhden neljästä eläimestä sanovan, niinkuin pitkäisen jylinän: tule ja katso! **2** Ja minä näin, ja katso, valkia orhi; ja se, joka sen päällä istui, piti joutsea, ja hänelle annettiin kruunu, ja hän läksi voittamaan ja saamaan voittoa. **3** Ja kuin hän toisen sinetin avasi, kuulin minä toisen eläimen sanovan: tule ja katso! **4** Ja ruskia orhi meni ulos; ja sille, joka sen päällä istui, annettiin rauha maasta ottaa pois, että heidän piti keskenänsä toinen toisensa tappaman; ja hänelle oli suuri miekka annettu. **5** Ja kuin hän kolmannen sinetin avasi, kuulin minä kolmannen eläimen sanovan: tule ja katso! Ja minä näin, ja katso, musta orhi; ja sillä, joka sen päällä istui, oli vaaka kädessä. **6** Ja minä kuulin äänen neljän eläimen keskeltä sanovan: mitta nisuja yhteen penninkiin ja kolme mittaa ohria yhteen penninkiin, ja älä viinaa eikä öljyä vahingoita. **7** Ja kuin hän avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen eläimen äänen sanovan: tule ja katso! **8** Ja minä näin, ja katso, hiirenkarvainen orhi, ja joka sen päällä istui, sen nimi oli kuolema; ja helvetti noudatti häntä. Ja hänelle annettiin voima tappaa neljättä osaa maan päältä miekalla ja nälällä, ja surmalla ja pedoilla maan päällä. (Hadēs **g86**) **9** Ja kuin hän viidennen sinetin avasi, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka Jumalan sanan tähden tapetut olivat ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli. **10** Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: sinä pyhä ja totinen Herral! kuinka kauvan et sinä tuomitse ja meidän vertamme kosta niille, jotka maan päällä asuvat? **11** Ja kullekin heistä annettiin valkia vaate ja sanottiin heille, että

heidän piti vielä vähän aikaa lepäämän, siihenasti kuin heidän kanssapalveliainsa ja veljeinsä luku täytetyksi tulis, jotka piti tapettaman niinkuin hekin. **12** Ja minä näin, kuin hän kuudennen sinetin avasi, katso, niin tapahtui suuri maanjäristys, ja aurinko tuli mustaksi niinkuin karvasäkki ja kuu tuli kokonansa niinkuin veri, **13** Ja tähdet putosivat taivaasta maan päälle, niinkuin fikunapuu fikunansa varistaa, kuin hän suurelta tuulelta häälytetään. **14** Ja taivas pakeni niinkuin kämärtynyt kirja, ja kaikki vuoret ja luodot siirrettiin sioistansa. **15** Ja kuninkaat maan päällä, ja ylimäiset, ja rikkaat, ja päämiehet, ja väkevät, ja kaikki orjat, ja kaikki vapaat kätkivät itsensä luoliin ja vuorten rotkoihin, **16** Ja sanoivat vuorille ja kukkuloille: langetkaat meidän päällemme ja peittäkää meitä sen kasvoin edestä, joka istuimella istuu, ja Karitsan vihasta. **17** Sillä se suuri hänen vihansa päivä on tullut, ja kuka voi pysyä?

7 Ja sitte näin minä neljä enkeliä seisovan neljän maan kulman päällä, ja neljää maan tuulta pitävän, ettei tuuli oisi puhaltanut maan päälle, eikä meren päälle, eikä yhdenkään puun päälle. **2** Ja minä näin toisen enkelin auringon koitosta tulevan ylös jolla oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joiden maata ja merta oli annettu vahingoittaa. **3** Ja sanoi: älkää maata eikä merta eikä puita vahingoittako siihenasti kuin me merkitsemme meidän Jumalamme palveliat heidän otsissansa. **4** Ja minä kuulin, että merkittyin luku oli sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, jotka kaikkein Israelin lasten sukukunnista merkityt olivat: **5** Juudan sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt Rubenin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt, Gadin sukukunnasta kaksitoistakymmentätuhatta merkityt: **6** Asserin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Naphtalin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Manassin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt: **7** Simeonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Levin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Isaskarin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt: **8** Zebulonin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt, Josephin sukukunnasta kaksitoistakymmentä

tuhatta merkityt, Benjaminin sukukunnasta kaksitoistakymmentä tuhatta merkityt. 9 Sen jälkeen näin minä, ja katso, suuri joukko, jota ei yksikään lukea taitanut, kaikista pakanoista, ja sukukunnista, ja kansoista ja kielistä, seisovan istuimen edessä ja Karitsan edessä, valkeilla vaatteilla puetetut, ja palmut heidän käsissänsä. 10 Ja he huusivat suurella äänellä, sanoen: autuus olkoon meidän Jumalallemme, joka istuimella istuu, ja Karitsalle! 11 Ja kaikki enkelit seisovat ympäri istuinta, ja vanhimpia, ja neljää eläintä, ja lankesivat kasvoilensa istuimen eteen, kumarsivat ja rukoilivat Jumalaa, 12 Sanoen: amen! Siunaus, ja ylistys, ja viisautus, ja kiitos, ja kunnia, ja voima, ja väkevyys olkoon meidän Jumalallemme ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Amen! (aiön g165) 13 Ja yksi vanhimmista vastasi ja sanoi minulle: kutka nämät valkeilla vaatteilla puetetut ovat, ja kusta he tulleet ovat? 14 Ja minä sanoin hänelle: herra, sinäpä sen tiedät. Ja hän sanoi minulle: nämät ovat ne, jotka suuresta vaivasta tulivat, ja he ovat vaatteensa pesseet ja ovat vaatteensa Karitsan veressä valaisseet. 15 Sentähden ovat he Jumalan istuimen edessä ja palvelevat häntä päivällä ja yöllä hänen templissänsä. Ja se, joka istuimella istuu, asuu heidän päällensä. 16 Ei heidän pidä enään isooman, eikä enään janooman, eikä aurinko lankee heidän päällensä, ei myös yksikään palavuus. 17 Sillä Karitsa, joka istuimen keskellä on, kaitsee heitä ja johdattaa heitä elävään vesilähdetten tykö, ja Jumala on kuivaava kaikki kyneleet heidän silmistänsä.

8 Ja kuin hän seitsemännenten sinetin avasi, oltiin ääneti taivaassa lähes puoli hetkeä. 2 Ja minä näin seitsemän enkeliä Jumalan edessä seisovan, joille seitsemän basunaa annettiin. 3 Ja toinen enkeli tuli ja seisoi alttarin edessä, ja hänellä oli kultainen pyhän savun astia, jolle paljo suitsutusta annettiin, kaikkein pyhään rukouksiin, kultaiselle alttarille antaaksensa, joka on istuimen edessä. 4 Ja suitsutuksen savu pyhään rukouksista nousi enkelin kädestä Jumalan eteen. 5 Ja enkeli otti pyhän savun astian, ja täytti sen alttarin tulesta, ja heitti maan päälle, ja niin tapahtuivat äänet ja pitkäisen jylinät ja leimaukset ja maanjäristykset. 6 Ja ne seitsemän enkeliä seitsemällä basunalla hankitsivat basunilla soittamaan. 7 Ja ensimmäinen enkeli soitti basunalla, ja tuli rakeita ja tulta verellä sekoitettuja, jotka maan päälle heitettiin;

ja kolmas osa puista paloi ja kaikki viheriäinen ruoho paloi. 8 Ja toinen enkeli soitti basunalla, ja mereen heitettiin niinkuin suuri vuori tulesta palava: ja kolmas osa merestä tuli vereksi, 9 Ja kolmas osa elävistä luontokappaleista meressä kuoli ja kolmas osa haaksista hukkui. 10 Ja kolmas enkeli soitti basunalla, ja suuri tähti lankesi taivaasta, palava niinkuin tulisoitto, ja lankesi kolmannen osan virtain ja vesilähdetten päälle. 11 Ja tähti kutsutaan koiruuhoksi: ja kolmas osa vesistä muuttui koiruuhoksi, ja monta ihmistä kuoli vetten tähden, että ne haikiaksi tehdyt olivat. 12 Ja neljäs enkeli soitti basunalla, ja kolmas osa auringosta lyötiin, ja kolmas osa kuusta, ja kolmas osa tähdistä, niin että kolmas osa heistä pimeni, ja ei kolmas osa päivästä valaissut, eikä yöstä. 13 Ja minä näin ja kuulin enkelin keskelle taivasta lentävän ja suurella äänellä sanovan: voi, voi, voi, asuvaisia maan päällä, muiden kolmen enkelin basunan äänistä, jotka vielä basunilla soittaman pitää!

9 Ja viides enkeli soitti basunalla, ja minä näin tähden taivaasta maan päälle putoovan, ja hänelle annettiin syvyyden kaivon avain. (Abyssos g12) 2 Ja hän avasi syvyyden kaivon, ja kaivon savu kävi ylös niinkuin suuren pätšin savu, ja aurinko ja ilma pimisi kaivon savusta. (Abyssos g12) 3 Ja savusta läksivät metsäsirkat maan päälle, ja heille annettiin voima, niinkuin skorpionilla on voima maan päällä. 4 Ja heille sanottiin, ettei heidän pitänyt vahingoittaman maan ruohoa eikä mitään viheriäistä, ei myös yhtään puuta, vaan ainoastaan ihmisiä, joiden otsissa ei Jumalan sinetti ole. 5 Ja se annettiin heille, ettei heidän pitänyt heitä tappaman, vaan viisi kuukautta vaivaaman, ja heidän vaivaamisensa oli niinkuin skorpionin vaivaaminen, kuin hän on ihmistä pistänyt. 6 Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, ja ei löydä häntä, ja pyytää kuolla, vaan kuolema pakenee heitä. 7 Ja metsäsirkat ovat orhitten kaltaiset, jotka sotaan valmistetut ovat, ja heidän päässänsä niinkuin kruunut, kullaan muotoiset, ja heidän kasvonsa niinihmisten kasvot. 8 Ja heillä olivat hiukset, ja heidän hampaansa olivat niinkuin jalopeuran. 9 Ja heillä oli pantsari niinkuin rautapantsarit; ja heidän siipiensä havina niinkuin ratasten kituma, kussa monta hevosta sotaan juoksee. 10 Ja heillä oli pyrstöt niinkuin skorpionilla, ja heidän pyrstöissänsä olivat neulaiset, ja heidän voimansa oli ihmisiä viisi kuukautta vahingoittaa. 11

Ja heidän kuninkaansa on syvyyden enkeli, jonka nimi Hebrean kielellä on Abaddon, ja Grekan kielellä on hänen nimensä Apollyon. (Abyssos g12) 12 Yksi voi on mennyt edes, katso, vielä kaksi voita sen jälkeen tulevat. 13 Ja kuudes enkeli soitti basunalla, ja minä kuulin äänen neljästä kultaisen alttarin sarvesta, joka Jumalan edessä on, 14 Sanovan sille kuudennelle enkelille, jolla basuna oli: päästä ne neljä enkeliä, jotka suuressa Euphratin virrassa sidottuna ovat. 15 Ja ne neljä enkeliä päästettiin, jotka olivat valmiit hetkeksi, ja päiväksi, ja kuukaudeksi ja vuodeksi, tappamaan kolmatta osaa ihmisistä. 16 Ja ratsasmiesten sotajoukon luku oli kaksin kerroin kymmentuhatta kertaa kymmenentuhatta, ja minä kuulin heidän lukunsa. 17 Ja niin minä näin ne orhiit näyssä, ja niillä, jotka heidän päällensä istuivat, olivat tuliset ja keltaiset ja tulkiviset pantsarit, ja orhitten päät olivat niinkuin jalopeurain päät, ja heidän suustansa kävi ulos tuli, ja savu, ja tulkivi. 18 Näillä kolmella vitsauksella tapettiin kolmas osa ihmisistä, tulella, savulla ja tulikivellä, jotka kävivät ulos heidän suustansa. 19 Sillä heidän voimansa oli heidän suussansa ja heidän pyrstöissänsä, ja heidän pyrstönsä olivat kärmetten muotoiset, heillä olivat päät ja niillä he vahingoitsivat. 20 Ja muut ihmiset, jotka ei näillä vitsauksilla ole tapetut, ei heidän kättensä töistä parannusta tehneet: ettei he olisi perkeleitä kumartaneet ja kultaisia, ja hopiaisia, ja vaskisia, ja kivisiä ja puisia epäjumalia, jotka ei nähdä taida, eikä kuulla, ei myös käydä. 21 Ja ei tehneet parannusta murhistansa, eikä velhoudestansa, eikä huoruudestansa, ei myös varkaudestansa.

10 Ja minä näin toisen väkevän enkelin tulevan alas taivaasta, joka pilvellä puetettu oli, ja taivaan kaari hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niinkuin aurinko, ja hänen jalkansa niinkuin tulen patsaat. 2 Ja hänen kädesssä oli avoin kirja, ja hän pani oikian jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle. 3 Ja huusi suurella äänellä, niinkuin jalopeura kiljuu. Ja koska hän huusi, puhuivat ne seitsemän pitkäistä äänensä. 4 Ja kuin ne seitsemän pitkäistä olivat äänensä puhuneet, tahdoin minä sen kirjoittaa. Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan minulle: lukitse se, mitä ne seitsemän pitkäistä puhuivat, ja älä niitä kirjoita. 5 Ja enkelin, jonka minä meren

päällä ja maan päällä näin seisovan, nosti kätensä taivaasen päin, 6 Ja vannoi sen kautta, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen, joka taivaan luonut oli ja ne, mitkä siinä on, ja maan ja ne, mitkä siinä on, ja meren ja ne, mitkä siinä on, ettei silleen aikaa enempi oleman pidä: (aiön g165) 7 Vaan seitsemännen enkelin äänen päivinä, kuin hän rupee basunalla soittamaan, niin pitää Jumalan salaisuus täytettämän, niinkuin hän on palvelioillensa prophetaille ilmoittanut. 8 Ja ääni, jonka minä kuulin taivaasta, puhui taas minun kanssani ja sanoi: mene ja ota avoin kirja enkelin kädestä, joka meren ja maan päällä seisoo. 9 Ja minä menin enkelin tykö ja sanoin: anna kirja minulle. Ja hän sanoi minulle: ota ja syö se! ja se on karvasteleva sinun vatsassas, vaan sinun suussas pitää sen oleman makian niinkuin hunaja. 10 Ja minä otin kirjan enkelin kädestä ja söin sen, ja se oli makia minun suussani niinkuin hunaja. Ja kuin minä sen syönyt olin, karvasteli se minun vatsassani. 11 Ja hän sanoi minulle: taas tulee sinun propheteerata kansoille, ja pakanoille, ja kielille, ja monelle kuninkaalle.

11 Ja minulle annettiin ruoko niinkuin sauva, ja enkeli seisoi ja sanoi: nouse ja mittaa Jumalan templi ja alttari, ja ne, jotka siinä rukoilevat. 2 Mutta syökse sisälmäinen kuori ulos templistä, ja älä sitä mittaa; sillä se on pakanoille annettu, ja he tallaavat pyhää kaupunkia kaksiviidettäkymmentä kuukautta. 3 Ja minä annan kahdelle minun todistajalleni, ja heidän pitää tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää propheteeraaman, säkeissä puetettuna. 4 Nämät ovat kaksi öljypuuta ja kaksi kynttiläjalkaa, jotka maan Jumalan edessä seisovat. 5 Ja jos joku heitä tahtoo vahingoittaa, niin tuli käy ulos heidän suustansa, ja syö heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, niin se tapetaan. 6 Näillä on valta taivasta sulkea, ettei niinä päivinä, joina he propheteeraavat, sataman pidä; ja heillä on valta vesiä vereksi muuttaa, ja löydä maata kaikkinaisella vitsauksella, niin usein kuin he tahtovat. 7 Ja koska he todistuksensa lopettaneet ovat, niin peto, joka astui ylös syvyydestä, on heidän kanssansa sotiva, ja heitä voittava ja tappava heidät. (Abyssos g12) 8 Ja heidän ruumiinsa pitää makaavan sen suuren kaupungin kaduilla, joka hengellisesti kutsutaan Sodoma ja Egypti, kussa myös meidän Herramme ristiinnaulittu on. 9 Ja muutamat sukukunnista, ja

kansoista, ja kielistä, ja pakanoista pitää näkemän heidän ruumiinsa kolme päivää ja puolen, ja ei he salli heidän ruumiitansa haudattaa. 10 Ja jotka maan päällä asuvat, ne iloitsevat heistä, ja riemuitsevat, ja lahjoja keskenänsä lähettelevät, sillä nämät kaksi prophetaa ahdistelivat niitä, jotka maan päällä asuivat. 11 Ja kolmen päivän perästä ja puolen meni Jumalalta elämän henki heihin: ja he seisoivat jaloillansa, ja suuri pelko tuli niiden päälle, jotka heidät näkivät. 12 Ja he kuuluivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: astukaat tänne. Ja he astuivat taivaasen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät. 13 Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupungista lankesi maahan. Ja siinä maanjäristyksessä tapettiin seitsemäntuhannen ihmisten nimi, ja ne muut hämmästyivät ja antoivat kunnian taivaan Jumalalle. 14 Toinen voi on mennyt edes, ja katso, kolmas voi pian tulee. 15 Ja seitsemäs enkeli soitti basunalla, ja suuret äänet kuuluivat taivaassa, sanoen: maailman valtakunnat ovat meidän Herrallemme ja hänen Kristuksellensa tulleet, ja hän on hallitseva ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aiōn g165) 16 Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta, jotka Jumalan edessä istuimillansa istuvat, lankesivat kasvoillensa ja kumarsivat Jumalaa, 17 Sanoen: me kiitämme sinua Herra, kaikkivaltias Jumala, joka olet, ja olit, ja tuleva olet: että sinä olet saanut sinun suuren voimas, ja hallinnut; 18 Ja pakanat ovat vihastuneet, ja sinun vihas on tullut, ja kuolleitten aika heitä tuomittaa, ja sinun palveliais prophetain palkka maksettaa, ja pyhään, ja niiden, jotka sinun nimeäs pelkäävät, pienten ja suurten, ja kadottaa niitä, jotka maan turmelleet ovat. 19 Ja Jumalan templi aukeni taivaassa, ja hänen testamentinsa arkki nähtiin hänen templissänsä; ja tapahtuivat leimaukset, ja äänet ja pitkäiset, ja maanjäristykset, ja suuret rakeet.

12 Ja suuri ihme ilmestyi taivaassa: vaimo oli puetettu auringolla, ja kuu hänen jalkainsa alla, ja hänen päässänsä kruunu kahdestatoistakymmenestä tähdestä. 2 Ja hän oli raskas, ja huusi synnyttäissänsä, ja hänellä oli suuri vaiva synnyttää. 3 Ja toinen ihme näkyi taivaassa, katso: suuri ruskea lohikärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen päissänsä seitsemän kruunua. 4 Ja hänen pyrstönsä veti kolmannen osan taivaan tähdistä, ja heitti ne maan päälle. Ja lohikärme seiso i vaimon

edessä, joka oli synnyttämällänsä, että kuin hän olis synnyttänyt, se olisi syönyt hänen lapsensa. 5 Ja hän synnytti poikalapsen, joka oli kaikki pakanat hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hänen poikansa temmattiin Jumalan tykö ja hänen istuimensa tykö. 6 Ja vaimo pakeni korpeen, kussa hänelle oli sia Jumalalta valmistettu, siinä ruokittaa tuhannen kaksisataa ja kuusikymmentä päivää. 7 Ja (suuri) sota tapahtui taivaassa: Mikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikärmeen kanssa, ja lohikärme soti ja hänen enkelinsä. 8 Ja ei he voittaneet, eikä heidän siaansa enää löydetty taivaassa. 9 Ja suuri lohikärme, vanha mato, joka perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan, heitettiin ulos, joka koko maan piirin viettelee, hän heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä myös hänen kanssansa heitettiin sinne. 10 Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: nyt on autuus, ja voima, ja valtakunta, ja väki meidän Jumalamme, ja valta hänen Kristuksensa: että meidän veljimme päällekantaja on heitetty ulos, joka heidän päällensä yötä ja päivää Jumalan edessä kantoi. 11 Ja he ovat hänen voittaneet Karitsan veren kautta, ja heidän todistuksensa sanan kautta; ja ei he henkeänsä kuolemaan asti rakastaneet. 12 Sentähden te, taivaat, iloitkaat, ja jotka niissä asutte. Voi maan ja meren asuvia! sillä perkele astuu alas teidän tyköne, pitäin suurta vihaa, tietäen itsellensä vähän aikaa olevan. 13 Ja kuin lohikärme näki itsensä maahan heitetyksi, vainosi hän vaimoa, joka pojan synnytti. 14 Ja vaimolle annettiin kaksi suuren kotkan siipeä, että hän olis korpeen siaansa lentänyt, kussa hän elätetään ajan, ja kaksi aikaa, ja puolen aikaa, kärmeen kasvoin edestä. 15 Ja kärme puuskasi vaimon jälkeen suustansa vettä niinkuin kosken, upottaaksensa häntä. 16 Mutta maa autti vaimoa, ja maa avasi suunsa, ja särpi veden, jonka lohikärme suustansa puuskannut oli. 17 Ja lohikärme vihastui vaimon päälle, ja meni sotimaan muiden kanssa hänen siemenestänsä, jotka Jumalan käskyt kätkevät ja Jesuksen Kristuksen todistuksen pitävät.

13 Ja minä seiso i meren sannalla. Ja minä näin pedon merestä astuvan ylös, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja hänen sarvissansa kymmenen kruunua, ja hänen päissänsä pilkan nimi. 2 Ja peto, jonka minä näin, oli pardin muotoinen, ja hänen jalkansa olivat niinkuin karhun kypälät,

ja hänen suunsa oli niinkuin jalopeurain suu; ja lohikärme antoi sille voimansa, ja istuimensa, ja suuren vallan. 3 Ja minä näin yhden hänen päistänsä niinkuin se olis kuoliaaksi haavoitettu ollut, ja hänen kuolemahaavansa parani, ja koko maan piiri ihmetteli sitä petoa, 4 Ja kumarsivat lohikärmettä, joka pedolle voiman antoi. Ja he kumarsivat petoa ja sanoivat: kuka on tämän pedon kaltainen? kuka voi sotia häntä vastaan? 5 Ja hänelle annettiin suu puhua suuria asioita ja pilkkoja, ja hänelle annettiin valta pitää sotaa kaksiviidettä kuukautta. 6 Ja hän avasi suunsa pilkkoja puhumaan Jumalaa vastaan, pilkkaamaan hänen nimeänsä, ja hänen majaan, ja niitä, jotka taivaassa asuvat. 7 Ja hänen sallittiin sotia pyhain kanssa ja voittaa heitä. Ja hänelle annettiin valta kaikkein sukukuntain päälle, ja kansain, ja kielten, ja pakanain. 8 Ja kaikki, jotka maassa asuvat, kumarsivat häntä, joiden nimet ei ole kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa, joka maailman alusta tapettu on. 9 Jos jollakin korva on, se kuulkaan. 10 Joka vankiuteen vie, se vankiuteen menee, joka miekalla tappaa, se miekalla tapetaan. Tässä on pyhain kärsivällisyys ja usko. 11 Ja minä näin toisen pedon maasta astuvan ylös, ja hänellä oli kaksi sarvea niinkuin lampaalla, ja hän puhui niinkuin lohikärme. 12 Ja se tekee kaiken entisen pedon voiman, sen nähden, ja saattaa maan ja sen asuvaiset ensimmäistä petoa kumartamaan, jonka kuolemahaava parantunut oli. 13 Ja tekee suuria ihmeitä, niin että hän saattaa tulenkin putoamaan taivaasta alas maan päälle, ihmisten edestä; 14 Ja viettelee maan asuvia niillä ihmeillä, joita hänen oli annettu pedon edessä tehdä, sanoen maan asuville, että he tekisivät pedon kuvan, jolla miekan haava on, ja joka virkosi. 15 Ja sallittiin hänelle antaa hengen pedon kuvalle, että pedon kuva myös puhuis, ja tekis, että jokainen, joka ei pedon kuvaa kumarra, pitää tapettaman. 16 Ja se saattaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja palveliat, ottamaan merkin oikiaan käteensä taikka otsiinsa; 17 Ja ettei kenkään taitanut ostaa eikä myydä, jolla ei se merkki ollut, taikka pedon nimi, eli hänen nimensä luku. 18 Tässä on viisaus. Jolla on ymmärrys, laskekaan pedon luvun; sillä se on ihmisen luku, ja hänen lukunsa on kuusisataa kuusikymmentä ja kuusi.

14 Ja minä näin, ja katso, Karitsa seisoi Zionin vuorella, ja hänen kanssansa sata ja

neljäviidettäkymmentä tuhatta, joilla oli hänen Isänsä nimi kirjoitettu heidän otsissansa. 2 Ja minä kuulin äänen taivaasta niinkuin paljon veden äänen, ja niinkuin suuren pitkäisen äänen. Ja se ääni, jonka minä kuulin, oli niinkuin kanteleen soittajain, jotka kanteleitansa soittavat, 3 Ja veisasivat niinkuin uutta virttä istuimen edessä, ja neljän eläimen edessä, ja vanhinten. Ja ei yksikään taitanut sitä virttä oppia, paitsi niitä sataa ja neljäviidettäkymmentä tuhatta, jotka maasta ostetut ovat. 4 Nämät ovat ne, jotka ei vaimoin kanssa ole saastutetut; sillä he ovat neitseet: nämät ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, kuhunka hän menee. Nämät ovat ihmisistä ostetut Jumalalle ja Karitsalle uutiseksi, 5 Joiden suussa ei ole petosta löydetty; sillä he ovat ilman saastaisuutta Jumalan istuimen edessä. 6 Ja minä näin toisen enkelin lentävän taivaan keskitse, jolla ijankaikkinen evankeliumi oli, jota hänen pitää niille ilmoittaman, jotka maan päällä asuvat, ja kaikille pakanoille ja sukukunnille, ja kielille ja kansoille; (aiōnios g166) 7 Joka sanoi suurella äänellä: peljätäkää Jumalaa, ja antakaat hänelle kunnia; sillä hänen tuomionsa hetki on tullut: ja kumartakaat ja rukoilkaat sitä, joka taivaan ja maan ja meret ja vesilähteet teki. 8 Ja toinen enkeli seurasi, sanoen: lankesi, lankesi Babylon, suuri kaupunki; sillä hän oli huoruutensa vihan (a) viinalla kaikki pakanat juottanut. 9 Ja kolmas enkeli seurasi niitä, sanoen suurella äänellä: jos joku petoa ja hänen kuvaansa kumartaa, ja ottaa sen merkin otsaansa taikka käteensä, 10 Sen pitää myös Jumalan vihan viinaa juoman, selkiää viinaa, joka hänen vihansa maljaan kaadettu on; ja häntä pitää tulla ja tulikivellä pyhain enkeleitten edessä ja Karitsan edessä vaivattaman. 11 Ja heidän vaivansa savu astuu ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja ei heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, jotka petoa ja hänen kuvaansa kumartavat, ja jos joku on hänen nimensä merkin ottanut. (aiōn g165) 12 Tässä on pyhain kärsivällisyys. Tässä ne ovat, jotka Jumalan käskyt ja Jesuksen uskon pitävät. 13 Ja minä kuulin äänen taivaasta minulle sanovan: kirjoita: autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästälähin. Jaa, Henki sanoo: heidän pitää lepäämän töistänsä; sillä heidän tekonsa noudattavat heitä. 14 Ja minä näin, ja katso, valkia pilvi, ja pilven päällä istui Ihmisen Pojan muotoinen, jonka päässä oli kultainen kruunu ja

terävä sirppi hänen kädesssänsä. **15** Ja toinen enkeli läksi templistä, huutaen suurella äänellä pilven päällä istuvaiselle: sivalla sirpilläs ja leikkaa; sillä sinulle tuli hetki leikatakses, ja elo on maan päällä kuivaksi tullut.

16 Ja se, joka pilven päällä istui, sivalsi sirpillänsä maan päältä, ja maa tuli leikatuksi. **17** Ja toinen enkeli läksi templistä, joka taivaassa on, jolla myös terävä sirppi oli. **18** Ja toinen enkeli läksi alttarista, jolla oli valta tulen päälle, ja huusi suurella äänellä sille, jolla terävä sirppi oli, ja sanoi: sivalla terävällä sirpilläs, ja leikkaa ne viina-oksan versot maan päältä; sillä hänen viinamarjansa ovat kypsyneet. **19** Ja enkeli sivalsi terävällä sirpillänsä maan päällä, ja niitti maan viinamäen, ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurnaan. **20** Ja kuurna sotkuttiin ulkona kaupungista, ja veri kuurnasta kuohui ulos hamaan orhitten suitsiin asti, tuhannen ja kuusisataa vakomitaa.

15 Ja minä näin toisen merkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla seitsemän viimeistä vitsausta oli; sillä niissä on Jumalan viha täytetty. **2** Ja minä näin niinkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja ne, jotka pedosta voiton saaneet olivat ja hänen kuvastansa ja hänen merkistänsä ja hänen nimensä luvusta, seisovan lasisen meren päällä, ja heillä oli Jumalan kanteleet, **3** Ja he veisasivat Moseksen, Jumalan palvelian virttä, sanoen: suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekos, Herra Jumala kaikkivaltias! oikiat ja totiset ovat sinun ties, sinä pyhain Kuningas! **4** Kuka ei pelkää sinua, Herra, ja sinun nimeäs ylistä? Sillä sinä yksinäs pyhä olet; sillä kaikki pakanat tulevat, ja sinun kasvois edessä kumartavat ja rukoilevat: että sinun tuomios julistetut ovat. **5** Sitte näin minä, ja katso, todistuksen majan templi avattiin taivaassa. **6** Ja templistä läksivät seitsemän enkeliä, joilla seitsemän vitsausta oli, puetetut puhtailla ja kirkkailla liinavaatteilla, ja vyötetyt rinnoilta kultaisilla vöillä. **7** Ja yksi neljästä eläimestä antoi seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnänsä Jumalan vihaa, joka elää ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aiön g165) **8** Ja templi täytettiin savulla Jumalan kunniaista ja hänen voimastansa, ja ei yksikään voinut templiin mennä sisälle, siihenasti kuin seitsemän enkelin seitsemän vitsausta täytetyiksi tulivat.

16 Ja minä kuulin suuren äänen templistä sanovan seitsemälle enkelille: menkää ja vuodattakaat Jumalan vihan maljat maan päälle! **2** Ja ensimmäinen meni ja vuodatti maljansa maan päälle: ja tuli paha ja häijy haava ihmisten päälle, joilla pedon merkki oli, ja niiden päälle, jotka sen kuvaa kumarsivat. **3** Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli niinkuin kuolleen veri, ja kaikki eläväiset sielut kuolivat meressä. **4** Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa virtoihin ja vesilähteisiin: ja se tuli vereksi. **5** Ja minä kuulin vetten enkelin sanovan: Herra, sinä olet vanhurskas, joka olet, ja joka oli, ja pyhä, että nämä tuomitsit; **6** Sillä he ovat pyhain ja prophetain veren vuodattaneet, ja sinä annoit heille verta juoda; sillä he ovat sen ansainneet. **7** Ja minä kuulin toisen (enkelin) alttarilta sanovan: jaa, Herra kaikkivaltias Jumala, sinun tuomios ovat totiset ja oikiat. **8** Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon: ja sille annettiin ihmisiä vaivata helteellä tulen kautta. **9** Ja ihmiset tulivat palavaksi suuresta helteestä, ja pilkkasivat Jumalan nimeä, jolla niiden vitsausten päälle valta oli, ja ei tehneet parannusta antaaksensa hänelle kunniaa. **10** Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon istuimelle; ja hänen valtakuntansa tuli pimiäksi, ja he pureskelivat kielensä rikki kivuillansa, **11** Ja pilkkasivat taivaan Jumalaa kipuinsa ja haavainsa tähden, ja ei tehneet parannusta töistänsä. **12** Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suuren virran Euphratin päälle: ja sen vesi kuivui, että tie olis valmistettu itäisille kuninkaille. **13** Ja minä näin lohikärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän prophetan suusta lähtevän kolme rietasta henkeä, sammakkoin muotoista; **14** Sillä he ovat perkeleiden hengen, jotka ihmeitä tekevät ja menevät maan ja koko maanpiirin kuningasten tykö, kokoomaan heitä sotaan suurena kaikkivaltiaan Jumalan päivänä. **15** Katso, minä tulen niinkuin varas: autuas on se, joka valvoo ja kätkee vaatteensa, ettei hän alasti kävisi, ettei hänen häpiäänsä nähtäisi. **16** Ja hän on koonnut heitä siihen siaan, jota kutsutaan Hebreaksi Armageddon. **17** Ja seitsemäs enkeli vuodattaa maljansa ilmaan: ja taivaan templistä läksi suuri ääni, istuimelta, joka sanoi: se on tapahtunut. **18** Ja äänet tulivat ja pitkäiset ja leimaukset, ja suuri maanjäristys tapahtui, jonka kaltaista ei ole ollut sitte kuin ihmiset tulivat maan päälle, senkaltainen suuri maanjäristys. **19** Ja se suuri kaupunki tuli kolmeksi

osaksi, ja pakanain kaupungit lankesivat; ja se suuri Babylon muistettiin Jumalan edessä, että hän antaisi hänelle juoma-astian hirmuisen vihansa viinasta; 20 Ja kaikki luodot pakenivat, ja ei vuoria löydetty; 21 Ja suuri rae niinkuin leiviskän paino lankesi alas taivaasta ihmisten päälle. Ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa rakeen vitsauksen tähden, sillä sen vitsaus oli sangen suuri.

17 Ja tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla seitsemän maljaa oli, ja puhui minun kanssani ja sanoi minulle: tule, minä osoitan sinulle sen suuren porton tuomion, joka paljoi vetten päällä istuu, 2 Jonka kanssa maan kuninkaat huorin tehneet ovat, ja ne, jotka maan päällä asuvat, ovat hänen huoruutensa viinasta juopuneet. 3 Ja hän vei minun hengessä korpeen. Ja minä näin vaimon istuvan verenkarvaisen pedon päällä, täynnänsä pilkkanimiä, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. 4 Ja vaimo oli vaatetettu purpuralla ja verenkarvaisella, ja oli kullalla kullattu, ja kalliilla kivillä ja päärilyillä, ja piti kädesssänsä kultaisen maljan, täynnä kauhistuksia ja hänen huoruutensa riettautta. 5 Ja hänen otsassansa oli nimi kirjoitettu: salaus: suuri Babylon, huoruuden ja maan kauhistuksen äiti. 6 Ja minä näin vaimon juopuneena pyhäin ja Jesuksen todistajain verestä; ja minä ihmettelin suuresti, kuin minä sen näin. 7 Ja enkeli sanoi minulle, miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle vaimon salaisuuden ja pedon salaisuuden, joka häntä kantaa, ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. 8 Peto, jonka näit, on ollut ja ei ole, ja se on syvyydestä tuleva ylös ja on kadotukseen menevä: ja ne, jotka maan päällä asuvat, (joidenka nimet ei ole elämän kirjassa maailman alusta kirjoitetut,) ihmettelevät, kuin he näkevät pedon, joka oli ja ei ole, vaikka hän kuitenkin on. (Abyssos g12) 9 Ja tässä on mieli, jolla viisaus on. Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joidenka päällä vaimo istuu. 10 Ja ovat seitsemän kuningasta: viisi ovat langenneet, ja yksi on, ja toinen ei ole vielä tullut, ja kuin hän tulee, niin hänen pitää vähän aikaa pysymän. 11 Ja peto, joka oli ja ei ole, on itse kahdeksas, ja on niistä seitsemästä, ja menee kadotukseen. 12 Ja ne kymmenen sarvea, jotkas näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka ei vielä valtakuntaa saaneet ole, mutta niinkuin kuninkaat saavat voiman yhdeksi hetkeksi pedon kanssa. 13 Näillä on yksi neuvo, ja he antavat pedolle voimansa ja valtansa.

14 Nämät sotivat Karitsan kanssa, ja Karitsa on heidät voittava; sillä hän on herrain' Herra, ja kuningasten Kuningas: ja ne, jotka hänen kanssansa ovat, kutsutut ja valitut ja uskolliset. 15 Ja hän sanoi minulle: vedet, jotkas näit, kussa portto istuu, ovat kansat ja joukot, ja pakanat ja kielet. 16 Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä pedossa näit, ne pitää porttoa vihaaman, ja pitää hänen hävittämän ja alastomaksi tekevän, ja heidän pitää syömän hänen lihansa, ja sen tulella polttavat. 17 Sillä Jumala on antanut heidän sydämeensä, että he hänen suosionsa jälkeen tekevät, ja että he sen yhdestä tahdosta tekevät, ja antavat valtakuntansa pedolle, siihenasti kuin Jumalan sanat täytetyksi tulevat. 18 Ja vaimo, jonka sinä näit, on suuri kaupunki, jolla on valta maan kuningasten ylitse.

18 Ja sitte näin minä toisen enkelin tulevan alas taivaasta, jolla oli suuri voima: ja maa valistui hänen kirkkaudestansa. 2 Ja hän huusi väkevästi suurella äänellä ja sanoi: lankesi, lankesi suuri Babylon, ja on tullut perkeleitten asumasiaksi, ja kaikkein rietasten henkein kätköksi, ja kaikkein rietasten ja vihattavain lintuin kätköksi. 3 Sillä hänen huoruutensa vihan viinasta ovat kaikki pakanat juoneet, ja maan kuninkaat hänen kanssansa huorin tehneet, ja kaupparmiehet maan päällä ovat rikastuneet hänen herkkuihinsa voimasta. 4 Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: te. minun kansani, lähtekää ulos hänestä, ettette hänen synneistänsä osallisiksi tulisi, ettette myös jotakin hänen vitsauksistansa sais. 5 Sillä hänen syntinsä ovat ulottuneet hamaan taivaasen asti, ja Jumala muisti hänen vääryytensä. 6 Maksakaat hänelle niinkuin hänkin maksoi teille, ja kertokaat hänelle kaksinkertaisesti hänen töittensä jälkeen; sillä juoma-astialla, josta hän teille pani sisälle, niin pankaat hänelle kaksinkertaisesti. 7 Niin paljo kuin hän itsiänsä kunnioitti ja koreili, niin antakaat hänelle niin paljon vaivaa ja itkua; sillä hän sanoo sydämessänsä: minä istun ja olen kuningatar ja en leski, ja ei minun pidä itkua näkemän. 8 Sentähden pitää hänen vitsauksensa yhtenä päivänä tuleman: kuolema ja itku ja nälkä, ja hän pitää tulella poltettaman; sillä Herra Jumala on väkevä, joka hänen tuomitsee. 9 Ja häntä pitää itkettämän, ja maan kuninkaat parkuvat häntä, jotka hänen kanssansa huorin tekivät ja hekumassa elivät, kuin

he hänen palonsa savun näkevät. 10 Ja pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia Babylonia, väkevää kaupunkia! sillä yhdellä hetkellä tuli sinun tuomios. 11 Ja kauppamiehet maan päällä itkevät ja murehtivat häntä, ettei kenkään enempi heidän kalujansa osta: 12 Kulta- ja hopiakaluja, ja kalliita kiviä ja päärläjä, ja kalliita liinavaatteita, ja purpuraa ja silkkiä, ja tulipunaista, ja kaikkinaisia kalliita puita, ja kaikkinaisia astioita elephantin luista, ja kaikkinaisia astioita kalleimmista puista, ja vaskesta, ja raudasta, ja marmorista, 13 Ja kanelia ja hyvänhajullisia, ja voidetta, ja pyhää savua, ja viinaa, ja öljyä, ja sämpyliä, ja nisuja, ja karjaa, lampaita ja hevosia, rattaita, ja orjia ja ihmisten sieluja. 14 Ja hedelmät, joita sinun sielus himoitsee, ovat sinulta paenneet pois, ja kaikki, jotka lihavat ja kauniit olivat, ne ovat sinusta oljonneet pois, ja ei sinun pidä niitä enää löytämän. 15 Näiden kaluin kauppamiehet, jotka hänestä rikastuneet ovat, pitää taampana seisoman hänen vaivansa pelvon tähden, itkemän ja murehtiman. 16 Ja sanoman: voi, voi suurta kaupunkia! joka puetettu oli kalliilla liinalla ja purpuralla, ja tulipunaisella, ja kullalla yltäkullattu, ja kalliilla kivillä, ja päärläyillä; yhdellä hetkellä ovat senkaltaiset rikkaudet hävitetyt. 17 Ja kaikki haahdenhaltiat, ja kaikki haaksiväki, jotka laivoissa asuvat, ja merimiehet, ja jotka merellä vaeltavat, seisovat taampana, 18 Ja huusivat, kuin he savun hänen palostansa näkivät, ja sanoivat: kuka on tämän suuren kaupungin verta? 19 Ja he heittivät multaa päitensä päälle, huusivat, itkivät ja murehtivat, sanoen: voi, voi suurta kaupunkia! jossa kaikki rikastuneet ovat, joilla laivat meressä olivat, hänen kalliista kaluistansa; yhdellä hetkellä on hän hävitetty. 20 lhasu, taivas, hänestä, ja te pyhät apostolit ja prophetat! sillä Jumala tuomitsee teidän tuomionne hänen päällensä. 21 Ja yksi väkevä enkeli nosti ison kiven, niinkuin mylynkiven, ja heitti sen mereen ja sanoi: näin äkisti pitää suuri kaupunki Babylon heitettämän pois, ja ei häntä pidä enempi löydetämän. 22 Ja kanteleiden soittajain ja laulajain, ja huiluin ja basunan soittajain ääni ei pidä enempi sinusta kuuluman, ja ei yhtäkään virkamiestä yhdestäkään virasta pidä enempi sinussa löydetämän, ja myllyn ääni ei pidä enempi sinussa kuuluman; 23 Ja kynttilän valkeus ei pidä sinussa

enää valistaman, ja yljän ja morsiamen ääni ei pidä enää sinussa kuuluman; sillä sinun kauppamiehes olivat maan päämiehet, ja sinun noitumises kautta ovat kaikki pakanat eksyneet. 24 Ja hänessä on prophetain ja pyhän veri löydetty, ja kaikkein niiden, jotka maan päällä tapetut ovat.

19 Ja sitte kuulin minä suuren äänen, niinkuin paljolta kansalta taivaassa, sanovan: halleluja! autuus ja ylistys, kunnia ja voima olkoon Herralle meidän Jumalalle! 2 Sillä hänen tuomionsa ovat totiset ja vanhurskaat: että hän on suuren porton tuominnut, joka huoruudellansa maan turmeli, ja on palveliansa veren sen kädestä kostanut. 3 Ja taas he sanoivat: halleluja! Ja sen savu käy ylös ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aiön g165) 4 Ja neljäkolmattakymmentä vanhinta ja neljä eläintä maahan lankesivat ja rukoilivat Jumalaa, istuimella istuvaista, ja sanoivat: amen! halleluja! 5 Ja ääni kuului istuimelta, sanoen: kiittäkää meidän Jumalaamme kaikki hänen palveliansa ja jotka häntä pelkäätte, sekä pienet että suuret. 6 Ja minä kuulin niinkuin paljon kansan äänen, ja niinkuin suuren veden äänen, ja niinkuin suurten pitkäisten äänen, jotka sanoivat: halleluja! sillä Herra kaikkivaltias Jumala on valtakunnan omistanut. 7 lloitkaamme ja riemuitkaamme, ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja sen emäntä valmisti itsensä. 8 Ja hänen annettiin pukea itsensä puhtaalla ja kiittäväällä kalliilla liinalla, joka kallis liina on pyhän vanhurskaus. 9 Ja hän sanoi minulle: kirjoita: autuaat ovat ne, jotka ovat Karitsan häihin ehtoolliselle kutsutut. Ja hän sanoi minulle: nämät Jumalan sanat ovat totiset. 10 Ja minä lankesin hänen jalkainsa eteen häntä rukoilemaan. Mutta hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljeis kanssapalvelia ja niiden, joilla Jesuksen todistus on: kumarra ja rukoile Jumalaa, sillä Jesuksen todistus on prophetain henki. 11 Ja minä näin taivaan avatuksi, ja katso, valkias orhi, ja se, joka sen päällä istui, kutsuttiin uskolliseksi ja totiseksi, ja vanhurskaudella hän tuomitsee ja soti. 12 Ja hänen silmänsä ovat niinkuin tulen liekki, ja hänen päässänsä on monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettu nimi, jota ei kenkään tietänyt, vaan hän itse. 13 Ja hän oli vaatetettu vereen kastetulla vaatteella. Ja sen nimi kutsutaan Jumalan sanaksi. 14 Ja sotajoukko, joka taivaassa on, seurasi häntä valkeilla hevosilla, vaatetetut valkialla puhtaalla

kalliilla liinalla. **15** Ja hänen suustansa kävi ulos terävä miekka, jolla hänen pitää pakanoita lyömän, joita hän on hallitseva rautaisella vitsalla. Ja hän on sotkuva kaikkivaltiaan Jumalan närkästyksen ja vihan viinakuurnan. **16** Ja hänellä on vaatteessansa ja reidessänsä nimi kirjoitettu: kuningasten Kuningas ja herrain Herra. **17** Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, joka huusi suurella äänellä ja sanoi kaikille linnuille, jotka taivaan alla lentävät: tulkaat ja kokoontukaat suuren Jumalan ehtoolliselle. **18** Syömään kuningasten lihaa ja päämiesten lihaa, ja väkevään lihaa, ja orhitten lihaa, ja niillä ajavaisten, ja kaikkein vapaitten ja orjain, sekä pienten että suurten. **19** Ja minä näin pedon, ja maan kuninkaat, ja heidän sotaväkensä koottuna sotimaan sen kanssa, joka oriin päällä istui, ja myös hänen sotaväkensä kanssa. **20** Ja peto otettiin kiinni, ja hänen kanssansa vääriä propheta, joka ihmeitä hänen edessään teki, joilla hän niitä vietti, jotka pedon merkin ottivat, ja jotka hänen kuvaansa kumarsivat: nämä kaksi ovat elävältä tuliseen järveen heitetty, joka tulikivestä paloi. (Limnē Pyr g3041 g4442) **21** Ja muut tapettiin miekalla, joka sen suusta kävi ulos, joka oriin päällä istui; ja kaikki linnut ravittiin heidän lihastansa.

20 Ja minä näin enkelin astuvan alas taivaasta, jolla oli syvyyden avain ja suuri kahle hänen kädessään. (Abyssos g12) **2** Ja hän otti lohikäärmeen kiinni, vanhan madon, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänen tuhanneksi vuodeksi, **3** Ja heitti hänen syvyyteen, ja sulki hänen, ja lukitsi päältä, ettei hänen enempi pitäisi pakanoita viettelemän, siihenasti kuin tuhannen vuotta kuluu; ja sitte pitää hän vähäksi hetkeksi päästettämän. (Abyssos g12) **4** Ja minä näin istuimet, ja he istuivat niiden päällä, ja heille annettiin tuomio; ja niiden sielut, jotka Jesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden mestatut olivat, ja jotka ei petoa kumartaneet eikä hänen kuvaansa, ja ei ottaneet hänen merkkiänsä otsiinsa taikka käsiinsä; ja he elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta. **5** Mutta ne muut ei kuolleista virvonneet siihenasti kuin tuhannen ajastakaikaa kului. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. **6** Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemisessa: niiden ylitse ei ole toisella kuolemalla yhtään valtaa, vaan he tulevat Jumalan ja Kristuksen papeiksi, ja hallitsevat hänen kanssansa tuhannen vuotta. **7** Ja

kuin tuhannen vuotta kuluneet ovat, niin saatana päästetään vankiudestansa. **8** Ja hän menee ulos pakanoita viettelemään, jotka neljällä maankulmalla ovat, Gog ja Magog, että hän heitä sotaan kokoais, joidenka luku on niinkuin meren santa. **9** Ja he astuivat maan avaruuden päälle, ja piirittivät pyhain leirin ja rakkaan kaupungin. Ja tuli lankesi Jumalalta taivaasta ja söi heidät. **10** Ja perkele, joka heitä vietti, heitettiin tuliseen ja tulikiviseen järveen, jossa sekä peto että vääriä propheta oli; ja ne pitää vaivattaman päivää ja yötä ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) **11** Ja minä näin suuren valkian istuimen ja senpäällä istuvan, jonka kasvoin edestä maa ja taivas pakeni; ja ei heille löydetty sias. **12** Ja minä näin kuolleet, sekä pienet että suuret, seisovan Jumalan kasvoin edessä, ja kirjat avattiin, ja toinen kirja avattiin, joka on elämän, ja kuolleet tuomittiin niistä, mitkä kirjoissa kirjoitetut olivat, töittensä jälkeen. **13** Ja meri antoi ne kuolleet, jotka hänessä olivat, ja kuolema ja helvetti antoi ne kuolleet, jotka heissä olivat: ja ne tuomittiin jokainen töittensä jälkeen. (Hadēs g86) **14** Ja kuolema ja helvetti heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) **15** Ja joka ei löydetty elämän kirjassa kirjoitetuksi, se heitettiin tuliseen järveen. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan, sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa katosi, ja ei meri silleen ole. **2** Ja minä Johannes näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, astuvan alas taivaasta, Jumalalta valmistetun, niinkuin morsiamen kaunistetun hänen miehellensä. **3** Ja kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: katso Jumalan maja ihmisten seassa, ja hän on asuva heidän kanssansa, ja he tulevat hänen kansaksensa, ja itse Jumala on oleva heidän kanssansa ja heidän Jumalansa. **4** Ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, ja ei kuolemaa pidä silleen oleman, eikä itkua, eikä parkua, eikä kipua pidä silleen oleman; sillä ne entiset poismenivät. **5** Ja se, joka istuimella istui, sanoi: katso, minä uudistan kaikki. Ja sanoi minulle: kirjoita! sillä nämä sanat ovat totiset ja vahvat. **6** Ja hän sanoi minulle: Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoovalle elämän veden lähteestä lahjaksi. **7** Joka voittaa, sen pitää kaikki nämät perimän, ja

minä olen hänen Jumalansa, ja hänen pitää oleman minun poikani. **8** Mutta pelkureille ja uskottomille, ja hirmuisille, ja murhaajille, ja salavuoteisille, ja velhoille, ja epäjumalisille, ja kaikille valehtelioille pitää osa oleman siinä järvessä, joka tulesta ja tulikivestä palaa, joka on toinen kuolema. (Limnē Pyr g3041 g4442) **9** Ja minun tyköni tuli yksi seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemän maljaa täynnä seitsemän viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani, sanoen: tule, minä osoitan sinulle morsiamen, Karitsan emännän. **10** Ja hän vei minun hengessä suurelle ja korkialle vuorelle, ja osoitti minulle suuren kaupungin, pyhän Jerusalemin, astuvan alas taivaasta Jumalalta, **11** Jolla oli Jumalan kirkkaus; ja sen valkeus oli kaikkein kalleimman kiven muotoinen, niinkuin kirkas jaspis. **12** Ja hänellä oli suuri ja korkia muuri, jolla oli kaksitoistakymmentä porttia, ja porteissa kaksitoistakymmentä enkeliä, ja nimet kirjoitetut, jotka ovat kahdentoistakymmenen Israelin lasten sukukuntain nimet: **13** Idässä kolme porttia, pohjoisessa kolme porttia, etelässä kolme porttia, lännessä kolme porttia. **14** Ja sen kaupungin muurilla oli kaksitoistakymmentä perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoistakymmenen apostolin nimet. **15** Ja sillä, joka minun kanssani puhui, oli kultainen ruoko, kaupunkia mitataksensa ja hänen porttejansa ja muuriansa. **16** Ja kaupunki on pantu nelikulmaiseksi, ja hänen pituutensa on niin suuri kuin hänen leveytensä. Ja hän mittasi kaupungin ruovolla kaksitoistakymmentä tuhatta vakomittaa; ja hänen pituutensa ja leveytensä ja korkeutensa ovat yhtäläiset. **17** Ja mittasi hänen muurinsa, sata ja neljäviidettäkymmentä kyynärää ihmisen mitan jälkeen, joka enkelillä oli. **18** Ja muurin rakennus oli jaspiksesta, ja itse kaupunki puhtaasta kullasta, puhtaan lasin kaltainen. **19** Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaikkinaisilla kalliilla kivillä kaunistetut: ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen saphiri, kolmas kalkedoni, neljäs smaragdii, **20** Viides sardoniks, kuudes sardius, seitsemäs krysoliiti, kahdeksas berilli, yhdeksäs topasis, kymmenes krysoprasi, yksitoistakymmenes hyakinti, kaksitoistakymmenes ametysti. **21** Ja ne kaksitoistakymmentä porttia olivat kaksitoistakymmentä pääryä, ja kukin portti oli yhdestä päärystä; ja kaupungin kadut olivat puhdas kulta, niinkuin lävitse paistavainen lasi. **22** Ja en

minä hänessä templiä nähnyt; sillä Herra kaikkivaltias Jumala on hänen templinsä, ja Karitsa. **23** Ja ei se kaupunki tarvitse aurinkoa eikä kuuta hänessä valistamaan; sillä Jumalan kirkkaus valistaa hänessä, ja hänen valkeutensa on Karitsa. **24** Ja pakanat, jotka autuaaksi tulevat, pitää hänen valkeudessaansa vaeltaman, ja maan kuninkaajat tuovat kunniansa ja ylistyksensä siihen. **25** Ja ei sen portteja suljeta päivillä; sillä ei siellä yötä pidä oleman. **26** Ja pakanain ylistys ja kunnia tuodaan siihen. **27** Ja ei pidä häneen mitään saastuttavaa tuleman sisälle, taikka sitä, mikä kauhistuksen eli valheen saattaa; vaan ne, jotka Karitsan elämän kirjassa kirjoitetut ovat.

22 Ja hän osoitti minulle puhtaan elämän veden virran, selkiän niinkuin kristallin, vuotavan Jumalan ja Karitsan istuimesta. **2** Keskellä hänen katuansa ja molemmilla puolilla virtaa seisoi elämän puu, joka kantoi kaksitoistakymmeniset hedelmät, ja antoi hedelmänsä kunakin kuukautena, ja puun lehdet pakanain terveydeksi. **3** Ja ei kirousta pidä silleen ensinkään oleman; vaan Jumalan ja Karitsan istuin pitää hänessä oleman, ja hänen palveliansa pitää häntä palveleman, **4** Ja näkemän hänen kasvonsa, ja hänen nimensä pitää heidän otsissansa oleman. **5** Ja yötä ei pidä siellä oleman, eikä he tarvitse kynttilää taikka auringon valkeutta; sillä Herra Jumala valaisee heitä: ja heidän pitää hallitseman ijankaikkisesta ijankaikkiseen. (aiōn g165) **6** Ja hän sanoi minulle: nämät sanat ovat vahvat ja totiset, ja Herra, pyhain prophetain Jumala, on enkelinsä lähettänyt osoittamaan palvelioillensa niitä, mitkä pian tapahtuman pitää. **7** Katso, minä tulen nopiasti. Autuas on se, joka kätkee tämän kirjan prophetian sanat. **8** Ja minä Johannes olen se, joka näitä näin ja kuulin. Ja kuin minä näitä kuulin ja näin, lankesin minä maahan rukoilemaan enkelin jalkain eteen, joka minulle näitä osoitti. **9** Ja hän sanoi minulle: katso, ettes sitä tee; sillä minä olen sinun kanssapalvelias, ja sinun veljeis prophetain ja niiden, jotka tämän kirjan sanat kätkevät: kumarra ja rukoile Jumalaa. **10** Ja hän sanoi minulle: älä tämän kirjan prophetian sanoja lukitse; sillä aika on läsnä. **11** Joka paha on, se olkoon vielä paha, ja joka saastainen on, se tulkoon vielä saastaiseksi; mutta joka vanhurskas on, se tulkoon vielä hurskaaksi, ja joka pyhä on, se

tulkoon vielä pyhäksi. 12 Ja katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antamaan kullekin niinkuin hänen työnsä on. 13 Minä olen A ja O, alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen. 14 Autuaat ovat ne, jotka hänen käskyensä pitävät, että heidän voimansa elämän puussa olis ja he porteista kaupunkiin sisälle menisivät. 15 Mutta ulkona ovat koirat ja velhot, ja huorintekiät ja murhaajat, ja epäjumalan palveliat, ja kaikki ne, jotka valhetta rakastavat ja tekevät. 16 Minä Jesus lähetin minun enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Davidin juuri ja suku, se kirkas kointahti. 17 Ja henki ja morsian sanovat: tule. Ja joka kuulee, se sanokaan: tule. Joka janoo, se tulkaan, ja joka tahtoo, se ottakaan elämän vettä lahjaksi. 18 Mutta minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan prophetian sanoja kuuleva on: jos joku lisää näihin, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka tässä kirjassa kirjoitetut ovat. 19 Ja jos joku tämän kirjan prophetian sanoista ottaa pois, niin Jumala ottaa pois hänen osansa elämän kirjasta, ja pyhästä kaupungista, ja niistä, mitkä tässä kirjassa kirjoitetut ovat. 20 Se, joka näitä todistaa, sanoo: jaa, minä tulen pian: amen! Niin tule, Herra Jesus! 21 Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo olkoon teidän kaikkein kanssanne. Amen!

Ja minä Johannes näin pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, astuvan alas taivaasta, Jumalalta valmistetun, niinkuin morsiamen kaunistetun hänen miehellensä. Ja kuulin suuren äänen taivaasta sanovan: katso Jumalan maja ihmisten seassa, ja hän on asuva heidän kanssansa, ja he tulevat hänen kansaksensa, ja itse Jumala on oleva heidän kanssansa ja heidän Jumalansa.

Ilmestys 21:2-3

Lukijan Opas

Suomen Kieli at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *“As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.”* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *“And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.”* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *“Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.”* 2 Timothy 2:15. *“God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,”* 2 Peter 1:4-8.

Sanakirja

Suomen Kieli at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Sanakirja +

AionianBible.org/Bibles/Finnish---Finnish-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abysos

Luukkaan 8:31
Roomalaisille 10:7
Ilmestys 9:1
Ilmestys 9:2
Ilmestys 9:11
Ilmestys 11:7
Ilmestys 17:8
Ilmestys 20:1
Ilmestys 20:3

aidios

Roomalaisille 1:20
Juudaksen 1:6

aiōn

Matteuksen 12:32
Matteuksen 13:22
Matteuksen 13:39
Matteuksen 13:40
Matteuksen 13:49
Matteuksen 21:19
Matteuksen 24:3
Matteuksen 28:20
Markuksen 3:29
Markuksen 4:19
Markuksen 10:30
Markuksen 11:14
Luukkaan 1:33
Luukkaan 1:55
Luukkaan 1:70
Luukkaan 16:8
Luukkaan 18:30
Luukkaan 20:34
Luukkaan 20:35
Johanneksen 4:14
Johanneksen 6:51
Johanneksen 6:58
Johanneksen 8:35
Johanneksen 8:51
Johanneksen 8:52
Johanneksen 9:32
Johanneksen 10:28
Johanneksen 11:26
Johanneksen 12:34
Johanneksen 13:8
Johanneksen 14:16

Teot 3:21
Teot 15:18
Roomalaisille 1:25
Roomalaisille 9:5
Roomalaisille 11:36
Roomalaisille 12:2
Roomalaisille 16:27
1 Korinttilaisille 1:20
1 Korinttilaisille 2:6
1 Korinttilaisille 2:7
1 Korinttilaisille 2:8
1 Korinttilaisille 3:18
1 Korinttilaisille 8:13
1 Korinttilaisille 10:11
2 Korinttilaisille 4:4
2 Korinttilaisille 9:9
2 Korinttilaisille 11:31
Galatalaisille 1:4
Galatalaisille 1:5
Efesolaisille 1:21
Efesolaisille 2:2
Efesolaisille 2:7
Efesolaisille 3:9
Efesolaisille 3:11
Efesolaisille 3:21
Efesolaisille 6:12
Filippiäisille 4:20
Kolossalaisille 1:26
1 Timoteukselle 1:17
1 Timoteukselle 6:17
2 Timoteukselle 4:10
2 Timoteukselle 4:18
Titukselle 2:12
Heprealaisille 1:2
Heprealaisille 1:8
Heprealaisille 5:6
Heprealaisille 6:5
Heprealaisille 6:20
Heprealaisille 7:17
Heprealaisille 7:21
Heprealaisille 7:24
Heprealaisille 7:28
Heprealaisille 9:26
Heprealaisille 11:3
Heprealaisille 13:8
Heprealaisille 13:21
1 Pietarin 1:23

1 Pietarin 1:25
1 Pietarin 4:11
1 Pietarin 5:11
2 Pietarin 3:18
1 Johanneksen 2:17
2 Johanneksen 1:2
Juudaksen 1:13
Juudaksen 1:25
Ilmestys 1:6
Ilmestys 1:18
Ilmestys 4:9
Ilmestys 4:10
Ilmestys 5:13
Ilmestys 7:12
Ilmestys 10:6
Ilmestys 11:15
Ilmestys 14:11
Ilmestys 15:7
Ilmestys 19:3
Ilmestys 20:10
Ilmestys 22:5

aiōnios

Matteuksen 18:8
Matteuksen 19:16
Matteuksen 19:29
Matteuksen 25:41
Matteuksen 25:46
Markuksen 3:29
Markuksen 10:17
Markuksen 10:30
Luukkaan 10:25
Luukkaan 16:9
Luukkaan 18:18
Luukkaan 18:30
Johanneksen 3:15
Johanneksen 3:16
Johanneksen 3:36
Johanneksen 4:14
Johanneksen 4:36
Johanneksen 5:24
Johanneksen 5:39
Johanneksen 6:27
Johanneksen 6:40
Johanneksen 6:47
Johanneksen 6:54
Johanneksen 6:68

Johanneksen 10:28
Johanneksen 12:25
Johanneksen 12:50
Johanneksen 17:2
Johanneksen 17:3
Teot 13:46
Teot 13:48
Roomalaisille 2:7
Roomalaisille 5:21
Roomalaisille 6:22
Roomalaisille 6:23
Roomalaisille 16:25
Roomalaisille 16:26
2 Korinttilaisille 4:17
2 Korinttilaisille 4:18
2 Korinttilaisille 5:1
Galatalaisille 6:8
2 Tessalonikalaisille 1:9
2 Tessalonikalaisille 2:16
1 Timoteukselle 1:16
1 Timoteukselle 6:12
1 Timoteukselle 6:16
2 Timoteukselle 1:9
2 Timoteukselle 2:10
Titukselle 1:2
Titukselle 3:7
Filemonille 1:15
Heprealaisille 5:9
Heprealaisille 6:2
Heprealaisille 9:12
Heprealaisille 9:14
Heprealaisille 9:15
Heprealaisille 13:20
1 Pietarin 5:10
2 Pietarin 1:11
1 Johanneksen 1:2
1 Johanneksen 2:25
1 Johanneksen 3:15
1 Johanneksen 5:11
1 Johanneksen 5:13
1 Johanneksen 5:20
Juudaksen 1:7
Juudaksen 1:21
Ilmestys 14:6

eleēse

Roomalaisille 11:32

Geenna

Matteuksen 5:22
Matteuksen 5:29
Matteuksen 5:30
Matteuksen 10:28
Matteuksen 18:9
Matteuksen 23:15
Matteuksen 23:33
Markuksen 9:43

Markuksen 9:45
Markuksen 9:47
Luukkaan 12:5
Jaakobin 3:6

Hadēs

Matteuksen 11:23
Matteuksen 16:18
Luukkaan 10:15
Luukkaan 16:23
Teot 2:27
Teot 2:31
1 Korinttilaisille 15:55
Ilmestys 1:18
Ilmestys 6:8
Ilmestys 20:13
Ilmestys 20:14

Limnē Pyr

Ilmestys 19:20
Ilmestys 20:10
Ilmestys 20:14
Ilmestys 20:15
Ilmestys 21:8

Sheol

1 Mooseksen 37:35
1 Mooseksen 42:38
1 Mooseksen 44:29
1 Mooseksen 44:31
4 Mooseksen 16:30
4 Mooseksen 16:33
5 Mooseksen 32:22
1 Samuelin 2:6
2 Samuelin 22:6
1 Kuninkaiden 2:6
1 Kuninkaiden 2:9
Jobin 7:9
Jobin 11:8
Jobin 14:13
Jobin 17:13
Jobin 17:16
Jobin 21:13
Jobin 24:19
Jobin 26:6
Psalmien 6:5
Psalmien 9:17
Psalmien 16:10
Psalmien 18:5
Psalmien 30:3
Psalmien 31:17
Psalmien 49:14
Psalmien 49:15
Psalmien 55:15
Psalmien 86:13
Psalmien 88:3
Psalmien 89:48

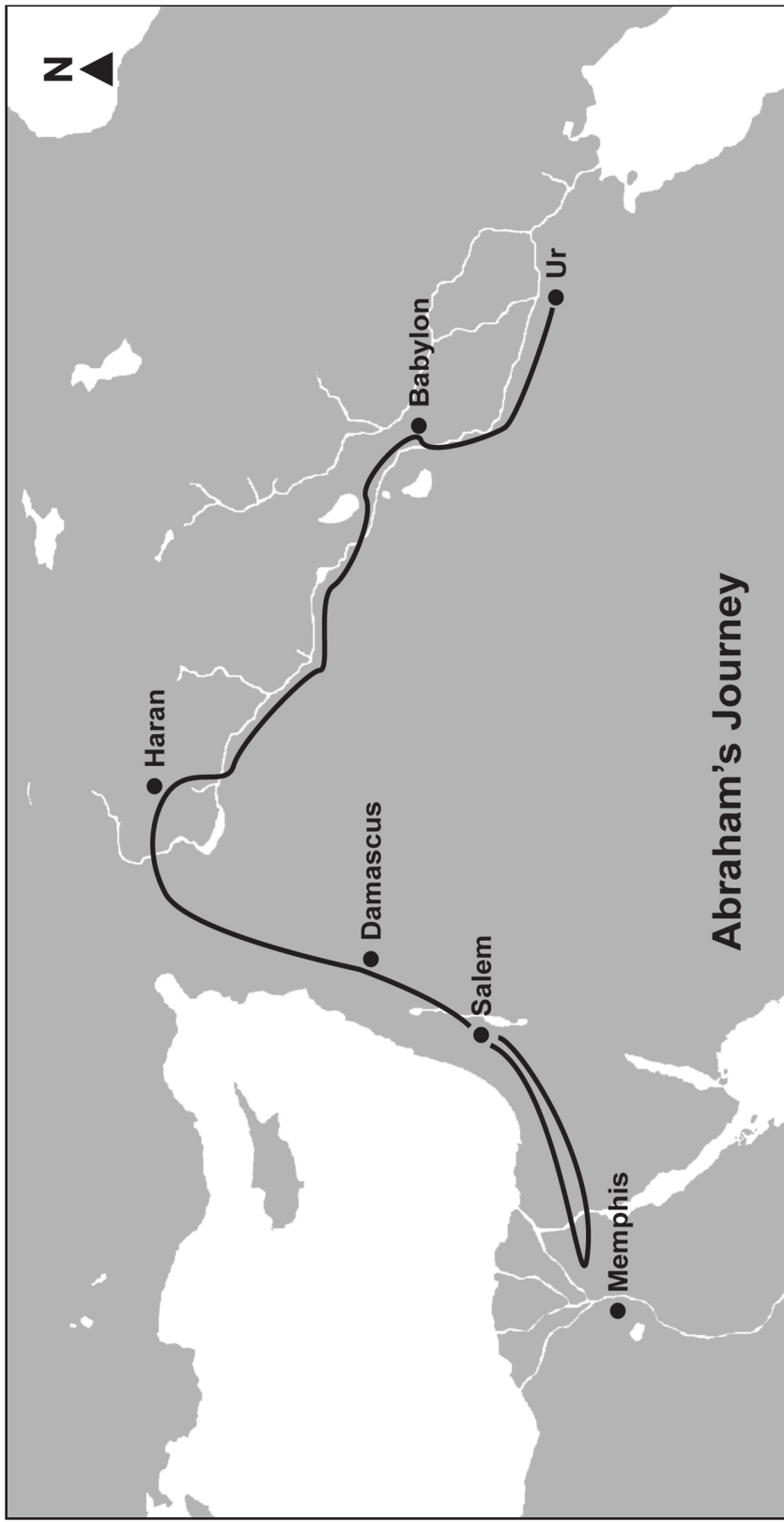
Psalmien 116:3
Psalmien 139:8
Psalmien 141:7
Sananlaskujen 1:12
Sananlaskujen 5:5
Sananlaskujen 7:27
Sananlaskujen 9:18
Sananlaskujen 15:11
Sananlaskujen 15:24
Sananlaskujen 23:14
Sananlaskujen 27:20
Sananlaskujen 30:16
Saarnaajan 9:10
Laulujen laulu 8:6
Jesajan 5:14
Jesajan 7:11
Jesajan 14:9
Jesajan 14:11
Jesajan 14:15
Jesajan 28:15
Jesajan 28:18
Jesajan 38:10
Jesajan 38:18
Jesajan 57:9
Hesekielin 31:15
Hesekielin 31:16
Hesekielin 31:17
Hesekielin 32:21
Hesekielin 32:27
Hoosean 13:14
Aamoksen 9:2
Joonan 2:2
Habakukin 2:5

Tartaroō

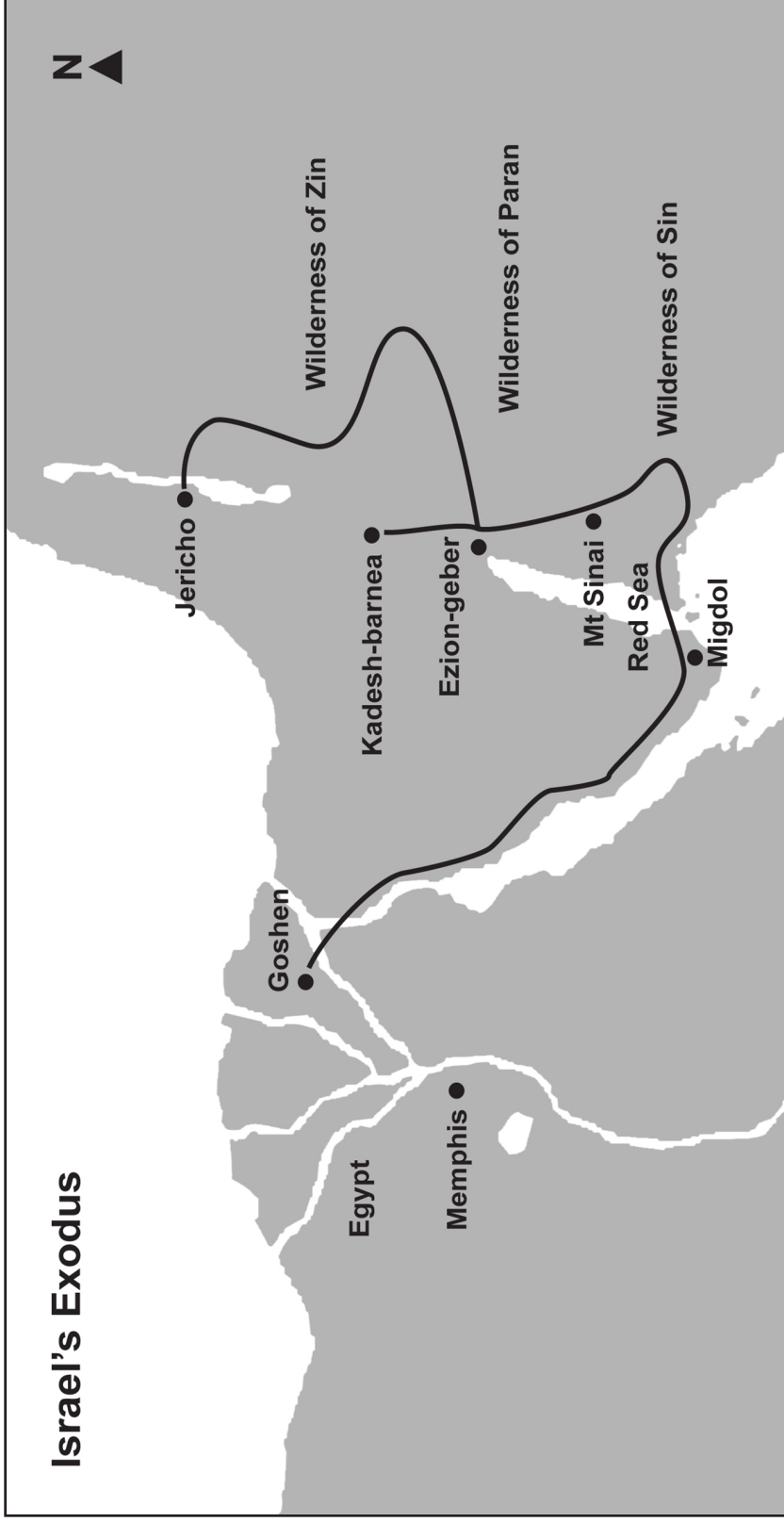
2 Pietarin 2:4

Questioned

2 Pietarin 2:17

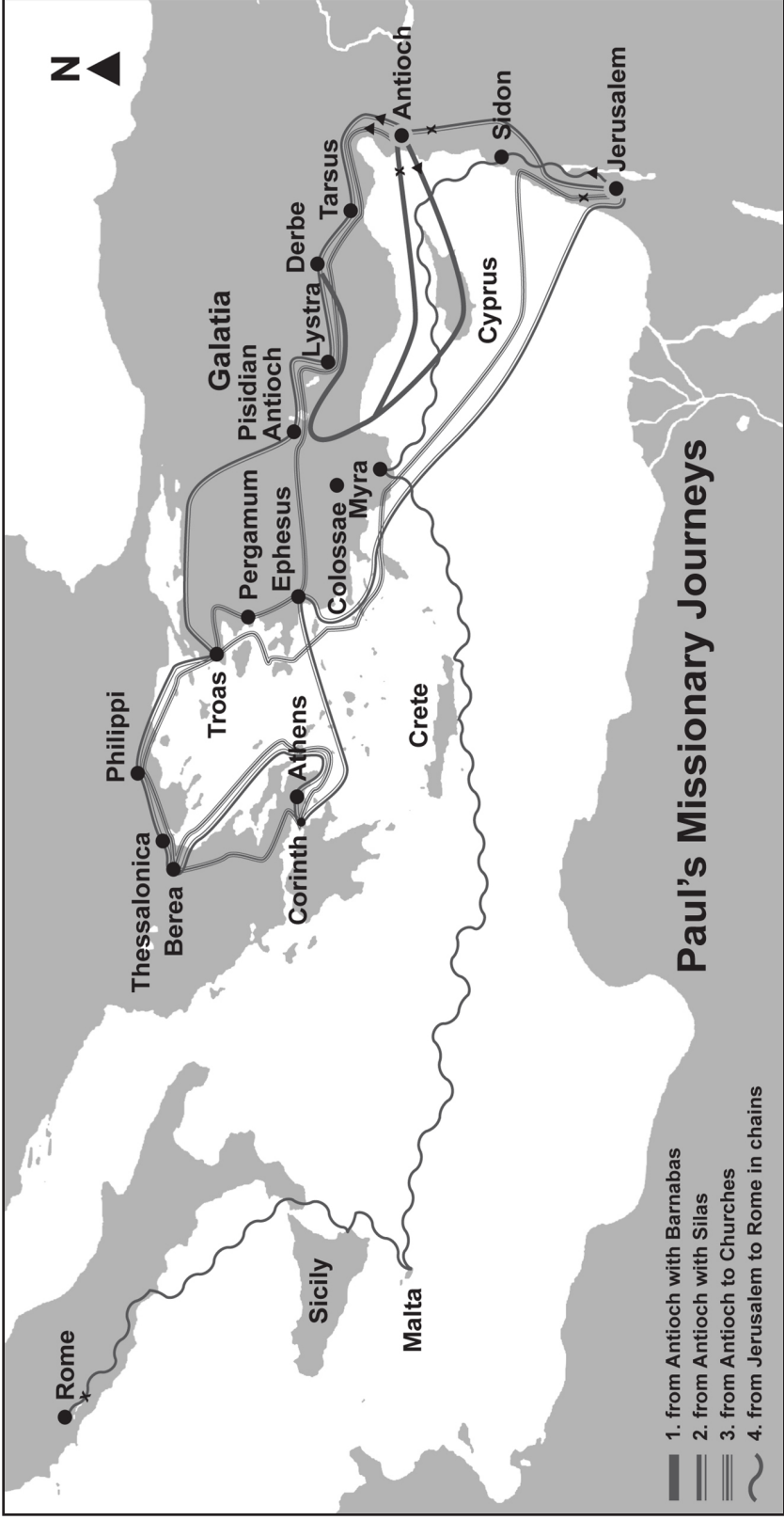
Uskon kautta tuli Abraham kuuliiseksi, kuin hän kutsuttiin menemään siihen maahan, jonka hän oli perivä, ja hän meni eikä tietänyt kuhunka hän tuleva oli. - Heprealaisille 11:8

Ja tapahtui, koska Pharao oli päästänyt kansan, niin ei Jumala johdattanut heitä tietä Philistealaisten maan lävitse, joka tärkein oli; sillä Jumala sanoi, ettei kansa joskus katuisi, koska he näkisivät sodan heittänsä vastaan, ja palaajaksi Egyptiin. - 2 Mooseksen 13:17

Sillä ei myös Ihmisen Poika ole tullut, että häntä palveltaisiin, mutta palvelemaan ja antamaan henkensä lunastuksen hinnaksi monen edestä. - Markuksen 10:45

Paavali, Jesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoliksi, eroitettu Jumalan evankeliumiin, - Roomalaisille 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyrd in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19	
Where are we? ◀			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son	God's perfect fellowship	
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
			Revelation 20:13 Thalaasa	Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Kohtalo

Suomen Kieli at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

World Nations

Merikääät siis ja opettakaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen, - Matteuksen 28:19

